

INTERNATIONAL
BESTSELLER

THE CONCISE 48 LAWS OF
POWER
ROBERT GREENE

အိတ်ဆောင်

အာ
ဏာ
စက်

Whisper Of Words

နည်းဥပဒေ ၄၈ ရပ်

မောရိယျ

ပန်းဆက်လမ်း

About Author



မောရိသျှအလင်း

စိတ်ပညာနှင့် အမူအကျင့်ဆိုင်ရာ ပညာရှင်

ပန်းဆက်လမ်းစာပေ အရောင်းရဆုံး စာရင်းဝင် နိုင်ငံရေးသိပ္ပံ၊
ဂန္ထဝင်စာအုပ်များ ဖြစ်တဲ့ အသိတရား၊ စစ်ပညာကျမ်းနဲ့ ဦးချောင်းလုပ်ထုံးတို့
မြန်မာဘာသာပြန်ဆိုတဲ့ စာရေးသူတစ်ဦး ဖြစ်ပါတယ်။

ကြွက်နှစ်မှာ မွေးတဲ့ ပြဿရာသီဖွား
ရှမ်းပြည်မြောက်ပိုင်းသားတစ်ယောက်ပါ။ တိုင်းတစ်ပါးမှာ ခေတ်ပညာ
ဝိဇ္ဇာဘွဲ့ယူထားပြီး မိခင်နိုင်ငံမှာ ဂုဏ်ယူစွာနဲ့ ရှင်သန်နိုင် အောင် ကြိုးစားနေတဲ့
ငယ်နန်းတစ်ယောက်ရယ်ပါ။

စိတ်ဝင်စားတဲ့ နယ်ပယ်တွေဖြစ်တဲ့ စိတ်ပညာ၊ ဘာသာဗေဒ၊ ဒဿနိက၊
လူမှုဗေဒ၊ ကိုးကွယ်မှုအလေ့အထ၊ ဂီတအနုသုခုမနဲ့အတူ
နိုင်ငံရေးသိပ္ပံပညာရပ်တွေကို ဆက်လက် လေ့လာနေဆဲဖြစ်ပြီး တတ်စွမ်းနိုင်တဲ့
ကျမ်းဂန်တွေကို မြန်မာဘာသာနဲ့ လေ့လာနိုင်ရလေ အောင် အခါအားလျော်စွာ
ဘာသာပြန်ဆိုလျက် ရှိပါတယ်။

@morisha.alynn

ယဟူဒီလူမျိုးဖြစ်ပြီး လော့အိန်ဂျလီတွင် ကြီးပြင်းခဲ့ပါသည်။ ပညာရေးလောက၌ အထင်ကရအရှိဆုံး တက္ကသိုလ်များစာရင်းဝင် ဘာကလေ တက္ကသိုလ်ခေါ် ကယ်လီဖိုးနီးယားတက္ကသိုလ်သို့ တက်ရောက်ပညာ သင်ယူခဲ့ပြီး မေဒီဆန်ဝှစ်ကွန်ဆင်တက္ကသိုလ်မှ ဂန္ထဝင်စာပေပညာရပ် ဖြင့် ဝိဇ္ဇာဘွဲ့ ရရှိခဲ့ပါသည်။ စာရေးသူမဖြစ်ခင် ကာလအတောအတွင်း အချိန်ပိုင်း၊ အချိန်ပြည့် အလုပ်ပေါင်း ၆၀ မှ ၆၅ မျိုးအထိ ပြောင်းလဲ လုပ်ကိုင်ခဲ့ရဖူးသူ ဖြစ်သည်။ အခြေခံကာယလုပ်သားအဖြစ် လုပ်ကိုင်ခဲ့ ဖူးသလို ဘာသာပြန်၊ မဂ္ဂဇင်း စာတည်းမှူးနှင့် ဟောလီးဝုဒ်ဇာတ်ညွှန်း သမားအဖြစ်လည်း လုပ်ကိုင်ခဲ့ဖူးသူဖြစ်ပါသည်။

၁၉၉၅ ခုနှစ်တွင် အီတလီနိုင်ငံ၊ ဖာပရီကာ ခေါ် ဆေးသိပ္ပံနှင့် အနုပညာကျောင်း၌ အလုပ်လုပ်ကိုင်ခဲ့ရကာ စာအုပ်ထုတ်ဝေသူ ဂျူစ် အယ်လ်ဖာနှင့် စတင်တွေ့ဆုံခဲ့ပါသည်။ အယ်လ်ဖာ၏ ထောက်ခံမှုဖြင့် “ဩဇာအာဏာ”အကြောင်း ဆောင်းပါးတိုများကို စတင် စမ်းသပ်ရေး သားခဲ့ရာက ဂရင်း၏ နာမည်အကျော်ဆုံး **အာဏာစက် နည်းဥပဒေ ၄၈ (The 48 Laws of Power)** စာအုပ် မွေးဖွားခဲ့ပါသည်။

About Us



ကျွန်တော်တို့အဖွဲ့သည် မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းက e-Books Reader အသုံးပြုသူများနှင့် Digital Devices တွေမှာ စာဖတ်သူများ အတွက် မြန်မာစာအုပ်များကို ဖတ်ရှုနိုင်စေရန် ကူညီပေးဖို့ ရည်ရွယ် ဖွဲ့စည်းထားသော အဖွဲ့ဖြစ်ပါသည်။

တိုးတက်လာသော နည်းပညာများအရ e-books Reader အသုံးပြုသူများလည်း များပြားလာပြီ ဖြစ်သော်လည်း နိုင်ငံတွင်းမှတော့ e-books Reader အသုံးပြုသူများ အတွက် မြန်မာစာအုပ် ဖတ်ရှုနိုင်ရန် အလွန် ခက်ခဲလျက်ရှိသည်။

ထို့ပြင်လက်ရှိမှာလည်း မြန်မာစာအုပ်များကို Digital နည်းဖြင့် ဖြန့်ဝေမှု လုံးဝ မရှိသလောက် ဖြစ်သည်။

ထိုအခက်ခဲများကိုကျနော်တို့တတ်နိုင်သည့်ဘက်မှကူညီပေးနိုင်ရန် ရည်ရွယ်ပြီး ပြုလုပ်ထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။

မူပိုင်ခွင့်ချိုးဖောက်ပြီးကိုယ်ကျိုးအတွက်လုံးဝ(လုံးဝ)အသုံးမပြုပါ။

"စာရေးဆရာများနှင့် စာပေထုတ်လုပ်ရေးများသို့ ပန်ကြားချက်"

စာပေထုတ်ဝေသူတို့နှင့် ဆရာ၊ ဆရာမများ အနေဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းက e-Books Market အတွက်ကိုလည်း ဖြည့်ဆည်း ပေးနိုင်ရန် အကြံပြုလိုပါသည်။ eBooks Digital Marketဟာ မြန်မာနိုင်ငံမှာ ကြီးမားစွာ ရှိနေပါပြီ။

Digital Product ဖြစ်သည့်အတွက် ဆရာ၊ ဆရာမများ အတွက်လည်း ပိုမိုအကျိုးများပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ ယခုကဲ့သို့ မူပိုင်ခွင့် ချိုးဖောက်နေမှုများကိုလည်း လိုအပ်ချက်အရဟု နားလည်ခွင့်လွှတ်ပေးပြီး စာချစ်သူ၊ စာဖတ်သူများ ဆီသို့ တစ်နည်းနည်းနှင့် ပို့ပေးနေသည်ဟု နားလည် ပေးကြပါရန် ပန်ကြားတောင်းဆိုအပ်ပါသည်။

"စာဖတ်သူများသို့ ပန်ကြားချက်"

စာဖတ်သူများသို့ ပန်ကြားလိုသည်မှာ eBook ဖတ်ပြီးလို့ "ကြိုက်နှစ်သက်တယ်" စာရေးသူများအား "အသိမှတ် ပြသင့်တယ်" လို့ ယူဆပြီး ဖတ်ပြီးသွားလျှင်တောင် လက်လှမ်းမှီပါက မူရင်းစာအုပ်ကို ဝယ်ယူအားပေးကြပါ။

စာအုပ်များဝယ်ယူမှု မရှိလျှင် မိမိကြိုက်သော ဆရာ၊ ဆရာမတို့ နောက်ထပ် နောက်ထပ်သော ဖန်တီးမှုတို့ ပြုလုပ်ရန် ခက်ခဲပါလိမ့်မည်။ ထိုအခါ စာချစ်သူ၊ စာဖတ်သူများနှင့် မြန်မာနိုင်ငံ စာပေလောက အတွက် အနာဂတ် ကလေးငယ်များ အတွက် များစွာ နစ်နာကြပါလိမ့်မည်။

ကျွန်တော်တို့ အဖွဲ့သားများဆိုလျှင်လည်း (Ebook ရှိလျှင်) Ebook များ ကို အဓိက ဖတ်ကြပါသည်။

ပြီးလျှင် စာရေးဆရာတို့အား "အသိမှတ်ပြုသောအားဖြင့်" တစ်ခုတည်းကို ရည်ရွယ်ပြီး စာအုပ် ဝယ်လိုက်တာတွေ များစွာရှိပါသည်။

ထို့ကြောင့် လက်လှမ်းမှီပါက မိမိကြိုက်နှစ်သက်သော ဆရာ၊ ဆရာမတို့၏ မူရင်းစာအုပ်များကို ဝယ်ယူအားပေးကြဖို့ တိုက်တွန်းပါသည်။

အခကြေးငွေဖြင့် ရောင်းချခြင်း မပြုရ

အကယ်၍ ဤစာအုပ်အတွက် အဖိုးအခ တစ်စုံတစ်ရာ ပေးခဲ့ပြီး ရခဲ့သည် ရှိသော် ဂျင်းထည့်ခံရပြီ မှတ်ပါ။

W H I S P E R of W O R D S

<https://t.me/TheBookR>

မာတိကာ

အမှာစာ

နည်းဥပဒေသ (၁)

သူ့ထက်သာကြောင်း မပြန့်

နည်းဥပဒေသ (၂)

မိတ်ရင်းတိုင်းမယုံနဲ့ ရန်သူကို သုံးတတ်ပါစေ

နည်းဥပဒေသ (၃)

အလိုဆန္ဒကို လျှို့ဝှက်ထားပါ

နည်းဥပဒေသ (၄)

လိုတာထက်ပိုမပြောနဲ့

နည်းဥပဒေသ (၅)

ဂုဏ်သိက္ခာကို စောင့်ကြပ်ကာကွယ်ပါ

နည်းဥပဒေသ (၆)

သတိကြီးကြီးထားတတ်ပါစေ

နည်းဥပဒေသ (၇)

သူများကို လုပ်ခိုင်းပြီး နာမည်ကောင်းယူပါ

နည်းဥပဒေသ (၈)

အနီးထံပါးရောက်လာပါစေ လိုရင်မျှားပါ

နည်းဥပဒေသ (၉)

အပြောနဲ့မဟုတ် အလုပ်နဲ့အနိုင်ယူပါ

နည်းဥပဒေသ (၁၀)

ကူးစက်တတ်တဲ့ ကံခေကံဆိုးမှုတွေကို ရှောင်ပါ

နည်းဥပဒေသ (၁၁)

ခိုကိုးခံပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်နေပါစေ

နည်းဥပဒေသ (၁၂)

အခါအခွင့်အလိုက် ပွင်းလင်းရိုးသားပြုပြီး အနိုင်ယူပါ

နည်းဥပဒေသ (၁၃)

အကူအညီတောင်းတတ်ပါစေ

နည်းဥပဒေသ (၁၄)

မိတ်ဆွေလိုဆက်ဆံပြီး သူလျှိုလို အလုပ်လုပ်ပါ

နည်းဥပဒေသ (၁၅)

ရန်သူကို အပြီးတိုင်ချေမှုန်းပါ

နည်းဥပဒေသ (၁၆)

ရှားပါးလျှင် အဖိုးတန်၍ ဂုဏ်မြင့်၏

နည်းဥပဒေသ (၁၇)

မှန်းဆလို့မရအောင် ခန့်မှန်းရခက်ပါစေ

နည်းဥပဒေသ (၁၈)

တစ်ကိုယ်တည်းနေတာ အန္တရာယ်များတယ်

နည်းဥပဒေသ (၁၉)

တစ်ဖက်လူကို သိပါ လူမှားပြီးမစော်ကားမိစေနဲ့

နည်းဥပဒေသ (၂၀)

ကိုယ့်ဘက်ကလွဲ အစွဲမထားနဲ့

နည်းဥပဒေသ (၂၁)

အချင်ယောင်ဆောင်ပြီး အပိုင်ကြံပါ

နည်းဥပဒေသ (၂၂)

အလျှော့ပေးပြီး အနိုင်ယူပါ

နည်းဥပဒေသ (၂၃)

အာရုံစူးစိုက်မှု အမြဲရှိပါစေ

နည်းဥပဒေသ (၂၄)

လိမ္မာပါးနပ်ပါ

နည်းဥပဒေသ (၂၅)

ပြုပြင်ပြောင်းလဲလိုက်ပါ

နည်းဥပဒေသ (၂၆)

လက်သန့်စိတ်သန့်ပါစေ

နည်းဥပဒေသ (၂၇)

ရှေ့ဆောင်ကောင်းသူမျိုးလုပ်ပြပါ

နည်းဥပဒေသ (၂၈)

ရဲတင်းစိတ်နဲ့ အလုပ်လုပ်ပါ

နည်းဥပဒေသ (၂၉)

အစကနေ အဆုံး ကြိုတင်ပြင်ဆင်ပါ

နည်းဥပဒေသ (၃၀)

အထာတကျ ပညာပြတတ်ပါစေ

နည်းဥပဒေသ (၃၁)

နိုင်ဖဲနဲ့သာ ကစားပါ

နည်းဥပဒေသ (၃၂)

အကြိုက်ဆောင်ပြီး ကိုယ်ကျိုးရှာပါ

နည်းဥပဒေသ (၃၃)

အားနည်းချက်ကိုရှာပါ

နည်းဥပဒေသ (၃၄)

အနေအထိုင်ကောင်းပါစေ

နည်းဥပဒေသ (၃၅)

အချိန်ကိုသိပါ

နည်းဥပဒေသ (၃၆)

မသိချင်ယောင်ဆောင်ပါ

နည်းဥပဒေသ (၃၇)

ဩဇာဖွယ် အခင်းအကျင်းမျိုး ဖန်တီးထားပါ

နည်းဥပဒေသ (၃၈)

ကြိုက်သလိုတွေးခေါ်ပါ ဒါပေမဲ့ အများနည်းတူပြုမူပါ

နည်းဥပဒေသ (၃၉)

ပါးနပ်စွာ အကွက်ချကြပါ

နည်းဥပဒေသ (၄၀)

အလကားဆိုတိုင်း မမက်နဲ့

နည်းဥပဒေသ (၄၁)

လောင်းရိပ်ခံ မဖြစ်စေနဲ့

နည်းဥပဒေသ (၄၂)

သင်းပင်းကွဲအောင် ခေါင်ကိုတည်လိုက်ပါ

နည်းဥပဒေသ (၄၃)

အယုံသွင်း ဖြားယောင်းသွေးဆောင်ပါ

နည်းဥပဒေသ (၄၄)

ကြေးမုံမှာ ပုံရိပ်ထင်သလို ရန်သူကို တုန့်ပြန်ပါ

နည်းဥပဒေသ (၄၅)

ရှေးထုံးလည်းမပယ်နဲ့ နည်းသုံးလည်း မကြွယ်နဲ့

နည်းဥပဒေသ (၄၆)

အပြစ်ကင်းသလို မနေပြနဲ့

နည်းဥပဒေသ (၄၇)

ရပ်ချိန်တန်ရပ်ပါ လိုတာထက်မပိုစေနဲ့

နည်းဥပဒေသ (၄၈)

သဏ္ဌာန်မဲ့အသွင်ယူတတ်ပါစေ

အာဏာစက်

အာဏာစက် နည်းဥပဒေသ ၄၈ (The 48 Laws of Power)

မောရိသျှ

အာဏာစက်နည်းဥပဒေသမှတ်စု



Whisper Of Words

အမှာစာ

လူအများကြားမှာ ကိုယ့်အနေအထားက အရေးမပါ။ အရာမရောက်သလို ဖြစ်နေခဲ့ ရင် ခံစားရအလွန် ခက်ပါတယ်။ စိတ်ထဲ မကျေလည်နိုင်ပါဘူး။ အပယ်ခံစိတ်ကြောင့် သိမ်ငယ်နေရတတ်တယ်။ အသုံးမကျတဲ့သူလို ခံစားသွားရတယ်။ ဘယ်သူမှ အဲဒီလိုမျိုး ဖြစ်ချင်ကြမှာ မဟုတ်ပါဘူး။

လူမှန်ရင် အခွင့်အာဏာ ရှိချင်ကြပါတယ်။ ဘယ်လို အလုပ်ပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ကြီးသည်ဖြစ် စေ၊ သေးသည်ဖြစ်စေ ကိုယ့်ပယောဂနဲ့ ကိုယ့်စိတ်အကြောင်း အခြေခံတဲ့ ပတ်သက် ဆက်နွယ်မှု၊ ဆက်စပ်မှုလေးတွေ ရှိချင်ကြတယ်။

'ငါပြောလိုက်လို့၊' 'ငါ့ကြောင့်မို့လို့၊' 'ငါလုပ်ခိုင်းလို့' စသဖြင့် အဖြစ်အပျက် တစ်စုံတစ်ရာ ပြောင်းလဲ တိုးတတ်စေနိုင်ခဲ့ရင်၊ ကိုယ့်ကိုယ်ကို "အရေးပါသူ" အဖြစ် ခံစား ကြရပြီး၊ အဲဒီသာယာစိတ်နဲ့ ဂုဏ်ဆာလိုကြပါတယ်။

ဒီခေတ်ကြီးမှာ အာဏာပြတာတွေ၊ သြဇာသီးတာတွေကို အမြင်ကတ်ကြတယ်ဆိုပေ မယ့်၊ အာဏာမပြ၊ သြဇာမညောင်းပြန်ရင် "အသုံးမကျသူ" အဖြစ် အထင်ခံရတတ်ပါ တယ်။

သြဇာထုတ်၊ အာဏာပြတော့လည်း -

- "အခွင့်ကောင်းယူသူ"
- "ခေါင်းပုံဖြတ်သူ"
- "အမြတ်ကြီးစားသူ"
- "မတရားသူ"
- "ဘက်လိုက်သူ"

စသဖြင့်နာမည်ပေး သမုတ်ခံရပြန်ပါတယ်။ ခွဲအတော်ကျတဲ့ ဒီခေတ်မှာ လူလုပ်တတ်ဖို့ လုံးဝ မလွယ်တော့ပါဘူး။ "တရားသူကြီး" တလှည့် "အာဏာရှင်" တလှည့် သရုပ်ဆောင်ကောင်းကောင်းနဲ့ မာယာတွေ ပစ်ကျွေးတတ်မှ "လူကောင်း" အဖြစ် လူရာသွင်း သတ်မှတ်ခံရတာပါ။

ဩဇာအာဏာအရှိန်အဝါဆိုတာ ဟိုးရှေးရှေးကတည်းက ရှိခဲ့တဲ့အရာပါ။ ဘုရင်တွေ၊ ဧကရာဇ်တွေမှာပဲ ရှိတဲ့ "လုပ်ပိုင်ခွင့်" မဟုတ်ပါဘူး။ "အာဏာ" ဆိုတာက လူသားတိုင်းအတွက် လက်ကိုင်တုတ် (သို့) လက်နက်လိုမျိုး မရှိမဖြစ် လိုအပ်တဲ့ အရာဖြစ်ပါတယ်။

အခွင့်အာဏာအလိုက် တက်နိုင်စွမ်းရှိတဲ့အလျောက် လွှမ်းမိုးခြယ်လှယ်ခွင့်ရကြပါ တယ်။ လက်ဝယ်ရရှိထားကြတဲ့ အခွင့်အာဏာ အရှိန်အဝါတွေကို ပါးနပ်သူတွေသာ အကောင်းဆုံး အသုံးချတတ်ပြီး၊ လှည့်ကွက်၊ ရွှေ့ကွက် အမျိုးမျိုးနဲ့ သူ့ထက်သာအောင် စွမ်းဆောင်လေ့ရှိကြပါတယ်။

ဩဇာအာဏာအရှိန်အဝါတွေကြောင့် သမိုင်းအဆက်ဆက်၊ ခေတ်အဆက်ဆက်၊ နယ် ပယ်ဝန်းကျင် အမျိုးမျိုးမှာ ဖြစ်ပျက်ခဲ့တဲ့ ဖြစ်စဉ်ဖြစ်ရပ်တွေ မနည်းလှပါဘူး။ ကောင်း တာတွေလည်း ဖြစ်ခဲ့သလို၊ ဆိုးတာတွေလည်း ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။ မြင့်မြတ်တဲ့ ဖြစ်စဉ်တွေနဲ့ အတူ၊ ယုတ်ညံ့တဲ့ ဖြစ်ရပ်တွေလည်း ရှိခဲ့ဖူးပါတယ်။ လုပ်ပိုင်ခွင့်အာဏာကို အခြေခံပြီး၊ နည်းမျိုးစုံ၊ ဘက်မျိုးစုံနဲ့ အကြောင်းပြ၊ ခြယ်လှယ်၊ ချုပ်ကိုင်၊ ပုံသွင်း၊ ပုံဖော်ခဲ့တဲ့ သမိုင်း ဥပမာ၊ ဖြစ်ရပ်မှန်သာမကတွေ အများကြီး ရှိပါတယ်။

ဘယ်သူမှ "အကျော" မခံချင်ပါဘူး။ အဲဒီလိုပဲ "ဂုဏ်ဆာပြ" နေသလိုလည်း မဖြစ် ချင်ကြပါဘူး။ "ပါကြီး"လို နေရာတကာ လုပ်ပိုင်ခွင့်ရှိနေတာမျိုးလည်း လူသိထင်ရှား မဖြစ် စေချင်ကြပါဘူး။ လူပုံအလယ်မှာ "လူရိုးကြီး" ဂိုက်ဖမ်းနေပေမယ့်၊ ကွယ်ရာမှာတော့ လုပ် ချင်တာလုပ်နေမှာပါ။

"ဘီလူးဆိုပေမယ့်၊ မျက်နှာဖုံးနဲ့ အပြုံးနဲ့" ဆိုသလိုမျိုး၊ ဟိတ်ဟန်ရှိသလောက်၊ မိတ် ဖန်ပေါတာမျိုး ဖြစ်ချင်ကြပါတယ်။ ကောက်ကျစ်စဉ်းလဲပေမယ့်၊ ဖြောင့်မတ်တည်ကြည် သလို၊ တရားမျှတမှုကို တဖွဖွပြောပေမယ့် ကွယ်ရာမှာ ခေါင်းပုံဖြတ်၊ စိုးမိုးချင်ကြပါသေး တယ်။ ဒါကို ဩဇာအာဏာ အရှိန်အဝါဆိုင်ရာ အခြေခံသဘောတရားတွေအရ -

"အသောမသတ်နိုင်တဲ့လှည့်စားမှုကွင်းဆက်" လို့ခေါ်ပါတယ်။

ရှေးခေတ်ဟောင်း ဘုရင်မင်းမြတ်တို့ ခြေတော်ရင်းမှာ ခစားခဲ့ကြတဲ့ မူးကြီးမတ်ရာ တွေရဲ့ လွှတ်ရုံးဆိုင်ရာ နိုင်ငံရေးကစားကွက်လိုပါပဲ။ အရှိန်အဝါရဲ့ အရသာကို မြည်းစမ်းဖူး သူတိုင်း အာဏာအဆိပ် မိသွားကြတာကြောင့်၊ လုပ်ပိုင်ခွင့်တွေအပေါ် ယစ်မူးစွာဖြင့် လိုချင်မက်မောတွယ်တာသွားလေ့ရှိပါတယ်။

ဘုရင်၊ ဘုရင်မ၊ ဧကရာဇ်၊ သမ္မတ အစရှိသဖြင့်၊ အခွင့်ထူးအာဏာကို အကြွင်းမဲ့ ဆုပ်ကိုင်ထားကြတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ အနားမှာ၊ ခဓယယ၊ ရိုရိုကျိုးကျိုး "သခင့်အရေး ဝန်ဆောင် ပေး"ဖို့၊ မရှက်မကြောက်၊ ဖားလျားတတ်တဲ့ အာဏာဖုတ်ကောင်တွေလည်း သမိုင်းမှာ သာဓကအစုံ၊ ဇာတ်စုံပတ်စုံ မြင်သိနိုင်ပါတယ်။

သမိုင်းမှာ သခင်အားရ ကျွန်ပါးဝတတ်တဲ့အလေ့အထတွေ အများကြီးရှိခဲ့ပါတယ်။ သခင့်အကြိုက်ဆောင် ကိုယ်ကျိုးအောင်ဖို့ မဖြစ်ဖြစ်တဲ့နည်းနဲ့ အားထုတ်ဖော်ဆောင်တတ် တဲ့ ငတေမာပြီးရောလူတွေ အများကြီး ရှိခဲ့ပါတယ်။ ကိုယ်ကျိုးအတွက်ဆိုရင် အရေးပါသူ တွေမှအပ ကျန်သူတွေကို ချနင်းပြီး၊ အထက်ကို တက်ချင်တဲ့သူတွေ အများကြီး ရှိပါတယ်။ ရှိလည်း ရှိနေစေပါပဲ။ ရှိလည်း ရှိသွားဦးမှာပါ။ ဒါဟာ လူ့သဘာဝပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

လွှတ်တော်၊ ရုံးတော်ဆိုတာက ကိုယ်စားပြုလူနေမှုအသိုက်အဝန်း (သို့) လူမှုအဖွဲ့ အစည်းရဲ့ ကောင်းကျိုးကို ရှေးရှုပြီး ဖြည့်ဆည်းဖော်ဆောင်ပေးရမယ့် လူမှုယန္တရားတစ်ရပ် ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့လည်း အာဏာရဲ့ အဆိပ်ကြောင့်၊ အရှိန်အဝါ ခံစားခွင့် ရှိကြပုံအလိုက် အာဏာယစ်မူးသွားကြတဲ့အခါမှာ၊ "တန်းမတူရင် ဖက်မဆည်" စိတ်ကြီးဝင်သွားကြပြီး၊ အာဏာကို ခုတုံးလုပ် အကြမ်းဖက် ရက်စက်တတ်ကြပါတယ်။

အထက်ဖား အောက်ဖိစိတ်တွေကြောင့်၊ လုပ်ပိုင်ခွင့် သဘာဝတွေက ယဉ်ကျေးမှုတ ရပ်အသွင် ပြောင်းလာတဲ့အခါမှာ၊ တန်းတူအချင်းချင်းတောင် သူ့ကျောကိုယ့်ကျော ဓားထိုး ဖို့ ကြောင်ချောင်းသလို၊ အခွင့်ကောင်းမျှော်စိတ်တွေနဲ့

အကျင့်ပျက်ပြား ညစ်ညူးသွားကြ ပါတယ်။ သရုပ်ဆောင်ကောင်း၊
ဟန်ဆောင်ကောင်းကြပါတယ်။ ပုံပန်းအရ အမြင်မှာတော့ သူတော် ကောင်းရုပ်နဲ့
ဆိုပေမဲ့၊ နောက်ကွယ်မှာ ဓားမြှောင် ခါးထိုးထားတတ်ကြပါတယ်။

အာဏာပါးဝသွားပြီး အခွင့်ကောင်းယူတတ်သူတွေကျပြန်တော့၊
အာဏာရှူးတွေနဲ့ မ တူတော့ဘဲ၊ ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေးအလိုက်
လူနေမှုသဘာဝကအစ အားလုံး အဆင့်မြင့် သွားတော့တယ်။ ဘာပဲလုပ်လုပ်
တိုက်ရိုက်မလုပ်တော့ပါဘူး။ ပြိုင်ဘက် (သို့) ရန်ဘက် အပေါ် သွယ်ဝိုက်နည်းနဲ့
လွှမ်းမိုး ချုပ်ကိုင်နိုင်အောင် ကြိုးစားကြပါတယ်။ သူ့ထက်သာ စိတ်၊
သူ့ထက်လျင်စိတ်၊ သူ့ထက်မာစိတ်တွေကို အခြေခံပြီး၊ ရွှေ့ကွက်၊ လှည့်ကွက်၊ ဆုတ်
ကွက်၊ တိုးကွက် စသဖြင့် မာယာစုံ၊ ပရိယာယ်စုံ
ခပ်ကြွယ်ကြွယ်သုံးတတ်ကြပါတယ်။

မျက်နှာက အပြုံးမပျက်ပေမယ့်၊ လက်ကတော့ နောက်ကျောကို
ဓားထိုးပြီးသွားပြီ။ မျက်နှာပြောင်တိုက် တဲ့တိုးကြီး မလုပ်ပေမယ့်၊ လှည့်ကွက်၊
မြှားကွက်၊ ဆွယ်ကွက် စ သဖြင့် နည်းစုံလမ်းစုံနဲ့ သူများထက် တစ်ပန်းသာအောင်
ခွင်ဆင်ကြံဖန်တတ်ကြပါတယ်။

"အသောမသတ်နိုင်တဲ့ လှည့်စားမှုကွင်းဆက်" လောကကြီးမှာ၊ သူတလှည့်၊
ငါတခါ၊ နည်း စုံသုံးပြီး၊ စစ်ခင်းနေတတ်ကြရတာပါ။ အခုချိန်ထိလည်း အဲဒီစစ်ကြီး
မပြီးဆုံးသေးပါဘူး။ အပေါ်ယံ ကြည့်လိုက်ရင်တော့၊ ယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့တဲ့
အသွင်ရှိနေကြပါလိမ့်မယ်။ ရိုးသား ကြိုးစားတဲ့ အသွင်ပေါက်နေကြပါလိမ့်မယ်၊
တရားမျှတပြီး၊ စည်းကြပ် ပျပ်ဝပ်သလို ထင် ရပေမယ့်၊ အသောမသတ်နိုင်တဲ့
လှည့်စားမှုကွင်းဆက်ထဲက သူစားငါစားလူတွေပဲမို့၊ သူ တလှည့်ငါတခါ
ဦးသူနိုင်စနစ်နဲ့ သူ့ထက်ငါအလျင် မသာ သာအောင် လုပ်နေကြနေကြ တုန်းပါ။
အနိဋ္ဌာရုံတွေနဲ့ ပုံပျက်ပန်းပျက် ခွေကြဖန်ကြတဲ့ ခေတ်မဟုတ်တော့ပေမယ့် လည်း၊
ရူးချင်ယောင်ဆောင်နေကြပြီး၊ ခြေတဖန်ထိုး ခလုတ်တိုက်လဲအောင် လုပ်တတ်ကြ
ပါတယ်။

လောဘစိတ်၊ မလိုစိတ်၊ ရာဂစိတ်၊ မုန်းစိတ်တွေ အားလုံးကို
အစုံသုပ်ထားတဲ့ ပန်းကန်လုံးကြီးထဲ၊ နှမ်းဖြူး၊ ရွက်အုံ၊ ဆီဆမ်း၊ ညွန့်တန်းထားတဲ့
အခုလိုခေတ်ကြီးမှာ၊ "လူ ထဲကလူ" ဖြစ်နိုင်ဖို့၊ လူမှုရေးဆိုင်ရာ လှည့်ကွက်တွေကို
အရိပ်မြင်ရုံနဲ့ အကောင်မှန်း သိ အောင်၊ အစုံသုပ်အထာ နားလည်ထားဖို့ မဖြစ်မနေ

လိုအပ်ပါတယ်။

"အာဏာစက် နည်းဥပဒေသ ၄၈ ရပ်" ကို အစုံသုတ်လမ်းညွှန်လို့ မှတ်လိုက်ပါ။ ဒီ လက်စွဲလမ်းညွှန်စာအုပ်ကို လေ့လာထားမယ်ဆိုရင်၊ ဩကအာဏာအရှိန်အဝါရဲ့ အလုပ် လုပ်ပုံ၊ လူ့အထာသဘောသဘာဝတွေကို အခြေခံကျကျ နားလည်သွားနိုင်မှာ ဖြစ်ပြီး၊ လက်တွေ့ ဘဝမှာ အသုံးချလို့ ရနိုင်သလို၊ ကိုယ့်အပေါ် မသမာစိတ်နဲ့ ထိုးနှက်လာကြရင်၊ သူ့ထက်ငါ့အလျင် မြင်နိုင်သိနိုင်မှာဖြစ်တဲ့အတွက်၊ အန္တရာယ်အမျိုးမျိုးကို ကြိုတင် ကာ ကွယ်နိုင်မယ့် အကျိုးကျေးဇူး မျချ ခံစားရပါလိမ့်မယ်။ ဦးသူနိုင်လောကမှာ နိုင်သူထက် သာသူဖြစ်အောင် ဒီစာအုပ်နဲ့ ဘဝဖြတ်လမ်း ချဲ့ထွင်တိုးမြှင့်လိုက်ပါ။

နည်းဥပဒေသ (၁)

သူ့ထက်သာကြောင်းမပြန့်

သဘောတရား

ကိုယ်ပိုင်အရည်အချင်းနဲ့ ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေးအရ ဘယ်လောက်ပဲ ထူးချွန် ပြောင်မြောက် သာလွန်နေပါစေ၊ အထက်လူကြီး (သို့) ကိုယ့်ထက် သာလွန် ကြီးကဲသူကို သေးသိမ်အောင် ဘယ်တော့မှ မလုပ်ရ။ ကိုယ့်အနေအထားက လိုရင်လိုနေပါစေ ပိုနိုင်ရင်တောင် ပိုမပြန့်။ အထက်စီးသမားကို အပေါ်မှာပဲ ထားတာကောင်းပါတယ်။

အထက်လူရဲ့ မျက်နှာသာပေးမှုကို လိုချင်ရင်ပဲဖြစ်ဖြစ်၊ အထင်ကြီးစေချင် လို့ပဲဖြစ်ဖြစ်၊ စိတ်ကျေနပ်စေချင်တဲ့ "စေတနာမှန် စေတနာကောင်း"ပဲ ရှိ နေပါစေ၊ လုပ်နိုင်စွမ်းကို လိုတာထက် ပိုမပြမိပါစေနဲ့။

တစ်ဖက်သားရဲ့ စိတ်ကို သိမ်ငယ်သွားအောင်၊ မခံမရပ်ဖြစ်သွားအောင် လုံးဝ မလုပ်ပါနဲ့။ အထက်စီးသမားကို နိုင်ချင်ရင်၊ လုံးဝ မပြိုင်ပါနဲ့။ ကိုယ့်ထက် သာအောင် လုပ်ပေးပါ။ ကိုယ့်ထက် ပြောင်အောင် အရောင် တင်ပေးပါ။ ကိုယ့်ထက်မြင့်အောင် အထက်ပင့်ပေးပါ။ ဒါမှ တောင်းဆိုစရာမလိုဘဲ၊ အပေါ်လူရဲ့ ကျောထောက်နောက်ခံပေးမှု ရနိုင်ပါလိမ့်မယ်။

နည်းစဉ်

လူတိုင်းမှာ စိတ်မလုံခြုံမှုတွေ ရှိကြတယ်။ လူပုံအလယ်မှာ ကိုယ့်အစွမ်းအစ ထုတ်ပြ လိုက်ရင်၊ စိတ်မလုံခြုံမှုတွေများတဲ့ အချို့အချို့သော လူတွေရဲ့ မကျေနပ်မှု၊ မနာလိုမှု၊ အမြင်ကတ်မှုတွေကြောင့် အပြစ်မြင်ခံရလိမ့်မယ်။ ဒါဟာ "လူထဲကလူ" လုပ်ရင် မလွဲမသွေ ကြုံရမယ့် အမှန်တရားပဲဖြစ်တယ်။

အရည်အချင်းရှိပေမယ့်၊ တစ်ဖက်သားကိုသနားပြီး တတ်သမျှပညာတွေကို သိပ္ပံနဲ့ ထားနေလို့တော့ မဖြစ်ဘူးပေါ့။ အဲဒီလိုဆိုရင် "လူ့နောက်ကလူ" ဖြစ်သွားလိမ့်မယ်။ တတ် ကြောင်းပြမှ အဖတ်လုပ်ခံရမှာကို သိထားပါ။

ဒါပေမယ့် လူလူချင်းမဟုတ်ဘဲ၊ "လူ့ထက်ကလူ"တွေ ရှိသေးတယ်။ သူတို့နဲ့ ယှဉ်ရင် တော့၊ လူထဲကလူ နည်းစဉ်နဲ့ ချဉ်းကပ်လို့ မရဘူး။ အဲဒီ လူ့ထက်ကလူတွေရဲ့အသိအမှတ်ပြု မှု၊ အလေးထားမှုကို လိုချင်စိတ်နဲ့ ဇွတ်အတင်း သူ့ထက်ကဲပြလို့ကတော့၊ အမှားကြီး မှား သွားလိမ့်မယ်။

Louis XIV နဲ့ Medicis တို့ရဲ့ ခေတ်တွေဆိုတာ ကျန်ခဲ့ပြီပဲ။ အခုခေတ်နဲ့ ဘယ်လို လုပ်ပြီးဆိုင်နိုင်ဦးမှာလဲလို့ အတွေးမလွဲမိပါစေနဲ့။ ဘုရင် ဘုရင်မတွေလို နေနိုင်တဲ့လူတွေ၊ သူများမျက်ခုံးမွေးပေါ် စင်္ကြံလျှောက်နေတဲ့ လူတွေ၊ သူ့ထက်သာ၊ သူ့ထက်ကဲ မိုးပေါ်ကနေ မော်ကြွားနိုင်တဲ့လူတွေ ရှိနေသေးတယ်။ အဲတာထက် သူတို့အားလုံးလည်း စိတ်ခံစားချက် ကိုယ်ဆီနဲ့ လူတွေပဲမို့ "သိမ်ငယ်စိတ်" "အားငယ်စိတ်"တွေ ရှိကြပါတယ်။

(Louis XIV Louis le Grand - le Roi Soleil - ပြင်သစ်ဘုရင်၊ စုဒ္ဒသမ မြောက် လွှတ် ကမ္ဘာ့ နန်းသက် အရှည်ဆုံးဘုရင် (၇၂) နှစ် နဲ့ (၁၁၀) ရက် | Medici House of Medici - ၁၅ ရာစုအတွင်း အီတလီတခွင် ဩဇာအာဏာအရှိန်အဝါကြီးခဲ့သ ည့် မေဒီချီအိမ်တော်)

ဒါကြောင့် သူတို့ကိုယ်သူတို့၊ လူနေမှုအဆင့်အတန်းအလိုက်၊ မြင့်သူ၊

မြတ်သူ၊ သာသူ၊ ထူးသူ၊ ကဲသူအဖြစ် ခံစားချင်ကြတယ်။ အပေါ်မှာပဲ နေရာယူထားချင်ကြတယ်။ လူတွေရဲ့ အလေးထားမှု၊ အရေးတယူလုပ်မှုနဲ့ သူများထက်သာတဲ့ လူ့ထက်ကလူ နေရာမှာ သူမတူ ထူးတဲ့သူတွေအဖြစ် စံမတူအနေအထားမှာပဲ အမြဲ ရှိနေချင်ကြတာပါ။ ရထားတဲ့ နေရာ၊ ရောက်နေတဲ့ အဆင့်ကနေ မပျောက်မပျက်ချင်ကြပါဘူး။ သူများထက် သာသူပဲ ဖြစ်ချင် ကြတယ်။ ဉာဏ်ပညာထက်မြက်တာပဲ ဖြစ်ဖြစ်၊ ကောက်ကျစ်စဉ်းလဲတာပဲ ဖြစ်ဖြစ်၊ ဆွဲဆောင်မှုကောင်းပြီး၊ ပရိယာယ် မာယာကြွယ်တာပဲဖြစ်ဖြစ်၊ အကောင်းရော၊ အဆိုးပါ ထူး သူ၊ တော်သူပဲ ဖြစ်ချင်ကြတယ်။

သူတို့ထက် သာကြောင်း၊ မြတ်ကြောင်း (ဒါမှမဟုတ်)တန်းတူကြောင်း၊ အဆင့်မှီ ကြောင်း "လုပ်ပြ" လိုက်ရင်၊ သူတို့ရဲ့ အသိအမှတ်ပြုမှု၊ အလေးထားမှု၊ လေးစားမှု၊ နေရာ ပေးမှု၊ အရေးတယူလုပ်မှု ခံရလိမ့်မယ်လို့ ထင်နေတတ်ကြတယ်။ လုံးဝ မဟုတ်ဘူး။ သူ့ ထက်သာကြောင်း ကဲပြရင်၊ အပေါ်ကလူမို့ အပြုံးလေးနဲ့ ချီးကျူးကောင်း ချီးကျူးလိမ့်မယ်၊ ဒါပေမယ့် အခွင့်ကောင်း ခွင့်ကောင်း ရလို့ကတော့၊ အစားထိုးစရာ ရှိတာနဲ့ နေရာလဲလိုက် မှာပါ။ မတန်မရာ တုပရင်၊ မခံသာတာကို သတိချပ်ပါ။ နည်းစဉ်အရ မဖြစ်မနေသိထားရမယ့် အချက် (၂) ချက်ရှိတယ်။

(၁) ထူးချွန်ကြောင်း သက်သေပြချင်ရင် အပိုမလုပ်ဘဲ ပုံမှန်အတိုင်းနေပါ။

လူ့ထက်ကလူတွေထဲမှာ လူထဲကလူတွေထက် စိတ်မလုံခြုံမှု များနေတဲ့သူတွေ မနည်းမနော ရှိပါတယ်။ ပကတိအတိုင်း အစွမ်းအစတွေ ထုတ်မပြဘဲ၊ ပုံမှန်လေးနေရင်းနဲ့ ကို သူတို့ထက် သာသလို ဖြစ်သွားတတ်တယ်။ လံကြုပ်ကြောင့် ဓာတ်ရုပ်ထွက်တာမျိုး မဟုတ်ဘဲ၊ အပိုမလုပ်တောင်၊ အရှိအတိုင်းက သူတို့ထက် သာသွားတတ်တာကြောင့်၊ အနေအထိုင်တတ်မှ တော်ရာကျမယ်။

အနေအထားနဲ့ အရည်အချင်းတွေက သူတို့ထက် သာသလိုလို၊ ပိုသလိုလို ဖြစ်နေခဲ့ ရင်၊ သူတို့အနား မသွားဘဲ၊ ဝေးဝေးက ရှောင်လိုက်တာ စိတ်ချရတယ်။ သူတို့နဲ့ မဖြစ်မနေ ပေါင်းသင်းဆက်ဆံရမယ်ဆိုရင်၊ ရှိရင်းစွဲ အရည်အချင်း၊ အရည်အသွေး၊ အနေအထား အားလုံးကို ဖုံးကာပြီး၊ ဟန်ဆောင်မှုကောင်းကောင်းနဲ့ အောက်ကျို့ဆက်ဆံပါ။ လိုရင် လိုပါ စေ၊ မပိုမိစေနဲ့။

(၂) ကိုယ့်ထက်သာတဲ့သူတွေက ကိုယ့်အပေါ် မျက်နှာသာပေးတယ်ဆိုတိုင်း၊ ဘာမဆို လုပ်လို့ရပြီလို့ မယူဆနဲ့၊ အနေအထိုင် ဆင်ခြင်ပါ။

ဆန်းရှိလို့ လူမင်တိုင်း လူကိုခင်တယ်လို့ မထင်နဲ့။ အပိုလုပ်မိလို့ မြေစာဘဝ ရောက်သွားလိမ့်မယ်။ ဒါဆိုရင် လူထက်ကလူတွေနဲ့ ဘယ်လို ပေါင်းသင်းဆက်ဆံရမလဲ။

(က) မြှောက်ပင့်ချီးကျူးပါ။

ကိုယ့်ထက်ကြီးသူ၊ သာသူ၊ မြင့်သူကို မြှောက်ပင့်ပေးပါ။ ချီးကျူးပေးပါ။ လူထင်ကြီး အောင် ကြွားပေးပါ။ ဒါပေမယ့်၊ အမြှောက်လွန်၊ အချီးလွန်၊ အကြွားလွန်ရင်လည်း အမြင်ကတိခံရတတ်တယ်။ ဒါကို သတိချပ်။ မသိမသာ မြှောက်ပေးတာက အထိရောက် ဆုံးသော နည်းကောင်းတစ်ခုပဲ။ တိုက်ရိုက်ကြီးလည်း မဟုတ်၊ သွယ်ဝိုက်လည်း မဟုတ်၊ လူတွေရဲ့ အသိအမြင်ထဲ၊ မရည်ရွယ်ဘဲနဲ့ မှတ်မိသွားအောင် ပြောတတ် ဆိုတတ်တာမျိုးက အကောင်းဆုံး မြှောက်ပင့်နည်းပဲ။

ဆရာထက် တပည့် သာရိုးမှန်ရင်၊ တပည့်ဖြစ်သူက ဆရာထက် အမြင်ကျယ်ကျယ် ထားပြီး ကြည့်တတ်ရမယ်။ 'အ'ချင်ယောင်ဆောင်ပါ။ မသိချင်ယောင်ဆောင်ပါ။ နားမ လည်သလို နေပါ။ မသိသလို မေးပါ။ အံ့ဩပြပါ။ အကျိုးယုတ်မှု နည်းပါးတဲ့ အမှားမျိုး ရံဖန်ရံခါ လုပ်ပေးပါ။ တလွဲလုပ်ပြီး တမင် အပြစ်တင်ခံရအောင် ကြံပါဖန်ပါ။ လုပ်တတ် လည်း မလုပ်တတ်သလို၊ သိနေလည်း မသိသလို၊ လုပ်နိုင်လည်း မလုပ်နိုင်သလို ဟန်ဆောင်ကောင်းရမယ်။ အားကိုးပြပါ။ အကူအညီတောင်းပါ။ အရိုးခံစိတ်နဲ့ အောက်ကျို့ ပါ။ ဆရာတင်ပါ။ ဒီလို အပြုအမူတွေကို လူတိုင်း ကြိုက်တယ်။ ဒါဆိုရင် သူတို့ရဲ့ ကောင်းချီးပေးမှုနဲ့ ကျောထောက်နောက်ခံပေးမှုကို တောင်းဆိုစရာ မလိုဘဲ၊ အခါအခွင့် သင့်တိုင်း အခွင့်အလမ်းတွေ ရနိုင်လိမ့်မယ်။

ကိုယ့်အကြံက သူ့အကြံထက် သာနေကောင်းနေခဲ့ရင်၊ တဲ့တိုးကြီး သွားမပြောနဲ့၊ မသိ ချင်ယောင်ဆောင်ပြီး၊ သူများကို ပြောသလိုမျိုး၊ သွယ်ဝိုက်

အကြံပြုပါ။ ရိုကျိုးအောက်ကျို့ ခယတွဲ အနေအထိုင်၊ အပြုအမူနဲ့ နေတတ်၊ ထိုင်တတ်၊ သွားတတ်၊ လာတတ်၊ ပြောတတ်၊ ဆိုတတ်ပါစေ။ ကိုယ့်ပါးစပ်က ထွက်သမျှ စကားနဲ့ အကြံတွေက၊ ကိုယ့်ဆရာရဲ့ အဆိုနဲ့ အပြောကို တုပတာမျိုး မဖြစ်စေဘဲ၊ တဆင့်ခံ ကိုယ်စား ပြောသလိုသာ ဖြစ်ပါစေ။

ကိုယ့်ဆရာထက် ကိုယ်က ဆက်ဆံရေးကောင်းနေမယ်၊ ပိုပြီး ရက်ရောသလိုမျိုး ဖြစ် နေမယ်၊ လူချစ်လူခင်များနေမယ်ဆိုရင်၊ ဘယ်တော့မှ ဆရာထက် သာသွားအောင်၊ ဆရာ့ ဂုဏ်ရှိန်ထက် ကျော်သွားအောင်၊ ဆရာ့ဂုဏ်သတင်းထက် ပိုသွားအောင် လုံးဝ မလုပ်မိပါ စေနဲ့။ လုံးဝ မဖြစ်ပါစေနဲ့။ ကိုယ့်ကြောင့် တဖက်လူရဲ့ ဂုဏ်သတင်း ကျော်သွားပါစေ။ အောင်မြင်သွားပါစေ။ အကြောင်းမဲ့ အထင်လွဲခံရတာမျိုးတော့ လုံးဝ အဖြစ်မခံပါနဲ့။

လူတွေအမြင်မှာ ကိုယ့်ကြောင့် သူတို့ဘဝ သာသွား၊ ထူးသွား၊ ပြောင်မြောက်သွားခဲ့ရင်၊ ကိုယ့်ရဲ့ ခယမှုကို အသိအမှတ်ပြုပြီး၊ နေရာကောင်း ပေးပါလိမ့်မယ်။ မလိုရင် ဘယ်တော့မှ ပိုမတောင်းမိစေနဲ့။ လိုရင် လိုပါစေ၊ ပိုတာ ဘယ်တော့မှ မကောင်းပါဘူး။

ကောင်းကင်မှာ ကြယ်တွေ အများကြီး ရှိပေမယ့် နေမင်းဆိုလို့ တစ်စင်းပဲရှိတယ်။ ထွန်းတောက်နေတဲ့ နေရောင်ခြည်ကို ဘာကြောင့်နဲ့မှ မပိတ် မကာ မတားမိစေနဲ့၊ ထွန်းပါ စေ၊ လင်းပါစေ၊ နေမင်းရဲ့ အလင်းရောင်ကို တောက်ပြောင်အောင် လုပ်ပေးနိုင်ရင်၊ အချိန်တန် နေရောင်ပျောက်လို့ မှောင်မိုက်လာတဲ့အခါမှာ ကြယ်စင်လည်း တောက်ပခွင့် ရ ပါလိမ့်မယ်။

သူ့ထက်သာကြောင်း မလုပ်ပြန်နဲ့။ သာကြောင်းပြရင် ရွံဖို့ကောင်းတယ်။ သခင်ထက် ကျွန်က 'ပို' ပြရင်၊ တော်တာ မဟုတ်ဘဲ၊ နံတာဖြစ်တယ်။ ကြယ်ရော၊ နေရော ကောင်းကင် မှာ ထွန်းလင်းကြတာချင်းတူပေမယ့်၊ ဘယ်ကြယ်ကမှ နေဝန်းအနား ရှိမနေပါဘူး။

နေအပူ ကြယ်မယူမိစေနဲ့။

နည်းဥပဒေသ (၂)

မိတ်ရင်းတိုင်းမယုံနဲ့ ရန်သူကိုသုံးတတ်ပါစေ

သဘောတရား

မိတ်ရင်းဆွေကောင်းဆိုရင် သတိပိုထားပါ။ မနာလိုစိတ် ဖြစ်လွယ်လို့၊ မထင်ရင် မထင်သလို သစ္စာဖောက်နိုင်တယ်။ အပြောင်းအလဲများကြသလို၊ စိုးမိုးလိုစိတ်တွေ ပိုရှိတတ်ကြတယ်။ ဒါပေမယ့် ရန်သူဟောင်း၊ ပြိုင်ဘက်ဟောင်း ကို ပေါင်းသင်းပါ။ ယုံကြည်လို့ ရနိုင်ကြောင်း သက်သေပြဖို့ လိုတဲ့အတွက် ကြောင့်၊ မိတ်ရင်းထက် သစ္စာပိုရှိလိမ့်မယ်။

ရန်သူထက် မိတ်ဆွေက အန္တရာယ်ပိုရှိတယ်။ ပြိုင်ဘက်မရှိလို့ အနေအေးတယ် မထင်နဲ့၊ ရန်ဘက်ရှိမှ အနေခိုင်မှာ ဖြစ်တယ်။ နည်းလမ်းရှာပြီး ရန်သူမွေးတတ်ပါစေ။

ခိုကိုးရာမဲ့၊ အားကိုးရာမဲ့၊ တကိုယ်တည်း ဖြစ်နေတဲ့အချိန်မှာ
အဖော်ပြုပေးနိုင်မယ့် မိတ်ရင်းဆွေကောင်းကို လူတိုင်းလိုလို
တောင့်တတတ်ကြတယ်။ လောကကြီးက ကြမ်းတမ်းရက်စက်လို့၊
မိတ်ဆွေကောင်းရှိခဲ့ရင် သူတို့ အကူအညီနဲ့ ဖြတ်သန်းရ လွယ်ကူ နိုင်ပါတယ်။
အဲတာထက် မိတ်ဆွေတွေဆိုတာက ယုံလို့ ရသလို၊ သူတို့အကြောင်း ကိုယ်သိ
ထားတော့၊ ဖုံးကွယ်ထားစရာ မလိုတော့ဘူးလေ။ မိတ်ရင်းဆွေကောင်း ရှိနေမှတော့၊
သူစိမ်းတွေဆို အကူအညီတောင်းနေစရာမှ မလိုတော့ဘဲ။

ပြဿနာက ဘာလဲဆိုရင်၊ မိတ်ဆွေ အပေါင်းအသင်းတွေရဲ့
အကြောင်းအစုံကို အကုန် မသိဘဲ သိနေတယ်လို့ ထင်နေမိကြတာပါ။ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ်
အပေါင်းအသင်းတွေက ခေါင်းညိတ်လွယ်တယ်။ စကားများ၊ လေပေါ့၊
ငြင်းရခုံရတာတွေ မဖြစ်အောင် ရှောင်ကြ တယ်လေ။ "ပေါင်းသင်းဆက်ဆံရေး"
ဆိုတဲ့ ကန့်လန့်ကာလေးကြောင့်၊ အမြင်လွဲ၊ အထင်လွဲတာတွေ မဖြစ်အောင်၊
အတတ်နိုင်ဆုံး ဖုံးဖိပြီး နေတတ်ကြတယ်။ မရယ်ရတဲ့ ဟာသကိုတောင်
စိတ်ကျေနပ်စေဖို့အတွက်နဲ့ ဟက်ဟက်ပတ်ပတ် ရယ်ပြပေးတတ်ကြ တယ်။
ဟုတ်သော်ရှိ မဟုတ်သော်ရှိ ခေါင်းညိတ်ပြီး ထောက်ခံအားပေးတတ်ကြတယ်။

"ရိုးသားမှု" ဆိုတာက ဆက်ဆံရေးကို တည်မြဲအောင်
လုပ်ပေးနိုင်စွမ်းနည်းတော့၊ "ဟန်ဆောင်မှု" တွေနဲ့ ထောက်ခံတာက ရင်းနှီးမှုကို
ခိုင်မြဲစေသလိုမျိုး လက်ခံထားကြတဲ့ အခါမှာ၊ အပေါင်းအသင်းတွေက အင်း
လိုက်လွယ်ကြတယ်။ ချစ်ကြောင်းခင်ကြောင်း ကျေနပ်အောင်
ပြောပေးတတ်ကြတယ်။ အပေါ်ယံအားဖြင့် ဟုတ်သလိုလိုနဲ့၊ တကယ်တမ်း တော့
မဟုတ်ကြပါဘူး။ အများစုက အခြေအနေအရ လေယူရာယိမ်းသလိုမျိုး ဆက်ဆံနေ
ကြတာ များပါတယ်။

အပေါင်းအသင်းဆိုတာ စီးပွားရေး တွဲလုပ်ရင် သိပ်ပြီး သိသာတယ်။
ဖုံးကွယ်ထား သမျှ နောက်ကွယ်က အကျင့်စရိုက်တွေ၊ အပြုအမူတွေ
စုံတကာလှန်နေအောင် ပြူးကနဲ ပေါ်ထွက်လာတတ်တယ်။ နှစ်ဦးနှစ်ဖက်
ဆက်ဆံရေး ခိုင်မာမှုအလျောက် တစ်ယောက် အပေါ် တစ်ယောက် နားလည်မှုတွေ

ထားရဖန် များလာတဲ့အခါ၊ အရာအားလုံး ပြုလဲသွား တော့တယ်။

ဘာရယ်မဟုတ်တဲ့ အကူအညီတောင်းခံမှု၊ (ဒါလေး လုပ်ပေးပါဦးနော်၊
ဟိုဟာလေး လုပ်လိုက်ပါဦးနော်)၊ အလုပ်တာဝန် ခွဲဝေကျင့်သုံးမှု အစရှိသဖြင့်
သေးသေးမွှားမွှားလေး တွေကအစ တွက်ချက်တဲ့ အနေအထား
ရောက်လာတဲ့နောက်မှာ၊ ဆက်ဆံရေးရော၊ လုပ်ငန်းဆောင်တာတွေမှာပါ
ဆိုးကျိုးသက်ရောက်မှုတွေ ကူးစက်ကုန်တယ်။

အရည်အချင်းရှိလို့ထက်၊ အပေါင်းအသင်းမို့ မောင်းမရ၊ ထုတ်မရ၊ နုတ်မရ၊
ဆူမရ၊ ဆဲမရ အခြေအနေမှာ ချောင်ပိတ်မိပြီး၊ ရှေ့တိုးမရ၊ နောက်ဆုတ်မရ
စိတ်ပူပင်သောက များ ရတယ်။ အပေါင်းအသင်းမို့ အားကိုးရမယ် အထင်နဲ့
လုပ်မိခဲ့ရာကနေ ပိုဆိုးတဲ့ အခြေအနေ ကို ရောက်သွားရတော့ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုပဲ
အပြစ်တင်ရမလား၊ အမှားတွေကိုပဲ အပြစ်ပုံချရမ လား ဝေခွဲမရ ဖြစ်ရတတ်တယ်။

အပေါင်းအသင်းနဲ့ အလုပ်လုပ်တဲ့နေရာမှာ အကြီးမားဆုံးသော
အတားအဆီးက အရှိန်အဝါနဲ့ အခွင့်အာဏာ လျှော့ကျသွားတာပဲ။
ပေါင်းသင်းဆက်ဆံရေးအတွက်နဲ့ လုပ် ပိုင်ခွင့်ကို မထိပါးစေနဲ့။
ပေါင်းသင်းဆက်ဆံရေးဆိုတာ လုပ်ငန်းခွင်ဆိုင်ရာ အရည်အသွေး နဲ့
အရည်အချင်းတွေထက် အရေးမကြီးနိုင်ပါဘူး။ တစ်ပိုင်းတစ်ကဏ္ဍဆီ ဖြစ်ပါတယ်။

ဘယ်လို လုပ်ငန်းခွင်မဆို သူ့အကန့်နဲ့ သူ ရှိရမယ်။ အလုပ် လုပ်ဖို့
ဖြစ်တာကြောင့် ပေါင်းသင်းဆက်ဆံဖို့ မဟုတ်တာကို သတိချပ်ပါ။
ဆက်ဆံရေးကောင်းတယ်ဆိုတာက အလုပ်အပေါ် မူတည်တယ်။
လုပ်ငန်းသဘောအရ ဆန္ဒပါသည် ဖြစ်စေ၊ မပါသည်ဖြစ်စေ "ဆက်ဆံရေးကောင်း"
တဲ့ ပုံစံနဲ့ ဟန်ဆောင် (သို့) လုပ်ပြဖို့ လိုအပ်ရင် လုပ်ပါ။ လိုတာ ထက် မပိုပါစေနဲ့။
စေတနာ ကောင်းပြနေစရာ မလိုအပ်ပါဘူး။ စေတနာ မလွဲရင် ရပါပြီ။
စေတနာရှိကြောင်း ပြနိုင်ရင် လုပ်ငန်းခွင်ရော၊ ပေါင်းသင်းဆက်ဆံရေးမှာရော
လုံလောက် ပါတယ်။

ရန်သူကျတော့ မတူးဖော်၊ မကျင်ရသေးတဲ့ ရွှေမိုင်းတွင်းလိုပဲ။
အသုံးချတတ်ရင် အကျိုးထူးများစွာ ရနိုင်တယ်။ နပိုလီယန် Napoleon Bonaparte
(Emperor of France)က ပြင်သစ်တော်လှန်ရေး အပြီးမှာ သူ့ကိုယ်သူ

ဧကရာဇ်အဖြစ် ကြေငြာပြီး "မင်းလုပ်အုပ်ချုပ်" ခဲ့တယ်။
ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံတော်သစ် အဖြစ် တော်လှန်ရေး လုပ်ခဲ့ ပြီးမှ၊
သက်ဦးဆံပိုင်စနစ်အောက် ပြန်ရောက်သွားခဲ့ရပြီး၊ ပဒေသရဇ်စနစ် အသက်သွင်းနေ
တော့၊ ပြင်သစ်နိုင်ငံသစ်ကြီးရဲ့ အခြေအနေက အဘက်ဘက်မှာ
ယိမ်းယိုင်နေခဲ့တယ်။

အဲဒီအချိန် နပိုလီယန်ရဲ့ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးအဖြစ် တာဝန်ယူထားခဲ့ရတဲ့
တဲလီဟောန်း (Charles-Maurice de Talleyrand-Perigord)က
တိုင်းပြည်အခြေအနေကို ကြည့်ပြီး၊ ဧကရာဇ်သစ် နပိုလီယံကို ဆန့်ကျင်ဖို့ ၁၈၀၉
ခုနှစ်မှာ လျှို့ဝှက်ကြံစည်ခဲ့တယ်။ ဧကရာဇ်ကို ပုန်ကန်ဖို့ ကြံစည်နေတဲ့
အလုပ်ဖြစ်တာကြောင့်၊ အင်မတန် အန္တရာယ်များတဲ့ အတွက်၊ သူနဲ့အတူ
ကြံရာပါအဖြစ် လက်တွဲဖော် ရွေးတဲ့နေရာမှာလည်း မမှားဖို့ လိုအပ် တာကို
သိထားခဲ့တယ်။

ကြံရာပါလက်တွဲဖော်အဖြစ် အပေါင်းအသင်းတွေထဲက ယုံကြည်ရသူကိုပဲ
ရွေးရမ လား၊ ဒါမှမဟုတ် အကြံတူညဏ်တူ တခြားလူတွေကိုပဲ လိုက်ဆွယ်ရမလား။
တော်ရုံလူ တွေ အနေနဲ့ဆိုရင်တော့၊ ဆုံးဖြတ်ရ အင်မတန် ခက်ခဲနိုင်ပါတယ်။
ဒါပေမယ့် တဲလီဟောန်း ကတော့ အမြော်အမြင်ရှိသူ ဖြစ်တာကြောင့် - သူ့ကို
လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်ဖို့ စီစဉ်ခဲ့ဖူးတဲ့ စုံစမ်းထောက်လှမ်းရေး အရာရှိချုပ်ကြီး ဖူရှဲ
(Joseph Fouché)လို ရန်သူတော်ကြီးကိုမှ အရေးတော်ပုံအတွက်လက်တွဲဖို့
ကမ်းလှမ်းခဲ့တယ်။

နှစ်ဦးအကြားမှာ မလိုမုန်းထားမှုတွေ၊ ရန်ငြိုးရန်စဟောင်းတွေ
ရှိတယ်ဆိုပေမယ့်၊ အခုလို အသက်ဘေးရှိတဲ့ လုပ်ငန်းစဉ်ကြီး
တွဲလုပ်လိုက်ခြင်းအားဖြင့် နှစ်ဦးနှစ်ဖက် ဆက်ဆံရေး ကောင်းမွန်သွားအောင်
လုပ်နိုင်မယ်လို့ ယုံကြည်ထားခဲ့လို့ပါ။ ဖြစ်ချင်တော့ဖူး ရဲ့ရော တဲလီဟောန်းရော
နှစ်ယောက်လုံးဟာ နပိုလီယန်ရဲ့ အုပ်ချုပ်ရေးကို အမြင်ကတ်နေ ခဲ့ကြပြီး၊
ပျက်သုဉ်းသွားစေချင်တဲ့ ဆန္ဒချင်း ထပ်တူကျနေခဲ့လို့ပါ။

ဘုံရန်သူကို ချေမှုန်းဖို့၊ မဟာမိတ်ဖွဲ့လိုက်တာမျိုးလည်း ဖြစ်ပါတယ်။
ဖူရှဲဘက်က လည်း တဲလီဟောန်းရဲ့ ကမ်းလှမ်းမှုကို ခံခဲ့ရတော့၊

အရေးတယူလုပ်ခံရသလို ခံစားသွားရ တယ်လေ။ လေးစားခံအနေအထား ရောက်သွားတော့၊ အလုပ်ကိစ္စအပေါ် မပေါ့ရဲတော့ ဘူး။ လုပ်နိုင်ကြောင်း၊ စိတ်ချလို့ ရနိုင်ကြောင်း၊ ယုံကြည်နိုင်ကြောင်း သက်သေပြခွင့် ရ သွားတယ်။ ရန်သူမှန်း သိလျက်နဲ့ ချောက်တွန်းတာမျိုး မဟုတ်ဘဲ၊ လက်တွဲဖို့ ကမ်းလှမ်းခံ ရရင်၊ ဘယ်ရန်သူမဆို၊ တောင်ကြီးကို ရွှေ့ပါဆိုရင်တောင်၊ မရရအောင် ရွှေ့ကြမှာပါ။

တဲလီဟောင်းရဲ့ ရွေးချယ်မှု မှန်သွားတယ်။ နပိုလီယန်ကို ဖြုတ်ချဖို့ လုပ်ကြံခဲ့တဲ့ အရေးတော်ပုံကြီး မအောင်မြင်ခဲ့ပေမယ့်၊ ရန်သူတော် နှစ်ယောက် မဟာမိတ်ဖွဲ့ပြီး၊ ဘုံ ရန်သူ ချေမှုန်းဖို့ အမုန်းတရားတွေကို ချန်ရစ်ထားနိုင်ခဲ့တာတွေက သမိုင်းဖြစ်စဉ်မှာ လေးစားဖွယ်သာကေဖြစ်သွားခဲ့တယ်။

သူတို့နှစ်ယောက်ကြောင့် နပိုလီယန် မပြုတ်ခဲ့ပေမယ့်၊ နပိုလီယန်ရဲ့ ကျဆုံးခန်းကို ရောက်စေမယ့် လမ်းစတွေ ချန်ရစ်စေနိုင်ခဲ့တယ်။ အဲဒီနောက်ပိုင်း သူတို့နှစ်ယောက်ကြား ဆက်ဆံရေးတွေ နဂိုကထက် အဆများစွာ ကောင်းမွန်သွားခဲ့တယ်။ အမုန်းတရားကို ချေဖျက်လို့ရရင် ချေဖျက်လိုက်ပါ။ ရန်သူရဲ့ အသုံးကျမှုနဲ့ ကိုယ့်ရည်မှန်းချက်ကို ပြည့်မှီ အောင် ဖြည့်ဆည်းတတ်ပါစေ။

ရန်သူရှိနေလို့ အနေအထား ပျက်ယွင်းတာမျိုး မဖြစ်ပါစေနဲ့။ မသိနိုင်တဲ့ ရန်သူထက်၊ မြင်နေရတဲ့ ရန်သူက အန္တရာယ်ပိုကင်းပါတယ်။ ဩဇာအာဏာ အရှိန်အဝါကို အရင်းပြုပြီး ရှင်သန်နေရသူတိုင်း ပြဿနာ ပဋိပက္ခကို ဝမ်းပမ်းတသာလက်ခံနိုင်ရတယ်။ မုန်တိုင်း ထက် လေငြိမ်က ကြောက်ဖို့ကောင်းပါတယ်။ သိနေတာထက် မသိတာက အန္တရာယ်ပိုများ ပါတယ်။ ကိုယ်ကျိုးဖြစ်ထွန်းအောင် ရန်သူကို အသုံးချတတ်ပါစေ။

ခြင်္သေ့အာခေါင်ထဲ လက်ထည့်ရင် ဘာဖြစ်မလဲ သိကြတာပဲ။ ဘယ်သူမှတော့ မိုက် မိုက်မဲမဲ လက်တည့် မစမ်းရဲပါဘူး။ အန္တရာယ်ကို ကြိုမြင်လို့ ရှောင်နိုင်ရင် ရှောင်ကြပါလိမ့် မယ်။ ဒါပေမယ့် မိတ်ဆွေ အပေါင်းအသင်းတွေက ဆာလောင်မွတ်သိပ်လွယ်တဲ့ ခြင်္သေ့လို ပဲ၊ ကိုက်ရုံ၊ ခဲရုံလောက်နဲ့ ပြီးသွားမှာမျိုး မဟုတ်ဘူး။ ဝါးမြိုပြီး အဆီယစ်ကြမယ့် အမျိုး အစားတွေ ဖြစ်တယ်။

ကိုယ်ကျိုးအတွက် လိုအပ်ရင် ရန်သူကို အသုံးချတတ်ရမယ်။ အပြီးအတေးဆို တာက သေနတ်ကျည်လိုပဲ၊ သတ်ဖို့ဖြတ်ဖို့အတွက်ပဲ မဟုတ်ပါဘူး။

ခြောက်ဖို့လှန့်ဖို့ သုံး တတ်ရမယ်။ ဒါပေမယ့် ကျည်မှန်ရင် ပစ်ခွင်းမှ အလုပ်ဖြစ်တာ မဟုတ်တဲ့အတွက်၊ သေနတ်ကျည်ကို စွန့်ပစ်"ပြီ"ရင်း၊ ရိုသားပွင့်လင်းတဲ့ အသွင်ယူပြီး လက်နှစ်ဖက်နဲ့ ရန်သူ ကို နွေးထွေးစွာပွေ့ဖက်တတ်ရမယ်။ ဓားကို ဆုပ်ကိုင်တတ်တိုင်း ဓားကိုင်တတ်တာ မဟုတ် ဘူး။ လက်ကိုင်ကနေ ခဲနေအောင် အထာကျကျ ကိုင်တတ်ဦးမှ ဓားကိုင်တတ်တာလို့ ခေါ်တယ်။ ကိုယ့်အကျိုးလည်း ရ၊ သူ့အကျိုးလည်း ဖြစ်၊ နှစ်ဦးနှစ်ဖက် အကျိုးရှိမယ့် အလုပ်ကို ဦးစားပေးလုပ်ပါ။ အပေါင်းအသင်းထက် ရန်သူကြောင့် အကျိုးပိုဖြစ်ထွန်းအောင် လုပ်နိုင် သူကို အမြော်အမြင်ကြီးသူလို့ ခေါ်တယ်။

နည်းဥပဒေသ (၃)

အလိုဆန္ဒကိုလျှို့ဝှက်ထားပါ

သဘောတရား

ဘာပဲလုပ်လုပ် ကိုယ်လုပ်ချင်တဲ့ အလုပ်ရဲ့ နောက်ကွယ်က အကြောင်းအရင်း၊ ရည်ရွယ်ချက်၊ အလိုဆန္ဒကို မသိအောင် ဖုံးကွယ်၊ လျှို့ဝှက်ထားပါ။ နားမ လည်နိုင်မှုတွေ၊ ဝေခွဲမရမှုတွေနဲ့ အူလည်လည်ဖြစ်နေကြပါစေ။ ကိုယ်လုပ် နေတာ ဘာမှန်း မသိသရွေ့ ၊ ပြိုင်ဘက်ရန်သူတွေ မျက်စိလည်ပြီး၊ ဘာလုပ် လို့ လုပ်ရမှန်း မသိ ဖြစ်နေကြလိမ့်မယ်။ ရံဖန်ရံခါ မဟုတ်မက တလွဲ သဲလွန်စ လေးတွေ ချန်ပေးပါ။ သွယ်ဝိုက်နည်းနဲ့ လမ်းလွဲ ရောက်သွားအောင် မသိမသာ လုပ်ပါ။ အလိုအတိုင်း ဖြစ်ပြီဆိုမှ သိခွင့်ပေးလိုက်ပါ။

ဒီခေတ်ကြီးမှာ "မညစ်" ဘဲနဲ့တော့ ဘယ်သူမှ နေလို့ မရဘူး၊ ဒါပေမယ့် "ဆိုးညစ်သူ" အဖြစ် ထင်မြင်ခံရတာမျိုး လုံးဝ မဖြစ်စေနဲ့။ စဉ်းလဲထားသမျှကို ကောက်ကျစ်ထားတဲ့ အဖုံးအကာတွေနဲ့ လုံအောင် ဖုံးပိတ်တတ်ပါစေ။

လူများစုက မိုးပြဒယ်လိုပဲ ပွင့်အာနေတတ်တယ်။ စိတ်ထဲ ခံစားရသမျှ လွယ်လွယ် ထုတ်ပြောကြတယ်။ အတွေးအကြံတွေကို မျက်နှာအမူအရာ၊ ကိုယ်အမူအကျင့်ကနေ တဆင့် မြင်လွယ်တယ်။ လုပ်ပုံကိုင်ပုံတွေက တလွဲတွေမို့ ရွေးချယ်စရာ နည်းကုန်တယ်။ အလိုဆန္ဒ၊ ရည်ရွယ်ချက်တွေ မြင်သာအောင် လုပ်မိတတ်ကြလို့၊ နောက်ကလူဘဝနဲ့ လမ်း ပျောက်ကုန်တယ်။

လျှာနဲ့လက်ကနေ ကိုယ့်စိတ်တွင်းဆန္ဒ အလိုမပေါ်အောင် ထိန်းတတ်ဖို့ ဆိုတာက အတော်လေး ကျင့်ယူမှ ပြုပြင်နိုင်တာပါ။ ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ပြောဆိုဆက်ဆံပြီး၊ ပြုမူ နေထိုင်ရင် လူတွေရဲ့ ချစ်ခင်မှု၊ လေးစားမှု၊ အားကျမှုကို ရလိမ့်မယ်လို့ ထင်ထားတာကိုက အလွဲကြီး လွဲနေတာပဲ။ ရိုးသားတယ်ဆိုတာက ဓားတုံးကြီးလိုပဲ၊ သွေးတော့ထွက်တယ်၊ ဒါပေမဲ့ ပြတ်အောင် ဖြတ်ဖို့ မလွယ်ဘူး။

ကိုယ့်ရဲ့ ပွင့်လင်းရိုးသားမှုကြောင့် လူတွေရဲ့ ချစ်ခင်လေးစားမှု ရဖို့ထက်၊ လူမြင်ကတ် ခံရဖို့ ရာခိုင်နှုန်း ပိုများတယ်။ ရိုးသားသူတွေကို လူပိုမုန်းတယ်။ အရိုးခံပြောစကားက နား ကြားပြင်းခက်တယ်။ ပွင့်လင်းလွန်ရင် အဖုံးအကာမရှိလို့၊ ရွှေအိုးလို နေနိုင်လည်း၊ ထွေးခံ လောက်တောင် တန်ဖိုးထားခံရမှာ မဟုတ်ဘူး။ လူမလေး ခွေးမခန့်၊ အရှိန်အဝါရှိလည်း ဩဇာမဲ့၊ ပြန်မပြော နားမထောင်ခံရတဲ့ အာကျယ် လျှာကျယ်ပဲ ဖြစ်သွားလိမ့်မယ်။

ပြောတိုင်းဖြစ်၊ လုပ်တိုင်းကောင်းချင်သလား၊ ဒါဆိုရင် ပွင့်လင်းစိတ်၊ ရိုးသားစိတ်ကို ပြုပြင်ပါ။ ဖြစ်နိုင်ရင် ဘေးသာ ပို့ထားလိုက်။ အဲဒီအစား လျှို့ဝှက်၊ သို့စိတ်မွေးတတ်ရမယ်။ အထက်စီးကနေနည်း၊ သူ့ထက်သာနည်းတွေကို သိထားတတ်ထားရမယ်။ သူများခြေ တလှမ်း၊ ကိုယ့်ခြေ ဆယ့်တလမ်း ဖြစ်နေရမယ်။ အလိုကို လျှို့ဝှက်တတ်ခြင်းက လူအပီသ ဆုံးသော အခြေခံ

စိတ်အမူအကျင့်ပဲ။

လူတွေက အပေါ်ယံလောက်နဲ့တင် ကျေနပ်လွယ်ကြတယ်။ မြင်မြင်သမျှ၊ ကြားကြားသမျှကို အမှားအမှန် ခွဲနေဖို့ထက်၊ လက်ရှိ အခိုက်အတန့်မှာ ကြုံရတဲ့ အဖြစ်အပျက် လောက်နဲ့တင် ပြီးပြတ်ချင်ကြတယ်။ ဒီလို စိတ်အမူအကျင့်မျိုး လူတိုင်းမှာ ရှိနေတော့၊ အလိုကို လျှို့ဝှက်ခြင်းက တပန်းသာခြင်းပဲ။

ကိုယ့်အလိုဆန္ဒကို ဖုံးကွယ်ထားပါဆိုတိုင်း၊ ခိုးကြောင်ခိုးဝှက်နဲ့ စိတ်နှလုံးသား ဟိုး အနက်ကြီးထဲ ဖုံးဖိထားဖို့.. ပြောတာမဟုတ်ဘူး။ ကိုယ်ဖြစ်ချင်တဲ့ ရည်မှန်းချက်၊ ရည်ရွယ်ချက်၊ အလိုဆန္ဒကို တခြားအရာတွေနဲ့ ဖုံးကာထားဖို့ ပြောတာပါ။

ဥပမာ - ကိုယ်ဖြစ်ချင်တဲ့ အရာတွေကို တန်းစီပြီး ပြောတာမျိုးပေါ့။ တကယ်ဖြစ်ချင် တာတွေကိုကျတော့ ချန်ထားပြီး၊ ပါးစပ်က ဟိုဟာ ဖြစ်ချင်လိုက်၊ ဒီဟာ ဖြစ်ချင်လိုက်နဲ့ဆို ရင်၊ ကိုယ့်ပြိုင်ဘက်၊ ရန်ဘက်တွေ အနေနဲ့ ဘယ်ဟာကို တကယ် ဖြစ်ချင်နေမှန်း ခြေရာ ကောက် အကဲခတ်နိုင်တော့မှာ မဟုတ်ဘူး။ ဒါက ခဲတလုံးနဲ့ ငှက်သုံးလေးကောင် တစ်ခါတည်း ပစ်နိုင်တာပဲ။

ကြည့်လိုက်ရင်တော့ ခင်မင်ဖို့ကောင်းတဲ့ လူမျိုး၊ ပွင့်လင်းတယ်၊ ယုံကြည်ချင်စရာ အသွင်ရှိတယ်။ ဒါပေမယ့် ချစ်စရာကောင်းနေတဲ့ အသွင်အောက်မှာ ဖြစ်ချင်တာတွေကို ဖုံးကာထားရတယ်။ ကိုယ့်ခံစားချက်ကို ဘယ်တော့မှ မပေါ်စေနဲ့။ အမူအရာ၊ အမူအကျင့် အားလုံးကို သတိချပ်ပြီး နေတတ်ရမယ်။ အခြေအနေအလိုက် ဟန်ဆောင်နေတာမျိုး မဖြစ်အောင်၊ ဆိုးကျိုးမများတဲ့ အပြစ်လေးတွေ၊ သဲလွန်စ အတုလေးတွေ ရံဖန်ရံခါ လုပ် ပေးတတ်ရတယ်။

လူတွေ လိုက်မမှီလောက်အောင် လျှို့ဝှက်ထားနည်းက လူတွေအပေါ် ထင်မှတ်မထား လောက်အောင် လံကြုပ်လုပ်ပြီး ပွင့်လင်းပြတာမျိုးပဲဖြစ်တယ်။ အဲဒီ လံကြုပ် ပွင့်လင်းတာ ကို ရိုးသားတယ်လို့ ထင်သွားမြင်သွား ယူဆသွားအောင် ဟန်ဆောင်ကောင်းရမယ်။ သရုပ်ဆောင်ကောင်းရုံနဲ့တော့ မလုံလောက်သေးဘူး။

အပြောကောင်းလေးနဲ့ ချုပ်တတ်ရ မယ်။ လူတွေရဲ့ အမြင်မှာ လူလိမ်တွေဆိုတာက
လူကြားသူကြားထဲ လံကြပ်ဇာတ်လမ်း တွေ ထွင်ပြောပြီး၊
ဟန်ဆောင်ကောင်းနေတဲ့သူတွေလို့ ထင်နေတတ်တယ်။

တကယ်တော့ လုံးဝ မဟုတ်ဘူး။ ထင်ရက်စရာကို မရှိ၊ ယုံနိုင်ဖို့တောင်
အတော်လေး တွေးယူရတဲ့ လူမျိုးတွေက ကိုယ်ထင်ထားတဲ့ လူမျိုး မဟုတ်ဘဲ
လျှို့ဝှက်၊ ဖုံးကွယ်တွေနဲ့ မွေနေတတ်တဲ့သူတွေ ဖြစ်နေလိမ့်မယ်...
ဟန်ဆောင်ကောင်းရင်၊ တကယ်အလား အောက်မေ့ရလောက်အောင်
အယုံသွင်းနိုင်တယ်။ အပြောကောင်းရင် ပြောနေမှန်းတောင်မသိတော့ဘဲ၊ အလိုလို
ယုံမိအောင်ကို နားချနိုင်ကြတယ်။

လူ နောက်ထပ် သိထားရမယ့် လူတမျိုးရှိသေးတယ်။ အဲဒီလူတွေက
လူထဲကလူတွေဆို ပေမယ့် လူထဲကို သူတို့ မသွားမလာဘူး။ လူတွေနဲ့ ခပ်ဝေးဝေးမှာ
နေတတ်ပေမယ့်၊ လူ တွေနဲ့ အတူ ဖြစ်နေတတ်တယ်။ လူကြားထဲ မသွားပေမယ့်
လူကပ်ခံရလို့ ခွာချနေရတဲ့သူ တွေ ဖြစ်တယ်။ စကားကြီး စကားကျယ် ပြောစရာ
မလိုဘဲ၊ လူထင်ကြီးခံရတယ်။ အလုပ် ကြီး အလုပ်ကောင်း လုပ်ပြစရာ မလိုဘဲ၊
လူတွေရဲ့ ယုံကြည်မှုရနေတတ်ကြတယ်။ ခင်မင် စရာ ပုံစံ မပေါက်ပေမယ့်၊
တစ်ခါလေး ဆက်ဆံဖူးရင်ပဲ တစ်သက်လုံး အထင်မလွဲရက် လောက်အောင်
ယုံချင်စရာလူတွေ ဖြစ်နေတတ်တယ်။

လူမသိ၊ သူမသိ ကိုယ့်အနီးအနား ပတ်ဝန်းကျင်က အပေါင်းအသင်းတွေကို
ချဉ်းကပ် ပြီး၊ သွယ်ဝိုက်တဲ့နည်းနဲ့ ကိုယ့်အနား ကပ်လာတတ်တယ်။ ဘယ်တော့မှ
တိုက်ရိုက် မဆက်ဆံပေမယ့်၊ သူ့အကြောင်းတွေကို သိအောင် တဆင့်နားနဲ့
ကြားအပြောတွေကနေ တဆင့် သိအောင် လုပ်တတ်ကြတယ်။

မျက်နှာ အမူအရာ၊ ကိုယ်အမူအကျင့်၊ အပြောအဆို ညှက်ညောမှုတွေနဲ့
တစ်ပြုံကြီး ထိတွေ့မိလိုက်တာနဲ့ မယုံကြည့်ဘဲ မနေနိုင်လောက်အောင်
အယုံသွင်းတတ်ကြတယ်။ လူလိမ်လုပ်ဖို့ လမ်းညွှန်နေတာ မဟုတ်ပါဘူး။
လူလိမ်တွေရဲ့ 'စိတ်ဓါတ်ကို အခြေခံပြီး၊ အကျိုးအမြတ် ထုတ်ဖော်တတ်ဖို့ပါ။

နားလည်ရခက်တဲ့ အမူအကျင့်နဲ့ နေတတ်ပါစေ။ အရိပ်အမှန်း
မလွယ်လောက်တဲ့ အပြုအမူနဲ့ နေထိုင်ပါ။ ဓားတုံးလိုနေပြီး၊ ဓားဖြားလေးနဲ့ မွမ်းပါ။
အလေ့အကျင့်ကောင်း မှန်သမျှ တစ်ကြိမ်တစ်ခါလောက် လုပ်ကြည့်ရုံနဲ့
တက်မြောက်နိုင်တာ မဟုတ်တဲ့အတွက်၊ အချိန်ယူ လေ့ကျင့်ပါ။ လူတွေ
မမှတ်မိနိုင်လောက်အောင်ကို ပြောင်းလဲလိုက်ပါ။ လူထဲ ကလူလို နေပြီး၊
လူထက်ကလူလို တွေးခေါ်ပါ။ ဒါဆိုရင် အာဏာဩဇာ အရှိန်အဝါနဲ့ နေ
တတ်ထိုင်တတ်ပါလိမ့်မယ်။

သိုးတွေက အူတယ်၊ အတယ်၊ ယုံလွယ်တယ်၊ နာခံတယ်၊ ကြောက်လွယ်၊
လန့်လွယ် လို့၊ မြေခွေးအနေနဲ့ သိုးရေခြံပြီး သိုးအုပ်ကြား တိုးနိုင်တာပါ။ ဒါပေမယ့်
သိုးငယ်ကို ဆွဲဖို့ တော့ မဟုတ်ပါဘူး။ သိုးအုပ်ကို ဖြတ်ပြီး ကြက်ခြံထဲ ဝင်ဖို့ပါ။

နည်းဥပဒေသ (၄)

လိုတာထက် ပိုမပြောနဲ့

သဘောတရား

လူထင်ကြီးခံရအောင် စကားကြီးစကားကျယ်တွေနဲ့ ပြောတော့မှ လေပေါ် လွန်ပြီး လူပေါ် ဖြစ်သွားတတ်တယ်။ လူပေါ်ရင် ဘယ်သူမှ အရေးမလုပ်ဘူး။ အရေးပါ အရာရောက်တဲ့ စကားပြောနေတောင် ကျဉ်ခံရတတ်တယ်။ သြဇာရှိ၊ အာဏာရှိ၊ အရှိန်အဝါရှိသူတွေက လိုတာထက် ပိုမပြောသလို၊ ပို ပြောရင်တောင် လိုသလောက်ပဲ ဟတတ်တယ်။ အပြောလွန် အပိုပြောတဲ့ လူပေါ် မဖြစ်ပါစေနဲ့။

ဩဇာအာဏာ အရှိန်အဝါဆိုတာက ဟန်ပန်နဲ့လှည့်စားရတဲ့
အလုပ်တစ်မျိုးပါ။ လိုတာထက် ပိုမပြောရင် သူများနဲ့မတူ၊ တမူထူးပြီး ပိုသာသလို
ဖြစ်သွားတယ်။ ကိုယ့်ရဲ့ ဆိတ်ငြိမ်မှုက လူတွေကို အနေခက်သွားစေနိုင်တယ်။
လူသားတွေဆိုတာက ပေါင်းသင်း ဆက်ဆံရေးကနေတဆင့် အဓိပ္ပါယ်ကောက်ဖို့နဲ့၊
အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုဖို့အတွက် သီးသန့် ရှင်သန်နေကြတဲ့ ယန္တရားတွေပါ။ တစ်ဦးနဲ့တစ်ဦး
ဘယ်သူက ဘာတွေ တွေးနေပြီး၊ ဘာ တွေ လုပ်ဖို့ ကြံနေမလဲ သိချင်စိတ်တွေနဲ့
အချိန်ကုန်နေတတ်တယ်။ ဆန္ဒကို သတိထားပြီး လိုသလောက်ပဲ ဖော်ပြလိုက်ရင်၊
သိချင်စိတ်ကို ပိုဆွဲမိသွားသလို အနေအထားကို တစ်ခါတည်း မြှင့်တင်လိုက်ပြီးသား
ဖြစ်သွားတယ်။

လိုတိုရှင်း စကားပြောပုံနဲ့ ဆိတ်ငြိမ်မှုကြောင့်
လှုပ်လှုပ်ရွရွဖြစ်သွားလိမ့်မယ်။ သိချင် စိတ်ရဲ့ လှုံ့ဆော်မှုနဲ့အတူ ဖြစ်နိုင်ချေတွေ
တန်းစီပြီး ပြောလာကြမှာ ဖြစ်သလို၊ အဲဒီလို လှိုင်းထသွားတဲ့အလျောက် အိုးမလုံ
အံ့ပွင့်လာမယ့် သူတို့ အားနည်းချက်တွေကို အတိုင်းသား မြင်ခွင့်ရနိုင်တယ်။ ကိုယ်နဲ့
တွေ့ရတာကိုပဲ သူတို့မှာ ကိုယ်လုံးတီးနဲ့ လူချင်း တွေ့ရသလိုမျိုး၊ မလုံမလဲတွေ
ဖြစ်သွားလိမ့်မယ်။ အမြင်ကတ်ခံရသလို၊ အထင်လွဲ ခံရတတ်တယ်။ ဒါပေမယ့်
တပြိုင်နက်တည်းမှာပဲ၊ နားမလည်မှုများစွာနဲ့ ဇဝေဇဝါတွေ ဖြစ် သွားတာကြောင့်
သူတို့ရဲ့ မသိစိတ်မှာ ကိုယ့်အပေါ် ဂရုပြုသတိထားမိတဲ့စိတ်တွေ ပိုသွား လိမ့်မယ်။
အသိအမှတ် မပြုပါဘဲ၊ အသိအမှတ်ပြုမိသွားကြတယ်။ အလေးမထားချင်ဘဲ၊
အလေးထားမိကုန်တယ်။

လူငယ်ပန်းချီဆရာ အနုပညာရှင် အန်ဒီ ဝါဟော (Andy Warhol) ရဲ့ -
နှုတ်ထွက် အာဏာစက် သစ္စာတရပ် ရှိတယ်။ အဲတာက "လူတွေကို စကားပြောပြီး
လက်သင့်ခံ အောင် လုပ်လို့ မရဘူး။ လူတွေရဲ့ အကျင့်ကိုက တစ်ဦးနဲ့ တစ်ဦး
ဆန့်ကျင်လိုစိတ်များနေ တဲ့အတွက် ကောင်းတာပဲ ဖြစ်စေ၊ ဆိုးတာပဲ ဖြစ်စေ၊
အကန့်ဘက်နဲ့ အရင်ထိုးဆိတ်တတ် ကြတယ်။ အကောင်း၊ အတည့်ကိုတောင်
အစောင်းအဖွဲ့အဖြစ် အရင်မြင်တတ်ကြတယ်။ အဲတော့ "ပါးစပ်ပိတ်ထားတော့မှ
လူပိုရှိန်တော့တာဗျာ"။

သူပြောတဲ့ အဲဒီနည်းနဲ့ပဲ ဝါဟော အောင်မြင်ခဲ့ပါတယ်။ သူ့အင်တာဗျူးတွေကို ကြည့် လိုက်ရင် စကားလုံးတိုင်းကို သတိထားပြီး ပြောတာ တွေ့ရတယ်။ လိုတိုရှင်းပဲ ပြောလေ့ရှိတယ်။ အနက်အဓိပ္ပါယ်တွေ စေးပိုင်နေတဲ့ ဝေါဟာရမျိုးတွေနဲ့ ချုပ်ပြီး ပြောတတ်တယ်။ မေးတဲ့သူတောင် ပြန်လည်သွားမယ့် အချပ်စကားတွေနဲ့ အပြီးသတ်တယ်။

ဘယ်တော့မှ အဓိပ္ပါယ်မရှိတဲ့ အပေါစကား မပြောဘူး။ အလုပ်အကြောင်း မဖြစ်မနေ ပြောဖို့ လိုခဲ့ရင်တောင်၊ လိုတာထက် နည်းနည်းမှ ပိုမပြောဘူး။ ရှင်းပြတာနည်းတယ်။ သူ့ လက်ရာတွေကို ဘယ်တော့မှ မရှင်းပြဘူး။ လူတွေ နားလည်ချင်သလို နားလည်ကြပါစေ "ပစ်" ထားတတ်တယ်။ စကားနည်းတော့ လူထင်ကြီးတယ်။ မရှင်းပြတော့ လျှို့ဝှက်သွား တယ်။ လျှို့ဝှက်နက်နဲတော့ တန်ဖိုးတက်တာပေါ့။

လိုတာထက် ပိုမပြောတဲ့ အကျင့်ကြောင့်၊ ကိုယ်ပြောသမျှ စကားတွေက အဓိပ္ပါယ် ပို ရှိသွားသလို၊ တန်ဖိုးမြင့်သွားတယ်။ အပြောနည်းတာကြောင့် အမှားနည်းသွားတယ်။ အမှား နည်းတော့ အလွဲလျော့ပြီး အန္တရာယ်ရှိနိုင်တာတွေကို ရှောင်ကြဉ်ပြီးသား ဖြစ်သွားတယ်။ စကားများရင် အပေါဆန်တယ်။ စကားနည်းရင် တန်ဖိုးတက်တယ်။ ဒါကို အထူးမှတ်ပါ။

၁၈၂၅ ခုနှစ်မှာ ပထမ ရုရှား ဘုရင် နီကိုလက်စ် (Nicholas I) နန်းတက်ပါတယ်။ သူ့ ရှေ့ အရင်ဘုရင်လက်ထက်မှာ တိုင်းပြည်ကြီးရဲ့ အခြေအနေ အဆိုးရွားဆုံး ဖြစ်ခဲ့ရတာ ကြောင့် နီကိုလက်စ်လည်း နန်းတက်ရော၊ တနိုင်ငံလုံး ပုန်ကန်ထကြွပြီး တိုင်းပြည်ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေးဆိုင်ရာ လမ်းစဉ်နဲ့ ဒီဇင်ဘာတော်လှန်ရေးကြီး ဖြစ်သွားတယ်။ ဒါပေမယ့် တော်လှန်ရေး ကျရှုံးခဲ့ပြီး၊ တော်လှန်ရေးမှာ ပါဝင်ခဲ့တဲ့ ခေါင်းဆောင်တဦးဖြစ်သူ ခွန်ဒြာတီ ရိုင်လေယပ် (Kondrotz Ryleyev) ကို ကြိုးပေးကွပ်မျက်ဖို့ အမိန့်ချမှတ်ခဲ့ပါတယ်။

ကြိုးပေးခံရမယ့် နေ့မရောက်မချင်း ကာလတောက်လျှောက် ရိုင်လေယပ် ဝစီပိတ်နေ ခဲ့ပါတယ်။ ဘာမှ မပြောဘဲ ငြိမ်နေခဲ့တယ်။ အဲတာနဲ့ ကြိုးပေးရမယ့်နေ့ရောက်လို့ ကြိုးစင် ပေါ်တက်ရပြီး ကြိုးလည်းပေးရော လည်ပင်းကကြိုး ပြတ်ထွက်သွားတယ်။ အဲဒီလို ထူးခြားဖြစ်စဉ် ပေါ်ပေါက်လာရင်၊

ရုရှားတွေရဲ့ ယုံကြည်မှုအရ ကံကောင်းခြင်းလို့ သတ်မှတ်ပြီး၊ ဘုရင်တောင်မှ ဆန့်ကျင်လို့ မရတဲ့ "လွတ်ငြိမ်းခွင့်" အစဉ်အလာ ရှိပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ကြိုးပြတ်ပြီး ကြိုးစဉ်အောက် ကျသွားတော့၊ ပါးစပ်ပိတ်ပြီး ပျော်နေလိုက်လို့ ဘာမှမဖြစ်တာကို၊ ပြတ်သွားတဲ့ ကြိုးစကို ကိုင်ပြီး ရိုင်လေယဗ်က ဘာပြောလိုက်လဲဆိုရင် -"ဟောဒီမှာကြည့်ပါဦး၊ ကြိုးပေးတဲ့ ကြိုးထုံးကိုတောင် တို့ရုရှားတွေ ကောင်းအောင် မလုပ်နိုင်သေးဘူး" လို့ ညည်းပြလိုက်တယ်။

ရိုင်လေယဗ်ရဲ့ လုပ်ကြံစီရင်မှု မအောင်မြင်ဘဲ၊ ထူးခြားဖြစ်စဉ်အကြောင်း နီကိုလက်စ်ကို တင်ပြတော့ လွတ်ငြိမ်းခွင့်မှာ လက်မှတ်ထိုးပေးလိုက်တယ်။ လွတ်ငြိမ်းခွင့်စာချွန်တော် ကို သတင်းလာပို့တဲ့ တမန်လက်ထဲ မပေးခင်လေးမှာ၊ နီကိုလက်စ်က ဒီအတိုင်း သိချင် စိတ်နဲ့ မေးလိုက်တယ်။

"ရိုင်လေယဗ် ကြိုးပြတ်တော့ ဘာဖြစ်သွားသေးလဲ၊ တစ်ခုခု ပြောသေးလားကွ" ဆို တော့၊ တမန်ကလည်း -"ပြောကြောင်းပါ -" ဆိုပြီး ရိုင်လေယဗ်ရဲ့ ညည်းတမ်းကို ချွန် ပေးလိုက်တော့၊ ဘုရင်က "ဒီလောက်တောင်မမှတ်တဲ့ဟာ၊ ရုရှားက ကြိုးထုံးလောက် တော့ ရသေးမှန်း ပြလိုက်စမ်းပါဟ" ဆိုပြီး၊ လွတ်ငြိမ်းခွင့် စာချွန်ကို ဆုတ်ဖြလိုက်တယ်။ ပြီးတော့ နောက်တနေ့မှာ ကြိုးပေးစီရင်ဖို့ အမိန့်ထပ်ချလိုက်ပါတယ်။ ဒုတိယအကြိမ် မြောက် ကွပ်မျက်မှု အောင်မြင်သွားခဲ့ပါတယ်။ ကြိုးမပြတ်တော့ပါဘူး။

ဒီသင်္ခန်းစာကို မှတ်သားထားပါ။

ပါးစပ်က ထွက်သမျှ ပြန်သွင်းလို့ မရပါဘူး။ စကားပြောရင် သတိထားပါ။ အထူး သဖြင့် ထွေလုံး၊ ငေါ့လုံးပြောတဲ့အခါ စိတ်အပျော်လေး တစ်ခုအတွက်၊ ဘဝကြီး တစ်ခုလုံး မရင်းမိစေနဲ့။ လိုတာထက် ပိုမပြောနဲ့။ နှုတ်နည်းရင် လူ့တန်ဖိုးမြင့်ပါတယ်။ လေးစားခံဘဝ ကို မြတ်နိုးပါ။ လူပေါကြီး မဖြစ်ပါစေနဲ့။

ဂရိတိုင်းပြည်က Delphi (ဒလ်ဖီ) ရှေ့ဖြစ်ဟော နတ်ကတော်တွေဆိုရင် စကား အများကြီး မပြောပါဘူး။ တော်ရုံလူ နားမလည်နိုင်တဲ့ အလင်္ကာ စကားတွေပဲ ပြောပြီး ဟောတတ်ကြပါတယ်။ ဘုရင်ပဲလာလာ၊ ကျွန်ပဲလာလာ၊

နတ်ဘုရားကျောင်းလာ ဘုရားဖူး တိုင်း မေးလာသမျှကို လိုတိုရှင်းပဲ ပြန်ဖြေတတ်ကြပါတယ်။ အဲတာကြောင့် ရှေ့ဖြစ်ဟော နှုတ်ထွက်စကားဆိုရင် လူတိုင်း အလေးထားကြတယ်။ ဘယ်သူမှ မဆန့်ကျင်ရဲဘူး။ ပုတ်ခတ်ရှုတ်ချပြောဆိုရင် သေဒဏ်ပေးတဲ့အထိ တန်ဖိုးထားကြတယ်။

တဖက်လူ မပြောသရွေ့ ကိုယ့်ပါးစပ် မလုပ်မိစေနဲ့။ ပါးစပ်ပိတ်ပြီး နေတာကြာလာ ရင်၊ ကိုယ်စားပြောမယ့်သူ သူ့အလိုလို ပေါ်လာလိမ့်မယ်။ ကိုယ်ပြောတာ မဟုတ်ဘဲ၊ သူများ ပြောလာတော့ ရန်သူက မနေနိုင်ဘဲ စကား စလာလိမ့်မယ်။ အဲတာဆိုရင် ပြောစရာ မလို တော့ဘဲ ထိုင်ကြည့်ပြီး အကဲခတ်နေရုံပဲ။

နည်းဥပဒေသ (၅)

ဂုဏ်သိက္ခာကို စောင့်ကြပ်ကာကွယ်ပါ

သဘောတရား

ဂုဏ်သိက္ခာဆိုတာ အရှိန်အဝါရဲ့ အခြေခံအုတ်မြစ် ဖြစ်တယ်။ ဂုဏ်သိက္ခာနဲ့ ဆိုရင် ဘယ်အရာကိုမဆို အနိုင်ယူ အောင်နိုင်စွမ်းရှိတယ်။ ဂုဏ်လျှောလျင် ပျော့ကွက်ပေါ်ပြီး၊ အဘက်ဘက်က တိုက်ခိုက်ခံရတတ်တယ်။ ဂုဏ်သိက္ခာ ကို မဖြုခွဲ မပျက်စီး မထိုးဖောက်နိုင်အောင် ထိန်းသိမ်းကာကွယ်စောင့် ရှောက်ပါ။ အလားအလာရှိတဲ့ အန္တရာယ်တွေ၊ ဆန့်ကျင်မှုတွေ၊ ကဖျက် ကယက်တွေကို သတိရှိရှိ နိုးကြားစွာ စောင့်ကြပ် ကာကွယ်ပါ။ ရန်သူရဲ့ ဂုဏ်သိက္ခာကို ကျဉ်းထဲကျပ်ထဲ အရောက်တွန်းပို့တတ်အောင် သင်ယူ လေ့လာပါ။ လူအများရဲ့ အထင်အမြင်သေးသိမ်မှုကြောင့် သူ့အလိုလို အခက်ကြီးတွေ ပျက်စီးတွင်းကျပါစေ။

အရင်းနှီးဆုံး၊ အခင်မင်ဆုံး၊ အချစ်ရဆုံးသောသူတွေ အပါအဝင်၊ အနီးအနားရှိသမျှ လူတိုင်းမှာ နားလည်ရ ခက်ခဲပြီး သိဖို့မလွယ်တဲ့ ဖုံးကွယ်မှုတွေ ကိုယ်စီ ရှိနေကြတယ်။ ဘယ်တော့မှ ရုပ်လုံးမပေါ်အောင် ဖုံးဖိထားကြတဲ့ လျှို့ဝှက်ထားချက်တွေကို စရိုက်သကန် တွေနဲ့ ကာကွယ်ထားတတ်ကြတယ်။ သေချာတွေးကြည့်ရင် စိတ်ကသိကအောင့် ရောက် ချင်စရာပါ။ သိဖို့မလွယ်တဲ့ အမှုအကျင့်တွေ၊ လျှို့ဝှက်ထားချက်တွေကြောင့် တဖက်လူကို တော်ရုံ ကောက်ချက်ပေးဖို့ မလွယ်တော့ဘူး။

အဲဒီအခါမှာ လူထုံးစံအတိုင်း၊ မလွယ်ရင် လွယ်တာကိုပဲ အာရုံစိုက်ဖြစ်သွားကြတယ်။ အတွင်းစိတ်ကို မသိနိုင်တော့ အပြင်ပုံပန်းသဏ္ဌာန်နဲ့ပဲ အကဲဖြတ်ကြတယ်။ ဒါမှမဟုတ် ကိုယ်မြင်နိုင်တဲ့ အတိုင်းအတာ၊ ပမာဏ အလျောက် တစ်ဖက်သားအပေါ် ထင်မြင်ချက် တွေ ထားရှိတတ်ကြတယ်။ ဝတ်စားဆင်ယင်မှု၊ အပြုအမူ၊ အပြောအဆို၊ အလုပ်အကိုင်၊ အရည်အချင်း စသဖြင့်၊ သိသာထင်ရှားတဲ့ အရာကို အခြေခံပြီး အပေါ်ယံ ဝေဖန်တတ်ကြ တယ်။

ဒီအလေ့အထ အကျင့်ကြီးက လူမှုပေါင်းသင်းဆက်ဆံရေးမှာ .. အခရာကျသလို ဖြစ်လာတဲ့အခါမှာ၊ ဘယ်အရာကိုမဆို အပေါ်ယံ ပုံပန်းသဏ္ဌာန်နဲ့ ဆုံးဖြတ်တဲ့ အမှုအကျင့် ကြီး အမြစ်စွဲသွားတယ်။ ဒီအတွက်ကြောင့် ဘာရယ်မဟုတ်တဲ့ အလွဲလေးတစ်ခုနဲ့ အမှု အရာဖြစ်စေ၊ ပုံဟန်အသွင်ဖြစ်စေ ပြောင်းလဲမှု တစ်ခုခုကို အရင်းပြုပြီး နောက်ဆက်တွဲ ဆိုးကျိုးရလဒ်တွေ ဖြစ်နိုင်တဲ့အထိ အန္တရာယ်ရှိသွားတယ်။

ဒီလို အကြောင်းရင်းခံတွေကြောင့်ပဲ၊ ကိုယ်လုပ်လို့ ရလာတဲ့ ဂုဏ်သိက္ခာ ဝိသေသ တွေကို ကိုယ်တိုင်ကပဲ ထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက်ဖို့ မဖြစ်မနေ လိုအပ်လာတယ်။ ဂုဏ်သိက္ခာ တွေကသာ အပေါ်ယံ ပုံပန်းသဏ္ဌာန် အသွင်ကြောင့် ဖြစ်လာနိုင်တဲ့ ထင်မြင်ယူဆချက်၊ ကောက်ချက် စသဖြင့် အန္တရာယ်တွေကို အပြည့်အဝ ကာကွယ်နိုင်တယ်။

အတားအဆီး နံရံတံတိုင်းလို အများအမြင်ကို ပိတ်ပင် ကာဆီးပေးနိုင်တယ်။
ဒီ အတွက်ကြောင့် လက်ဝယ် ရရှိထားတဲ့ ဂုဏ်သိက္ခာအလိုက် တဖက်သားရဲ့
ထင်မြင်ယူဆ ခွင့်ကို ထိန်းချုပ်ထားနိုင်မှုကြောင့်၊ အတိုင်းအတာ မတူညီတဲ့
အရှိန်အဝါ ဩဇာမျိုး ကျင့် သုံးပိုင်ခွင့် ရသွားတယ်။

အစပိုင်းမှာ ဘယ်သူ့မဆို ရက်ရောမှု၊ ပွင့်လင်းမှု၊ ရိုးသားမှု၊ စဉ်းလဲမှု စတဲ့
"ကိုယ်ရည် ကိုယ်သွေး" တွေနဲ့ အောင်မြင်မှုတရပ် ရရှိအောင်
ကြိုးစားအားထုတ်ရတယ်။ အကျိုးဆက် အနေနဲ့ အဲဒီ အောင်မြင်မှုရဲ့
အရှိန်အဝါအလိုက် "ဂုဏ်သိက္ခာ" တစ်ရပ် ထူထောင်ရတယ်။ ရွေးချယ်လိုက်တဲ့
ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေးကို ထူထောင်ထားတဲ့ ဂုဏ်သိက္ခာနဲ့ ဖုံးဖိပြီး လူ တွေရဲ့
အမြင်ကို ပြောင်းလဲရတယ်။ အဲတာကိုပဲ နာမည်ကျော်ကြား လူသိများအောင်
ပြုလုပ်ခြင်းလို့ ခေါ်တယ်။ အခြေခံအုတ်မြစ်ဖြစ်တဲ့ ဂုဏ်သိက္ခာကို စနစ်တကျ
မတည်ဆောက်ထားနိုင်ရင် (ဒါမှမဟုတ်)၊ ရင်းနှီးထားတဲ့ အရည်အသွေးကို
ဖုံးအုပ်နိုင်တဲ့ ဂုဏ်ဒြပ်မျိုး မဖြစ်ခဲ့ရင်၊ ဆန့်ကျင်ဘက် အကျိုးဆက်အနေနဲ့
တောမီးလို နေရာအနှံ့၊ နယ်ပယ်အနှံ့မှာ အဖတ်ဆည်မရအောင် နာမည်ပျက်၊
ဘဝပျက်သွားနိုင်တယ်။ ဒါကို အထူး သတိချပ်ပါ။

အခြေကျကျ၊ အကြောင်းရင်းခံကောင်းကောင်းနဲ့ ဂုဏ်သိက္ခာ ဝိသေသကို
ထူထောင် ထားနိုင်ရင်တော့ တခါ အောင်မြင်ပြီးရင် နဂိုကြိုးစားမှု လုံ့လ၊
ဝီရိယလောက် အားထုတ် စရာ မလိုတော့ဘဲ၊ သူ့အရှိန်နဲ့သူ လုပ်ပိုင်ခွင့် အာဏာ၊
အရှိန်အဝါ၊ ဩဇာတိက္ကမတွေ ထိုး တက်သွားလိမ့်မယ်။ အဲဒီလို ဩဇာတိက္ကမတွေ
တိုးပွားလာတာနဲ့အမျှ လူရှိန်သူရှိန်ဖြစ်လာ ပြီး၊ လေးစားခံ၊ ရိုကျိုးခံ၊
ကြောက်ရွံ့ခံအနေအထားအထိ ပြောင်းလဲတိုးတက်သွားပါမယ်။ ဒီလို
အနေအထားရောက်တော့မှ တန်ခိုးရှင်ဖြစ်ပြီလို့ ဆိုနိုင်တယ်။

ဒုတိယ ကမ္ဘာစစ်အတွင်း အာဖရိက မြောက်ပိုင်း ကန္တာရဒေသတွေမှာ
စစ်ကြီးဖြစ် တော့၊ ဂျာမနီ စစ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီး အာဝင် ရွမ်းမဲလ် (Erwin Rommel) ကို
မဟာမိတ်တပ် ပေါင်းစု အပါအဝင် ဗြိတိန် ထိပ်တန်း စစ်ဗိုလ်ချုပ်တွေကအစ
ကြောက်ရွံ့ကြတယ်။

ဘာလို့လဲဆိုတော့၊ ရွမ်းမဲလ် စစ်တိုက်တဲ့ နည်း မဟာဗျူဟာတွေက
ထိရောက်သလို၊ အကျိုးဆက် ရလဒ်ကောင်း အမြဲထွက်လို့ပါ။ ရွမ်းမဲလ်ရဲ့ ပရိယာယ်၊
လှည့်ကွက်၊ ရွှေ့ကွက် တွေက ဘယ်လိုမှ လိုက်လို့မမှီလောက်အောင်

စစ်ကစားတတ်လွန်းလို့လည်း လေးစားခံ၊ ရိုကျိုးခံရတာပါ။

တစ်ခါကဆိုရင် ရန်သူဖြစ်တဲ့ မဟာမိတ်တွေဘက်က တင့်ကား တပ်အင်အားနဲ့ ရွမ်းမဲ လ်ရဲ့ တပ်အင်အားက ၅ ချိုး ၁ ချိုး ကွာနေခဲ့တာတောင်မှ အဲဒီ ၁ ချိုးလောက်နဲ့ စစ်ထိုးတာ၊ ၅ ချိုးလောက် အင်အားရှိတဲ့ ဘက်က တပ်လှန့်ပြီး၊ တပ်ခေါက်သွားရတဲ့အထိ ဖြစ်ခဲ့တဲ့ သမိုင်းသာကေ ရှိပါတယ်။

ဂုဏ်သိက္ခာကို အရိုးရှင်းဆုံးသော အရည်အသွေးတစ်ခုတည်းနဲ့ အကောင်းဆုံးသော အနေအထား ရောက်အောင် ထူထောင်ပါ။ တစ်ခုတည်းသော အရည်အသွေးကို အသုံးကျ အောင်၊ ထူးချွန် ပြောင်မြောက်အောင်၊ သူမတူ ထူးကဲအောင် မွေးမြူထားနိုင်ခဲ့ရင်၊ မန္တရား၊ အဆောင် လက်ဖွဲ့လှုပ် ဘယ်သွားသွား၊ ဘယ်လာလာ လူရှိသေ၊ ရှင်ရှိသေ နေနိုင်လိမ့်မယ်။ ဣဒ္ဓိတန်ခိုး၊ မဟိဒ္ဓိတန်ခိုး ရှိတာထက်ကို အစွမ်းထက်တဲ့ တန်ခိုးရှင်စင်စစ် ဖြစ်နိုင်လိမ့် မယ်။

ဂုဏ်သိက္ခာဆိုတာ သတိကြီးစွာထားပြီး စုဆောင်းရတဲ့ အဖိုးတန် ရတနာတွေလိုပဲ။ လက်ဝယ်ထားပြီး အသုံးချ ဆင်ယင်နေရတဲ့ ရတနာလိုမျိုး၊ ဂုဏ်သိက္ခာကို အရင်းပြုပြီး နေထိုင်ရှင်သန်နေရတယ်ဆိုရင်၊ မပျောက် မပျက်အောင် အထူး ထိန်းသိမ်း စောင့်ကြပ်ရ တယ်။ အလားအလာ ရှိသမျှ အန္တရာယ်တွေကို မဆိုင်းမတွ ရင်ဆိုင်ဖြေရှင်းနိုင်ဖို့ ကြိုတင် ပြင်ဆင်ထားရတယ်။

ဂုဏ်သိက္ခာတစ်ခု ထူထောင်ထားနိုင်လိုက်လို့၊ အခြေကျပြီဆိုပြီး၊ မပေါ့ဆလိုက်နဲ့၊ အဘက်ဘက်မှာ ဝန်းရံနေမယ့် ရန်ဘက်တွေက အချိန်မရွေး အငိုက်ဖမ်းတာနဲ့ ဝင်ဆွဲဖို့ စောင့်နေကြတာကို သတိချပ်ပါ။ ဒါပေမယ့် အကြောင်းအမျိုးမျိုးကြောင့် မဖြစ်မနေ ခုခံ ကာကွယ်လာရရင် ဘယ်တော့မှ ဂုဏ်သိက္ခာအပေါ် ဖက်တွယ်နေသလိုမျိုး မဖြစ်စေနဲ့။ တန်ဖိုးထားပြီး အမြတ်တနိုးရှိဆုံးသော ရတနာကိုမှ သူခိုးခားမြဲတွေက လိုချင်ကြသလို၊ ကိုယ့်အတွက် အခရာကျ၊ အရေးကြီးဆုံး ဖြစ်မယ့် ဂုဏ်သိက္ခာကို ရန်သူတွေက ပိုပြီး ဖျက်ဆီးချင်ကြလိမ့်မယ်။

ဂုဏ်သိက္ခာကို အရင်းပြုပြီး စစ်ဖြစ်၊ ရန်ဖြစ်တဲ့နေရာမှာ အကယ်လို့ မိမိရဲ့ ဂုဏ်သိက္ခာ ဝိသေသတွေက ရန်သူထက် နည်းပါးနေခဲ့ရင်၊ အဆုံးနည်းပါတယ်။ ဆိုလိုတာက ဂုဏ်ကြီး ရင် အရှုံးများမယ်၊ ဂုဏ်နည်းရင် အဆုံးနည်းပါတယ်။

ဂုဏ်ချင်းဂုဏ် ထိပ်တိုက်ဆုံတိုင်း ဂုဏ်ကြီးသူ အထိပိုနာတယ်။

ဂုဏ်ကြီးသူကိုမှ သွားယှဉ်ရင် ဂုဏ်သေးဂုဏ်သိမ်တွေကို ဦးတည်ပြီးအရင် တိုက်ခိုက်ပါ။ ဒါမှ ဂုဏ်သိက္ခာကြီးတွေရဲ့ အောက်ခြေ အုတ်ရိုးပျက်လို့ တဟုန်ထိုး ပြိုလဲ သွားလိမ့်မယ်။ ဂုဏ်သေးသူကို တိုက်ဖို့လိုရင် အကြီးဆုံးသော ဂုဏ်သိက္ခာကို အရင်ဆုံး ရင်ဆိုင်ချေမှုန်းပါ။ အညွန့်ကျိုးလို့ ပျက်သုဉ်းလိမ့်မယ်။

ဘယ်လိုသော စစ်ဖြစ်ပါစေ၊ နည်းပရိယာယ် မပါဘဲနဲ့ တိုက်ခိုက်ဖို့၊ ခုခံဖို့ ဘယ်တော့မှမလုပ်မိစေနဲ့။ နည်းပရိယာယ် - နည်းမဟာဗျူဟာ ချမှတ်ပြီး၊ ရင်ဆိုင်လတ္တံ့သော ရန်သူရဲ့ အချက်အချာကို သေချာစွာ တေးမှတ်ပြီးမှ၊ လိုရာကို ဖြစ်အောင် ကြိုးစားပါ။

နည်းဗျူဟာကျ မဟုတ်ဘဲ၊ လက်ရိုးကြီး ရမ်းထိုးလို့ကတော့၊ ရမ်းလိုက်သမျှ ထိုး ကွက်တွေက ကိုယ့်ကိုယ်ကိုပဲ ပတ်မိပြီး ဟက်တက်ကြီး ကွဲသွားလိမ့်မယ်။ လည်ပင်း ကြိုးကွင်းမစွပ်မိပါစေနဲ့။ ပိုင်မှ ချိုင်ပါ။

တိုက်ခိုက်မှုကို လိုတာထက် မပိုစေနဲ့။ လက်တုန့်ပြန်စိတ်နဲ့ ကလွဲစားစိတ်ကို ရှေ့ထား မိရင်၊ မလိုဘဲ လွန်မိမယ်၊ လွန်မိရင် ကျွံသွားတာနဲ့ ဘယ်လိုမှ နောက်ပြန်ဆုတ်လို့ မရတော့ ဘဲ ဘဝစုန်းစုန်း မြုပ်လိမ့်မယ်။

ကိုယ့်ရဲ့ ဂုဏ်သိက္ခာတွေက အောက်သက်ကျေ၊ အောက်ခြေခိုင်ခံ့နေသရွေ့၊ ရန်သူရဲ့ ဂုဏ်သိက္ခာကို ခိုင်မာတဲ့ နည်းဗျူဟာနဲ့ ဖဲ့ချွေပါ။ ရန်သူရဲ့ ဂုဏ်သိက္ခာထိပါးတဲ့အလျောက် ကိုယ့်ဂုဏ်သိက္ခာကြီးမားလာရင် သက်ရောက်မှု ကောင်းနေပါတယ်။ ရေချိန်ညီနေပါစေ။ အရှိန်အဟုန်နဲ့ စီးသမျှ ဆင်းသမျှ ဘယ်အရာမှ မတည်ငြိမ်ပါ။

ဂုဏ်သိက္ခာကျော်ကြားမှုလည်း ထိုနည်းလည်းကောင်းပါပဲ။ တဖြည်းဖြည်းချင်း စုဆောင်းပါ။ အစုလိုက်၊ အပြုံလိုက် တိုးပွားတိုင်း ကောင်းတာမဟုတ်ပါ။ မလိုအပ်ဘဲ၊ လက်သည်း မထုတ်ပြပါနဲ့။ မလိုအပ်ဘဲ

မာန်မဖီနဲ့။ လိုရင် လိုပါစေ၊ မပိုပါစေနဲ့။

ခြင်္သေ့ကြီးအတွက် ကြွက်ငယ်က ကစားစရာထက် မပိုသလို၊ ကိုယ့်အတွက် အကျိုး မရှိ၊ အကျိုးမဖြစ်နိုင်တဲ့ အရာလောက်နဲ့ လက်သည်းမထုတ်၊ မာန်မဖီပါနဲ့။ တချို့သော တိုက်ခိုက်မှုတွေက တောင်ကြီးကို ခဲပေါက်သလောက်တောင် အဖြစ်မရှိလို့၊ နေမြဲတိုင်း နေသင့်ရင် နေနေလိုက်ပါ။ ငြိမ်နေတာကမှ ကောင်းပါသေးတယ်။

နည်းဥပဒေသ (၆)

သတိကြီးကြီးထားတတ်ပါစေ

သဘောတရား

အပြင်ပုံပန်း သဏ္ဌာန်နဲ့တင် ဆုံးဖြတ်ကြတဲ့ လောကကြီးမှာ၊
ပေါ်လွင်မှုမရှိဘဲ ပျောက်ကွယ်နေရင် ဆုံးရှုံးတာပဲ။ လူပုံလယ်ရောက်နေပေမယ့်
ကိုယ်ပျောက် လူသား မဖြစ်စေနဲ့၊ ပေါ်လွင်နေပါစေ။ သိသာမြင်သာရှိပါစေ။
လူတွေရဲ့ ဂရုစိုက်ခံရမှု၊ အသိအမှတ်ပြုမှု၊ အလေးထားမှု၊ လေးစားမှု ရနိုင်သူ ဖြစ်ပါ
စေ။ အများအမြင်မှာ ထင်ထားတာထက် ပိုကြီးလေးသူ ဖြစ်ပါစေ။ အရောင်
အသွေးစုံပါစေ။ နားလည်ရခက်ပြီး၊ ခန့်မှန်းရခက်သူမျိုး ဖြစ်ပါစေ။ အရောခံ ဘဝကို
ဘယ်တော့မှ မသာယာမိစေနဲ့။ ရုန်းကန် ဖောက်ထွက်ပါ။

အများတကာထက် ထွန်းထွန်းတောက်တောက် ဖြစ်အောင်နေတတ်တဲ့ စွမ်းရည် ပါရမီမျိုးက မွေးရာပါ မဟုတ်ဘူး။ လူတွေရဲ့ ဂရုစိုက်မှု၊ အလေးထားမှုကို ရအောင် လုပ်နိုင် တာကလည်း ပညာတရပ်ပဲ။ ဘယ်လို အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းနဲ့မဆို ဘဝအစမှာ၊ ကိုယ် ရည်ကိုယ်သွေး ရှိအောင် အရည်းအချင်းစုဆောင်းပါ။ ထူးချွန်ပြောင်မြောက်တဲ့ အရည် အချင်းကို အခြေတည်ပြီး၊ ဂုဏ်သိက္ခာတရပ် ထူထောင်ပါ။

အများနဲ့မတူ ထူးတဲ့လူဖြစ်သွားပြီး ပေါ်လွင်နေသူ ဖြစ်ပါစေ။ ထူးကဲနေရမယ်။ အဲဒီလို ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦး ဖြစ်နိုင်ဖို့၊ ဝတ်စားဆင်ယင်ပုံ၊ ပြောပုံဆိုပုံ၊ နေပုံထိုင်ပုံ၊ သွားပုံလာပုံ၊ စားပုံ သောက်ပုံ၊ အပြုအမူ၊ အမူအကျင့်၊ စရိုက်သကန် အားလုံးကို ပြောင်းလဲရမယ်။ ဒါမှသာ ကောင်းကင်က ကြယ်တွေအကြား ကိုယ်ပိုင်နေရာယူနိုင်မယ်။

ကိုယ့်ပုံစံ၊ ကိုယ့်အကျင့်၊ ကိုယ့်စရိုက်က သူများနဲ့မတူတော့၊ လူတောတိုးပါ့မလား၊ လူ ရာဝင်ပါ့မလား၊ အဆင်ပြေပါ့မလားဆိုပြီး အတွေးများတတ်တယ်။ ဒီပုံစံ၊ ဒီပုံဟန်ကြီးနဲ့ လူ ကြားသူကြားထဲ ဝင်ဆုံတဲ့အခါ အဘက်ဘက်ကနေ တိုက်ခိုက်ခံရမှာပဲ၊ အနိုင်ကျင့်ခံရမှာပဲ၊ နိုင်ထက် စီးနင်းပြုခံရမှာပဲ၊ မတရားသဖြင့်ပြုခံရမှာပဲ ဆိုပြီး ပူပန်သောကရောက်တတ်ကြ တယ်။ အမှန်တော့၊ အဲဒီလို ကိုယ့်ကိုယ်ကို ယုံကြည်မှုအားနည်းချက်ကြောင့်သာ ပူပန်ထား သမျှတွေ ဖြစ်လာတာပါ။

လူကြားထဲ နေပေမယ့် ကိုယ်ပျောက်လူသား ဖြစ်နေခဲ့ရင်သာ၊ လူရာမဝင်ဘဲ၊ လူဖြစ်ရ ကျိုး မနပ်တာပါ။ အထူးအထွေ အားထုတ်စရာ မလိုဘဲ၊ လူတွေရဲ့ သတိပြုမှု၊ ဂရုစိုက်ခံရမှု တွေ ရလာမှတော့ အဆိုးဘက် မရောက်စေဘဲ၊ ကိုယ့်အကျိုးအတွက် အသုံးချတတ်ဖို့ပဲ လို တယ်။ လွယ်ကူရမယ့် အရေးကိစ္စကို ပူပန်သောကကြောင့် ခက်အောင် လုပ်မိနေတတ် တယ်။ ကိုယ် အလိုရှိတဲ့အတိုင်း ကိုယ့်ကျော်ကြားမှု၊ ထင်ပေါ်မှုကို အသုံးချတတ်ရတယ်။

ပြင်သစ်ဘုရင်၊ စုဒ္ဓသမမြောက် လွှတ် (Louis XIV) လက်ထက် သူနန်းတွင်းကို နေ့စဉ် နံ့အမျှ ခစားကြတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ အများကြီးရှိတယ်။ ပါရမီရှင်မြောက် ကျွမ်းကျင်တတ်သိတဲ့ စာရေးသူတွေ၊ အနုပညာရှင်တွေ၊ လှပချောမောသူတွေ၊ စရိုက်သကန်အမျိုးမျိုးနဲ့ နယ် အနှံ၊ နေရာအနှံက အမျိုးကောင်းသား၊ အမျိုးကောင်း သမီးတွေ အစုံ ရှိပါတယ်။

အားလုံးထဲမှာမှ ထင်ပေါ်ကျော်ကြား လူသိများတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကတော့ ဒု တီ လဇန့် ဖြစ်ပါ တယ်။ (Duc de Louzun - လဇန့်မြို့စား) လဇန့်က လူပုပါ။ အတော်လေးကို ပုတဲ့ လူပုတစ်ယောက်ပါ။ လူစဉ်မမှီသလို သတ်မှတ်ခံရတဲ့ ခေတ်ကာလကြီးမှာ လဂန့်ရဲ့ အချစ်တော် က ဘုရင်ကြီးရဲ့ ရံရွှေတော်တွေထဲ အမျိုးကောင်းသမီးတစ်ယောက်ပါ။ တန်ရာကို မမှန်း ဘဲ၊ မတန်ရာကိုမှ လှမ်းဝံ့တဲ့ လဇန့်ကို ဘုရင်ကြီး ကိုယ်တိုင် လူပရိသတ်အလယ်မှာ အပြစ်ဆို အရှက်ခွဲဖူးပါတယ်။ တော်ရုံလူဆိုရင် နေရာမှာတင် အရှက်ကြီးပြီး၊ သေသွား လောက်ပါတယ်။

ဒါပေမဲ့ လဇန့်ကတော့ ခေါင်းမာတယ်။ ရံရွှေတော် သမီးပျိုကို ဆက်ပြီး ပိုးပန်းတယ်။ နောက်ဆုံးမှာ ချစ်ကြိုက်သွားခဲ့ကြတယ်။ ဘုရင်ကိုယ်တိုင် အရှက်ခွဲခံရတာတောင် ကြောက်မရွံ့ မရှက်တဲ့အပြင် ဘာဖြစ်လဲ၊ ငါ့အရေးမှတ်လို့ဆိုတဲ့ အရဲစိတ်ကြောင့် နေမြဲနေ ခဲ့တယ်။ အဲဒီလို သတ္တိမျိုး၊ ယုံကြည်မှုမျိုးကြောင့်၊ နောက်ပိုင်းမှာ လူတွေရဲ့ တံတွေးခွက်ထဲ မျောသွားရမယ့်အစား၊ ဆန်းပွင့်တဲ့ အချစ်တော် လူပုလေး ဖြစ်သွားတယ်။ လူချစ်လူခင်ပေါ် တဲ့သူ ဖြစ်သွားခဲ့တယ်။

ကိုယ့်ဘဝထက် သာလွန်ကောင်းမွန်တဲ့ လူနေမှု ဘဝမျိုးကို လူတိုင်းလိုလို မက်မော တောင့်တကြတယ်။ အဲဒီလိုပဲ ကိုယ်ထက် ယုတ်ညံ့စုတ်ချာရင် လူတိုင်းလိုလို ပြက်ရယ်ပြု ပြီး ပစ်ပစ်ခါခါ လုပ်တတ်ကြတယ်။ ကောင်းတဲ့ ဘဝပဲရရ၊ ဆိုးတဲ့ ဘဝပဲရရ၊ ဘယ်လို ဘဝ မျိုးနဲ့ ရှင်သန်နေပါစေ၊ အပယ်ခံဘဝသာ မရောက်ပါစေနဲ့။

ယုတ်တဲ့ လူနေမှု ဘဝနဲ့ ရှင်သန်ရလည်း မြတ်တဲ့ အသက်မွေးမှုမျိုးနဲ့ ရှင်သန်နိုင် သလို၊ မြင့်တဲ့ လူနေမှု ဘဝမှာ ရှင်သန်နေပေမယ့် ယုတ်ညံ့တဲ့ အသက်မွေးမှုမျိုးနဲ့ ရှင်သန် နေတဲ့ လူအန္တအညစ်အကြေးတွေ ရှိပါတယ်။

လူမှုဘဝဆိုတဲ့ ဘဝစစ်ပွဲကြီးအတွင်း မသေ အောင်သာ အတတ်နိုင်ဆုံး ရှင်သန်ဖို့ ကြိုးစားပါ။ အပယ်ခံဘဝနဲ့ ချောင်ထိုးခံရမယ့်အစား၊ အန္တရာယ်အမျိုးမျိုးနဲ့ ရင်ဆိုင်ပြီး၊ လူသိမယ့်ဘဝကို တန်ဖိုးထားတတ်အောင် ကြိုးစားပါ။

ကိုယ့်ဘဝ အခြေအနေက အောက်ဆုံးထိ ရောက်နေမယ်၊ လူမသိသူမသိ ခြေသုတ်ခုံ လို အနေအထား ရောက်နေမယ်ဆိုရင် လူတွေ သတိထား၊ ဂရုစိုက်မိအောင် လုပ်လို့ ရနိုင် တဲ့ နည်းလမ်းက - ကိုယ်ဘဝ အခြေအနေရဲ့ ဆနကျင်ဘက်၊ အမြင့်ဆုံး၊ အမြတ်ဆုံး၊ ထိပ် ဦးဆုံးက လူကို ရှာပြီး အပြစ်ကင်းတဲ့ တိုက်ခိုက်မှုမျိုးနဲ့ သတိပြုမှုကို ဖန်တီးရယူတတ်ရ မယ်။

၁၆ ရာစုလောက်က သမိုင်းဖြစ်ရပ်မှန် တစ်ခု ရှိခဲ့တယ်။ ပီရေထရို အဲရေတိုနို (Pietro Aretino) ဆိုတဲ့ ရောမလူငယ် ကဗျာဆရာ ပေါက်စက လူသိထင်ရှား နာမည်ကျော်ကြား ချင်ခဲ့တယ်။ တောရပ်ကျေးရွာသားမို့၊ သူလိုလူရဲ့ ပြောစကားကိုတောင် ဘယ်သူမှ အဖတ် မလုပ်တော့၊ အားလုံးရဲ့ ဂရုစိုက်မှုကို ရအောင်၊ လူ့ထက်လူတွေထက် မြင့်တယ် မြတ်တယ်ဆိုတဲ့ ပုပ်ရဟန်းမင်းကို တိုက်ခိုက်ပြီး၊ လူသိအောင် ကြိုးစားခဲ့ဖူးတယ်။ တိုက်ရိုက်ကြီး တိုက်ခိုက်တာမျိုးတော့ မဟုတ်ပါဘူး။ ထိကပါးရိကပါး သရော် စာတိုလေးတွေနဲ့ အချို့အ ညောက် စာလေးတွေနဲ့ အရွဲ့တိုက်ခဲ့ပြီး လူသိအောင် လုပ်ခဲ့တာပါ။

ဟာသသုံးပြီး လူသိအောင် လုပ်ခဲ့တော့ တကယ်ပဲ အလုပ်ဖြစ်ခဲ့တယ်။ ပုပ်ရဟန်းမင်း ကအစ သူ့ကို စနောက်ထားတဲ့ သရော်စာတွေကို ရေးသူနာမည်နဲ့ တွဲပြီး အပြောင်အပျက် ပြန်ပြောတာမျိုးအထိ ဖြစ်သွားခဲ့တော့ ပီရေထရို ဆိုတဲ့ နာမည် အခုထက်ထိ သမိုင်းမှာ ကျန် နေခဲ့ပြီလေ။ ဒီနေရာမှာ သတိထား မှတ်ဖို့လိုတာက အခုလိုနည်းနဲ့ လူသိအောင် လုပ်ရင်၊ အတိုင်းအတာသိဖို့လိုတယ်။ လိုတာထက်လည်း မပိုမိစေနဲ့။ ရပ်တန်းက ရပ်သင့်ရင် ရပ်ကို ရပ်လိုက်ရမယ်။ မီးနဲ့ ကစားတာဖြစ်တဲ့အတွက် အရှိန်ရရင် ရပ်တန်းက ရပ်လိုက်ပါ။

လူရှိသေ၊ ရှင်ရှိသေဖြစ်လို့ အရှိန်အဝါလေး ရလာခဲ့ရင် ရထားတဲ့ အရှိန်လေး ပျောက်ပျက်မသွားအောင် ထိန်းတတ်ရမယ်။ တချို့လူတွေက နာမည်ကျော်ကြား လူသိ များသွားရင် လုပ်လက်စ အလုပ်တောင် ဆက်မလုပ်ဘဲ၊ ဘဝမေ့သွားတတ်ကြတယ်။ လူ မြင်ကတ်ခံရပြီး၊ ဘဝပျက်တဲ့အထိ အနေအထား

ဆိုးရွားသွားတတ်တယ်။ လူသိခံရအောင် လုပ်တဲ့ အလုပ်က လက်ဝင်တယ်။ နက်နဲတယ်။ ဖန်တီးနိုင်မှု စွမ်းရည်တွေ လိုအပ်တယ်။ အပေါစား ကျော်ကြားမှု လိုချင်ရင် အပေါစား အလုပ်လုပ်ပြီး၊ လူသိအောင် လုပ်လို့ရသလို၊ လူလေးစားခံရပြီး၊ မြတ်နိုးခံရသူ ဖြစ်ချင်ရင် ထိုက်သင့်တဲ့ ပေးဆပ်မှုတွေနဲ့ တည်ဆောက် မှ ခိုင်မာတဲ့ အရှိန်အဝါမျိုး ရနိုင်မယ်။

တစ်မျိုးတည်းလုပ်ပြီး၊ တစ်ခါလောက် အောင်မြင်တာကို ဘဝလို့ မမှတ်နဲ့။ ကျော် ကြားမှုဆိုတာ မီးနဲ့ ကစားသလိုပဲ၊ အချိန်မရွေး မီးသေသွားနိုင်သလို၊ မီးစွဲလောင်လို့ အခြေပျက်သွားနိုင်တယ်။ လူတွေ မထင်မှတ်ထားတဲ့ အလုပ်မျိုးနဲ့ စွမ်းဆောင်ရည်ကို ထုတ်ပြပါ။ လူတွေအမြင်မှာ ကိုယ့်ရဲ့ အနေအထား တည်ငြိမ်သွားမှ၊ မတူညီတဲ့ အရည် အသွေးတွေနဲ့ ထူးချွန်မှုကို ဆက်လက် ဝါကြွားပါ။ အဆင့်လည်း မကျော်နဲ့၊ အလုပ်လည်း မပျက်နဲ့။ စိတ်ရှည်ခြင်းက အောင်မြင်မှုရဲ့ လျှို့ဝှက်ချက်၊ သတိကြီးခြင်းက ကျော်ကြားမှုရဲ့ သော့ချက်ဖြစ်တယ်။ လိုတာထက် မပိုစေနဲ့၊ သတိကြီးစွာထားပါ။

နည်းဥပဒေသ (၇)

သူများကိုလုပ်ခိုင်းပြီး နာမည်ကောင်းယူပါ

သဘောတရား

သူတပါးရဲ့ အစွမ်းအစ - အသိအလိမ္မာ၊ အတတ်ပညာနဲ့ လုပ်အားတွေကို ကိုယ်ကျိုးအတွက် အသုံးချတတ်ရမယ်။ အချိန်နဲ့ ခွန်အား ချွေတာရာ ရောက်မှာဖြစ်သလို၊ နတ်ဘုရားလိုမျိုး ဘုန်းတန်ခိုး ကြီးထွားနေသလား အောက်မေ့ရလောက်အောင် ပြီးမြောက်မှုနဲ့ လျင်မြန်မှုအစွမ်းတွေ ရှိနေ သလို ဖြစ်သွားလိမ့်မယ်။ နောက်ကွယ်မှာ ခွန်အားပေးဆပ်ထားခဲ့သူတွေကျ တော့ မေ့ပျောက်ခံဖြစ်သွားပြီး၊ နာမည်ယူနိုင်တဲ့ ကိုယ့်ကို လူတွေ မှတ်မိနေ လိမ့်မယ်။ ကိုယ့်အတွက် သူများလုပ်ပေးလို့ ရနေရင် ဘယ်တော့မှ ကိုယ်တိုင် မလုပ်နဲ့။

ဩဇာအာဏာ အရှိန်အဝါ လောကကြီးမှာ မတူညီတဲ့
တောတွင်းသက်မွေးမှုခြားနားပုံ တွေ ရှိတယ်။ အမဲလိုက်-သတ်ဖြတ်ပြီး
ရုန်းကန်ရှင်သန်တဲ့ သူတွေကတစ်ဖက်၊ အမဲ လိုက်-သတ်ဖြတ်ထားတဲ့
အဆီအနှစ်တွေကို လက်ဝေခံတဆင့်ယူပြီး အမြတ်ထုတ်နိုင်တဲ့ သူတွေက တစ်ဖက်
ကွဲပြားစွာ ရှင်သန်ကြတယ်။ ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျ ဇွဲလုံ့လအားထုတ်မှ မရှိဘဲ၊
သူများရဲ့ လုပ်အားရလဒ်ကို အမြတ်ကြီးစားတာက အထင်ကြီးစရာ မရှိသလို၊
အင်မတန် စက်ဆုပ်ဖို့ကောင်းတယ်လို့ ယူဆနိုင်တယ်။

မတူညီတဲ့ ရပ်တည်မှု ရှုထောင့်တွေကနေ ကြည့်လိုက်ရင်တော့ "မှန်"
ပါတယ်။ မမှား ပါဘူး။ သို့သော်၊ လောကကြီးရဲ့ တရားမျှတမှု ချိန်ခွင်က အခြေအနေ၊
အနေအထား၊ သွားလာလှုပ်ရှားပုံအရ ကွဲပြားတာမို့၊ သူများသတ်ဖြတ်ထားတဲ့
အမဲကိုမှ ပုပ်ချိန်မျှော်ပြီး ကောင်းကင်ယံမှာ ဝဲပျံနေတဲ့ လင်းတကို အပြစ်မြင်နေလို့
မထူးပါဘူး။ ဒါဟာ သဘာဝပါ။

မကျေနပ်လို့လည်း ထူးပြီး ပြောင်းလဲသွားမှာ မဟုတ်ပါဘူး။ အကျိုးအမြတ်
ခံစားခွင့် အတွက် တိုက်ယူရတဲ့ ဒီလောကကြီးမှာ၊ ကိုယ့်အနေနဲ့ လုပ်နိုင်တဲ့
အရာဆိုလို့ နှစ်ခုပဲ ရှိပါတယ်။ လက်ရှောင်မလား။ ဝင်မလား။ လက်ရှောင်ရင်လည်း
ကိုယ့်အမဲကို သူများဆွဲမှာပဲ။ တဲ့ဝင်ပါလည်း ကိုယ့်အမဲကို သူများ “မဲ”မှာပါပဲ။
မထူးပါဘူး။ ကာကွယ်နိုင်အောင် ကြိုးစား၊ ခုခံနိုင်အောင် ကြိုပြင်ဖို့ပဲ ရှိတယ်။
ကိုယ်တိုင် လုပ်စရာ မလိုဘဲ၊ သူများ လုပ်ပေးလို့ ရနေမှ တော့၊ ဘာလို့ ကိုယ်တိုင်
လုပ်နေဦးမှာလဲ။ သက်သာရာ သက်သာကြောင်း လင်းတလို နေ ပါ။

ပီတာ ပေါ့လ် ရူဘင် (Peter Paul Rubens) - (Flemish) ဖလန်းမစ်ချ်လူမျိုး
ပန်းချီဆရာ - ဆိုရင်၊ အရွယ်ရလာတော့၊ အပ်လာသမျှ အလုပ်တွေကို အလျင်မှီ
မလုပ် ပေးနိုင်တော့၊ စနစ်တခုနဲ့ ဘက်စုံ အဆင်ပြေအောင် လုပ်ခဲ့တယ်။ အဲတာက
ပန်းချီခန်းမ ကြီးတစ်ခု ထောင်လိုက်ပြီး၊ မတူညီတဲ့ နယ်ပယ်၊ ကဏ္ဍတွေမှာ
ပုံဆွဲထူးချွန်တဲ့ ပညာရှင် အသီးသီးကို အလုပ်ခန့်ထားတယ်။

ဝတ်ရုံဆွဲတော်တဲ့ သူက တစ်ယောက်၊ ရှုခင်းပန်းချီမှာ ပါရမီပါတဲ့ သူက တစ်ယောက်၊ နောက်ခံပန်းချီကား ရေးတဲ့နေရာမှာ တော်တဲ့သူက တစ်ယောက် စသဖြင့်ပေါ့။ ခန်းမကြီး တစ်လျှောက် ပန်းချီဆရာဝန်ထမ်းတွေကို ဆိုင်ရာ အလုပ်ပေးလိုက်ပြီး၊ စက်ရုံကြီးတစ်ခု လို ခိုင်းတတ်ခဲ့တာပါ။ တကယ်လို့ အရေးကြီး ဧည့်သည်လာရင်၊ သူ့ဝန်ထမ်းတွေကို ခနတဖြုတ် ရှောင်ခိုင်းထားလိုက်ပြီး၊ အဲဒီ ပန်းချီခန်းမထဲက ပန်းချီတွေ တစ်ကားပြီး တစ်ကား သူကိုယ်တိုင် ရေးဆွဲပြတယ်။ ပန်းချီကားတွေ အများကြီးကို တထိုင်တည်း ရေးပြနိုင်တော့၊ လူထင်ကြီးခံရသလို၊ ထူးကြောင်းတော်ကြောင်း ချီးကျူးကြတယ်။

ဒီလို ဉာဏ်ပြေးခဲ့လို့လည်း၊ သူ့ခေတ် သူ့ခါက ရှောင်ကို ပန်းချီရေးတဲ့နေရာမှာ ဆရာ ကျဆုံးသောသူအဖြစ် သမုတ်ခဲ့ကြသေးတယ်။ အချိန်တိုအတွင်း ပန်းချီလက်ရာတွေ အများကြီးရေးနိုင်တာကိုး။ တကယ်တော့ သူများကို ခိုင်းတတ်လို့ပါ။

သူများလုပ်ပေးလို့ ပြီးစီးနိုင်တဲ့အရာကို ကိုယ်တိုင်လုပ်စရာ မလိုရင် ခိုင်းလိုက်ပါ။ ပြီး ရင် နာမည်တော့ ယူပေါ့။ ခိုင်းတတ်တာကလည်း ပညာတစ်ရပ်ပဲ။ ခိုင်းတတ်လို့ အလုပ် ပြီးမြောက်တာမို့ အဲဒီ အကျိုးရလဒ်တွေကို ခံစားပိုင်ခွင့် ရှိပါတယ်။ အလုပ်တိုင်းကို ကိုယ်တိုင်လုပ်မှ အားရကျေနပ်နေရင်၊ မှားနေတယ်။ ကိုယ်တိုင် လုပ်စရာ မလိုရင်၊ သူများ ကို ခိုင်းပါ။

သူများရဲ့ ခွန်အားကို အသုံးချပြီး၊ ကိုယ်ကျိုး ထုတ်တတ်တာက ပညာရှိခြင်းပဲ။ အရာ အားလုံးကို ကိုယ်တိုင်လုပ်နေရင် ခွန်အားဖြုန်းရာကျသလို၊ အချိန်ကုန် လူပင်ပန်းပါတယ်။ ကိုယ့်မှာ မရှိတဲ့ - လိုအပ်တဲ့ အရည်အချင်းနဲ့ အစွမ်းအစကို သူများဆီက ငှားယူပြီး အသုံးချပါ။ မနိုင်ဝန် မထမ်းပါနဲ့။ ကူထမ်းမယ့်သူရှာပြီး၊ အလုပ်ပြီးမြောက်မှ အဆီအနှစ်ကို တဝကြီး ခံစားပါ။

နည်းစဉ်အရ - ကိုယ့်အတွက် သူများလုပ်ပေးလို့ ရနေရင် ကိုယ်တိုင်မလုပ်ဘဲ သူ တပါးရဲ့ အစွမ်းအစကြောင့် ရလာတဲ့ အကျိုးအမြတ်ကို နာမည်ခံတတ်ပါစေလို့ အဆိုပြုခဲ့ တယ်။ အဲဒီလိုပဲ နောက်ထပ် တနည်း ရှိသေးတယ်။ အဲတာက သူတပါး ဖော်ထုတ်ထားခဲ့ တဲ့ အသိပညာ၊ ဗဟုသုတ၊ ပညာရပ်တွေကနေ အဆီအနှစ် ထုတ်ယူခြင်းပဲ။ ဒါကို အိုင်ဆက်နယူတန် (Issac

Newton) က "ဘီလူးပေါ်ရပ်ခြင်း" လို့ တင်စားထားတယ်။

ဆိုလိုတာက ရှေးပဝေသဏီယ ခေတ်ဟောင်း အသိပညာ၊ ဗဟုသုတ၊ ပညာရပ်တွေ ကြောင့်သာ၊ အနာဂတ် တိုးတက်မှု လမ်းစဉ်တွေ ဖော်ထုတ်နိုင်တာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဘီလူးကြီး က ကိုယ်ထည်ကြီးပြီး၊ အရပ်အမောင်း မြင့်မားတော့ အဝေးကို မြင်နိုင်စွမ်း ရှိပါတယ်။ ဘီလူးကြီးရဲ့ ပုခုံးပေါ်တက်ပြီး ရပ်ကြည့်တတ်ရင် ဘီလူးကြီး နည်းတူ မြင်နိုင်သိနိုင်ကြောင်း ကို တင်စားထားတာပါ။ သူများရဲ့ အောင်မြင်မှု၊ ထွန်းတောက်မှု အလင်းရောင်နဲ့ ကိုယ်ကျိုး ရှာတတ်မှုကို ဆိုလိုတာလည်း ဖြစ်ပါတယ်။ ခေတ်အဆက်ဆက် ရှာဖွေတွေ့ရှိခဲ့ကြတဲ့ ပညာရပ်တွေ၊ ပဝေသဏီယ အတွေးအခေါ်တွေ၊ အလယ်ခေတ် ဆန်းစစ်မှုတွေ၊ ရီနေဆန် (Renaissance) သိပ္ပံပညာတွေကြောင့်သာ၊ နယူတန် အနေနဲ့ ခေတ်ဆန်းသိပ္ပံပညာရပ်တွေကို မျိုးစေ့ ချထားနိုင်ခဲ့တာ ဖြစ်ပါတယ်။

ပလူတတ် (Plutarch) လို စာပေကဝိကြီးရဲ့ လက်ရာတွေနဲ့ တခြား ပညာရှင် အသီးသီးရဲ့ ဇာတ်လမ်း၊ ဇာတ်ထုတ်၊ ဇာတ်ကွက်၊ ဇာတ်အိမ်၊ ဇာတ်ကောင်တွေကို အခြေခံ ပြီး ရေးခဲ့လို့သာ ရှိတ်စပီးယား ရဲ့ ပြာဇတ်တွေက လက်ဖျားခါရလောက်အောင် ကောင်း တာပါ။ ရှိတ်စပီးယားရဲ့ အတွေးသက်သက်နဲ့ ဘယ်လိုမှ ပလူတတ်လို ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးရဲ့ ပြဇာတ် တွေထက် သာလွန်နိုင်မှာ မဟုတ်ပါဘူး။ ခေတ်အဆက်ဆက် ပေါ်ထွက်ခဲ့သမျှ ပြဇာတ် ဆရာတိုင်းထက် ပလူတတ်က သာလွန်ထူးကဲလို့ကို၊ ရှိတ်စပီးယားလည်း ပလူတတ်ရဲ့ လက်ရာတွေ အတုခိုး၊ ကိုယ်ပိုင်ပြုခဲ့တာပါ။ အဲဒီလိုပဲ ပလူတတ် အပါအဝင် ပညာရှင် အသီးသီးတို့ရဲ့ ပြာတ်ကောင်းတွေ မြောက်များစွာကို အဆီအနှစ် ညစ်ထုတ်နိုင်လို့လည်း ရှိတ်စပီးယားက သူများထက် သာတဲ့သူ၊ ထူးတဲ့သူ၊ တော်တဲ့သူ ဖြစ်တာပါ။

စာရေးသူတွေကျတော့ ခေတ်အဆက်ဆက်က ဖော်ထုတ်ခဲ့သမျှ လူသားတွေရဲ့ သဘာဝ နိယာမနဲ့ ရုန်းကန် ရှင်သန်ရေးဆိုင်ရာ ဘဝနေနည်း မဟာဗျူဟာတွေကို အဆီအနှစ်ထုတ်ယူကြပြီး၊ သမိုင်းပညာရှင်တွေကျ ခေတ်အဆက်ဆက်က ဖြစ်ပျက်ခဲ့ သမျှ လူသားတွေရဲ့ အသုံးမကျမှု၊ ညံ့ဖျင်းယုတ်ဆုတ်မှု၊ မိုက်မဲ ပေတေမှုတွေကနေ အမှိုက်သရိုက် သိမ်းစုပေးကြပါတယ်။ ဘယ်ဘက်ပဲ ဖြစ်ဖြစ်၊ အတိတ်က လူတွေရဲ့ ကောက်ကျစ်မှုတွေကို အတုခိုးပြီး၊ ကိုယ်လည်း ကောက်ကျစ်နိုင်သလို၊ အရည်အချင်းတွေ ကို တုပပြီး၊ ထူးချွန်ပြောက်မြောက်နိုင်ပါတယ်။ ဘယ်သူမှ

ကိုယ်ပိုင်လည်း မဟုတ်ပါလား လို့ စွပ်စွဲလို့ မရသလို၊ ဘယ်သူမှလည်း ကိုယ်ပိုင်ကိုယ်ဆိုင် မဖြစ်ပါဘူး။ အားလုံးက တစ် ဦးပေါ် တစ်ဦး ကူးယူခိုးချနေကြတာပါပဲ။

တဘဝလုံး အပျင်းကြီးပြီး၊ အမှားတွေ ဖန်တရာတေနေအောင် လုပ်လို့ ရသလို၊ အချိန်ကုန်ခံပြီး၊ ကိုယ့်လမ်း ကိုယ်လျှောက်လို့လည်း ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီလို မဟုတ်ဘဲ၊ အတိတ်က ပေးတဲ့ အဆီအနှစ်ကို ယစ်မူးပြီး၊ ဘဝကို ဆထက်တပိုး တိုးတက်အောင် လုပ် ခွင့်လည်း ရှိပါတယ်။ လိုတာထက် မပိုသရွေ့၊ မှောက်မှားမှု မရှိနိုင်ပါဘူး။ ဒါကြောင့်လည်း "မိုက်တဲ့သူတွေကတော့ ကိုယ်ပိုင် အတွေ့အကြုံကနေ သင်ခန်းစာ ယူတတ်တယ်၊ ကိုယ် တွေတော့ သူများ အတွေ့အကြုံကနေ သင်ခန်းစာယူပြီး ကိုယ်ကျိုး ဖြည့်ဆည်းတယ်" လို့ အော်တို ဗွန် ဘစ်မာ့ခ် (Otto von Bismarck) က ပြောခဲ့ဖူးတယ်။

နည်းဥပဒေသ (၈)

အနီးထံပါးရောက်လာပါစေ လိုရင်မျှားပါ

သဘောတရား

"စေ" နိုင်တဲ့ အနေအထားရှိလို့ "ခိုင်း" နိုင်တာဖြစ်တယ်။ ရပ်တည်နိုင်စွမ်း မရှိတော့တဲ့အဆုံးမှာ ကိုယ့်ခွင်ထဲ ရောက်လာအောင် မျှားတတ်ရမယ်။ မက်လောက်စရာ တည်ကြိုက်နဲ့ ဆွယ်ပြီး၊ ချက်ကောင်းမိရင် ထိအောင် တိုက်ပါ။ လက်ခုပ်ထဲက ရေဖြစ်သွားမှတော့ ကြိုက်သလို လုပ်လို့ရတယ်။

မာန်ကြီးတက်ကြွတဲ့ ခေါင်းဆောင် စွန့်စားလွန်းတဲ့ ရွှေ့ကွက်တွေကြောင့် အရှိန်အဝါ ရှိလာတယ်။ ထိုက်သင့်သလောက် အနေအထားထိ အာဏာဩဇာ ရှိလာတဲ့အခါမှာ၊ အရာ အားလုံး ကပြောင်းကပြန် ဖြစ်သွားတယ်။ အရှိန်အဝါရဲ့ လောင်းရိပ်ကြောင့်ပဲ ရန်သူတွေ အားလုံး စုပေါင်းသွားပြီး၊ အစုလိုက်အပြုံလိုက် ဆန့်ကျင်ကုန်တယ်။ လက်ဝယ်ဆုပ်ကိုင် ထားတဲ့ အာဏာဩဇာတွေ မပျောက်မပျက်အောင် ထိန်းချုပ်နိုင်ဖို့၊ ကြိုးစားရင်းနဲ့၊ တဖြည်းဖြည်းချင်း ပြိုလဲသွားရတယ်။ ဒီလို အဖြစ်အပျက်မျိုးတွေကို သမိုင်း အစဉ်အဆက် အပ်ကြောင်းထပ်နေလောက်အောင် သာဓကများစွာရှိတယ်။

မာန်ကြီးရင် ဉာဏ်မကြီးတော့ဘဲ၊ အထိန်းခက်ပါတယ်။ ဉာဏ်ပညာ သေးနပ်သွားတဲ့ အတွက်၊ မာန်ဆိုတဲ့ မြူတိမ်ခိုးတွေကြောင့်၊ မျှော်မြင်နိုင်မှု ကျဆင်းသွားပြီး၊ ရွှေ့ကွက် ကောင်းတွေ မသိမမြင်နိုင်တော့ပါဘူး။ လုပ်ကိုင်သမျှ လုပ်ရပ်တွေက အပ်ကြောင်းထပ် ကုန်ပြီး၊ အရဲစိတ်နဲ့ စွန့်စားတဲ့အကျင့်ကြောင့်၊ ရလဒ်ဆိုးတွေနဲ့ ထပ်ခါတလဲ ကြုံရတယ်။ ရန်သူရဲ့ ဖိအားကြောင့် ဘာလုပ်လုပ် အစောတလျင် လုပ်မိရင်း၊ ပေါ့ဆလာတယ်။ အရဲလွန် တော့ အစွဲလွန်ပြီး အကဲလွန်တဲ့နောက်မှာ စုန်းစုန်းမြုပ်တော့တာပါပဲ။

ထိန်းချုပ်မှု ဘောင်အတွင်း မရှိပါဘဲ ဖြစ်ချင်တိုင်းဖြစ်၊ ပျက်ချင်တိုင်းပျက်နေမှတော့၊ ဘာလို့များ ပြဿနာတွေ ဖြေရှင်းလိုက်၊ ရန်သူနဲ့ ရင်ဆိုင်လိုက် လုပ်နေသေးမှာလဲ။ ကိုယ်တိုင် စီရင်ပိုင်ခွင့် မရှိတော့တဲ့ ဖြစ်ရပ်အပေါ် တုန့်ပြန်နိုင်ရုံလောက်နဲ့ ဘာလုပ်မှာလဲ။ လုပ်ပိုင်ခွင့် အာဏာလည်း မရှိ၊ စီရင်ပိုင်ခွင့် ဩဇာလည်း မရှိတဲ့ အနေအထားကို အရှိန်အဝါ ရှိနေတယ်လို့ ယူဆနေရင် မှားနေပြီ။ အရဲစွန့်နိုင်တိုင်း ထိရောက်တဲ့ ရလဒ် ဖြစ်ထွန်းနိုင် မယ်လို့ တွေးနေကတည်းကိုက လွဲနေတာပါ။

တကယ်ထိရောက်တဲ့ ရွှေ့ကွက်ဆိုတာက စွန့်စားဖို့ မလိုပါဘူး။ ထောင်ချောက် ကောင်း ဆင်ထားပြီး၊ ခွင်ကောင်းမိအောင် စောင့်နေရုံနဲ့တင် အလုပ်ကိစ္စ ပြီးမြောက်နိုင်ပါ တယ်။ အချိန်တိုတွင်း အောင်မြင်တာကို၊ အရှိန်အဝါ ရသလိုမျိုး တွေးနေရင်၊ အာဏာ ဩဇာကို နားလည်ပုံ လွဲနေတာပါ။

အထူးမှတ်ရန် - လက်ဦးမှရယူနိုင်ခြင်းဟာ အာဏာဩဇာ အရှိန်အဝါရဲ့ အနှစ်သာရ ဖြစ်တယ်။ ကိုယ့်ခွင်အောက် ရန်သူရောက်အောင် ဖန်နိုင်ခြင်း၊ ကိုယ့်ရန်သူကို ကိုယ်ဖြစ်စေချင်တဲ့အတိုင်း အနေအထားတစ်ခု ပုံသွင်းထားနိုင်ခြင်းက လက်ဦးမှရယူခြင်းပဲ ဖြစ်တယ်။ လက်ဦးမှုဆိုတာက ခြေလှမ်းသာ၊ ရွှေ့ကွက်ကောင်းတာလောက်ပဲ မဟုတ်ပါ။ အခြေအနေ တိုင်းကို ဘယ်လိုပဲ ပြောင်းလဲပါစေ၊ ကိုယ့်အလိုအတိုင်းဖြစ်အောင် လုပ်ထားနိုင်ရမယ်။ ဒါ မှ အာဏာရှိတယ်လို့ ခေါ်တယ်။

စိတ်ခံစားချက်တွေကို ရှေ့တန်းမတင်မိစေနဲ့။ ခံစားချက်တွေကို ချုပ်တည်းနိုင်အောင် ကြိုးစားပါ။ အထူးသဖြင့် ဒေါသရဲ့ လွှမ်းမိုးမှု မခံရပါစေနဲ့။ သို့သော် အခြေအနေ အလိုက် ရန်သူရဲ့ ရွှေ့ကွက်အပေါ် တုန့်ပြန်ဖို့ လိုအပ်ရင် ဒေါသထွက်ပြပါ။ စိတ်တိုပြပါ။ ရူးမိုက်ပြပါ။ ဒါပေမယ့် စိတ်လွတ်ကိုယ်လွတ် မဖြစ်စေနဲ့။ အရာအားလုံး ထိန်းချုပ်ကွပ်ကဲမှုအောက် ရှိ နေပါစေ။ ရန်သူရဲ့ အကွက်ကို တုန့်ပြန်ရတဲ့သူ မဖြစ်ပါစေနဲ့။ ကိုယ့်ခွင်ကြောင့် ရန်သူဘက် ကပဲ တုန့်ပြန်ရတာမျိုး ဖြစ်ပါစေ။

ကိုယ့် ထိန်းချုပ်မှုအောက်မှာ ရန်သူ လှုပ်ရှားနေသရွေ့၊ ကိုယ့်ဘက်က တပန်းသာပါ တယ်။ ရန်သူ့ လှုပ်ရှားမှုအလိုက် ကိုယ့်ဘက်က လိုက်နေရရင်တော့၊ ပြောင်းပြန်ဖြစ်နေတာ ပါ။ ရန်သူကို မှားအောင် လုပ်ပါ။ ကိုယ့်ပိုင်နက်၊ ကိုယ့်နယ်ထဲ ကျံ့အောင် ချွန်ပေးပါ။ ဆွပေး ပါ။ ရွံပြပါ။ အပြုပါ။ ဆွယ်ပါ။ မျှားပါ။ ခေါ်ပါ။ သူတို့ဘက် စတိုက်တာမျိုးပဲ ဖြစ်ပါစေ။ ကိုယ့်ဘက်က မလိုဘဲ မရွေ့ရ။ လှည့်ကွက်ထုတ်ကစားပါ။

ဖြားယောင်းမှု ပရိယာယ် မာယာက အင်မတန် အန္တရာယ်များတဲ့ အာဏာဩဇာ ကစားနည်းပါ။ လှည့်စားနေမှန်း၊ လှည့်ကွက်ဖြစ်မှန်း သိသွားခဲ့ရင်၊ နောက်တခါ လှည့်စားဖို့ မလွယ်တော့ပါဘူး။ မရိပ်မိအောင် ကစားတတ်ဖို့ အတွေ့အကြုံများစွာ လိုအပ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ရန်သူကို အမှန်တကယ် ထိန်းချုပ်ချင်ရင်၊ ရန်သူက ကိုယ့်ကို ထိန်းချုပ်နေသလို မျိုး လှည့်ကွက်နဲ့ အလျော့မပေး ကစားပြပါ။ လံကြပ်နဲ့ ဟန်လုပ်ပြီး၊ မာန်ထုတ်အောင် ဆွယ် လုပ်ပါ။

၁၉ ရာစု ရဲ့ နာမည်ကျော် ပွဲစားကြီး ဒန့်နီယယ်ဒရူး (Daniel Drew) ဆိုရင် လက်ဖျားခါလောက်အောင်ကို .. မာယာများတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ပါ။ စတော့ဈေးကွက်မှာ သူ ရောင်းဝယ်ချင်တဲ့ ပစ္စည်းရှိခဲ့ရင်၊ ဘယ်တော့မှ တိုက်ရိုက် ဈေးရောင်းဈေးဝယ် မလုပ်ပါ ဘူး။ သူ့ရဲ့ နာမည်ကျော် လှည့်ကွက်ကစားပုံက - ဝေါလ်စထရီ (Wall Street) မှာရှိတဲ့ အထက်တန်းစား ကလပ်တွေကိုသွားပြီး၊ အမောတကောနဲ့ လက်ဆွဲအိတ်ဖွင့်ရင်း၊ စာရွက် လေး ပြုတ်ကျသွားသလိုလို၊ ထီးလေး ကောက်သိမ်းရင်း စားပွဲပေါ် တင်ထားတဲ့ စာရွက်ကိုမတော်တဆ တိုက်မိပြီး အောက်ပြုတ်ကျသွားသလိုလို - ဇာတ်လမ်းတွေ ရိုက်ပြတတ်ပါ တယ်။

အမှန်တော့ အဲဒီ စာရွက်လေးက ဒရူး ကြိုပြင်ထားတဲ့ ရွှေကွက်တွေပါ။ မသိမသာ ကောက်ယူရင်း၊ လူတွေ မြင်အောင် လုပ်တတ်ပါတယ်။ စာရွက်ပါ စာရင်းကို ကြည့်မိတဲ့ တခြား ပွဲစားတွေက ဒရူးဖြစ်စေချင်တဲ့အတိုင်း ဝယ်ရောင်းကြပါတယ်။ တဆင့်စကား တ ဆင့်နားနဲ့ လူတွေလည်း ဒရူး ဝယ်ရောင်းစေချင်တဲ့ စတော့တွေကို အလုပ်ဖြစ်အောင် ခွင် ထိုးခဲ့တာပါ။ ဒီနည်းနဲ့ အားလုံးကို နောက်ကွယ်ကနေ ကြိုးကိုင်ခဲ့တာ ဖြစ်ပါတယ်။

ငါးမြားချိတ်က ငါးစာအပေါ်ပဲ မူတည်ပါတယ်။ ထောင်ချောက်က ဆွယ်နိုင်အောင် ကောင်းနေမှတော့၊ ခွင်ထဲရောက်အောင် သွင်းတဲ့အလုပ် မခက်ပါဘူး။ ရန်သူကို ဆထက် တပိုး လောဘတတ်အောင်၊ ဆွပေးတတ်ဖို့ပဲ လိုပါတယ်။

ဝက်ဝံကို လိုက်ဖမ်းရင် မမိနိုင်ပါဘူး။ ခန္ဓာကိုယ် ထွားကျိုင်းသလောက်၊ အပြေးလည်း သန်သလို၊ ခွန်အားလည်းကြီးတဲ့အတွက် ထိပ်တိုက်ယှဉ်လို့ မရပါဘူး။ ဒါကြောင့် မုဆိုးတွေ က ပျားရည်အိုးချပြီး၊ ဝက်ဝံထောက်ချောက်နဲ့ ခွင်ဆင်ဖမ်းကြရတယ်။ လိုချင်စိတ်ကြောင့် ရွှေကွက်ပိတ်အောင် မလုပ်မိပါစေနဲ့။ များပြီး စောင့်တတ်ဖို့ပဲ လိုပါတယ်။

စစ်သူရဲကောင်းဟာ ဘယ်တော့မှ ရန်သူအနား ချဉ်းကပ်တာမျိုး မလုပ်ပါဘူး။ ရန်သူ ကိုပဲ သူ့အနား ရောက်လာအောင် စိန်ခေါ်တတ်ပါတယ်။ ရန်သူကို ကိုယ့်အနားကပ်အောင် လုပ်လိုက်ခြင်းအားဖြင့်၊ ရန်သူရဲ့ ခွန်အား ချန်ထားခဲ့ရတာကြောင့်၊ အခြေအနေကောင်းတဲ့ ကိုယ့်အနေနဲ့ ရန်သူအပေါ်

အရှိန်ကောင်းကောင်းနဲ့ အနိုင်ယူလို့ရနိုင်တယ်။ ကြက်ဥခွံကို ခဲနဲ့ ထုသလိုပေါ့။

နည်းဥပဒေသ (၉)

အပြောနဲ့မဟုတ် အလုပ်နဲ့အနိုင်ယူပါ

သဘောတရား

အပြောသန်လို့ အနိုင်ရတာက အရင်းအနှီး ပေးဆပ်မှုကြီးကြောင့် ရခဲ့တဲ့ အောင်မြင်မှုလိုပဲ၊ ပေးရတာနဲ့ မတန်သလို အချိန်ကြာကြာမခံဘူး။ မလို မုန်းထားမှု၊ မနာလိုဝန်တို့မျှ၊ စိတ်ဘဝင်မကျမှုတွေကြောင့် စိတ်ပြောင်းသွား ခဲ့ရင်ပဲ သဲထဲရေသွန် ဖြစ်သွားတတ်တယ်။ တခွန်းတလေ ပြောစရာမလိုဘဲ၊ အလုပ်နဲ့ သက်သေပြပြီး အနိုင်ယူနိုင်မှ အောင်မြင်မှုအစစ်ပါ။ ဒါကြောင့် ရှင်း ပြမနေပါနဲ့၊ လက်တွေ့သက်သေပြလိုက်ပါ။

ဩဇာအာဏာ အရှိန်အဝါလောကမှာ ကျင်လည်ပြီဆိုရင်၊
တဖက်သားအပေါ် ရေရှည်မှာ ဘယ်လို သက်ရောက်နိုင်စွမ်းရှိသလဲဆိုတဲ့
အတိုင်းအတာကို ကြည့်ပြီး ကိုယ့် ရွှေ့ကွက်တွေရဲ့ အားသာ အားနည်းချက်တွေကို
သုံးသပ်စိစစ်ရတယ်။

ငြင်းခုံပြောဆိုတဲ့အခါမျိုးဖြစ်စေ၊ ကိုယ်ပြောချင်တဲ့ အချက်ကို
လက်ခံသွားအောင် ဖြစ်စေ ပြောဆိုဆက်ဆံတဲ့နေရာမှာ ကြုံတွေ့ရလေ့ရှိတဲ့
အဓိကပြဿနာက၊ ကိုယ့် ငြင်းချက် (သို့မဟုတ်) ကိုယ်ပြောလိုက်တဲ့ စကားတွေက
တဖက်သားအပေါ် လွှမ်းမိုးနိုင်မှ ရှိမရှိ မသိနိုင်တာပဲဖြစ်တယ်။ တဖက်လူက
ကိုယ်ပြောတာတွေကို လူမှုဆက်ဆံရေးအရ ဟန်ဆောင်ပြီး လက်ခံသလို
ခေါင်းညိတ်ပြပေမယ့်၊ တကယ်တမ်း သူတို့ရင်ထဲမှာ လက် မခံနိုင်ဘဲ
ဆန့်ကျင်နေတာမျိုးတွေ ဖြစ်နေတတ်တယ်။ ဒါမှမဟုတ် ကိုယ်ပြောလိုက်တဲ့
စကားတွေထဲမှာ တဖက်သားကို ထိခိုက်နာကျင်စေတဲ့ စကားတွေ
အကြောင်းအရာတွေ ပါကောင်းပါသွားနိုင်တယ်။ မရည်ရွယ်ပါဘဲ
စော်ကားသလိုမျိုးတွေ ဖြစ်ကောင်း ဖြစ်သွား တတ်တယ်။

စိတ်ခံစားချက်၊ စိတ်နေစိတ်ထားအလိုက် စကားလုံးတွေ ဆိုတာက
အဓိပ္ပါယ်အမျိုး မျိုး ကောက်ယူလို့ရတယ်။ စကားအရသာ ကောင်းတယ်လို့
ထင်ရပေမယ့်၊ စကားလုံးတွေ ရဲ့ အတိမ်အနက်က စိတ်ခံစားချက်အလိုက်
အဓိပ္ပါယ်အမျိုးမျိုး ဖြစ်သွားတတ်တယ်။ ပိုင်းမှာတော့ တဖက်လူ
ပြောလိုက်တဲ့စကားကို နားယောင်မိပြီး လက်ခံသလိုရှိနေပေမယ့်၊
ကိုယ့်အတွေးနဲ့ကိုယ် ပြန်စဉ်းစားမိတော့မှ၊ မဟုတ်သေးပါဘူးဆိုပြီး အတွေးများစွာနဲ့
နဂို လက်ခံထားတဲ့ အတွေးဟောင်းကိုပဲ ပြန်လက်ခံမိသွားတာမျိုး ဖြစ်တတ်တယ်။

စကားဆိုတာက ပြောကောင်းသလောက် တန်ဖိုးရှိချင်မှ ရှိတာပါ။
ဘယ်သူမဆို ငြင်းခုံရတိုင်း ကိုယ်လက်ခံထားတဲ့ ရှုထောင့်နဲ့ အယူအဆကို
အတင်းအကြပ် ပိတ်ဆီး ကာ ကွယ် ခုခံပြောဆိုကြမှာပဲ။ သမ္မာကျမ်းစာလာ
ကျမ်းထွက်တွေကို "အမှန်တရား" အဖြစ်နဲ့ ကိုးကားပြောချင်ပြောတတ်ကြသလို၊
ကိုယ်တိုင်တောင် မရေရာမသေချာတဲ့ ကြားဖူးနားဝ အချက်အလက်တွေကို

သက်သေသာဓကထားပြီး၊ ကိုယ့်အယူအဆ ခိုင်မာရေးအတွက် အတင်းအကြပ် အယုံသွင်းတတ်ကြတယ်။

လေပေါနိုင်တိုင်း လက်ခံရမှာလား။ စကားပြောထက် အလုပ်နဲ့ - ရလဒ်တွေကသာတကယ်တန်ဖိုးရှိပြီး၊ ဩဇာရှိတာပါ။ အလုပ်နဲ့ ရလဒ်တွေကသာ ထင်သာမြင်သာရှိတယ်။ သက်သေ သာဓကအစစ်ဖြစ်တယ်။ အမှန်တရားဖြစ်တယ်။ ရိုင်းပျဇော်ကားတာမျိုးလည်း မဖြစ်ဘူး။ အဓိပ္ပါယ်တလွဲကောက်လို့လည်း မရဘူး။ အရှိကို အရှိအတိုင်း၊ အဖြစ်ကို အဖြစ် တိုင်း ပွင့်လင်းမြင်သာတယ်။ တိကျသေချာတဲ့ အလုပ်ရလဒ်ကို ဘယ်သူကမှ ငြင်းဆန်လို့ မရဘူး။ ဘဲလ်သက ဂရေရှန် ပြောခဲ့သလိုပဲ "အမှန်တရားဆိုတာ မြင်နိုင်တယ်၊ ကြားရုံ လောက်နဲ့ မဖြစ်ဘူး"

(Baltasar Gracion - စပိန်လူမျိုး၊ Jesuit သာသနာပြုဂိုဏ်းဝင် ဘုန်းတော်ကြီး၊ Boroque ခေတ်ဟောင်း စကားပြေပညာရှင်၊ အတွေးအခေါ်ဒဿနိက ပညာတတ်)

ဥရောပအတွက် ပိသုကာပညာလောကမှာ ရီနေးဆန်ခေတ်အတွင်း ပေါ်ပေါက်ခဲ့တဲ့ ပညာရှင်တွေ အများကြီးရှိခဲ့ပါတယ်။ အင်္ဂလန်အတွက်ဆိုရင် ဆာ ခရစ်တိုဖာရန်က ရှေ့ဦး ခေတ်ပြောင်းပညာရှင်လို့ ဆိုနိုင်ပါတယ်။ ခရစ်တိုဖာရန်ဟာ ပိသုကာပညာရပ်အပြင် သင်္ချာပညာ၊ နက္ခတ္တဗေဒပညာ၊ ရူပဗေဒပညာ၊ ဇီဝကမ္မဗေဒပညာရပ် စတဲ့ အခြား သိပ္ပံ ပညာရပ်တွေမှာလည်း ထူးချွန်ပြောင်မြောက်သူတစ်ဦးဖြစ်ပါတယ်။

အင်္ဂလန်သမိုင်းမှာ အထင်ကရအဖြစ်ဆုံး၊ အကျော်ကြားဆုံး၊ လူသိထင်ရှား လေးစား ခံရပြီး၊ ပိသုကာပညာရပ်မှာ ဆရာတဆူအဖြစ် သတ်မှတ်ခံရပေမယ့်၊ ခရစ်တိုဖာရန်ရဲ့ အသိမိတ်ဆွေ၊ လုပ်ငန်းဖောက်သည်တွေအကြားမှာတော့ သူဟာ လုပ်ငန်းပြီးဆီးထားတဲ့ ပိသုကာလက်ရာ ဒီဇိုင်းတွေကိုတောင် မထင်ရင် မထင်သလို ပြောင်းချင်ရင် ပြောင်းလဲပစ် တတ်တဲ့ စိတ်အပြောင်းအလဲလွယ်သူ၊ စိတ်မငြိမ်သက်သူအဖြစ် လူသိများပါတယ်။ လူ တွေအကြားမှာ သူ့လက်ရာကို ဘယ်လောက်ပဲ ဝေဖန်ပြောဆိုနေကြပါစေ၊ မကောင်းပြော နေကြပါစေ၊ ယုတ်ဆွအဆုံး မဟုတ်တန်းလျား စွပ်စွဲပြောဆိုနေကြပါစေ၊ ခရစ်တိုဖာ ဘယ်တုန်းကမှ တန်ပြန်ဆန့်ကျင်တာမျိုး မလုပ်သလို၊ ခုခံကာကွယ်ပြောဆိုငြင်းခုံခဲ့တာမျိုး မရှိခဲ့ပါဘူး။ အဲဒီအစား ခိုင်မာတဲ့လုပ်ရပ်၊ နှစ်ဦးနှစ်ဖက် အကျိုးရှိမယ့် စွမ်းဆောင်ရည် ရလဒ်တွေနဲ့တာ

တုန့်ပြန်ဖြေရှင်းတတ်သူမျိုး ဖြစ်ပါတယ်။

၁၆၈၈ ခုနှစ်မှာ၊ ဝက်စ်မင်စတာမြို့ရဲ့ မြို့တော်ခန်းမကြီးအတွက် ပိသုကာဒီဇိုင်းရေးဆွဲ ပြီး၊ တည်ဆောက်ပေးဖို့ ခရစ်တိုဖာ တာဝန်ယူခဲ့ရပါတယ်။ လုပ်ငန်းတွေ ပြီးစီးခါနီးမှာ ခရစ်တိုဖာရဲ့ လက်ရာကို မြို့တော်ဝန်က ဘဝင်မကျဘဲ၊ စိတ်ပူနေခဲ့ပါတယ်။ အကြောင်းက မြို့တော်ဝန်ရဲ့ အမြင်မှာ ခရစ်တိုဖာရဲ့ လက်ရာနဲ့ တည်ဆောက်ထားတဲ့ ဒုတိယထပ်ဒီဇိုင်းက အကြောင်းအမျိုးမျိုးကြောင့် ပြိုကျနိုင်ပြီး၊ ပထမထပ် ရုံးခန်းမှာ ရုံးထိုင်ရမှာဖြစ်တဲ့အတွက် တိုက်ပိပြီး သေမှာစိုးရိမ်နေလို့ပါ။ ဒါကြောင့် စိတ်ချသွားရအောင်ဆိုပြီး အခံကျောက်တိုင် နှစ်ခုဆီ အပိုထည့်ပေးဖို့ ခရစ်တိုဖာကို တောင်းဆိုခဲ့ပါတယ်။

ခရစ်တို့ဖာရန်ရော၊ အဆောက်အဦကို တာဝန်ယူတည်ဆောက်ပေးခဲ့ကြတဲ့ အခြား အင်ဂျင်နီယာတွေရော အားလုံးအနေနဲ့ မြို့တော်ဝန်တောင်းဆိုတဲ့ တိုင်ပိုတွေက မလိုအပ် မှန်း သိကြပေမယ့်၊ စိတ်ကျေနပ်သွားရင် ပြီးရောဆိုပြီး ထည့်ပေးလိုက်ပါတယ်။ မြို့တော် ခန်းမကြီးကို မွမ်းမံပြင်ဆင်ရေး လုပ်တဲ့အခါကျမှ၊ ခရစ်တို့ဖာ ထောင်ပေးထားခဲ့တဲ့ တိုင်ပို တွေက မျက်နှာကျက်နဲ့တောင် မထိဘဲ၊ ဒီအတိုင်း ထောင်ထားမှန်း သိခဲ့ရတာပါ။

ခရစ်တို့ဖာ အနေနဲ့ သူ့ပိသုကာလက်ရာဟာ
မြို့တော်ဝန်တောင်းဆိုသလိုမျိုး ထောက် တိုင်မလိုဘဲနဲ့ကို ခိုင်ခံ့မှန်းလည်း
ပညာရှင်ပီသစွာနဲ့ လက်တွေ့လုပ်နိုင်ခဲ့သလို၊ မြို့တော်ဝန် လည်း
သူ့စိတ်သောကအတွက် သက်သာရာရစွင့် ရခဲ့ပါတယ်။

ဒီနေရာမှာ အထူးမှတ်သားဖို့ လိုအပ်တဲ့အချက်က၊ လုပ်ရပ်နဲ့သားသက်သေပြပါဆို တိုင်း တဖက်လူရဲ့ လက်ခံမှုကို တမင်ဆန့်ကျင်သလိုမျိုး ကိုယ့်ဘက်က ဖိအားမပေးမိပါစေ နဲ့၊ ကိုယ့်စွမ်းဆောင်မှုနဲ့ ရလဒ်တွေက တဖက်သားရဲ့ လက်ခံနိုင်မှု အတိုင်းအတာအတွင်း နေပါစေ။ အဲဒီလိုပဲ တဖက်သားရဲ့ စိတ်ခံစားချက်နဲ့ စိတ်အလိုရှိမှုကို ပိတ်ပင်သလိုမျိုး လုံးဝ မဖြစ်စေဖို့ အထူးဂရုစိုက်ပါ။ ဘယ်လိုနေနေ နှစ်ဦးနှစ်ဖက် အဆင်ပြေမယ့် အနေ အထားတစ်ခု ဖန်တီးတတ်ဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။ ဒါဆိုရင် ငြင်းခုံပြီး အနိုင်ယူရတာထက် ပိုထူး ပိုသာတဲ့ အနေအထားနဲ့ တဖက်သားအပေါ် လွှမ်းမိုးနိုင်မှာဖြစ်ပါတယ်။

သြဇာအာဏာ အရှိန်အဝါ ရနိုင်ဖို့ ကြိုးစားတိုင်း အမြဲမှတ်သားထားပါ။ ဘယ်တော့မှ တိုက်ရိုက်နည်းနဲ့ မလုပ်ဘဲ၊ သွယ်ဝိုက်နည်းနဲ့ အပိုင်သိမ်းပါ။ ရန်သူကို ဉာဏ်နဲ့ယှဉ်ပြီး ရွေးချယ်ပါ။ တဖက်သားရဲ့ ဉာဏ်ရည်အဆင့်အတန်းအလိုက် မိနိုင်လောက်ရုံ အတိုင်း အတာနဲ့ ယှဉ်ပြိုင်ရင်ဆိုင်ပါ။ သူ့ထက်သာတိုင်း မကောင်းပါဘူး။ ရံဖန်ရံခါမှာ သူ့အကြိုက် လိုက်ပြီး ကိုယ့်အကြိုက်ဖြစ်အောင် ပုံဖော်လို့ ရပါတယ်။ တချို့ အခြေအနေတွေ၊ အနေ အထားတွေမှာ ကိုယ့်အယူအဆ လက်ခံလာအောင် တဖက်လူအကြိုက် လိုက်ဆောင်နေ စရာတော့ မလိုပါဘူး။ သက်သေသာခကထုတ်ပြစရာ မလိုဘဲ၊ အချိန်တစ်ခု စောင့်လိုက်ရုံ နဲ့ ကိုယ့်အယူအဆ မှန်ကန်ကြောင်း သိအောင်လုပ်လို့ ရပါတယ်။ အရည်အချင်းဆိုတာ ပြ တိုင်း မကောင်းသလို၊ လျှို့ဝှက်လည်း မဖြစ်ပါဘူး။ လိုရင်သုံး၊ မလိုရင် လျစ်လျူရှုထား လိုက်တာနဲ့တင် အလုပ်ကိစ္စ ပြီးပြတ်နိုင်ပါတယ်။

ငြင်းခုံခြင်းဆိုတာက ဆီးဆော (Seesaw) လိုပဲ၊ နိမ့်လိုက်မြင့်လိုက်နဲ့ ဘယ်တော့မှ တန်းမညှိနိုင်ပါဘူး။ ဒါကြောင့် ဆီးဆောပေါ်ကနေ ဆင်းပြီး၊ တွန်းစရာမလို၊ ကန်စရာမလို ဘဲ ဒီအတိုင်း ထားလိုက်ရုံနဲ့ နှစ်ဘက်လုံး မျှသွားနိုင်ကြောင်း လက်တွေ့ တန်းညှိပြလိုက်ပါ။

ဘယ်တော့မှ မငြင်းပါနဲ့။ ဆွေးနွေးနေလို့ အကျိုးမဖြစ်ပါဘူး။ ရလဒ်ထွက်အောင် အရင်လုပ်ပြလိုက်ပါ။

နည်းဥပဒေသ (၁၀)

ကူးစက်တတ်တဲ့ ကံခေကံဆိုးမှုတွေကိုရှောင်ပါ

သဘောတရား

သူများကံကြောင့် .. ကိုယ်ပါခံရတတ်တယ်။ စိတ်ခံစားချက်တွေဆိုတာက ကပ်ရောဂါတွေလိုပဲ ကူးစက်တတ်တယ်။ ရေနစ်သူကို ကယ်နေတယ်လို့ ထင်နေရပေမယ့်၊ ကိုယ်တိုင်က ရေထဲ ခုန်ဆင်းသလို ဖြစ်သွားတတ်တယ်။ ကံဆိုးမှုတွေကို ကိုယ်တိုင်ဖန်တီးမိလို့ ကံခေသူတွေ ဖြစ်သွားတတ်တယ်။ အဲဒီလို ကံခေသူတွေကြောင့် ကိုယ်ပါ ကံဆိုးသွားနိုင်တယ်။

ကံကတာမြင့်သူတွေနဲ့သာ ပေါင်းသင်းဆက်ဆံပြီး ကံကောင်းမှုတွေ အမြဲရှိ နေပါစေ။

အခြေအနေအမျိုးမျိုးကြောင့် ကံဆိုးမိုးမှောင်ကျပြီး ဒုက္ခရောက်နေကြတဲ့ သူတွေ အပေါ် သနားညှာတာ၊ ထောက်ထားစာနာစိတ် ဝင်မိကြတာ မမှားပါဘူး။ အကူအညီလိုအပ် သူကို မျှော်ကိုးမှု တစ်စုံတစ်ရာမရှိဘဲ သန့်ရှင်းစင်ကြယ်တဲ့ စေတနာသက်သက်နဲ့ ကူညီ တတ်တာက ကောင်းတဲ့ အပြုအမူဖြစ်ပါတယ်။

တချို့လူတွေကျတော့ ကံဆိုးစရာအကြောင်းလည်းမရှိသလို၊ ဆင်းရဲဒုက္ခရောက်သွား စရာ အရေးကိစ္စ အထွေအထူး မရှိပါဘဲနဲ့ စိတ်အလိုလိုက် မိုက်မဲမှုတွေကြောင့် အကောင်း ကြီးကနေ အဆိုးတကားအဆိုးဆုံး အခြေအနေ ရောက်သွားခဲ့ရပြီး ကိုယ်အပါအဝင် ကိုယ့် အနီးအနားဝန်းကျင်ကိုပါ စိတ်ဆင်းရဲမှုသောက အပူကူးစက်အောင် လုပ်မိတတ်ကြတယ်။

စိုးရိမ်ပူပန်စရာတွေနဲ့ ဒုက္ခရောက်နေတဲ့သူတွေကို စိတ်သက်သာရာရသွားအောင် နှစ် သိမ့်ပေးတာတွေ၊ အားပေးအားမြှောက် လုပ်ပေးတာမျိုးတွေက ကောင်းပါတယ်။ ဒါပေ မယ့် စိတ်အလိုလိုက် မိုက်မဲတတ်ပြီး မိုက်မိုက်ကန်းကန်း တဖွတ်ထိုးလုပ်တတ်ကြတဲ့ လူမိုက်တွေကို သနားစိတ်ဝင်မိလို့၊ ဘယ်လိုပဲ အကျိုးအကြောင်းပြ ဆုံးမသွန်သင်ပါစေ၊ အကျင့်ဆိုးတွေကို ပြုပြင်နိုင်အောင် ဘယ်လိုပဲ နည်းလမ်းစုံသုံး လမ်းညွှန်ပါစေ၊ သူတို့ကို အစွဲချွတ်လို့ ရမှာမဟုတ်ပါဘူး။ အဲဒီအစား အစွဲကျွတ်အောင် ချွတ်တဲ့သူက အစွဲမချွတ်နိုင် ဘဲ၊ သူများအပူ ကိုယ့်အပူအဖြစ် ကူးစက်ခံလိုက်ရပြီး၊ အလိုအကျစိတ်၊ အခဲမကျေစိတ်၊ မကျေလည်စိတ်တွေနဲ့ စိတ်ပင်ပန်းရတတ်ပါတယ်။

လူတွေရဲ့ စိတ်ခံစားချက်၊ စိတ်နေစိတ်ထား၊ စိတ်အမူအကျင့်တွေကိုက အင်မတန် ကူးစက်လွယ်ပါတယ်။ လူမှန်ရင် စိတ်ကေရဲ့ အရှိန်အဟုန်ကို ဆန့်ကျင်လို့ လုံးဝ မရပါဘူး။ လူအချင်းချင်း ထိတွေ့ဆက်ဆံနေသမျှ ခံစားချက်တွေကို မျှဝေခံစားကြရတာကြောင့် လူမှုအသိုက်အဝန်းရယ်လို့ ဖြစ်လာတာပါ။ လူထဲကလူအဖြစ် ရှင်သန်နေသရွေ့ လူခံစား ချက် စက်ဝန်းထဲကနေ ရုန်းထွက်လို့ မရပါဘူး။

ဒါပေမယ့် သြဇာအာဏာ အရှိန်အဝါကစားပွဲကြီးထဲ
သူ့ထက်သာနိုင်သူဖြစ်ချင်ရင် တော့၊ လူကြည့်ပြီး ပေါင်းတတ်ဖို့ လိုတယ်။
ခံစားချက်ပြင်းတဲ့လူတွေနဲ့ မဖြစ်မနေ ပေါင်း သင်းဆက်ဆံရရင် ကပ်ရောဂါကို
ကာကွယ်သလိုမျိုး၊ သူများအပူ မကူးစက်အောင် ကာကွယ်ခုခံတတ်ရမယ်။
တန်ဖိုးရှိတဲ့ အရည်အချင်းတွေ၊ အချိန်တွေ၊ ခွန်အားတွေကို သူ တို့လို
အပူသည်တွေအတွက်နဲ့ မကုန်စေနဲ့၊ အလဟဿ မဖြစ်ပါစေနဲ့။ အပူသည်ကြား
ရောက်သွားခဲ့ရင် ရွံ့နွံတောထဲကနေ ရုန်းထွက်ရသလိုမျိုး သဘောထားပြီး၊ လွတ်ရာ
ကျွတ် ရာအရပ်ကို ထွက်ပြေးပါ။ ကပ်ရောဂါရှိတဲ့ အရပ်ကနေ၊ ကပ်ဘေးလွတ်တဲ့
အရပ်ကို အရောက်သွားပြီး ရောဂါရှောင်သလို၊ အပူတောထဲကနေ ရုန်းထွက်ပြီး၊
အပူကင်းတဲ့ နေရပ် ကို အရောက်ထွက်ပြေးပါ။

စိတ်ခံစားချက်တွေဆိုတာက သံလိုက်နဲ့တူပါတယ်။ တူရာတူရာ
စုတဲ့သဘောရှိတာ ကြောင့်၊ အပူသည်နားနေရင် အပူတွေပဲ စုပြုံလာပြီး၊
အပူတောထဲမှာ မောနေရတတ်ပါ တယ်။ ကိုယ့်အပူ မဟုတ်တောင်မှ၊
သူများအပူကြောင့် ကိုယ်ပါစိတ်ဆင်းရဲရတတ်တယ်။ အပူမကူးပါစေနဲ့။

အပူသည်တွေက ကပ်ရောဂါလိုမျိုး နီးစပ်ရာကို ခုန်ကူးပြီး..
ကိုယ့်လိုဖြစ်အောင် ဇာတ်သွင်းတတ်ပါတယ်။ ရည်ရွယ်ချက်ရှိရှိနဲ့ သူတပါးကို
စိတ်ဆင်းရဲသွားအောင် လုပ်ကြ တာမျိုး မဟုတ်ပေမယ့်၊ လူ့စိတ်ခံစားချက်ရဲ့
အလုပ်လုပ်ပုံကိုက အဲဒီလိုမျိုး ကူးစက်တဲ့ သဘောရှိပါတယ်။

ကိုယ့်ဘက်ကတော့ စိတ်ကောင်းစေတနာနဲ့ အပူသည်တွေကို
စိတ်သက်ရာရအောင် သွားဖြောင်းဖျပေမယ့်၊ အပူတောထဲကနေ
ရုန်းထွက်နိုင်လောက်တဲ့ စိတ်ခွန်အားမရှိတဲ့ အခါမှာ၊ အပူသည်တွေဟာ
စိတ်ခွန်အားတွေ ပြည့်ဝနေတဲ့ နီးစပ်ရာလူတွေဆီကနေ သွေးစုပ်ဖုတ်ကောင်တွေလို၊
စိတ်ခွန်အားတွေကို ရရင် ရနိုင်သလောက် စုပ်ယူတတ်ကြပါ သေးတယ်။

တကယ်တမ်း ကိုယ့်ကိုယ်ကို ခွန်အားဆုတ်ယုတ်လာမှန်း
သတိထားမိလိုက်တဲ့အချိန် လည်း ရောက်ရော၊ ကိုယ်လည်း သူများနည်းတူ
အပူသည်ဖြစ်မှန်းမသိ ဖြစ်နေပါပြီ။ ဒါကြောင့် ကပ်ရောဂါဆိုးတွေထက်
ကူးစက်မြန်တဲ့ ဒီဖုတ်ရောဂါဆိုးကြီးကနေ ဘယ်လို ခုခံကာကွယ်ကြမလဲ။

အပြောအဆို၊ အမူအကျင့်နဲ့ ပတ်ဝန်းကျင်အပေါ် လက်ညှိုးထိုးပြကြတဲ့ လူမှုကိစ္စ ပြဿနာ ပဋိပက္ခ အကြောင်းအရင်းတွေကို ကြည့်ပြီး လူတွေရဲ့ စိတ်ခံစားချက် (စိတ်ပိုင်း ဆိုင်ရာကူးစက်ရောဂါ) အခြေအနေကို ခန့်မှန်းလို့ရတယ်။ အပူသည်တွေဟာ လူတောထဲ ဝင်တိုင်း သူတို့ကိုယ်သူတို့ ပေါ်လွင်အောင် ချပြတတ်ကြတယ်။ သူတပါးရဲ့ ကရုဏာစိတ် ကို အခွင့်ကောင်းယူပြီး မျက်ရည်ခြူလေ့ရှိကြတယ်။ ကံခေမှုကို အကြောင်းပြပြီး၊ ကံဆိုးမှုတွေကို တမင်သက်သက် အစွဲခံတတ်ကြတယ်။

သနားစရာအတိတ်၊ အိမ်ထောင်ရေးပြဿနာ၊ သမီးရည်စားအချင်းချင်း မတည့်မှု၊ ငွေ ပူကြွေးပူ၊ အလုပ်ပူ၊ ကျန်းမာရေး၊ အမွေကိစ္စ၊ စသဖြင့် ပေါင်းသင်းဆက်ဆံနေတဲ့ တဖက် လူတွေရဲ့ စရိုက်အလိုက်၊ လူမှုအဆင့်အတန်းအလိုက်၊ အနေအထားအလိုက်၊ အခြေအနေ အရ အကြောင်းအမျိုးမျိုးပြပြီး၊ လုပ်ကြံဇတ်တွေ ထွင်နိုင်သလို၊ တကယ်ဖြစ်ရပ်ဆိုရင် လည်း ပုံကြီးချဲ့ကားပြောဆိုပြီး၊ ကိုယ့်အပူကို သူများအပူဖြစ်အောင် မသိမသာ ရောဂါဖြန့် တတ်ကြတယ်။ အပြောကောင်းရင် ကောင်းသလောက်၊ မျက်ရည်ကောင်းရင် ကောင်း သလောက်၊ အကြောင်းပြတဲ့ ဇာတ်လမ်းကောင်းရင် ကောင်းသလောက်၊ သူတို့ရဲ့ အပူ ဇာတ်လမ်းမှာ ဒရာမာတွေနဲ့ ရစ်ပတ်ခံလိုက်ရပြီး၊ အနေအထားအလိုက် သနားဖို့ကလွဲရင် ကျန်တာ ဘာလုပ်လို့ လုပ်ပေးရမှန်း မသိတဲ့အဆုံး၊ အားနာစိတ်နဲ့ တကျွတ်ကျွတ်စုတ်ထိုး ပြီး အပူသည်တွေရဲ့ စိတ်ကြိုက် လိုက်လျောမိတတ်ကြတယ်။

အဲဒီလို လက္ခဏာမျိုးတွေကို လိုက်ကြည့်ပါ။ မျက်ခြေမပြတ်ကြည့်ပါ။ နားထောင် ကောင်းပါစေဆိုတိုင်း အပြောကောင်းနောက်လိုက်ပြီး မခံစားမိစေနဲ့။ အမြော်အမြင်ကြီးစွာ ထားပြီး ပါးနပ်ပါ။ သနားစိတ်ကို လွယ်လွယ် မဖြစ်ပါစေနဲ့။ သနားတတ်တဲ့စိတ်ဟာ လုံးဝ မကောင်းပါဘူး။ ကရုဏာစိတ်ဟာ မြင့်မြတ်တဲ့ စိတ်ထားဖြစ်ပါတယ်။ သို့သော် သနားစိတ် ကိုယ့်ကိုယ်ကို ဖျက်ဆီးရာကျတဲ့ စိတ်ဆိုးစိတ်ယုတ်ဖြစ်သလို၊ တဖက်သားကို ယုတ် ဇာတ်သွင်းတဲ့ အနုစိတ်ဖြစ်ပါတယ်။ အညံ့စားစိတ်ဖြစ်ပါတယ်။ တဖက်သားကို မကူညီနိုင် ရင်၊ စကားလည်း မစမိပါစေနဲ့၊ သနားလည်း မပြမိစေနဲ့။ ကရုဏာသက်တဲ့ စိတ်နဲ့တင် ခပ်ဝေးဝေး ရှောင်လိုက်တာကမှ ကိုယ့်အတွက်ရေး၊ သူ့အတွက်ပါ ကောင်းပါတယ်။ အပူသည်တွေနား လုံးဝ မသွားပါနဲ့။

သနားခြင်းဆိုတာက တဖက်လူကို ညံ့ဖျင်းသလိုမျိုး
သဘောထားရာကျပါတယ်။ သနားစရာမလိုပါဘူး။ တဖက်သားကို
လေးစားသောအားဖြင့် ကရုဏာစိတ်ထားနိုင်ရင်ပဲ လုံလောက်ပါတယ်။
အပူသည်တွေရဲ့ အခက်အခဲကို တိုက်ရိုက် နားထောင်ပြီး မမေးမိပါ စေနဲ့။ သူတို့အပူ
ကူးစက်ခံရလိမ့်မယ်။ စိတ်ဆင်းရဲမှုဆိုတာ ကိုယ်တိုင်လုပ်မိလို့ ခံစားရ တာထက်၊
သူများကြောင့် ဖြစ်ရတာများပါတယ်။ တဆင့်နား၊ တဆင့်စကားကနေ ဆန်းစစ်
ပြီးမှ၊ အပူသည်တွေကို ကူညီနိုင်တဲ့ အတိုင်းအတာအလျောက် ကူညီမစပါ။
ဘာမှမလုပ် ပေးနိုင်ရင်၊ ခပ်ဝေးဝေးရှောင်နေလိုက်တာက အကောင်းဆုံးသော
ရွေးချယ်မှုဖြစ်ပါတယ်။

ကပ်ရောဂါတွေလို ကူးစက်တာချင်းတူပေမယ့်၊ အကျိုးဖြစ်ပုံခြင်းကွဲတဲ့
နောက်ထပ် လူမျိုးတွေ ရှိပါသေးတယ်။ သူတို့ကတော့ ဉာဏ်ပညာထက်မြက်ကြပြီး၊
ဘဝကို ပေါ့ ပေါ့ပါးပါး ဖြတ်သန်းနိုင်ကြတဲ့ အပျော်သည်တွေပါ။

အပျော်သည်တွေဆိုတိုင်း မိုက်ရူးရဲဆန်ပြီး၊ ပေါ့ပေါ့နေ ပေါ့ပေါ့စား
ဆန်ကုန်မြေလေး သမားတွေကို ဆိုလိုတာ လုံးဝ မဟုတ်ပါဘူး။ ကိုယ့်ဘဝကို
တိုးတက်အောင်လည်း ကြိုးစား သလို၊ ကိုယ့်ဘဝကို အမှီပြုပြီး ရပ်တည်နေတဲ့
တခြားဘဝတွေကိုလည်း မြင့်တင်ပေးနိုင် အောင် စွမ်းဆောင်နိုင်ကြတဲ့
လူထူးလူချွန်တွေကို ပြောတာပါ။

အပျော်သည်တွေက သာယာမှုတွေနဲ့ ထုံမွှမ်းထားတဲ့ ရေမွှေးပုလင်းလိုပဲ၊
သူတို့နား ချဉ်းကပ်ရုံနဲ့တင် စိတ်ချမ်းသာမှု၊ စိတ်အေးချမ်းမှု၊ စိတ်သာယာမှုတွေအပြင်
အကြည်ဓါတ် တွေကိုပါ ကူးစက်ကြည်နူးခွင့် ရစေတတ်ပါတယ်။

စိတ်ခံစားချက်တွေဆိုတာက သံလိုက်နဲ့တူတာကြောင့်၊
သာယာပျော်ရွှင်မှုတွေနဲ့ ချမ်းသာကြွယ်ဝမှုတွေဟာ သာယာပျော်ရွှင်နိုင်သူနဲ့
ချမ်းသာကြွယ်ဝနိုင်သူတွေဆီကိုပဲ စုပြုံသွားတတ်ပါတယ်။ အကောင်းတွေ
စုပြုံနေတယ်ဆိုတာက အကောင်းတွေရောက်လာ အောင် အတင်းလုပ်ယူထားလို့
မဟုတ်ပါဘူး။ ကောင်းတဲ့ ဓါတ်ခံရှိနေလို့ ဆွဲငင်ပြီးသား ဖြစ်နေတာပါ။
ယူစရာမလိုတော့ဘဲ ရောက်လာတာမျိုးဖြစ်ပါတယ်။

လူထူးတစ်ယောက်ပါ။ လူ့ထက်ကလူမျိုး ဖြစ်ပါတယ်။ သာမည
ပြင်သစ်လူမျိုးတွေနဲ့ မတူဘဲ၊ ဉာဏ်ပညာထက်မြက်တယ်၊
ပရိယာယ်မာယာများတယ်၊ ခေတ်ပညာတတ်ဖြစ်တယ်။
သူကောင်းမျိုးနွယ်ဖွားတစ်ယောက်ဖြစ်တော့ အနေအထိုင်ကောင်းမွန်တယ်။
လူချင်လူခင် ပေါ်ပြီး၊ လူလေးစားခံတစ်ယောက်ဖြစ်ပါတယ်။

ပြင်သစ်ရဲ့ ရှေးအကျဆုံး အိမ်တော်စာရင်းဝင်
ဆွေကြီးမျိုးကောင်းမိသားစုက ပေါက်ဖွားလာတဲ့ ရှေးရိုးစွဲသူဖြစ်ပေမယ့်၊
ဒီမိုကရေစီရဲ့ စံနှုန်းနဲ့ တည်ထောက်ထားတဲ့ ပြင်သစ်သမ္မတနိုင်ငံတော်သစ်ကြီးရဲ့
အနာဂတ်အပေါ် မျှော်လင့်ချက်ကြီးသူဖြစ်ပါတယ်။

ဒါပေမယ့် သူ့ရဲ့ ဆန့်ကျင်ဘက် (နောက်ပိုင်းမှာ ရန်သူတော်ကြီး) ဖြစ်တဲ့
နပိုလီယံ ကျတော့ လုံးဝ ဖီလာကန့်လန့်ကြီးပါ။ တဲလီဟွန်းက ရိုကျိုးသိမ်မွေ့ပြီး၊
အနေအထိုင် ကောင်းသလောက်၊ နပိုလီယံက အပြောမတတ်၊ ဘုကန့်လန့်၊
ဘောက်ဆတ်ဆတ်သမားပါ။ Corsica နယ်က တောသားလေးဖြစ်တဲ့အပြင်၊
အချိန်ပြည့် တိုက်မယ်ခိုက်မယ်၊ သတ်မယ်ဖြတ်မယ်ဆိုတဲ့ လက်ရဲဇက်ရဲ
လူငယ်မျိုးဖြစ်ပါတယ်။

ဒါပေမယ့် နပိုလီယံ ဧကရာဇ်ဖြစ်လာတော့၊ သူ့အနား ချဉ်းကပ်လာကြတဲ့
လူပေါင်း များစွာထဲကမှ နပိုလီယံ အနေနဲ့ စံပြအဖြစ် ပေါင်းသင်းဆက်ဆံခဲ့တဲ့သူက၊
တခြားလူ မဟုတ်ဘဲ၊ တဲလီဟွန်း ကိုမှ ရွေးပြီး နေရာပေး ဆက်ဆံခဲ့တာပါ။
ဘာလို့လဲဆိုတော့၊ တစ်သက်နဲ့တစ်ကိုယ် နပိုလီယံဆီမှာ မရှိခဲ့တဲ့ အကျင့်ကောင်း၊
စနစ်ကောင်းဟူသမျှကို တဲလီဟွန်း ဆီကနေ သင်ယူနိုင်လို့၊ ကူးစက်ခွင့်ရနိုင်လို့
ဖြစ်ပါတယ်။

အဲဒီလိုမျိုး အပေါင်းအသင်းကောင်းကို အနားထားပြီး၊ အကျင့်ကောင်းတွေ
ကူးယူနိုင် ခဲ့လို့၊ နပိုလီယံလည်း ဧကရာဇ်ဖြစ်ခဲ့ပြီး တနှစ်အတွင်း
အချိုးပြောင်းသွားပါတယ်။ နဂို ထက် အမြင်ကျယ်သွားပြီး အနေအထိုင်ကအစ
အရာအားလုံး ပြုပြင်နိုင်ခဲ့ပါတယ်။

တသီးပုဂ္ဂလ ကိုယ်ရေးကိုယ်တာ အကျင့်စရိုက်တွေကိုပဲ
ပြုပြင်ပြောင်းလဲနိုင်ခဲ့တာ မဟုတ်ပါဘူး။ တဲလီဟောင်းရဲ့ အကြံပေးမှုတွေ၊
တိုက်တွန်းမှုတွေကြောင့် ပြင်သစ်နိုင်ငံ အပေါ် အုပ်ချုပ်ပုံတွေအဆိုး အားလုံး
ပြုပြင်ပြောင်းလဲနိုင်ခဲ့တာ ဖြစ်ပါတယ်။ အနား မသတ်နိုင်ခဲ့သမျှကို တဲလီဟောင်း
နဲ့မှ အနားချောအောင်လုပ်နိုင်ခဲ့တာဖြစ်ပါတယ်။

အခုလိုမျိုး စိတ်ခံစားချက်ကောင်းတွေ၊ စိတ်အမူအကျင့်ကောင်းတွေ
ကူးစက်ခွင့်ပေးပါ။ အထိုကောင်းကို ကူးယူခွင့်ရရင် အခွင့်ကောင်း
လက်မလွှတ်စေဘဲ၊ တန်ဖိုးထားပြီး ကူး ယူပါ။ ကိုယ်ကိုယ်ကို ဆန်းစစ်ကြည့်လိုက်တဲ့
အခါမှာ ကိုယ်က ဖြစ်ချင်တော့ အပူသည်လို လက္ခဏာတွေ ရှိနေခဲ့ရင်၊
အပျော်သည်တွေရှိတဲ့ နေရာသွားပါ။ အပျော်သည်တွေနဲ့ ပိုပြီး ပေါင်းသင်းဆက်ဆံပါ။
သူတို့ရဲ့ အမူအကျင့်ကောင်းတွေကို အတုယူပါ။ သူတို့ရဲ့ တွေးခေါ် မျှော်မြင်ပုံတွေကို
နားထောင်ပါ။

စိတ်ပင်ပန်းစရာ၊ စိတ်ဓါတ်ကျစရာ၊ စိတ်ဆင်းရဲစရာတွေနဲ့ မလွဲမသွေ
ကြုံနေရလား။ ဒါဆိုရင်၊ စိတ်ချမ်းသာစရာ၊ စိတ်ကြည်နူးစရာ၊
စိတ်သက်သာရာရနိုင်မယ့် အလုပ်ပြောင်း လုပ်ပါ။ စိတ်ခံစားချက်ဆိုတာ
ကိုယ်တိုင်က တွေးခေါ်ခံစားလို့ ဖြစ်လာတဲ့ အရာတွေ ဖြစ်ပါ တယ်။ သံလိုက်လို
အလုပ်လုပ်တာကြောင့် ကောင်းတာတွေမှ ကောင်းတာတွေ ဖြစ်လာ မှာပါ။
အဆိုးတွေကြီးပဲတွေးနေရင်တော့ မကောင်းတာတွေပဲ ဖြစ်နေပြီး ကံခေကံဆိုးသူ
ဖြစ်နေရပါလိမ့်မယ်။

အကြောင်းအမျိုးမျိုးကြောင့် အထီးကျန်နေခဲ့ရင်၊ ဘယ်တော့မှ
တစ်ကိုယ်တည်းမဖြစ်ပါစေနဲ့။ လူ့အသိုက်အဝန်းထဲ ဝင်ဆွဲအောင် မိမိကိုယ်ကို
ပြင်ဆင်ပါ။ တစ်ကိုယ်တည်း နေ၊ တစ်စိတ်တည်းထားရင် တစ်ခဏတာပဲ
ပျော်နိုင်ပါလိမ့်မယ်။ တစ်သက်တာ ပျော်ရွှင် နိုင်ဖို့ဆိုရင်တော့၊ လူထဲသွားပါ။
လူတွေနဲ့ ပေါင်းသင်းဆက်ဆံပါ။ ဆက်ဆံရေးကောင်းတွေ ဖန်တီးပါ။
အချိတ်အဆက်ကောင်းတွေ ရအောင်လုပ်ပါ။ လူကြီးသူကောင်းတွေနဲ့ မဖြစ် မနေ
ပေါင်းသင်းပါ။ ချဉ်းကပ်ပါ။ ချိတ်ဆက်ပါ။ အကျင့်ကောင်း၊ အကြံကောင်းတွေကို
အတုယူ/ကူးယူပါ။

မကောင်းတဲ့အတွေးတွေ၊ စိတ်ပင်ပန်းဆင်းရဲစရာအမြင်တွေ၊
မကောင်းတဲ့အကျင့် တွေရဲ့ ဆွဲငင်မှုနောက် မပါစေနဲ့။ အတင်းရုန်းထွက်ပါ။
ဝမ်းနည်းနေသူရဲ့ အမြင်မှာ ပတ်ဝန်းကျင်က စိတ်မချမ်းမြေ့စရာတွေ
များနေတတ်တယ်။ ဒါပေမယ့် ပျော်ရွှင်နိုင်သူရဲ့ အမြင်မှာတော့ ပတ်ဝန်းကျင်က
ဘယ်လောက်ပဲ အနိဋ္ဌာရုံတွေ များနေပါစေ၊ စိတ်ချမ်းသာ စရာ အချက်လေးတွေ
မြင်နိုင်တွေ့နိုင်တဲ့ အစွမ်းသတ္တိရှိပါတယ်။

ဒါကြောင့် ကံကောင်းသူတွေနဲ့ပဲ ပေါင်းသင်းပါ။ မစင်နဲ့ အစွဲမခံဘဲ၊
ရေမွှေးအထုံသာ ကူးစက်ပါစေ။ သူများကံကြောင့် ကိုယ့်မခံရပါစေနဲ့။

နည်းဥပဒေသ (၁၁)

ခိုကိုးခံပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်နေပါစေ

သဘောတရား

အချုပ်အချယ်ကင်းတဲ့ ကိုယ်ပိုင်ဘဝမှာ အခြေခိုင်သူဖြစ်ချင်ရင် ကိုယ်တိုင်က ခိုကိုးခံပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်နေဖို့ လိုအပ်တယ်။ လူတွေအတွက် ကိုယ်ဟာ အမြဲမဆို လိုအပ်သူဖြစ်နေရမယ်။ ကိုယ်မပါရင် မပြီးနိုင်တဲ့ အနေအထားမျိုး ရောက်နေဖို့လိုတယ်။ အားကိုးခံဖြစ်မှ အချုပ်အချယ်ကင်းတဲ့ဘဝနဲ့ လွတ် လပ်စွာ နေနိုင်လိမ့်မယ်။

လူတွေရဲ့ ပျော်ရွှင်ခွင့်၊ အားရခွင့်၊ ကျေနပ်ခွင့်တွေအားလုံးဟာ ကိုယ်မပါရင် မဖြစ်နိုင်၊ မရှိနိုင်ဘဲ၊ ခိုကိုးခံနေရာမှာ အရာအားလုံးကို ချုပ်ကိုင်ထားမှ၊ အထူး ကြောက်ရွံ့စိုးရိမ်ဖွယ်မလိုဘဲ ရှင်သန်နိုင်လိမ့်မယ်။ ကိုယ့်အားကိုယ် ကိုးတတ်အောင် လုံးဝ မသင်ပေးပါနဲ့၊ ကိုယ့်လက်ကိုယ်ခြေနဲ့ လွတ်သွားခဲ့ ရင် တန်ပြန် ထိုးနှက် ကန်ကျောက်ကြလိမ့်မယ်။

အမြင့်ဆုံးသော သြဇာအာဏာ အရှိန်အဝါဆိုတာက
ကိုယ်အလိုရှိသည်အတိုင်း လူ တွေကို စေခိုင်းနိုင်ခြင်း ဖြစ်တယ်။ လူတွေကို
ခြောက်စရာ၊ မြောက်စရာ မလိုဘဲ၊ ကိုယ်ဖြစ် စေချင်တဲ့အတိုင်း ဖြစ်သွားအောင်
လုပ်နိုင်ပြီဆိုရင်၊ ကိုယ့်အရှိန်အဝါက သူမတူထူးကဲတဲ့ အနေအထား
ရောက်နေပြီဖြစ်တယ်။

အဲဒီလို အနေအထားမျိုးရောက်နိုင်အောင် လုပ်လို့ရတဲ့နည်းလမ်းကတော့
တစ်မျိုးပဲရှိ တယ်။ အဲတာကတော့ အမှီအခိုမကင်းတဲ့ ပေါင်းသင်းဆက်ဆံရေးတွေ
တည်ဆောက်ထား ခြင်းပါပဲ။

ကိုယ့်သခင်၊ ကိုယ့်အရှင်က ကိုယ့်ဝန်ဆောင်မှုတွေကို မဖြစ်မနေ
လိုအပ်နေတယ်ဆို ပါစို့၊ (သို့မဟုတ်) လုပ်ငန်း ဆောင်တာတွေကို
ကိုယ်တိုင်လုပ်ဖို့အတွက် ခွန်အားမရှိတော့ ဘဲ၊ တပါးသူရဲ့ အကူအညီ မဖြစ်မနေ
လိုအပ်နေတဲ့ အနေအထား ရောက်နေတယ်ဆိုပါစို့၊ အဲဒီလိုမဟုတ်ဘဲ၊ ကိုယ်မှ
မပါရင် အလုပ်မဖြစ်တော့တဲ့ အခြေအနေမျိုး ရောက်နေခဲ့ရင်၊
အရေးပါအရာရောက်သမျှ လုပ်ငန်းဆိုင်ရာအခန်းကဏ္ဍတွေက အစ၊
အောက်ခြေသိမ်း အလုပ်တာဝန်ဝတ္တရားတွေအဆုံး အားလုံးအပေါ် ခြယ်လှယ်ခွင့်
အပြည့်အဝ ရသွားလိမ့် မယ်။

ဒါဆိုရင် ကိုယ့်အပေါ် အားကိုးအားထားပြုလာရပြီး၊ ကိုယ်မှအပ
တသီးတသန့် ရပ်တည်ဖို့ မဖြစ်နိုင်တော့သလို၊ အစားထိုးဖို့ရာလည်း
မဖြစ်နိုင်တော့တဲ့အဆုံးမှာ ကိုယ် သာလျှင် တဖက်လှည့် အရှင်သခင်ဖြစ်သွားတယ်။
အဲဒီလို အမှီအခိုမကင်းတဲ့ အနေအထား မျိုး ဖန်တီးထားနိုင်မှသာ၊ ကိုယ့်အဆင့်က
ဘယ်လောက်ပဲ အောက်ဆုံးထိ ရောက်နေပါစေ၊ တစ်ပန်းသာနေလိမ့်မယ်။
အောက်ကနေပြီး အပေါ်လူလုပ်နိုင်မယ်။ ကြိုးဆွဲနိုင်တဲ့ ရုပ်သေး ရှင်
ဖြစ်သွားလိမ့်မယ်။ သခင်ကို ပလ္လင်နောက်ကနေ စေနိုင်တဲ့ အစေခံလို အာဏာနဲ့
လုပ် ပိုင်ခွင့်အစစ်ကို ပိုင်စိုးသူ ဖြစ်ခွင့်ရလိမ့်မယ်။

ဒီနေရာမှာ အထူးမှတ်ဖို့ လိုတယ်။ သြဇာအာဏာ အရှိန်အဝါဆိုတာကို အမှီအခိုကင်း နိုင်တိုင်း အပြည့်အဝ ရနိုင်မယ်လို့ လူတွေ ထင်ထားတတ်ကြတယ်။ တကယ်တော့ လုံးဝ မဟုတ်ဘူး။ အရှိန်အဝါဆိုတာက ပုဂ္ဂိုလ် တစ်ဦးတစ်ယောက်တည်းနဲ့ ပြီးပြတ်ဖြစ်ပေါ် တည်ရှိလာတဲ့ အရာမဟုတ်ဘဲ၊ လူမှုအသိုက်အမြုံကို အခြေတည်ပြီး ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ အရာဖြစ်တယ်။ ဒါကြောင့် သြဇာအာဏာ အရှိန်အဝါကို လိုလားသူတိုင်း အပေါင်းအသင်းရှိရ မယ်၊ မိတ်ရင်းဆွေကောင်း ရှိရမယ်။ ရန်သူကောင်းရန်ဘက်ကောင်းလည်း ရှိရမယ်။ မဟာမိတ်လည်း ဖွဲ့ထားရမယ်။ ကိုယ့်အပေါ် မှီခိုအားထားနေတဲ့ တပည့်တပန်းတွေလည်း စုထားဆောင်းထားရမယ်။ ကိုယ်မှမပါရင် အလုပ်မဖြစ်တဲ့ ဖွတ်ကျားသခင်တွေကိုလည်း လက်ကိုင်ထားပြီး လိုချင်သမျှ ဖြစ်လာအောင် ဖန်တတ်ရမယ်။

ကိုယ့်အနေအထားက အရေးမပါတဲ့ နေရာမျိုးရောက်သွားခဲ့ရင်၊ သေချာတယ်၊ ကိုယ့် ထက်ငယ်ရွယ်သူ၊ ဖြတ်လတ်သူ၊ တက်ကြွသူ၊ ဈေးပေါသူ၊ အနုသူတွေနဲ့ ချက်ချင်း အစားထိုးခံရလိမ့်မယ်။ အဲဒီလို အခွင့်အလမ်းမျိုး မပေးမိစေနဲ့။ လူတွေအတွက် ကိုယ်က အရေးပါသူ ဖြစ်နေပါစေ။ လူတွေ အနေနဲ့ ကိုယ်မပါရင် မဖြစ်တဲ့ အနေအထားမျိုး ရောက် အောင် ကြိုးစားထားပါ။ ကိုယ့်နေရာနဲ့ အနေအထားကို ခြိမ်းခြောက်လာနိုင်တဲ့ ပြိုင်ဘက် ခွင်တွေ ပေါ်လာရင်၊ ကိုယ့်သခင် မမြင်ခင် ကိုယ့်ဘက်ကအရင် ကြိုရှင်းထုတ်တတ်ရမယ်။ နေရာဆိုတာ ယူတတ်မှ ရတာပါ။ အရည်အချင်းရှိတိုင်းလည်း နေရာမရနိုင်သလို၊ ဆန်းရှိ တိုင်းလည်း အလုပ်မဖြစ်ပါဘူး။ ခိုကိုးခံပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်နေပြီး၊ အားထားလို့ရနိုင်တဲ့ အသုံးကျသူ ဖြစ်ဦးမှလည်း နေရာကောင်းမှာ မြဲနိုင်တာဖြစ်တယ်။ နေရာကောင်း ရောက်သွားလို့ စိတ်ချ လက်ချ နေနိုင်ပြီဆိုပြီး မပေါ့လိုက်ပါနဲ့။ ကိုယ့်အနေအထားက မဖြစ်မနေ အားကိုးအားထား ရမယ့် အခြေအနေမျိုး မရောက်မချင်း၊ အစားထိုးခံရနိုင်တယ်။ အသုံးကျသူ၊ အရေးကြီး သူ၊ အရေးပါသူ၊ လိုအပ်သူ ဖြစ်နေပါစေ။

ဉာဏ်ကြီးသူဖြစ်နေစရာမလိုဘူး။ ပါရမီရှင်ဖြစ်မှ နေရာကောင်း ရနိုင်တာ မဟုတ်ပါ ဘူး။ လူတွေနဲ့ယှဉ်ရင် အသုံးကျပြီး၊ အရေးပါသူဖြစ်နေရင်ပဲ နေရာကောင်း ရောက်သွားနိုင် တယ်။ ဒါကြောင့် ကိုယ့်သခင်ရဲ့ အမြင်မှာ ကိုယ်ဟာ ပါရမီရှိပြီး၊ အရေးပါအရာရောက်တဲ့ အသုံးကျသူဖြစ်နေအောင် အယုံသွင်းထားပါ။ ရှိရင်းစွဲ အရည်အချင်းနဲ့ ကိုယ်ရည်ကိုယ် သွေးတွေကို အမြဲမပြတ် တိုးတက်အောင် လေ့လာဆည်းပူး၊ ကျင့်ကြံအားထုတ်ပါ။ ကိုယ့် သခင်ထက် သာသူ၊ မြတ်သူ၊

ထူးသူတွေရဲ့ အမြင်မှာ ကိုယ်ဟာ မဖြစ်မနေ လိုအပ်နိုင်မယ့် သူမျိုး ဖြစ်နေမှ လက်ရှိအနေအထားထက် မြင့်တဲ့နေရာမျိုး၊ ကောင်းသထက် ကောင်းတဲ့ နေရာမျိုးကို အရောက် တက်လှမ်းနိုင်မှာ ဖြစ်တယ်။

တကယ်လို့ ကိုယ့်ရဲ့ လက်ရှိနေရာနဲ့ အနေအထားက အထင်ကြီးစရာလည်းမရှိသလို၊ အရေးမကြီးဘူးဆိုရင်၊ အရေးပါအရာရောက်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေထဲက ဘယ်သူမှ ကိုယ့်အပေါ် အဖတ်လုပ်ကြမှာမဟုတ်ဘူး။ လူတွေရဲ့ အမြင်ကို ပြောင်းလဲသွားအောင်၊ ကိုယ့်အနေအထားရဲ့ အရေးပါမှုတွေကို ဖော်ထုတ်ပြတတ်ရမယ်။ လံကြုပ်ဇာတ်လမ်းထွင်ပြီး၊ ကိုယ့်အလုပ်က အရေးကြီးကြောင်း ဟန်ဆောင်လုပ်ပြတတ်ရမယ်။ လူတွေ မှတ်မိအောင် လုပ်တတ်မှ၊ သူတို့ရဲ့ အသိထဲမှာ ကိုယ်ကို အမှတ်တရရှိပြီး၊ အဖတ်လုပ်မှာဖြစ်တယ်။ အပယ်ခံဘဝ၊ အကျဉ်ခံဘဝ၊ လျစ်လျူရှုခံ ဘဝမှာ နေရာကောင်းရဖို့ မျှော်လင့်နေလို့ ကတော့၊ မျက်လုံးမပါတဲ့ အကန်းတယောက်၊ မျက်စိပြန်မြင်နိုင်မှာပဲလို့ မျှော်လင့်နေသလို ပဲ၊ စိတ်ကူးယဉ်ကောင်းရုံကလွဲရင်၊ လက်တွေ့ အကျိုးမရှိဘူး။

(Richard Nixon) နစ်ဇင်အစိုးရလက်ထက် (White House) အိမ်ဖြူတော်မှာ အရှုပ်အထွေးတွေဖြစ်ခဲ့တော့၊ (Henry Kissinger) ဟန်နရီ ကစ်ဆင်းဂျားအနေနဲ့ ဘာ အန္တရာယ်မှ မကြုံခဲ့ရဘဲ၊ ပဋိပက္ခဟူသမျှကို ကျော်လွှားနိုင်ခဲ့တယ်။ နိုင်ငံရေးသမားကောင်း ဖြစ်နေလို့ ပြဿနာတွေကနေ ရှောင်ကွင်းနိုင်ခဲ့တာတော့ မဟုတ်ပါဘူး။ အဲဒီလိုပဲ နိုင်ငံရေး အရ အပြောကောင်း၊ အဟောင်းကောင်း၊ ညှိနှိုင်းရေးကောင်းတဲ့သူ ဖြစ်နေလို့လည်း မဟုတ်ပါဘူး။ သူ့ထက် တော်တဲ့သူတွေမှ အများကြီး ရှိပါတယ်။ နစ်ဆင်ရဲ့ နိုင်ငံရေးမူဝါဒ နဲ့ နိုင်ငံရေးအမြင်တွေကို လက်ခံပုံခြင်း တူညီခဲ့ကြလို့ အဆင်ပြေခဲ့တာလည်း မဟုတ်ပါ ဘူး။ အမှန်တော့ နစ်ဆင်နဲ့ ဟန်နရီတို့က အမြဲလိုလို ရန်ဖြစ်ခဲ့ကြတာပါ။

ဒါဆိုရင် ဟန်နရီ ကစ်ဆင်းဂျား ဘယ်လိုလုပ်ပြီး အဲဒီ အရှုပ်အထွေးတွေရဲ့ အန္တရာယ် ကနေ ကျော်လွှားနိုင်ခဲ့တာလဲ။ အုပ်ချုပ်ရေးယန္တရားထဲ ရှိရှိသမျှ နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာအခန်း ကဏ္ဍတိုင်းနဲ့ အဆင်ပြေအောင် နေတတ်ထိုင်တတ်ခဲ့လို့ပါ။ ဘယ်ဦးစီးဌာနမဆို ကစ်ဆင်းဂျားနဲ့ အဆင်ပြေခဲ့ပါတယ်။ ဌာနတိုင်းမှာ မိတ်ဆွေဖွဲ့ထားခဲ့ပြီး၊ ဌာနတိုင်းကနေ မဟာမိတ် ရနေခဲ့လို့ပါ။

နိုင်ငံရေးလုပ်ငန်းစဉ်နဲ့ ဌာနဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းစဉ်တွေမှာလည်း ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျ ပူးပေါင်းပါဝင်ခဲ့တဲ့အတွက်၊ ဘယ်ဌာနကမှ ကစ်ဆင်းဂျားနဲ့ မလွတ်ပါဘူး။ ကစ်ဆင်းဂျား က သူ့ရဲ့ အနေအထားကို အုပ်ချုပ်ရေးယန္တရားရဲ့ အစိတ်အပိုင်းတိုင်းနဲ့ ချိတ်ဆက်ထားနိုင်ခဲ့ ပါတယ်။ အဲဒီလိုမျိုး နေရာတိုင်းက သူ့လက်သူ့ခြေနဲ့ မလွတ်မကင်းဖြစ်နေတာကပဲ ကစ်ဆင်းဂျားရဲ့ ဝှက်ဖဲ၊ နိုင်ဖဲ ဖြစ်နေခဲ့တာပါ။

အဲဒီလိုအကြောင်းရင်းခံတွေကြောင့် နစ်ဆင်အနေနဲ့ ကစ်ဆင်းဂျားကို အမြင်ကတ်ပေမယ့် မောင်းထုတ်လို့ မရခဲ့ပါဘူး။ ဖိအားပေးလို့တောင် မရနိုင်တော့တဲ့ အနေအထားအထိ ဖြစ်သွားခဲ့ပါတယ်။ ကစ်ဆင်းဂျားဟာ နစ်ဆင်ရဲ့ အုပ်ချုပ်ရေးအတွက် အပြန်အလှန်မှီခိုရေးဆိုင်ရာ နောက်ကွယ်သောချက်ကြီး ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။

(အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုရဲ့ အုပ်ချုပ်ရေးယန္တရားစနစ်က "ပရာဇီကဏသဟာယ သမတနိုင်ငံတော်စနစ်" ကို ကျင့်သုံးတဲ့အတွက် "ဝန်ကြီး" မရှိပါဘူး။ အဲဒီအစား၊ ရွေးကောက်ခံအစိုးရခေါင်းဆောင် "ဥက္ကဋ္ဌ" (သို့) "သမ္မတ" က အုပ်ချုပ်ရေးအစိုးရအဖွဲ့ ဆိုပြီး ဆိုင်ရာအခန်းကဏ္ဍအတွက် အတွင်းရေးမှူးချုပ်၊ ဦးစီးမှူးစသဖြင့် ရာထူးခွဲ၊ ဌာနခွဲ တွေအဖြစ် ခန့်အပ်အုပ်ချုပ်ပါတယ်။)

အထူးသတိပေးချက်။ ကိုယ့်သခင်၊ ကိုယ့်အရှင်ရဲ့ အမှီအခိုမကင်းမှုဟာ ကိုယ့်အပေါ် ချစ်ခင်လေးစားမှုရှိလို့ ဖြစ်လာတယ်လို့ မထင်လိုက်ပါနဲ့။ အမှားကြီး မှားပါလိမ့်မယ်။ အမှီ အခိုမကင်းဖြစ်နေခဲ့ရင်၊ ဘယ်သူမဆို အဲဒီလို အနေအထားမျိုးကို ရွံ့မုန်းကြတာကြီးပါပဲ။ ခို ကိုးခံပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်နေခဲ့ရင် အားကိုးအားထားနေသူတွေ အားလုံးက ကိုယ့်ကို မုန်းတီးနေကြပါ လိမ့်မယ်။ ဒါပေမယ့် မာဒီယာဗွဲလီ (Niccolo di Bernardo dei Machiavelli) ပြောခဲ့ သလိုပါပဲ၊ အချစ်ခံရတာထက် မုန်းခံရ၊ ကြောက်ခံရတာကမှ တော်ပါသေးတယ်။ ဘာလို့ လဲဆိုတော့ အကြောက်တရားဆိုတာက ထိန်းချုပ်ကိုင်တွယ်လို့ ရပေမယ့်၊ ချစ်ခြင်း မေတ္တာ ကျတော့ ဘယ်လိုမှ ထိန်းချုပ်လို့ မရနိုင်ပါဘူး။

စိတ်ခံစားချက်တွေဆိုတာကိုက	အပြောင်းအလဲမြန်တဲ့အတွက်၊
ချစ်တာတွေ၊	ရင်းနှီးခင်မင်တာတွေဟာ
ကြိုက်	တာတွေ၊

အကြောင်းအမျိုးမျိုးကြောင့် အချိန်မရွေး ပြောင်းလဲ သွားတတ်ပါတယ်။ အဲဒီလို အပြောင်းအလဲမြန်လို့လည်း လူတိုင်းမှာ စိတ်မလုံခြုံမှုတွေ ရှိ နေကြတာပါ။ ကိုယ့်ကို ချစ်လို့ ခိုကပ်ခံနေရတာထက်၊ ကိုယ့်ကို ကြောက်လို့ အားကိုးခံနေ ရတာကမှ အဆင်ပြေပါသေးတယ်။

ခိုကိုးခံဖြစ်အောင် ကြိုးစားပါ။ အချစ်ခံရလို့ အားကိုးတာထက်၊ မလွဲသာလို့ အားကိုးခံ ရရင် ဘယ်သူမှ ပစ်ပယ်ဖို့ ကြိုးစားမှာ မဟုတ်ပါဘူး။ ရေငတ်ပြေမှတော့ ရေတွင်းကို ကျောခိုင်းသွားတတ်ကြတာကြီးပါပဲ။ အားကိုးစရာ မလိုတော့ရင်၊ ရိုကျိုးမှုနဲ့ ရိုသေမှုတွေ လည်း တခါတည်း ပျောက်သွားတတ်တယ်။ ဒါကြောင့် တဖက်သားရဲ့ မျှော်လင့်ချက်ကို တ ကြိမ်တည်း ပြည့်အောင် မဖြည့်ဆည်းလိုက်ပါနဲ့၊ ကျေနပ်သွားရင် ခြေနဲ့ ခတ်သွားကြမယ့် လူတွေကြီးပါပဲ။ အလိုရှိသူသာ ဖြစ်နေပါစေ၊ အစားထိုးခံ မဖြစ်ပါစေနဲ့။

နည်းဥပဒေသ (၁၂)

အခါအခွင့်အလိုက် ပွင့်လင်းရိုးသားပြုပြီးအနိုင်ယူပါ

သဘောတရား

ဟန်ဆောင်မှု မဟုတ်တဲ့ စိတ်ရင်းအစစ်နဲ့ တစ်ကြိမ်တစ်ခါလောက်ပဲ ရိုးသား ပြလိုက်ရင်၊ ကြိမ်ဖန်များစွာ မှားခဲ့ဖူးသမျှ၊ မရိုးသားမှုတွေကို ဖုံးဖိလိုက်လို့ ရ တယ်။ ပွင့်လင်းတဲ့ စိတ်ရင်းအစစ်၊ ရိုးသားဖြောင့်မတ်တဲ့ အမူအကျင့်နဲ့ စေတနာကောင်းမှန်ရင် သင်္ကာမကင်းဖြစ်နေတဲ့ လူတွေရဲ့ စိတ်အခံကို ဖြိုခွင်းနိုင်တယ်။ ရိုးသားပွင့်လင်းမှုတွေနဲ့ ရန်သူရဲ့ ချပ်ဝတ်တန်ဆာကို ထိုးခွင်း နိုင်ရင်၊ သူတို့အပေါ် စိတ်ကြိုက် လှည့်စား ဖျားယောင်း သွေးဆောင်လို့ ရ တယ်။ ထရီဂျန်မြင်းလိုမျိုး ချိန်သားကိုက် လက်ဆောင်ပေးတတ်ရင်၊ အလိုရှိ သမျှ ဖန်တီးနိုင်စွမ်း ရလိမ့်မယ်။

လှည့်စားမှု (သို့) ပရိယာယ်မာယာရဲ့ လျှို့ဝှက်ချက်က အာရုံထွေပြားအောင်လုပ်ခြင်း ပဲ ဖြစ်တယ်။ လှည့်စား ဖျားယောင်းလိုတဲ့ လူတွေကို အာရုံစူးစိုက်ခွင့်၊ သတိကပ်ခွင့် မရှိစေ ဘဲ စိတ်အာရုံထွေပြားအောင် လုပ်နိုင်ခဲ့ရင် သူတို့ရဲ့ စိတ်ကွယ်ရာမှာ ကိုယ်အလိုရှိသမျှကို စိတ်ကြိုက်ဖန်တီးရယူနိုင်တယ်။

သနားကြင်နာပြခြင်း၊ ရက်ရောပြခြင်း (သို့) ရိုးသားပွင့်လင်းပြခြင်းတွေက အထိ ရောက်ဆုံးသော အာရုံပြောင်းမှုတွေဖြစ်ပြီး၊ လူတွေရဲ့ သင်္ကာမကင်းဖြစ်မှုကို ဦးတည် ဖြို ခွင်းနိုင်စွမ်း ရှိပါတယ်။ မသင်္ကာစိတ် များနေတဲ့လူတွေကို၊ သဘောထားကြီးပြမှုကြောင့် အယုံစိတ်ဝင်သွားတဲ့ ကလေးတွေလိုမျိုး မနူးမနှပ်ဖြစ်သွားအောင် လုပ်နိုင်စွမ်းရှိပါတယ်။

ရှေးခေတ်တရုတ်တွေကတော့ ဒီလှည့်စားနည်းကို "မယူခင်ပေးနည်း" လို့ ခေါ်ကြ တယ်။ အပေးကောင်းနေတော့ ယူသွားတာတွေကို သတိမထားနိုင်တော့တာမျိုးဖြစ်ပါ တယ်။ ရေတွက်လို့ မရနိုင်လောက်အောင် များပြားတဲ့ နည်းစုံလမ်းစုံနဲ့ စိတ်ကြိုက် ဖျားယောင်းလို့ ရနိုင်တဲ့ ဖျံကျနည်းဖြစ်ပါတယ်။

အရှက်မရှိ မျက်နှာပြောင်တိုက်ပြီး တဲ့ကြီးယူတာမျိုးက ဘယ်လောက်ပဲ ဩဇာ အာဏာ အရှိန်အဝါရှိရှိ အင်မတန် အန္တရာယ်များပါတယ်။ ယူခံရသူဘက်ကလည်း ကလဲ့ စားစိတ်၊ မလိုမှန်းထားစိတ်နဲ့ မကျေလည်စိတ်တွေ တိုးပွားလာနိုင်ပါသေးတယ်။ စကား ကောင်းပြောပြီးဖြစ်စေ၊ ခေယယ လုပ်ပြီး အောက်ကျိုးစကားပြောပြီးတော့ပဲဖြစ်စေ၊ လို တာကို တဲ့ကြီး တောင်းဆိုတာကလည်း ဘယ်လောက်ပဲ ယဉ်ကျေးနိုင်ပါစေ အလုပ်မဖြစ် ပါဘူး။ ကိုယ့်အတွက် အကျိုးမရှိဘူး၊ ဒါမှမဟုတ် ကိုယ့်ပိုင်ဆိုင်မှုတွေ ပဲ့ပါသွားနိုင်ရင်၊ ဘယ်သူမဆို ဘယ်လိုနည်းနဲ့ တောင်းတောင်း မပေးချင်ပါဘူး။ တောင်းခံလေလေ တွန့်တို လေလေ ဖြစ်တတ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် မယူခင် ပေးတတ်အောင် ကျင့်ပါ။

လိုချင်တာကို အတင်းရယူတာမျိုး မဖြစ်ပါစေနဲ့၊ မသိမသာ ဖဲ့ယူပါ။

ဖြစ်နိုင်ရင် စိတ် ပြောင်းစိတ်လွဲ လုပ်ပြီး၊ ယူနေလို့ ယူနေမှန်းမသိ ပေးနေမိသလို ဖြစ်အောင် ဖန်တီးပါ။ ဒီ နေရာမှာ "ပေး" တတ်ဖို့ အကြံပြုထားပါတယ်။

အဲဒီလို ပေးခြင်းဆိုတာက တကယ့် လက်ဆောင်ပဏ္ဏာပေးတာမျိုးလည်း ဖြစ်နိုင် သလို၊ သဘောထားကြီးစွာထားပြီး အရိုးခံစိတ်နဲ့ ကူညီပေးတာမျိုး၊ ထောက်ခံပေးတာမျိုး၊ ဒါမှမဟုတ် ကိုယ်လိုချင်တဲ့အရာကို လက်ဆုပ်လက်ကိုင်ထားတဲ့ သူ့အတွက် အကျိုးရှိမယ့်အရေးကိစ္စတစ်ခုခုကို လုပ်ပေး၊ ဖန်ပေးလိုက်တာမျိုး၊ သူများအကြိုက် လိုက်ဖြည့်ဆည်း တာမျိုးတွေအဆုံး အရိုးခံပွင့်လင်းပြပြီး တဖက်လူ ကျေနပ်အောင် အရင်လုပ်ဖို့ ပြောတာပါ။

တဖက်လူက ကိုယ်နဲ့ အခုမှ ပထမဆုံးအဖြစ် ပေါင်းသင်းဆက်ဆံရမယ်ဆိုရင်၊ အခြေအနေအလိုက် ဟန်ဆောင်ပြီးတော့ဖြစ်စေ၊ တကယ့်စိတ်ရင်းနဲ့ဖြစ်စေ၊ ကာလံဒေသံ အလိုက် ရိုးသားပြပါ။ ရက်ရောပြပါ။ စေတနာကောင်းပေးလိုက်ပါ။ ရိုးသားပွင့်လင်းပြတာ ကို လူတိုင်းကြိုက်ပါတယ်။ သို့သော် လျှို့ဝှက်ချက် မရှိ၊ ပကတိအတိုင်း ရိုးသားတာမျိုးကို တော့ လူတွေကြောက်ပါတယ်။

လူဆိုတာက အကျင့်အကြံ အစွဲအလမ်း သိပ်ကြီးတဲ့ သတ္တဝါတွေပါ။ ပထမဆုံး အကြိမ် တွေ့ထား မြင်ထားတာတွေကို ပိုပြီးတော့ စိတ်စွဲလွယ်ကြပါတယ်။ တစ်စုံ တစ် ယောက်နဲ့ ပထမဆုံးအကြိမ် တွေ့ဖြစ်ခဲ့တုန်းက အမူအကျင့်၊ စရိုက်သကန်တွေကို အမြဲ မှတ်သားထားတတ်ပြီး၊ အဲဒီအမူအကျင့်အလိုက် ပေါင်းသင်းဆက်ဆံတတ်ကြပါတယ်။ ဒါ ကို အခွင့်ကောင်းယူတတ်ရမယ်။

တခါလောက် ရိုးသားပြရုံနဲ့တော့ မလုံလောက်ပါဘူး။ ရိုးသားကြောင်း ဂုဏ်သတင်းရှိ တဲ့အထိ ရိုးသားနိုင်ဦးမှလည်း အလုပ်ဖြစ်တာပါ။ မတူညီတဲ့ လံကြပ်ဇာတ်တွေကို ဖန်တီး ပါ။ ကိုယ်ဖန်လိုက်တဲ့ ဇာတ်ကြောင့် ကိုယ်တိုင် ခံရတာမျိုးတော့ လုံးဝ မဖြစ်ပါစေနဲ့။ နိုင်တဲ့ ဇာတ်ကိုပဲ ကပါ။ ခိုင်မာတဲ့ ဂုဏ်ပုဒ်တစ်ခု တည်ဆောက်နိုင်တာနဲ့၊ တော်ရုံ မပြုလဲနိုင်တော့ ပါဘူး။ ဘယ်သူနဲ့မဆို ကိုယ်ဖန်ထားတဲ့ ဂုဏ်အတိုင်း အပြောင်းအလဲမရှိ ဆက်ဆံလို့ ရသွားပါလိမ့်မယ်။ ရေနောက်ထက်၊ ရေငြိမ်ကို လူတိုင်း မက်ပါတယ်။ ဒါကြောင့်

တည်ငြိမ် တဲ့ ဂုဏ်ပုဒ်ရှိသူကို ဘယ်သူမဆို ယုံချင်စိတ် ပိုများတတ်ကြပါတယ်။

တရုတ်သမိုင်းအရ၊ ချန်နိုင်ငံ ခေတ်အတွင်းမှာ၊ မြို့စားကြီး ဂူ က သူ့ နယ်ထက် ပိုပြီး အင်အားကြီးတဲ့ အိမ်နီးနားချင်း ဟုနယ် ကို သိမ်းပိုက်ချင်ခဲ့ပါတယ်။ အင်အားမမျှတတဲ့အတွက် တိုက်စစ်ဆင်ဖို့ လုံးဝ မဖြစ်နိုင်ခဲ့ပါဘူး။ ဟုနယ်ကို သိမ်းပိုက် ချင်တဲ့အကြောင်း၊ ဘယ်သူ့ကိုမှ မပြောဘဲ၊ ဟုမြို့စားနဲ့ သူ့သမီးကို ပေးစားလိုက်ပါတယ်။ အဲဒီလို နှစ်ပြည်ထောင်ချစ်ကြည်ရေးကိစ္စတွေ ပြီးဆုံးသွားတဲ့ အခါမှာ၊ ပြည်တော်ရေး ညီလာခံဝင်တော့၊ သူ့ရဲ့ မှူးကြီးမတ်ရာတွေကို " ငါ့ကိုယ်တော်အနေနဲ့ စစ်ပြုလိုတဲ့ ဆန္ဒရှိခဲ့ ရင်၊ ဘယ်အရပ်ဒေသသည် သိမ်းပိုက်ခြင်းငှာ သင့်သနည်း" လို့ မေးလိုက်ပါတယ်။ ဂူ မြို့စား ကြုံမှန်းဆထားတဲ့အတိုင်းပါပဲ၊ အမတ်ငယ်တစ်ဦးက ထပြီး " ဟုနယ်ကို သိမ်းပိုက် သင့်ကြောင်းပါ" လို့ တင်ပြလျှောက်ထားပါတယ်။

အမတ်ငယ်ရဲ့ အဖြေကို သဘောကျပေမယ့်၊ ဂူမြို့စားက ပလ္လင်ပေါ်က ထပြီး ဒေါသ တကြီးနဲ့ " ဟုနယ်ဆိုတာက ငါ့ကိုယ်တော်တို့ ဂူနယ်ရဲ့ နှမငယ်လို ပြည်တော်ပဲ၊ ဒါကို ကြောင့် သိမ်းပိုက်ရေးအကြံ ပေးတာလဲ" ဆိုပြီး အမတ်ငယ်ကို ကြိမ်းမောင်းပြီးတဲ့နောက် ကွပ်မျက်လိုက်ပါတယ်။ ဒီကိစ္စကို ဟုနယ်မြို့စားက ကြားသိသွားတဲ့အခါမှာ၊ ဂူမြို့စားရဲ့ ရိုးသားပွင့်လင်းမှု၊ သစ္စာစောင့်သိမှုအပေါ် လေးစားလို့မဆုံး ဖြစ်နေခဲ့ပါတယ်။ အဲတာနဲ့ပဲ ဟု နယ်ရဲ့ ဘေးအန္တရာယ်အပေါ် စိတ်ချသွားခဲ့တဲ့အတွက်၊ ကာကွယ်ရေးဆိုင်ရာ စည်းကြပ်မှု ဟူသမျှကို လျှော့ချလိုက်ပါတယ်။ သိပ်မကြာလိုက်ပါဘူး။ ဂူတပ်တွေ ဟုနယ်ထဲ တပ်ရင်း တစ်ခုပြီးတစ်ခု ဝင်လာပြီး၊ ရက်သတ္တပတ်အနည်းငယ်လောက်နဲ့တင် ဟုနယ်တစ်ခုလုံး ဂူ လက်အောက်ထဲ ကျရောက်သွားခဲ့ပါတယ်။

ရိုးသားပွင့်လင်းမှုက ရန်သူရဲ့ သင်္ကာမကင်းမှုကို ဖြိုခွင်းတဲ့နေရာမှာ အထိရောက်ဆုံး သောလက်နက်ဖြစ်ပါတယ်။ ရိုးသားပွင့်လင်းမှုကပဲ အသုံးကျတာတော့ မဟုတ်ပါဘူး။ မြင့်မြတ်ထူးကဲတဲ့ လုပ်ရပ်တွေ၊ ကိုယ်ကျိုးစွန့်တဲ့ လုပ်ရပ်တွေနဲ့ စင်ကြယ်တယ်လို့ ယူဆ ရသမျှ စိတ်နေစိတ်ထားတိုင်းက အလုပ်ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။ အကျင့်ကောင်း၊ အကြံကောင်း များစွာ ရှိတဲ့အထဲကမှ အသုံးကျဆုံးလို့ ပြောနိုင်တာကတော့ "ရက်ရောခြင်း"ပဲ ဖြစ်ပါ တယ်။

ရက်ရောမှုကို ငြင်းဆန်နိုင်တဲ့သူ အလွန်ရှားပါတယ်။ လက်ဆောင်ပေးလာတာကို ငြင်းရက်တဲ့သူ အင်မတန် နည်းပါတယ်။ ကမ္ဘာ့ရန်က

ပေးလာတဲ့ လက်ဆောင်ပဲ ဖြစ် နေပါစေ၊ မက်လောက်စရာ ဖြစ်နေရင်
လိုချင်ကြတာပါပဲ။ လက်ဆောင်ဆိုတာက လူတွေ ကို နုပျိုစေပါတယ်။ ငယ်ဘဝ
အမှတ်တရတွေနဲ့ စိတ်အာရုံ ဖိဖုံး လွှဲပြောင်းလိုက်ပြီး၊ အတားအဆီး
အကာအကွယ်ဟူသမျှကို လွှတ်ချလိုက်သလို ဖြစ်သွားစေတတ်ပါတယ်။
လက်ဆောင်ဆိုတာက အထိရောက်ဆုံးသော သွေးဆောင်ဖျားယောင်းမှု
ရွေ့ကွက်ဖြစ်ပြီး၊ မကောင်းမှုဟူသမျှကို ဖုံးဖိနိုင်တဲ့ တစ်ခုတည်းသော
အကာအကွယ်ကောင်းလည်း ဖြစ်ပါ တယ်။

ဒီနည်းလမ်းတွေက အင်မတန် အသုံးကျပေမယ့်၊ စနစ်တကျ လေ့ကျင့်မှုမရှိ၊
အတွေ့အကြုံမရှိဘဲ အသုံးချမိရင်၊ အင်မတန် အန္တရာယ်များပြီး၊ ဆန့်ကျင်ဘက်
အကျိုး သက်ရောက်မှုတွေနဲ့ တဖက်လူရဲ့ နွေးထွေးမှု၊ ယုံကြည်မှု၊ လက်ခံမှုတွေ
ရရမယ့်အစား၊ မုန်းတီးမှု၊ ခါးသီးမှု၊ မသင်္ကာမှုတွေကြောင့် ဒုက္ခလှလှ
ကျရောက်သွားတတ်ပါတယ်။ မီးကို မနိုင်ပါဘဲ ကစားဖို့ မကြိုးစားပါနဲ့။ ဖုံးစရာ
အကာရှိမှ ဖော်စရာရှိတာ ပေါ်အောင် ဖော်ယူပါ။ လိုချင်မှတော့ ပေးတတ်ရတယ်။

နည်းဥပဒေသ (၁၃)

အကူအညီတောင်းတတ်ပါစေ

သဘောတရား

တပါးသူဆီကနေ မဖြစ်မနေ အကူအညီတောင်းခံဖို့ အကြောင်းရှိလာခဲ့ရင်၊ ကိုယ့်ကြွေးကျေးဇူးတွေကို ပင်ပန်းခံပြီး ရှင်းပြမနေနဲ့၊ အကြောင်းအမျိုးမျိုး ပြပြီး ငြင်းလိမ့်မယ်။ အဲဒီအစား မက်လောက်စရာတွေနဲ့ မျှားပြီး အကူအညီ တောင်းရတယ်။ ဒါမှသာ စိတ်လိုလက်ရ ကူညီဖို့ရာ ကမ်းလှမ်းလာလိမ့် မယ်။

ကိုယ့်ထက် အရှိန်အဝါကြီးသူ၊ အဆင့်အတန်းရှိသူ၊
မြင့်သူမြတ်သူတွေဆီကနေ အကြောင်းအမျိုးမျိုးကြောင့် လူတိုင်းလိုလို အကူအညီ
တောင်းခံကြရပါတယ်။ ဒါပေမယ့် အဲဒီလို အကူအညီတောင်းခံတဲ့နေရာမှာ
သူနည်းလမ်းနဲ့သူ သီးသန့်ရှိပါတယ်။ တစ်ဖက်သား ရဲ့ အထာကို သဘောပေါက်မှ
ကိုယ်လိုချင်တဲ့အရာကို တောင်းခံလို့ရတဲ့နည်းမျိုးဖြစ်ပါ တယ်။ အဲဒီလို
အထာပေါက်ဖို့ စနည်းနာရင်လည်း ကိုယ့်အကျိုးရော၊ သူ့အကျိုးအတွက်ပါ
မျှော်မြင်နိုင်ဦးမှ အလုပ်ဖြစ်တဲ့ နည်းဖြစ်ပါတယ်။

အကူအညီကိုတော့ လူတိုင်း တောင်းနေကြပေမယ့်၊ အများစုက
ကိုယ်လိုချင်တာကိုပဲ အကြောင်းပြပြီး တောင်းခံလေ့ရှိတာကြောင့် လိုတာမရ၊
ရတာမလိုတဲ့ အနေအထားနဲ့တင် အဆုံးသတ်သွားကြရတယ်။ ကိုယ့်ထက်
အဆင့်အတန်းရှိတိုင်း၊ ချမ်းသာကြွယ်ဝတိုင်း၊ ပြည့်စုံလုံလောက်တယ်လို့
ယူဆရတိုင်း၊ ကိုယ်ကျိုးမယူဘဲ၊ အကြောင်းမဲ့ ကူညီပေးလိမ့် မယ်လို့
တွေးထင်ထားတာကိုက အလွဲကြီးလွဲနေတာပါ။ အားကိုးလို့ရတိုင်း အပေးအယူမရှိ
ဘဲ အကူအညီတောင်းခံရင် များသောအားဖြင့် အကြောင်းပြပြီး
ငြင်းဆန်ကြပါလိမ့်မယ်။ သူတို့အနေအထားအရ မကူညီလို့လည်း အထွေအထူး
ပြောင်းလဲသွားတာမှ မဟုတ်ဘဲ။ သနားဖို့၊ အလေးထားဖို့၊ ကူညီဖို့ ဆိုတာဝေး၊
အဖတ်တောင် လုပ်ချင်မှ လုပ်ကြပါလိမ့်မယ်။

နောက်တချက်က၊ ကိုယ်ထက် အရှိန်အဝါကြီးတိုင်း သူတို့မှာ
လိုအပ်ချက်တွေ မရှိ လောက်တော့ဘူးလို့ တလွဲယူဆလို့ မရတာပါပဲ။ ဩဇာရှိ၊
အာဏာကြီး အရှိန်အဝါမြင့်သူ တွေက ကိုယ်တွေထက်ပိုပြီး လောဘကြီးပါတယ်။
လိုအပ်ချက်တွေ ပိုများပါတယ်။ အကျိုးကျေးဇူးများစွာ ဖြစ်ထွန်းချင်ကြပါတယ်။
အမြတ်ရရေး ပိုတွေးပါတယ်။ ဒါကြောင့် သူတို့အတွက် အကျိုးအမြတ်မရှိနိုင်တဲ့
တောင်းဆိုမှုတွေနဲ့ အသနားခံလိုက်ရင်၊ စိတ် မဝင်စားတဲ့အပြင်၊ သူတို့ရဲ့ တန်ဖိုးရှိ
အချိန်တွေ၊ အရင်းအမြစ်တွေကို ဖြုန်းတီးရာ ကျမှာ စိုးရိမ်ကြတာကြောင့်
အကူအညီတောင်းခံလာသမျှကို အပိတ်စကားပြောပြီး၊ ငြင်းပါလိမ့် မယ်။

ဒါကြောင့် အကူအညီတောင်းခံဖို့ ဆရာကျတတ်ရမယ်။ တဖက်သားရဲ့

စိတ်ကို မြင် နိုင်ရမယ်။ ဂုဏ်ကို မက်တာလား၊ ငွေကို မက်တာလား။ ဘာကို မက်မောနိုင်သလဲ၊ သိ အောင် လုပ်ရမယ်။ သူ့မှာ ဖြေရှင်းဖို့ လိုအပ်နေတဲ့ ပြဿနာရှိလား။ အကူအညီတန်ပြန်လိုအပ်နေမလား။ အောက်ခြေကစလို့၊ အကြောင်းစုံ စုံစမ်းပြီးမှ အပေးအယူသဘောနဲ့ မက်လောက်စရာပြုပြီး မျှားတတ်ရမယ်။

၁၂ ရာစုတုန်းက မွန်ဂိုတွေအနေနဲ့ တရုတ်ပြည်ကြီးကို သိမ်းပိုက်မယ်လုပ်တော့၊ ဒီ အတိုင်း နယ်မြေကို သိမ်းပိုက်နိုင်ရုံလောက် စစ်ပြုချင်ခဲ့တာ မဟုတ်ပါဘူး။ နှစ်ပေါင်း နှစ် ထောင်မက ရှည်ကြာတဲ့ တရုတ်လူမျိုးတွေရဲ့ သမိုင်းကိုပါ မြေလှန်ပြီး ဓာတ်မြုပ်ဖို့အထိ စစ်ပြုချင်ခဲ့တာပါ။ မွန်ဂိုတွေရဲ့ ခေါင်းဆောင် ချင်ဂခ်ခန်ရဲ့ အမြင်မှာ တရုတ်ပြည်ကြီးဆို တာက သူ့မြင်းတွေအတွက် စားစရာစားကျက်တောင် မရှိတဲ့ ဖုတ်ဆိုးမြေလိုဖြစ်နေခဲ့ပါတယ်။ ဒါကြောင့်လည်း တရုတ်ပြည်ကြီးကို သိမ်းပိုက်ခဲ့ရင်၊ နန်းတော်ကြီးတွေက အစ မြို့ တွေအားလုံးကို ဖျက်ဆီးပြီး "တရုတ်တွေကို မျိုးတုန်းအောင်လုပ်ပြီး မြက်တွေစိုက်လိုက် တာကမှ ကောင်းဦးမယ်" လို့ကို ပြောခဲ့တာပါ။

အဲဒီလို ဖြစ်ရပ်ဆိုးကြီး မဖြစ်အောင် တရုတ်တွေအတွက် ရှေးဦးကာကွယ်ပေးခဲ့သူ ကတော့ စစ်သူရဲလည်း မဟုတ်၊ စစ်သူကြီးလည်း မဟုတ်၊ ဘုရင်လည်း မဟုတ်တဲ့ သာမန် လူ (မွန်ဂိုလူမျိုး မဟုတ်တဲ့) တိုင်းတပါးသား၊ တရုတ်လူမျိုး၊ ကွန်ဖြူးရှပ်ဝါဒီ ယဲလုချူချိုင် ဖြစ်ပါတယ်။ တရုတ်လူမျိုးတို့ရဲ့ ခေတ်အဆက်ဆက် ထိန်းသိမ်းနိုင်ခဲ့တဲ့ ယဉ်ကျေးမှုအစဉ်အလာတွေရဲ့ အကျိုးကျေးဇူးကို နားလည်သူ ဖြစ်တာကြောင့် ချင်ဂခ်ခန် ရဲ့ အကြံပေးဖြစ်လာတဲ့အခါမှာ၊ တရုတ်နန်းတော်တွေကို မဖျက်ဆီးဘဲ မွန်ဂိုတွေအတွက် အကျိုးဖြစ်အောင် လုပ်လို့ရကြောင်း ပြောလိုက်ပြီး၊ တရုတ်တွေကို အခွန်အခကောက်ခံပြီး မွန်ဂိုတပ်အတွက် အမြတ်ထုတ်ဖို့ တိုက်တွန်းခဲ့ပါတယ်။ ဟဲ့လုချူချိုင် အကြံပေးတဲ့အတိုင်း ချင်ဂခ်ခန် လိုက်လုပ်ခဲ့ပါတယ်။

တရုတ်ပြည်ကြီး တစ်ခုလုံးကို တိုက်စစ်ပြု ဖျက်ဆီးသိမ်းပိုက်ပြီး၊ နောက်ဆုံးအဖြစ် မြို့တော် ခိုင်းဖုန်း ကို နှစ်ရှည်လများ ဝန်းရံတိုက်ခိုက်ခဲ့ပါတယ်။ သိမ်းပိုက်နိုင်ခဲ့ရင် မြို့သူမြို့သား အားလုံးကို အစုလိုက်အပြုံလိုက် သတ်ဖြတ်ဖို့ ခန်က အမိန့်ထုတ်မယ်လုပ် တော့ ယဲလုချူချိုင်က တရုတ်ပြည်အနှံ့ အသိပညာရှင်၊ အတတ်ပညာရှင်တိုင်းက မြို့တော် ခိုင်းဖုန်းမှာပဲ စုနေတာဖြစ်တဲ့အတွက် သူတို့ကို

သတ်မယ့်အစား ချင်ဂဆ်ခန် အနေနဲ့ အသုံးချသင့်ကြောင်း အကြံပေးခဲ့လို့သာ ခိုင်းဖုန်းမြို့ကြီး မွန်ဂိုလက်အောက် ရောက်တော့၊ တစ်ဦးတစ်ယောက်မှ သတ်ဖြတ်စီရင်ခြင်း မရှိခဲ့ပါဘူး။ တရုတ်ပြည်ကြီးအနှံ့ စစ်ရှုံးသွားတဲ့ မြို့ကြီးတိုင်းမှာ ကလေးပါမကျန် တရုတ်လူမျိုးမှန်သမျှ ကွပ်မျက်ခံရပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ခိုင်းဖုန်းမြို့ တစ်မြို့တည်းသာ ခန် မသတ်ဘဲ၊ လွတ်ငြိမ်းခွင့် ပေးခဲ့တာဖြစ်ပါတယ်။

ဟဲ့လုချူချိုင်အနေနဲ့ ချင်ဂဆ်ခန်ရဲ့ စိတ်ကို သိနေခဲ့လို့သာ၊ အခုလို တားနိုင်ခဲ့တာဖြစ် ပါတယ်။ အရိုင်းဆန်၊ အကြမ်းဆန်တဲ့ တောသားလို အတွေးအခေါ်လောက်နဲ့ သတ်ဖို့ ဖြတ် ဖို့လောက် သိတဲ့ ခန်ဟာ၊ ယဉ်ကျေးမှု အစဉ်အလာတွေရဲ့ တန်ဖိုးကို နားမလည်ပါဘူး။ တန်ဖိုးထားသင့်တာတွေကို မဖျက်ဆီးမိအောင်၊ မက်လောက်စရာ များလုံးတွေနဲ့ လှည့်စား နိုင်ခဲ့လို့သာ တရုတ်တွေရဲ့ ယဉ်ကျေးမှုအစဉ်အလာတွေ ဒီကနေ့ အချိန်ထိ ကျန်ရစ်နိုင်တာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဒါဆိုရင် ချင်ဂဆ်ခန် မက်တာ ဘာဖြစ်မလဲ။ ချင်ဂက်ခန်ရဲ့ အရိုင်းစိတ်ထဲ ထဲလုချူ ချိုင်ပြောသမျှ ကို လက်ခံမိစေနိုင်ခဲ့တာ ဘာဖြစ်မလဲ။ “လောဘ” ပါ။ ချင်ဂယ်ခန်ရဲ့ လောဘစိတ်ကို အသုံးချပြီး မျှားခဲ့တာပါ။ လူတွေက ကိုယ့်အတွက် အကျိုးရှိမယ်ဆိုရင်၊ ဘာကိုမဆို လုပ်ရဲသလို၊ ဘာကိုမဆို လိုက်လျောနိုင်ပါတယ်။ ဘယ်လောက်ပဲ ခက်ခဲ နေပါစေ၊ ခေါင်းညိတ်လိုက်ဖို့ ဝန်မလေးပါဘူး။ ဒါကြောင့် ဩဇာအာဏာ အရှိန်အဝါကို လိုချင်ရင် တဖက်သားရဲ့ စိတ်ကို ဖတ်နိုင်အောင် ကြိုးစားသင်ယူပါ။ အလေ့အထတွေကို သေချာတေးမှတ်ပြီး၊ အလေ့အကျင့်၊ အမူအရာတွေရဲ့ အဓိပ္ပါယ်ကောက်တတ်အောင် ကြိုးစားလေ့လာပါ။ တဖက်လူရဲ့ စိတ်အလိုကို သိအောင်လုပ်နိုင်ရင်၊ ကိုယ်လိုချင်တာ ဟူသမျှကို ဖန်တီးရယူဖို့ မခက်ခဲတော့ပါဘူး။ အလျင်ဆုံး၊ အမြန်ဆုံးနည်းနဲ့ ချမ်းသာ ကြွယ်ဝချင်ရင်၊ တပါးသူတွေရဲ့ အလိုကို လိုက်ပြီး၊ ကိုယ်ကျိုးဖန်တီးတတ်ရမယ်။

ဒါကြောင့် အကူအညီတောင်းခံရင်၊ အတိတ်က အကျိုးစီးပွားကို ချပြနေတာထက်၊ လက်ရှိအနေအထားမှာ ရနိုင်မယ့် အကျိုးအမြတ်ကိုပြပြီး မျှားခေါ်တတ်ရမယ်။ သူများရဲ့ စိတ်ကို သိအောင်လုပ်ပါ။ တပ်မက်မောမှုကို လက်ကိုင်တုတ်လုပ်ပြီး၊ အလိုရှိရာကို ဖန်တီး ရယူပါ။ ဒါဆိုရင် အကူအညီရယူမှုဆိုပေမယ့်၊ တောင်းဆိုစရာ မလိုဘဲ၊ နှစ်ဖက် အကျိုးစီးပွားကို တပြိုင်နက်တည်း ဖော်ဆောင်နိုင်ပါလိမ့်မယ်။

နည်းဥပဒေသ (၁၄)

မိတ်ဆွေလိုဆက်ဆံပြီး သူလျှိုလိုအလုပ်လုပ်ပါ

သဘောတရား

ကိုယ့်ပြိုင်ဘက်အကြောင်း အပြည့်အစုံသိနေဖို့ အလွန် အရေးကြီးတယ်။ သူလျှို သူဝှက်တွေ သုံးပြီး လိုအပ်တဲ့ အချက်အလက်တွေကို စုံစမ်းတတ်ရ မယ်။ ဒါမှ ရန်သူထက် ခြေတလှမ်းသာနိုင်မှာပါ။ အဲဒီလိုမျိုးထက် ကိုယ်တိုင် က သူလျှို လုပ်နိုင်ရင် ပိုလို့တောင် ကောင်းတယ်။ ရန်သူနဲ့ဆုံကြုံရတိုင်း အစ်အောက်တတ်ရမယ်။ သွယ်ဝိုက်မေးခွန်းတွေနဲ့ စကားနှိုက်တတ်ရမယ်။ တဖက်လူရဲ့ အားနည်းချက်၊ ရည်ရွယ်ချက်တွေ ပေါ်လာအောင် ဆွပေးတတ် ရမယ်။ ဒါကြောင့် ဆရာကျကျ၊ အထာကျကျ လျှိုကွက်တွေနဲ့ ကစားရတာ ထက် ပိုကောင်းတဲ့ ဖျံကျနည်း ထပ်တူမရှိနိုင်ဘူး။

ဖြစ်စဉ်ဖြစ်ရပ်တွေအပေါ် ထိန်းချုပ်ကိုင်တွယ်နိုင်စွမ်းနဲ့ အခြေအနေအလိုက် အလျဉ်း သင့် တုန့်ပြန်စီရင်နိုင်စွမ်းတို့ဟာ အရှိန်အဝါကြီးမားသူရဲ့ အမြင့်ဆုံး အရည်အသွေးတွေပဲ ဖြစ်တယ်။

လူတွေနဲ့ ပေါင်းသင်းဆက်ဆံတဲ့အခါမှာ မလွဲမသွေ ရင်ဆိုင်ရလေ့ရှိတဲ့ အခက်အခဲ က၊ တဖက်လူတွေရဲ့စိတ်ခံစားချက်၊ အတွေးအခေါ်နဲ့ အကြံအစည်တွေကို လွယ်လွယ်မသိ နိုင်ခြင်းပဲဖြစ်တယ်။ သာမန်လူတွေနဲ့မတူဘဲ လူရည်လည်သူတွေ၊ လူ့အထာပါးနပ်သူတွေ ဆိုရင် အပြောအဆို၊ အလုပ်အကိုင်၊ အနေအထိုင် စသဖြင့် ဆင်ခြင်နေတတ်ကြတဲ့အတွက် သူတို့ရဲ့ပင်ကိုစရိုက်အပါအဝင်၊ အားနည်းချက်၊ အားသာချက်၊ ရည်ရွယ်ချက်၊ ရည်မှန်းချက် စတာတွေကိုပါ ဆရာကျကျ လျှို့ဝှက်ထားတတ်တယ်။

တဖက်လူရဲ့ ရွှေ့ကွက်တွေကို မသိနိုင်ဘဲ၊ အရဲစွန့် ယှဉ်နေရတာက ခြေတပေါင်ကျိုး နေသလိုပဲ။ ဘာလုပ်လုပ် အလွဲအမှားတွေနဲ့ အမြဲကြုံတွေ့ရတတ်တယ်။ အမှောင်ထဲ လမ်းလျှောက်နေရသလို၊ မမြင်မကမ်းနဲ့ အချိန်မရွေး ချွတ်ချော်တိမ်းပါးလွယ်တယ်။ ဒီလို အခက်အခဲတွေ မဖြစ်အောင်၊ အစ်အောက်နည်း အသုံးပြုပြီး၊ ဖုံးကွယ်ထားတဲ့ လျှို့ဝှက် ချက်တွေ၊ ရည်ရွယ်ချက်တွေ၊ ရည်မှန်းချက်တွေကို ပြူးကနဲ ပေါ်လာအောင် ဖော်ထုတ် တတ်ရမယ်။

တူးနည်းဆွနည်းက လူတွေထင်ထားသလို မခက်ခဲပါဘူး။ ခင်မင်ရင်းနှီးဖွယ် အသွင်နဲ့ လူကြားထဲ တိုးရဲရင်၊ လူချစ်လူခင်များလာတာနဲ့အမျှ ကိုယ်သိချင်တာတွေကို တဲ့တိုးကြီး မေးခွန်းထုတ်နေစရာ မလိုဘဲ၊ လိုချင်တဲ့ အဖြေတွေ တသီတစ်တန်းကြီး ရနိုင်တယ်။ ဟန်ဆောင်ကောင်းဖို့ပဲလိုပါတယ်။ ကိုယ့်အလိုဆန္ဒကို ဖြစ်ချင်စိတ်အတုတွေနဲ့ ဖုံးကွယ် ထားပြီး၊ တဖက်လူရဲ့ ဆန္ဒမှန်ပေါ်ထွက်လာအောင် မျှားထုတ်တတ်ရမယ်။ ကိုယ်တိုင်က တားရော့ကတ်တွေကို လှန်စရာမလိုဘဲ၊ ရန်သူက သူ့အလိုလို လှန်ပြတာမျိုးဖြစ်သွား အောင် အခြေအနေအမျိုးမျိုး ဖန်တီးတတ်ရမယ်။ ဒါမှသာ ရန်သူရဲ့ အနာဂတ်အစီအမံတွေ ကို မေးစရာ မြန်းစရာမလိုဘဲ၊ လှစ်ပြလိမ့်မယ်။

အဲဒီလိုမျိုး ရန်သူရဲ့ အချက်အလက်ဖော်ထုတ်တဲ့နေရာမှာ အသုံးအများဆုံးနည်းက သူလျှိုသွင်းနည်းဖြစ်ပါတယ်။ ကိုယ်စားစေခိုင်းပြီး အမြစ်ဖော်တဲ့နည်းပါ။ ဒီနည်းက ရိုးစင်းလွယ်ကူသလောက်၊ အင်မတန် အန္တရာယ်များပါတယ်။ လိုအပ်တဲ့ အချက်အလက်တွေကို ရနိုင်တယ် ဆိုပေမယ့်၊ ကိုယ်စားလှယ်လွှတ်ပြီး အလုပ်ခိုင်းရတာကြောင့်၊ လုပ်ငန်းဆောင် တာအပေါ် တိုက်ရိုက် ထိန်းချုပ်ကိုင်တွယ်နိုင်စွမ်း အားနည်းပါတယ်။ အကြောင်းအမျိုးမျိုး ကြောင့် ကိုယ့်ရဲ့သူလျှိုက သစ္စာဖောက်ပြန်ပြီး နှစ်ဖက်ချွန်တာမျိုး လုပ်ခဲ့ရင်၊ ကိုယ်ကျိုးနည်း တာထက် ပိုဆိုးတဲ့ ဖြစ်ရပ်ဆိုးတွေကြောင့် ဘဝပျက်တဲ့အထိ ဖြစ်သွားနိုင်ပါသေးတယ်။ ဒါ ကြောင့် ဖြစ်နိုင်ရင် ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျ သူလျှိုလုပ်တာကမှ လုံခြုံစိတ်ချရပါသေးတယ်။ မိတ်ရင်းဆွေကောင်းပုံစံနဲ့ ပေါင်းသင်းဆက်ဆံပြီး၊ နောက်ကျောဘက်ကနေ သိလိုသမျှ အချက်အလက်တွေကို နှိုက်ထုတ်တတ်ရမယ်။

ပြင်သစ်တော်လှန်ရေးခေတ်က နိုင်ငံရေးသမားကြီး တဲလီဟောန်း (CharlesMaurice de Talleyrand-Perigord) ဆိုရင် စပိုင်လုပ်တဲ့နေရာမှာ ဆရာအကျဆုံး ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်ပါတယ်။ ရိုးရိုးသားသား စကားပြောရင်းနဲ့ပဲ တဖက်လူရဲ့ လျှို့ဝှက်ချက်တွေကို မမေးဘဲနဲ့ ဖြေလာအောင် စကားနှိုက်တတ်သူပါ။

တဲလီဟောန်း သက်ရှိထင်ရှားရှိခဲ့တုန်းက ပြင်သစ်သူကောင်းမျိုးတွေရဲ့အကြားမှာ သူ့ ကို စကားပြော အင်မတန်ကောင်းတဲ့ လေးစားခံပုဂ္ဂိုလ်အဖြစ် သမုတ်ကြပါတယ်။ ဖြစ်ချင် တော့ ဘယ်တော့မဆို လူစုလူဝေးတိုင်း သူကပဲ ဦးဆောင်ပြီး စကားပြောတာမျိုး လုံးဝ မလုပ်ခဲ့ပါဘူး။ အများအားဖြင့် စကားစရုံလောက် အကြောင်းဖော်ပြီး ကျန်တဲ့သူတွေ ဝိုင်း ပြောလာအောင် ဆွပေးတတ်တဲ့ အစဖော်ကောင်းသူမျိုးပါ။

သူဖြစ်ချင်တာတွေကို ဘယ်တုန်းကမှ ပြောတာမျိုး မရှိခဲ့ဘဲ၊ သူများရဲ့ ဖြစ်ချင်စိတ်၊ ရည်ရွယ်ချက်တွေကို သိနိုင်အောင် နှိုက်ထုတ်တတ်သူဖြစ်ပါတယ်။ လံကြပ်ဓာတ်လမ်း လေးတွေနဲ့ ဆွယ်စကား၊ ဖော်ကောင်လုပ် ပြောတတ်ပြီး၊ တကယ့်ဖြစ်စဉ်ဖြစ်ရပ် အကြောင်းရင်းခံတွေ သူ့အလိုလို ပေါ်လာအောင် အကြောင်းအရင်း ရှာတတ်သူမျိုးဖြစ်ပါ တယ်။ စကားအစ ဖော်ပြီးတိုင်း အပြောသန်သူတွေရဲ့ အမူအရာအလိုက် နားထောင်တတ် လို့

တစ်ပန်းသာနိုင်ခဲ့တာဖြစ်ပါတယ်။

"သာမှန်လူတွေက ရိုးရိုးမျက်စိနဲ့ မြင်သိနိုင်ကြတယ်၊ ဗြဟ္မဏတွေက ကျမ်းထွက်တွေကနေတဆင့် မြင်သိနိုင်ကြတယ်၊ တိရစ္ဆာန်တွေက ရနံ့ခံခြင်းကနေ မြင်သိနိုင်ကြတယ်၊ အုပ်ချုပ်သူ မင်းဘုရင်တို့က သူလျှိုတွေကနေတဆင့် မြင်သိနိုင်စွမ်း ရှိကြတယ်"

ဘာရတ် (အိန္ဒိယ) ဝေဒအတွေးအခေါ်ပညာရှင်

အပြောအဆိုကနေတဆင့် သိုဝှက်ဖုံးဖိထားတဲ့ လျှို့ဝှက်ချက်တွေ ပေါ်ထွက်လာ အောင် နှိုက်ထုတ်လို့ရတယ်။ မိတ်ဖြစ်ဆွေဖြစ်အနေနဲ့ စကားပြောနေသလိုမျိုး အယုံသွင်း ထားနိုင်ခဲ့ရင်၊ တဖက်လူနဲ့ ရင်းနှီးမှုတစ်ခု တည်ဆောက်ခွင့် ရသွားမှာဖြစ်သလို၊ ကိုယ်သိ ချင်တဲ့ အချက်တွေကိုလည်း တစ်ချက်ခုတ် နှစ်ချက်ပြတ် လုပ်နိုင်ဦးမှာ ဖြစ်တဲ့အတွက်၊ ကိုယ့်ဘက် အမြတ်ထွက်အောင် လုပ်နိုင်ပါစေ။

အသိပညာ၊ အတတ်ပညာ၊ နည်းစနစ်ပရိယာယ် မာယာဟူသမျှ သတိကြီးစွာထားပြီး၊ အလေ့အကျင့်ရှိထားမှ ကောင်းစွာ အသုံးချတတ်မှာဖြစ်တယ်။ စကားနှိုက်ခံရမှန်း လူတွေ ရိပ်မိသွားခဲ့ရင်၊ ဘယ်တော့မှ နာလန်ထူနိုင်တော့မှာ မဟုတ်ဘဲ၊ ချာတူးလန်ဘဝမှာ နာမည် ပျက်အဖြစ် သေတပန်သက်တဆုံး အပယ်ခံ ဖြစ်သွားလိမ့်မယ်။ ဒါကြောင့် ကိုယ့်ပါးစပ်က ပြောမယ့်စကားတိုင်းကို သတိကြီးစွာထားပြီး ပြောဆိုပါ။

အရေးမပါတဲ့ အကြောင်းအရာတွေကို လျှော့ပြောပြီး၊ အရေးကြီးတဲ့ အကြောင်းကိစ္စ တွေကို အလေးထား ပြောဆိုပါ။ ပေါ့ပျက်တဲ့ အသုံးအနှုန်းတွေနဲ့ လူထင်သေးခံရအောင် မပြောမဆိုမိစေနဲ့။ ပေါင်းသင်းဆက်ဆံတဲ့ လူအလိုက်၊ စရိုက်သကန် အလေ့အထကို အကဲခတ်ပြီး၊ ပါးနပ်စွာ ဆက်ဆံပါ။ ဆရာကြီး မလုပ်ပါနဲ့။ လူတတ်ကြီး မလုပ်ပါနဲ့။ လူသိ ကြီး မဖြစ်ပါစေနဲ့။ အချင်ယောင်ဆောင်ပြီး၊ မသိသလိုမေးမြန်းပါ။ သရုပ်ဆောင်ကောင်းပါ စေ။ ပီပြင်သေသပ်ပါစေ။ ကိုယ့်ဘက်က စကားနှိုက်ဖို့ သွားပေမယ့်၊ ကိုယ့်ကို တန်ပြန် စကားနှိုက်တာမျိုး ကြုံလာရရင်၊ ရှောင်မသွားပါနဲ့။ သဲလွန်စအတုတွေ ချပေးပြီး၊ ရေလာ မြောင်းပေး လုပ်သလိုနဲ့၊ လေလာရာ ယိမ်းပေးလိုက်ပါ။ လူတွေချစ်အောင် နေတတ်မှ တော့ အချစ်ခံရသလောက်၊ ဖြစ်ချင်တာတွေကို လုပ်ပေးကြပါလိမ့်မယ်။

"လူရိုးဆိုတာ အင်မတန်ရှားတယ်။ အဲတာကြောင့် ရိုးသားတဲ့သူတွေကို မက်ကြ တယ်။ ဖြစ်ချင်တော့ ရိုးသားခြင်းလောက် အသုံးကျတဲ့ လက်နက်မရှိဘူး။ ရိုးသားပြီရုံနဲ့ လူ တွေရဲ့ ယုံကြည်မှုတွေ၊ လျှို့ဝှက်ချက်တွေကို တမျှင်ခြင်း

ဆွဲထုတ်လို့ ရတယ်။” ဆိုပြီး ဖွန့်ဟ်ဆွား ဒီလာ ဟိုးရှ်ဖူးကိုး (François de La Rochefoucauld) က ရိုးသားပွင့်လင်း သူ၊ လူချစ်လူခင်များအောင် နေတတ်သူ၊ အများကြိုက်လိုက်ပြသူတို့ရဲ့ စိတ်ရင်းဟာ အမြဲတမ်း ကောင်းနေတာကြီးပဲ မဖြစ်နိုင်ကြောင်း ပြောခဲ့ဖူးပါတယ်။

တဖက်လူရဲ့ အကြောင်းကိစ္စတွေကို စိတ်ရင်းနဲ့ ဂရုစိုက်သလိုမျိုး ဟန်ဆောင်ပြတတ် ရင်ပဲ၊ သူတို့ရဲ့ လျှို့ဝှက်ချက်တွေကို မဖော်ဘဲနဲ့ ပေါ်လာအောင် လုပ်လို့ရပါတယ်။ လံကြုပ် ဖြစ်စေ၊ ဖြစ်ရပ်မှန် ဇာတ်လမ်းတွေနဲ့ပဲဖြစ်စေ၊ လူတွေ ထင်မှတ်မထားတဲ့ အခိုက်မှာ အခွင့် ကောင်းယူပြီး၊ ရိုးရိုးသားသားနဲ့ ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း မရက်မကြောက် ရင်ဖွင့်ပြလိုက်ရင်ပဲ၊ ကိုယ့်အပေါ် ယုံကြည်စိတ်ထားပါလားလို့ သူတို့ခေါင်းထဲ အတွေးဝင်သွားတာနဲ့၊ သူတို့ရဲ့ လျှို့ဝှက်ချက်တွေကို မေးစရာမလိုဘဲ၊ ပြောလာကြမှာပါ။

နာမည်ကျော် ဂျာမန်လူမျိုး အတွေးအခေါ်ပညာရှင် စာရေးသူတစ်ဦးဖြစ်တဲ့ အာသာ သျှိုပင်ဟောင်ဝါ (Arthur Schopenhauer) အကြံပြုထားခဲ့တဲ့ စကားနှိုက်နည်း နောက်တမျိုးရှိပါသေးတယ်။ အဲတာက တဖက်လူအတွက် အနေရခက်လောက်မယ့် အကြောင်းကိစ္စတွေ ပြောပြီး၊ မြို့ချထားတဲ့ အကြောင်းအချက်အလက်တွေကို မရည်ရွယ် ဘဲ ပြောထွက်လာအောင် အစဖော်တဲ့နည်းပါ။

စိတ်ခံစားချက်တွေက မြို့သိပ်ထားရတာထက်၊ ဖွင့်အန်ရတာ ပိုပြီး လွယ်ကူပါတယ်။ ပြဇာတ်စင်မြင့်အထက်၊ ကကြိုးအမျိုးမျိုးနဲ့ ဟန်လုပ်နေကြရတဲ့ လူဘဝကြီးမှာ ထုတ်ဖော် ပြသလို့မရတဲ့ ဘဝစာမျက်နှာ တဖက်တခြမ်းက အမှောင်အမှိုက်တွေကို ဖုံးဖိထားရတာ အင်မတန် ပင်ပန်းပါတယ်။ အကြောင်းအမျိုးမျိုးကြောင့် ခံစားခဲ့ရသမျှ စိတ်ခံစားချက် တွေ၊ အတိတ်ဆိုးတွေ၊ ဖြစ်ရပ်ဆိုးတွေ၊ ဆန္ဒဆိုးတွေကို မြို့သိပ်ထားရတာက ရှင်သန်နေရ တာထက်ကို အင်မတန် ခဲယဉ်းနိုင်ပါတယ်။

ထိန်းချုပ်ဖို့ အင်မတန်ခက်တဲ့ စိတ်ခံစားချက်တွေကို ဆွပေးတတ်ရင်၊ ရန်သူရဲ့ အားနည်းချက်ကို တချက်တည်းနဲ့ တစ်နွယ်ငင် တစ်စင်ပါ ဖော်ထုတ်နိုင်လိမ့်မယ်။ ဒီနည်း ကို ဆရာကျတဲ့သူတွေသာ လက်တွေ့ သုံးနိုင်တာပါ။ အလေ့အကျင့်မရှိဘဲ၊ တဖက်သားရဲ့ စိတ်ခံစားချက်တွေကို သွားဆွမိရင်၊ စိတ်ထိခိုက်အောင် .. လုပ်မိသလို ဖြစ်သွားပြီး၊ ဆန့်ကျင်ဘက်

အကျိုးသက်ရောက်မှုကြောင့်၊ ကမ္ဘာ့ရန်ဘက်တွေ ဖြစ်သွားနိုင်တယ်။ ဒါ ပေမယ့် အထာကျကျ ကစားတတ်ရင်တော့၊ ကိုယ့်လက်ခုပ်ထဲ ဆုပ်ကိုင်ထားလို့ ရနိုင်တဲ့ အထိ အသုံးကျတဲ့ နည်းကောင်းတစ်ခုဖြစ်ပါတယ်။

"အမျှော်အမြင်ကြီးတဲ့ နိုင်ငံခေါင်းဆောင်တွေနဲ့အတူ လက်ရုံးရည်၊ နှလုံးရည် ပြည့်ဝတဲ့ မဟာသေနာပတိကြီးတွေဟာ လိမ္မာပါးနပ်တဲ့ သူလျှိုသူဝှက်တွေကို နေရာကျကျ အသုံးချတတ်ကြပြီး၊ ကြီးကျယ်ခမ်းနားတဲ့ အောင်ပွဲတွေကို မုချမသွေ ရယူနိုင်ကြတယ်။"

ဆွန်ဇူး - စစ်ပညာ

နည်းဥပဒေသ (၁၅)

ရန်သူကိုအပြီးတိုင်ချေမှုန်းပါ

သဘောတရား

ဘုရားသခင်ရဲ့ ရွေးကောက်ခံ .. တမန်တော်၊ ရဟူဒီလူမျိုးတို့ရဲ့ ရှေ့ဦး ခေါင်းဆောင်ဖြစ်တဲ့ ကောင်းချီးခံ ပရောဖက် မောရှေ (Moses) ကစလို့၊ ခေတ်အဆက်ဆက်က ကြီးကျယ်မြင့်မြတ်တဲ့ ခေါင်းဆောင်တွေ အားလုံး ဟာ အန္တရာယ်ကြီးပြီး ကြောက်ဖို့ကောင်းတဲ့ ရန်သူဟူသမျှ အပြီးတိုင် ချေမှုန်းဖို့ လိုအပ်တာကို လက်ခံကြပါတယ်။ (တချို့သော ခေါင်းဆောင်တွေ ဆိုရင် ပေးဆပ်မှုကြီးတွေနဲ့ စတေးခဲ့ပြီးတော့မှ ဒီသင်္ခန်းစာကို နားလည် လက်ခံနိုင်ခဲ့ကြတာပါ)။ မီးငယ်မီးစဆိုရင် ဘယ်လောက်ပဲ သေးနပ်သိမ်ဖျင်း နေပါစေ၊ မီးတောက်မီးလျှံအဖြစ် အချိန်မရွေး ပြောင်းလဲသွားနိုင်ပါတယ်။ တဝက်တပြတ်နဲ့ အပြီးမသတ်ခဲ့လို့ ဆုံးရှုံးမှုကြီးတွေ ဖြစ်ခဲ့ရပေါင်းလည်း များလှပါပြီ။ ရန်သူကို အပြီးတိုင် မချေမှုန်းနိုင်သရွေ့၊ အချိန်မရွေး ကလဲ့စား ချေလိမ့်မယ်။ အနိုင်နဲ့ပိုင်းပါ။ အာခံနိုင်လောက်တဲ့ ခွန်အားရယ်လို့ စိုးစင်းမျှ မကျန်အောင် ရှင်းလင်းသုတ်သင်ပစ်လိုက်ပါ။

ဩဇာအာဏာ အရှိန်အဝါအတွက် ကြိုးပမ်းသူတိုင်း
 မလွဲမသွေကြုံတွေ့ရမယ့် ပြဿနာက ပြိုင်ဘက်၊ ရန်သူပေါများခြင်းဖြစ်တယ်။
 ရံဖန်ရံခါမှာ ဘယ်လိုနည်းနဲ့ပဲ ကြိုးစား ရင်ဆိုင်ပါစေ၊ နည်းနည်းလေးမှ တွန်းလှန်၊
 ခွကျော်၊ ဖျံကျ၊ ပယ်ထုတ်လို့ မရနိုင်တဲ့ ရန်သူ တော်ကြီးတွေနဲ့ ရှောင်မရ၊ ပြေးမရ
 တဲ့တိုးကြီး ယှဉ်ရတတ်တယ်။ ကိုယ်နဲ့ ပတ်သက်လာ ရင် အစအနလေးတောင်
 အကျန်မခံဘဲ၊ လုံးဝ မြေလှန် ဖျောက်ဖျက်ချင်တဲ့ ရန်သူမျိုးတွေ လည်းနဲ့
 ရင်ဆိုင်ရတတ်တယ်။

အဲဒီလို ရန်သူမျိုးတွေနဲ့ ရင်ဆိုင်ရတိုင်း အထူးမှတ်ထားရမှာက
 တဝက်နဲ့လည်း မရပ် နဲ့၊ သုံးပုံတစ်ပုံ အနိုင်ယူနိုင်ရုံလောက်နဲ့လည်း
 မကျေနပ်လိုက်နဲ့။ ယောင်ပြီးတော့တောင် မသနားမိစေနဲ့။ နှစ်ဦးနှစ်ဖက်
 ချစ်ကြည်ရေး လုပ်နိုင်လောက်မှာပဲလို့ မမျှော်လင့်လိုက်နဲ့။ အဲဒီလို မပြီးမပြတ်
 လက်စမသတ်နိုင်ခဲ့ရင် ရန်သူတွေဘက်က နဂိုထက် ပိုပြီး စည်းလုံး သွားတတ်တယ်။
 နဂိုထက် ပိုပြီး ကလွဲစားစိတ် ပြင်းပြသွားတတ်တယ်။ နဂိုထက် ပိုပြီး ကိုယ့်အကျိုးကို
 ဖျက်ဆီးဖို့ရာ ထက်သန်စိတ် ကြီးထွားသွားနိုင်တယ်။ အရှိန်ယူဖို့ အချိန်ယူ
 ကြလိမ့်မယ်။ သူတို့အပေါ် တပန်းသာထားတဲ့ အချိန်အတောအတွင်းမှာတော့
 ကိုယ့်ဘက် က ပြုသမျှကို နှခံပြီး သည်းခံနေကြလိမ့်မယ်။ အားမတန်
 မာန်လျှော့ထားခဲ့ပြီး၊ အချိန်တန် ရေချိန်ကိုက်တာနဲ့ ပြန်တွယ်ဖို့ လုပ်လိမ့်မယ်။ လုံးဝ
 မပေါ့နဲ့။

ဒီပြဿနာကို ဘယ်လို ဖြေရှင်းကြမလဲ။ လွယ်ပါတယ်။ မသနားပါနဲ့။
 ရန်သူအပေါ် ပုဂ္ဂိုလ်ရေးခံစားချက် သက်သက်နဲ့ မတုန်ပြန်၊ မတိုက်ခိုက်၊
 မဆက်ဆံပါနဲ့။ ပြတ်သားပါ။ တည်ကြည်ပါ။ ဖြောင့်မတ်ပါ။ အပြောနဲ့ အလုပ်၊
 အတွေးနဲ့ အကြံ မှန်ကန်ပါစေ။ ကိုယ့် အပေါ် တိုက်ခိုက်ချေမှုန်းလာနိုင်သလိုမျိုး၊
 ရန်သူကို တန်ပြန်ချေမှုန်းဖျက်ဆီးတတ်ရမယ်။ ငြိမ်းချမ်းမှုနဲ့ တည်ငြိမ်မှုဆိုတာ
 ရန်သူရဲ့ အစအန၊ အရိပ်အယောင် တစ်ခုမကျန် အမြစ် ဖြတ်၊ သုတ်သင်ထားမှ
 ရနိုင်တယ်။

ခဲ့တယ်။ ၁၉၃၄ ခုနှစ်တုန်းက တရုတ်ကွန်မြူနစ်ခေါင်းဆောင်တွေနဲ့ တော်လှန်ရေးတပ်သား ခုနှစ်သောင်းခွဲဟာ၊ ပြိုင်ဘက် ဖြစ်တဲ့ ဒီမိုကရက်တစ်ဝါဒီ ခေါင်းဆောင် ကျိုကိုင်းရှပ်(မြန်မာခေါ် - ချန်ကေရှိုတ်)ရဲ့ တိုက်ခိုက်မှုတွေကို တောင့်ခံနိုင်စွမ်း မရှိတော့တဲ့အတွက် တရုတ်သမိုင်းမှာ နာမည်ကျော်လူသိများတဲ့ (Long March) ခရီးရှည် ချီတက်မှုကြီးနဲ့ တရုတ်ပြည် အနောက်ပိုင်းကို ထွက်ပြေးရှောင်တိမ်းခဲ့ရတယ်။

အခြေအနေအရ ဒီမိုကရက်တစ်ဖက်က အင်အားကောင်းနေခဲ့တဲ့အတွက်၊ စင်ပြိုင် ဖြစ်နေတဲ့ ကွန်မြူနစ်တွေကို တစ်ယောက်မကျန် ရှင်းထုတ်ချင်နေခဲ့ပါတယ်။ နှစ်အနည်းငယ်အတွင်းမှာပဲ ကွန်မြူနစ်ဝါဒီ တော်လှန်ရေး တပ်သား ခုနှစ်သောင်းခွဲဟာ ခရီးကြမ်းကြီး ကို ချီတက်ရင်း၊ ကျိုကိုင်းရှပ်ရဲ့ တိုက်ခိုက်မှုတွေကို တပ်ဆုတ်တဲ့ နည်းနဲ့ ခုခံနိုင်သလောက် တောင့်ခံကာကွယ်ပြီး ရှောင်တိမ်းခဲ့ရတဲ့အတွက် လူအင်အား တဖြည်းဖြည်း ယုတ်လျော့ သွားခဲ့ပြီး နောက်ဆုံး တပ်သားအင်အား တသောင်း မပြည့်တပြည့်ပဲ ကျန်တဲ့အခြေအနေ ထိ ရောက်သွားခဲ့တယ်။

(ဒါတောင်မှ မော်စီတုန်းရဲ့ ကြားဖြတ်ဦးဆောင်မှုကြောင့်၊ အဲဒီလူအင်အားပမာဏ ကျန်ရှိနိုင်ခဲ့တာ ဖြစ်ပါတယ်။ ခရီးရှည်ချီတက်မှုကြီးမှာ ကွန်မြူနစ်ရဲဘော်တွေ မြောက်များစွာ ကျဆုံးခဲ့ပေမယ့်၊ မော်စီတုန်းရဲ့ ပြောက်ကြားစစ်ရေး ထူးချွန်ပြောင်မြောက်မှုတွေ ကြောင့် တပ်သားအင်အား တသောင်းခန့် ကျန်ရှိနိုင်ခဲ့တာပါ။ အခုလိုစွမ်းဆောင်ရည်မျိုးနဲ့ ဦးဆောင်နိုင်ခဲ့လို့လည်း မော်စီတုန်းကို နောင်တချိန်မှာ နိုင်ငံ့ခေါင်းဆောင်အဖြစ် ပြန်လည် ရွေးချယ်ခဲ့ကြတာ ဖြစ်ပါတယ်။)

၁၉၃၇ ခုနှစ်မှာ ဂျပန်တွေက တရုတ်ပြည်ထဲကို ချည်းနင်းဝင်ရောက်လာပြီး ကျူး ကျော်စစ်ပြုပါတယ်။ ကွန်မြူနစ်တွေက အန္တရာယ်မရှိလောက်တော့ပါဘူးလေဆိုပြီး ဆုံးဖြတ်ချက် အလွဲအမှားများစွာနဲ့ ကျိုကိုင်းရှပ်ဟာ ဂျပန်ရဲ့ ရန်ကိုပဲဦးစားပေးအနေနဲ့ ပြောင်းလဲတိုက်ခိုက်ခဲ့ပါတယ်။ ကွန်မြူနစ်တွေနောက် ရေဆုံးမိုးဆုံးလိုက်မယ့် အစီအစဉ် တွေ အားလုံးကို ပြန်ရုတ်သိမ်းလိုက်ပြီး၊ ဂျပန်ရန်ကိုပဲ ဦးစားပေး တိုက်ခိုက်ဖြစ်သွားခဲ့တာ ဟာ သမိုင်းအရ အကြီးမှားဆုံးဖြစ်ချက်ကြီး ဖြစ်သွားခဲ့ပါတယ်။ နောက်ထပ် ဆယ်နှစ် ကြာ ခဲ့တဲ့နောက်မှာ ကွန်မြူနစ်တွေရဲ့အင်အား ပြန်လည်တောင့်တင်းလာခဲ့ပြီး၊

ဒီအကြိမ်မှာ တော့ ကျိုကိုင်းရှပ်ရဲ့ စစ်တပ်ကြီးဟာ ဂျပန်စစ်ကြောင့် အင်အားချိနဲ့နေခဲ့ပြီဖြစ်တဲ့အတွက်၊ တပ်နီတော်ရဲ့ စစ်အင်အားကို တောင့်ခံနိုင်စွမ်း လုံးဝ မရှိတော့ပါဘူး။

"ရန်သူကိုအပြီးတိုင်ချေမှုန်းရမယ်" ဆိုတဲ့အချက်ကို ကျိုကိုင်းရှပ် မသိနိုင်မမြင်နိုင်ခဲ့ လို့၊ ကလဲ့စားဒဏ်ခတ်မှုကို နဖူးတွေ၊ နူးတွေ၊ ကြုံခဲ့ရတာပါ။ မော်စီတုန်းကတော့ နဖူးပေါ် ထိပ်ကွက်၊ အခြေအနေအပေါ် အမြတ်ထုတ်နိုင်အောင် ပါးနပ်မှုရှိခဲ့ပါတယ်။ တပ်နီတော်နဲ့ထိပ်တိုက် တွေ့ခဲ့ပြီးတဲ့နောက်မှာ ကျိုကိုင်းရှပ်အပါအဝင် သူ့ရဲ့ စစ်ရှုံးတပ်မတော်တစ်ခုလုံး ထိုင်ဝမ်ကျွန်းအပါအဝင် အခြားအိမ်နီးနားချင်းနိုင်ငံတွေကို စစ်ပြေးတွေအဖြစ် နေချင်း ည ချင်း ထွက်ပြေးခဲ့ရပါတယ်။ ကျိုကိုင်းရှပ်အပါအဝင်၊ သူလက်ခံကျင့်သုံးခဲ့တဲ့ နိုင်ငံရေးမူဝါဒတွေရော၊ သမိုင်းအကြောင်းအချက်အလက်အားလုံး တစ်ခုမကျန် မြေလှန်ပျောက် ပျက်ခံရပြီး၊ သမိုင်းမှာ လူဆိုးအဖြစ် သတ်မှတ်ခံရတဲ့အထိ ဘဝပျက်၊ နာမည်ပျက်၊ ဂုဏ်မဲ့ တဲ့ ရှင်သန်မှုနဲ့ အဆုံးသတ်သွားခဲ့ရပါတယ်။

ရန်သူအပေါ် အနိုင်ပိုင်းနိုင်ခြင်းနဲ့ အပြီးတိုင် ချေမှုန်းနိုင်ခြင်းတို့ဟာ ခေတ်ပြိုင် စစ်မက် ရေးရာ နည်းပရိယာယ်တွေအရ မဖြစ်မနေ ဖော်ဆောင်ရမယ့် စစ်ရေးပန်းတိုင်တွေ ဖြစ်ကြောင်း၊ စစ်ရေးစစ်ရာ တွေးခေါ်မြော်မြင်သူ (Karl von Clausewitz) ခါးလံ ဗွန် ခ လောင်းဆေဝိဇ်က သူ့ရဲ့ On War (ခ) စစ်ရေးနည်းဗျူဟာ လက်စွဲစာအုပ်မှာ ရေးသား ဖော်ပြထားခဲ့ပါတယ်။

"စစ်ရေးသဘောအရ ရန်သူ့အင်အားကို အမြစ်ဖြတ်ချေမှုန်းပြီး၊ အသာစီးနေရာမှာ လက်ဦးမှု ရယူထားရမယ်၊ အရေးပါတဲ့ စစ်ရေးအောင်မြင်မှု ရသွားတိုင်း ရန်သူရဲ့ အန္တရာယ် အပေါ် ပေါ့ပေါ့တန်တန် တွေးလို့ မဖြစ်ဘူး။ ရန်သူကို လုံးဝ အနားမပေးမိစေနဲ့၊ ရန်သူရဲ့ နောက်ခံ အရင်းအမြစ်တွေကို ဆက်လက် သုတ်သင်ရှင်းလင်းပါ။ ရန်သူကို ကျော ထောက် နောက်ခံပေးသမျှ အကူတပ်တွေကိုလည်း ကြားဖြတ်တိုက်ခိုက်ပါ။ ရန်သူ့အင်အားနဲ့ ရန်သူ တို့ရဲ့ တန်ဖိုးအရှိဆုံး၊ အရေးကြီးဆုံးသော မြို့ခံနယ်ခံတွေကို ဆက်လက် သိမ်းပိုက်ပါ။ ကျေအေးခွင့်လည်း မပေးရ၊ အနေအေးခွင့် မရှိစေရ။ ရန်သူရဲ့ ပိုင်ဆိုင်မှု၊ ထိန်းချုပ်မှု၊ ကွပ်ကဲစီရင်မှု အရင်းအမြစ်အားလုံးကို လက်ပြောင်းရယူနိုင်ဖို့ ရန်သူ့အင်အားရှိရှိသမျှ အမြစ်ဖြတ် အပြီးတိုင် ချေမှုန်းပါ။"

ဘာလို့ အဲဒီလောက်အထိ လုပ်ဖို့ လိုအပ်တာလဲ။ စစ်မက်ရေးရာမှာ ကျင့်ဝတ်ဆိုတာ ရှိပေမယ့်လည်း၊ စစ်ရေးအရ ငြိမ်းချမ်းမှုကို ဖော်ဆောင်တဲ့နေရာမှာ ရက်စက်မှု မပါဘဲ အလုပ်မဖြစ်နိုင်ပါဘူး။ စစ်ရေးအမြင်အရ တကြိမ်မျှ ကြမ်းတမ်းခက်ထန်ခြင်းဟာ ဆယ် ကြိမ်မကတဲ့ အေးချမ်းမှုတွေ ပေးနိုင်စွမ်း ရှိပါတယ်။ စစ်ကြီး ပြီးဆုံးသွားတဲ့အခါ၊ နယ်မြေ ခွဲဝေရေးနဲ့ အရင်းအမြစ်ခွဲဝေရေး ကိစ္စတွေကို နောက်ဆက်တွဲအဖြစ် မဖြစ်မနေ ညှိနှိုင်း လုပ်ဆောင်ကြရပါတယ်။

စစ်ကြီးအတွင်း ကိုယ့်ဘက်က ရယူထားတဲ့ လက်ဆုပ်လက်ကိုင်ပြစရာ ပိုင်ဆိုင်မှုတွေ၊ သိမ်းပိုက်ထားယူမှုတွေ မရှိခဲ့ရင် ဘယ်လိုပဲ ညှိနှိုင်းပါစေ ပေးဆပ်ရင်းနှီးထားတဲ့ စစ် ရေးအရ ကုန်ကျမှုတွေကို ပြန်လည်ဖြည့်ဆည်း ကာကွယ်ပေးနိုင်လောက်တဲ့ အကျိုး အမြတ်တွေလည်း ရမှာမဟုတ်သလို၊ စစ်ရေးအရ အောင်မြင်ပေမယ့်၊ ညှိနှိုင်းရေးအရ အရေးနိမ့်တတ်ပြီး အဆုံးကြီး ဆုံးရှုံးတတ်ပါတယ်။

ဒီပြဿနာကို ဖြေရှင်းနိုင်တဲ့နည်းက ရိုးရိုးလေးပါ။ ရန်သူကို ရွေးချယ်စရာ မပေးဖို့ပါ ပဲ။ ဖြစ်နိုင်ရင် အမြစ်ဖြတ်ချေမှုန်းပါ။ သုတ်သင်ရှင်းလင်းပစ်ပါ။ ရန်သူရဲ့ အစအန တစ်ခုမှ မကျန်အောင် ဖျက်ဆီးလိုက်ပါ။ ဩဇာအာဏာ အရှိန်အဝါရဲ့ မူလပန်းတိုင်ကိုက ရန်သူ အပေါ် ထိန်းချုပ်ကိုင်တွယ်နိုင်ခြင်းဖြစ်တဲ့အတွက် ကိုယ်အလိုရှိတဲ့အတိုင်း ရန်သူကို စေနိုင် အောင် နဂိုကတည်းက ပြတ်သားနိုင်ရမယ်။ ရန်ဖြစ်မှတော့ တဝက်တပြတ်နဲ့ ချန်မထားပါ နဲ့။ တို့လို့တန်းလန်းက ကြည့်ရဆိုးသလို၊ မပြီးပြတ်တဲ့ ပြဿနာ နဂိုထက် ပိုဆိုးတတ်ပါ တယ်။

ရန်သူမှာ ရွေးချယ်စရာ ပြေးလမ်းမရှိတော့ရင်၊ ကိုယ်ဖြစ်စေချင်တဲ့အတိုင်း ခေါင်းညိတ်ကြပါလိမ့်မယ်။ ရန်သူကို အပြီးတိုင် ချေမှုန်းပါဆိုတဲ့ နည်းဥပဒေသက စစ်ရေးစစ်ရာမှာပဲ အသုံးချရတဲ့ နည်းပရိယာယ် မဟုတ်ပါဘူး။ နယ်ပယ်တိုင်းမှာ အသုံးချ လို့ ရနိုင်တဲ့ အသုံးကျ နည်းဥပဒေသဖြစ်ပါတယ်။ ညှိနှိုင်းရေးဆိုတာက အောင်မြင်မှုကို ဝါး မြိုတတ်တဲ့ အဆိပ်နဲ့တူပါတယ်။ ဒါကြောင့် အောင်နိုင်မှတော့ ညှိနေစရာမလိုအောင် ရန်သူ ကို ရွေးချယ်စရာ ပြေးလမ်း လုံးဝ မပေးမိပါစေနဲ့။ အနိုင်နဲ့ ပိုင်းနိုင်အောင် အပြီးတိုင် တိုက်ခိုက်ချေမှုန်းပါ။ တစ်ခါတည်း ပြီးပြတ်အောင် ပြဿနာပဋိပက္ခတွေကို တထိုင်တည်း ဖြေရှင်းပါ။ အချိန်ဆွဲလေလေ၊ ရန်သူတွေအတွက် အကျိုးရှိလေလေ ဖြစ်တဲ့အတွက် ညှိနှိုင်းရေးထက် ပြီးပြတ်ရေးကို ဦးစားပေး ဖော်ဆောင်ပါ။ ညှိနှိုင်းစရာ ရှိနေသေးသရွေ့၊

ကိုယ့်ရန်သူတွေမှာ ပြေးလမ်းပွင့်နေဆဲ ဖြစ်တာကို သိထားပါ။ ညှိနှိုင်းစရာ မရှိတော့ဘဲ၊ ခေါင်းညိတ်ရုံမှအပ ကျန်တဲ့ နည်းမရှိတော့ဘူးဆိုရင်၊ ရန်သူရဲ့ ကလဲ့စားနဲ့ အာခံမှုကို စိုးရိမ် စရာ မလိုတော့ပါဘူး။ အောက်ဆုံးမှာ ပိပြားနေအောင် ဖိထားတတ်ရမယ်။

အဖြစ်မှန်ကို လက်ခံနိုင်ပါစေ။ အတွေးမများပါနဲ့။ ရန်သူအပေါ် မရက်စက်နိုင်သရွေ့ ဘယ်တော့မှ စိတ်လုံခြုံနိုင်မှာ မဟုတ်ပါဘူး။ မပြီးပြတ်သေးတဲ့ ပြဿနာတွေက ဖြစ်လာ မယ့် ပြဿနာတွေထက် ပိုပြီး ရှုပ်ထွေးခက်ခဲနိုင်တယ်။ ဒါကြောင့် အပြီးဖြတ်တတ်တဲ့ အကျင့်ကောင်းမျိုး မွေးမြူပါ။ ကိုယ့်အနေအထားနဲ့ ကိုယ့်အခြေအနေအရ ရန်သူနဲ့ ဖြစ် ပျက်ထားတဲ့ အရေးကိစ္စတွေကို အပြီးဖြတ်ဖို့ရာ မလွယ်ဘူးဆိုရင်၊ တန်ပြန်ဒုက္ခပေးလို့မရနိုင်လောက်အောင် ရန်သူနဲ့ အဝေးဆုံးမှာ ကင်းနိုင်သမျှ ကင်းအောင် နေလိုက်ပါ။ ရန် လည်း မဖြစ်နဲ့၊ မိတ်လည်း မဖွဲ့ပါနဲ့။ လမ်းခွဲစကား ပြောပြီး၊ အခဲမကျေသမျှကို တနေရာ တည်းမှာ စုပုံထားလိုက်ပြီး မြေကျင်းထဲသာ မြုပ်ထားလိုက်ပါ။ မစွမ်းသာတဲ့အချိန် ရန်သူ အပေါ် အနိုင်နဲ့ ပိုင်းလို့ ရနိုင်မယ့် အကောင်းဆုံးသော နည်းလမ်းဆိုလို့ တစ်ခုပဲ ရှိပါတယ်။ အဲတာကတော့ မနိုင်တဲ့အဆုံး အရှုံးမရှိအောင် ပိုင်သလောက်ကိုသာ ခိုင်အောင် ကြိုးစား လိုက်ပါ။

မြွေဟောက်ကို ခြေနဲ့ဖိသတ်ပေမယ့် မသေသေးဘဲ ရှင်နေသေးရင်၊ နှစ်ဆပြင်းတဲ့ အဆိပ်နဲ့ ပြန်ပေါက်လိမ့်မယ်။ အပြီးတိုင် မချေမှုန်းထားတဲ့ ရန်သူလည်း၊ အဖိခံ မြွေဆိုးလို ပဲ၊ မစွမ်းလို့သာ ငြိမ်နေမယ်၊ အခွင့်သာတာနဲ့ ဆုံးခန်းတိုင်အောင် ပြန်လုပ်လိမ့်မယ်။ အချိန် နဲ့အရှိန် ရသလောက် အဆိပ်ပိုပြင်းတတ်ပါတယ်။

ချစ်ခင်သနားပြတာကို လူတွေကြိုက်ပေမယ့်၊ အမြဲမှတ်မထားကြဘူး။ တစ်ခါ လောက်ပဲ နာကျင်စေမိခဲ့ရင် သေတပန်သက်တဆုံး မေ့မသွားဘဲ၊ ကလဲ့စားချေဖို့ တွေးနေ တတ်ကြတယ်။ ရန်သူကို တိုက်ခိုက်မှတော့ ဆုံးခန်းတိုင်တဲ့အထိ ချေမှုန်းသုတ်သင်ပါ။ ဝင်သက်ကို ထွက်ခွင့်တောင် မပေးမိစေနဲ့၊ ဘာပဲလုပ်လုပ် ဆုံးခန်းတိုင်အောင် လုပ်။

နည်းဥပဒေသ (၁၆)

ရှားပါးလျှင်အဖိုးတန်၍ဂုဏ်မြင့်၏

သဘောတရား

အရလွယ်လို့ ပေါနေမှတော့ ဈေးဖောသွားတာ မထူးပါဘူး။ မြင်လွယ်သိလွယ် ကြားလွယ်မှတော့ အမြင်ရိုးတာ မဆန်းပါဘူး။ တကယ်လို့ ကိုယ်ဟာ အသိုက်အမြုံတခုအတွင်း လူသိများသူ ဖြစ်နေခဲ့ရင်၊ ရံဖန်ရံခါ ရှောင်တခွင် ထွက်သွားတာမျိုး၊ မသွားမလာ လုပ်တာမျိုးတွေက လူတွေရဲ့ စိတ်ဝင်စားမှု တွေကို ပိုကဲစေနိုင်တယ်။ ကိုယ့်ရဲ့ အရောက်အပေါက်ရှားမှု၊ အသွားအလာ ပါးမှုတွေကြောင့် ရောက်ဖြစ်၊ သွားဖြစ်တိုင်းမှာ အများရဲ့ တန်ဖိုးထားခြင်း ခံ ရတတ်တယ်။ အခါအခွင့်ကိုကြည့်ပြီး၊ အသွားအလာ ဆင်ခြင်ပါ။ ဘယ် အရာမဆို ရှားပါးမှုကြောင့်သာ အဖိုးတန်နိုင်တာ ဖြစ်တယ်။

ဖြစ်တည်ခြင်းနဲ့ ပျောက်ကွယ်ခြင်းတို့မှာ အံ့ဩဖွယ် ပြောင်းလဲမှုများစွာ ဖြစ်စေနိုင် စွမ်း ရှိတယ်။ ပေါ်လွင်ထင်ရှားမှုရှိပြီး၊ သိသာမြင်သာရှိခြင်းဟာ အရှိန်အဝါကြီးမှုရဲ့ အသက် သွေးကြောဖြစ်ပြီး ကိုယ်အပါအဝင်၊ အနီးအနားဝန်းကျင်တစ်ခုလုံးကို တောက်ပစေနိုင်စွမ်း ရှိတယ်။

ဒါပေမယ့် အလင်းရောင်ဟာ လိုတာထက် ပိုလာရင် မျက်စိစူးစေနိုင်တဲ့အတွက် မကောင်းပြောခံရတတ်တယ်။ ပေါ်လာရင် တန်ဖိုးကျသလိုပဲ၊ ရောဖန်များလာရင် လူထင် သေးခံရတတ်တယ်။ သူများနဲ့မတူ တမှုထူးပြီး ကွဲပြားခြားနားပါစေ။ မြင်ရဖန်များလာရင် ရိုးအီသွားသလို၊ အပ်ကြောင်းထပ်လာတဲ့အခါ နားကြားပြင်းကတ်ပါတယ်။ လူထဲကလူဖြစ် သွားပြီး၊ အရောခံအနှောခံဖြစ်သွားခဲ့ရင်၊ တန်ဖိုးရှိပေမယ့်၊ အလေးမထားခံရတော့ဘဲ၊ ချောင်ထိုးခံရတတ်ပါတယ်။

ဒီနည်းဥပဒေသဟာ လူသားဆန်ပြီး၊ ချစ်ခြင်းနဲ့ ညှို့ယူဖမ်းစားခြင်းတို့ရဲ့ လှည့်ပတ်မှ တွေ့နေအတူ သဘာဝအကျဆုံးသော အမှန်တရားဖြစ်တယ်။ သမီးရည်းစားဆက်ဆံရေး တွေရဲ့ အစောပိုင်းကာလ ဖြစ်ကြပုံနဲ့ တူပါတယ်။ ချစ်စိတ်ကြောင့် ရူးသွပ်ပြီး၊ အဝေး တစ်နေရာက ချစ်သူကို တွေ့ခွင့်မရတဲ့အတွက် စိတ်ကူးနဲ့ ပုံဖော်ပြီး စိတ်ကေတွေ ထက်သန်ရသလို၊ အနားကို ဆွဲခေါ်လိုက်သလိုမျိုး ချစ်ခြင်းဓါတ်သဘောတွေနဲ့ အမောဖြေ တာမျိုးပါ။

ဒီနည်းဥပဒေသဟာ အလွန် လူသားဆန်ပါတယ်။ သမီးရည်းစားဆက်ဆံရေးတစ်ခုရဲ့ အစဦးကာလမှာ ခံစားကြရတဲ့ ချစ်ကေအဟုန်တွေနဲ့လည်း ဆင်တူပါတယ်။ ကိုယ့်ချစ်သူ အနားမှာ မရှိခဲ့ရင်၊ စိတ်ကူးလေးနဲ့ ဘေးနားရောက်နေသလို တွေးထင်ပြီး လွမ်းဆွတ်ရ သလိုမျိုး၊ ကိုယ့်အနား ရောက်လာရင် ကောင်းမှာပဲ ဆိုတဲ့ အတွေးနဲ့ ချစ်သူရဲ့ အငွေ့အသက် တွေကို တမ်းတရသလိုမျိုးပါ။

ဒါပေမယ့် သမီးရည်းစားအဆင့်ကနေ အကြင်လင်မယားလည်း

ဖြစ်သွားရော၊ ချစ်သူ ကို ဘယ်လောက်ပဲ လွမ်းဆွတ်တမ်းတခဲ့ရပါစေ၊ အနီးအနားမှာ အမြဲမပြတ်ရှိနေတဲ့အခါ၊ စိတ်ကူးထဲကဇောအဟုန်တွေ အားလုံး ရေခိုးရေငွေ့လို ဖမ်းမရ၊ ဆုပ်မရ ပျောက်ကွယ် သွားတတ်တယ်။

မြင်ရဖန်များလာတဲ့အခါ ရိုးအီသွားပြီး၊ မမြင်ရရင်ဘဲ ကောင်းသလိုမျိုး တွေးထင်မိတဲ့ အထိ ဖြစ်သွားတတ်တယ်။ ဒါကြောင့် အပေါစားမဆန်အောင် အရောမခံပါနဲ့။ တမ်းတမ်းစွဲ ဖြစ်သွားအောင် ရှောင်သင့်ရင် ရှောင်ပြီး၊ ကိုယ်ယောင်ဖျောက်တတ်ရမယ်။

နဂိုလီယံက ဒီနည်းဥပဒေသရဲ့ အထာကို စောစောကတည်းက သဘောပေါက်ခဲ့သူ ပါ။ နားလည်ခဲ့လို့လည်း "ဇာတ်ပွဲမှာ ငါ့ကို မြင်ရဖန်များလာရင်၊ လူတွေ ငါ့ကို သိသွားကြ လိမ့်မယ်" ဆိုပြီး ပြောခဲ့တာပါ။ ဒီနေ့လို နည်းပညာတိုးတက်မြင့်မားတဲ့ ခေတ်ကာလကြီး မှာ၊ ပုဂ္ဂိုလ်ရေးဆိုင်ရာ အချက်အလက် လုံခြုံမှုဆိုတာ အင်မတန် ရှားသွားပါပြီ။ မြင်ကွင်းစုံ၊ ပလက်ဖောင်းအစုံကနေ သိလိုသမျှကို ချက်ချင်း လက်ငင်း ရှာဖွေ သိရှိနိုင်တဲ့ ခေတ်ဖြစ်တဲ့ အတွက်၊ ကိုယ်ရေးအချက်အလက် လုံခြုံစိတ်ချရအောင် သိုသိပ်စည်းကြပ်ဖို့တောင် မလွယ်တော့ပါဘူး။

အဲဒါကြောင့်လည်း အင်မတန် ကိုယ်ယောက်ဖျောက်ရခက်ခဲတဲ့ ခေတ်ကြီးမှာ၊ လူမြင် ကွင်းထဲကနေ ပျောက်ခြင်းမလှ ပျောက်သွားကြတဲ့ လူတွေရှိရင်၊ အဲဒီလိုလုပ်နိုင်တဲ့သူတွေ ကို အထင်ကြီးတတ်ကြပါတယ်။ အဲဒီလိုကိုယ်ယောက်ဖျောက်နိုင်တဲ့သူတွေက သူများ ထက် ထူးသူ၊ တော်သူ၊ ကဲသူ၊ မြတ်သူအဖြစ် သမုတ်လိုက်ကြတဲ့အတွက် လူ့မြင်ကွင်းမှာ အစွန်းအစ တစ်ချက်တစ်လေ ပေါ်လာရင်ပဲ၊ သူ့ထက်ငါအရင် လက်ဦးအောင် စပ်စုတတ် ကြပါတယ်။ အဲဒီလို အနေအထား ရောက်သွားနိုင်ခဲ့တဲ့ ပါရမီရှင် စာရေးသူနှစ်ဦး ရှိပါ တယ်။ သူတို့ကတော့ J.D. Salinger (ဂျေဒီဆလင်းဂါး) နဲ့ Thomas Pynchon (သော မတ်စ် ပင့်ချွန်) တို့ပဲဖြစ်ပါတယ်။

နောက်ထပ် သိသာမြင်သာရှိနိုင်တဲ့ သာဓကကိုတော့ စီးပွားရေးလောကရဲ့ လည်ပတ် ပုံကနေ တဆင့် သင်္ခန်းစာ ယူနိုင်ပါသေးတယ်။ နာမည်ကျော် လူသုံးများတဲ့ ကုန်ပစ္စည်း တစ်ခု ဈေးကွက်ထဲ ရောက်သွားပြီးမှ ပြန်ရုတ်သိမ်းလိုက်ရင်၊ ကုန်ပစ္စည်း ရှားပါးမှုဖြစ်သွား ပြီး တန်ဖိုးမြင့်သွားတတ်ပါတယ်။

၁၇ ရာစုတုန်းက၊ ဟော်လန်နိုင်ငံရဲ့ တော်ဝင်မိသားစုဟာ ကျူလစ်ပန်းတွေကို သာမှန် ပန်းမျိုး မဟုတ်ဘဲ၊ တော်ဝင်မျိုးနွယ်ရဲ့ အမှတ်သင်္ကေတမျိုး ဖြစ်စေချင်တဲ့အတွက်၊ ပန်းကို ရှားရှားပါးပါးဖြစ်သွားအောင် တမင် လုပ်ခဲ့တယ်။ သာမန်လူတွေအနေနဲ့ ဘယ်လိုမှ လက် ဝယ်ပိုင်ဆိုင်ခွင့် မရှိအောင် တမင်လုပ်ခဲ့လို့၊ ပန်းတပွင့်ရဲ့ တန်ဖိုးက ရွှေတန်ဖိုးနဲ့တောင် တန်းညီသွားတဲ့အထိဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီလိုနဲ့ကျူးလစ်ပန်းကိုပဲ အကြောင်းပြုပြီး၊ Tulipomania လို့ခေါ်တဲ့ ကျူးလစ်ပန်းရူးတွေနဲ့ အရူးတစ်ခေတ်ဖြစ်ခဲ့ပါသေးတယ်။

ရှားပါးမှုတန်ဖိုးနိယာမသဘောတရားကို အခြေခံပြီး၊ ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေးနဲ့ တတ် မြောက်ထားတဲ့ အရည်အချင်းတွေရဲ့ တန်ဖိုးကို တိုးမြှင့်ပါ။ ကိုယ့်အစွမ်းအစကို အပေါ်စား မဖြစ်ပါစေနဲ့၊ တန်ဖိုးရှိပြီး၊ ရှားပါးတဲ့ အရာလိုမျိုး ဖြစ်အောင် ပြောင်းလဲပါ။ လွယ်လွယ်မရ နိုင်တဲ့ အရာကို လူတွေ ပိုမက်ကြပါတယ်။

လိုတာထက် ပိုတာမျိုး မဖြစ်စေနဲ့၊ ရှားပါးတဲ့အရာတွေကိုမှ တန်ဖိုးရှိတဲ့အရာတွေ အဖြစ် လူတွေထင်မှတ်တတ်ကြတာကြောင့် လူတွေရဲ့မြင်ကွင်းမှာ ထိုက်သင့်တဲ့ အချိန် အတိုင်းအတာ တစ်ခုအထိ ပေါ်လွင်ထင်ရှားနေခဲ့ပြီးရင်၊ ကိုယ်ယောင်ဖျောက်ပြီး၊ ခေတ္တ ရှောင်ပါ။ အရိုးခံအပေါ်ဆန်တဲ့ အခြေအနေ ရောက်သည်အထိ အချိန်မလင့်ပါစေနဲ့။ စောနိုင်သမျှ စောစော အနားယူလိုက်ပါ။ လူမသိသူမသိ နေလိုက်ပါ။ ပြီးတော့မှ ထူးကဲ ပြောင်မြောက်တဲ့ ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေးနဲ့အတူ ရှားပါးမှု၊ အဖိုးကြီးမှုတွေ ထုတ်ပြပြီး၊ လူ တွေရဲ့ အံ့သြမင်သက်မှုကို ရယူပါ။

နေမင်းရဲ့ တန်ဖိုး မှောင်မိုက်မှ သိကြသလို၊ ညတာရှည်လေလေ နေ့တာမျှော်လေလေ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် နေ့တာရှည်ဖန် များလာရင် နေ့ရာသီကို မုန်းသွားပြီး၊ မှောင်မိုက်တဲ့ ညနက်ကိုတောင် တမ်းတသွားတတ်တယ်။

မရှိရှားပါးမှုကို အခွင့်ကောင်းယူပြီး၊ တန်ဖိုးမြှင့်တင်ပါ။ ပေါ်လွင်ထင်ရှားနေမှုကြောင့် ဂုဏ်သိက္ခာ မွဲတေသွားခဲ့ရင် ထင်သာမြင်သာမရှိဘဲ၊ တော်တန်ရုံမြင်ရခဲတဲ့ ကိုယ်ယောင် ဖျောက်၊ ခြေရာပျောက်မှုနဲ့ လူတွေရဲ့ စိတ်ဝင်စားမှုကို တည်ဆောက်ပါ။ ပါရမီဆိုတာ ထူး ကဲနေမှ

အထင်ကြီးစရာဖြစ်တာပါ။ အမြဲလိုလို မြင်တွေ့နေရပြီး၊ ကျင့်သားရထားကြတဲ့
ကျွမ်းကျင်မှုတွေကို ဘယ်သူမှ အဖတ်မလုပ်ချင်ပါဘူး၊ ရှားပါးတာကိုမှ လူတွေ
ပိုမက်တာ ကို မမေ့ပါနဲ့။

နည်းဥပဒေသ (၁၇)

မှန်းဆလို့မရအောင် ခန့်မှန်းရခက်ပါစေ

သဘောတရား

လူဆိုတာက အစွဲအင်မတန်ကြီးတဲ့ သတ္တဝါဖြစ်တယ်။ အစွဲကြီးသလောက် အကျင့်ကြီးတဲ့ တိရစ္ဆာန်တွေလည်း ဖြစ်တယ်။ တခြားလူတွေရဲ့ အလုပ် အကိုင်၊ အကျင့်အကြံနဲ့ ပတ်သက်လာရင် မသိရ မနေနိုင်၊ ဇွတ်အတင်း သိချင်စိတ်ကြီးကြတယ်။ နေရာတကာ ပါချင်ကြတယ်။ သူများထက် ပိုသိ ပိုတတ်ချင်ကြတယ်။ အဲဒီလို သိကြောင်း၊ တတ်ကြောင်း ကဲပြချင်ကြတယ်။ သိထားတဲ့ အသိ၊ အတတ် အတိုင်းအတာလောက်နဲ့ မော်ကြားပြီး တဖက် လူအပေါ် လွှမ်းမိုးချုပ်ကိုင်လိုကြတယ်။

အဲဒါကြောင့် ကိုယ့်ရဲ့ အမူအရာတွေ၊ အကျင့်အကြံတွေက ပုံတူဟန်တူနေခဲ့ရင်၊ ကိုယ့်စိတ်ကို ဖွင့်ပြနေသလိုပဲ၊ ခန့်မှန်းရ လွယ်ကူသွားတာကြောင့်၊ တဖက်လူတွေရဲ့ မှန်းဆချက်တွေနောက် ဖုံးကွယ်မရဘဲ လူပေါကြီး၊ လူအန္တ ကြီး ဖြစ်သွားတတ်တယ်။

ဒါကြောင့် မှန်းဆလို့မရအောင် ခန့်မှန်းရခက်ပါစေ။ ပြုမူမိတဲ့ အကျင့်လေးတွေကို ပြန်ဆန်းစစ်ပါ။ အကျိုးလည်းမရှိ၊ ပေါ့ဆမိလို့ လုပ်မိကိုင်မိနေခဲ့ရင်၊ အကျင့်ပြောင်းလိုက်ပါ။ ဘာပဲလုပ်လုပ် ကိုယ့်စိတ်ထဲက ရည်ရွယ်ထားတဲ့ အတိုင်း သိသာနေအောင် မလုပ်ပြပါနဲ့။ လုပ်တော့တမျိုး၊ ဖြစ်တော့ တခြား၊ လူတွေထင်မှတ်မထားလောက်အောင် ပြောင်းလဲပြလိုက်ပါ။

အပြောနဲ့ပဲ ဖြစ်စေ၊ အလုပ်နဲ့ပဲ ဖြစ်စေ၊ တခြားလူတွေကို အနေခက် မျက်စိ လည်သွားအောင် အမူအကျင့်ပြောင်းပြီး ဆက်ဆံပါ။ ဒီနည်းနဲ့ တဖက်လူရဲ့ ကြောက်ရွံ့မှု၊ ရိုကျိုးမှု၊ လေးစားမှု၊ အလေးထားမှုတွေ ရယူနိုင်တယ်။

ခန့်မှန်းရခက်ပြီး၊ နားလည်ရခက်တာလောက် ကြောက်ဖို့ကောင်းတာ မရှိဘူး။ အဲဒါ ကြောင့် မြေငလျင်တွေ၊ လေပြင်းမုန်တိုင်းတွေကို ကြောက်ကြတာပါ။ ဘယ်ချိန်မှာ ထလုပ် ပြီး၊ ဘယ်လောက် ပြင်းထန်မလဲဆိုတာ ဘယ်သူ့ဆီမှာမှ ခန့်မှန်းနိုင်စွမ်း မရှိပါဘူး။ ဘေး အန္တရာယ်ဆိုးကြီး တစ်ကြိမ်ဖြစ်ပြီးသွားတိုင်း၊ နောက်ထပ် တကျော့ ဖြစ်လေဦးမလား၊ တွေးပူရသေးတယ်။ မမြင်နိုင်၊ မသိနိုင်၊ မမှန်းဆနိုင်တဲ့ အဖြစ်တွေလောက် စိတ်ပင်ပန်းဖို့ ကောင်းတာ မရှိဘူး။ ဒီသဘောအတိုင်းပဲ၊ နားလည်ရခက်တဲ့ အကျင့်အကြံရှိသူထက် ကြောက်ဖို့ကောင်းတဲ့လူမျိုး လောကမှာ ထပ်တူမရှိပါဘူး။

တိရစ္ဆာန်တွေကျတော့ ဘာပဲလုပ်လုပ် တစ်မျိုး၊ တစ်ပုံစံတည်းကိုပဲ ထပ်ခါထပ်ခါ လုပ်တတ်တတ်ကြတယ်။ ဒါ့ကြောင့် ပုံစံမပြောင်းဘဲ တစ်မျိုးတည်း စွဲလုပ်တတ်တဲ့ အကျင့်ကို တိရစ္ဆာန်အကျင့်ရယ်လို့ လူတွေ ပြောကြတာပါ။ မကောင်းတဲ့ အကျင့်အကြံမျိုး မဟုတ်ပေမယ့်၊ လူတွေအနေနဲ့ တိရစ္ဆာန်တွေကို အမဲလိုက်၊ သတ်ဖြတ်နိုင်ခြင်း အကြောင်းက၊ အဲဒီ တိရစ္ဆာန်တွေရဲ့ အပြောင်းအလဲမရှိ၊ ခန့်မှန်းရ လွယ်ကူတဲ့ အကျင့် အကြံတွေကြောင့်ပါ။ သဘာဝလောကကြီးမှာ သတ္တဝါအမျိုးမျိုးရှိပေမယ့်၊ အကျင့်အကြံ ကို ပြောင်းလဲနိုင်စွမ်းရှိတဲ့ တိရစ္ဆာန်ဆိုလို့ “လူ” ပဲရှိတာဖြစ်ပါတယ်။

အသိစိတ်ဆိုတဲ့ သဘာဝ အမတလက်ဆောင်မွန်ကြောင့် လူသားတွေက သူတို့ရဲ့ စိတ် နေစိတ်ထား၊ အမူအကျင့်၊ အတွေးအကြံတွေကို စိတ်အလိုရှိတဲ့အတိုင်း ပြောင်းလဲနိုင်ကြ ပါတယ်။ ဖြစ်ချင်တော့ အဲဒီလို အမြင့်မြတ်ဆုံးသော တန်ခိုးရှိနေပေမယ့်လည်း၊ လူအများ စုက သူတို့အကျင့်အကြံတွေကို ကာလ၊ ဒေသ၊ သဘာဝ အလိုက် ပြောင်းလဲဖို့ မကြိုးစား ကြတာကြောင့်၊ သူမသာ၊ ကိုယ်မထူး၊ အတူတူ အနုနု တိရစ္ဆာန်လိုကျင့် တိရစ္ဆာန်လိုကြံတဲ့ ဘဝမှာ ချွတ်ချုံ့ကျသွားကြရပါတယ်။

ကျင့်သားရသွားတဲ့ အသားကျမှုသဘာဝကို အရသာခံမိပြီး၊ အဲဒီအကျင့်အပေါ် သာယာမိသွားတဲ့အတွက်၊ တိရစ္ဆာန်တွေလိုမျိုး ထပ်ခါထပ်ခါ လုပ်တတ်၊ ကိုင်တတ်၊ ဖန် တတ်၊ ကြံတတ်ရင်ပဲ တိုးတက် ဖွံ့ဖြိုး သာလွန်

ထူးချွန်သလို ထင်မြင်ယူဆထားကြပါ တယ်။ ဘာလို့ အဲဒီလို သာယာစိတ်မျိုး ဖြစ်သွားရသလဲဆိုတော့၊ ကျင့်သားရလုပ်တတ် ကိုင်တတ်မှုမှာ စိန်ခေါ်မှုနဲ့ အပြောင်းအလဲ မရှိတဲ့အတွက်၊ အခြေကျတဲ့အတိုင်း အသာလေး ယီးလေးခိုစိတ် ဝင်သွားကြလို့ ဖြစ်ပါတယ်။ အားစိုက်ထုတ်မှုများစွာ မလိုအပ်တော့ ဘဲ၊ ရသလောက်အပေါ် ကျေနပ်လွယ်စိတ် ဝင်သွားကြလို့ ဖြစ်ပါတယ်။ သူတို့အမြင်မှာ အပြောင်းအလဲမရှိခြင်းက တည်ငြိမ်ခြင်းဖြစ်ပြီး၊ တည်ငြိမ်မှု ရှိနေရင်၊ ရန်သူရဲ့ တိုက်ခိုက်မှု တွေကို ကြံ့ကြံ့ခိုင်ခိုင် ခုခံကာကွယ်နိုင်မယ်လို့ တွေးထားကြလို့ ဖြစ်ပါတယ်။ တကယ့် လက်တွေ့မှာကျတော့ အဲဒီလို အလုပ်မလုပ်ပါဘူး။

အပြောင်းအလဲ မရှိသူရဲ့ လုပ်ရပ်တွေဟာ အင်မတန် သိသာပြီး၊ ခန့်မှန်းရ လွယ်ကူ တာကြောင့် အမှားမလုပ်မိတောင်၊ တလွဲဖြစ်သွားအောင် အကြောင်းအမျိုးမျိုး ဖန်တီးပြီး ချောက်ချလိုက်လို့ ရတယ်။ ကျရှုံးသူ အများစုရဲ့ ဘဝသင်္ခန်းစာတွေကို နှိုင်းယှဉ်သုံးသပ် ကြည့်လိုက်ရင်၊ ကျင့်သားရထားတဲ့အတိုင်း တသွေမတိမ်း အပြောင်းအလဲမရှိ လုပ်ကိုင်မှ တွေ့ကြောင့်၊ ပြိုင်ဘက်ရဲ့ ခလောက်ဆန်မှုအောက်မှာ လက်မြောက် အရှုံးပေးလိုက်ရတာ တွေကြီးပါပဲ။

ငြိမ်နေတိုင်း လေပြင်းရဲ့ ဒဏ်ကို ခုခံနိုင်မှာ မဟုတ်ပါဘူး။ လေယူရာ ယိမ်းတတ်ဦးမှ လည်း ဘေးဒဏ်ဟူသမျှကို ခံနိုင်ရည် ရှိမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် လူ့ထက်ကလူ ဖြစ်ချင် ရင်၊ မတူညီတဲ့ ကျင့်ကြံတွေးခေါ်မှုတွေနဲ့ ထူးကဲနိုင်ရမယ်။ မထင်မှတ်ထားတဲ့ အချိန်တွေ မှာ၊ မှန်းဆလို့ မရနိုင်တဲ့ အလုပ်အကိုင်မျိုးတွေ၊ ပေါင်းသင်းဆက်ဆံပုံတွေနဲ့ အမြဲ တုန့်ပြန် နေရမယ်။ လိုအပ်ရင် အသိပေး၊ သတိပေးတဲ့အနေနဲ့ မျက်စိလည်သွားအောင် တဖက်လူရဲ့ စိတ်ကို ကစားတတ်ရမယ်။ လူတွေ ထင်မထားတဲ့ အချိန်နဲ့ ကွက်တိ ပြောင်းလဲပြနိုင်ရ မယ်။

၁၅ ရာစု၊ အီတလီ မြို့ပြနိုင်ငံခေတ်ကြီးအတွင်း၊ (Filippo Maria Visconti – Duke of Milan) မီလန်မြို့စား ဖိလိပိုမာရီယာဗစ်ကွန်တီ ဆိုရင် နိုင်ငံရေးနဲ့ လုပ်ထုံးနည်း စဉ်တွေအရ လူတွေ ထင်မှတ်မထားတာတွေကိုပဲ လုပ်တတ်တဲ့အကျင့်ရှိတယ်။ တစ်ခါက ဆိုရင် အမတ်တယောက်ကို မျက်နှာသာပေးသလိုမျိုးနဲ့ စကားစမြည်တွေပြောပြီး၊ နေရာ ပေးချင်သလိုလို၊ ရာထူးပဲ တိုးအောင် ကူပေးမလိုမျိုး လုပ်တယ်။ မြို့စားရဲ့ ဂရုစိုက်မှု၊ အလေးထားမှုကို ရလာတော့လည်း၊ အမတ်ပေါက်စက ရာထူးတိုးတော့မယ်အထင်နဲ့ ကျေနပ်နေခဲ့တယ်။ တကယ်တမ်း ရာထူးတိုးမယ့် အခြေအနေရောက်လည်း

ရောက်ရော၊ ဖိလိပိုမာရိယာရဲ့ အချိုးတွေ အားလုံး ပြောင်းသွားတယ်။ အရင်လို မဟုတ်တော့ပြန်ဘူး။

နားမလည်နိုင်တော့ အမတ်ပေါက်စက ဘာလုပ်လို့ လုပ်ရမှန်း မသိဖြစ်သွားတယ်။ ဖိလိပို မာရိယာဗစ်ကွန့်တိ ကိုပဲ ဆက်ဖားရမှာလား၊ ဒါမှမဟုတ် အဆင်ပြေသလိုပဲ နေရမလား၊ ဝေခွဲမရစိတ်တွေနဲ့ ဒွိဟတွေ ဖြစ်နေခဲ့ပြီး၊ အချိန်တခုလောက် ကြာသွားတဲ့နောက်မှာ၊ ဖိလိပိုမာရိယာက အချိုးပြန်ပြောင်းသွားပြီး၊ အမတ်ပေါက်စကို နဂိုအတိုင်း ပြန်ဆက်ဆံ ပြန်တယ်။ အဲဒီလိုမျိုး စိတ်ကောင်းလိုက်၊ အချိုးပြောင်းလိုက်နဲ့ဆိုတော့လည်း အမတ် ပေါက်စရဲ့ အမြင်မှာ ဖိလိပိုမာရိယာက စိတ်အပြောင်းအလဲ များတဲ့လူလို ဖြစ်နေခဲ့တယ်။

အဲဒီလိုမျိုး ခနခနဖြစ်လာတော့ .. အမတ်ပေါက်စရဲ့ အမြင်မှာ ဖိလိပိုမာရိယာကို ယုံကြည်ဖို့ ခက်သွားတယ်။ ရာထူးထိုးဖို့ ဆိုတာ ဖြစ်ချင်မှ ဖြစ်တော့မှာလေ။ မသေချာ မရေရာတဲ့ လူရဲ့ မျက်နှာသာပေးခံရမှုဆိုတော့၊ ဘာအာမခံချက်မှ မရှိဘူးလေ။ အဲတာနဲ့ပဲ ဖိလိပိုမာရိယာဘက်က ဘယ်လို အချိုးမျိုးနဲ့ မဆို ဆက်ဆံလာတိုင်း အမတ်ပေါက်စက ပို လည်း မပို၊ စိုလည်း မစို နေတတ်သလိုပဲ နေလိုက်တော့တယ်။ ကြာလာတော့ ဖိလိပိုမာရိ ယာရဲ့ အမြင်မှာ အဲဒီအမတ်ပေါက်စက အလုပ်နဲ့ပတ်သက်လာရင် မျှော်လင့်ချက်ကြီးကြီး မထားနိုင်တဲ့ သူလိုဖြစ်သွားတယ်။ တကယ်လည်း ဟုတ်တယ်။ ကောင်းပြတော့ အချိုး တမျိုးနဲ့ ဖားချင်သလိုလိုဖြစ်တယ်။ မကောင်းပြပြန်တော့ အချိုးတမျိုးနဲ့ လူနားမကပ်ဘဲ ရှောင်တယ်လေ။ အဲဒီလိုအကျင့်စရိုက်မျိုးကို လူအများစုမှာ တွေ့ရတတ်တယ်။ ဘယ်လိုပဲ ဆက်ဆံပါလာစေ၊ အနေမှန်မှန် နေတတ်တဲ့သူ အင်မတန် ရှားတယ်။

ဖိလိပို မာရိယာလိုလူမျိုးနဲ့ ပေါင်းသင်းဆက်ဆံရရင်၊ အထူးမှတ်ထားရမယ့် အချက် က ဘယ်တော့မှ သူတို့ရဲ့ အတွေးကို ကိုယ့်စိတ်နဲ့ တဖက်သတ် မခန့်မှန်းလိုက်ပါနဲ့။ ဘာကို လိုချင်လောက်မလဲဆိုပြီး မမှန်းဆပါနဲ့။ သိအောင်ကြိုးစားလေလေ၊ မှားလေလေပါပဲ။ သူ တို့စိတ်က အချိန်မရွေး ပြောင်းလဲနေတာကြောင့်၊ ကိုယ့်စိတ်ထဲ ခန့်မှန်းထားသမျှက တကယ်ဟုတ်ချင်မှ ဟုတ်မှာပါ။ အဲဒီလိုပဲ ကိုယ့်စိတ်နဲ့ နှိုင်းပြီး အတည်မယူမိပါစေနဲ့။ အမှားကြီး မှားလိမ့်မယ်။

သူတို့ဘက်က ဘယ်လိုအချိုးမျိုးနဲ့မဆို ဆက်ဆံလာပါစေ၊ ကိုယ့်ဘက်က အနေမမှား၊ အနေမလွဲစေဘဲ၊ ပုံမှန်အတိုင်း လုပ်စရာရှိတာလုပ်ပါ။ သူတို့ဖြစ်ချင်တဲ့အတိုင်း လိုက်လျော လိုက်ပါ။ လုပ်နိုင်တဲ့ အတိုင်းအတာအထိ၊ အစွမ်းအစ ရှိသလောက် လုပ်ပြလိုက်ပါ။ အချိန် ပေးပြီး စောင့်ပါ။ စိတ်ရှည်နိုင်မှုအပေါ် သူတို့ စမ်းသပ်နေတာ ဖြစ်တယ်။ မရေရာမှု၊ မသေချာမှုတွေရဲ့ အနောက်မှာ ရွှေ့ကွက်တိုင်းကို အကဲခတ်နေတယ်ဆိုတာကို လုံးဝ မမေ့ပါနဲ့။

ဖိလိပို မာရီယာ ဗစ်ကွန်တီ ရဲ့ အုပ်ချုပ်ရေး သက်တမ်းတစ်လျှောက်မှာ မီလန်မြို့ပြ နိုင်ငံအနေနဲ့ စစ်မီးစစ်ရန်လည်း မတွေ့မကြုံခဲ့သလို၊ အေးချမ်းတည်ငြိမ်ပြီး၊ စီးပွားရေးအရ တိုးတက်မြင့်မားတဲ့ မြို့ပြနိုင်ငံအဖြစ် အီတလီတစ်နိုင်ငံမှာ ဝင့်ကြွားနိုင်ခဲ့ပါတယ်။

ကိုယ့်ရဲ့ အပြုအမူတိုင်းကို လူတွေ အကဲခတ်နေပါတယ်။ အမူအရာ၊ အပြောအဆို၊ အနေအထိုင်တွေရဲ့ အသွားအလာအရ ဘာတွေ တွေးတောကြံစည်နေမလဲဆိုပြီး ခန့်မှန်း တတ်ကြတယ်။ ဒါကြောင့် နေ့စဉ်နဲ့အမျှ ပြုမူလုပ်ကိုင်နေမိတဲ့ အကျင့်အကြံတွေက တပုံစံ တည်းဖြစ်နေပြီး၊ အပ်ကြောင်းထပ်အမူအကျင့်တွေ ဖြစ်နေခဲ့ရင်၊ စိတ်နေစိတ်ခံကို လူတွေ ခန့်မှန်းလို့ ရသွားပါလိမ့်မယ်။ နားလည်ရခက်စေနိုင်မယ့် အကျင့်တွေ၊ အမူအရာတွေနဲ့ လူ တွေ မျက်စိလည်အောင် လုပ်တတ်ရမယ်။

Paul Rosenberg ပေါ် ရိုဆန်ဘွန်လို့ခေါ်တဲ့ ပန်းချီပွဲစား တယောက်နဲ့ Pablo Picasso ပါပလို ပီကာဆိုတို့ အလုပ် တွဲလုပ်ခဲ့ပါသေးတယ်။ တရက်တော့ ပီကာဆိုက အကြောင်းမရှိဘဲ၊ ရိုဆန်ဘွန်ကို သူ့ဆွဲထားတဲ့ ပန်းချီတွေ မရောင်းပေးနိုင်တော့ဘူးလို့ ပြောလိုက်တယ်။ ရိုဆန်ဘွန်ကို အဲဒီလိုမျိုး ဘာလို့ ပြောခဲ့တာလဲ ဆိုတာနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ပီ ကာဆို ပြန်ပြောပြတာက -

"ရိုဆန်ဘွန်ကို အဲလိုပြောလိုက်တော့၊ နှစ်ရက်လောက် သူ့အူကြောင်ကြောင် ဖြစ် သွားတယ်။ ငါ့ကို ဘာလို့မရောင်းနိုင်တာလဲဆိုပြီး သူခေါင်းစားသွားမှာပေါ့၊ ချက်ချင်းကြီး ဆိုသလို မရောင်းနိုင်ဘူး ပြောလိုက်တာကိုး။ တခြားပွဲစားနဲ့များပြောင်းပြီးအပ်ထားလို့လား၊ ဈေးကောင်းပေးတဲ့သူတွေပေါ်လာလို့လား ဆိုပြီးတော့လည်း သူစိတ်ပူမှာပဲလေ။ နောက် နှစ်ရက်လောက်ကြာတော့၊ သူငါ့ဆီပြန်ရောက်လာတယ်။ မျက်နှာတော့ မကောင်းဘူး။ အပူသည်ရုပ်ကြီးနဲ့၊ ဟိုဟိုဒီဒီတောင် မပြောနိုင်ဘူး။ ချက်ချင်းကြီး

ငါ့ကို ဘာပြောလဲဆို တော့ 'ပီကာဆိုရေ၊ သားကြီး၊ မင်းပန်းချီတွေကို ဘယ်သူတွေ ဘယ်လောက်ပေးပေးကွာ၊ အခု (မက်လောက်စရာ သူညီတွေနဲ့) ဒီပမာဏလောက်ဆိုရင် မင်းငါ့ကို မငြင်းနိုင်တော့ ဘူးမလား' လို့ ပြောလာရေဗျာ။” ဖြစ်ပါတယ်။

နားလည်ရခက်အောင် နေတတ်ခြင်း၊ ပြောတတ်ခြင်း၊ မူတတ်ခြင်းက တဖက်သားကို ကြောက်သွားအောင် ခြောက်တဲ့နေရာမှာ အထိရောက်ဆုံးသော လက်နက်ဖြစ်တယ်။ လူ တွေရဲ့ အသိထဲမှာ ကိုယ်ဟာ ဘယ်တော့မှမဆို၊ ဘယ်လိုအကြောင်းနဲ့ပဲဖြစ်ဖြစ်၊ နားလည်ရ ခက်သူပဲ ဖြစ်နေပါစေ။ အတူတူအနုနု မဖြစ်မခံနဲ့။ လူတွေရဲ့ ပါးစပ်မှာ ကိုယ့်အချိုးနဲ့အကျင့်အကြံတွေက ခန့်မှန်းမရဘဲ၊ ဘာပဲလုပ်လုပ် ထူးချွန်ပြောင်မြောက်ကြောင်း ချီးကျူး စကား၊ နားလည်ရခက်ကြောင်း ကဲ့ရဲ့စကားတွေ ပြောနေပါစေ။ လူတွေပါးစပ်က မပြောဘဲ မနေနိုင်လောက်အောင် ဖြစ်နေခဲ့ရင်၊ ကိုယ့်အရှိန်အဝါက သူတို့ မသိစိတ်ထဲအထိ စွဲလမ်း နေပြီဖြစ်လို့ပဲ။ လူတွေ မျက်စိလည်အောင် လုပ်ပါ။ နားလည်ရခက်အောင် နေပါ။ ကိုယ့် အတွေးကို လူတွေ မသိစေနဲ့။ ပါးစပ်ကလည်း ထုတ်မပြောနဲ့။ လက်ကလည်း လုပ်မပြန်။ အနေအထိုင် တတ်ပါစေ။

မမြင်နိုင်တဲ့ လေဟာ၊ အချိန်မရွေး အလျင်ပြောင်းနိုင်ပြီး၊ သာယာကြည်နူးဖို့ကောင်း တဲ့ လေပြေအဖြစ် တိုက်ခတ်လာနိုင်သလို၊ သေစေနိုင်လောက်တဲ့ ပြင်းထန်မှုတွေနဲ့ ကြမ်းတမ်းစက်ဆုပ်နိုင်တယ်။

"အမျှော်အမြင် ကြီးကျယ်မြင့်မြတ်သည့် အုပ်ချုပ်သူ အရှင်သခင်သည် နား လည်ရခက်ပြီး၊ သူ၏ ရပ်တည်မှုအပေါ် ခန့်မှန်း၍ လုံးဝ မရပေ။ မြင်နေရ သော်လည်း မတွေ့နိုင်။ သိနေပြီးသော်ငြား သဘောပေါက်နိုင်စွမ်း မရှိ။ မတုန် မလှုပ် ငြိမ်သက်နေသော်လည်း မလုပ်အကိုင်ပါဘဲနှင့် အရေးကိစ္စ ဟူသမျှကို ပြီးစီးစေနိုင်စွမ်း ရှိတိ၏။”

ဟန်ဖေးဇူး ဓမ္မသတ်ဝါဒီ၊ အတွေးအခေါ်ပညာရှင်

နည်းဥပဒေသ (၁၈)

တစ်ကိုယ်တည်းနေတာအန္တရာယ်များတယ်

သဘောတရား

ကမ္ဘာကြီးက အလွန် အန္တရာယ်များတယ်။ နေရာတိုင်းမှာ ရန်သူတွေရှိနေတယ်။ ဒါကြောင့် အဘက်ဘက်မှာ ကာကွယ်နိုင်ဖို့ လိုအပ်တယ်။ အန္တရာယ် တိုင်းကို ခံနိုင်ရည်ရှိတဲ့ ခံတပ်ကြီးရှိနေမယ်ဆိုရင် လုံလောက်တယ်ထင်ရ တယ်။ ဒါပေမယ့် ခံတပ်ကြီးထဲ ရှောင်ပုန်းနေပြီး၊ အောင်းနေခဲ့ရင်၊ ကမ္ဘာကြီး နဲ့ အဆက်အစပ် ပြတ်ထွက်သွားတဲ့အတွက်၊ အချက်အချာကျသမျှ အချိတ် အဆက်တွေကို တမင် ဖြတ်တောက်မိသွားပြီး၊ မဖြစ်မနေ လိုအပ်မယ့် အရင်းအမြစ်တွေ မရနိုင်တော့တဲ့အခါမှာ၊ ရန်သူတွေအတွက် အလွယ်တကူ သိမ်းပိုက်ဖြိုခွင်းလို့ ရနိုင်တဲ့ ပစ်မှတ်ကောင်း အဖြစ်ပြောင်းလဲသွားနိုင်တယ်။ ခံတပ်ထဲ ဝင်အောင်းနေမယ့်အစား၊ ကိုယ့်အနားဝန်းကျင်ကို မဟာမိတ်တွေ၊ အချိတ်အဆက်ကောင်းတွေ၊ အရင်းအမြစ်ကောင်းတွေနဲ့ ကာကွယ်ဝန်းရံ ထားပါ။ ဒါမှသာ ရန်သူတို့ရဲ့ အန္တရာယ်တွေကနေ အကောင်းဆုံး ခုခံကာ ကွယ်နိုင်ပါလိမ့်မယ်။

နည်းစဉ်

စစ်မက်ရေးရာလုပ်ထုံးနည်းစဉ်နဲ့ .. လက်တွေ့သဘောတရားတွေအရ ခံတပ်နဲ့ ခုခံ ကာကွယ်ခြင်းက လုံးဝ အကျိုးမရှိနိုင်ကြောင်းကို "ဦးသျှောင်လုပ်ထုံးကျမ်း"မှာ မာဒီယာဗိုလီက (Il Principe - Niccold di Bernardo dei Machiavelli) စောဒကများစွာနဲ့ တင်ပြ ထားခဲ့တယ်။ မာဒီယာဗိုလီရဲ့ အဆိုအရ "ခံတပ်ဆိုတာက သြဇာအာဏာ ကျင့်သုံးမှုဆိုင်ရာ ဘေးကွဲမှုဖြစ်ခြင်း အမှတ်သင်္ကေတ" ဖြစ်ပါတယ်။

ဆိုလိုတာက အန္တရာယ်တွေကြောင့် အရေးကြုံလို့ ခံတပ်ထဲ ရှောင်တခင် ပုန်းခိုပြီး ခုခံ ကာကွယ်ခြင်းဟာ၊ ရန်သူတွေအတွက် တိုက်ခိုက်ရေးအရ ခက်ခဲတယ်လို့ ထင်ရပေမယ့်၊ လှုပ်ရှားမှု မရှိတော့တဲ့ ပစ်မှတ်လို ဖြစ်သွားတဲ့အတွက်၊ ရန်သူကို တပန်းသာအောင် အခွင့် အလမ်း ပေးလိုက်တာနဲ့ တူပါတယ်။

ခံတပ်ဆိုတာက ခုခံကာကွယ်ရေးအတွက် တည်ဆောက်ထားကြတယ်ဆိုပေမယ့်၊ စစ်ရေးအရ တကယ့် လက်တွေ့မှာကျတော့ တိုက်ခိုက်မှုစွမ်းရည်၊ လုပ်ပိုင်ခွင့်အာဏာ၊ လွှမ်းမိုးမှုအရှိန်အဝါ၊ ချုပ်ကိုင်မှုစွမ်းရည်တွေကို ဖြတ်တောက်လိုက်ပြီး၊ အင်အားချိနဲ့စေနိုင် ပါတယ်။ အမြင်အားဖြင့် ထိုးဖောက်ဖြိုဖျက်ဖို့ မလွယ်ကူလောက်ဘူးလို့ ထင်ရပေမယ့်၊ အန္တရာယ်ကြီးကနေ ရှောင်ခွင်းရုံသာ အသုံးကျပြီး အကာအကွယ်ပေးမှုထက်၊ အချုပ်စခန်း၊ ထောင်ခန်းလို ဖြစ်သွားနိုင်ပါတယ်။

ခံတပ်အများစုဟာ ဘယ်လောက်ပဲ ကြီးမားအောင် တည်ဆောက်ထားပါစေ၊ လွတ် လပ်လဟာဖြစ်မှု မရှိဘဲ၊ ကျဉ်းမြောင်းသေးသွယ်တဲ့ လမ်းစနစ်၊ နေရာထိုင်ခင်းစီစဉ်ထားမှု တွေကြောင့်၊ စစ်ကြီးအတွင်း အပြင်လောကနဲ့ အဆက်ဖြတ်ထားရတဲ့အတွက်၊ ပလိပ် ရောဂါ စသဖြင့် ကပ်ရောဂါဘေးတွေ၊ စားနပ်ရိက္ခာပြတ်တောက်မှုကြောင့် အငတ်ဘေး တွေ စသဖြင့် မလွဲမသွေ တွေ့ကြုံရတတ်ပါတယ်။

ဒါကြောင့် ခံတပ်ဆိုတာက လက်တွေ့မှာ အသုံးချမှုထက် အသုံးမကျမှုများပြီး၊ ပြဿနာ ပဋိပက္ခတွေကို အပြီးတိုင် ဖြေရှင်းနိုင်မှုထက်၊ ခေတ္တ တဒင်္ဂစာ ကာလတို အခိုက် အတန့်အတွက် အချိန်ဆွဲတာမျိုးလောက်သာ အသုံးဝင်ပါတယ်။

လူသားတွေဆိုတာက လူမှုဆက်ဆံရေးသတ္တဝါတွေဖြစ်ပြီး၊ ဩဇာအာဏာ အရှိန် အဝါဆိုတာက ထိတွေ့ဆက်ဆံမှုနဲ့ ပြန့်နှံ့သက်ရောက်မှုတွေအပေါ် မူတည်ပါတယ်။ ဩဇာအာဏာ အရှိန်အဝါကို အခြေတကျ တည်ဆောက်နိုင်ဖို့၊ နှလုံးသားကို ဗဟိုပြုပြီး အသက် သွေးကြောတွေ စီးဆင်းသွားလာသလို၊ ဝန်းကျင်တစ်ခုလုံး အချိတ်အဆက်ကောင်းတွေ ရှိ နေဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။ လမ်းကြိုလမ်းကြားကစလို့ ရင်ပြင်ကွင်းပြင်အဆုံး၊ လူတွေအကြား ဖြစ်ပျက်သမျှ အကြောင်းအရာတွေ အားလုံးကို သိနိုင်ဖို့ သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာ အရင်းအမြစ်ကောင်းတွေ တည်ဆောက်ထားဖို့ လိုအပ်ပြီး၊ အဝေးဆုံး အရပ်မှာ မဖြစ်စလောက် ပြိုင်ဘက်က ကိုယ့်အပေါ် အန္တရာယ်ပြုဖို့ရာ စီစဉ်တဲ့ အကြောင်းကိုတောင် သိ နိုင်ဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။

အန္တရာယ်ဆိုတာက အနေအထားအပေါ် ခြိမ်းခြောက်မှု တစုံတရာရှိတယ်လို့ ထင်ရ တဲ့ အခိုက်အတန့်မှာ စတင်ပါတယ်။ အန္တရာယ်ရှိကြောင်း အရိပ်လက္ခဏာ ပေါ်လာတာနဲ့၊ လူတွေက အန္တရာယ်ကို ရင်ဆိုင်ဖို့ထက်၊ နောက်ဆုတ်ပြီး ရှောင်ပြေးဖို့သာ ဦးစားပေးတတ် ကြတယ်။ အဲဒီလို ရှောင်ကွင်းစိတ်ကြောင့်ပဲ၊ လုံခြုံမှုအတွက် အရေးကြီးဆုံး အချိတ် အဆက်တွေကို တမင်သက်သက် ဖျက်ဆီးသလို ဖြစ်သွားကြတယ်။

အရှိန်အဝါကောင်းတစ်ခု လည်ပတ်ဖို့ လိုအပ်တဲ့ ဆက်သွယ်ရေးဝန်းကျင်တွေ တစ်ခု ပြီး တစ်ခု ကျဉ်းမြောင်းသွားပြီး၊ ဘေးပတ်ဝန်းကျင်မှာ ဖြစ်ပျက်သမျှ အရေးကိစ္စတွေကို မြင်နိုင်စွမ်း၊ သိနိုင်စွမ်း မရှိတဲ့အဆုံး၊ အခြေအနေအပေါ် ချက်ချင်းလက်ငင်း တုန့်ပြန်နိုင် စွမ်းနဲ့ နည်းပရိယာယ်သုံးပြီး စနစ်တကျ ဖြေရှင်းနိုင်စွမ်းတွေပါ ပျောက်ဆုံးသွားတယ်။ အဲဒါနဲ့ပဲ ကိုယ့်ရဲ့ အနေအထားက ပစ်မှတ်ကောင်းတစ်ခုထက် မပိုတော့ဘဲ၊ ရန်သူလက်ခုပ် ထဲက ရေလိုဖြစ်သွားတယ်။ ဒါကြောင့် တစ်ကိုယ်တည်း အထီးတည်း ရပ်တည်ခြင်းဟာ၊ လုံခြုံမှု လုံးဝမရှိဘဲ၊ အန္တရာယ်ကို လက်ယက်ခေါ်သလိုသာ ဖြစ်စေပါတယ်။ စစ်မက် ရေးရာအရ အသုံးကျတဲ့ နည်းဗျူဟာလည်း မဟုတ်သလို၊ ပေါင်းသင်းဆက်ဆံရေးအရ အသုံးကျတဲ့ နေထိုင်မှုမျိုးလည်း လုံးဝ မဟုတ်ပါဘူး။

အထီးတည်းရပ်တည်ခြင်းကနေ ရ နိုင်တဲ့ အကျိုးရလဒ်ဆိုလို့ ကျရှုံးမှုနဲ့ သေဆုံးပျက်စီးမှုပဲ ရှိပါတယ်။

မသေချာ၊ မရေရာမှုတွေကြောင့် အန္တရာယ်ကို ထိပ်တိုက် ရင်ဆိုင်နေရတဲ့အခါမှာ ရှောင်ပြေးလိုစိတ် လူတိုင်း ဖြစ်တတ်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ပြဿနာ ပဋိပက္ခတွေကို ထိပ်တိုက် မရင်ဆိုင်မချင်း ... နောက်ဆက်တွဲ အကျိုးဆက် လောင်းရိပ်တွေကနေ လွတ်မြောက်နိုင်မှာ မဟုတ်ပါဘူး။ ရှောင်ပြေးစိတ်ကို ပြုပြင်ပါ။ တစ်ကိုယ်တည်း ရပ်တည် ရဲတာက သတ္တိကြီးတာ လုံးဝ မဟုတ်ပါဘူး။ အကြောက်လွန်ပြီး ရွံ့စိတ်နဲ့ ရူးမိုက်ပြတာပါ။ ဘယ်တော့မှ တစ်ကိုယ်တည်း ရပ်တည်ဖို့ မကြိုးစားပါနဲ့။ တိုင်တစ်ခုတည်းနဲ့ အိမ်မဖြစ်နိုင်ပါဘူး။ ဒါကြောင့် အတွင်းသိုစိတ်ထက်၊ အပြင်ကို ဖြန့်ကျက်လိုစိတ် ပြောင်းလဲမွေးမြူပါ။ လူတွေနဲ့ ပြန်လည် ချိတ်ဆက်ပါ။ နဂိုထက်ပိုပြီး လူမှုဆက်ဆံရေး စက်ဝန်းကို ချဲ့ထွင်ပါ။ မိတ်ဆွေဟောင်း၊ အပေါင်းအသင်းဟောင်းတွေနဲ့ ပြန်လည် ဆက်သွယ်ပါ။ မဟာမိတ် ဟောင်းတွေနဲ့ ပြန်ချိတ်ဆက်ပြီး၊ ရင်းနှီးမှုကို ပြန်လည်ရယူပါ။ မတူညီတဲ့ လူမှုရေးစက်ဝန်း သစ်တွေ တစ်ခုပြီးတစ်ခု ဖန်တီးတည်ဆောက်ပါ။ ဒီနည်းတွေကို လက်တွေ့အသုံးပြုခဲ့လို့ သာ ခေတ်အဆက်ဆက်က အရှိန်အဝါကြီးသူတွေ အားလုံး သမိုင်း မှတ်တမ်းတင်ခံရတာ ပါ။

ရောမခေတ်က သူမတူလူထူး၊ နိုင်ငံရေးသမားတယောက်ရှိခဲ့တယ်။ အသေဆိုးနဲ့ ကျ ဆုံးသွားခဲ့ရပေမယ့်၊ အနေကောင်းလို့ သူကောင်းမျိုးတွေအကြားမှာ ဂုဏ်ထူးများစွာနဲ့ ရှင်သန်နိုင်ခဲ့ပါတယ်။ သူကတော့ အဆင့်နိမ့်တဲ့ အိမ်တော်တစ်ခုက ပေါက်ဖွားကြီးပြင်းလာ ခဲ့ရပြီး၊ ရောမခေတ်အဆက်ဆက်မှာ အထူးချွန်ဆုံးသော နိုင်ငံရေးသမားအဖြစ် သမိုင်း မှတ်တမ်းတင်ခံရတဲ့ စီစီရို (Marcus Tullius Cicero) ဖြစ်ပါတယ်။

မျိုးနိမ့်ရိုးနိမ့်မှာ မွေးဖွားခဲ့ရပေမယ့်၊ သူကောင်းမျိုးတွေနဲ့ တန်းတူ မော်ကြားနိုင် လောက်အောင် စီစီရို ဘာတွေ လုပ်ခဲ့လို့လဲ။ အမြော်အမြင်ကြီးပြီး၊ အမြင်ကျယ်ခဲ့လို့ပါ။ ကြုံတွေ့ခဲ့ရသမျှ ပြဿနာ၊ ပဋိပက္ခတွေကို ရှောင်ပြေးမယ့်အစား၊ ထိပ်တိုက်ရင်ဆိုင်ပြီး၊ လိုအပ်တဲ့ အရင်းအမြစ်အားလုံးကို အချိတ်အဆက်မပြတ် ထိန်းသိမ်းစောင့်ကြပ်နိုင်ခဲ့လို့ ဖြစ်ပါတယ်။

စိစိရီဟာ မျိုးရိုးနိမ့်က မွေးဖွားလာခဲ့ရသူဖြစ်တဲ့အတွက်၊
အပေါင်းအသင်းကောင်း မရှိ ပါဘူး။ ဒါပေမယ့် အဆင့်မြင့်တဲ့ ဘဝမျိုးကို ရချင်ရင်၊
အဆင့်ရှိတဲ့ အချိတ်အဆက်ကောင်း၊ အပေါင်းအသင်းကောင်း၊
မဟာမိတ်ကောင်းတွေ လိုအပ်မှန်း သိခဲ့တဲ့အတွက်၊ ဘဝအဆင့် အတန်း
တိုးတက်သွားခဲ့တဲ့ လူမှုစက်ဝန်း အလိုက်၊ လူတွေနဲ့ အချိတ်အဆက် မပြတ်ခဲ့ပါ ဘူး။

နေရာတိုင်း၊ နယ်ပယ်တိုင်း၊ လူမှုအဆင့်အတန်းတိုင်းနဲ့
အချိတ်အဆက်ထားပြီး၊ သူနဲ့ မသိတဲ့သူ မရှိအောင်၊ သူနဲ့ မကင်းတဲ့သူ မရှိအောင်၊
ပေါင်းသင်းထားခဲ့လို့ပါ။ မတူညီတဲ့ နယ်ပယ်၊ အသိုက်အဝန်း၊ အသိုက်အမြို့တွေ
တစ်ခုပြီးတစ်ခု၊ စက်ဝန်းတွေ ဆက်စပ် ဖန်တီးထားခဲ့ပြီး၊ နေရာတိုင်းမှာ
မဟာမိတ်တွေ ရှိခဲ့လို့သာ၊ အောက်ခြေတန်း အဆင့်နိမ့် ဘဝကနေ၊
သူကောင်းမျိုးတွေနဲ့တန်းတူ နေနိုင်တဲ့အထိ ဘဝတိုးတက်နိုင်ခဲ့တာ ဖြစ်ပါတယ်။
လူသားတွေက ပေါင်းသင်းဆက်ဆံရေးသတ္တဝါတွေ ဖြစ်တဲ့အတွက်၊ ပေါင်းသင်း
ဆက်ဆံတတ်တဲ့ လူမှုစွမ်းရည်အလိုက်၊ လူမှုအသိုက်အဝန်းအတွင်း လူမှုစက်ဝန်း
ကြီးသ ထက်ကြီးအောင်၊ အချိတ်အဆက် ကောင်းသထက်ကောင်းအောင်
စွမ်းဆောင်နိုင်ပါတယ်။

အပေါင်းအသင်း၊ အဆက်အဆံ မကောင်းရင်တော့၊ ကိုယ့်ဘက်က
ဘယ်လောက်ပဲ ချောပေါင်းပါစေ၊ ဘယ်သူမှ အဖတ်မလုပ်ချင်ပါဘူး။ ဒါကြောင့်
ဘယ်လို လူမှုအဆင့် အတန်းကိုပဲ ရောက်နေပါစေ၊ အပြောတတ်အောင် ကြိုးစားပါ။
နားထောင်ကောင်းပါစေ၊ ပေါင်းသင်းတတ်ပါစေ၊ အပေါင်းအသင်းကောင်းထက်
အချိတ်အဆက်ကောင်း ရအောင် ဖန်တီးပါ။

လူမုန်းမခံပါနဲ့။ ပြုငြင်ခံရသူဖြစ်အောင် မနေမိပါစေနဲ့။ လူ့အကြိုက်ကို
လိုက်ပါ။ သို့သော် လူ့အကြိုက် လိုက်မဖားမိပါစေနဲ့။ မှန်ရာကို လုပ်ပါ။ မှန်တိုင်းတော့
မပြောမိပါစေ နဲ့။ အကျဉ်ခံရသူ လုံးဝ မဖြစ်ပါစေနဲ့။ အပယ်ခံ ဘဝထက် ဆိုးရွားတဲ့
လူ့ဘဝမျိုး မရှိပါဘူး။ လူတွေနဲ့ လုံးဝ အဆက်မဖြတ်ပါနဲ့။ အခြားလူတွေကို
ကိုယ့်ဘဝထဲကနေ ပထုတ်လိုက်တဲ့ အတွက်၊ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ
ထိခိုက်ခံစားရတတ်တယ်။ ကောင်းသည်ဖြစ်စေ၊ မကောင်း သည်ဖြစ်စေ အားလုံးနဲ့
အဆက်မပြတ် ပေါင်းသင်းဆက်ဆံပါ။ တစ်ကောင်ကြွက်အနေနဲ့ ဘယ်လောက်ပဲ
လွတ်လွတ်လပ်လပ် နေခွင့်ရနေပါစေ၊ အခက်အခဲကြုံတွေ့ရတိုင်း ကူမယ့်
ကယ်မယ့်သူ မရှိလို့ အနေခက်ပြီး၊ သေရေးသေကြောင်း တွေးမိတတ်တယ်။

ဒါကြောင့် ခံတပ်လိုမျိုးထဲကို ရှောင်ထွက်ပုန်းခိုလိုက်မယ့်အစား၊ လောကကြီးကို ဧရာမ နန်းတော်ကြီးအဖြစ် မှတ်လိုက်ပါ။ မတူညီတဲ့ လူမှုအဆင့်အတန်းအလိုက် တွေ့ကြုံ ရမယ့် လူတိုင်းနဲ့ ပေါင်းသင်းဆက်ဆံပါ။ အချိတ်အဆက် ရယူပါ။ လူတိုင်းနဲ့ အဆင်ပြေတဲ့ လူမျိုးဖြစ်ပါစေ။ လိုအပ်ရင် လေယူရာယိမ်းနိုင်သလို၊ မဖြစ်ရင် အလံတိုင်လို လွှင့်နိုင်သူ မျိုး အဖြစ် လူအလိုက် ပေါင်းသင်းပါ။ မတူညီတဲ့ လူမှုစက်ဝန်းအလိုက်၊ နယ်ပယ်တိုင်းမှာ အချိတ်အဆက် ရှိနေပါစေ။

လူတွေကို ပေးကမ်းမြှောက်စားနိုင်မှ ငွေကြေးချမ်းသာသူတွေက လူထက်လူဖြစ်ခွင့် ရကြပါတယ်။ ဒါပေမယ့် အပေါင်းအသင်းများပြီး၊ အချိတ်အဆက်ကောင်း ရှိနေခဲ့ရင်၊ လူ ထက်လူအဆင့် မဟုတ်တော့ဘဲ၊ လူပေါ်က လူဖြစ်အောင် အဆင့်ကျော်တက်နိုင်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် အန္တရာယ်တွေကို ကျော်လွှားဖို့၊ တနေရာတည်းမှာပဲ မနေပါနဲ့၊ နန်းတော်ထဲက အခန်းစုံ လှည့်ပတ်လျှောက်သွားပါ။ လူမျိုးစုံနဲ့ ပေါင်းသင်းဆက်ဆံပြီး၊ မဟာမိတ်ဖွဲ့ထားပါ။ အပေါင်းအသင်း အချိတ်အဆက်ကောင်းတွေ ဆိုတာက ကိုယ့်အတွက် အကာအကွယ် တွေပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ လူဆင်းရဲဖြစ်နေပါစေ၊ အပေါင်းအသင်းကောင်း၊ အချိတ်အဆက် ကောင်း ရှိနေခဲ့ရင်၊ ဘယ်လို အန္တရာယ်မျိုးကိုမဆို မမှုပါဘူး။ နေတတ်ရင် လောက နန်းတော်ကြီးက ကျေနပ်စရာတွေနဲ့ပါ။

"အမြော်အမြင်ကြီးပြီး၊ ဉာဏ်ပညာထက်မြက်တဲ့ ဦးညွှောင်အနေနဲ့ သူ့ဂုဏ်ထူး အရှိန်အဝါကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်လိုတဲ့အခါမှာပဲ ဖြစ်စေ၊ လွန်သွားတဲ့အခါ အရိုက်အရာဆက်ခံတဲ့ သားစဉ်မြေးဆက်ကို အာဏာယစ်မှူး မှောက်မှားတဲ့ ဦးညွှောင်တွေ မဖြစ်စေလိုတဲ့အခါမှာ ဖြစ်စေ၊ ဘယ်သောအခါမှ အုပ်ချုပ်ခံတွေ နဲ့ အချိတ်အဆက်မရှိတဲ့ ခံတပ်လိုမျိုး နံရံတံတိုင်း အထပ်ထပ်နဲ့ စည်းကြပ်မှာ မဟုတ်ပါဘူး။ အဲဒီအစား အများအတွက် အချိတ်အဆက် ရှိပြီး၊ အကျိုးစီးပွား ကို လိုလားစွာ ဖော်ဆောင်ပေးနိုင်တဲ့ ဘုရားဝတ်ကျောင်းလိုမျိုး ပွင့်လင်းမြင်သာ မှု၊ အဆက်အသွယ်ရှိမှုမျိုးကို ဖော်ဆောင်တတ်တယ်။"

နည်းဥပဒေသ (၁၉)

တစ်ဖက်လူကိုသိပါ လူမှားပြီးမစော်ကားမိစေနဲ့

သဘောတရား

မတူညီတဲ့ စရိုက်တွေနဲ့ လူတွေ အမျိုးမျိုးရှိတယ်။ စိတ်ထင်တိုင်း ကြိုက်သလို ဆက်ဆံလို့မရဘူး။ တစ်ချို့လူတွေက ကိုယ့်ထက် ပါးနပ်တယ်၊ လူရည်လည်တယ်၊ သူတို့အပေါ် ကွက်ကျော်ရိုက်လိုက်ရင်၊ ဘဝမပျက် မချင်းကလဲစားပြန်ချေခံရတတ်တယ်။ ကိုယ့်ထက် သရုပ်ဆောင်ကောင်း သလို၊ ဉာဏ်ပရိယာယ် ပိုကြွယ်ကြွယ်တယ်၊ သိုးရေခြံထားတဲ့ ဝံပုလွေလိုမျိုး၊ နေရာစုံ၊ နယ်ပယ်စုံမှာ ရှိနေတတ်ကြတယ်။ ဒါကြောင့် ပေါင်းသင်းဆက်ဆံရ မယ့် တဖက်လူကို သိအောင် ကြိုးစားပါ။ မသိနားမလည်ဘဲ လူမှားပြီး မစော်ကား၊ မမှောက်မှားမိစေနဲ့။

"ဓားသမားနဲ့ တွေ့မှတော့ ဓားထုတ်ပြပေါ့၊ စာမတတ်တဲ့သူကို ကဗျာရွတ်ပြမနေနဲ့။"

ယှဉ်ဘက်၊ အယုံလွယ်သူ နှင့် ခံစားရသူများ

ဩဇာအာဏာ အရှိန်အဝါကို လက်ဆုပ်လက်ကိုင် ရနိုင်ဖို့ ကြိုးစားတဲ့ ခရီးလမ်း တစ်လျှောက်မှာ - အမြဲလိုလို ယှဉ်ပြိုင်နေတတ်တဲ့ ရန်ဘက်တွေ၊ ဘယ်သူပြောပြော အယုံ လွယ်ပြီး၊ ထင်ချင်ရာကို ရမ်းသန်း စွဲထင်မြင်တတ်တဲ့ သူတွေနဲ့၊ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် အထိမခံဘဲ၊ ခံစားရလွယ်သူတွေကို မလွဲမသွေ တွေ့ကြုံဆုံတွေ့ ရမှာပါ။ သိုးအုပ်ထဲက သိုးရေခြံ၊ ဝံပုလွေကို ရှာနိုင်ခြင်း၊ ကြက်အုပ်ထဲက မြေခွေးပျိုကို ရွေးနိုင်ခြင်းနဲ့ လင်းတအုပ်ထဲက ဇီးကွက်စုတ်ကို ဖော်နိုင်ပြီဆိုရင်၊ ဩဇာအာဏာအရှိန်အဝါကို စွမ်းဆောင်ရည် ရှိရှိ လက်တွေ့အသုံးကျ အသုံးချတတ်ခြင်းဖြစ်တယ်။

နိုင်ထက်စီးနင်း၊ အတင်းအကြပ်လုပ်စရာမလိုဘဲ၊ အတွေ့အကြုံနဲ့ လုပ်ရည်ကိုင်ရည် သက်သက်တွေကိုပဲ အခြေခံပြီး အကောင်းအဆိုး၊ အကြောင်းအကျိုး ခွဲခြမ်း စိစစ်တတ်ပြီ၊ လူဆိုး၊ လူကောင်း၊ အမှတ်သညာ ကွဲပြားအောင် ဖော်ထုတ်တတ်ပြီဆိုရင်၊ ဩဇာအရှိန်အဝါ ကြီးသူ စင်စစ်ဖြစ်နေပါပြီ။

ဒါပေမယ့် ဘဝခရီးလမ်းတစ်လျှောက် တွေ့ကရာလူတွေနဲ့ အဆင်မပြေဖြစ်ပြီး၊ သေချာဆန်းစစ်မှုလည်းမရှိ၊ သုံးသပ်ခြင်းလည်း မလုပ်၊ အမြော်အမြင်ရှိရှိ မဝေဖန်၊ မပိုင်းခြားဘူးဆိုရင်တော့၊ အလွဲတချက်တည်းနဲ့ တစ်သက်လုံး ဝမ်းနည်းရတတ်ပါတယ်။

ဘယ်သူက ဘယ်လိုလူမှန်း သိအောင် ခွဲနိုင်၊ ကွဲနိုင်ရင်တော့၊ ရေရှည်မှာ အခက်အခဲ မရှိ ပြဿနာ ပဋိပက္ခတွေကို အဆင်ပြေပြေ ဖြေရှင်းနိုင်မှာ ဖြစ်ပါတယ်။ လူကဲခတ်တတ် ခြင်းက ဘက်စုံအသုံးကျတဲ့ လက်နက်လိုပဲ၊ လူမှုပေါင်းသင်းဆက်ဆံရေးအတွက် မဖြစ် မနေ လိုအပ်တဲ့

ပညာရပ်တစ်ခုပဲဖြစ်တယ်။

ဆက်လက် ဖော်ပြပေးသွားမယ့် လူအမျိုးအစားတွေက အကဲခတ်ဖို့
မလွယ်ကူသလို၊အင်မတန် အန္တရာယ်များတဲ့ လူမျိုးတွေ ဖြစ်ပါတယ်။ မှတ်မှတ်ရရ
စိတ်ထဲစွဲအောင် လေ့လာထားပါ။

တဖောက်ကန်း နဲ့ စိတ်ကြီးဝင်သမား

အပေါ်ယံကြည့်လိုက်ရင်တော့ မသိသာပေမယ့်၊ မောက်မာစိတ်ကို ဖုံးကွယ်ထားပြီး၊ အပြုံးချိုချိုနဲ့ ဟန်ဆောင်တတ်သူတွေက အန္တရာယ်အကြီးဆုံးသော လူတွေဖြစ်တယ်။ အမှားလေး တစ်ခုအတွက်နဲ့ သေတပန် သက်တဆုံး၊ ကလဲ့စားချေတတ်ပြီး၊ ဘယ်တော့မှ ခွင့်မလွှတ်တဲ့ အငြိုးအတေးကြီးသူတွေ ဖြစ်တယ်။

"မူးနေလို့ ပြောမိပြောရာ ပြောလိုက်တာပါ။ မရည်ရွယ်ပါဘူး" ဆိုပြီး ဆင်ခြေပေးပါ စေ၊ မော်ကြား မောက်မာတဲ့ လူတွေက သူတို့အပေါ် မကောင်းပြောတာမျိုးခံရတာနဲ့၊ တသက် မကျေလည်နိုင်ကြပါဘူး။ စိတ်ခံစားချက်ပြင်းထန်သူတွေ ဖြစ်သလို၊ တစ်ဖက် သားကို ပြန်ဒုက္ခပေး ကလဲ့စားချေဖို့ အချိန်လုံးဝ မဆွဲတတ်သူတွေပါ။ ချက်ချင်းလက်ငင်း မုချသမားတွေ ဖြစ်တာကြောင့်၊ အမှားတခုကို ကလဲ့စားများစွာနဲ့ ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြန် ထုချေတတ်ပါတယ်။

ကိုယ့်အပေါင်းအသင်း မိတ်ဆွေနဲ့၊ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်တွေထဲမှာ စိတ်ခံစားချက် ပြင်းထန်သူတွေနဲ့၊ မာနတခွဲသားတွေ ပါလာရင်၊ ဝေးဝေးရှောင်နေလိုက်တာ ကောင်းပါ တယ်။ မေးထူးခေါ်ပြော ခပ်တန်းတန်း နေလိုက်တာက လုံခြုံစိတ်ချရပါတယ်။ စကား အမှားမခံတဲ့ လူတွေဖြစ်တဲ့အတွက်၊ သူတို့နဲ့ ပြောဆို ဆက်ဆံတဲ့အခါမှာ မလိုအပ်တာကို ဘယ်တော့မှ မပြောမိအောင် ဆင်ခြင်နေပါ။ သူတို့ဆီကနေ ဘာမှ မျှော်လင့်လို့ မရပါဘူး။

ကုမရကယ်မရလောက်အောင် လိပ်ပြာမလုံတဲ့ လျော့ရိလျော့ရဲသမား

တဇောက်ကန်းသမားနဲ့ စိတ်ကြီးဝင် မာန်ကြီးလူတွေနဲ့ ခပ်ဆင်ဆင်ပါပဲ၊
ဒါပေမယ့် ဒီ လူတွေက စိတ်ခံစားချက်ကို ရှေ့တန်းတင်ပြီး၊ ကိုယ့်ကိုယ်ကို
ယုံကြည်မှု မရှိတဲ့သူတွေဖြစ် တဲ့အတွက်၊
ရှက်စိတ်ကြောက်စိတ်မလုံစိတ်တွေကြောင့် သံသယအလွန်များသူတွေ ဖြစ်
ပါတယ်။ မာန်ကြီးပေမယ့်၊ မလုံစိတ်ကို အခြေခံတဲ့ မာန်စိတ်မျိုး ဖြစ်တဲ့အတွက်၊
စွပ်စွဲတာ မျိုး၊ နာမည်တပ် အပြစ်ဆိုတာမျိုးတွေရဲ့ သာမန်
လူမှုပဋိပက္ခလေးတွေကိုတောင် ကမ္ဘာစစ် ကြီးတွေလိုမျိုး
သဘောထားတတ်သူတွေဖြစ်ပါတယ်။

သူတို့အပေါ် ကွက်ကျော်ရိုက်၊ လူပါးဝတယ်လို့ ခံစားမိခဲ့ရင်၊
မှန်သည်ဖြစ်စေ၊ မှားသည်ဖြစ်စေ၊ သူတို့ရဲ့ လျော့ရိလျော့ရဲ မာန်စိတ်နဲ့
တန်ပြန်တိုက်ခိုက်တတ်ပါတယ်။ သူ တို့ရဲ့ တိုက်ခိုက်ပုံက ချက်ချင်းကြီး
အရှိက်ထိသွားအောင် တုန်ပြန်တာမျိုး မဟုတ်ဘဲ၊ မသိမသာလေး အဖျားခတ်
တိုက်ခိုက်တာမျိုး ဖြစ်တာကြောင့်၊ ကိုယ့်ဘက် အထိနာလို့ နာ နေမှန်း မသိဘဲ၊
အချိန်နောက်ကျသွားလို့ အဖတ်ဆည်မရလောက်အောင် ဆုံးရှုံးမှုတွေ
ထပ်လာတော့မှ သတိထားမိစေနိုင်တတ်တဲ့ ကလဲ့စားချေမှုမျိုးကို
အမြဲလုပ်တတ်ကြပါ တယ်။

ဒီလိုလူတွေအပေါ် ကိုယ့်ဘက်က အကြောင်းအမျိုးမျိုးကြောင့်
ရည်ရွယ်လို့ပဲဖြစ်စေ၊ မရည်ရွယ်ဘဲ ဖြစ်စေ မှားခဲ့မိရင်၊ သူတို့ရဲ့ စက်ကွင်းကနေ
လွတ်အောင် ထွက်ပြေးပါ။ လုံးဝ အကပ်မခံပါနဲ့။ သေတဲ့အထိ သူတို့အနား
မသွားပါနဲ့။ ဖြစ်နိုင်ရင် ကမ္ဘာတဖက်တ ချက်ထိ သွားပြီး ရှောင်ပြေးပါ။

သံသယသမား

ဆိုဗီယက်ယူနီယံရဲ့ ခေါင်းဆောင် (Joseph Stalin) ဂျိုးဆက် စတာလင်လိုလူမျိုးတွေကို သံသယသမားတွေလို့ ခေါ်တယ်။ အန္တရာယ်မရှိပေမယ့်၊ မထင်ရင် မထင်သလို ကြောက်ဖို့အကောင်းဆုံး ဖြစ်သွားတတ်တယ်။ ဘာလို့လဲဆိုတော့ သူတို့က တာကန်း သမားတွေလိုပဲ .. သူတို့စိတ်ထဲ.. ထင်ချင်ရာ ပတ်ထင်နေတတ်တဲ့အတွက်၊ လူတွေကို အဖြောင့်မမြင်ဘဲ၊ အပြစ်မြင်စိတ်နဲ့၊ မကောင်းမြင်စွပ်စွဲပြီး၊ အတွေးတွေကို အမှန်လို့ ထင်နေတတ်သူတွေပါ။ အတွေးအမြင်သမားဆိုပေမယ့်၊ အမြော်အမြင်တော့ မရှိပါဘူး။

သံသယသမားတွေက အလိမ်ခံရဆုံး လူတွေဖြစ်ပါတယ်။ စိတ်အခြေအနေ မခိုင်မာ၊ မတည်ငြိမ်တဲ့အတွက် လူတွေရဲ့ အပြောတိုင်းကို လက်ခံမိသလိုလိုနဲ့၊ ယုံချင်ယုံသွားတတ် ပါတယ်။ သူတို့နဲ့ မဖြစ်မနေ ဆက်ဆံရမယ်ဆိုရင်၊ သူတို့အကြိုက်လိုက်ပြီး ထောက်ခံ ပေးလိုက်ပါ။ တကယ်လို့ သူတို့ရဲ့ သံသယဖြစ်မှုကို ခံနေရရင်တော့၊ သတိကြီးကြီးထားပါ။ သူတို့စိတ်ထဲက သံသယအဖြေကို ရှင်းနိုင်ရင် ရှင်း၊ မရှင်းလို့ကတော့ အသက်ထွက်မှ ကျေနပ်ကြမယ့် လူမျိုးတွေ ဖြစ်ပါတယ်။

အငြိုးသမား

အငြိုးအတေးကြီးသူတွေက ဟန်ဆောင်ကောင်းတဲ့လူတွေ ဖြစ်ပါတယ်။
လိမ်ခံရလို့ပဲ ဖြစ်ဖြစ်၊ လှည့်ပတ်ခံရလို့ပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ကွက်ကျော်ရိုက်လို့၊
လူပါးပဲဝခံရပါစေဦး၊ သူတို့ မျက်နှာက အပြုံးမပျက်ပါဘူး။ ခွင့်လွှတ်သလိုနဲ့
စိတ်ထဲတေးမှတ်ထားတတ်တဲ့သူတွေပါ။ အတိုင်းအတာတခုအထိ သည်းခံနေပြီး၊
မခံနိုင်တော့မှ ထပြီး သောင်းကျန်းတတ်တဲ့ မြွေ လိုလူတွေပါ။

ကလဲ့စားချေမယ့်ချေ အကြေချေချင်တဲ့ လူတွေဖြစ်ပါတယ်။
သွေးအေးလူသတ် သမားတွေလိုပဲ၊ တကယ်လုပ်ပြီဆိုရင် ဘာကိုမှ ဂရုမစိုက်ဘဲ၊
အပြီးတိုင် ချေမှုန်းတတ်သူ တွေဖြစ်ပါတယ်။ တစ်သက်လုံး တွက်ချက်နေတတ်ပြီး၊
တေးထားသမျှ အငြိုးတွေကို ရေချိန်တခု ရောက်တာနဲ့ လက်တွေ့
စစ်တမ်းရှည်ထုတ်ပြီး၊ ကလဲ့စားချေတတ်ပါတယ်။

အများအားဖြင့် အငြိုးသမားတွေက အေးတိအေးစက် နေတတ်ကြပါတယ်။
စကား နည်းပြီး၊ ခံစားချက်တွေကို ဖုံးကွယ်ထားတတ်ကြပါတယ်။ ဒါပေမဲ့
အဆာလွန်နေတဲ့ မြွေဆိုးတကောင် အစာမြို့ဖို့ ချောင်းနေသလိုမျိုး၊
သတိကြီးကြီးထားပြီး၊ သွားလာတတ် သလို၊ ခွင်ရရင် အသေချတဲ့သူတွေပါ။
ဒီလူတွေနဲ့ မဖြစ်မနေ ရင်ဆိုင်ရမယ်ဆိုရင်၊ အနိုင် တိုက်ပါ။ အပြတ်ချေမှုန်းပါ။
သူသေကိုယ်သေ တဲ့တိုးရင်ဆိုင်ပါ။ သူ့ကိုမှ မဝါးမြို့နိုင်ခဲ့ရင်၊ သူတို့ရဲ့ ဝါးမြို့မှုကြောင့်
ဘဝပျက်သွားနိုင်ပါတယ်။

တဲတိုးလူရိုးသမား

မသိရင် အူသလိုလို၊ အသလိုလို၊ လူရိုးကြီး၊ ရွက်ကြမ်းရေကျိုမို့
ကိုယ်ပြောသမျှ လက်ခံမှာပဲ ဆိုပြီး၊ လူအများစုက တဲတိုးသမားတွေကို
သွားလှည့်တတ်ကြတယ်။ ကွက် ကျော်ကြံတော့မှာ၊ တဲတိုးရဲ့ သိပ်ထိုးမှုတွေကို
ကြိတ်ခံလိုက်ရပြီး၊ တပ်ခေါက်ကြရပေါင်း လည်း မနည်းပါဘူး။ ..

ဒီလိုလူတွေဆီကနေ သတိထားရမယ့် အန္တရာယ်က၊ ကလဲ့စားလည်း
မဟုတ်သလို၊ ပြန်တိုက်ခိုက်တတ်လို့လည်း မဟုတ်ပါဘူး။ သူတို့က ကိုယ့်ရဲ့
စွမ်းအင်တွေ၊ အရင်းအမြစ် တွေကို သုံးဖြုန်းတတ်လို့ပါ။ ဖုတ်ကောင်နဲ့တူပြီး၊
တဲတိုးတွေက လူရည်လည်၊ လူပါးဝနိုင် ဆုံးသော မျက်နှာပြောင်သမားတွေပါ။

ကလော်ထုတ်လည်း မထွက်သွားဘဲ၊ ဝေ့လည်လည်နဲ့
လူမြင်ကတ်ခံပြီးတော့ သူများ ရဲ့ တန်ဖိုးရှိ အရင်းအမြစ်တွေကို
ခြွေပစ်တတ်တဲ့သူတွေဖြစ်ပါတယ်။ အရက်လည်း မရှိ၊ အကြောက်လည်း မရှိ၊
ပေါ့ပေါ့နေ ပေါ့ပေါ့စားဖြစ်တဲ့အတွက်၊ သူတို့ရဲ့ သိပ်ထိုးမှု (အတင်း
ဝင်ရောမှု)တွေကြောင့် ကြွက်နို့လိုပဲ အန္တရာယ်မရှိသလောက်၊ စိတ်ရှုပ်စရာ
အင်မတန်ကောင်းတဲ့ လူမျိုးတွေဖြစ်ပါတယ်။ လုံးဝ မပေါင်းသင့်သလို၊ မဖြစ်မနေ
ဆက်ဆံရမယ်ဆို ရင်တော့၊ တခါတည်း အပြတ်ဖြတ် စာရင်းရှင်းရမယ့် လူတွေ
ဖြစ်ပါတယ်။ သို့မဟုတ်ရင် တော့ တဲကြီးဝင်တိုးလို့ ဖယ်မရ ပြုမရ
ဖြစ်သွားပါလိမ့်မယ်။

နည်းဥပဒေသ (၂၀)

ကိုယ့်ဘက်ကလွဲ အစွဲမထားနဲ့

သဘောတရား

အမြော်အမြင်ရှိသူဟာ ဘယ်တော့မှ ဘက်မရွေး၊ ဘက်မလိုက်ဘူး။ ကိုယ့်ဘက်ကလွဲရင် ဘယ်ဘက်ကိုမှ အစွဲမထားနဲ့။ ကိုယ့်ကြောင့်လည်း ပြဿနာ၊ ပဋိပက္ခမဖြစ်စေနဲ့၊ ရွေးမိတဲ့ ဘက်ကြောင့်လည်း ပြဿနာ၊ ပဋိပက္ခမဖြစ်စေနဲ့။ လွတ်လပ်စွာ ရပ်တည်ပါ။ အမှီအခိုကင်းပါစေ။ ကိုယ်သာလျှင် ကိုယ့် သခင်ဖြစ်ပါစေ။ ဘက်ရှိသူတွေ အချင်းချင်း တိုက်ခိုက်ကြပါစေ၊ အချိန်တန် ကိုယ့်ဘက် ပြောင်းလာကြလိမ့်မယ်။ သူများနောက် လိုက်နေစရာ မလိုဘူး။ ကိုယ့်နောက်ပဲ လိုက်လာကြပါစေ။

ဩဇာအာဏာ အရှိန်အဝါဆိုတာ အသွင်အပြင်၊ ပုံပန်းသဏ္ဌာန် (ဥပဓိ) အပေါ်မူတည် တယ်။ ဒါကြောင့် ကိုယ့်ရဲ့ပုံရိပ်ကို ထိခိုက်စေမယ့် အလုပ်အကိုင်မျိုး၊ အသွားအလာမျိုး၊ အရှေ့အလျားမျိုး လုံးဝ မလုပ်မိစေနဲ့။ ပုံရိပ်ကို အမြဲ မြင့်တင်ပါ။ ပုဂ္ဂလဖြစ်စေ၊ သမဂ္ဂဖြစ် စေ ဘယ်ဘက်ကိုမှ မလိုက်နဲ့။ ဘက်ကင်းကင်းနေပါ။ အမှီအခိုကင်းပြီး၊ လောင်းရိပ်တွေ ကနေ လွတ်ကင်းတဲ့ ရပ်တည်မှုမျိုးမှာ အထာကျကျ၊ နေတတ်ထိုင်တတ်ရင် လူလေးစားခံ ရတတ်တယ်။ အနေမတတ်ဘဲ၊ လွန်လွန်ကဲကဲ မော်ကြွားရင်တော့၊ လူမလေး ခွေးမခန့် အဘက်ဘက်က ဝင်ဆွဲတာမျိုး ခံရတတ်တယ်။

နေတတ်၊ ထိုင်တတ်ပြီး၊ ဘက်တိုင်းနဲ့ အဆင်ပြေအောင် တသီးတသန့် ရပ်တည်နိုင် ရင် အားလုံးရဲ့ လေးစားမှုကို ခံရတတ်တယ်။ အနေအထားအရသာ အပေါ်လည်း မဟုတ်၊ အောက်လည်း မဟုတ်ပေမယ့်၊ အားလုံးရဲ့ ထိပ်ပေါ်ကနေ စီးပိုးခွင့် ရနိုင်တယ်။ ဘက်ရွေး လိုက်မယ်ဆိုရင်တော့၊ ရွေးချယ်လိုက်တဲ့ဘက်အလိုက် သူများနဲ့ တွဲဖက်လုပ်ကိုင်နေရင် တောင်၊ အမှီခိုခံ၊ အချိတ်အဆက်ခံဖြစ်သွားတဲ့အတွက်၊ ခေါင်းနေရာ မဟုတ်တော့ဘဲ၊ လက်ကိုင်တုတ်လို၊ တောင်ဝှေးလိုဘဝနဲ့ ခွာမရ ပြုမရ၊ အနေခက်ရလိမ့်မယ်။

တသီးတသန့်နေပြီး၊ အနေကောင်းနဲ့ ထိပ်ဦးပေါင်းမှာ ဆရာကျလာတာနဲ့အမျှ လူတွေ ရဲ့ လေးစားမှု ရလာလိမ့်မယ်။ ကိုယ့်ဘက်ကို ရွေးချယ်ပြီး ချဉ်းကပ်ဖို့ ကြိုးစားလာကြလိမ့် မယ်။ ကိုယ့်နောက် လိုက်ပါဖို့ တောင်းဆိုလာကြလိမ့်မယ်။ ဒါမှမဟုတ် ဘက်ချင်းယှဉ်ပြီး တန်းညှိတဲ့လူတွေရဲ့ ကမ်းလှမ်းမှုတွေ ရလာလိမ့်မယ်။ အနေအထားအလိုက်၊ အခြေအနေ အရ ကိုယ်လိုအပ်နေတဲ့ တစ်စုံတစ်ရာနဲ့ မျှားခေါ်ပြီး၊ သူများလက်ကိုင်တုတ် လုပ်ဖို့ ဆွဲဆောင်ခံရတတ်တယ်။

အထူးမှတ်ထားဖို့က - လိုချင်တပ်မက်စိတ်ဆိုတာ ကပ်ရောဂါကို ဖြစ်စေတတ်တဲ့ ကူးစက်ရောဂါပိုးလိုပဲ၊ အကပ်လည်းမခံနဲ့၊ အလာလည်း မခံနဲ့။ လူတွေမက်တဲ့ လူဖြစ်လာ ရင်၊ ကိုယ့်ကို ငတ်အောင် လုပ်မယ့်သူတွေ ကပ်လာတတ်တယ်။ လူထင်ကြီးခံရတိုင်း မက် လောက်စရာ

လူဖြစ်လိမ့်မယ်လို့လည်း မတွေးနဲ့။ နာမည်ကျော်၊ ဂုဏ်ရှိတိုင်း လူထက် ကလူ ဖြစ်ချင်မှ ဖြစ်မှာပါ။ အမြင်အားဖြင့် အထင်ကြီးစရာ၊ အားကျစရာ၊ မက်လောက်စရာ အသွင်နဲ့လူတွေက အများအားဖြင့်၊ အထင်ကြီးဖို့ကောင်းအောင်၊ အားကျစရာဖြစ်နေအောင်၊ မက်မောစရာဖြစ်သွားအောင် ဟန်ပြဟန်ဆောင် နေတဲ့သူတွေ ဖြစ်တယ်။

လူလေးစားခံ အစစ်၊ အထင်ကြီးလောက်စရာ လူပေါ်ကလူအစစ်တွေက သူတို့နဲ့ သိကျွမ်းခွင့်၊ ရင်းနှီးခွင့်၊ ခင်မင်ခွင့် မရဘဲ သူတို့အနေနဲ့ ဘာကြောင့် လူလေးစားခံဖြစ်နေကြ တယ်၊ အထင်ကြီးလောက်စရာ ဖြစ်နေတယ်ဆိုတာကို လွယ်လွယ် မသိနိုင်မမြင်နိုင်ပါဘူး။ ရေပေါ်ဆီလို လူမျိုးတွေထက် ပိုပြီး ဟန်ဆောင်ကောင်းကြတယ်။ ဖုံးကွယ်ထားတတ်ကြ တယ်။ လူသိမခံလိုကြပါဘူး။ အနှစ်ရှိတော့ အသံမထွက်ဘဲ၊ တည်ငြိမ်ကြပါတယ်။ အနှစ် မရှိဘဲ၊ အဆံလောက်သမားတွေကျတော့ လူပုံလယ်မှာ အရှက်မရှိ ဂုဏ်ဆာပြတတ်ကြ တယ်။

အခြေမခိုင်၊ အနေမတတ်ဘဲ၊ မော်ကြားလွန်လို့ အောက်ပြုတ်ကျသွားခဲ့ရင်တော့၊ သွားပြီပဲ။ အဖတ်ဆည်မရတော့ရင်၊ ဘက်သမားတွေက သူတို့လက်အောက်ထဲကို မဝင် မချင်း အတင်း သွတ်သွင်းတာမျိုး ခံရတတ်တယ်။ ဒါကြောင့် နန်းကျဘုရင်တိုင်းက သေ သော်မှသည် အိုကောင်း၏လို့ ညည်းတတ်ကြတာပါ။ သူမသာ ကိုယ်မသာ ဖြစ်သွားခဲ့ရင်၊ မထင်မှတ်ထားတဲ့ အဘက်ဘက်က နည်းစုံသုံးပြီး ကိုယ့်ကို အတင်း လက်ယက်ခေါ်ကြ လိမ့်မယ်။

ကံကောင်းလို့ ကိုယ့်အနေအထားက အောက်ဆုံးမှာဆိုပေမယ့်၊ လုပ်ရည်ကိုင်ရည်၊ စွမ်းဆောင်ရည်အပြင်၊ အရင်းအမြစ်တချို့ ရှိနေခဲ့ရင်တော့၊ မျက်နှာသာပေးတာတွေ၊ အကြွေးချေ၊ လက်ဆောင်ပေး၊ စသဖြင့် မက်လောက်စရာ ဆွဲဆောင်မှု တစ်စုံတစ်ရာနဲ့ သူ တို့ဘက် မရောက်ရောက်အောင် အချိတ်အဆက်တွေ တမင်ဆင်ပြီး အတင်းခေါ်ကြပါလိမ့် မယ်။ အဲဒီလို အနေအထားမျိုး ရောက်သွားခဲ့ရင်၊ အထူးမှတ်ထားပါ။ လုံးဝ ခေါင်းမညိတ်ပါ နဲ့။ ခေါင်းညိတ်မိလိုက်တာနဲ့ ဘဝပျက်သွားပါလိမ့်မယ်။ အများရဲ့ ဂရုစိုက်မှုကို အခွင့် ကောင်းယူပစ်လိုက်ပါ။ ဘက်သမားတွေ ဘာကြောင့် ကိုယ့်အပေါ် စိတ်ဝင်စားကြသလဲ ဆို ပြီး သူတို့ရဲ့ အကြံနောက်ကွယ်က ရည်ရွယ်ချက်ကို

မြင်အောင် ကြည့်ပါ။ အကြောင်းမဲ့ ကိုယ့်ကို စေတနာနဲ့ သနားလို့ လာခေါ်တာမျိုး မဖြစ်နိုင်ပါဘူး။ အမြော်အမြင်ရှိပါ။ ပါးနပ် ပါ။ လောင်းရိပ်ခံ .. ဘယ်တော့မှ မဖြစ်ပါစေနဲ့။ ပေးလာသမျှမှာ အစွယ်မပါရင်၊ အသာတကြည်လက်ခံပြီး၊ ကိုယ်ကျိုးထုတ်လိုက်ပါ။ အစွယ်ပါလာရင်တော့၊ သူ့အဆိပ်နဲ့သူ ပြန်သေသွားအောင် ပညာသားပါပါ ငြင်းဆန်လိုက်ပါ။ မဖြစ်မနေ လက်ခံရမယ်ဆိုရင် တော့၊ အပြစ်ကြီးတွေ ထပ်ဆင့်တိုးသွားတာမျိုး မဖြစ်အောင် ခေါင်းညိတ်ပြီး၊ လက်လျှို လိုက်ပါ။ ဒါပေမယ့် ဘယ်တော့မှ သူများအပူ၊ ကိုယ့်အပူအဖြစ်မခံနဲ့။ ရုန်းထွက်နိုင်တာနဲ့တပြိုင်နက် ကန်ထွက်ပါ။

ဒီနေရာမှာ အထူးမှတ်ထားဖို့က၊ လူတွေကို ဆန့်ကျင်ပြီး၊ တကိုယ်တော် ရပ်တည်ဖို့ ပြောနေတာ လုံးဝ မဟုတ်ပါဘူး။ ကောင်းတာပဲ လုပ်လုပ်၊ ဆိုးတာပဲ ... လုပ်လုပ် တစ်ယောက်တည်း နေလို့ မရပါဘူး။ ပေါင်းသင်းဆက်ဆံရေးနဲ့ အချိတ်အဆက်တွေ မဖြစ် မနေ လိုအပ်ပါတယ်။ လူတွေနဲ့ အဆင်ပြေအောင် နေပါ။ ပါးနပ်ပါ။ ကိုယ့်ရည်ရွယ်ချက်ကို ဖုံးကွယ်ထားပြီး၊ သူများဖြစ်ချင်တာကို လိုက်လုပ်ပေးရင်း ကိုယ်ကျိုးထုတ်ပါ။ တဖက်သား က ဆယ်ဆလောက် ကောက်ကျစ်စဉ်းလဲလာရင်၊ သူ့ထက် အဆပေါင်း တစ်ရာ ကောက် ကျစ်စဉ်းလဲတတ်ရမယ်။ ရန်သူက ခြေဆယ်လှမ်းကျော်တက်သွားနိုင်ခဲ့ရင်၊ ရန်သူထက် ခြေလှမ်းတစ်ရာ ကွက်ကျော်ရှိက်တတ်ရမယ်။

(The Virgin Queen - Elizabeth I - Queen of England and Ireland)
)အပျိုတော်ဘုရင်မအဖြစ် လူသိများတဲ့ ပထမ အဲလီဇဘတ် ဘုရင်မကြီးလိုလုပ်ပါ။ ဟင်းအိုးကို အမြဲမွှေနေပြီး၊ အရသာတက်အောင်လုပ်ရမယ်။ အပေါ်တက်လာတဲ့ အဆီ အနှစ်တွေကိုပဲ အရသာခံ ဝါးမြှိုစားသုံးပါ။ ကိုယ့်အနား လူတွေ ကပ်လာအောင် မျှားခေါ် ပြီး၊ ဝန်းရံလာတဲ့လူတွေရဲ့ ထူးကဲမှု အရည်အသွေးအလိုက် ကိုယ်ကျိုးထုတ်တတ်ရမယ်။ ကိုယ့်အနား ချဉ်းကပ်နိုင်ဖို့ လွယ်ကူခွင့် မရှိပါစေနဲ့။ တန်ဖိုးကြီးတဲ့ အရာကို လိုချင်ရင်၊ အဖိုးကြီးလေးစွာ ပေးဆပ်ရသလိုပဲ၊ ကိုယ့်အနား ချဉ်းကပ်ခွင့်ရဖို့ ပေးဆပ်မှုကြီးတွေ ရှိ နေပါစေ။ အပေါ်စား အဖြစ်မခံရပါဘူး။ အနီးဆုံးမှာလည်း မရှိစေဘဲ၊ အဝေးဆုံးကို မပို့မိပါ စေနဲ့။ မနီးမဝေး လက်တကမ်းအလိုမှာ နှစ်ဦးနှစ်ဖက် အကျိုးရှိစေမယ့် အလုပ်တွေကို လုပ်ပေးပြီး၊ လက်သပ်မွေးပါ။

ကိုယ်ဘက်ကလွဲပြီးအစွဲမထားတဲ့ နည်းဥပဒေသကို တကယ်လက်တွေ့

အကျိုးရှိရှိ ကျင့်သုံးနိုင်ခဲ့တဲ့ သူကတော့ ဂရိလူမျိုး စစ်သူရဲကောင်း၊ နိုင်ငံရေးသမား အယ်လ်ဒီဘီ အာဒိစ် ပဲဖြစ်တယ်။ အယ်လ်ဒီဘီအာဒိစ်ရဲ့ ဦးဆောင်မှုနဲ့အတူ ဘီစီ ၄၁၄ ခုနှစ်မှာ အေသင် မြို့ပြနိုင်ငံရဲ့ ရေတပ်ကြီးက စီစီလီကို တိုက်ခိုက်ခဲ့ပါတယ်။ စစ်အောင်နိုင်ခဲ့ပြီး အေသင်ကို ပြန်လာတော့၊ ဘက်မတူ ယှဉ်ဖော်ယှဉ်ဘက်တွေက အယ်လ်ဒီဘီအာဒိစ်ကို နာမည်ဖျက် စွပ်စွဲတော့၊ အေသင်မှာ စစ်ခုံရုံးတင်ပြီး တရားရင်ဆိုင်ရမယ့်အစား၊ ရန်သူတွေဖြစ်တဲ့ စပါ တန်တွေဆီ ထွက်ပြေးခဲ့တယ်။ စပါတန်တွေပိုင်တဲ့ ဆာရာကူဆေကို အေသင်တွေ သိမ်းပိုက်လိုက်တဲ့အချိန်မှာ၊ အယ်လ်ဒီဘီအာဒိစ်က စပါတာတွေ အင်အားကြီးနေခဲ့လျက် နဲ့ ပါရှားကို ထွက်ပြေးခဲ့ပြန်တယ်။ ပါရှားတွေက အယ်လ်ဒီဘီအာဒိစ်ကို သဘောကျကြပြီး မြောက်စားကြတယ်။ အဲဒီအချိန်ရောက်တော့ အေသင်တွေရော၊ စပါတာတွေကပါ အယ် လ်ဒီဘီအာဒိစ်ကို ပြန်လိုချင်နေကြတယ်။ အပြစ်မမြင်တဲ့အပြင် သူတို့ဆီ ပြန်လာဖို့ ခေါ်နေ ကြပြီး၊ သူကောင်းပြုနေတာတွေ မြင်တော့၊ ပါရှားကလည်း အယ်လ်ဒီဘီအာဒိစ်ကို ဘွဲ့ထူး၊ ဂုဏ်ထူးတွေနဲ့ ချီးမြှောက်ပစားပြန်တယ်။ အဘက်ဘက်နဲ့ အဆင်မပြေတာလည်း မဟုတ် ဘူး။ အားလုံးနဲ့ တည့်သလားဆိုတော့လည်း မတည့်ပြန်ဘူး။ ဒါပေမယ့် လူတိုင်းက အယ် လ်ဒီဘီအာဒိစ်ကို လိုချင်ကြတယ်။ မက်ကြတယ်။ ဘယ်သူဘက်မှ သူမပါခဲ့ဘူး။ သူ့ အတွက် အကျိုးရှိတဲ့နေရာကို အရောက်သွားပြီး၊ ကိုယ်ကျိုး ရှာခဲ့တာပဲ ရှိတယ်။ ဒါပေမယ့် အားလုံးကို တကွက်တည်းနဲ့ အနိုင်ယူလို့ရအောင် ဇေတကောင်းတွေကိုပဲ လက်ထဲ ဖွက် ထားခဲ့တယ်။

ဒါကြောင့် သြဇာအာဏာအရှိန်အဝါကို လိုချင်ရင်၊ အယ်လ်ဒီဘီအာဒိစ် ကျင့်သုံးခဲ့တဲ့ နည်းစဉ်အတိုင်း လက်တွေ့ လိုက်နာပါ။ ယှဉ်ပြိုင်နေကြတဲ့ ဘက်သမား အာဏာရှင်တွေရဲ့ အလည်မှာ ဘက်မလိုက်ဘဲ၊ နေမြဲနေပါ။ ဘက်တိုင်းကို ကူပါ့မယ်၊ ကယ်ပါ့မယ်ဆိုတဲ့ မျှော် လင့်ချက်တွေ ပေးပြီး ဆွယ်ပါ။ ဘက်တိုင်းက ရန်သူအပေါ် အသာစီးရချင်နေတာကြောင့်၊ ကိုယ့်ရဲ့ အကူအညီရနိုင်မယ့်အကြောင်း သိထားရင်ပဲ၊ ကျေနပ်စိတ်နဲ့ သူတို့အချင်းချင်း တိုက်ခိုက်ကြလိမ့်မယ်။ သူတို့တွေရဲ့ အမြင်မှာ ကိုယ်က သူတို့ထက် အင်အားကြီးသူ၊ အရှိန်အဝါရှိသူ၊ ဝှက်ဖဲလိုဖြစ်သွားပြီး၊ အားလုံးရဲ့ ပစားခြင်းကို ခံစားရလိမ့်မယ်။ တဘက် တည်းရွေးပြီး နေရာကောင်းယူလို့ ရလာမယ့် သြဇာအာဏာ အရှိန်အဝါထက်၊ မတောင်း ဆိုဘဲ ပေးလာကြမယ့် ဘက်ပေါင်းစုံက သြာအာဏာအရှိန်အဝါတွေချင်း လုံးဝ မတူပါ ဘူး။

ပြင်သစ်နိုင်ငံမှာ၊ ၁၈၃၀ ခုနှစ်က ဂျူလိုင်တော်လှန်ရေးဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။

သုံးရက်တိတိ လူထုအုံကြွမှုကြီး ဖြစ်ခဲ့ပြီး၊ နောက်တနေ့မှာ အာဏာဖိဆန်ရေးလှုပ်ရှားမှုကြီး အပြီးသတ် တဲ့ အနေနဲ့ ပါရီမြို့တော်တခွင် အောင်ပွဲခံ ခေါင်းလောင်းသံတွေ တီးခဲ့ကြပါတယ်။ နေအိမ် ပြတင်းပေါက်ကနေ လက်ထောက်ပြီး ခေါင်းလောင်းသံတွေကို နားထောင်နေတဲ့ တဲလီ ဟောန်းက သူ့အနားမှာရှိတဲ့ လက်ထောက်ကို "နောက်ဆုံးတော့ ခေါင်းလောင်းထိုးပြီပဲ၊ ငါ တို့ နိုင်နေပြီဟ" လို့ ပြောလိုက်ပါတယ်။ လက်ထောက်က သူ့ဆရာဘာပြောလို့ ပြောနေ မှန်း နားမလည်တဲ့ ပုံစံနဲ့ ပြန်မေးတယ်။ "ဘာကို ပြောတာလဲ ဆရာ၊ ငါတို့ ဆိုတာ ဘယ်သူ တွေကိုပြောတာလဲ" ဆိုတော့၊ တဲလီဟောန်းက လက်ခါပြပြီး၊ လက်ညှိုးနဲ့ ပါးစပ်ဖျားကို ပိတ်ပြတယ်။ "ရှုး တိုးတိုး နက်ဖြန်တော့ သိရမှာပေါ့ဟ" တဲ့။

လှည့်ကွက်၊ ရွှေ့ကွက်၊ ဖျံကွက်တွေ ထုတ်ဖို့အတွက် အချိန်ရနေလျက်သားနဲ့ ဘက် ရွေးတာဆိုလို့ လူမိုက်ပဲ ရှိပါတယ်။ အချိန်ရနေလျက်သားနဲ့ အလောတလျင် ဆုံးဖြတ် တတ်တဲ့သူတွေကို ဘယ်သူကမှ မလေးစားပါဘူး။ ဆုံးဖြတ်ချက် မြန်မြန်ချနိုင်တယ်ဆို တာက စိတ်ဓါတ်မြင့်မားတဲ့ လူတွေရဲ့ အရည်အသွေး တစ်ခုပါ။ သို့သော် အနေအထားအရ အချိန်ရနေလျက်သားနဲ့ အဆောတလျင် စိတ်ပိုင်းဖြတ်လိုက်တယ် ဆိုရင်တော့၊ စိတ်ဓါတ် မြင့်မားလို့ မဟုတ်ဘဲ၊ စိတ်ဓါတ်ညံ့ဖျင်းသေးနပ်လို့ပါ။ တစ်ချို့သော အရာတွေက မြန်မြန် ဆုံးဖြတ်ဖို့ လိုအပ်ပေမယ့်၊ တစ်ချို့သော အရေးကိစ္စတွေက အချိန်ယူဆုံးဖြတ်ရပါတယ်။

ဒီလို အခြေခံ ကွဲပြားမှုတွေကိုတောင် ဆင်ခြင်သုံးသပ်နိုင်စွမ်း မရှိရင်၊ လူတွေရဲ့ လေးစားခံရမှုကို ဘယ်တော့မှ ရနိုင်မှာ မဟုတ်ပါဘူး။ အဆောတလျင် မလုပ်မိပါစေနဲ့။ အ နှေးနဲ့အမြန်ဆိုတာ အလျင်ကို ကြည့်ပြီး ဆုံးဖြတ်ရပါတယ်။ ဘယ်တော့မဆို ဘက်ရွေးဖို့ အကြောင်းအခြေအနေ တိုက်ဆိုင်လာတိုင်း၊ အရေးကိစ္စပြီးပြတ်စေချင်ကေနဲ့ မဆုံးဖြတ်ပါ နဲ့။ အချိန်ယူပြီး အခြေအနေကို စောင့်ကြည့်ပါ။ ပေါ့ဆလျင် ခေါင်းခံရတတ်တယ်။

နည်းဥပဒေသ (၂၁)

အချင်ယောင်ဆောင်ပြီး အပိုင်ကြံပါ

သဘောတရား

ဘယ်သူမှ အာမ မဖြစ်ချင်ဘူး။ လူမှန်ရင် သိသူတတ်သူပဲ ဖြစ်ချင်ကြတယ်။ မသိမတတ်တောင်မှ သိကြောင်း တတ်ကြောင်း ဝါကြွားချင်ကြတယ်။ ဒါပေမယ့် ရံဖန်ရံခါမှာ အချင်ယောင်ဆောင်တာက တတ်ကြောင်း ပြလိုက်တာ ထက် အလုပ်ပိုဖြစ်တယ်။ ကိုယ့်ရန်သူ၊ ပြိုင်ဘက်ကို ထူးကြောင်း၊ တော်ကြောင်း၊ တတ်ကြောင်း မြှောက်ထိုးပင့်ကော် လုပ်ပေးလိုက်ခြင်းအားဖြင့်၊ ဒါ မှမဟုတ် ကိုယ့်ရန်သူထက်၊ ညံ့ဖျင်းသလို၊ ရူးမိုက်သလို၊ ပိန်းသလို၊ အသလို အောက်ကျို့လိုက်ခြင်းအားဖြင့် ကိုယ်ကျိုးရှာလို့ ရတယ်။ သံသယအဖြစ်မခံဘဲ၊ ကိုယ်ဖြစ်ချင်တာတွေကို သရုပ်ဆောင်ကောင်းမှုနောက်မှာ ဖုံးကွယ်ထား ဖို့ပါ။ ဒီနည်းနဲ့ ရန်သူကို စိတ်ကြိုက် ကစားလို့ရတယ်။

ကိုယ့်ထက် သိသလိုလို၊ သာသလိုလိုနဲ့ အကြောခံရတာလောက် ခံရခက်တာ မရှိဘူး။ လူလူချင်း တူပါလျက်နဲ့ ကိုယ့်ထက် ဉာဏ်ကောင်းသလိုလို၊ သိသလိုတတ်သလိုမျိုး အချိုး ချိုးခံရရင် ပိုလို့တောင် ဆိုးပါတယ်။ အဲဒီလိုအကြောခံရတိုင်း ပြောလေ့ရှိတဲ့ ဆင်ခြေစကား က "စာသိ သိတာ ဘာလုပ်လို့ ရမှာလဲ၊ ဘယ်လောက် သိနိုင်မှာမို့လို့လဲ၊ ကိုယ်တွေကမှ တကယ်လုပ်ခဲ့ဖူးလို့ သိတာ၊ သူသိတာက စာသိ၊ ကိုယ်တွေ သိတာက ကိုယ်သိ" "ပညာကို ငွေနဲ့ဝယ်ထားတာလေ၊ မိဘတွေက ချမ်းသာတာကိုး၊ ငါ့မိဘတွေလည်း သူတို့ မိဘတွေ လောက် ချမ်းသာရင် ငါလည်း အခွင့်ထူးခံရမှာပဲ မဟုတ်လား" "ထင်သလောက် မဟုတ်ပါ ဘူး၊ ပြောတတ်ဆိုတတ်ရုံလောက်ကို သိသလိုလို တတ်သလိုလို အချိုး ချိုးနေတာ" စသဖြင့် အရွတ်တိုက်၊ ပြောတတ်ကြတယ်။

အမှန်တကယ် သိလို့တတ်လို့ထက် သိကြောင်းတတ်ကြောင်းလုပ်ပြပြီး လူထင်ကြီးခံ ရတာက အရေးကြီး အလုပ်လိုဖြစ်နေတဲ့ခေတ်ကြီးမှာ၊ အသိဉာဏ်ပညာနဲ့ မတိုင်းတာပဲ၊ အသွင်အပြင် ပုံပန်းသဏ္ဌာန်လောက်နဲ့ လူအချင်းချင်း ဝေဖန်သုံးသပ်တတ်ကြတယ်။ တစ်ဖက်သားကို တိုက်ရိုက် တိုက်ခိုက်ပြီး စော်ကားတာမျိုး မဟုတ်တောင်မှလည်း၊ အထင်သေးသလို အကြည့်၊ အမြင်သေးသလို အပြောလောက်နဲ့တင်၊ သေမတတ် ဖြစ် သွားနိုင်တဲ့ ဆတ်ဆတ်ထိမခံတွေ အင်မတန်များတဲ့ ခေတ်ကာလကြီးဖြစ်ပါတယ်။

လူမှန်ရင် မခံချင်စိတ်တွေ ရှိကြပါတယ်။ မလုံမလဲစိတ်နဲ့ မာနစိတ်တွေကြောင့် မခံချင်စိတ်ဆိုတာ ဖြစ်လာတာပါ။ အဲဒီ မခံချင်စိတ်တွေကိုပဲ အခြေခံပြီး လူထင်ကြီး လေးစားခံရတာကို မက်မောကြတဲ့အတွက် လူပုံအလယ်မှာ သိသောသူ၊ တတ်သောသူ အဖြစ်သာ နေရာပေး၊ မြှောက်စားခံချင်ကြပါတယ်။ ဒီအခြေခံ အချက်ကိုမှ မသိဘဲ၊ မလုံ စိတ်များတဲ့လူတွေအပေါ် ကြောသလို သွားလုပ်မိခဲ့ရင်၊ ... အကြီးမားဆုံးသော လူမှု ပေါင်းသင်းဆက်ဆံရေးဆိုင်ရာ အပြစ်သင့်ပါတယ်။ အဲဒီလို မဟုတ်ဘဲ၊ လူပေါ်ကလူ ဖြစ် ချင်နေတဲ့ မလုံစိတ်သမားတွေကို သူတို့ဖြစ်ချင်ကြတဲ့အတိုင်း ဖြစ်ခွင့်ပေးလိုက်ရင်တော့၊ နှစ်ဦးနှစ်ဖက် အဆင်ပြေသွားပြီး၊ ကိုယ်ကျိုးထုတ်လို့ရနိုင်ပါတယ်။ သိပြချင်တဲ့သူတွေ၊ လုပ်ပြချင်တဲ့သူတွေကို လုပ်ခွင့်မပိတ်ပင်မိပါစေနဲ့။ မှားလည်းသူတို့၊ လွဲလည်းသူတို့ဖြစ်တဲ့ အတွက် သူတို့အပြစ်ဒဏ် သူတို့ကိုယ်တိုင်

ခံကြပါစေ။ လက်ဝင်တားတာက ကောင်းတာဘာမှ မဖြစ်လာနိုင်ပါဘူး။ သနားလို့ပဲဖြစ်ဖြစ်၊ သိတတ်တဲ့အနေနဲ့ပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ယောင်လို့ တောင် ဆရာကြီးသွားမလုပ်မိပါစေနဲ့။ လူတတ်ကြီးလုပ်ချင်တဲ့သူတွေကို လွတ်လွတ်လပ်လပ် လုပ်ခွင့်ပေးလိုက်ပါ။ လူတတ်ကြီးလုပ်ခွင့်ကို မပိတ်ပင်ဘဲ၊ ခွင့်ပြုထားလိုက်ရင်၊ အဲဒီ လို ဆရာကြီးလုပ်နေရတာနဲ့တင်၊ ခေါင်းထဲပေါ်လာနိုင်တဲ့ သံသယစိတ်၊ မနာလိုစိတ်နဲ့ မကျေလည်စိတ်တွေ သူ့အလိုလို ကုစားပြီးသား ဖြစ်သွားပါလိမ့်မယ်။

က ၁၈၆၅ ခုနှစ်တုန်းက၊ ပရပ်ရှား (ယနေ့ ဂျာမနီ) ကောင်စစ်ဝန် အော်တိုဗွန် ဘစ်မာ့ခ် ဩစတြီးယားနိုင်ငံနဲ့ နှစ်နိုင်ငံ သဘောတူစာချုပ်တစ်ခု ချုပ်ဆိုချင်ခဲ့တယ်။ ခက်တာက စာချုပ်ပါအချက်အလက်တွေအရ၊ ဩစတြီးယားအတွက် အကျိုးအမြတ်မပါဘဲ၊ ပရပ်ရှား ဘက် သီးသန့်တဖက်သတ် တောင်းဆိုထားသလို ဖြစ်နေခဲ့တယ်။ အဲတာကြောင့် ဩစတြီးယားရဲ့ တာဝန်ရှိသူတွေ မဖြစ်မနေ လက်မှတ်ထိုးအောင် လုပ်ဖို့ နည်းလမ်းရှာခဲ့ရတယ်။

ဖြစ်ချင်တော့ ဩစတြီးယားဘက်က စေလွှတ်လိုက်တဲ့၊ ညှိနှိုင်းရေး တာဝန်ခံသံအမတ် က Quinze လို့ ခေါ်တဲ့ ဖဲကစားရတာကို ဝါသနာထူတဲ့ Count Blome မြို့စား ဘလွန်း မ် ဖြစ်နေပြီး၊ Quinze ကစားတိုင်းမှာ ဖဲကစားဖော်တွေရဲ့ ကစားပုံ အမူအရာတွေကိုကြည့် ပြီး၊ စရိုက်ကို ခန့်မှန်းနိုင်တယ် လေထွားလေ့ရှိသူ ဖြစ်ကြောင်း ဘစ်မာ့ခ်က သိလိုက်ရပါတယ်။

တရားဝင် ညှိနှိုင်းရေးအစည်းအဝေးကြီး မစခင် တနေ့အလိုမှာ၊ ဘစ်မာ့ခ်က နောက် ကွယ်ကနေ ကြိုးကိုင်ပြီး၊ ဩစတြီးယားအုပ်စုနဲ့ ညစာစားပွဲတစ်ခုအပြီးမှာ ဖဲကစားဖြစ်ကြ သလိုမျိုး ကြိတ်ပြီးစီစဉ်လိုက်ပါတယ်။ ဒီအကြောင်းကို ဘစ်မာ့ခ် ဘယ်လို ပြန်ပြောထား လဲဆိုတော့ - "ဖဲမကိုင်တတ်ဘဲ ဝင်ကစားသလို အချိုးမျိုးနဲ့ တညလုံး ကစားပေးလိုက် တယ်၊ ရှုံးလိုက်တာမှ သောက်သောက်လဲပဲ၊ ဒါပေမယ့် ဖဲရှုံးတာက အရေးမကြီးဘူးလေ၊ အဓိက ဘလွန်းမ်ကို ပီပီရိုရိုလေး လှည့်စားနိုင်ခဲ့တယ်။ သူ့အမြင်မှာ တို့က အင်မတန် ပေါ့ ဆပြီး၊ လုပ်ရဲဇက်ရဲနိုင်တဲ့သူမျိုး ဖြစ်သွားတယ်" လို့ ရေးထားခဲ့ပါတယ်။

ဘစ်မာ့ခ်ရဲ့ ဟန်ဆောင်ကောင်းမှုကြောင့် ဘလွန်းမ်ရဲ့စိတ်ထဲမှာ၊ ဘစ်မာ့ခ်က လူတွေ ပြောသလို၊ အထင်ကြီးစရာ မကောင်းဘဲ၊ အတော်လေး အရဲစွန့်

ပေါ့ဆဆနိုင်သလို ဖြစ် သွားခဲ့တယ်။ ဘစ်မာ့ခ်က ပရပ်ရှားလူမျိုးဆိုတော့၊ ဒေါသကြီးတာ မဆန်းပါဘူး။ ဒါပေမယ့် ဒေါသကြီးသူတွေတိုင်းလိုလို ရှိတတ်တဲ့ စရိုက်အတိုင်း၊ စိတ်တိုစိတ်ဆတ်တော့၊ ပေါ့ဆဆ နိုင်တဲ့အချက်နဲ့ ဘလွန်းမ်က အယုံကြီးယုံသွားတယ်။

နောက်တနေ့ လက်မှတ်ထိုးကြတော့ စာချုပ်ကို အပေါ်ယံ ဟိုဖတ်ဒီဖတ်လောက်နဲ့ပဲ၊ လက်မှတ်ရေးထိုး လိုက်ပါလေရော။ အချင်ယောင်ဆောင်တဲ့ ဘစ်မာ့ခ်ကို တကယ် အ သလို ထင်မိသွားခဲ့တဲ့ ဘလွန်းမ် အမှားကြီး မှားသွားခဲ့တယ်။ လက်မှတ်ထိုးပြီးလို့ အစစ အရာရာ အတည်ဖြစ်သွားတော့မှ၊ ဘစ်မာ့ခ်က ထိုင်ရာကနေ ထပြီး ဘလွန်းမ်ကို "ကျုပ် တစ်သက်နဲ့ တစ်ကိုယ် ဒီလို စာချုပ်မျိုးကို သဘောတူပြီး လက်မှတ်ထိုးမယ့် ဩစတြီးယား လူမျိုး တစ်ယောက်တောင် မတွေ့ခဲ့ဖူးဘူး" လို့ ပြောလိုက်တော့မှ ပါးစပ် အဟောင်းသား ဖြစ်သွားရတယ်။

တရုတ် စကားပုံလေး တစ်ခုရှိတယ်၊ "ဝက်ယောင်ဆောင်တတ်မှ ကျားကို လွယ် လွယ်သတ်နိုင်မယ်" တဲ့။ မုဆိုးတွေက ဝက်လို ယောင်ဆောင်ပြီး၊ ချုံတိုးရင်း ကျားကို များ ခေါ်ပြီးမှ၊ ဝိုင်းသတ်တဲ့ အမဲလိုက်နည်းကို ပမာယူပြီး၊ စကားပုံထုတ်ထားတာပါ။ ကျားရဲ့ အမြင်မှာတော့ ချုံကြားထဲက ဝက်ကို ဝင်ဆွဲဖို့ မခက်ပါဘူး။ ဒါပေမယ့် ဝက်ယောင်ဆောင် ထားတဲ့ မုဆိုးတွေက ကျားအလာကို တမင်စောင့်နေတာပါ။ ကျားကတော့ စားရက်ကြုံ တယ်လို့ တွေးကောင်းတွေးနေလောက်ပေမယ့်၊ တကယ်တမ်း ပြုံးပန်တရာ ဝေနိုင်မယ့် သူက မုဆိုးတွေ ဖြစ်နေမှာကို ကြီးကျယ်မြင့်မြတ်ပါတယ်ဆိုတဲ့ ကျားတောင် မသိနိုင်ပါ ဘူး။

ယုံကြည်မှုလွန်ကဲပြီး၊ ခေါင်းအလွန်မာတဲ့ ကျားလိုလူမျိုးတွေကို၊ ဝက်ယောင်ဆောင် ထားတဲ့သူတွေက အသာလေး အနိုင်ယူတတ်ပါတယ်။...အချင်ယောင်ဆောင်တိုင်း တကယ်လို့ မထင်လိုက်ပါနဲ့။ ကျားလိုလူတွေ ကမ္ဘာလောကကြီးမှာ များသလောက်၊ ဝက် လိုလူတွေလည်း နယ်ပယ်တိုင်းမှာ ရှိနေပါတယ်။

သိပြတတ်ပြတာက လူထင်ကြီးခံရပေမယ့်၊ အ ချင်ယောင်ဆောင်ပြီး၊ နဖူးပေါ် ထိပ်ကွက်သွားမယ့်လူတွေက အပြတ်အသတ်သာလွန်ကဲတာကို သိပါ။ ယုံကြည်မှုလွန်ကဲ ပြီး၊ မော်ကြွားမောက်မာတဲ့သူတွေကို အောက်ကျုံ့ပြပြီး

ဆက်ဆံပါ။ သူတို့အနေနဲ့ သိကြောင်း၊ တတ်ကြောင်း ကြွားလေလေ၊ မသိသလို၊
မတတ်သလိုနဲ့ နာခံပေးပြီး၊ စိတ်ကြိုက် လုပ်ဆောင်ပေးလိုက်ပါ။
ချက်ကောင်းတွေ့ရင်တော့၊ တဝကြီး ဝင်ဆွဲပစ်လိုက်ပါ။ လိမ်မယ့် လိမ်
ချက်ကောင်းပိုင်နိုင်မှ လိမ်ပါ။ လုပ်မယ့်လုပ် အကွက်ကောင်းမှ လုပ်ပါ။ ရွှေမယ့်ရွှေ
နေရာကောင်းမှ ရွှေပါ။ သွားမယ့်သွား ခရီးပေါက်နိုင်မှ သွားပါ။ ရောက်မယ့်ရောက်
အခြေတည်နိုင်အောင် ကြိုးစားလိုက်ပါ။ ဘယ်တော့မှ အကြောမခံပါနဲ့။ အဲဒီလိုပဲ
ကြော ချင်လွန်းတဲ့သူတွေ ရှိလာရင် ကြောခွင့်ပေးလိုက်ပါ။ ရှေ့ကသွားတိုင်း
ခရီးမရောက်ပါဘူး။

နောက်ကနေ လိုက်ပြီး၊ အသာလေး ခိုကပ်လိုက်ပါသွားလို့ ရပါတယ်။
ပါးနပ်ပါ။ အထာကို သိပါ။ ဘယ်တော့မှ ထောက်ချောက်ထဲ တိုးမဝင်မိစေနဲ့။ အ
ချင်ယောင်ဆောင်ပါ။ ဒါပေမဲ့ အူမသွားအောင် အနေအထိုင် ဆင်ခြင်ပါ။

(Opossum) ပိုက်ကောင်ဟာ အန္တရာယ်ကြုံရတဲ့ အခိုက်အတန့်တိုင်း
သေချင် ယောင်ဆောင်ပါတယ်။ သားရဲကြီးတွေနဲ့ ထိပ်တိုက် ဆုံတွေ့တိုင်း
သေချင်ယောင်ဆောင် ပြီး၊ ညှင်းသိုးသိုး အနံ့နဲ့ သူ့ကိုယ်သူ ကာကွယ်တတ်ပါတယ်။
အသေကောင်ကို လင်းတမှ အပ ကျန်တဲ့ သတ္တဝါတွေ မစားဘဲ၊
ကျော်သွားခွသွားတတ်တာကို သိလိုပါ။ ဒါကြောင့် အ
ချင်ယောင်ဆောင်တာကလည်း အကောင်းဆုံးသော လှည့်စားနည်းဖြစ်ပါတယ်။
ကိုယ့် အတွက် အကျိုးရှိမယ်ဆိုရင်၊ အ ချင်ယောင်ဆောင်လိုက်လို့ ဘာမှ
မဖြစ်ပါဘူး။ လူပီသ သွားအောင် ဟန်ဆောင်ကောင်းလိုက်ပါ။

နည်းဥပဒေသ (၂၂)

အလျှော့ပေးပြီးအနိုင်ယူပါ

သဘောတရား

ခုခံနိုင်စွမ်း မရှိတော့ဘဲ အင်အားချိနဲ့သွားပြီဆိုရင်၊ ဂုဏ်သိက္ခာအတွက် သက်သက်နဲ့ ခုခံဖို့ မစဉ်းစားပါနဲ့။ အလျှော့ပေးလိုက်ပါ။ ကျောထောက် နောက်ခံစရာ အရင်းအမြစ်တွေ၊ ခွန်အားတွေ မရှိတော့ဘဲ ဂုဏ်သိက္ခာကို ထိန်းသိမ်းဖို့ မဖြစ်နိုင်သလို နဂိုထက် ပိုကောင်းအောင်လည်း မြှင့်တင်နိုင် စွမ်း မရှိပါဘူး။ ဘာမှ မရှိတော့တဲ့အဆုံး ပေခံပြီး ခုခံနေတာက မိုက်ရူးရဲဆန် ရာ ကျပါတယ်။

အလျှော့ပေးမှု (သို့) အရှုံးပေးမှုဟာ ရန်သူကို အသာစီးခွင့် ပေးလိုက်ခြင်း ဆိုပေမယ့်၊ ရန်သူကို တန်ပြန်တိုက်ခိုက်နိုင်ဖို့၊ ကုန်ခမ်းသွားတဲ့ အရင်းအမြစ် နဲ့ ခွန်အားတွေကို ပြန်လည်ဖြည့်ဆည်းခွင့် ရပါတယ်။ ဒီလို အနေအထားမျိုး မှာ ခေါင်းမာနေလို့ အကျိုးမရှိပါဘူး။ ရန်သူရဲ့ အန္တိမ ရည်ရွယ်ချက် ဖြစ်နိုင် တဲ့ အမြစ်ပြတ်ချေမှုန်းခွင့် မပေးဘဲ၊ လက်လျှော့ပြခြင်းနဲ့ အချိန်ဆွဲထားပါ။ အရှိန်ယူခွင့် ရသွားပါလိမ့်မယ်။

ရန်သူကို ကျေနပ်အားရခွင့် မပေးပါနဲ့။ အပြီးတိုင်ချေမှုန်းခွင့် မပေးပါနဲ့။ လက်လျှော့ပြပြီး အချိန်ယူပါ။ အဆုံးသတ်ချိန် ရောက်ကာမှ အချိန်ဆွဲဆန့်ခံ လိုက်ရရင် အတော်လေး စိတ်ရှုပ်စရာကောင်းပါတယ်။ အမြစ်ပြတ်အောင် ဖြတ်ကာမှ၊ မပြီးပြတ်ခြင်းက ရန်သူကို အလုပ်ရှုပ်စေပါတယ်။ ဒါကြောင့် လက်လျှော့ပြပြီး အနိုင်ပြန်ယူပါ။ လက်လျှော့ဖို့အတွက် ဝန်မလေးပါနဲ့။

ဩဇာအာဏာအရှိန်အဝါလောကမှာ ကျင်လည်နေကြတဲ့လူတိုင်း မလွဲမသွေကြုံတွေ့ ကြရတဲ့ ပြဿနာ ပဋိပက္ခက ရန်သူပြိုင်ဘက်ရဲ့ ရွှေ့ကွက်အပေါ် သင့်တင့်လျောက်ပတ်တဲ့ တုန့်ပြန်မှု မရှိဘဲ၊ မလုံစိတ်ရဲ့ လွှမ်းမိုးမှုကြောင့် အလွဲလွဲအချော်ချော် လုပ်မိတတ်ကြခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ မလိုအပ်ဘဲ လွန်လွန်ကဲကဲ တုန့်ပြန်မှုတွေက ကြောင်းကျိုးသင့်တင့်မှု သဘာဝကို ပျက်စီးစေတတ်ပြီး၊ ကိုယ့်ရဲ့ အားနည်းချက်တွေကို လှန်ပြလိုက်သလို ဖြစ်သွားတတ် တယ်။ ဘယ်တော့မှ စိတ်ခံစားချက်ကို ရှေ့တန်းမတင်ပါနဲ့။ ဘယ်လို အနေအထားပဲ ရောက်နေပါစေ၊ တုန့်ပြန်ဖို့အတွက် အချိန်ယူဆုံးဖြတ်ပါ။ အလောတလျင် တုန့်ပြန်ခြင်း ထက် အန္တရာယ်ကြီးတဲ့ ရွှေ့ကွက်မရှိပါဘူး။ ရန်သူတွေကတော့ မခံချင်စိတ်တွေ ထွက်လာ အောင် နည်းမျိုးစုံသုံးပြီး ဆွယ်ကြမှာပါ။ မျှားကြမှာပါ။ မက်လောက်စရာ လာဘ်ထိုးမှုတွေ၊ တံစိုးလက်ဆောင်တွေနဲ့ ကမ်းလှမ်းလာမှာပါ။ စိတ်ခံစားချက်အပေါ်လိုက်ပြီး တုန့်ပြန်မိရင် တော့၊ အဖတ်ဆယ်မရအောင် ကျရှုံးသွားနိုင်ပါတယ်။

ဖြစ်စဉ်ဖြစ်ရပ်အပေါ် တုန့်ပြန်လွယ်တဲ့ သဘာဝကိုက လူပီသတဲ့ စရိုက်သကန်ဖြစ်ပါ တယ်။ ဒါပေမဲ့ လူထက်ကလူ ဖြစ်ချင်ရင်တော့ ဘာကိုမှ ချက်ချင်း မတုန့်ပြန်ပါနဲ့။ တည် တည်တံ့တံ့ နေတတ်အောင် ကြိုးစားပါ။ ရန်သူက မခံချင်စိတ်ကို ဆွပေးပြီး၊ တိုက်ခိုက်လာ သမျှကို ချက်ချင်းလက်ငင်း တုန့်ပြန်အောင် လုပ်ကြမှာပါ။ ဒေါသကို ဒေါသနဲ့ ထိပ်တိုက် ဖြေရှင်းလို့ မရပါဘူး။ အကြမ်းဖက်မှုကို အကြမ်းဖက်မှုနဲ့ အစားထိုး ဖြေရှင်းလို့ လုံးဝ မရပါ ဘူး။ အသုံးမကျတဲ့ နည်းတော့ မဟုတ်ပေမယ့်၊ အထာကျကျ အသုံးချတတ်မှ အလုပ်ဖြစ် တဲ့ နည်းလမ်းတွေ ဖြစ်ပါတယ်။

ရပ်တည်နေတဲ့ အနေအထားကနေ ရွှေ့သွားအောင် တွန်းထုတ်မယ့်သူတွေ ရှိကို ရှိပါ တယ်။ တမင်သက်သက် ဒုက္ခရောက်အောင် ချောက်တွန်းမယ့်သူတွေ အနားမှာ ဝိုင်းနေ တတ်ပါတယ်။ အဲဒီလို ပြိုင်ဘက်တွေနဲ့ ယှဉ်ရတိုင်း သူတို့ဖြစ်စေချင်တဲ့ ပုံမပေါက်ပါစေနဲ့။ ဘယ်လောက်ပဲ စိတ်တိုရပါစေ၊ ဒေါသထွက်နေပါစေ၊ စိတ်မကျေလည်နိုင်ဘဲ ဖြစ်နေပါစေ၊ ဘဝင်မကျ ကလဲ့စားချေလိုစိတ်တွေ မီးလိုမျိုး ဟုန်းဟုန်းတောက်နေပါစေ၊ ဖွင့်အန်မပြ လိုက်ပါနဲ့။ ဟန်ဆောင်ကောင်းပါစေ။ တည်တံ့နေတဲ့ အရာကို ဘယ်သူမှ မတို့ရဲ၊

မထိရဲပါ ဘူး။ တွန်းလိုက်လို့ ပြန်တုန်ပြန်ပြီး ယိမ်းသွားတဲ့ အရာတွေကိုမှ ကြိုက်သလို လုပ်လို့ရတယ် အတွေးနဲ့ မပျက်စီးမချင်း ဖျက်ဆီးချင်ကြတာပါ။ ဒီအချက်ကို လုံးဝ မမေ့ပါနဲ့။

ရန်သူက ကိုယ့်ထက် အဆမတန် အင်အားကြီးနေမယ်၊ ပြိုင်ဘက်က ကိုယ့်အနေ အထားထက် အပေါ်စီးရောက်နေမယ်ဆိုရင်၊ တုန်ပြန်ဖို့ လုံးဝ မကြိုးစားမိပါစေနဲ့၊ အဲဒီ အစား ငြိမ်ငြိမ်လေး နေလိုက်ပါ။ ဦးကျိုးဆံချ အောက်သာ ငွံနေလိုက်ပါ။ အနိုင်ကျင့်တတ် တဲ့ သူတွေက ပြန်တုန်ပြန်တတ်တဲ့ အာခံသူတွေကိုပဲ ရွေးချယ်ပြီး ဒုက္ခပေးချင်ကြတာပါ။ အကြောင်းက သူတို့ လုပ်သမျှကို မခံချင်လေလေ၊ ပိုတို့ချင်ထိချင်ဆွချင်တဲ့ စိတ်ဆိုး စိတ်ပျက် ထွက်လာလို့ ဖြစ်ပါတယ်။ ကိုယ်လုပ်လိုက်တဲ့ လုပ်ရပ်မှာ တုန်ပြန်မှုရှိလာတိုင်း ဘယ်သူမဆို သဘောကျ ကျေနပ်ပါတယ်။ အနိုင်ကျင့်တဲ့ လူတွေလည်း အဲဒီလိုပါပဲ၊ ကိုယ် ဒုက္ခပေးလိုက်လို့ တစ်ခုခုဖြစ်သွားတဲ့ အပေါ် ကျေနပ်စိတ်၊ သာယာစိတ်ရှိနေလို့သာ၊ တုန် ပြန်ရင် တုန်ပြန်လာတဲ့အတိုင်း တန်ပြန် ထပ်ခါလုပ်ချင်စိတ် ပေါက်သွားကြတာဖြစ်ပါ တယ်။

ဒါကြောင့် ကိုယ့်ဘက်က ဘယ်လိုနည်းနဲ့မှ အသာစီးရနိုင်ဖို့ နည်းလမ်းမရှိရင်၊ လက်လျှော့ပြီး ငြိမ်နေလိုက်တာက အကောင်းဆုံးသော တုန်ပြန်မှုဖြစ်ပါတယ်။ အနိုင်ကျင့် တဲ့ သူတွေရဲ့ အတွေးမှာ တုန်ပြန်မှု မရှိတဲ့ ဒုက္ခပေးမှုက အရသာ မရှိပါဘူး။ သာယာစရာ မရှိတဲ့အတွက် စိတ်ပျက်ဖို့ကောင်းပါတယ်။ ဒီလို အမူအကျင့်တွေကို နေရာတိုင်းမှာ တွေ့ နိုင်ပါတယ်။ တန်းညှိတဲ့အနေနဲ့ ယှဉ်လာတဲ့ ပြိုင်ဘက်ကိုမှ ဦးစားပေးပြီး တိုက်ခိုက်ချင်ကြ တာပါ။ တန်းညှိတာမျိုး မလုပ်ဘဲ၊ အတုခိုးရုံလောက် ပြိုင်ဘက်တွေကို ဘယ်သူကမှ အဖတ်လုပ်ပြီး မဆက်ဆံသလို၊ တိုက်ခိုက်တာမျိုးတောင် မလုပ်ချင်ကြပါဘူး။ ဖိလို့ရရင် ဖိ ကြည့်မယ်၊ တုန်ပြန်မှု မရှိဘဲ၊ အပြောင်းအလဲမရှိတာကို ဘယ်သူမှ မကြိုက်ပါဘူး။ တစ်ခုခု လုပ်လိုက်ရင် တစ်ခုခု ဖြစ်သွားဦးမှ ကျေနပ်စရာကောင်းတာပါ။

အော လက်လျှော့အရှုံးပေးလိုက်ခြင်းမှာ ရှက်စရာ အကြောင်းမရှိပါဘူး။ ကျရှုံးခြင်းဟာ အာင်မြင်ခြင်းထက် တန်ဖိုး ပိုကြီးပါတယ်။ ကျရှုံးခြင်းမှ မရှိဘဲ အောင်မြင်မှုဆိုတာ လုံးဝ မရှိနိုင်ပါဘူး။ လက်လျှော့ခြင်းက အရှုံးပေးခြင်းဖြစ်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် အရှုံးပေးခြင်း ဆို တဲ့ ကျရှုံးမှုတွေ

ကြုံတွေ့ထားမှသာ အောင်နိုင်ခြင်းကို အကောင်းဆုံးရလဒ်ထွက်အောင် စွမ်းဆောင်နိုင်မှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ရေတိုမှာ အနိုင်ပိုင်းနိုင်ခွင့် အခွင့်မသာသေးရင်၊ ရေရှည် အတွက် ကြုံတွေ့ပြီး အောက်ကျို့နေလိုက်ပါ။ သည်းခံခြင်းဟာ အောင်နိုင်ခြင်းရဲ့ လမ်းကြောင်း လမ်းမှန်ဖြစ်ပါတယ်။

လက်လျှော့အရှုံးပေးခြင်းရဲ့ အနှစ်သာရဟာ အင်မတန် အဓိပ္ပါယ်ရှိပါတယ်။ ကျရှုံး သွားလို့ ဝမ်းမနည်းပါနဲ့၊ အတွင်းစိတ်ကို ခိုင်ခိုင်ထားပြီး၊ တင်းခံထားပါ။ ဒါဆိုရင် နဂိုထက် ခိုင်မာရင့်သန်တဲ့ ထက်သန်စိတ်တွေ တိုးပွားလာမှာဖြစ်သလို၊ အပြင်အားဖြင့် ဒူးထောက် လိုက်ရပေမယ့်၊ ပျော့ပြောင်းလွယ်တဲ့ အရာလိုပဲ၊ ဘယ်လို အနေအထားနဲ့မဆို သဘာဝ ဖြစ်အောင် နေတတ်စေတဲ့ အရည်အသွေးမျိုးကို မွေးမြူပြီးသား ဖြစ်သွားပါလိမ့်မယ်။

ရန်သူရဲ့ နှိပ်စက်မှုတိုင်းကို အမျက်ဒေါသထွက်ပြပြီး မတုန်ပြန်မိပါစေနဲ့။ လုပ်ရဲတာ ကို သတ္တိလို့ မခေါ်ပါဘူး။ ခံရဲတာကိုမှ သတ္တိလို့ ခေါ်ပါတယ်။ လုပ်ရဲတာကို ရဲတင်းတယ်လို့ ပဲ ခေါ်တာပါ။ လုပ်လာသမျှကို ပေခံပြီး၊ အချိန်နဲ့အမျှ အရှိန်ယူတတ်တာကို သတ္တိရှိတယ် လို့ ခေါ်ပါတယ်။ ရန်သူရဲ့ နှိပ်စက်မှုကို အာခံပြီး ရုန်းပြလေလေ၊ ရန်သူက နဂိုထက် ပိုပြီး အကြမ်းဖက်လေလေ ဖြစ်ပါတယ်။ အားမတန်ရင် မာန်လျှော့ပါ။ တန်ပြန် လုပ်ဖို့ မကြိုးစား ပါနဲ့။ အရှိန်ယူတတ်ရမယ်။ ရဲတင်းစိတ် ရှိရုံနဲ့ လူလုပ်လို့ မရပါဘူး။ သတ္တိစိတ် မွေးနိုင်မှ လူလုပ်တတ်တာပါ။ ဒါကြောင့် လက်လျှော့ပြပြီး အနိုင်ယူခြင်း ဆိုတာက အထိရောက်ဆုံး သော တိုက်ခိုက်နည်းဖြစ်ပါတယ်။

နေ့စဉ်နဲ့အမျှ ကြုံတွေ့ကြရတဲ့ ပြဿနာ ပဋိပက္ခ အများစုဟာ တိုက်ရိုက်ဖြေရှင်းခြင်း ထက်၊ အလျှော့ပေးလိုက်ရုံနဲ့ ပြီးပြတ်သွားနိုင်တာတွေက များပါတယ်။ အဲဒီလိုပဲ မယှဉ်နိုင် လို့ ထွက်ပြေး ရှောင်တိမ်းမယ့်အစား၊ လက်လျှော့အရှုံးပေးပြလိုက်တာက အကျိုးပိုရှိပါ တယ်။ ထွက်ပြေးခြင်းကလည်း အကျိုးရှိမယ့် နည်းလမ်းတစ်ခုလို့ ထင်နိုင်ပါသေးတယ်။ ဟုတ်ပါတယ်။ အချိန်ယူခွင့်၊ အရှိန်ယူခွင့် ရနိုင်တာခြင်း တူတူပဲဆိုပေမယ့်၊ ကံဆိုးလို့ ရန်သူ ရဲ့ အရှိန်အဝါကြောင့် ရှောင်တိမ်းတဲ့ နေရာအထိ ရှာတွေ့သွားခဲ့ရင်၊ နဂိုပထမ အချိန်က ယှဉ်ခဲ့ရတာထက် ပိုဆိုးပိုကြမ်းတဲ့ ဖိနှိပ်မှုနဲ့ မလွဲမသွေ ရင်ဆိုင်ရတတ်ပြီး၊ အပြီးတိုင် ချေမှုန်းခြင်း ခံရနိုင်ပါတယ်။ အဲဒီအစား လက်လျှော့ အရှုံးပေးလိုက်ခြင်းက ကျိုးပဲ့သွားတဲ့ အစွယ်ကို ပြန်ထွက်ချိန် ယူနိုင်မှာဖြစ်သလို၊ ပျက်စီးပျောက်ဆုံးသွားသမျှ ခွန်အားတွေ၊ အရင်းအမြစ်တွေကို ပြန်လည်စုဆောင်းနိုင်ခွင့် ရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဘီစီ ၄၇၃ ခုနှစ်၊ နွေနှောင်းဆောင်းဦးယုဂ်၊ ရှေးဟောင်း ပဝေသဏီယ တရုတ်ပြည် ကြီးမှာ၊ ရွှေ့ပြည်ဘုရင် ကိုးကျန့် နဲ့ - ဝူပြည်ဘုရင်တို့အကြား စစ်ကြီးဖြစ် ခဲ့ပြီး၊ ရွှေ့ဘုရင်ဘက်က ရှုံးနိမ့်သွားခဲ့ပါတယ်။ ကိုးကျန့်က ထွက်ပြေးဖို့ ဆုံးဖြတ်ခဲ့ပေမယ့်၊ သူ့ရဲ့ အကြံပေးပညာရှိက ထွက်မပြေးဘဲ၊ လက်နက်ချ အရှုံးပေးလိုက်ဖို့ အကြံပြုပါတယ်။ ကိုးကျန့်အနေနဲ့ လက်မခံဘဲ ငြင်းတော့၊ အကယ်လို့ လက်နက်ချ အရှုံးပေးပြီး၊ ဝူဘုရင်လက်အောက်မှာ ခစားမယ်ဆိုရင်၊ ဝူဘုရင်ကို အနီးကပ် အကဲခတ်နိုင်မှာဖြစ်ပြီး၊ အချိန် တစ်ခု ... ပေးဆပ်ပြီးတဲ့နောက်မှာ လူသူပြန်စုဆောင်းနိုင်ခဲ့ရင် ကလဲ့စားချေခွင့်ရမယ့် အကြောင်း ပြောလိုက်တော့မှ လက်ခံလိုက်ပါတယ်။

အကြံပေးပြောထားတဲ့အတိုင်းပါပဲ၊ ဝူဘုရင်လက်အောက် အလျှော့ပေး လက်နက်ချ လိုက်တော့၊ ကိုးကျန့်ကို မသတ်ဘဲ၊ မင်းမှုထမ်း ရာထူးတွေရဲ့ အနိမ့်ဆုံး မြင်းကောင်းသမား အနေနဲ့ တာဝန်ထမ်းဆောင်ခိုင်းပါတယ်။ သစ္စာဖောက်ပြန်ခြင်းမရှိဘဲ၊ ဝူဘုရင် စိတ်တိုင်းကျ အနေအထိုင်ကောင်းခဲ့တာကြောင့်၊ မြင်းကောင်းသမားရာထူးနဲ့ သုံးနှစ်တိတိ တာဝန်ထမ်း ဆောင်ပြီးတဲ့နောက်မှာ၊ နေရပ်ပြန်ခွင့် ရခဲ့ပါတယ်။ အကြောင်းတိုက်ဆိုင်စွာနဲ့ပဲ ဝူ တိုင်းပြည်ကြီး မိုးခေါင်ရေရှားတော့၊ နေရပ်ပြန်ရောက်ချိန်မှာ လူသူလေးပါး ပြန်လည် စုဆောင်းပြီး၊ ဝူပြည်ကို ဝန်းရံတိုက်ခိုက်ပြီး လွယ်လင့်တကူ သိမ်းပိုက်လိုက်ပါတယ်။

တကယ်လို့ ကိုးကျန့်သာ အကြံပေးစကားကို နားမထောင်ခဲ့ဘဲ၊ ထွက်ပြေးခဲ့ရင်၊ အခု လို အခွင့်အရေးရဖို့ လုံးဝ မသေချာပါဘူး။ သုံးနှစ်တိတိ အချိန်ပေး၊ အရှိန်ယူခဲ့လို့သာ၊ ဝူ တိုင်းပြည်ကြီးရဲ့ အားနည်းအားသာချက်တွေ၊ ဝူဘုရင်ရဲ့ စရိုက်သကန်တွေကို အနီးကပ် လေ့လာခွင့် ရခဲ့တာ ဖြစ်ပါတယ်။ သုံးနှစ်တာ အချိန်ပေးဆပ်မှုကနေ သင်ခန်းစာတွေ ရခဲ့လို့ သာ၊ အရှိန်ကောင်းကောင်းနဲ့ တန်ပြန်ကလဲ့စားချေနိုင်ခဲ့တာဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် လက်လျှော့ခြင်းဟာ အားနည်းခြင်းမဟုတ်ပါဘူး။ သူရဲဘောကြောင်ခြင်း မဟုတ်ပါဘူး။ သတ္တိမရှိခြင်းလည်း လုံးဝ မဟုတ်ပါဘူး။ အမြော်အမြင်ကြီးခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ ပါးနပ်ခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ ရန်သူကြောင့် အောက်ထိုးကျသွားပေမယ့်၊ ရန်သူထက် တပန်းသာခွင့် ပြန်လည် ရယူခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ အခွင့်အရေးဆိုတာ ဘယ်လို အနေအထားပဲ ရောက် ရောက် ယူတတ်ရင် ရှိနေစမြဲဖြစ်ပါတယ်။

သြဇာအာဏာ အရှိန်အဝါဆိုတာက အမြဲစီးဆင်းနေတဲ့
သဘောသဘာဝရှိပါတယ်။ ကစားကွင်းရဲ့ အထာကိုက အပြောင်းအလဲများပြီး၊
ပဋိပက္ခတွေရဲ့ အလုပ်လုပ်ပုံကိုက လေ ယူရယမ်းနိုင်တဲ့ သဘောရှိနေတဲ့အတွက်၊
အလှည့်အပြောင်း၊ အထားအသို၊ အနေအထိုင်၊ အစရှိသဖြင့် ကစားတတ်သူတွေနဲ့
ပါးနပ်သူတွေသာ ကိုယ်ကျိုးဖြစ်ထွန်းအောင် လုပ်နိုင် ကိုင်နိုင်မှာ ဖြစ်ပါတယ်။

အခြေအနေ၊ အကြောင်းအရင်း အမျိုးမျိုးကြောင့်
ခွန်အားချိနဲ့နေခဲ့မယ်ဆိုရင်၊ ဦးကျိုး ဆံချ လက်မြောက်အရှုံးပေးပြလိုက်ပါ။
ဒါပေမယ့် ဟန်ဆောင်ကောင်းပါစေ။ စိတ်ရှည်ပါ။ သည်းခံပါ။ ချုပ်တည်းပါ။ ဒါတွေက
ဒီနည်းဥပဒေသရဲ့ သော့ချက်တွေပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ဖိနှိပ် သူ (သို့) အနိုင်ကျင့်သူကို
တန်ပြန် ကလွဲစားချေချင်ရင်၊ အားမတန်သေးဘဲ၊ မတိုက်ခိုက်မိ ပါစေနဲ့။ အချိန်ယူပြီး
ခွန်အားဖြည့်တင်းပါ။ အင်အားတောင့်တင်းခိုင်မာအောင် တည် ဆောက်ပါ။
မမျှော်လင့်ထားတဲ့ အချိန်ရောက်မှ အခြေအနေအားလုံးကို ကပြောင်းကပြန်
ဖြစ်သွားအောင် လုပ်ပြလိုက်ပါ။ အရှုံးပေးတတ်ရင် အနိုင်ယူဖို့ မခက်ပါဘူး။
ကျရှုံးမှုကို လက်မခံနိုင်သူတွေသာ အချိန်ကြာကြာ အနိုင်မရနိုင်တာ ဖြစ်ပါတယ်။
အချိန်ကြာကြာ အောင်နိုင်သူဖြစ်ချင်ရင်၊ အောင်နိုင်သူဖြစ်လိုတဲ့
အချိန်အတိုင်းအတာထက် ပိုတဲ့ ကျရှုံးမှ တန်ဖိုးကို သိသူဖြစ်နေဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။

ဝက်သစ်ချပင်ဟာ လေရဲ့ ဒဏ်ကို ခံနိုင်ရည် မရှိပါဘူး။ လေပြင်းရင်
ပြင်းသလောက် အခေါက်တွေ ကွာကျတတ်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် လေရဲ့ ဒဏ်ကို
ဘယ်တော့မှ တင်းမခံပါ ဘူး။ အခေါက်တွေ ကွာသွားတိုင်း ပင်စည်က လေအလိုက်
ယိမ်းလိုက်ပါတယ်။ လေယူရာ ယိမ်းတတ်လို့ ဝက်သစ်ချသားက
အသားတက်မြန်ပြီး၊ အမြစ်ကြီးကြီးနဲ့ မြေတပြင်လုံးကို
ဆွဲကုပ်ထားနိုင်တာဖြစ်ပါတယ်။ .. အချိန်ကြာလာတာနဲ့အမျှ ဝက်သစ်ချပင်လေးဟာ
အခေါက်တွေ မရှိပေမယ့်၊ အသားမာပြီး ထူတဲ့အတွက် မုန်တိုင်းလို
လေပြင်းဒဏ်မျိုးကို တောင် မှုစရာမလိုဘဲ၊ ရပ်တည်နိုင်စွမ်း ရှိသွားပါတယ်။

"မျက်စိအတွက် မျက်စိ၊ သွားအတွက် သွား ပြန်လျော်ပေးရမယ်" ဆိုတဲ့
စကားကို ခင်ဗျားတို့ ကြားဖူးပါတယ်။

ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော် ပြောမယ်။ လူဆိုး ကို အတိုက်အခံ မလုပ်ပါနဲ့။
တစ်ယောက်ယောက်က ခင်ဗျားရဲ့ ညာဘက်ပါးကို ရိုက်ရင် ဘယ်ဘက်ပါးကိုလည်း
လှည့်ပေးလိုက်ပါ။

လူတစ်ယောက်က ခင်ဗျားရဲ့ အတွင်းအင်္ကျီကို လိုချင်လို့ တရားရုံး
ခေါ်သွားချင်တယ်ဆိုရင် အပေါ် ဝတ်ရုံကိုပါ ပေးလိုက်ပါ။

အာဏာရှိသူတစ်ယောက်က ခင်ဗျားကို အတင်း အကျပ် ခိုင်းစေဖို့ တစ်မိုင်
ခေါ်သွားရင် သူနဲ့အတူ နှစ်မိုင် လိုက်သွားပါ။တောင်းတဲ့သူကို ပေးပါ။
ချေးငှားချင်တဲ့သူကိုလည်း မငြင်းဘဲ ချေးလိုက်ပါ။

ရှင်မဿဲခရစ်ဝင် - အခန်းကြီး (၅) ၃၈ - ၄၂

နည်းဥပဒေသ (၂၃)

အာရုံစူးစိုက်မှုအမြဲရှိပါစေ

သဘောတရား

ဖြစ်သလို မနေနဲ့၊ ပြီးစလွယ် မတွေးနဲ့။ အရည်အချင်း၊ အရင်းအမြစ်၊ စွမ်းအား၊ လုံ့လစိုက်ထုတ်မှု၊ ခွန်အား၊ ထက်သန်မှုတွေ အားလုံးကို အမြဲတမ်းလိုလို စောင့်ရှောက်တတ်ရမယ်။ ကိုယ့်ရဲ့ လုပ်ရည်ကိုင်ရည်၊ သက်လုံ၊ ဝီရိယ စသဖြင့် အခြေခံ အရင်းအမြစ်တွေကစလို့ စွမ်းဆောင်ရည် အတိုင်းအတာတွေအဆုံး အားလုံးအပေါ် အာရုံစူးစိုက်မှု ရှိနေရမယ်။ ဘာလုပ်လုပ် မလုပ်ခင်က ကြိုတွေးထားရမယ်။ လုပ်နေ တဲ့ အခိုက်အတန့်မှာလည်း အတိုင်းအတာ ဘယ်လောက်ထိ အသုံးပြုထားတယ်၊ ခွန်အားတွေ၊ စွမ်းအင်တွေ ဘယ်လောက် အသုံးပြုလိုက်တယ် တွက်ဆတတ်ရမယ်။ လုပ်ပြီးသွားရင်လည်း ကုန်ခမ်းသွားတဲ့ အရင်းအမြစ်တွေ၊ ခွန်အား၊ စွမ်းအင်တွေကို ပြန်လည်ဖြည့်ဆည်းတတ်ရမယ်။ ရေတွင်းတူးမှတော့ တစ်သက်လုံး သုံးစွဲလို့ ရနိုင် မယ့် အဝီဇီတွင်းမျိုး ရအောင်တူးဖော်ပါ။ တခနတာ အသုံးကျရုံလောက်အတွက် မြောင်းဖော်တာမျိုး လုံးဝ မလုပ်နဲ့။ ဇွဲလုံ့လ အားစိုက်ထုတ်မှတော့ အကျိုးအမြတ် ကြီး ရနိုင်တာကိုပဲ ဦးစားပေး လုပ်ကိုင်ပါ။ မဖြစ်စလောက် အကျိုးအမြတ်အတွက်၊ ကေထက်သန်နေလို့ ဘာအကျိုးမှ မရှိဘူး။ လက်ရှိအနေအထားထက် ပိုမြင့်တင်နိုင် မယ့် အလုပ်အကိုင်၊ တာဝန်ဝတ္တရားတွေကိုပဲ ရွေးချယ်လုပ်ကိုင်ပါ။ လက်ဝယ်ရှိနေ တဲ့ အရှိန်အဝါကို ပိုမိုတိုးမြှင့်ပေးနိုင်မယ့် အရင်းအမြစ်တွေအတွက်ပဲ ဦးစားပေး အားထုတ်ပါ။ ရေရှည်အကျိုးကို တွေးပြီးလုပ်ပါ။ ရေတိုဝရုံလောက် အမြတ်အတွက် နဲ့ ခွန်အားအရင်းအမြစ်တွေကို မသုံးဖြုန်းမိစေနဲ့။ တစ်သက်လုံး နို့ထွက်မယ့် နွားမျိုး ကိုပဲ အစာကောင်းကျွေးပါ။ နွားပိန်မကို အပင်ပန်းခံပြီး နို့ညစ်မနေနဲ့။ ကိုယ့်အတွက် အကျိုးရှိမယ့်အရာကိုပဲ အမြဲတစေ အာရုံစူးစိုက်ထားပါ။ အကျိုးမဲ့စေနိုင်တဲ့ အရာ တွေကြောင့် စိတ်အနှောက်အယှက်တောင် အဖြစ်မခံနဲ့။

ကမ္ဘာလောကကြီးဟာ ကြီးမားကျယ်ပြန့်တဲ့ အတားအဆီး၊ အကန့်အကား၊ အပိတ် အပင်များစွာနဲ့ ပိုင်းခြားထားပါတယ်။ နိုင်ငံအလျောက်၊ နယ်ပယ် အလိုက်၊ သူ့နေရာနဲ့သူ၊ သူ့အကန့်နဲ့သူ ပဋိပက္ခများစွာ ရှိနေပါတယ်။ စိတ်အနှောက်အယှက်ဖြစ်စရာတွေ၊ စိတ် အာရုံထွေပြားချင်စရာတွေနဲ့ လည်ပတ်နေပါတယ်။ မော်ဒန်ခေတ် ဒီနေ့လိုကာလကြီး အတွင်း ဖြစ်ပျက်နေသမျှ လူမှုပဋိပက္ခတွေက ခေတ်အဆက်ဆက်နဲ့ ယှဉ်လိုက်ရင် အမြင့် ဆုံးဖြစ်လာပြီး၊ လူတစ်ဦးတစ်ယောက်ချင်းဆီမှာ အတွင်းစိတ် ပြဿနာတွေအပြင်၊ ရုပ်ပိုင်း ဆိုင်ရာ အပြိုင်အဆိုင်တွေကြောင့် စိတ်ပင်ပန်းကြရပါတယ်။

အခုလို လူမှုပဋိပက္ခတွေက ကိုယ်တိုင်လုပ်လို့ ခံရတာမျိုး မဟုတ်တောင်မှ၊ လူသား မျိုးနွယ် တရပ်လုံးရဲ့ ဘုံကံကြောင့် တစ်ဦးနဲ့ တစ်ဦး ထပ်တူညီကျစွာ တန်းတူမျှတူ ခံစား ကြရပါတယ်။ လူမှုအသိုက်အဝန်းအတွင်း ရှင်သန်နေထိုင်ကြသူတိုင်း လူမှုအဆင့်အတန်း အလိုက် မတူညီတဲ့ ပြဿနာ၊ အခက်အခဲများစွာကို ကိုယ်စီ ဒဏ်ခတ်ခံရပါတယ်။ အာရုံစူး စိုက်မှုမရှိဘဲ၊ ပြဿနာတွေကို ဖြေရှင်းခြင်း မရှိသရွေ့၊ ပဋိပက္ခတွေရဲ့ လောင်းရိပ်တွေ ကြောင့်၊ ပြေးမလွတ်နိုင်တဲ့ လူမှုပဋိပက္ခ စက်ဝန်းအတွင်း ချာချာလည် ကြရပါတယ်။ ဒီလို အခက်အခဲတွေကနေ ကင်းလွတ်နိုင်ဖို့ တစ်ခုတည်းသော နည်းလမ်းက၊ အသိသတိမြဲနိုင် တာပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

ကိုယ်တိုင်တောင်မှ .. အခက်အခဲများစွာကို ရင်ဆိုင်ဖြေရှင်းနေရတဲ့ အချိန်မှာ၊ အကြောင်းတိုက်ဆိုင်စွာနဲ့ ရန်သူရဲ့ ဖိနှိပ်မှု၊ ထိပါးမှု၊ တိုက်ခိုက်မှုတွေကြုံလာရရင်၊ ဘယ် အခက်အခဲ၊ ပြဿနာကို ဦးစားပေးဖြေရှင်းရမလဲဆိုတာ ဝေခွဲမရ ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။ စိတ်ရှုပ် ထွေးမှုတွေ ကြုံလာတိုင်း အထူးမှတ်ထားဖို့က၊ တစ်ခုတည်းသော ပြဿနာကိုပဲ ဦးစားပေး ဖြေရှင်းမယ့်အစား၊ ပြဿနာအားလုံးကို တစ်စိတ်တည်းနဲ့ တပြိုင်နက်တည်း ဖြေရှင်းနိုင်ဖို့၊ ကိုယ့်ဆီရှိနေတဲ့ စိတ်စွမ်းအင်၊ လူခွန်အားတွေကို အားလုံးကို စုစည်းလိုက်ဖို့ လိုအပ်ပါ တယ်။ စိတ်အာရုံစူးစိုက်မှု ကောင်းမွန်သွားရင်၊ အလွယ်ကူဆုံးနဲ့၊ ဖြေရှင်းဖို့ အသင့်ဆုံး ပဋိပက္ခအပေါ် ဦးတည်ပြီး ရင်ဆိုင်ဖြေရှင်းလိုက်ပါ။

ဆိုလိုတာက ရန်သူရဲ့ အားနည်းချက်ကို မြင်အောင်ကြည့်ပြီး၊ အဲဒီ အားနည်းချက်ကို ထိုးနှက်တတ်ဖို့ ဖြစ်ပါတယ်။ ပြဿနာ ပဋိပက္ခတွေက ကိုယ့်အနေအထားအရ ဖြေရှင်းနိုင်ဖို့ ခက်ခဲရင်၊ ပြဿနာ ပဋိပက္ခတွေရဲ့ အားနည်းချက်ကို ရှာပါ။ အဲဒီ အားနည်းချက်တွေကို ဦးတည်ပြီး ထိုးနှက်ပါ။ အရှိက်ကို အရင်ထိုးထားသူက၊ ဝမ်းဗိုက်ကနေ တဆင့် ပြိုင်ဘက် ခူးထောက်သွားအောင် ယှဉ်ထိုးလို့ ရပါတယ်။ ချက်ကောင်းမိအောင် အထိုးမတတ်သေး သရွေ့တော့၊ ရန်သူရဲ့ စက်ဝန်းကနေ ကင်းအောင် ထွက်ပြေးနိုင်မှာ မဟုတ်ပါဘူး။

ဒီသဘောတရားကို နပိုလီယံ နားလည်ခဲ့ပါတယ်။ အဲတာကြောင့်လည်း ဘယ်တော့မ ဆို စစ်မြေပြင်မှာ ရန်သူနဲ့ ထိပ်တိုက် ဆုံတွေ့တိုင်း၊ ရန်သူတပ်ရဲ့ အားနည်းချက်ကို အရင် ဆုံးရှာပြီး၊ အင်အားလျော့နည်းနေတဲ့ ဘက်ကို ဦးတည်တိုက်ခိုက်တတ်ပါတယ်။ ရန်သူ့ အားနည်းချက်ကို ဖော်နိုင်ဖို့ ကြည့်တတ်တာကလည်း ပညာ တစ်ခုပါ။ ဒါပေမယ့် အားနည်းချက်ကို မြင်နိုင်တိုင်း ပြဿနာ ပဋိပက္ခတွေကို ဖြေရှင်းနိုင်မှာတော့ မဟုတ်ပါ ဘူး။ အားနည်းချက်ဆိုတဲ့ ချက်ကောင်းကို အကွက်ကောင်းနဲ့ ထိုးနှက်တတ်ဖို့ လိုသေး တယ်။

ဒီလို အခြေအနေမျိုးမှာ စိတ်စွမ်းအားနဲ့ စိတ်အာရုံစူးစိုက်တတ်မှုဆိုတာတွေက စကား ပြောလာပါတယ်။ နပိုလီယံအနေနဲ့ ရန်သူအပေါ် ထိုးနှက်နိုင်ခဲ့တဲ့ နောက်ကွယ်က အကြောင်းအရင်းက၊ အာရုံစူးစိုက်မှုကောင်းပြီး၊ အလုပ်တစ်ခုကို မပြီးမြောက်မချင်း စိတ် ဘဝင် အကျမခံဘဲ၊ ဇွဲထက်သန်မှု များစွာနဲ့ လုပ်တတ်ကိုင်တတ်လို့ပါ။ သတိကြီး၊ အသိ ကြီး၊ ဇွဲကောင်းတဲ့ ပြိုင်ဘက်ကို ဘယ်သူကမှ လဲကျသွားအောင် မထိုးနှက်နိုင်ပါဘူး။ အာရုံ စူးစိုက်မှု ကောင်းနေတဲ့ ရန်သူကို ဘယ်လိုလူကမှ အနှောက်အယှက် ပေးနိုင်မှာ မဟုတ်ပါ ဘူး။

ဒါကြောင့် ဘာပဲလုပ်လုပ် လုပ်နေတဲ့ အလုပ်အပေါ် စိတ်ပါဝင်စားမှု အပြည့်ထည့် ထားပါ။ စိတ်ဝင်စားမှု အပြည့်အဝ ထည့်ထားနိုင်ရင်၊ အာရုံစူးစိုက်မှု အပြည့်ထည့်ပါ။ အာရုံစူးစိုက်မှု အပြည့်ထည့်ထားနိုင်ခဲ့ရင်၊ သတိကြီးကြီးနဲ့ ပြဿနာ အရင်းအမြစ်ကို တွေး တောဆင်ခြင်ပါ။ ပဋိပက္ခကို ဖြေရှင်းနိုင်ဖို့ အကောင်းဆုံးသော နည်းလမ်းရှာပါ။ ဖြစ်နိုင်ချေ ရှိတဲ့ နည်းကောင်းကို တွေးတောမိတာနဲ့တပြိုင်နက်၊ လက်တွေ့ စမ်းသပ်ကြည့်ပါ။ အသုံး ဝင်တာ သေချာရင် ပြဿနာကို

ပြီးပြတ်သွားသည်အထိ ဖြေရှင်းပါ။

အာရုံစူးစိုက်မှုနဲ့ တစ်စိုက်မတ်မတ် ကြိုးပမ်းအားထုတ်လိုစိတ်က အင်မတန် အရေးကြီးတဲ့ ကိုယ်ရည် ကိုယ်သွေးဖြစ်ပါတယ်။ Giacomo Girolamo Casanova ကာ ဆာနီဗာ အနေနဲ့ ကြီးကျယ်မြင့်မြတ်တဲ့ အောင်မြင်မှုတွေ ရခဲ့ရခြင်း အကြောင်းအရင်းကအာရုံစူးစိုက်မှုကောင်းပြီး၊ တည်ကြည်ခိုင်မာတဲ့ စိတ်ဓါတ်မျိုး နှလုံးသွင်းနိုင်ခဲ့လို့ ဖြစ်ပါတယ်။

သူ့ခေတ်သူ့ခါက အဆိုးရွားဆုံးနဲ့ အလုံခြုံဆုံးဆိုတဲ့ အကျဉ်းထောင်ကနေ ထွက်ပြေး လွတ်မြောက်ခဲ့ရတဲ့ အကြောင်းအရင်းတွေ ကံကောင်းလို့လည်း မဟုတ်သလို၊ ဉာဏ် ကောင်းလို့လည်း မဟုတ်ပါဘူး။ ဇွဲကောင်းပြီး တစ်စိုက်မတ်မတ် ကြိုးပမ်းအားထုတ်လို စိတ်ကြီးခဲ့လို့ ဖြစ်ပါတယ်။

ထောင်ဖောက်ဖို့အတွက် နေ့စဉ်နဲ့အမျှ လပေါင်းများစွာ မြေကျင်းတူးခဲ့ပြီးမှ၊ ကံဆိုး ချင်တော့ အချုပ်ခန်း ပြောင်းခံရတာတောင်၊ ထောင်ပြေးဖို့ စိတ်ကူးမပျက်ခဲ့သလို၊ စိတ် ဓါတ်မကျခဲ့တဲ့အပြင်၊ ကြုံတွေ့လာရတဲ့ ပြဿနာ ပဋိပက္ခတွေကို အရင်းပြု၊ အကြောင်းခံ ပြီး မခံချင်စိတ်မွေးတတ်သူမျိုး ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီလို စိတ်နေစိတ်ခံတွေကြောင့်လည်း လုံခြုံပါတယ်ဆိုတဲ့ ထောင်ကနေ ထွက်ပြေးလွတ်မြောက်နိုင်ခဲ့တာပါ။

"ခေါင်းထဲမှာ အတွေးမများအောင် လုပ်ရတာ အင်မတန်ခက်ပါတယ်၊ ဒါပေမယ့် အဲဒီ အတွေးများစွာကို ထိန်းချုပ်နိုင်ပြီး၊ ဖြစ်ချင်တဲ့ အလုပ်၊ ပြီးမြောက်ချင်တဲ့ ရည်ရွယ်ချက်၊ အောင်မြင်ချင်တဲ့ လုပ်ငန်းအတွက် တစ်ခုဆို တစ်ခု သီးသန့်ပဲ အာရုံစူးစိုက်ထားပြီး ကြိုးစားရင်၊ မပြီးမြောက်စရာ အကြောင်း မရှိသလို၊ မဖြစ်မြောက်စရာ အကြောင်း လုံးဝ မ ရှိပါဘူး။ ဖြစ်ချင်စိတ်နဲ့ လုပ်ချင်စိတ်သာ အပြည့်အဝရှိဖို့ လိုအပ်တာပါ။ တကယ်လုပ်ရင် ဘုရင်ခံလည်း ဖြစ်နိုင်သလို၊ ပုပ်ရဟန်းမင်းလည်း လုပ်လို့ ရပါတယ်။ အာရုံမများဖို့ပဲ လို တယ်ဗျ" ဆိုပြီး ကာဆာနီဗာက ကိုယ်ပိုင်အစွမ်းအစ ခွန်အားအပေါ် အာရုံစူးစိုက်တတ်ရင် ဘာမဆို ဖြစ်အောင် လုပ်နိုင်မှာ ဖြစ်ကြောင်း အကြံပြု ရေးသားခဲ့ဖူးပါတယ်။

သြဇာအာဏာအရှိန်အဝါလောကဟာ နယ်ပယ် တစ်ခုနဲ့ တစ်ခု အချိတ်အဆက်ရှိနေ ပြီး၊ အပေးအယူ၊ အသွားအလာတွေနဲ့ လည်ပတ်နေတာပါ။ ဒါကြောင့် အကူအညီလိုအပ် မယ့် အချိန်တွေ ကြုံလာနိုင်သလို၊ အကူအညီပေးရမယ့် အလှည့်တွေလည်း ရောက်လာမှာ ပါ။ ကိုယ့်ထက် အရှိန်အဝါကြီးသူတွေဆီကနေ အကူအညီတောင်းခံဖို့လည်း အကြောင်း ဖန်လာဦးမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ကိုယ့်အားကိုယ်ကိုးနိုင်ခြင်းက ရဲစွမ်းသတ္တိရှိသူတို့ရဲ့ ကိုယ်ရည် ကိုယ်သွေးဖြစ်ပါတယ်။ သို့သော်၊ ဘေးပတ်ဝန်းကျင်နဲ့ ချိတ်ဆက်ခြင်းလည်း မရှိ၊ လူမှု အသိုက်အဝန်းအတွင်း အပေးအယူ၊ အသွားအလာ မရှိခဲ့ရင်၊ ဘယ်လောက်ပဲ တကိုယ်တော်ဘဝမှာ ရပ်တည်နိုင်ပါစေ၊ အရင်းအမြစ်တွေ ကုန်ခမ်းသွားတာနဲ့ အောက်ဆုံးထိ ထိုးကျသွားပြီး၊ ဘဝပျက်သွားမှာဖြစ်ပါတယ်။

နာမည်ကျော် တီထွင်ကြံဆသူဖြစ်တဲ့ Nikolai Tesla - နီကိုလိုင်း တက်စ်လာ ရဲ့ ဘဝသင်္ခန်းစာကနေ သာကေ ယူနိုင်ပါတယ်။ နီကိုလိုင်းဟာ အင်မတန် ထူးချွန်သူ ဖြစ်ပါ တယ်။ ခေတ်ပြိုင် ပညာရှင်ပေါင်းမြောက်များစွာထက် သူမတူ ထူးချွန်သူဖြစ်ပေမယ့်၊ ကိုယ့်ကိုယ်ကို ယုံကြည်မှု လွန်ကဲပြီး ပညာဂုဏ်မောက်၊ မော်ကြွားခဲ့တာကြောင့် လူတော် သလောက်၊ ဘဝပျက်ခဲ့ရသူဖြစ်ပါတယ်။

နီကိုလိုင်း တီထွင်ခဲ့တဲ့ နည်းပညာတွေ ထောင်နဲ့ချီပါတယ်။ ဒီကနေ့ခေတ်မှာ မရှိမဖြစ် အသက်သွေးကြောလို အသုံးဝင်နေတဲ့ Wifi နည်းပညာဆိုတာက နီကိုလိုင်း ရှာဖွေတွေ့ရှိခဲ့ တာပါ။ ရုပ်မြင်သံကြား အစီအစဉ်တွေ ထုတ်လွှင့်နိုင်ဖို့အတွက် အခြေခံ နည်းပညာဖြစ်တဲ့ ရေဒီယို လှိုင်းတွေဆိုတာကလည်း သူရှာတွေ့ခဲ့တဲ့ နည်းပညာပါ။

နီကိုလိုင်းအနေနဲ့ အင်မတန် ထူးချွန်သလောက်၊ အမြင်ကျဉ်းမြောင်းခဲ့တယ်လို့ပဲ ဆိုရ ပါမယ်။ ဘာလို့လဲဆိုတော့ တကိုယ်တော်ဘဝစိတ်နဲ့ ခေါင်းမာခဲ့ပြီး၊ သူများဆီ အောက်ကျို့ မခံလိုခဲ့တဲ့ တလွဲမာနကြောင့် သူ့ဘဝကြီး ပျက်စီးခဲ့ရလို့ပါ။ J.P. Morgan လိုမျိုး အရင်း ရှင် သူဌေးမျိုးက ကမ်းလှမ်းလာတဲ့ စာချုပ်ကြီးတွေကိုတောင် လက်မခံဘဲ ငြင်းခဲ့သူဖြစ်ပါ တယ်။ ဘဝနေဝင်ချိန် နောက်ကျတော့မှ သူ့နောင်တရခဲ့ပါတယ်။ ဘယ်လောက်ပဲ ထူးချွန် ပြောင်မြောက်ပါစေ၊ ဘာမဆို လုပ်တတ်၊ လုပ်နိုင်တဲ့သူပဲ ဖြစ်နေပါစေ၊ နေရာစုံ၊ နယ်ပယ်စုံ မှာ ထူးချွန်တဲ့သူပဲ ဖြစ်နေပါစေ၊ လူဆိုတာ တကိုယ်တည်း ရပ်တည်လို့ လုံးဝ မရပါဘူး။ အပေါ်နဲ့ အောက် ဆိုတာ ရှိပါတယ်။

လိုအပ်ရင် အပေါ်က အကူအညီယူပြီး၊ အောက်ကို ခိုင်းတတ်ဖို့ လိုပါတယ်။ အရာအားလုံး ကိုယ်တိုင်လုပ်မှ အလုပ်ဖြစ်နိုင်တာ မဟုတ်တာ ကြောင့်၊ အရင်းအမြစ်ကို အာရုံစူးစိုက်ပါ ဆိုတာက ကိုယ်လုပ်နိုင်တဲ့ အရာတွေကို ကိုယ်တိုင်လုပ်လို့ရရင် လုပ်ပြီး၊ ကိုယ်တိုင်လုပ်လို့ မဖြစ်နိုင်တဲ့အရာတွေ ရှိလာရင်၊ ခွန်အား ချွေတာတဲ့ အနေနဲ့ တခြားလူတွေဆီကနေ အကူအညီယူတတ်ရပါမယ်။ ပါးနပ်ပါ။ မအပါ

ဩဇာအာဏာအရှိန်အဝါဆိုတာက အာရုံစူးစိုက်မှု အားကောင်းသူတွေနဲ့ သတိကြီးသူ တွေဆီမှာပဲ ကြာကြာမြဲပါတယ်။ အချုပ်ကို မြင်အောင် ကြည့်တတ်ဖို့ လိုပါတယ်။ အဖွဲ့ အစည်းတစ်ရပ်မှာဖြစ်စေ၊ အသင်းတစ်ရပ်မှာဖြစ်စေ၊ အချုပ်ဆိုတာ ရှိပါတယ်။ မိသားစု မှာ ဦးစီးသူ အိမ်ထောင်ရှင် ရှိသလို၊ အသင်းအဖွဲ့တွေမှာလည်း ဦးစီးသူ ဥက္ကဋ္ဌလို၊အတွင်းရေးမှူးချုပ်လိုမျိုး ကိုယ်စီရှိပါတယ်။အရာအားလုံးကို ချုပ်ကိုင်နေတဲ့သူ ဘယ်သူ ဖြစ်မလဲ သိအောင်လုပ်ပါ။ သူတို့ကိုပဲ ဦးတည်ပြီးချဉ်းကပ်ပါ။ သူတို့နဲ့ လက်တွဲ လုပ်ကိုင်ပါ။ အောက်ခြေတန်း ဝန်ထမ်းကို ကပ်ပြီး အလုပ်လုပ်တာထက်၊ အထက်ဆုံးက လူနဲ့ အလုပ်လုပ်ရင် အကျိုးပိုဖြစ်ထွန်းနိုင်ပါတယ်။

ကိုယ်ရွေးချယ်လိုက်တဲ့ အရင်းအမြစ်က ရေရှည်အကျိုးရှိနိုင်မယ့် .. အရင်းအမြစ် ကောင်းဖြစ်ပါစေ။... ကိုယ်တိုင်ကလည်း ရေရှည်မှာ အသုံးချနိုင်မယ့် အရည်အချင်း၊ အရည်အသွေးတွေရှိအောင် စုဆောင်း ဖြည့်တင်းထားဖို့လိုအပ်သလို၊ ကျောထောက် နောက်ခံပေးမယ့် အရင်းအမြစ်ကောင်းနဲ့ တွဲဖက်ပြီး အကျိုးဖြစ်ထွန်းအောင် စွမ်းဆောင် တတ်မှသာ အမြော်အမြင်ရှိတဲ့ အရှိန်အဝါကြီးသူ ဖြစ်နိုင်မှာပါ။

မြားတစင်းနဲ့ ပစ်မှတ်နှစ်ခုကို တကြိမ်တည်း ပစ်ခွင်းလို့ မရပါဘူး။ စိတ်အာရုံ စူးစိုက် မှုမရှိဘဲ၊ ရန်သူရဲ့ နှလုံးသား ချက်ကောင်းထိအောင် ပစ်တတ်မှာ မဟုတ်ပါဘူး။ စိတ်အာရုံနဲ့ မြား ထပ်တူဖြစ်သွားမှသာ ပစ်မှတ်ကို ချက်ကောင်းထိနိုင်မှာ ဖြစ်ပါတယ်။ အသိသတိကြီး စွာထားပါ။

နည်းဥပဒေသ (၂၄)

လိမ္မာပါးနပ်ပါ

သဘောတရား

ဩဇာအာဏာ အရှိန်အဝါနဲ့ နိုင်ငံရေးပရိယာယ် အင်မတန်များတဲ့ လောက နယ်ပယ်စုံမှာ အရိပ်အခြည် သိမြင်လွယ်တဲ့ ပါးနပ်သူ လူလည်တွေ အများ ကြီး ရှိပါတယ်။ သွယ်ဝိုက်နည်းနဲ့ လိုချင်တာကို မရရအောင် ဖန်တဲ့နေရာမှာ ထူးချွန်ကြပြီး၊ ဖားသင့်ရင် ဖားတတ်ကြသလို၊ ရာထူးဂုဏ်သိန်ကြီးသူမြင့်သူ တွေရဲ့ လက်အောက်မှာ ခစားဖို့ရာ ဝန်မလေးကြပါဘူး။

လူရေလည်ကြသူတွေ ဖြစ်တဲ့အတွက် ရည်မွန်ကြပြီး၊ ပေါင်းသင်း ဆက်ဆံရေး အင်မတန်ကောင်းကြပါတယ်။ အပြောအဆို၊ အနေအထိုင်၊ အသွားအလာ အင်မတန် ပီရိသေသပ်ပြီး၊ စံတင်လောက်တဲ့ လူတွေ ဖြစ်ပါ တယ်။ လိမ္မာပါးနပ်တဲ့ လူလည်တွေရဲ့ သဘာဝကို နားလည်အောင် လေ့လာ ပြီး၊ နေ့စဉ်လူနေမှုဘဝမှာ ကိုယ်ကျိုးဖြစ်ထွန်းအောင် ဖန်တတ်ပါစေ။

လူထက်ကလူတွေကို ကြည့်လိုက်ရင် - အကြည့်ကအစ သူများနဲ့ မတူဘူး။
ပြော တိုင်းဆိုတိုင်းမှာ လှုပ်ရှားသွားတဲ့ ကိုယ်အမူအရာ၊ နှုတ်အမူအရာ၊
မျက်နှာအနေအထား၊ လက်အနေအထား အားလုံးက အဓိပ္ပါယ်တွေနဲ့
ပြည့်နှက်နေတတ်တယ်။ နေရာတိုင်းမှာ တွေ့ရတတ်ပြီး၊ လူတိုင်းနဲ့ သိတဲ့သူတွေ
ဖြစ်တယ်။ နယ်ပယ်စုံမှာ နှံ့စပ်သူဖြစ်သလို၊ အခရာ ကျတဲ့
ရာထူးဂုဏ်ရှင်တွေနဲ့လည်း ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်ကြတယ်။ ရန်သူနဲ့ ဖြစ်စေ၊ မိတ်ဆွေ
ဖြစ်စေ၊ ဘယ်သူနဲ့ပဲ ပေါင်းသင်းဆက်ဆံရပါစေ၊ အပြုံးမပျက်၊ နွေးထွေးတဲ့ လေသံနဲ့၊
စကားမမှားအောင် အထူးသတိထား .. ပြောဆိုတတ်ကြတယ်။
အပြောင်းအလဲမရှိတဲ့ မျက်နှာအနေအထား၊ အသွားအလာ၊ အနေအထိုင်တွေကြောင့်
သူတို့ရဲ့ စိတ်နေစိတ်ခံကို ခန့်မှန်းရ အင်မတန်ခက်တယ်။ သူတို့ခံစားချက်တွေကို
ဖုံးကွယ်ထားပြီး၊ လူအလိုက် ဆက်ဆံတတ်ကြတာကြောင့်၊ ပေါင်းရသင်းရ
လွယ်ကူသလောက်၊ အတော် အန္တရာယ်များ တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေဖြစ်တယ်။

မော်ကြားခြင်းကို အထူးရှောင်ပါ။

လူသိရှင်ကြားဖြစ်ရတာတွေ၊ နာမည်ကျော်၊ နာမည်ရတာတွေက မက်လောက်စရာ ပါ။ အထူးသဖြင့် ကိုယ်နဲ့ ပတ်သက်ပြီး လူပုံအလယ်မှာ ပြောစမှတ်တွင်သွားရင် သိပ်ပြီး စိတ်ကျေနပ်စရာ ကောင်းပါတယ်။ လူတွေရဲ့ အထင်ကြီးလေးစားမှုကို ရတာက၊ ရွှေအိုး ကြီးကို ပိုက်ရသလိုမျိုး အင်မတန် စိတ်ချမ်းသာစရာ ကောင်းပါတယ်။

ဒါပေမယ့် လူအများရဲ့ ပါးစပ်မှာ ကြိုက်ကြောင်း၊ နှစ်လိုကြောင်း ပြောကောင်း ပြော နေပေမယ့်၊ ကိုယ့်ကို အမြဲတစေ အကဲခတ်နေတဲ့ လူပေါ်ကလူတွေကတော့ ကြိုက်ချင်မှ ကြိုက်မှာပါ။ အထူးသဖြင့် လူပေါ်ကလူတွေက အဲဒီလိုမျိုး မော်ကြားတာတွေကို ရွံ့မုန်း တတ်ကြပါတယ်။ အောက်ကျို့ နှိမ့်ချပြီး၊ တည်တည်တံ့တံ့ နေတတ်၊ ထိုင်တတ်တဲ့သူတွေ ကို ပိုပြီး ပေါင်းသင်းဆက်ဆံလိုကြပါတယ်။ ဒါကြောင့် မလိုအပ်ဘဲ၊ မကြားမဝါပါနဲ့။ အနေအထိုင်ကောင်းအောင် ဆင်ခြင်ပြီး နေပါ။

အတင်းလုပ်မပြန့်။

ဘာပဲလုပ်လုပ် ကိုယ်လုပ်နိုင်ကြောင်း ပြချင်ရုံသက်သက်နဲ့ အတင်းလုပ်မပြပါနဲ့။ သဘာဝအတိုင်း ပုံမှန်လေးပဲ လုပ်ပါ။ ပါရမီရှိကြောင်းမှန်ရင် လုပ်ပြစရာ မလိုပါဘူး။ တန်ဖိုးရှိတဲ့ အရာကို တန်ဖိုးသိသူတွေ မြင်ပါတယ်။ တန်ဖိုးရှိမှန်း မသိသူတွေကသာ တန်ဖိုးရှိတဲ့ အရာကို မြင်နေလျက်နဲ့ မျက်ကွယ်ပြုသွားတတ်ကြတာ ဖြစ်ပါတယ်။

အလုပ်ကို အားကြိုးမာန်တက် လုပ်နိုင်တာက သက်လုံကောင်းသလို ထင်ရပေမယ့်၊ လူတွေ အမြင်မှာ လောဘကြီးသလို၊ အစွဲကြီးသလိုမျိုး အထင်အမြင်လွဲချင်စရာ ဖြစ်သွား နိုင်ပြီး၊ မလုပ်နိုင်ဘဲ မလုံစိတ်နဲ့ အတင်းလုပ်ပြသလို ဖြစ်သွားတတ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဘယ်တော့မှ လိုတာထက် ပိုမလုပ်ပါနဲ့။ ပုံမှန်လေးပဲ လုပ်ပြပါ။ လုပ်တတ်ရိုးမှန်ရင် လုပ် နိုင်တဲ့သူတွေကို အခွင့်ကောင်းယူတတ်သူတွေက ခိုင်းစားတတ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် လိုတာ ထက် ပိုပြီး စွမ်းရည်ထုတ်မပြပါနဲ့။ ခိုင်းကောင်းရင် ပိုခိုင်းခံရတယ်။

အစွမ်းအစရှိရင်၊ အစွမ်းအစကို တန်ဖိုးထားနိုင်သူတွေကိုပဲ ထုတ်ပြပါ။ နားမလည်သူ တွေရှေ့မှာ အတင်း ရှင်းပြလည်း ဘာမှ မထူးပါဘူး။ နေရာမှန်ကို သိပါစေ။

ဟးတတ်ပါစေ။

မြောက်ခံရတာကို လူတိုင်း ကြိုက်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် လူတိုင်း မမက်ပါဘူး။ အခြေအနေကို ကြည့်ပြီး ပါးနပ်စွာ မြောက်ပြောပါ။ မြောက်တတ်တိုင်း နေရာတကာမှာ မြောက်ပြောနေစရာ မလိုပါဘူး။ မြောက်ပြောဖို့ လိုအပ်လာရင် တိုက်ရိုက်ကြီး မြောက် ပြောတာမျိုးထက် တဖက်လှည့်ပြီး သွယ်ဝိုက်ပြောဆိုတတ်အောင် လေ့ကျင့်ထားပါ။ ဒါမှ မြောက်ခံရတဲ့လူရဲ့ စိတ်ထဲ စွဲသွားမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ကိုယ့်နည်းတူ လူတိုင်းလိုလို မြောက် ပြောကြမှာပါပဲ။ ကိုယ်ပြောတဲ့ စကားမှတ်သွားနိုင်အောင် အထာကျကျ ပြောတတ်ဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။

သိခံရအောင်ပန်တတ်ပါစေ။

ဘယ်လောက်ပဲ ထူးချွန်တဲ့သူနေပါစေ၊ တဖက်ကမ်းမြောက် ပါရမီရှင်ပဲ ဖြစ်နေပါစေ၊ လူတွေသိအောင် ကိုယ့်ကိုယ်ကို မချပြနိုင်သရွေ့ ရွက်ပုန်းသီးလိုပဲ၊ လူမြင်ကွင်းထဲကနေ ပျောက်ကွယ်နေမှာပါ။ အဲဒီလို ပြောလို့ လူတွေသိအောင်ဆိုပြီး လူပုံအလယ်မှာ ဘယ်သူ ဘယ်ဝါပါ၊ ဘာလုပ်တတ်၊ ညာလုပ်တတ်ပါတယ်ရယ်လို့ တဲ့တိုးကြီး ကြော်ငြာလို့တော့ မဖြစ်ပါဘူး။

ပညာသားပါပါ။ အထာကျကျ ခွင်ဖန်ပြီး သိအောင် လုပ်တတ်ရမယ်။ ကိုယ့်အစွမ်းအစ ကို ပြသခွင့်ရအောင် ကြံတတ်ဖန်တတ်ရမယ်။ လိုအပ်ရင် အရင်းအမြစ်တွေ၊ အချိတ်အဆက်တွေနဲ့ ပူးပေါင်းပြီး ခွင်ဖန်ရမယ်။ သိခံရအောင် မလုပ်ဘဲနဲ့၊ ထိုင်ညည်းနေလို့ မရ တာကို သိပါ။ တိုးတက်ကောင်းမွန်တဲ့ အရည်အချင်းရှိလျက်နဲ့ လူသိအောင် မလုပ်ဘဲ၊ ပုန်းကွယ်နေရင်တော့ လူဖြစ်ရကျိုး မနပ်တာကို နားလည်ထားပါ။ တန်ဖိုးရှိရိုးမှန်ရင် တန်ဖိုးထားနိုင်မယ့်သူတွေနဲ့ ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်ခွင့် ရအောင် ကြိုးစားပါ။

အတုယူပြီး အသားတကျ အနေတတ်ပါစေ။

လူအများ ပြောဆိုသလို လိုက်ပြောတတ်မှ၊ လူအများ နေထိုင်သလို နေတတ်မှ၊ လူအများ သုံးစွဲသလို လိုက်သုံးတတ်မှ လူစဉ်မီတယ်လို့ တွေးတာက လုံးဝ မှားပါတယ်။ ဘယ်တော့မှ အဲလို မလုပ်ပါနဲ့။ တွေးတောင် မတွေးလိုက်ပါနဲ့။ လွတ်လပ်စွာ ပြောဆို နေထိုင်ရှင်သန်ခွင့် ရှိပါတယ်။ သို့သော် အနေအထား အလိုက်၊ ပါးပါးနပ်နပ် နေတတ်ထိုင် တတ်၊ ပြောတတ်ဆိုတတ်ဖို့တော့ လိုပါတယ်။

အထက်တန်းလွှာ၊ လူဂုဏ်ထံတွေ အကြား သွားလာနေရတဲ့အချိန်၊ အခြေခံ အရပ် စကား ပြောဟန်ဆိုဟန်နဲ့ အနေမမှားပါစေနဲ့။ လူပေါ်ကလူတွေကတော့ ကိုယ့်ရဲ့ အပြုအမူ ကို တိုက်ရိုက်ကြီး ကဲ့ရဲ့မှာတော့ မဟုတ်ပါဘူး။ ဒါပေမယ့် သူတို့ရဲ့ အတွင်းစိတ်၊ အတွေးမှာ တော့ အထင်သေးသွားပြီး၊ နောက်တကြိမ် သူတို့နဲ့ တွေ့ဆုံခွင့် မရအောင်ကို အခွင့်အလမ်း ဟူသမျှ ပိတ်ပင်လိုက်မှာပါ။

အခြေခံ	လူအများနဲ့	ပေါင်းသင်းဆက်ဆံတဲ့အခါမှာလည်း
မောက်မောက်မာမာ	မပြောဆိုပါနဲ့။	အောက်ခြေလွတ်တယ်ဆိုပြီး
လူမုန်းခံရတတ်ပါတယ်။	ဒူးနေရာဒူး တော်နေ ရာတော် ပြောဆိုပါ။	အရပ်အလိုက်
နေတတ်ထိုင်တတ်ပါစေ။	မော်ကြွားဖို့ လိုအပ်ရင်	မော်ကြွားပါ။
	နှိမ့်ချဖို့ လိုအပ်ရင်	နှိမ့်ချလိုက်ဖို့ ဝန်မလေးပါနဲ့။

အတုယူသင့်တာကို အတုယူပြီး၊ အတုခိုးသင့်တာကို ပိပိရိရိ အတုခိုး လုပ်ပါ။ အနေ အထားအလိုက် အသားတကျ နေတတ်ထိုင်တတ်၊ သွားတတ်လာတတ်ရင် လူချစ်လူခင် များသလို၊ လူတိုင်းရဲ့ လိုလားမှုကို ခံရမှာပါ။ အနေတတ်ရင် ဘဝ မခက်ပါဘူး။ အနေ မတတ်ရင်တော့ ဘဝပျက်လွယ်တာကို လုံးဝ မမေ့ပါနဲ့။

လိမ်နေညာနေတာတွေ	လုံးဝ	မဟုတ်ပါဘူး။
ဟန်ဆောင်နေတာတွေအားလုံးက	သရုပ်ဆောင်မှု	သက်သက်ပါ။
သရုပ်ဆောင်ခြင်းဆိုတာက တော်တန်ရုံ	လုပ်တတ်ဖို့	မလွယ်တဲ့ အဆင့်မြင့်
အနုပညာဖြစ်ပါတယ်။		

သတင်းဆိုးသယ်လာသူ မဖြစ်စေနဲ့။

သတင်းဆိုး လာလျှောက်တဲ့ တမန်ကို ဘုရင်တိုင်းမုန်းပါတယ်။ မဖြစ်သင့်တာ မှန်ပေ မယ့်၊ တကယ်တော့လည်း အမှန်ပါ။ ဘယ်သူမှ သတင်းဆိုး မကြားချင်ပါဘူး။ အဲတော့ သတင်းဆိုးပြောသူကို လူတိုင်း ရွံ့မုန်းကြပါတယ်။ တကယ်လို့ မဖြစ်မနေ သတင်းဆိုးပြော ဖို့ အကြောင်းဖန်လာရင်၊ ကိုယ်တိုင်က မပြောမိအောင် တဖက်လှည့်ပြီး တခြားလူကို ပြော ခိုင်းပါ။ နစ်နာရမယ်ဆိုရင် အစားထိုးတတ်တာကလည်း ပညာတစ်ခုပါ။

အရောမဝင်နဲ့ နေရာသိပါ။

ဘယ်ဆရာကမှ တပည့်နဲ့ တန်းတူ မပေါင်းမသင်းချင်ပါဘူး။ ဆရာဘက်က ဘယ်လောက်ပဲ တပည့်ကို သူငယ်ချင်းလို ပေါင်းသင်းဆက်ဆံနေပါစေ၊ တပည့်က ဆရာ ကို အပေါင်းအသင်းလို ဆက်ဆံတာကို မကြိုက်ပါဘူး။ သဘောထားကြီးတဲ့အနေနဲ့ အပြစ် မဆိုဘဲ၊ ခံစားချက်တွေကို ဖုံးကွယ်ထားကောင်း ထားနိုင်ပေမယ့်၊ နေရာမသိတာမျိုးတွေ ကို ခါးသီးကြပါတယ်။ ကိုယ့်နေရာကို သိပါ။ အရောမဝင်ပါနဲ့။

ကိုယ်နဲ့မဆိုင်ဘဲ ဝင်မပါနဲ့။

အပျက်စကား၊ အဖျက်စကား၊ ဝေဖန်ရတာတွေကို လူတိုင်း လုပ်ချင်ကြပါတယ်။ ကိုယ့်စိတ်ထဲက အမြင်ကို ဖွင့်ပြောလိုက်ရမှ စိတ်ကျေနပ်ရသလိုမျိုး၊ လူတိုင်းဖြစ်တတ်ကြ ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် နေရာသိပါ။ ကိုယ်နဲ့ မဆိုင်ရင် ဝင်မပါပါနဲ့။ အကြောင်းအမျိုးမျိုး ကြောင့် ကိုယ့်အထက်လူကြီးက ကိုယ့်အမြင်ကို မေးလာခဲ့ရင်တောင် မသိကြောင်း ဖြေ လိုက်တာက အကောင်းဆုံးပါ။ ဒါကိုမှ အထက်လူကြီးက ခွင့်ပြုချက် တကယ်ပေးပြီး မြှောက်စားသလို အခွင့်အလမ်း ပေးမှသာ ကိုယ့်အမြင်ကို ချပြပါ။

ဒီနေရာမှာ အထူးမှတ်ထားဖို့ လိုတာက - အထက်လူကြီးတွေက ပြောပါဆိုတိုင်း ချက်ချင်း မဖြေဖို့ပါ။ အမြော်အမြင်ရှိပြီး၊ အရည်အချင်းကို အသိအမှတ်ပြုနိုင်တဲ့ အသိ ဉာဏ်ပညာ ထက်မြက်သူတွေက တဖက်လူရဲ့ အမြင်ကို တကယ်သိချင်ရင် စကားခံပြီး ပြောခွင့်ပေးတတ်ပါတယ်။ လူမှုရေးအရ မဖြစ်မနေ မေးဖို့ လိုလို့ ပြောဖို့ တောင်းဆိုသူတွေ ကတော့၊ သူတို့နဲ့ တန်းမတူတဲ့သူဆီက စကား မကြားချင်ကြပါဘူး။

အခွင့်အလမ်း ပေးတဲ့ အနေအထားအပေါ် မူတည်ပြီး ပါးနပ်ပါ။ ကိုယ်နဲ့ မဆိုင်ရင် ဝင် မပါတာ အကောင်းဆုံး ဖြစ်ပါတယ်။

ပါးနပ်စွာအခွင့်တောင်းဆိုပါ။

တောင်းဆိုလာမှတော့ ဘယ်သူမှ မငြင်းဆန်ချင်ပါဘူး။ အထူးသဖြင့် အထက်လူကြီး တွေဆီကို တောင်းတောင်းပန်ပန်နဲ့ တောင်းခံလာတဲ့အခါမျိုးတွေမှာ အထက်လူကြီးတွေ အနေနဲ့ မငြင်းချင်ပေမယ့်၊ အခြေအနေအရ ငြင်းရတာမျိုးတွေ ရှိပါတယ်။ ဒါမှမဟုတ် မလိုက်လျောချင်ဘဲ လိုက်လျောရတာမျိုးတွေ ရှိတတ်ပါတယ်။

ဒါကြောင့် မဖြစ်မနေ အကြောင်းရှိမှသာ တောင်းဆိုပါ။ မလိုအပ်ဘဲ တောင်းဆိုတာ မျိုး လုံးဝ မလုပ်ပါနဲ့။ တောင်းဆိုစရာမလိုဘဲ လူကြီးတွေ သိအောင် ခွင့်ဖန်ပြီး လမ်းကြောင်း ဆင်တတ်ပါစေ။ ပါးနပ်မှုက အင်မတန် အရေးပါတဲ့ ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေး ဖြစ်ပါတယ်။ ဘယ်တော့မှ တပါးလူအတွက် တောင်းဆိုတာမျိုး လုံးဝ မလုပ်ပါနဲ့။ အထူးသဖြင့် မိတ်ဆွေ အပေါင်းအသင်းတွေအတွက် တောင်းဆိုတာမျိုး မလုပ်ပါနဲ့။ ကိုယ်နဲ့ဆိုင်တာ ကိုယ်တိုင် လုပ်တာပဲ ကောင်းပါတယ်။

မလိုအပ်ဘဲ ပြက်ရယ်မပြုနဲ့။

ဟာသဉာဏ်ရွှင်မှုဆိုတာက ပေါင်းသင်းဆက်ဆံရေးကောင်းသူတွေမှာ ရှိကို ရှိသင့် တဲ့ အရည်အသွေးတစ်ခုပါ။ သို့သော် နေရာတိုင်းမှာ ဟာသလုပ်တာမျိုးက အမြင်ကတ် ကောင်းပါတယ်။ ပေါ့ပြက်ပြက်ဆန်တာကြောင့်၊ မလိုအပ်ဘဲ ပြက်ရယ် မပြုမိပါစေ နဲ့။ လူတွေရဲ့ ဝတ်စားဆင်ယင်မှု၊ ပြောပုံ ဆိုပုံ၊ စားပုံသောက်ပုံ စသဖြင့် ပုဂ္ဂိုလ်ရေးဆန်တဲ့ ဟာသတွေ မလုပ်ပါနဲ့။ စရာ

ပြက်ရယ်ပြုစရာ အကြောင်းအရာတွေ အများကြီးရှိပါတယ်။ လူတွေရဲ့ အသွင်အပြင်၊ ပုံပန်းသဏ္ဌာန်ကိုပဲ ကြည့်ပြီး ဝေဖန်သလိုနဲ့ ဟာသလုပ်တာက၊ ဉာဏ်ရွှင်တာ မဟုတ် တော့ဘဲ၊ စော်ကားသလို ဖြစ်သွားနိုင်ပါတယ်။

အဆုံးမြင်သူမဖြစ်စေနဲ့။

လူတိုင်းမကောင်းပြောတတ်ကြပါတယ်။ ပြောလည်း ပြောချင်ကြပါတယ်။ ဒါပေမယ့် လူတွေအမြင်မှာ ကိုယ်က မကောင်းမြင်လွန်းသူ မဖြစ်ပါစေနဲ့။ ဖြစ်နိုင်ရင် မကောင်း စကား မပြောမိအောင် အထူးရှောင်ပါ။ မကောင်းပြောမယ်ဆိုရင်တောင် အကောင်းပြော တာလေးတွေနဲ့ အခံပြုပြီး၊ ထောက်ပြချင်တဲ့ အချက်ကို ထုတ်ပြပါ။ လူမုန်းအောင် မနေပါနဲ့။ လူထဲကလူ လုပ်မှတော့ လူတွေကြိုက်တာကိုပဲ ဦးစားပေးလိုက်တာ ကောင်းပါတယ်။

နေရာတကာ	အပြစ်ပြောတတ်တဲ့	အကျင့်ရှိရင်၊
ကောင်းကွက်ရှာတတ်အောင်	အရင် ကျင့် ထားပါ။	

ကိုယ့်ကိုယ်ကို အမြဲဆန်းစစ်ဝေဖန်ပါ။

သူများပြောမှ ကိုယ့်အပြစ်မြင်နိုင်တဲ့သူ လုံးဝ မဖြစ်ပါစေနဲ့။ ကိုယ့်အမှားကို ကိုယ်တိုင် မြင်ပြီး၊ ပြုပြင်နိုင်သူ ဖြစ်ပါစေ။ ဘာပဲလုပ်လုပ် မလုပ်ခင်က ကြိုတွေးပါ။ ဘာပဲလုပ်လုပ် လုပ်ပြီးတိုင်းမှာ အမှားအမှန် ဆန်းစစ်ပါ။ ဘာပဲ ပြောပြော မပြောခင်ကတည်းက စကားကြို တွေးပါ။ ဘာပဲ ပြောပြော ပြောပြီးတိုင်းမှာ ပြောထားသမျှ ပြန်တွေးပြီးတော့ ဆန်းစစ်ပါ။ ကိုယ့်ကိုယ်ကို အမြဲဆန်းစစ်ဝေဖန်သူဟာ ဉာဏ်အမြော်အမြင်ကြီးအောင် လေ့ကျင့်နေပြီး သား ဖြစ်သွားပြီး၊ ကိုယ့်အပြစ်အနာအဆာတွေကို မြင်နိုင်သလို၊ ပြုပြင်နိုင်တဲ့အလျောက်၊ တပါးသူရဲ့ အပြစ်တွေကို ကြည့်ပြီး၊ ကိုယ်မမှားအောင် ကြိုပြုပြင်နိုင်တဲ့ အကျိုးကျေးဇူး ရှိပါတယ်။

ကြိုမတွေးထားဘဲ ဘာမှ မလုပ်မပြောမိပါစေနဲ့။

စိတ်ခံစားချက်တွေကိုချုပ်တည်းတတ်ပါစေ။

လူဘဝဆိုတာက ဟန်ဆောင်မှုတွေနဲ့ ပြဇာတ်ကနေရသလိုပါပဲ။ သရုပ်ဆောင် ကောင်းမှ လူပီသနိုင်တာပါ။ အခြေအနေအလိုက် ငိုစရာရှိရင်လည်း ငိုပြတတ်ရမှာဖြစ် သလို၊ ရယ်စရာရှိရင်လည်း အကြောင်းမရှိဘဲ ရယ်ပြနိုင်သူ ဖြစ်နိုင်ရပါမယ်။ ဒေါသကို မြို့ သိပ်ပြီး ကျေနပ်ပြနိုင်ရမှာဖြစ်သလို၊ ဝမ်းနည်းမှုတွေကို ချုပ်တည်းထားပြီး ကျေနပ်တဲ့ ရုပ် အသွင်နဲ့ လူတွေအကြား ရှင်သန်နိုင်သူ ဖြစ်ရပါမယ်။ မတူညီတဲ့ မျက်နှာဖုံးများစွာနဲ့ ပီရီ သေသပ်အောင် သရုပ်ဆောင်တတ်ရင် လူထက်ကလူ ဖြစ်သွားပါပြီ။

အချိန်အခါအလိုက်ပြောင်းလဲလွယ်ပါစေ။

အစွဲကြီးသူလည်း မဖြစ်ပါစေနဲ့။ ခေတ်နောက်ပြန်သမားလည်း မဖြစ်ပါစေနဲ့။ အချိန် အခါအလိုက် ခေတ်မှီသူ ဖြစ်ပါစေ။ သူများထက် ရှေ့ရောက်တဲ့ တွေးခေါ်သူ၊ သူများထက် လွတ်လပ်ပွင့်လင်းတဲ့ အတွေးအမြင်ရှိသူ၊ အများနည်းတူ လက်သင့်ခံနိုင်တဲ့ အသိအမြင်ရှိ သူမျိုး ဖြစ်ပါစေ။ ပြောင်းလဲနိုင်ခြင်းက တိုးတက်ခြင်းဖြစ်တယ်။ အပြောင်းအလဲမရှိခြင်း ဟာ ဆုတ်ယုတ်နေခြင်း ဖြစ်တယ်။

ပျော်ရွှင်မှုတွေပေးနိုင်စွမ်းရှိသူဖြစ်ပါစေ။

အရေးကြီးဆုံးသော ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေး ဖြစ်ပါတယ်။ ဘယ်သူမှ အပူသည်နား မသွားချင်ပါဘူး။ စိတ်ဆင်းရဲစရာတွေ ဝေးရာမှာပဲ နေချင်ကြတာပါ။ ပေါင်းသင်းဆက်ဆံ မယ်ဆိုရင်လည်း ပျော်ပျော်နေတတ်သူတွေကို မက်မောကြတာပါ။ ဒါကြောင့် ကိုယ့်အနား ရောက်လာမယ့် လူတိုင်းကို ပျော်ရွှင်မှုတွေ၊ ကျေနပ်မှုတွေ၊ စိတ်ချမ်းသာမှုတွေကို ပေးနိုင် တဲ့သူပဲ ဖြစ်ပါစေ။ လူ့ချဉ်ဖတ် အဖြစ်မခံပါနဲ့။

အပြစ်နဲ့ကင်းလွတ်နိုင်တဲ့သူ မရှိပါဘူး။ ဒါပေမယ့် အပြစ်အနည်းဆုံးသော လူတွေ ဖြစ်အောင် ကြိုးစားလို့ ရနိုင်ပါတယ်။ လူမှန်ရင် ပူပန်မှုသောကတွေ ကိုယ်စီ ရှိကြမှာပါ။ ဒါပေမယ့် သောကနည်းအောင် နေတတ်တဲ့သူတွေဆီကို လူတွေ ပိုပြီး ချဉ်းကပ်ချင်ကြပါ တယ်။ ပျော်ရွှင်မှုတွေကို မပေးနိုင်ရင်တောင်၊ သောကတွေနဲ့ စိတ်ဆင်းရဲမှုတွေ မဝေမျှမိပါ စေနဲ့။

လူထဲကလူဖြစ်နေခဲ့မှတော့၊ လူတွေနဲ့ အဆင်ပြေတဲ့သူပဲ ဖြစ်ပါစေ။ လူ့ခွစာအဖြစ် နေမယ့်အစား၊ လူတွေနဲ့ အဆင်ပြေတဲ့ သာမန်လူဖြစ်တာကမှ ပိုကောင်းပါသေးတယ်။ အပူသည် အဖြစ်မခံပါနဲ့။ အပျော်သည်သာ ဖြစ်ပါတယ်။

နည်းဥပဒေသ (၂၅)

ပြုပြင်ပြောင်းလဲလိုက်ပါ

သဘောတရား

လူမှုအသိုက်အဝန်းရဲ့ ပုံသွင်းခံရမှုကြောင့် ဖြစ်နေရတဲ့ လူနေမှုဘဝပုံစံနဲ့ အကျင့်စရိုက်တွေကို ဆန့်ကျင်လိုက်ပါ။ ဘယ်တော့မှ လက်မခံပါနဲ့။ ကိုယ်ပိုင်အစွမ်းအစနဲ့ ကိုယ့်ဖြစ်တည်မှုကို ကိုယ်တိုင် - ဖော်ထုတ်ရမယ်။ ကိုယ်သာလျှင် ကိုယ့်အရှင်သခင်ဖြစ်အောင် ပြုပြင်ပြောင်းလဲလိုက်ပါ။ လောင်းရိပ်ခံ၊ စိုးမိုးခံ ဘဝမှာ သာယာနေမိတာမျိုး မဖြစ်ပါစေနဲ့။ အပြုအမူ၊ အပြောအဆို၊ အနေအထိုင်အားလုံးကို အဆင့်အတန်း ရှိအောင် ပြုပြင် နေထိုင်ပါ။ အရှိန်အဝါကြီးတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တိုင်းမှာ အများနဲ့မတူညီတဲ့ စရိုက် ဝိသေသတွေ ကိုယ်စီရှိကြတယ်။

နည်းစဉ်

မွေးဖွားလာကတည်းက ပါလာတဲ့ ကိုယ့်စရိုက်က ကိုယ့်ဖြစ်တည်မှု အစစ်
မဟုတ်ပါဘူး။ မျိုးရိုးစဉ်ဆက် ကျင့်သုံးခဲ့ကြပြီး၊ လောင်းရိပ်မိနေတဲ့
အကျင့်စရိုက်တွေကို ကိုယ့်ဖြစ်တည်မှုအဖြစ် လက်ခံစရာ လုံးဝ မလိုပါဘူး။
မိဘတွေကြောင့် မဖြစ်မနေ ပြုမူကျင့်ကြံရပြီး ကျင့်သားရသွားတဲ့
စရိုက်သကန်တွေလည်း ကိုယ့်ဖြစ်တည်မှု အစစ် မဟုတ်ပါဘူး။

ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျ ခံစားသိရှိပြီးမှ လက်ခံထားလို့ ဖြစ်လာတဲ့
စရိုက်ကလွဲရင် ကျန်တဲ့ စရိုက်တွေကို ဆန့်ကျင်လိုက်ပါ။ အကူးခံလည်း မဖြစ်စေနဲ့။
လောင်းရိပ်အောက် လွတ်မြောက်အောင် ရှောင်ထွက်နိုင်ရမယ်။

အဲဒီလို ရှောင်ထွက်နိုင်မှသာ ရဲစွမ်းသတ္တိရှိတယ်လို့ ခေါ်ပါတယ်။
ပုံသွင်းခံဘဝမှာ သာယာနေတဲ့သူ လုံးဝ မဖြစ်ပါစေနဲ့။ အဲဒီလိုပဲ ပုံသွင်းခံဘဝကြောင့်
စိတ်အကျဉ်းကျနေတဲ့ သူလည်း လုံးဝ မဖြစ်ပါစေနဲ့။ ကိုယ်သာလျှင် ကိုယ့်ဘဝရဲ့
ပုံဖော်သူ ဖြစ်ပါစေ။ ကိုယ်သာလျှင် ... ကိုယ့်ဘဝရဲ့ ဆေးခြယ်သူ အနုပညာရှင်
ဖြစ်ပါစေ။ သူများပုံသွင်းလိုက်လို့ ရုပ်လုံးပေါ်လာတဲ့ စက်ရုပ်လိုလူမျိုး မဖြစ်ပါစေနဲ့။

ကိုယ်သာလျှင် ကိုယ့်ဘဝရဲ့ ပဲ့ကိုင်ရှင်၊ ပုံသွင်းသူ၊ ဖန်တီးသူဖြစ်နိုင်ဖို့
ကိုယ့်အသိစိတ် နဲ့ ဆင်ခြင်တုံတရား အဆင့်အတန်းကို သိရှိနားလည်ထားရမယ်။
ကိုယ့်ကိုယ်ကို သိခြင်း ဟာ၊ ကိုယ့်ဘဝကို ကိုယ်တိုင် ပုံဖော်နိုင်ရေး အတွက်
အရေးကြီးဆုံးသော ပထမခြေလှမ်း ဖြစ်တယ်။ ကိုယ့်ကိုယ်ကို သိမှ
ကိုယ့်လိုအပ်ချက်နဲ့ အားနည်းချက်ကို မြင်နိုင်မှာဖြစ်တယ်။ ကိုယ့်အသွင်အပြင်နဲ့
စိတ်ခံစားချက်တွေကို နားမလည်ဘဲ၊ ပြောင်းလဲဖို့ ကြိုးစားတာက၊
ရှူးနှမ်းမှုသက်သက်သာဖြစ်ပြီး၊ ရေထဲ အရုပ်ရေးသလို ပုံပေါ်မှာ လုံးဝ မဟုတ်ပါဘူး။

၁၈ရာစုလောက်က နာမည်ကျော်ကြား လူသိများခဲ့တဲ့
ပြင်သစ်ဝေဖန်ရေးဆရာဖြစ်တဲ့ ဒွေနီ ဒီဒေဟိုတ် (Denis Diderot) ပြောခဲ့သလိုပါပဲ၊
"ဟန်မဆောင်တတ်တဲ့သူတွေ သရုပ်ဆောင်ရင် ကြည့်ရဆိုးပါတယ်"
စိတ်ရင်းစိတ်မှန်နဲ့ ပေါင်းသင်းဆက်ဆံတတ်တာက ကောင်းတဲ့

အကျင့်စရိုက်တစ်ခုပါ။ ဒါပေမယ့် လူပီသတဲ့ ... အရည်အသွေးတစ်ခုတော့ မဟုတ်ပါဘူး။

ပွင့်လင်းအားကြီးလွန်းရင် ဟန်ဆောင်မှု မပါတဲ့အတွက် အပြောပဲဖြစ်စေ၊ အပြုအမူပဲ ဖြစ်စေ ကြည့်ရဆိုးပါတယ်။ လက်ခံဖို့ရာ မလွယ်သလို၊ ဆက်ဆံဖို့တောင် မလွယ်ပါဘူး။

လူမှုအသိုက်အဝန်းဆိုတာက ဟန်ဆောင်မှုတွေနဲ့ လည်ပတ်နေတာဖြစ်တဲ့အတွက်၊ ပွင့် လင်းမှု ဆိုတာက အများနဲ့ အဆင်မပြေနိုင်တဲ့ အလိမ်ဖော်စက်လို ဖြစ်နေတတ်ပါတယ်။

ဖုံးကွယ်မှုမရှိဘဲ အရာအားလုံးကို ပွင့်လင်းရဲသူက အမြင်အားဖြင့် သတ္တိရှိသလို၊ လေးစားဖို့ ကောင်းလောက်အောင် အားကျစရာဖြစ်ကောင်းဖြစ်နိုင်ပေမယ့်၊ တကယ်တော့ အမှန်တရားဖြစ်စေ၊ ပွင့်လင်းမြင်သာမှုကိုဖြစ်စေ လက်ခံနိုင်ဖို့ မလွယ်ပါဘူး။ အလိမ်အညာ၊ မုသားတွေနဲ့ ရောပြွမ်းနေတဲ့ လောကနယ်ပယ်ထဲမှာ၊ ဟန်ဆောင်မှု မရှိဘဲ၊ တဲ့တိုးကြီး ပွင့်လင်းနေတာက ... အဖုံးအကာမရှိ ... ကိုယ်လုံးတီးချွတ်ပြလိုက်တာမျိုးနဲ့ တူပါတယ်။ အမြင်ကတ်စရာကောင်းသွားနိုင်သလို၊ ရွံ့မုန်းစရာအနေအထား ရောက်သွားတတ်ပါတယ်။

ဒါကြောင့် လူ့ထဲကလူဖြစ်ချင်ရင်၊ ဟန်ဆောင်ကောင်းဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။ ပေါင်းသင်း ဆက်ဆံရေး အခြေအနေအလိုက် ငိုဖို့လိုရင် ငိုပြတတ်ရမယ်၊ ရယ်ဖို့လိုရင် ရယ်ပြတတ်ရ ပါမယ်။ ခံစားချက်တွေ ဆိုတာက ကိုယ်ပိုင်ဖြစ်ပေမယ့်၊ အများနဲ့ဆိုင်တဲ့ အခိုက်အတန့် တွေမှာ အများနည်းတူ ခံစားပြတတ်ရပါမယ်။

ဟန်ဆောင်ကောင်းတဲ့သူတွေကို လူတွေ ပိုမက်ပါတယ်။ အထူးသဖြင့် အပြော လည်းကောင်း၊ အနေအထိုင်လည်း တတ်၊ ဖုံးကွယ်မှုတွေ များတဲ့လူကိုမှ လူတွေက ပိုပြီး အထင်ကြီးချင်ကြတာပါ။ လျှို့ဝှက်ချက်တွေနဲ့ စိတ်ဝင်စားစရာကောင်းတဲ့လူကို လူတိုင်း လိုလို စပ်စုချင်၊ ပေါင်းသင်းချင်ကြပါတယ်။

ကာလ၊ ဒေသအလိုက် အသားတကျ နေတတ်မှ လူထဲကလူ ပီသနိုင်ပြီး၊ ရိုးသားပွင့် လင်းသလို ဟန်ဆောင်ပြရင်တောင်၊ လူတွေအကြား လက်ခုပ်လက်ဝါးတီးပြီး ဝန်းရံချင် လောက်အောင် ... ဘဝပြောင်းလဲ သွားနိုင်ပါတယ်။ ဒီနည်းကို အမေရိကန် သမ္မတ Abraham Lincoln အေဗရာဟမ် လင်ကွန်း သဘောပေါက်ခဲ့ပါတယ်။ လူပုံအလယ်မှာ သာမည တောသူတောင်သားပုံစံမျိုးနဲ့ ဟန်ဆောင်ကောင်းခဲ့လို့ ပြိုင်ဘက်ကို ကျော်လွန် ပြီး သမ္မတအဖြစ် ရွေးကောက်ခံခဲ့ရတာပါ။

သူ့ခေတ်သူ့ခါအရ ဘယ်သူမှ မှတ်ဆိတ်မွေး ပရပွကြီးနဲ့ သမ္မတလောင်းအဖြစ် အရွေး မခံခဲ့ကြပါဘူး။ အဲတာကို လင်ကွန်းက ဦးထုပ်ကြီးဆောင်း၊ မှတ်ဆိတ်ရှည်ကြီးနဲ့ ဝတ်ရုံ နက်ကြီး ခြုံပြီး လူတွေအကြား အများနဲ့မတူ တမူထူးတဲ့ အသွင်နဲ့ မဲဆွယ်ခဲ့လို့၊ အားလုံးရဲ့ စိတ်ဝင်စားမှုခံရပြီး လူကြိုက်များတဲ့ သမ္မတလောင်း ဖြစ်သွားနိုင်ခဲ့တာပါ။ သာမည တောသူတောင်သားအနေနဲ့ အားလုံးရဲ့အခက်အခဲကို နားလည်ကြောင်း အပြောကောင်းအဟောကောင်းခဲ့ပြီး၊ အားလုံးအတွက် ကမကထကြိုးစားပေးမယ် ဆိုတဲ့ ကတိစကားတွေ နဲ့ ဓာတ်နာပြခဲ့လို့ နေရာကောင်း ရောက်နိုင်ခဲ့တာ ဖြစ်ပါတယ်။ လူလည်လုပ်တာကို လူတွေ မုန်းပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ပါးနပ်တာကိုတော့ အင်မတန် သဘောကျတတ်ကြပါတယ်။ ဒါ ကြောင့် ပါးနပ်စွာ လူလည်ကျတတ်အောင် ကြိုးစားပါ။

ဇာတ်နာပြတာကလည်း ထိရောက်တဲ့ နောက်ထပ် နည်းလမ်းပါ။ အပြင်ပန်း ဝတ်စား ဆင်ယင်မှုနဲ့အတူ၊ ဇာတ်နာပြပြီး၊ ကိုယ့်ရဲ့ အစွမ်းအစတွေကို အထာကျကျတ်ဇာတ်လမ်းမျှ တတ်ရင်၊ လူတွေရဲ့ ကရုဏာစိတ်နဲ့ ဘဝတိုးတက်ရာ တိုးတက်ကြောင်း၊ ရှေ့တဆင့် ဆက် သွားခွင့် ရနိုင်ပါတယ်။

စင်မြင့်မှာဇာတ်ကနေသလိုပဲ၊ သရုပ်ဆောင်ကောင်းရုံနဲ့တော့ မလုံလောက်ပါဘူး။ ဇာတ်လမ်းဇာတ်ကွက်၊ ဓာတ်အိမ်လည်း ကောင်းဦးမှ၊ လူစိတ်ဝင်စားမှု ရမှာပါ။ ဒါကိုမှ နောက်ခံ တေးဂီတလေးတွေနဲ့ ဇာတ်နာပြကွက်ကောင်းသုံးပြီး၊ သရုပ်ဆောင်လိုက်ရင် ပရိတ်သတ်အားလုံးရဲ့ အားပေးချီးမြှောက်မှုကို အပြည့်အဝရနိုင်မှာ ဖြစ်ပါတယ်။

နပိုလီယံနဲ့ မော်စီတုန်းတို့လို ခေါင်းဆောင်တွေက အုပ်ချုပ်ခံ
ပြည်သူလူထုကို ဇာတ် ကွက်ကောင်းတွေနဲ့ ဆွဲဆောင်ပြီး၊
ပြကွက်ကောင်းကောင်းကို အချိန်ကိုက် နောက်ခံတေးနဲ့ ဇာတ်နာပြုတတ်ခဲ့လို့၊
အားလုံးရဲ့ ထောက်ခံမှု ရခဲ့ပြီး၊ အာဏာရှင်ကြီးတွေအဖြစ် နေရာမြဲ နိုင်ခဲ့ကြတာ
ဖြစ်ပါတယ်။ လူထုရဲ့အမြင်ကို အမြဲပြောင်းလဲသွားအောင် ဇာတ်ကောင်းဖန် ပြီး
သရုပ်ဆောင်တတ်ရမယ်။ လူတွေရဲ့ အမြင်မှာ ပြီးငွေ့စရာ ဖြစ်သွားအောင်
ဇာတ်တမျိုး တည်းကိုပဲ အမြဲမကနဲ့။ ဇာတ်ပြောင်းပါ။

နောက်ထပ် မဖြစ်မနေ သိထားဖို့က၊
သရုပ်ဆောင်ကောင်းတိုင်းဇာတ်လမ်းမျိုးစုံ ထွင်နေစရာတော့ မလိုပါဘူး။
တခါတလေမှာ သရုပ်ဆောင်မယ့်အစား၊ ဇာတ်စင်ပေါ်က ကျောက်တုံးကျောက်ခဲလို၊
သစ်ပင် နွယ်ပေါင်းလိုမျိုး၊ ဇာတ်မရှိတဲ့ သရုပ်ဆောင်မှုတွေနဲ့
ကိုယ်ယောင်ဖျောက်တတ်ဖို့တော့ လိုပါတယ်။ ဇာတ်ကွက်တိုင်းမှာ ပါနေတဲ့
သရုပ်ဆောင် ကို လူထင်သေးပါတယ်။ ဇာတ်ဆောင်အစစ်ဆိုတာက သူနဲ့ဆိုင်တဲ့
ဇာတ်ကွက်မှာပဲ ကပြ လေ့ရှိသလိုမျိုး၊ ကိုယ်နဲ့ပေါင်းသင်းဆက်ဆံမယ့် လူအလိုက်
ပြောင်းလဲပြီး သရုပ်ဆောင် ပါ။ နေရာတကာ မပါမိစေနဲ့။ ဇာတ်တိုင်းပါပြီး၊
ဇာတ်တိုင်းနာပြုနေရင် လူမြင်ကတ်ခံရလို့၊ လူတွေကျဉ်တာ ခံရတတ်ပါတယ်။

နောက်ဆုံးအနေနဲ့ မဖြစ်မနေ သိထားဖို့လိုအပ်တာက၊ ဇာတ်ကောင်မျိုးစုံ
သရုပ်ဆောင်တတ်ဖို့ပါ။ လူမှန်ရင် အခြေအနေ အခါကာလအလိုက် အမျိုးမျိုး
သရုပ်ဆောင် တတ်ဖို့ လိုပါတယ်။ မျက်နှာဖုံးရွေးတတ်ဖို့တော့ လိုတယ်။

Bismarck - ဘစ်မာ့ခ် လိုမျိုး ဇာတ်ကောင်မျိုးစုံ သရုပ်ဆောင်တတ်အောင်
လေ့ ကျင့်ထားပါ။ လစ်ဘရယ်သမားတွေနဲ့ တွေ့ရင် လစ်ဘရယ်ဝါဒ
လက်ခံသလိုမျိုး၊ လင်းယုန် နဲ့ တွေ့ရင် လင်းယုန်လိုမျိုး၊ ဇာတ်ကောင်
ဓာတ်ဆောင်တမျိုးတည်းကတာမဟုတ်ဘဲ၊ ဇာတ်အမျိုးမျိုးအတွက် မတူညီတဲ့
နည်းဟန်တွေနဲ့ သရုပ်ဆောင်တတ်လို့၊ ဘစ်မာ့ခ်ရဲ့ ရန်သူတွေအနေနဲ့ သူ့ရဲ့
ပင်ကိုကိုယ်ကျင့်စရိုက်ကို တိတိကျကျ ခန့်မှန်းနိုင်စွမ်း မရှိကြ တော့ပါဘူး။

ပုတ်သင်လိုပဲ အရောင်ပြောင်းတတ်ပါစေ။ တစ်မျိုးတည်း
တသတ်မှတ်တည်း မနေ နဲ့။ ပြောင်းလဲခြင်းက တိုးတက်ခြင်းဖြစ်တယ်။ လူတိုင်းနဲ့

အဆင်ပြေတဲ့လူမျိုးဖြစ်ပါစေ။

သူတော်ကောင်းအကြားမှာ	သူတော်ကောင်း
ယောင်ဆောင်ပြီးနေတတ်ရမှာဖြစ်	သလို၊ လူမိုက်တွေအကြား
သတ္တိကောင်းပြတတ်ရမယ်။	ပေါင်းသင်း ဆက်ဆံရတဲ့
ဟန်ဆောင်ကောင်းနိုင်ရမယ်။	လူအလိုက်
လူဆိုတာ	အသွင်အပြင်နဲ့
ရှင်သန်	ရတဲ့
သတ္တဝါဖြစ်တယ်။	သရုပ်ဆောင်ကောင်းမှ လူတောတိုးနိုင်မယ်ဆိုတာကို မမေ့ပါနဲ့။

နည်းဥပဒေသ (၂၆)

လက်သန့် စိတ်သန့်ပါစေ

သဘောတရား

အပြစ်အနာအဆာ ကင်းရှင်းတဲ့လူ လောကမှာ မရှိပါဘူး။ ဒါပေမယ့် အပြစ်ရှိ ပေမယ့် အပြစ်ကင်းသလို၊ အနာရှိပေမယ့် ဒဏ်ရာမရှိသလို၊ ရပ်တည်နိုင်တဲ့ လူတွေ အများကြီးရှိပါတယ်။ အမှားနဲ့ ဘယ်သူမှ မကင်းနိုင်ပါဘူး။ ဒါပေမယ့် ကိုယ့် ပယောဂကြောင့် ဖြစ်တဲ့ အမှားမျိုး မဖြစ်ပါစေနဲ့။ ဘယ်လို ကိစ္စ ရပ်မျိုးမဆို လက်သန့်အောင် လုပ်တတ်ရမယ်။ လူတွေရဲ့ အမြင်မှာ အပြစ် မြင်စရာ မရှိအောင် နေတတ်၊ ထိုင်တတ်ရမယ်။ သွေးချောင်းစီးတဲ့ ပြဿနာ ပဋိပက္ခတွေရဲ့ နောက်ကွယ်က ကြိုးကိုင်နေတဲ့သူ ဖြစ်နေခဲ့ရင်တောင်၊ လက် နှစ်ဖက်လုံး သွေးမစွန်းအောင် အနေအထိုင်ကောင်းနိုင်ရမယ်။ လိုအပ်ရင် ဓားစာခံတွေ ချထားပြီး၊ အစားထိုးတတ်ရမယ်။ ဖောက်သမျှလမ်း ကိုယ့်ဆီ ပြန်မဆိုက်စေနဲ့။ အကျွေးအကောက် ဘယ် လောက်ပဲများနေပါစေ၊ ကိုယ့်ဆီ ပြန်မရောက်စေနဲ့။

နည်းစဉ်

အမှားနဲ့ ဘယ်သူမှ မကင်းနိုင်ပါဘူး။ အကြောင်းအမျိုးမျိုးကြောင့် အလွဲအချော်၊ အတိမ်းအစောင်းတွေ ရှိလာမှာပါ။ လောကကြီးကိုက မသေချာ၊ မရေရာမှုတွေ များတာ ကြောင့်၊ အချိန်မရွေး အကြောင်းတိုက်ဆိုင်မှုတွေ ဖြစ်လာတတ်ပါတယ်။

ဒါပေမဲ့ ဩဇာအာဏာ အရှိန်အဝါရှိသူတွေအနေနဲ့ အမှားတွေ ဘယ်လောက်ပဲ လုပ်မိ ပါစေ၊ ဖြစ်လာမယ့် နောက်ဆက်တွဲ အကျိုးဆက်တွေကြောင့် ထိခိုက်နစ်နာတာမျိုး မဖြစ် အောင် ကနဦး အစကတည်းက ပြင်ဆင်တတ်ရမယ်။ အကြောင်းအမျိုးမျိုးကြောင့် ပြဿနာ ပဋိပက္ခတွေ ဖြစ်လာရင်လည်း ရှောင်ပြေးတာမျိုး မလုပ်ဘဲ၊ ထိပ်တိုက် ရင်ဆိုင်ရဲ ရမယ်။

အမှားကို လက်ခံရဲတာက အမြော်အမြင်ရှိခြင်းပဲ ဖြစ်တယ်။ အမှားကို ဝန်ခံရဲသူဟာ တိုးတက်သူဖြစ်တယ်။ အမှားကြောင့် ဖြစ်လာတဲ့ နောက်ဆက်တွဲ အကျိုးဆက်ကို ရင်ဆိုင် ရဲသူဟာ စစ်သူရဲကောင်းလိုပဲ၊ ရဲရင့်သူ ဖြစ်တယ်။

အရေးကိစ္စ တစ်ခုခု လုပ်ကိုင်နေရင်း၊ အကြောင်းအမျိုးမျိုးကြောင့် အလွဲအမှား တစ်စုံတစ်ရာ ဖြစ်လာခဲ့ရင်၊ မြစ်ပွားနာ ကင်ဆာအကြိတ်ကို အချိန်မဆွဲဘဲ ချက်ချင်း ခွဲစိတ် ကုသသလိုမျိုး၊ အလွဲအမှားတွေကို ချက်ချင်း ဖြေရှင်းတတ်ရမယ်။ ဆင်ခြေပေးတာတွေ၊ အကြောင်းပြချက်ထုတ်တာတွေက ဓားတုံးကြီးနဲ့ လှီးဖြတ်နေသလိုပဲ၊ မပြတ်သလို၊ သွေးပို ထွက်တာနဲ့ ပိုနာကျင်ခံစားရတာပဲ အဖတ်တင်တယ်။

အမှားလုပ်မိလို့၊ အကြောင်းပြချက်ပေးပြီး၊ ဆင်ခြေတွေနဲ့ ချေပတာက ကိုယ့်ကိုယ်ကို ယုံကြည်မှု မရှိဘဲ၊ မလုံစိတ်များနေလို့ဖြစ်တယ်။ ဘယ်သူမှ ဆင်ခြေပေးတာ မကြိုက်ဘူး။ အကြောင်းပြချက်တွေ ထုတ်ပြပြီး ဟိုပြောဒီပြော လေပေတာကို လူတိုင်း အမြင်ကတ် တယ်။ နှစ်ဦးနှစ်ဖက် အကျိုးမဲ့တယ်။

တောင်းပန်စကား ပြောလိုက်ရုံနဲ့ အလွဲအမှားပြဿနာ ပြီးစီးမသွားဘူး။ အချိန်ကုန်လူ ပင်ပန်းတယ်။ ဖြတ်စရာရှိရင် ချက်ချင်း ဖြတ်ပါ။ အပွားမခံနဲ့။ အလုပ်ကြွေး မထားမိစေနဲ့။ ပိုက်ဆံအကြွေး ကျေလည်အောင် ဆပ်ဖို့လွယ်တယ်။

အမှားတွေ ထပ်ခါထပ်ခါ လုပ်မိလို့၊ အလုပ်ကြွေးတွေ များလာရင်၊ အစပျောက်ပြီး၊အလုပ်ရှုပ်တယ်။ တစ်စိတ်တည်းထား၊ တစ်လုပ်တည်း လုပ်ဖို့ အာရုံစိုက်မရဘဲ၊ အတွေး များရတတ်တယ်။ သောကများရတတ်တယ်။ ကိုယ့်ကိုယ်ကို အားမလိုအားမရဖြစ်ရတတ် တယ်။ မကျေလည်စိတ်နဲ့ ကိုယ့်ကိုယ်ကို မုန်းစိတ်ဝင်လာတတ်သလို၊ အပြစ်မြင်စိတ်ကြီး လာတတ်တယ်။ ဒါကြောင့် အကြောင်းပြချက်ပေးတဲ့ အကျင့် မရှိစေနဲ့။ အမှားကို ရဲရဲကြီး ဝန်ခံနိုင်အောင် စိတ်နေစိတ်ခံ ကြိုးစားပြင်ဆင်ပါ။

တစ်ခါတစ်လေ ကိုယ့်ပယောဂကြောင့် ဖြစ်သွားတဲ့ အမှားအပေါ် ဝန်ခံလို့ မဖြစ်တဲ့ အနေအထားမျိုးတွေ ရှိနိုင်တယ်။ အဲဒီလို အခြေအနေမျိုးနဲ့ ကြုံတွေ့လာရရင် အပြစ်တွေ ပုံချဖို့ အစားထိုးစရာ စတေးခံ လူလိုတယ်။ ဩဇာအာဏာ အရှိန်အဝါဆိုတာက ရာထူး ဂုဏ်ဒြပ်တွေနဲ့ လူပုံအလယ်မှာ ရပ်တည်ကြရတာ ဖြစ်တဲ့အတွက်၊ အရှိန်အဝါတွေကို ထိခိုက်လာနိုင်သမျှ အန္တရာယ်တွေကနေ ကာကွယ်နိုင်ဖို့၊ အရေးကြုံရင် အပြစ်ပုံချစရာ လူပိုထားထားနိုင်ရမယ်။

အပြစ်မရှိ၊ အမှားမလုပ်တဲ့ အသွင်အပြင်ကို အမြဲထိန်းသိမ်းထားဖို့ လိုအပ်တဲ့ လူတွေ အနေနဲ့ စတေးခံ လူပို မရှိရင်၊ အတော်လေး ခွကျနိုင်တယ်။ ရှေ့တိုးမရ၊ နောက်ဆုတ်မရ ဖြစ်သွားခဲ့ရင် လက်ရှိ အနေအထား အားလုံး ပျက်စီးပျက်သုဉ်းသွားနိုင်တယ်။ ကျဉ်းထဲ ကြပ်ထဲ ရောက်တိုင်းမှာ ပြေးလမ်းအနေနဲ့ စတေးခံ လူကို အသုံးချ ပေးကျွေးလိုက်ပါ။

စတေးခံလူ ရွေးချယ်တဲ့နေရာမှာ အထူးမှတ်ထားဖို့က၊ ကိုယ့်ကို ပြန်ဒုက္ခပေးနိုင်တဲ့ သူမျိုး မဖြစ်ရဘူး။ ဒါပေမယ့် လူတွေရဲ့ အမြင်မှားတော့ ကိုယ်စတေးလိုက်တဲ့လူက ကိုယ့် လိုပဲ အရှိန်အဝါရှိနေရမယ်။ အဲဒီလို လူ မွေးတတ်ဖို့ကလည်း ပညာပဲ။ ဝှက်ဖဲတွေနဲ့ လူကို ကစားတတ်ရမယ်။

ကိုယ့်အပြစ်အတွက် စတေးခံတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်က ဇာတ်နာပြလိုက်လို့၊
သူရဲကောင်းစာရင်း သွင်းခံလိုက်ရတာမျိုး မဖြစ်စေနဲ့။ လူတွေအမြင်မှာ
စက်ဆုပ်ဖို့ကောင်းနေပါစေ၊ အနေ အထား အားလုံးကို ခွင့်တည့်အောင်
ဖန်တတ်ရမယ်။ အချောင်ဝင်ခံခိုင်းလိုက်တော့မှ သူတော်ကောင်းဖြစ်သွားခဲ့ရင်၊
ကိုယ်ကျိုး နည်းလိမ့်မယ်။ လူရွေးမှန်ပါစေ။

လူ့ထက်ကလူ ဖြစ်ချင်ရင်၊ ဘယ်တော့မှ လက်ပေမခံနဲ့။ မကောင်းတဲ့
အလုပ်၊ မကောင်းတဲ့ အရေးကိစ္စ ဟူသမျှကို ကိုယ်စားလုပ်ခိုင်းပါ။ ကိုယ့်ပယောဂ
ဟူသမျှ ကောင်း တာတွေအတွက်ပဲ ဖြစ်ပါစေ။ အရှိန်အဝါ ဆိုတာက
စင်ကြယ်မှုတွေနဲ့ တည်ဆောက်ရတဲ့ အရာမဟုတ်ပါဘူး။ အစွန်းအထင်းများစွာနဲ့
အရောင်ဆိုးပြီးမှ တလွှာချင်း ပြန်ဆေးကြောရတဲ့ အလုပ်ပါ။

ကြောင်လက်ဝါးလိုမျိုး၊ လက်သည်းတွေကို ဖွက်ထားပါ။ ရန်သူနဲ့ မဖြစ်မနေ
ထိပ်တိုက် ရင်ဆိုင်ရရင်တောင်၊ ကိုယ့်အစွယ်၊ ကိုယ့်လက်သည်းသုံးပြီး
မတိုက်ခိုက်ပါနဲ့။ သူများလက်၊ သူများခြေ သုံးပြီး ကိုယ့်အလိုကို
ဖြည့်ဆည်းတတ်ရမယ်။ အပြစ်ကင်းလေ လူလေးစားလေ ဖြစ်တဲ့အတွက်၊
အစွန်းအထင်း မရှိအောင် အတတ်နိုင်ဆုံး ရှောင်ပါ။

အမှားနဲ့ ဘယ်သူမှ မကင်းနိုင်ပါဘူး။ ဒါပေမယ့် ပါးနပ်တဲ့သူတွေကတော့
ဓားတုံးကို ပြီး တိကနဲပြတ်အောင် ဖြတ်တတ်ကြပါတယ်။ ရူးမိုက်တဲ့
လူတွေကတော့ ထက်မြတ်တဲ့ အသွားနဲ့ ဓားကို ရမ်းပြပြီး၊ ဓားတုံးနဲ့ ခုတ်သလို
လိုက်ဖြတ်ကြလို့ အပြစ်သင့်ကြတာပါ။ ဘာလုပ်လုပ် အဖုံးအကာမပါဘဲ
မလုပ်မိပါစေနဲ့။ မကောင်းတာလုပ်နေရင်တောင် ကောင်း ဖို့အတွက်
လုပ်နေသလိုမျိုး အယုံသွင်းပြီးမှ လုပ်ပါ။ အပြောမကောင်း၊ အဖုံးမကောင်းရင်
ကောင်းတာလုပ်နေတောင်မှ မကောင်းသလို မြင်ခံရထင်ခံရတတ်တယ်။

အနေမတတ်တာထက်၊ အလုပ်မတတ်ရင် လူမှန်းတယ်။
အနေမတတ်တောင် လုပ် တတ်ကိုင်တတ်ရင် လူကြိုက်တယ်။ အနေလည်းတတ်
အလုပ်လည်းတတ်ရင် လူချစ် တယ်။ အနေလည်းတတ်၊ အလုပ်လည်းတတ်၊
ဟန်ဆောင်တတ်ရင်တော့ လူလေးစား တယ်။ ဂုဏ်သိက္ခာဆိုတာက မကောင်းမှုတွေ
ဖုံးကာထားတဲ့ လှေကားပေါ်က ကော်ဇောနဲ့ တူတယ်။

နည်းဥပဒေသ (၂၇)

ရှေ့ဆောင်ကောင်းသူမျိုးလုပ်ပြပါ

သဘောတရား

လူတွေက ယုံကြည်ရာတစ်ခုခုကို အစွဲအလမ်းထားပြီး နောက်လိုက်ချင်ကြတယ်။ အဲဒီစွဲလမ်းစိတ်ကို ဗဟိုပြုပြီး အားကိုးရာအကြောင်းရင်းခံတွေနဲ့ ဆွဲဆောင်လိုက်ပါ။ အပေါ်ယံလောက်ပဲပြောပြီး ကတိတုတွေနဲ့ အယုံသွင်းပါ။ ယုတ္တိရှိရုံလောက် အပြောအဟောတွေနဲ့ စိတ်ကစားအောင် လှုံ့ဆော်ပြီး၊ ခိုင်မာတဲ့ အဖြေတွေနဲ့ အတွေးမများအောင် ထိန်းချုပ်ပါ။

နောက်လိုက်တွေ ဖြစ်သွားတာနဲ့ မလွဲမသွေ လိုက်နာရမယ့် ကျင့်စဉ် တွေ သီးသန့်ချမှတ်ပေးပါ။ လိုချင်တာ ရနိုင်လိမ့်မယ်ဆိုတဲ့ မျှော်လင့်ချက် အတုတွေနဲ့ လှည့်စားပြီး စတေးရဲအောင် ဆွယ်ပါ။ ဘာသာရေးလို၊ ဂိုဏ်းဂဏလိုမျိုး လှုပ်ရှားမှု အသွင်ရှိအောင် ပြောင်းလဲနိုင်တာနဲ့၊ သူမတူ ထူးခြားပြောင်မြောက်တဲ့ အရှိန်အဝါမျိုးကို ရနိုင်လိမ့်မယ်။

ကိုယ့်အားကိုယ်ကိုးပြီး၊ ကိုယ်တိုင် ရပ်တည်နိုင်မှန်း မသိတဲ့ လူတွေကို၊ ယုံကြည်မှု တစ်ခုခုရှိမှ ဘဝအတွက် လုံခြုံစိတ်ချနိုင်သလိုမျိုး အယုံသွင်းနိုင်ရင်၊ ကိုးကွယ်စရာ ဘာသာ အသစ် တည်ထောင်လို့ ရပါပြီ။

ကိုးကွယ်စရာအစဉ်အလာ တည်ထောင်နည်း အဆင့် (၅) ဆင့်

ပင်ပင်ပန်းပန်း လုပ်နေစရာလည်း မလိုသလို၊ အထူးအထွေ ကြိုးစားပမ်းစားလုပ်စရာ မလိုဘဲ၊ ဩဇာအာဏာ အရှိန်အဝါရစေနိုင်မယ့် နည်းလမ်းကတော့၊ ကိုးကွယ်မှု ဘာသာ တရား၊ ဒါမှမဟုတ် ဂိုဏ်းသစ်တစ်ခု တည်ထောင်လိုက်ရုံပါပဲ။ ယုံကြည်သက်ဝင်သူ နောက်လိုက်တွေ များရင် များသလောက်၊ အတော်လေး အကျိုးဖြစ်တဲ့ အလုပ်မျိုးပါ။

နောက်လိုက်တွေရဲ့ ကိုးကွယ်ပစားမှုတွေကိုလည်း ခံရမှာဖြစ်သလို၊ ကိုယ့်ရန်သူတွေရဲ့ အန္တရာယ်ကနေ ကာကွယ်ပေးကြဦးမှာပါ။ တကယ်လို့ အယုံသွင်းကောင်းရင် ပြောစရာ မလိုဘဲ၊ ကိုယ်လိုချင်တာတွေကို ... အဘက်ဘက်ကနေ ဖြည့်ဆည်းပေးကြဦးမှာဖြစ်တဲ့ အတွက်၊ ရှေ့ဆောင် လမ်းပြကောင်းလိုမျိုး သရုပ်ဆောင်ကောင်းရုံနဲ့တင်၊ တစ်လောကလုံး ကို လွှမ်းမိုးချုပ်ကိုင်နိုင်မယ့် အရှိန်အဝါမျိုး ရစေနိုင်ပါတယ်။ ဘာပဲလုပ်လုပ် အပြစ်မမြင် ကြတော့ဘဲ၊ လေးစားရုံကျိုးခံရဦးမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဂိုဏ်းသစ်တစ်ခု ထောင်ပြီး၊ နောက်လိုက်တွေ များအောင် လုပ်ရတဲ့ အလုပ်ကြီးက ခက်လောက်တယ်လို့ ထင်ချင်ထင်ကြမှာပါ။ တကယ်တော့ အဲလောက်ကြီး အလုပ်ရှုပ်တဲ့ ကိစ္စမဟုတ်ပါဘူး။ ပြောရရင် လူတွေ ထင်ထားတာထက် အတော်လေး လွယ်ပါတယ်။ လူ တွေက ယုံကြည်စရာ မရှိရင် မနေတတ်တာကြောင့်၊ သူတို့စိတ်ထဲမှာ ကြည်ညိုချင်ရင် လူသတ်သမားကိုတောင် သူတော်စင်အဖြစ် ဂုဏ်မြှောက်ပြီး ကိုးကွယ်ချင် ကိုးကွယ်တတ် ကြပါတယ်။

ကိုးကွယ်ရာ အဖြစ် ပုံပြောင်းတတ်ကြတဲ့အတွက်၊ အယုံသွင်းရတဲ့ ကိစ္စကို
တွေးပူနေစရာ မလိုပါဘူး။ အထာသိရင် ဆရာလုပ်လို့ ရပါတယ်။
လူတွေကိုးကွယ်ချင်လာအောင် အယုံသွင်းတတ်ဖို့ပဲ လိုပါတယ်။ အဲဒီလိုမျိုး
အစဉ်အလာတစ်ခု၊ ကိုးကွယ်ရာတစ်ခု ဖော်ဆောင်တဲ့နေရာမှာ အ ဆင့် (၅) ဆင့်
ရှိပါတယ်။

အဆင့် (၁) ရိုးရိုးလေးနဲ့ မလည်ရှုပ်အောင် လုပ်ထားပါ

အစဉ်အလာတစ်ခုနဲ့ လူတွေကို ဆွယ်ချင်ရင်၊ အရင်ဆုံး သူတို့ရဲ့ အာရုံစိုက်မှုကို ရအောင် လုပ်ဖို့လိုတယ်။ လက်တွေ့ အလုပ်တွေ အပင်ပန်းခံပြီး မလုပ်နဲ့၊ သိသာပြီး၊ နားလည်လွယ်ရင် အထင်ကြီးသွားရင်တောင်မှ ခနပဲ ခံလိမ့်မယ်။ အဲတာကြောင့် အပြော အဟောကောင်းနဲ့ ဆွဲဆောင်ပါ။

ဘာပဲ ပြောပြော၊ ဘယ်လိုနေရာမှာပဲ ပြောပြော ပြောသမျှ စကားတိုင်းမှာ မဖြစ်မနေ ပါရမယ့် သဘောသဘာဝ နှစ်ရပ်ရှိတယ်။ ပြောင်းလဲမှု တစ်စုံတစ်ရာ ဖြစ်လာမယ့် အကြောင်း ကတိတုပေးခြင်းနဲ့၊ မလည်ရှုပ်သွားအောင် စကားလုံးကြီးတွေနဲ့ ရောပစ်လိုက် တာပဲ။ အခြေခံ သဘောတရားအရ နားလည်လွယ်သလောက်၊ တကယ်ဖြစ်လာဖို့ကျတော့ မလွယ်သလိုမျိုး၊ စကားလှလှပြောပြီး လှည့်စားတတ်ရမယ်။

လူနည်းစုပဲ နားလည်နိုင်လောက်မယ့် အပြောအဟောမျိုးနဲ့ လူထင်ကြီးအောင် လုပ် ပါ။ ပြီးတော့မှ အဲဒီလို အထင်ကြီးသွားကြတဲ့ သူတွေကနေ တဆင့် သူတို့အချင်းချင်း ပြော ကြပါစေ။ အာမခံချက်တွေနဲ့ လူထုကို စိန်ခေါ်တာမျိုး လုံးဝ မလုပ်နဲ့။ မသိမသာလေး အယုံသွင်းပါ။

လက်ခံနိုင်လောက်တဲ့ အယူအဆတွေကို ပေါင်းစုပြီး၊ လူထင်ကြီးအောင် စကားကြီး စကားကျယ် နေရာတကျ ထည့်သုံးထည့်ပြောပေးပါ။ ဘယ်လိုလုပ်ရင် ဘာဖြစ်မယ်၊ ဘာ ဖြစ်ရင် ဘာလုပ်နိုင်ပြီ စသဖြင့် မရေရာတဲ့ အလုပ်တွေကိုတောင် လုပ်ရင် တကယ်ဖြစ် သလိုမျိုး စကားအလှည့်အပြောင်းနဲ့ မလည်ရှုပ်လိုက်ပါ။

အဆင့် (၂) အမြင်အားဖြင့် တင့်တယ်သလို၊ အထင်အားဖြင့် ကြီးကျယ်နေအောင် လုပ်ထားပါ

ကိုယ့်ဝန်းကျင်မှာ လူတွေဝန်းရံလာရင်၊ မလွဲမသွေ ရင်ဆိုင်ရမယ့် ပြဿနာကြီး နှစ်ခု ရှိတယ်။ ကိုယ်ပြောတာတွေကြောင့် ပျင်းသွားမယ့်သူတွေနဲ့ ကိုယ်ပြောတာတွေအပေါ် မယုံကြည်တဲ့ သံသယသမားတွေပဲ။

အပျင်းတွေရဲ့ စိတ်ကို အားကျစရာကောင်းပြီး၊ အထင်ကြီးသွားလောက်မယ့် မြင်ကွင်း တွေနဲ့ ဆွဲဆောင်ပါ။ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုရော၊ ကိုယ်နေတဲ့ ဝန်းကျင်တွေကိုရော၊ အနီးကပ် နောက်လိုက်တပည့်တွေကိုရော၊ ဆိုင်သမျှ နေရာတိုင်း တစ်ခုမကျန် အားလုံးကို တန်ဖိုးကြီး ပစ္စည်းတွေနဲ့ ဖြည့်လိုက်ပြီး၊ သွားရည်ကျသွားအောင် လုပ်လိုက်ရင် လောဘစိတ်တွေ ကြောင့် အထင်ကြီးလို့ မဆုံးဖြတ်သွားကြပြီး ပျင်းဖို့တောင် မေ့သွားကြလိမ့်မယ်။ သူတို့ လည်း ကိုယ့်ရဲ့ မျက်နှာသာပေးမှုများ ရလေမလား အတွေးစိတ်နဲ့ မျှော်ကိုးရင်း၊ မပျင်း တော့ဘဲ၊ ရနိုးရနိုးနဲ့ ဝန်းရံနေကြလိမ့်မယ်။

သံသယသမားတွေကို ထိပ်တိုက်မတွေ့ပါနဲ့။ ကပ်လာလို့ မရအောင် ခြံရံနေတဲ့သူတွေ ကို တံတိုင်းအဖြစ် လုပ်ပြီး ဘေးရောက်သွားအောင် လုပ်လိုက်ပါ။ နောက်လိုက်တွေ တိုး သထက် တိုးလာအောင် အထင်ကြီးစရာ လျှောက်လုပ်ပြပြီး၊ သံသယသမားတွေရဲ့ စိတ်ထဲ ဘဝင်မကျတောင်မှ၊ ရှေ့ဆက်လိုစိတ် ပျောက်သွားအောင် လုပ်လိုက်ပါ။ သက်သေပြဖို့ မကြိုးစားပါနဲ့။ လက်တွေ့ တိုးတက်နေတဲ့ ဖြစ်စဉ်နဲ့ သာဓကပေးလိုက်ပါ။ စံထားလောက် တဲ့ တိုးတက်မှုတွေကို မြင်သွားရင် သံသယမဖြစ်တော့ဘဲ၊ သူတို့တောင်မှ ကိုယ့်ရဲ့ အမာခံ ပရိတ်သတ်၊ တပည့်တပန်းတွေ ဖြစ်လာနိုင်ပါတယ်။ လူကြိုက်များလာလေလေ၊ လူထင် ကြီးခံရလေလေ၊ နာမည်ကျော်လေလေ၊ ကောင်းသည်ဖြစ်စေ၊ မကောင်းသည် ဖြစ်စေ၊ နောက်လိုက်တွေ တိုးလာပါလိမ့်မယ်။ လူတွေက ကောင်း၏ဆိုး၏ထက်ကျော်၏ကြား၏ကို ပိုမက်ကြပါတယ်။ နာမည်ကျော်အောင် လုပ်ပါ။ လူထင်ကြီးအောင်လုပ်ပါ။ ဒါဆိုရင် ဘာပဲ လုပ်လုပ် ကောင်းတယ်လို့ပဲ တွေးကြပါလိမ့်မယ်။

အဆင့်(၃) အသင်းအဖွဲ့ အုပ်စုဖြစ်အောင် စုရုံးထားပါ။

နောက်လိုက်တွေ များလာရင်၊ ပစ်ပယ်မထားပါနဲ့။ သူ့နေရာနဲ့သူ အဆင့်အလိုက် အကန့်ထားပြီး၊ စုစည်းထားပါ။ လိုအပ်ရင် အသင်းအဖွဲ့စနစ်အတိုင်း ကျင့်သုံးပြီး၊ စနစ်တကျဖြစ်သွားအောင် ဖွဲ့စည်းပါ။ အုပ်စုတောင့်ရင် တံတိုင်းကောင်းလို့ပဲ အန္တရာယ် ဟူသမျှကို ခုံခံရင်ဆိုင်နိုင်စွမ်း ရှိပါတယ်။ အင်အားရဲ့ ခွန်အားကို အသုံးချတတ်ပါစေ။

အုပ်စုတစ်ခု၊ အဖွဲ့အစည်းတရပ်၊ အသင်းအပင်းတစ်ခု၊
အသိုက်အမြှိုတစ်ခုလို ဖြစ် သွားခဲ့တာနဲ့၊ နောက်လိုက်တွေကို မဖြစ်မနေ လိုက်နာရမယ့် ကျင့်စဉ်၊ ထုံးတမ်း၊ အစဉ် အလာမျိုး ချမှတ်ပေးပါ။ လွှတ်မထားပါနဲ့။ အထင်ကြီးစရာ ကျင့်စဉ်တွေနဲ့ ဆွယ်ပါ။ မျှော် လင့်ချက်လေးတွေ ချပေးပါ။ ရလဒ်အလိုက် ချီးမြှောက်မှုလေးတွေ လုပ်ပါ။ မျှော်ကိုးစရာ လေးတွေနဲ့ လူတွေရဲ့ မျှော်လင့်ချက်ကို ဆွဲဆန့်ပါ။

အုပ်စုတောင့်လာတာနဲ့အမျှ ကိုယ့်အပေါ် ခိုကိုးမှုများလာပါလိမ့်မယ်။ မှီခိုမှုတွေ ရှိလာ တာနဲ့ အမျှ အားကိုးမှုတွေ နောက်လိုက်လာလိမ့်မယ်။ အားကိုးမှုတွေ ရှိလာရင်၊ အန္တရာယ်ပြုလာသမျှကို သူတို့က ကိုယ်စား ကာကွယ်ပေးကြပါလိမ့်မယ်။ နောက်လိုက်အင်အား ကောင်းလာတာနဲ့အမျှ အလိုရှိတာကို တောင်းဆိုစရာ မလိုတော့ဘဲ၊ စတေးမှုတွေနဲ့အတူ သူ့အလိုလို ဖြည့်ဆည်းပေးလာကြတဲ့အထိ အရှိန်အဝါ ကြီးလာပါလိမ့်မယ်။

အဆင့် (၄) အရင်းအမြစ်နဲ့ အကျိုးအမြတ်တွေကို ဖုံးကွယ်လျှို့ဝှက်ထားပါ။

အုပ်စုတောင့်လာတာနဲ့အမျှ ကိုယ်တည်ထောင်ထားတဲ့ အဆောက်အဦကြီးက အရင်း အမြစ်များစွာကြောင့် အကျိုးအမြတ်တွေ ရှိလာပါလိမ့်မယ်။ နောက်လိုက်တွေရဲ့ ပေးကမ်း လှူဒါန်းမှုတွေကြောင့် ငွေကြေး ဥစ္စာဓနတွေ တိုးပွားလာပါလိမ့်မယ်။ ဒါပေမယ့် မရှိသလိုပဲ နေပါ။ လောဘမတတ်ပြပါနဲ့။ ရောင့်ရဲလွယ်တဲ့ ခေါင်းဆောင်မျိုးကို အနစ်နာခံသူအဖြစ် လူတွေ ထင်တတ်ကြပါတယ်။ အောက်ကျို့တတ်တဲ့ ခေါင်းဆောင်မျိုးကို ရိုးသားသူအဖြစ် လူတွေ မြင်တတ်ကြပါတယ်။ ဒါကြောင့် ကိုယ်ကျိုးစီးပွားရဲ့ အရင်းအမြစ်နဲ့ အကျိုးအမြတ် တွေကို ဘယ်တော့မှ မထုတ်ပြပါနဲ့။ မရှိသလိုနေပြပါ။ မသိသလိုနေပြပါ။ ဖုံးကွယ်လျှို့ဝှက် ထားခြင်းက တစ်ပန်းသာခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။

ရတိုင်းလည်း စုဆောင်းထားတာမျိုး မလုပ်ပါနဲ့။ မျှဝေပြီး လူလေးစားမှုကို ခံယူပါ။ ပေးရဲသူကို ပေးချင်ကြပါတယ်။ များများလှူပြတဲ့သူကိုမှ များများလှူချင်ကြတာပါ။ ရွှေ ဘုံရွှေနန်းပေါ် ပေါကြော့နေမယ့်အစား၊ အသွင်အားဖြင့် သာယာဖွယ်တွေနဲ့ နေရပေမယ့်၊ အနေအားဖြင့် ဝပ်တွားခယသူကို လူတွေ ပိုပြီး အထင်ကြီး လေးစားကြပါတယ်။ ကာလံ ဒေသံအလိုက် အနေအထိုင် ပြောင်းလဲပေးပါ။ အောက်ကျို့ဖို့လည်း ဝန်မလေးပါနဲ့။ အချိန် ပြည့်လည်း မမော်ကြွားပါနဲ့။ လူပါးဝနေတာကို လူပါးပြန်ဝခံရရင်၊ လူပါးဝလို့ မရအောင် ဆထက်တပိုး လူပါးဝပြပြီး ဖိနှိပ်သုတ်သင်ပါ။

အဆင့်(၅) နှိုင်းယှဉ်ဖြုတ်ပြီး အားဖြည့်တင်းပါ။

အုပ်စုအင်အား ကြီးထွားလာတာနဲ့အမျှ နှုတ်ထွက်လိုသူ၊
နောက်ကြောင်းပြန်သူ၊ ဆန့်ကျင်မယ့်သူတွေ ရှိလာပါလိမ့်မယ်။
အကြောင်းအမျိုးမျိုးကြောင့် အပြစ်ဆိုပြီး၊ အားမ လို အားမရဖြစ်မယ့်သူတွေ၊
မကျေမနပ် ဖြစ်မယ့်သူတွေ ရှိလာပါလိမ့်မယ်။ နောက်လိုက် အချင်းချင်း သွေးကွဲပြီး
တစ်ဦးနဲ့ တစ်ဦး ချောက်တွန်းကြလို့၊ မငြိမ်မသက် ပြဿနာ ပဋိပက္ခတွေ
ဖြစ်လာတတ်ပါတယ်။ ဒီလိုအခြေအနေတွေ မဖြစ်လာအောင်၊ နှစ်ဖက် နှိုင်း ယှဉ်ပြီး
ထိန်းညှိပါ။ ကမ္ဘာပေါ်မှာ ရှိရှိသမျှ ဘာသာရေးတိုင်းနဲ့ ယုံကြည်မှုစနစ်တိုင်း အဲဒီလို
လုပ်ပြီး ယုံကြည်သူတွေကို ထိန်းချုပ်တတ်ပါတယ်။

နောက်လိုက်တွေ၊ ယုံကြည်သူတွေ၊ ကိုးကွယ်သူတွေ၊ အမာခံ
ပရိသတ်တွေကို သူတို့ ဟာ သူများနဲ့ မတူတဲ့ အဖွဲ့အစည်းမှာ အဆင့်အတန်းရှိရှိ
နေနေရတာဖြစ်ပြီး၊ အင်အားကြီး သလို၊ မြင့်မြတ်တဲ့လမ်းစဉ် လိုက်စားနေသူတွေ
ဖြစ်တာကြောင့်၊ အမြင်မတူသူတွေ ကြောင့် စိတ်အားငယ်၊ ဝမ်းနည်းစရာမလိုဘဲ၊
မိမိကိုယ်ကို ဂုဏ်ယူတတ်ဖို့လိုကြောင်း အပြောအဟောကောင်းတွေနဲ့
လှည့်စားရမယ်။ ကိုယ်နဲ့မတူ ရန်သူ၊ အမြင်ကွဲရင် ဒိဋ္ဌိ၊ အယူ လွဲရင် တိတ္ထိဆိုပြီး
သွေးထိုးတတ်ရမယ်။ အဆွေကောင်းရင် အထကောင်းပါတယ်။ အဆွေ မတတ်ရင်တော့
ဘဝပျက်ပါလိမ့်မယ်။ လူလည်လုပ်မှတော့ ဉာဏ်မပြေးဘဲ၊ သွေးအေးနေ လို့
မရပါဘူး။ စိတ်ရဲတင်းဖို့ လိုအပ်သလို၊ လက်ရဲတင်းဖို့လည်း လိုပါတယ်။

လူတွေရဲ့ မိုက်မဲမှုကို အသုံးချပြီး ကိုယ်ကျိုးရှာတဲ့ အလုပ်ဖြစ်တာကြောင့်၊
ကိုယ့်ရဲ့ မိုက်မဲမှုကို အပြစ်ရှာပြီး၊ လူပါးဝခံရနိုင်တာကို ကြိုတင်သတိထားပါ။
ဘာပဲလုပ်လုပ် ပိပိရီရီ သေသေသပ်သပ် ပါးပါးနပ်နပ် လုပ်ပါ။ လိုတာထက်
မပိုပါစေနဲ့။ ပိုနေတာထက် လိုပြီးတော့လည်း မယူချင်ပါနဲ့။ ရတိုင်းလည်း
သိမ်းမထားဘဲ၊ ပေးတတ်သူအဖြစ် နာမည် ကောင်းခံတတ်ပါစေ။ ရက်ရောရင်
လူချစ်ပါတယ်။ မက်မောရင်တော့ လူပစ်ခံရတတ်ပါ တယ်။ အနေတတ်ပါစေ။

နည်းဥပဒေသ (၂၈)

ရဲတင်းစိတ်နဲ့ အလုပ်လုပ်ပါ

သဘောတရား

လုပ်ဖို့အရေး အတွေးများနေရင် ဘာမှ လုပ်ဖို့ မကြိုးစားပါနဲ့။ တွေဝေမှုနဲ့ မဝံ့မရဲစိတ်တွေက အင်မတန် အန္တရာယ်များတယ်။ ဒါကြောင့် ရဲတင်းစိတ်နဲ့ အလုပ်လုပ်ပါ။ မကြောက်မရွံ့ အရဲစိတ်နဲ့ လုပ်လို့ ဖြစ်လာတဲ့ အမှားတွေက၊ နောက်ထပ် ရဲတင်းမှုတွေနဲ့ ဖြေရှင်းလို့ ရနိုင်ပါသေးတယ်။ တွန့်ဆုတ် တွန့်ဆုတ်နဲ့ လုပ်လို့ ဖြစ်လာတဲ့ အမှားတွေကို မထိတထိ ဖြေရှင်းလို့ မရပါ ဘူး။ ခေါင်းမာတဲ့သူတွေကို လူတွေမုန်းတီးကြပေမယ့်၊ မလေးစားဘဲ မနေ နိုင်ကြပါဘူး။

လူအများစုက အရှက်ကြီး၊ အကြောက်ကြီးကြတယ်။ အများအားဖြင့် ပြဿနာ၊ ပဋိပက္ခတွေ မဖြစ်ချင်လို့ ရှောင်တဲ့အနေနဲ့ မဝံ့သလို၊ မရဲသလို ခပ်တန်းတန်း နေတတ်ကြ တယ်။ ဒါပေမယ့် လူ့စိတ်သဘော မနောကိုက ခေါင်းမာမှုတွေ၊ တင်းခံမှုတွေ များပါတယ်။ ဇွတ်အတင်း လုပ်ချင်တဲ့ စိတ်အမူအကျင့်တွေ ရှိကြပေမယ့်၊ လူပုံအလယ်မှာ အမှားလုပ်ပြ မိတာမျိုး မဖြစ်ချင်ကြတာကြောင့်၊ ဟန်ဆောင်ပြီး ဖုံးကွယ်ထားတတ်ကြတယ်။ စိတ်လိုက် မာန်ပါ လုပ်မိလို့ ဖြစ်လာမယ့် နောက်ဆက်တွဲ ပြဿနာတွေကို ကြောက်ကြတယ်။ လူတွေ ရဲ့ အမြင်မှာ တလွဲထင်ခံလိုက်ရမှာကို ကြောက်ကြတယ်။ အစွဲစွန့်စရာရှိလာရင် ပေးဆပ်ရ မယ့် အရာတွေအတွက် ပူပန်သောကများပြီး၊ တွန့်ဆုတ်တတ်ကြတယ်။ အဲဒါနဲ့တင် အပြောင်းအလဲကို ကြောက်တဲ့အထိ ဖြစ်သွားတယ်။ တိုးတက်မှု၊ ဖွံ့ဖြိုးမှုတွေကိုပါ မလိုအပ်ဘဲ အကြောက်ကြီးသွားကြတယ်။

သူများအတွက် ပူပန်သောက ရောက်နေရသလို ဟန်ဆောင်ပြီး အကြောက်စိတ်ကို ဖုံးကွယ်တတ်ကြတယ်။ ကိုယ့်ကြောင့် တဖက်သား နှစ်နာသွားပါလိမ့်မယ်လေ.. ဆိုတဲ့ အလိမ်စိတ်နဲ့၊ ကိုယ့်ရဲ့ မဝံ့မရဲဖြစ်မှုကို လူသိမခံကြပါဘူး။ လူမှန်ရင် အတ္တကြီးကြပါတယ်။ ကိုယ်ကျိုးအတွက်သာ လူတွေအပေါ် နားလည် သိတတ်သလို ဟန်ဆောင်နေကြတာဖြစ်ပါ တယ်။ အမြဲစိတ်ဆိုတာ လုံးဝ မကောင်းပါဘူး။ ကိုယ့်အတွက်လည်း မကောင်းသလို၊ တဖက်သားအတွက်လည်း အကျိုးမရှိတဲ့ စိတ်ဖြစ်ပါတယ်။ တိုးတက်စိတ် မဟုတ်သလို၊ ဖွံ့ဖြိုးစိတ်လည်း လုံးဝ မဟုတ်ပါဘူး။

ဒါပေမယ့် ရဲတင်းစိတ်ကျတော့ တဲ့တိုးဆန်သလောက်၊ အသုံးကျတဲ့ စိတ်ခါတ်မျိုးဖြစ် ပါတယ်။ ရဲတင်းမှုဟာ အထင်ကြီးလောက်စရာ အကျိုးရလဒ်တွေကို ဖန်တီးနိုင်စွမ်း ရှိပါ တယ်။ ရဲတင်းစိတ်နဲ့ လုပ်သမျှအလုပ်တိုင်း ပြီးမြောက်မှု ရှိပါတယ်။ တိကျသေချာတဲ့ ရလဒ်ထွက်ပါတယ်။ ကောင်းတဲ့ ရလဒ်ဖြစ်စေ၊ ဆိုးတဲ့ ရလဒ်ဖြစ်စေ သေချာမှု ရှိပါတယ်။ ဒါကြောင့်လည်း လူတွေက ရဲတင်းတဲ့သူတွေကို သဘောကျကြတာပါ။ မဝံ့မရဲတွေလိုမျိုး ဝေလေလေ လုပ်မနေဘဲ၊ ကောင်းတာဖြစ်ဖြစ်၊ ဆိုးတာဖြစ်ဖြစ် ဖြစ်ချင်ရာဖြစ် လုပ်စရာရှိ တာကို အချိန်မဆွဲဘဲ တန်းလုပ်တတ်ပြီး၊ နောက်ခါလာနောင်ဈေးစိတ်နဲ့ အကောင်းဆုံး

လုပ်လိုစိတ်တွေ ဖြစ်စေတတ်ပါတယ်။

လူမှန်ရင် ရှက်ကြောက်စိတ်တွေ လွှမ်းမိုးခံရပြီး မွေးဖွားလာကြတာဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ရဲတင်းစိတ် ဆိုတာက အသိဉာဏ် ဖွံ့ဖြိုးတဲ့ အရွယ်ရောက်မှ မွေးမြူရတဲ့ စိတ် အမူအကျင့်ဖြစ်ပါတယ်။ နပိုလီယံ အနေနဲ့ ခေတ်အဆက်ဆက်မှာ အထူးချွန်ဆုံးသော စစ် ခေါင်းဆောင်အဖြစ် သတ်မှတ်ခံရတာဟာ၊ သူများနဲ့ မတူ ရဲတင်းစိတ်ရှိပြီး၊ ခေါင်းမာလို့ ဖြစ်ပါတယ်။ သေရေးရှင်ရေးဖြစ်တဲ့ စစ်မြေပြင်မှာ ချီတိုချီချလုပ်နေလို့ မရပါဘူး။ ပြတ် သားတဲ့ဆုံးဖြတ်ချက်၊ လုပ်ရဲတဲ့ သတ္တိစိတ်၊ ထိုးဖောက်ရဲတဲ့ ရဲရင့်စိတ်တွေရှိမှ အားလုံး အတွက် ကောင်းကျိုး ဖော်ဆောင်နိုင်တာ ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီလို ရဲစိတ်တွေကြောင့်သာ ပြင် သစ်ရဲ့ ဧကရာဇ်ဖြစ်နိုင်ခဲ့ပြီး၊ အမြင့်ဆုံးသော ဩဇာအာဏာအရှိန်အဝါနဲ့ မော်ကြားနိုင်ခဲ့ တာ ဖြစ်ပါတယ်။

စပိန်ဘုရင်နဲ့ ဘုရင်မ ရှေ့တော်မှောက် သွားပြီး၊ "ကျွန်တော်မျိုးကို ရေတပ်ဦးစီးချုပ် ရာထူး ပေးသနားတော်မူပြီး၊ ပင်လယ်ခရီးထွက်ခွာခွင့်ပြုပါ" လို့ (Christopher Columbus) ခရစ်တိုဖာ ကိုလမ်ဘတ်စ်အနေနဲ့ ရဲရဲခံ့ခံ့ မရှက်မကြောက် လျှောက်တင်ရဲ ခဲ့လို့၊ အမေရိကတိုက်ကြီးအထိ ခရီးဖောက်နိုင်ခဲ့ပြီး၊ ခေတ်ဟောင်း ကမ္ဘာကြီးအတွက် ခေတ်မီကမ္ဘာသစ် လမ်းစပေါ်နိုင်ခဲ့တာ ဖြစ်ပါတယ်။

အမေရိကန် နိုင်ငံခြားရေး သံအမတ်ကြီး (Henry Alfred Kissinger) ဟန်နရီ ကစ်ဆင်းဂျားလည်း လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက် နိုင်ငံရေးအမတ်တွေအကြားမှာ၊ သူများနဲ့ မတူ ပို ခေါင်းမာခဲ့ပြီး၊ ဘာပဲလုပ်လုပ် စွန့်စွန့်စားစား လုပ်ရဲခဲ့လို့သာ၊ နစ်ဆင်လို သမ္မတမျိုးတောင် မှ ကလော်ထုတ်လို့ မရခဲ့ပါဘူး။ လုပ်ရဲတဲ့သူကို ဘယ်သူမှ ညှိနှိုင်းရေးစကား မပြောရဲပါ ဘူး။ သနားလွယ်တဲ့သူ၊ တွန့်ဆုတ်တွန့်ဆုတ် ဖြစ်နေတဲ့သူတွေကိုမှ ညှိနှိုင်းရေးစကားပြော ပြီး၊ မဝံ့စိတ်အပေါ် အကျိုးထုတ်တတ်ကြပါတယ်။ ရဲတင်းစိတ်ရှိသူဆိုရင်တော် ညှိနှိုင်း စကား ပြောမယ့်အစား၊ ပေးနိုင်မယ့် အဖြေကို တခါတည်း ပေးပြီး၊ အရေးကိစ္စတွေကို အမြန်ဆုံး ဖြေရှင်းပေးတတ်ကြပါတယ်။

ဘာလုပ်လုပ် စွန့်စွန့်စားစား လုပ်ရဲခြင်းက - ဩဇာရှိတဲ့ လူကြီးသူကောင်းပုံစံ ပေါက် စေပါတယ်။ ခွန်အားဗလကြီးသလို ထင်သွားစေနိုင်ပါတယ်။ မဆိုင်းမတွ ချက်ချင်း လက်ငင်းလုပ်ကိုင်မှု ဖြစ်တဲ့အတွက်၊

မရေရာ၊ မသေချာမှုတွေ များနေတဲ့ သူတွေအဖို့ အထင်ကြီးလောက်စရာ ဖြစ်ပါတယ်။

ခြင်္သေ့ရဲ့ လှုပ်ရှားမှုတွေက လျင်ပါတယ်။ ကြားအလပ်မရှိပါဘူး။ မေးရိုးတွေက မြန်လွန်းတဲ့အတွက် ခဲမိသမျှ လွတ်မထွက်နိုင်ပါဘူး။ မဝံ့မရဲဖြစ်နေတဲ့ ယုန်ကတော့ ပြေးမယ် လုပ်လိုက်၊ ပြေးဖို့အရေး အချိန်ဆွဲလိုက်နဲ့မို့၊ ခြင်္သေ့ကစားတာကို ခံနေရပြီး၊ နောက်ဆုံးမှာ ရဲတင်းတဲ့ ခြင်္သေ့ရဲ့ဝါးမြို့မှုအောက် အသက်ပျောက်ရပါတယ်။

အတင်းလုပ်မှ ရနိုင်မယ်ဆိုရင် ချက်ချင်း လုပ်ပါ။ တွန့်ဆုတ်နေလို့ကတော့ နောက်ကျ မှ နောင်တရပြီး၊ အရှက်တကွဲ အကျိုးနည်းတတ်တယ်။

နည်းဥပဒေသ (၂၉)

အစကနေအဆုံးကြိုတင်ပြင်ဆင်ပါ

သဘောတရား

အဆုံးသတ်နိုင်ဖို့က အရေးကြီးဆုံးပါ။ ဘာပဲလုပ်လုပ် စခဲ့မှတော့အဆုံးထိ ရောက်အောင် လုပ်နိုင်ဖို့က အရေးကြီးပါတယ်။ အစကနေ အဆုံး ကြိုတင် ပြင်ဆင်မှုတွေ ရှိပါစေ။ ဖြစ်နိုင်ချေရှိတဲ့ အန္တရာယ်တွေ၊ အခက်အခဲတွေ၊ အတားအဆီးတွေကို ကြိုတင် တွေးဆခန့်မှန်းထားပြီး၊ ကြိုးစားထားသမျှ သဲထဲ ရေသွန် မဖြစ်အောင် အရာအားလုံးကို အစီအစဉ်တကျ ပြင်ဆင်ထား ပါ။ အဆုံးသတ်ပန်းတိုင် (သို့) မှတ်တိုင် သတ်မှတ်ထားရင်၊ ဘယ်အနေ အထားရောက်ရင် ဘာလုပ်သင့်တယ် စသဖြင့် ခွဲခြမ်းထားနိုင်လိမ့်မယ်။ အတိုင်းအတာ တစ်ခုရောက်နိုင်တိုင်း၊ ကိုယ့်စွမ်းဆောင်ရည်ကို ပြန်ဆန်းစစ် ရမယ်။ ကောင်းသထက် ပိုကောင်းအောင် ကြိုးစားဖို့ အားတင်ထားရမယ်။ ပိုထူးပိုကဲတဲ့ အကျိုးရလဒ်တွေ ဖန်တီးနိုင်အောင် ဆတက်ထမ့်ပိုး ကြိုးစား လိုစိတ် ရှိရမယ်။ ကံဆိုတာ ကိုယ်လုပ်မှ ဖြစ်တဲ့အရာပါ။ အနာဂတ်ဘဝ ကောင်းမွန်တိုးတက်မှုဆိုတာ လက်ရှိ အခိုက်အတန့်အတွင်း ကြိုးစား အားထုတ်နေမှု အပေါ်မူတည်တယ်။

ပဝေသဏိယ ဂရိလူမျိုးတို့ရဲ့ ရှေးဟောင်း နက္ခတ္တဗေဒမှတ်တမ်း ရာဇဝင်တွေအရ၊ ဂရိနတ်ဘုရားတွေမှာ အနာဂတ်ကို ကြိုတင်မြင်နိုင်တဲ့ အစွမ်းတန်ခိုးတွေရှိတယ်လို့ ဆိုပါတယ်။ ရှေ့အနာဂတ်ကာလမှာ ဘာတွေဆက်ပြီး ဖြစ်လာမလဲဆိုတာကို မြင်နိုင်စွမ်း ရှိကြ ပြီး၊ ဖြစ်ပျက်လာမယ့် အကြောင်းအရာ အချက်အလက်တွေ တိတိကျကျ သိနိုင်ကြတယ် လို့ ဆိုပါတယ်။

လူသားတွေကျတော့ နတ်ဘုရားတွေနဲ့ မတူဘဲ၊ ကံတရားရဲ့ စေရာနောက် လိုက်ပါသူ တွေအဖြစ်၊ စိတ်ခံစားချက်နဲ့ အချိန်ကာလအကြား ချောင်ပိတ်နေမိကြပြီး၊ ပြုလုပ်ထား သမျှ အကြောင်းကံတွေကြောင့် ကြုံတွေ့လာနိုင်တဲ့ အန္တရာယ်တွေကိုတောင် မြင်နိုင်စွမ်း မရှိကြဘူးလို့ ဆိုထားခဲ့ပါတယ်။

အိုဒီဇီးစီးယုစ် (Odysseus) တို့လိုမျိုး သူရဲကောင်းတွေကျတော့ လက်ရှိ ပစ္စုပ္ပန် ထက် ကျော်လွန်ပြီး အရှည်မြော်တွေ့နိုင်စွမ်း ရှိကြတဲ့အတွက်၊ ကံတရားကို ဆန့်ကျင်တဲ့ အနေနဲ့ ကြိုတင်ပြင်ဆင်ပြီး၊ နတ်ဘုရားတွေရဲ့ ပယောဂ ကျော့ကွင်းထဲကနေ လွန်မြောက် အောင် ကြိုးပမ်းနိုင်ကြပါတယ်။ အဲဒီလိုမျိုး ကိုယ်သာလျှင် ကိုယ့်ကံတရားရဲ့ အရှင်သခင် အဖြစ် ပြောင်းလဲနိုင်သူတွေကို လူထူးလူချွန်တွေအဖြစ် ကဗျာလင်္ကာရှည်ကြီးတွေနဲ့ ဇတ် တော်ဖွဲ့ပြီး အရေးတယူ ပြုလုပ်ကြတာပါ။ ကံအပြောင်းအလဲဖြစ်အောင် လုပ်နိုင်ခြင်းကပဲ၊ နတ်ဘုရားတွေနဲ့ တန်းတူဖြစ်သလိုမျိုး တင်စားခဲ့ကြပါသေးတယ်။

များသောအားဖြင့် လူတွေက လက်ရှိ ပစ္စုပ္ပန်နဲ့ လက်ရှိ အခိုက်အတန့်မှာ ကြုံတွေ့နေ ရတဲ့ ဖြစ်စဉ်ဖြစ်ရပ်တွေနဲ့ပဲ မျက်စိလည် လမ်းပျောက်နေတတ်ကြပြီး၊ လက်ရှိ ခဏ ကြောင့် ဖြစ်လာနိုင်တဲ့ အနာဂတ် အကြောင်းကိစ္စတွေကိုကျတော့ မြင်နိုင်စွမ်း မရှိကြပါ ဘူး။ မလွဲမသွေ ကြုံတွေ့လာနိုင်တဲ့ အန္တရာယ်၊ ဆင်းရဲပင်ပန်းမှုတွေနဲ့အတူ သာယာမှုတွေ ကို မြင်နိုင်စွမ်း မရှိတဲ့အတွက်၊ အတိတ်ရဲ့ လောင်းရိပ်ကြောင့် လမ်းစပျောက်သွားကြပြီး၊ ဘာပဲလုပ်လုပ် တိုးတက်ရေးထက်၊ မနိမ့်ကျရေးကိုသာ ဦးစားပေးကြရပါတယ်။

ဖြစ်သမျှအကြောင်း အကောင်းပဲမို့၊ ဖြစ်လာတဲ့ အတိုင်း အဆင်ပြေ
အသားကျအောင် နေတတ်ကြတာက လူ့သဘာဝပါ။ သို့သော် နတ်ဘုရားလို
လူတွေအတွက်ကျတော့၊ လက်ရှိ အခိုက်အတန့်နဲ့၊ လက်ရှိ အနေအထားလောက်က
လုံးဝ မလုံလောက်ပါဘူး။

လက်ရှိ အခြေအနေထက် ဆထက်မက တိုးပွား၊ တိုးတက်နိုင်ခွင့်
ရှိနေလျက်နဲ့ တင်းတိမ် လာက မိုက်မဲရာကျသလို ခံယူထားကြပါတယ်။ ဒါကို
အမြော်အမြင်ရှိခြင်းလို့ ခေါ်ပါတယ်။

ဘီစီ ၄၁၅ ခုနှစ်မှာ ပဝေသတိယ အေသင်လူမျိုးတို့က စီစီလီနယ်အထိ
နယ်ချဲ့ပြီး သွားရောက် တိုက်ခိုက်ခဲ့ပါတယ်။ သူတို့ရဲ့ စစ်ဆင်ရေးအောင်မြင်နိုင်ခဲ့ရင်၊
စီစီလီနယ်ရဲ့ ကြွယ်ဝချမ်းသာမှုတွေ၊ အရှိန်အဝါတွေက သူမတူ အမြင့်ဆုံး
ရနိုင်လိမ့်မယ်ဆိုတဲ့ မျှော် လင့်ချက်သက်သက်နဲ့ စစ်ရေးပြုခဲ့တာပါ။ ဒါပေမယ့်
ရေတိုတိုက်ပွဲလောက်သာ ဖြစ်လိမ့် မယ်လို့ ယူဆထားခဲ့တဲ့ Peloponnesian
(ပေလိုပိုနေရှန်း) စစ်ပွဲကြီးက ထင်ထားတဲ့ အချိန်ထက် ၁၆ နှစ်နီးပါး
ကြာမြင့်ခဲ့ပါတယ်။

မွေးရပ်မြေနဲ့	အလွန်ကွာဝေးတဲ့	အရပ်ဒေသကို
စစ်သွားပြုတာဖြစ်တဲ့အတွက်၊	စားနပ်ရိက္ခာရှားပါးမှု၊	လက်နက်အင်အား၊
လူသူအင်အား မပြည့်စုံမှုတွေ	စသဖြင့် ကြိုတင်	တွေးဆထားခြင်းမရှိဘဲ၊
မက်မောစိတ် သက်သက်နဲ့ သွားရောက်တိုက်ခိုက်ခဲ့တာကြောင့်၊	စီစီလီနယ်ခံတို့ရဲ့	
အပြင်းအထန်ခုခံမှုအောက်မှာ	အတိုးအရုန်း ကျဆုံးခဲ့ကြရပြီး၊	အရေးနိမ့် ခဲ့ရပါတယ်။

ပေလိုပိုနေရှန်းစစ်ပွဲဟာ ရှေးခေတ်စစ်သမိုင်းမှာ အန္တရာယ်အကြီးမားဆုံးနဲ့
ဆုံးရှုံးမှု အများဆုံး စစ်ပွဲကြီးအဖြစ် မှတ်တမ်းတင်ခံရပါတယ်။ စီစီလီ စစ်ဆင်မှု
အရေးနိမ့်ပြီး နောက်၊ အေသင်မြို့ပြနိုင်ငံကြီးလည်း ကျဆုံးသွားပြီး၊ ယခင်က
စီးပွားရေးအရ၊ နိုင်ငံရေး အရ၊ လူမှုရေးအရ၊ ယဉ်ကျေးမှုအရ တိုးတက်မြင့်မားခဲ့တဲ့
လူမှုအဖွဲ့အစည်းတစ်ခုလုံး နေ့ချင်းညချင်း တစ်နှစ်အတွင်း
ပျက်သုဉ်းသွားခဲ့ရပါတယ်။ ဒီလို ဖြစ်ခဲ့ရတဲ့ နောက်ကွယ် က
အကြောင်းအရင်းတွေကို ပြန်ပြီး အနှစ်ချုပ်လိုက်ရင်၊ အစကနေ အဆုံး ရေတိုအကျိုး၊
ရေရှည်အမြတ် ကြိုတွေးဆထားခြင်းမရှိဘဲ၊ တဖွတ်ထိုး မက်မောစိတ်နဲ့
တလွဲလုပ်ခဲ့လို့ပါ။

စစ်အောင်ရင် မော်ကြားနိုင်မယ်ဆိုပြီး၊ စစ်ရှုံးမှုကြောင့်
ပျက်သုဉ်းသွားနိုင်တာကို မမြင်နိုင်ဘဲ ဖြစ်ခဲ့ကြပါတယ်။ နာမည်ကျော်
ပြင်သစ်စာရေးဆရာ Jean François Paul de Gondi (Cardinal de Retz) ယန်း
ဖရန်သွား ပေါဒီဂွန်ဒေ - ကာဒီနာလ်ဒေဟွဲဂ် ရဲ့ အမြင်အရ "လူအများစု အနေနဲ့
အမှားနိုင်ဆုံးသော အလွဲက လက်ရှိပစ္စုပ္ပန်ခန့်မှာ ကြုံတွေ့ နေရတဲ့ အန္တရာယ်ကိုပဲ
တွေးပူနေကြပြီး၊ လာမယ့် အနာဂတ် အကျိုးဆက် ဆင်းရဲဒုက္ခတွေ ကိုကျတော့
မမြင်နိုင်ကြတာပဲဖြစ်တယ်"။

ကာဒီနာလ်ဒေဟွဲဂ် ပြောတာ အလွန်မှန်ပါတယ်။ လူတွေက လက်ရှိ
ပြဿနာကိုပဲအာရုံစိုက်ကြတဲ့အတွက်၊ အနာဂတ်မှာ ကြုံရမယ့် အခက်အခဲတွေကို
ရင်ဆိုင်နိုင်စွမ်း မရှိ ကြတော့ဘဲ၊ စစ်မထွက်ခင်ကတည်းက မြားကုန်သလို
ဖြစ်သွားတတ်ကြပါတယ်။ ဖြစ်မ လာသေးတဲ့ အနာဂတ် ပြဿနာတွေက၊ လက်ရှိ
ပစ္စုပ္ပန်မှာ ကြုံတွေ့နေရတဲ့ အခက်အခဲ လောက် ဆင်းရဲနိုင်မှာ မဟုတ်ဘူးလို့
တွေးထင်နိုင်ပါတယ်။ လက်ရှိ ကြုံတွေ့နေရတဲ့ အခက်အခဲကို ဦးစားပေး
ဖြေရှင်းသင့်တယ် ဆိုတာက မှန်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် အနာဂတ် မှာ တွေ့ကြုံနိုင်တဲ့
ဆူးညောင့်ခဲလတ်တွေကိုတော့ အခုကတည်းက ကြိုရှင်းထားနိုင်ရင်၊
အခက်အခဲတွေ လျော့နည်းသွားမှာပါ။ အနာဂတ်မှာ ဘာဖြစ်လာမလဲဆိုတာ
ဘယ်သူမှ မသိနိုင်ပါဘူး။ အခုကတည်းက ဖြစ်နိုင်ချေတွေအားလုံးအတွက်
ကြိုတင်ပြင်ဆင်ထားက အကောင်းဆုံးဖြစ်ပါတယ်။

လက်ရှိ အစီအစဉ်၊ နည်းစဉ်အတိုင်း ဆက်လုပ်သွားရင် ဘာဖြစ်နိုင်မလဲ၊
အဆိုးဆုံး ဖြစ်နိုင်တဲ့ အချက်တွေက ဘာတွေဖြစ်မလဲ၊ ဘယ်လို
အနေအထားရောက်သွားခဲ့ရင် ဘာ လုပ်သင့်လဲ၊ ဘယ်သူ့ဆီ အကူအညီတောင်းခံပြီး၊
ဘယ်လို ဖြေရှင်းရင်၊ ဘယ်ပြဿနာကို အပြီးဖြတ်နိုင်မလဲ၊ ဘယ်ရန်သူကို ဘယ်လို
ရွှေ့ကွက်နဲ့ ကစားလိုက်ရင် ဘယ်အချိန် လောက်ရောက်တာနဲ့ တပြိုင်နက်
ပြဿနာဖြေရှင်းပြီးသား ဖြစ်နိုင်မယ်၊ စသဖြင့် သူများ ထက် ခြေလှမ်းပေါင်းများစွာ
သာလွန်အောင် ကြိုတင်တွေးမြင် စီစဉ်ထားမှသာ၊ ဩဇာအာဏာ အရှိန်အဝါကို
ရှည်ကြာစွာ ထိန်းချုပ်ကိုင်တွယ်နိုင်သူ ဖြစ်မှာပါ။

ရေတိုအကျိုး၊ ရေရှည်အမြတ် မြင်သိနိုင်သူဟာ၊ အမြော်အမြင်ကြီးသူ
ဖြစ်ပါတယ်။ အမြော်အမြင်ကြီးသူတိုင်းက လက်ရှိအချိန်ထက်၊ နောင်အချိန်ကို

ကြုံတွေ့ပြီး ပူပန်တတ် ကြပါတယ်။ အခြေအနေအလိုက် ဘာလုပ်သင့်တယ်ဆိုပြီး အဖြေထုတ်နေတတ်ပါတယ်။ ပြဿနာ မရှိရင်တောင် ပြဿနာတူ ဖန်တီးပြီး၊ ဖြေရှင်းနည်း ထုတ်ဖော်တတ်ပါတယ်။ ပဋိပက္ခမရှိရင်၊ ပဋိပက္ခ မီးစလေးတွေ ချပြီး၊ အတွေ့အကြုံယူတတ်ပါတယ်။ လက်တွေ့ ဖြေရှင်းဖူးတဲ့ အတွေ့အကြုံမရှိပါဘဲ၊ ဘာမှ လုပ်လို့ မရပါဘူး။

မသိဘဲ လုပ်ရင်၊ လွဲပြီးရင်း လွဲပါလိမ့်မယ်။ မတတ်ဘဲ လုပ်ရင် မှားပြီးရင်း မှားပါလိမ့် မယ်။ သိလည်း မသိ၊ တတ်လည်း မတတ်ဘဲ လုပ်ရင်တော့ လွဲရုံမက၊ မှားရုံနဲ့မပြီး သဲထဲရေသွန်သလို အလကားဖြစ်သွားပါလိမ့်မယ်။ အကျိုးရှိ၊ တန်ဖိုးရှိတဲ့ အရင်းအမြစ် တွေကို အကြောင်းမဲ့ မသုံးမဖြုန်းမိပါစေနဲ့။ မသိရင် သင်၊ မတတ်ရင် ကျင့်၊ သိအောင် တတ်အောင် ကြိုးစားပါ။ ပူပင်သောက များရင် စိတ်ဆင်းရဲရတတ်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ပူပင်သောက မရှိရင် စိတ်ဒုက္ခ ပိုကြီးပါတယ်။ မမြင်နိုင်တဲ့ အန္တရာယ်တွေ အတွက် ကြိုတင်ပြင်ဆင်ထားပါ။ သူများထက်ခြေလှမ်းများစွာ သာနိုင်သူဖြစ်အောင် ကြိုးစားပါ။ လိုလည်း မလိုစေနဲ့၊ ပိုလည်း မပိုစေနဲ့။ လုံလောက်အောင်သာ ကြိုးစားအားထုတ်ပါ။

ပြည့်စုံမှုကို ... ဘယ်သူမှ ဖော်ဆောင်နိုင်မှာ မဟုတ်ပေမယ့်၊ လုံလောက်တဲ့ အတိုင်းအတာအထိ အားထုတ်နိုင်ပါတယ်။ မဖြစ်နိုင်တာတွေကို ကြုံတွေ့ပြီး သောက မရောက်နဲ့။ ဖြစ်မလာသေးတာတွေအတွက် တွေးပူမနေနဲ့။ ဘာပဲလုပ်လုပ် အကျိုးရှိမရှိ တွေးပါ။ စနစ်တကျ ကြိုတင်ပြင်ဆင်ထားပြီးမှ ရှေ့ဆက်လုပ်ဆောင်ပါ။ အမှားကို မကြောက်ပါနဲ့။ မလွဲအောင်သာ ကြိုးစား အားထုတ်ပါ။ အောင်မြင်မှုထက် အားထုတ်မှုသာ ပဓာနဖြစ်တယ်။

နည်းဥပဒေသ (၃၀)

အထာတကျ ပညာပြတတ်ပါစေ

သဘောတရား

ဘာပဲလုပ်လုပ် ကိုယ်ရဲ့ လုပ်ရည်ကိုင်ရည်တွေ အားလုံးဟာ သဘာဝကျပြီး၊ အထာရှိနေရမယ်။ ဆရာကျကျ လုပ်တတ်မှန်း သိသာနေရမယ်။ လူတွေ အမြင်မှာ အထင်ကြီးစရာ ဖြစ်လောက်တဲ့ အလုပ်မျိုးနဲ့ ပညာပြတတ်ရမယ်။ မထင်မှတ်ထားလောက်အောင် ကျွမ်းကျင်တတ်မြောက်ထားသလို ဖြစ်နေရမယ်။

လုပ်ဖို့အတွက် အထူးတလည် အားထုတ်စရာ မလိုဘဲ၊ တဖက်ကမ်း ခတ်တတ်မြောက်နေသလိုမျိုး လုပ်ပြနိုင်ရမယ်။ ကိုယ့်အတွက် အခက်အခဲ မရှိလုပ်နိုင်သလိုမျိုး အထာပြတတ်ရမယ်။ ကြိုးစားပမ်းစား လုပ်ခဲ့ရတာ တွေကို မသိစေနဲ့၊ မမြင်စေနဲ့၊ လူထင်ကြီးခံရတာထက်၊ လူထင်သေးပြီး၊ သူများ နည်းတူ ဖြစ်သွားလိမ့်မယ်။

ပါရမီရှင်ဆိုတာ ပါရမီရှိကြောင်း လုပ်ပြတာကလွဲရင်၊ ဘာကြောင့် ပါရမီရှိသလဲဆိုတာ မပြောရဘူး။ မျက်လှည့်ဆရာလိုပဲ ပညာကို လျှို့ဝှား ပါ။ အဲတာကိုမှ မိုက်မဲစွာနဲ့ ကိုယ့်အတတ် မျှပေးလိုက်လို့ကတော့၊ တပည့် သတ်လို့ သေလိမ့်မယ်။

သဘာဝမိခင်ကြီးရဲ့ ဆန်းကြယ်မှုတွေကြောင့် လူသားတို့အနေနဲ့ ထူးကဲပြောင်မြောက် တဲ့ အရှိန်အဝါဆိုတာ ရှိမှန်း နားလည်ခဲ့ကြတာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါဖြင့် သဘာဝ မိခင်ကြီးရဲ့ ထူးခြားဆန်းကြယ်မှုဆိုတာ ဘာလဲ။ မထင်မှတ်ထားတဲ့ အခိုက်မှာ ဖြတ်ခနဲလတ်ခနဲ ပေါ်လာတတ်တဲ့ မိုးကြိုးလျှပ်စီးတွေနဲ့၊ ထင်မှတ်မထားတဲ့ အချိန်မှာ ချက်ချင်းဆိုသလို လန့် ဖြတ်မှင်သက် ကြောက်ရွံ့သွားစေနိုင်တဲ့ မိုးခြိမ်းသံကြီးတွေ၊ ခန့်မှန်းလို့ မရနိုင်ဘဲ မထင်ရင် မထင်သလို ခတ်ထန်လာတတ်တဲ့ မိုးသက်လေပြင်း မုန်တိုင်းနဲ့အတူ ရေကြီးရေလျှံမှုတွေ၊ အရှိန်အဟုန်အလိုက် ကြီးကျယ်တဲ့ မြေငလျင်ကြီးတွေအပါအဝင်၊ တားဆီးမရ၊ ပိတ်ပင် မရ၊ တဖန်ထိုး၊ တဟုန်တိုး ဆင်းရဲဒုက္ခ ဘေးအန္တရာယ်များစွာ ပေးနိုင်တဲ့ သားရဲတိရစ္ဆာန် တွေရဲ့ သဘာဝအဆုံး စသဖြင့် အားလုံးဟာ သဘာဝမိခင်ကြီး ပြသလေ့ရှိတဲ့ ဩဇာ၊ အာဏာ၊ အရှိန်အဝါကြီးတွေပဲဖြစ်ပါတယ်။

သဘာဝမိခင်ကြီးရဲ့ စွမ်းပကားတွေမှာ တွေးတောချိန်လည်း မလိုအပ်ပါဘူး။ စီစဉ်မှု လည်း မရှိပါဘူး။ အကြောင်းတိုက်ဆိုက်တဲ့ အခိုက်အတန့်မှာ သဘာဝအတိုင်း ဖြစ်ပေါ်လာ မှုသက်သက်သာ ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီလိုမျိုး ခန့်မှန်းမရ၊ မှန်းဆမရတဲ့ သဘာဝအတိုင်း ဖြစ် ပေါ်လာတဲ့ သက်ရောက်မှုကြီးတွေက သေရေး နဲ့ ရှင်ရေးအကြား လွန်ဆွဲနေသလို ကစားပြ မှတော့ လူတွေအတွက် မက်လောက်ဖွယ်ကောင်းလောက်အောင် အထင်ကြီးလေးစား ဖွယ် ဖြစ်ပါတယ်။ (ဒါကြောင့်လည်း တချို့သော လူမျိုးနွယ်တွေက သဘာဝကြီးကို ကိုးကွယ်ရာအဖြစ် သတ်မှတ်ပြီး၊ ပစားကြတာပါ)

သဘာဝကြီးရဲ့ အစွမ်းပကားကို တုပပြီး နည်းပညာအကူအညီနဲ့ အံ့ချီးလောက်ဖွယ်ရာ စွမ်းအားတွေကို ဖန်တီးနိုင်ပြီဖြစ်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် နည်းပညာ စက်ပစ္စည်းတွေကို အားကိုးပြီး သဘာဝကြီးကို တုပတာမျိုး ဖြစ်တဲ့အတွက်၊ အရင်းအမြစ်ကို သိနေတဲ့အခါ အထင်ကြီးစရာ မဖြစ်တော့ဘဲ၊ ရိုးစင်းသလို ဖြစ်သွားပါတယ်။ (ဥပမာ - ကားဆိုတဲ့ စက်ပစ္စည်းယန္တရားကြီးဟာ အင်မတန် အသုံးဝင်သလို၊ အံ့ချီးလောက်ဖွယ် တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုး မှု ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ကားရဲ့ အလုပ်လုပ်ပုံကို နားလည်နေကြပြီ ဖြစ်တဲ့အတွက် အဆန်းမဟုတ်တော့တာကြောင့်၊ ဘယ်သူမှ အဖတ်လုပ်ပြီး ကားစီးနိုင်တာကို

မြောက်ပင့် ပြောဆိုတာမျိုး မလုပ်တော့ပါဘူး။)

ကလေးသူငယ်တွေ အနေနဲ့ ဘာကြောင့် လူကြီးသူမတွေ လုပ်သမျှ ကိုင်သမျှ အပေါ် အထင်ကြီး လေးစားသလို ဖြစ်သွားကြတာလဲ။ ဘာမဟုတ်တဲ့ ပေါင်မုန့်လုပ်နည်းကို ကလေးသူငယ်ရှေ့ လုပ်ပြပြီး၊ မီးဖုတ်လိုက်လို့ ရလာတဲ့ အိမ်လုပ်ပေါင်မုန့်လုပ်နည်းက ကလေးသူငယ်ရဲ့ မြင်သိနိုင်မှု အတိုင်းအတာအရ အထင်ကြီးစရာ ဖြစ်ပါတယ်။ သမားရိုးကျ မဟုတ်ဘဲ၊ ဆံပင်စည်းနည်းသစ်နဲ့ သမီးဖြစ်သူကို ဖြတ်လမ်းတစ်ခု ပြလိုက်ရင်ပဲ၊ ကျေးဇူး တင်လို့မဆုံးဖြစ်သွားတတ်ပါတယ်။

ဒီသာဓကကို အခြေခံပြီး နားလည်လို့ရနိုင်တာက၊ အရှိန်အဝါဆိုတာက နားလည် လက်ခံနိုင်မှု အတိုင်းအတာအပေါ် မူတည်ပါတယ်။ နားလည်နိုင်ဖို့ မလွယ်ကူတဲ့ အရာတွေ ကို လုပ်နိုင်ရင်၊ လူတွေရဲ့ စိတ်ဝင်စားမှု ခံရတာကို လူတိုင်းသိပါတယ်။ အဲတာထက် လုပ်ကိုင်ဖို့ မလွယ်ကူတဲ့ အသိပညာ၊ အတတ်ပညာတွေကို အများနဲ့ မတူ တမူထူးကဲပြီး လုပ်နိုင်ရင်တော့၊ အရှိန်အဝါကြီးသူအသွင် ဖြစ်သွားနိုင်ပါတယ်။

ဥရောပက ပညာရှင်တွေအနေနဲ့ ဒီအယူအဆတွေကို ဟိုးရှေးရှေးကတည်းက တွေး ခေါ်ခဲ့ပြီးသားဖြစ်သလို၊ မထင်မှတ်ထားတဲ့ နိုင်ငံရေး လောကနယ်ပယ်မှာ အသုံးချရင် အကျိုးဖြစ်ထွန်းနိုင်အောင် ဖောင်ဆောင် နိုင်ကြောင်းကိုလည်း၊ ၁၅၂၈ ခုနှစ်မှာ ထွက်ခဲ့တဲ့ The Book of the Courtier စာအုပ်မှာ၊ Renaissance ရီနေဆန်ခေတ် မင်းမှုထမ်း တွေ အနေနဲ့ လိုက်ရာဖွယ်ရာ လမ်းညွှန်တွေကိုအကျယ်တဝင့် ဖော်ပြထားခဲ့ပါတယ်။

အဆိုပါစာအုပ်ရဲ့ မူရင်းစာရေးသူ Baldossdre Castiglione ရဲ့ အဆိုအရ Sprezzatura - လို့ခေါ်တဲ့ အထာတကျပညာပြနည်းကို အရှိန်အဝါရှိလိုသူ မင်းမှုထမ်း တွေ အနေနဲ့ မဖြစ်မနေ အသုံးချတတ်ဖို့ လိုအပ်ကြောင်း တိုက်တွန်းထားပါတယ်။

အထာတကျပညာပြနည်းဆိုတာက အမှန်တော့ အတတ်ပညာတစ်ခုခု (သို့) လူထင် ကြီးအောင် ဘာပဲလုပ်လုပ် လုပ်တဲ့ အလုပ်အကိုင်တွေက ဘယ်လောက်ပဲ ခက်ခဲနေပါစေ၊ ကျွမ်းကျင်ပြောင်မြောက်တဲ့ နည်းဟန်နဲ့ အလွယ်ကလေး

လုပ်ပြန်ပြန်တာမျိုးကို ဆိုလိုတာပါ။ အင်မတန်ခက်ခဲပါတယ်ဆိုတဲ့ အလုပ်အကိုင်တွေကို မခက်ခဲသလိုမျိုး ပေါ့ပေါ့ပါး ပါး လုပ်ပြန်တဲ့နည်းနဲ့ လူထင်ကြီးအောင် နေနည်းဖြစ်ပါတယ်။

အများထင်သလို မဟုတ်ဘဲ၊ ထူးဆန်းတဲ့ ဖြတ်လမ်းတွေနဲ့ အောင်မြင်တိုးတက်သွား တဲ့ လူတွေရဲ့ အစွမ်းအစကို လူတိုင်း လေးစားအားကျကြပါတယ်။ သဘာဝကျကျ ကြိုးစား အားထုတ်မှုကောင်းတွေ ရှိခဲ့လို့သာ အောင်မြင်မှုကို ရနိုင်ခဲ့မှန်း သိပေမယ့်၊ ဘယ်လို နည်းလမ်းတွေကို အသုံးပြုပြီး၊ ဘယ်လိုတောင် လေ့ကျင့်ထားလဲ မသိနိုင်ဘဲ၊ လျှို့ဝှက်ချက်များ စွာကို ဖုံးကွယ်ထားပြီး၊ တတ်မြောက်မှုကို လက်တွေ့ သက်သေပြနိုင်တာမျိုးတွေက လူစိတ်ဝင်စားခံရသလို၊ လူထင်ကြီးလူလေးစားခံရတတ်ပါတယ်။

အထာတကျပညာပြနည်းဆိုတာက အရှိန်အဝါရဲ့ သေ့ချက်ဖြစ်ပါတယ်။ အရှိန်အဝါ ဆိုတာကလည်း အပြင် ပုံပန်းအသွင်နဲ့ လှည့်စားမှုအပေါ် အခြေခံတဲ့ အလုပ်ဖြစ်တဲ့ အတွက်၊ လူထင်ကြီးလေးစားလာအောင် ဟန်ပြ ကောင်းရင် အရှိန်အဝါရနိုင်တာပါ။ လူပုံ အလယ်မှာ လုပ်ပြတဲ့ အလုပ်အကိုင်၊ အပြုအမူ၊ အနေအထိုင်၊ အလေ့အကျင့်အားလုံးက တနည်းအားဖြင့် ပြောရရင်၊ ပန်းချီဆရာရဲ့ ပန်းချီကားချပ်နဲ့ တူပါတယ်။ တီထွင်ကြံဆသူရဲ့ စက်ပစ္စည်း ယန္တရားနဲ့ တူပါတယ်။

လက်ရာမြောက်တဲ့ ပန်းချီကားတစ်ချပ် ဈေးမြောက်နေခြင်း အကြောင်းက၊ အဲဒီ ပန်းချီကားကို နားလည်ရခက်ခဲတဲ့ လျှို့ဝှက်ချက်၊ လက်လျှို့ပညာတွေနဲ့ ရေးဆွဲထားလို့ပါ။ ထူးခြားပြောင်မြောက်တဲ့ စက်ယန္တရား တစ်ခုကို အပေါ်ယံအားဖြင့် ကြည့်လိုက်ခြင်းအား ဖြင့် အကျိုးရှိပုံအလိုက် လူထင်ကြီးလေးစားခံရပါတယ်။ အကြောင်းက အဲဒီ စက်ယန္တရား လည်ပတ်ပုံနဲ့ အလုပ်လုပ်ပုံကို သာမန်လူတွေရဲ့ အသိဉာဏ်ပညာက နားလည်နိုင်စွမ်း မရှိ တဲ့အတွက် ထူးခြားဆန်းကြယ်သွားတာပါ။

ဒါပေမယ့် လက်ရာမြောက် ပန်းချီကားရဲ့ ရေးနည်း၊ ဆွဲနည်း၊ သုံးနည်း၊ ကိုင်နည်းတွေ ကို ပန်းချီဆရာက ပြောပြလိုက်ရင်၊ အဲဒီပန်းချီကားရဲ့ တန်ဖိုးက မြင့်တက်မသွားတော့ဘဲ၊ လူစိတ်ဝင်စားမှု ကျဆင်းသွားမှာပါ။ လျှို့ဝှက်ချက်ဆိုတာက အသက်ဖြစ်ပါတယ်။ လျှို့ဝှက် ချက်ကို

ဖွင့်ဖော်ထုတ်ပြောလိုက်ရင် အသက်မဲ့သွားတာကြောင့်၊ တန်ဖိုးမဲ့သလို ဖြစ်သွားတတ်ပါတယ်။ အထာတကျ ပညာပြခြင်းဆိုတာက တကယ်တော့ လုပ်နည်းကိုင်နည်း၊ ဖြတ်လမ်းတွေကို ဖုံးကွယ်ထားခြင်းသာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဒီနေရာမှာ မဖြစ်မနေ သိထားဖို့ လိုတဲ့အချက်က၊ ဖုံးကွယ်ထားခြင်းဟာ လုပ်ရည် ကိုင်ရည်၊ အရည်အချင်း၊ ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေးရဲ့ အသက်သွေးကြော ဖြစ်လို့ပဲ မဟုတ်ပါဘူး။ အားနည်းချက်လည်း ဖြစ်သွားတတ်ပါတယ်။ ကိုယ်ခံပညာ ထူးချွန်သူအနေနဲ့ ရန်ဘက် တိုင်းကို သူ့ပညာမချပြသရွေ့ အနိုင်ယူနိုင်ပါတယ်။ ပညာကို ချပြလိုက်လို့ကတော့ ရန်သူ က ကိုယ့်ပညာရဲ့ အားနည်းချက်ကို ချက်ကောင်းကိုင်ပြီး တန်ပြန် ဒုက္ခပေးတတ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် လျှို့ဝှက်ခြင်းဟာ အကြောင်းနှစ်ရပ်ကြောင့် အသက်ဖြစ်တာကို လက်ခံနိုင်ပါလိမ့်မယ်။

ပညာပြပြီး လူထင်ကြီးအောင် လုပ်နေရမှတော့၊ ပညာကိုမျှနေစရာ မလိုပါဘူး။ အထာတကျ ပညာပြပြီး၊ အရှိန်အဝါကောင်း တည်ဆောက်ပါ။ အရှိန်အဝါ အာဏာဩက မမြဲသရွေ့ ကိုယ့်ပညာကို ချပြတာမျိုးလုံးဝ မလုပ်ပါနဲ့။ တချို့သော အရာတွေက ဖုံးကွယ် ထားနိုင်မှ တော်ကာကျတာပါ။ မျှဝေသင့်တဲ့ ပညာရှိသလို၊ သေသည်အထိ လျှို့ဝှက်သွားရ မယ့် ပညာတွေလည်း ရှိပါတယ်။ မျက်လှည့်သမားကောင်းဟာ ဘယ်တော့မှ သူ့ပညာကို ထုတ်ဖော်ပြောဆိုခြင်း မပြုပါဘူး။ မျက်လှည့်သမားကောင်းသာ ဖြစ်ပါစေ။ မမိုက်ပါနဲ့။

နည်းဥပဒေသ (၃၁)

နိုင်ငံတော်သား ကစားပါ

သဘောတရား

ရွေးချယ်ခွင့်ပေးပြီး လှည့်စားတဲ့ အကွက်ဟာ အကောင်းဆုံးသော မျှားကွက်
ကောင်းဖြစ်ပြီး၊ တဖက်သားရဲ့ စိတ်ထဲမှာ အရာအားလုံးကို ထိန်းချုပ်ထား သလို
စိတ်အယုံသွင်းလိုက်ပေမယ့်၊ တကယ်တော့ ကိုယ်ကပဲ အသာစီး ရယူထားပြီး
ကြိုးကိုင်ထားသလိုမျိုး .. ပရိယာယ်ဆင်နိုင်ရမယ်။ ကိုယ် ပေးလိုက်တဲ့
ရွေးချယ်ခွင့်တွေထဲကနေ ဘာကိုပဲရွေးချယ်ကြပါစေ၊ ကိုယ် လိုချင်တဲ့
ဘောင်အတွင်းသာ ရှိနေအောင် ကြိုးကိုင်ထားရမယ်။ ကိုယ့် အတွက်
အကျိုးရှိနိုင်မယ်ဆိုရင်၊ ခွင့်ဖန်ပြီး၊ ရန်သူကို ရှေ့တိုးမရ နောက်ဆုတ် မရတဲ့
ကျဉ်းထဲကြပ်ထဲရောက်အောင် မသိမသာသွတ်သွင်းပါ။ ရွေးချယ်ရ ခက်တဲ့
ပြေးလမ်းနှစ်ခုထဲက တစ်ခုကို မရွေးလို့မရအောင် ဖိအားပေးတတ်ရ မယ်။
ဘယ်ဘက်လှည့်လှည့် ချောက်ထဲကျသွားနိုင်တဲ့ ရွေးချယ်ခွင့်မျိုးနဲ့
အကြပ်ကိုင်တတ်ရမယ်။

'လွတ်လပ်ခွင့်' 'လုပ်ပိုင်ခွင့်' 'ရွေးချယ်ခွင့်" စတဲ့ ဝေါဟာရတွေက နားကြားကောင်း သလောက်၊ တကယ့် လက်တွေ့ လူနေမှုဘဝမှာတော့ အတိုင်းအတာနဲ့ ကန့်သတ်ထားချက် တွေ ရှိပါတယ်။ ဈေးကွက်စီးပွားရေး၊ နိုင်ငံရေး၊ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်း စသဖြင့် ဘယ်နယ်ပယ်နဲ့ပဲ ယှဉ်လိုက်ပါစေ၊ မတူညီတဲ့ အတိုင်းအတာ၊ ပမာဏ၊ ကန့်သတ်ချက်တွေ နဲ့သာ အလုပ်လုပ်ပါတယ်။

အကန့်အသတ်ကိုယ်စီနဲ့ လက်တွေ့ လူနေမှုဘဝမှာ သက်ရောက်မှုများစွာ ရှိနေလို့ သာ၊ ရွေးချယ်ခွင့်တွေ ဆိုတာက အရှိန်အဝါ၊ ဩဇာအာဏာအတွက် လှည့်ကွက်ထုတ်တဲ့ နေရာမှာ အင်မတန် အသုံးကျပါတယ်။ တစ်ခုမဟုတ်တစ်ခု ရွေးခွင့် ရှိနေသေးတယ်ဆိုတဲ့ မျှော်လင့်ချက် အတုကနေ ရန်သူကိုဖြစ်စေ၊ တဖက်သားကို ဖြစ်စေ ထိန်းချုပ်ကိုင်တွယ်လို့ ရနိုင်တဲ့ နည်းလမ်းတွေ အများကြီး ရှိပါတယ်။

အကြောင်းအမျိုးမျိုးကြောင့် ရွေးချယ်ခွင့်တွေက နယ်ပယ်၊ စည်းဘောင်အလိုက် သီးခြားဆီ ရှိနေကြပါတယ်။ ကိုယ်ပိုင်ဆုံးဖြတ်ခွင့်၊ သုံးသပ်ခွင့်၊ ဆန်းစစ်ခွင့် ရှိနေပါစေ။ ပါးနပ်သူတွေနဲ့ ထိပ်တိုက် ယှဉ်ဆိုင်ရတဲ့အခါမှာ၊ ကိုယ့်ရဲ့ လုပ်ပိုင်ခွင့်တွေ အားလုံးက ရွေးချယ်ခွင့်ရဲ့ အကန့်အသတ်တွေကြောင့် စည်းကြပ်ခံရတတ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် အရှိန် အဝါရှိလိုသူတွေ အနေနဲ့ တဖက်သားရဲ့ လုပ်ပိုင်ခွင့်တွေကို ရွေးချယ်ခွင့်တွေအဖြစ် ပြောင်း လဲပြီး လှည့်စားတတ်ဖို့ လိုပါတယ်။ အဲဒီလိုမျိုး ရွေးချယ်ခွင့်တွေကို လှည့်ကွက်ထုတ်ရင် သိထားရမယ့် နည်းလမ်းတွေ သီးသန့်ရှိပါတယ်။

လူမှန်ရင် လုပ်ပိုင်ခွင့် ကိုယ်စီ ရှိကြပြီးသားပါ။ ဒါပေမယ့် အသိဉာဏ်ပညာ ရှိပုံခြင်း မတူကြတဲ့အတွက်၊ အမြော်အမြင်ရှိမှုဆိုင်ရာ၊ အမြင်ကျယ်ပုံ ကွာခြားကြမှာပါ။ အဲဒီ လုပ် ပိုင်ခွင့်ကိုသာ ရွေးချယ်ခွင့်တွေ အဖြစ် ပြောင်းလဲပြီး လှည့်စားနိုင်ရင်တော့၊ လူတွေကို ကိုယ့်စိတ်တိုင်းကျ ကြိုးကိုင်ခွင့် ရမှာဖြစ်ပါတယ်။

Henry Kissinger ရဲ့ လက်သုံး လှည့်ကွက်ဖြစ်ပါတယ်။ သမ္မတ နစ်ဆင်ရဲ့ နိုင်ငံခြား ရေးဝန်ကြီးအဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်နေခဲ့စဉ်က၊ ကစ်ဆင်ဂျားဟာ နစ်ဆင်ထက်ပိုပြီးသက်ဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များစွာ ရရှိထားသူဖြစ်တဲ့အတွက်၊ နစ်ဆင်အနေနဲ့ နိုင်ငံရေးမူဝါဒဆိုင်ရာ ဆုံးဖြတ်ချက်ချဖို့ လိုအပ်လာရင်၊ သင့်တော်မယ့် အကြောင်းအရာ တွေကို ကစ်ဆင်ဂျားဘက်က ကြိုပြင်ထားပြီးသားပါ။

ဒါပေမယ့် ချမှတ်သင့်တဲ့ ဆုံးဖြတ်ချက်တွေကို ကစ်ဆင်ဂျားက နစ်ဆင်ကို တိုက်ရိုက် ကြီး အကြံပြုရင်၊ လက်ခံမှာ မဟုတ်တဲ့အတွက် ရွေးချယ်စရာအဖြစ် အကြောင်းအရာတွေ ကို (အရောင်ခွဲသလိုမျိုး) သုံးလေးခုခွဲပြီး၊ ဘယ်ဟာက ဘာဖြစ်နိုင်တယ်၊ ဘယ်ဟာက ဘယ်လို အကျိုးဖြစ်မယ်၊ စသဖြင့် လှည့်ကွက်ထုတ် တိုက်တွန်းရပါတယ်။

အမှန်တော့ ရွေးချယ်စရာတိုင်းက နစ်ဆင်ရဲ့ စိတ်ကြိုက်အလိုက် ခွဲခြားပေးထားတာ ဖြစ်တဲ့အတွက်၊ အပြောကောင်းရင် ကောင်းသလို၊ ကစ်ဆင်ဂျား ဖြစ်စေချင်တဲ့ ဆုံးဖြတ် ချက်မျိုး နစ်ဆင် ရွေးဖြစ်ခဲ့တာများပါတယ်။ နစ်ဆင်အနေနဲ့ သမ္မတအဖြစ်ကနေ တရားဝင် နုတ်ထွက်သွားခဲ့တဲ့အထိ ကစ်ဆင်ဂျား လှည့်စားခဲ့တာတွေကို မသိခဲ့ပါဘူး။

ရွေးချယ်စရာများများပေးပြီး၊ ကိုယ်ဖြစ်စေချင်တာကို ရွေးသွားအောင် အကြောင်းပြ ချက်ကောင်းတွေနဲ့ တိုက်တွန်းတတ်ဖို့လိုပါတယ်။ ငါးခုမှ နှစ်ခုကို ထူးခြားနားလုပ်လိုက် ပြီး၊ ကျန်သုံးခုကို မရွေးဖြစ်အောင် လှည့်ပြောတတ်ရပါမယ်။

ဖိအားပေးပြီး တဖက်လှည့်ရွေးချယ်ခိုင်းပါ

ကလေးသူငယ်တွေနဲ့၊ ကိုယ်ပြောတာကိုမှ ဆန့်ကျင်ပြီး တလွဲရွေးလေ့ရှိသူတွေကို ရွေးခိုင်းတဲ့နေရာမှာ အသုံးများတဲ့ လှည့်ကွက်ဖြစ်ပါတယ်။ ကိုယ်ရွေးစေချင်တာကို တမင် မရွေးအောင် လှည့်ပြောပြီး၊ ရွေးဖြစ်သွားအောင် ဖိအားပေးပြီး လှည့်စားတာမျိုးဖြစ်ပါ တယ်။ အမှန်တော့ ကိုယ့်ဘက်က (ကကြီး) ကို

ရွေးချင်တာပါ။ ဒါပေမယ့် (ခခွေး)ကိုပဲ ရွေး ဖို့ အတန်တန်ပြောပြီး၊ ကိုယ့်ဆန္ဒကို တမင် ဆန့်ကျင်မယ် သိသိကြီးနဲ့ တဖက်လှည့် အယုံ သွင်းကွက်ဖြစ်ပါတယ်။

အကွက်ပြောင်းပြီး တဖက်လှည့်ရွေးချယ်ခိုင်းပါ

၁၈၆၀ ခုနှစ်တုန်းက၊ ရေနံသူဌေးကြီး John D. Rockefeller ဟာ ရေနံမြေ လုပ်ကွက်တွေ အားလုံးကို လက်ဝါးကြီးအုပ်နိုင်ဖို့အတွက်၊ အသေးစားရေနံလုပ်ကွက်တွေ ကို ဈေးကောင်းပေးပြီး လိုက်ဝယ်ပါတယ်။ ထုံးစံအတိုင်း ရေနံလုပ်ကွက်တွေကို လက်ဝါး ကြီး အုပ်မခံလိုတဲ့ လုပ်ငန်းရှင်တွေက သမဂ္ဂ ဖွဲ့စည်းပြီး၊ ရေနံသူဌေးကြီးကို ဆန့်ကျင်ကြပါတယ်။

နည်းမျိုးစုံသုံးပြီး ဖိအားပေးလို့ ရပေမယ့်၊ အဲဒီအစား ရောကတ်ဖဲလာက ရေနံဆီတွေ တင်ပို့တဲ့ ပို့ဆောင်ဆက်သွယ်ရေး ရထားကုမ္ပဏီတွေကို ဝယ်လိုက်ပြီး၊ ရောကတ်ဖဲလာ နဲ့ အလုပ်မလုပ်ရင် မရအောင် စီးပွားရေး လုပ်ကွက်ကို ထိန်းချုပ်ပစ်လိုက်ပါတယ်။ ရေနံ ထွက်ပေမယ့်၊ တင်ပို့ပေးမယ့် ကုန်စည်ရထား မရှိတာကြောင့် တောင့်ခံနိုင်စွမ်း မရှိတော့ တဲ့ အဆုံးမှာ၊ အသေးစားရေနံလုပ်ကွက်တွေ အားလုံး ရောင်းချလိုက်ရပါတယ်။

ရွေးချယ်ခွင့်ကို လျှော့ပစ်ပါ

ဝယ်လက်က ဝယ်ဖို့ အချိန်ဆွဲနေရင် ကုန်ပစ္စည်းကို တန်ဖိုးမြင့်တင်ပါ။ ဒီနည်းဟာ ဆုံးဖြတ်ဖို့အရေး အချိန်ဆွဲပြီး၊ အလုပ်ကို နှောင့်နှေးအောင် လုပ်လေ့ရှိသူတွေနဲ့ ရင်ဆိုင်ရ တဲ့အခါ လုပ်ငန်းဆောင်တာ ချောမွေ့ရေး လှည့်ကွက်ဖြစ်ပါတယ်။ ရွေးချယ်ခွင့်တွေကို တဖြည်းဖြည်းချင်း ချို့လိုက်ခြင်းအားဖြင့်၊ ကိုယ်ဖြစ်စေချင်တဲ့အတိုင်း မဖြစ်မနေ လိုက်နာ လာရတဲ့ အနေအထားဖြစ်သွားအောင် ပြောင်းလဲလို့ ရပါတယ်။

တွန်းအားပေးပြီး ရွေးချယ်ခိုင်းပါ

အရောင်ခွဲပြီး ရွေးချယ်ခွင့်ပေးတဲ့ နည်းနဲ့ တူပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ဆုံးဖြတ်ဖို့အတွက် အချိန်ဆွဲပြီး၊ လေးဖင့်နေရင်၊ အကြောင်းပြချက်တွေ ထုတ်ပြပြီး တွန်းအားပေး ရွေးချယ် ခိုင်းရပါမယ်။ ဖြစ်လာနိုင်တဲ့ အန္တရာယ်တွေ၊ လုံကြပ်ဇာတ်လမ်းတွေနဲ့ အယုံသွင်းပြီး၊ ကိုယ် ဖြစ်စေချင်တဲ့ အတိုင်းအတာအတွင်း မရောက်ရောက်အောင် တွန်းအားပေးတတ်ရပါမယ်။ အဘက်ဘက်က အချိန်ဆွဲလို့ မတတ်သာတော့တဲ့အဆုံး ချက်ချင်း ရွေးချယ်အောင် လုပ် တဲ့လှည့်ကွက်ဖြစ်ပါတယ်။

ပြေးပေါက်ပိတ်ပြီး ရွေးချယ်ခိုင်းပါ

တရားရုံးမှာ အသုံးပြုကြတဲ့ ရှေ့နေလက်စွဲ လှည့်ကွက်ဖြစ်ပါတယ်။ တရားခံကို ဝန်ခံ လာအောင် ဖြစ်နိုင်ချေ နှစ်မျိုးနဲ့ အကြောင်းပြပြီး၊ တရားခံရဲ့ ဇာတ်လမ်းထဲကနေ ဟာကွက် ထုတ်တဲ့ နည်းမျိုးဖြစ်ပါတယ်။ မတူညီတဲ့ ဇာတ်လမ်းနှစ်ခုနဲ့ တခြား လုံကြပ်ဇာတ်လမ်း ပြောလို့မရအောင် ပြေးပေါက်ပိတ်ပြီး၊ စကားအစ်ထုတ်တဲ့ နည်းမျိုးဖြစ်ပါတယ်။ မတတ် သာတဲ့အဆုံးမှာ ကိုယ်ပြောတဲ့ ဇာတ်လမ်းရဲ့ ကျိုးကြောင်း ဆီလျော်မှု မရှိတဲ့ အချက်နဲ့ပဲ အပြစ်ကို ဝန်ခံသွားအောင် ရွေးချယ်ခွင့် ချို့လိုက်တဲ့ လှည့်ကွက်မျိုးဖြစ်ပါတယ်။ ကိုယ့်လည်ပင်းကို ကိုယ်တိုင် ကြိုးကွင်းစွပ်အောင် အတင်း အရောက်ပို့တဲ့ နည်းလည်းဖြစ်ပါတယ်။

"သူများကြောင့် ရလာတဲ့ ဒဏ်ရာ အနာတရထက်၊ ကိုယ့်ရဲ့ မသိမိုက်မဲမှု ကြောင့် ရွေးချယ်မှု အမှားတွေကို လုပ်မိခြင်းက အဆပေါင်းများစွာ နာကျင်ခံစားရတယ်။"

မာနီယာဗွဲလီ (Niccolò di Bernardo dei Machiavelli)

နည်းဥပဒေသ (၃၂)

အကြိုက်ဆောင်ပြီး ကိုယ်ကျိုးရှာပါ

သဘောတရား

အမှန်တရား၊ အမှန်စကားက နားဝင်ခါးလို့ ရှောင်ကြတယ်။ စိတ်ခံနိုင်ရည် တကယ်ရှိမှ အမှန်တရားကို လက်သင့်ခံ နားထောင်ပါ။ ခံနိုင်ရည် မရှိသေး ဘဲ။ အမှန်တရားကို သွားဆွမိရင် အမျက်ဒေါသထွက်ရပြီး၊ အရှက်တကွ အကျိုးနည်းရတတ်တယ်။ ဘဝဆိုတာ အင်မတန် ကြမ်းတမ်းပါတယ်။ ခါး သက်စရာတွေကြီး ပါပဲ။ ရက်စက်မှုတွေကနေ ကင်းလွတ်တဲ့ စိတ်ကူးယဉ် အိပ်မက်ရပ်ဝန်းဟာ လက်တွေ့ မရှိပါဘူး။

ဒါကြောင့် စိတ်ဆင်းရဲမှုတွေကနေ လွတ်မြောက်သွားအောင် စိတ်ကူး ယဉ်ဆန်တဲ့ တွေးခေါ်မှုမျိုးတွေနဲ့ အမှန်တရားကို ဖုံးကွယ်ပြီး၊ အစားထိုး တတ်တဲ့သူတွေ ရှိပါတယ်။ ကန္တာရထဲက အိုအေစစ်လိုမျိုး၊ ခိုနားရာ အရပ် တစ်ခု ဖန်တီးပေးလိုက်သလို ဖြစ်သွားတာကြောင့်၊ အမှန်တရားကို ကျော ခိုင်းပြီး၊ လှည့်စားမှုတွေနဲ့ အရိပ်အယောင်ရပ်ဝန်းထဲကို ထိုးဆင်းချင်သူတွေ အများကြီး ရှိပါတယ်။ စိတ်ကူးယဉ်ဆန်တဲ့သူတွေရဲ့ အယုံလွယ်မှုကို အလို ကျအကြိုက်ဆောင်ပြီး သြဇာအာဏာ အရှိန်အဝါကြီးမားအောင် ကိုယ်ကျိုး ရှာလို့ ရပါတယ်။

စိတ်ကူးယဉ်ဆန်မှုတွေဆိုတာက တစ်ဦးတစ်ယောက်တည်းနဲ့..
အလုပ်မဖြစ်ပါဘူး။ နေ့စဉ်နဲ့အမျှ ကြုံတွေ့ရတဲ့ ငြီးငွေ့ဖွယ်တွေနဲ့အတူ၊
စိတ်ဆင်းရဲစရာတွေ အားလုံးရဲ့ ဆန့်ကျင်ဘက်၊ ဖီလာကန့်လန့် ဖြစ်နေမှသာ အလုပ်
ဖြစ်တာပါ။ အမှန်တရားကို ထင် ယောင်မှားမှုတွေနဲ့ ဖုံးကွယ်လိုက်ပြီး၊ စိတ်ကူး
စိတ်သန်းတွေရဲ့ အထိန်းအကွပ်မဲ့ တွေးဆမှ တွေ့ကြောင့် စိတ်ခံယူချက်ဆိုင်ရာ
အိပ်မက်ရပ်ဝန်းအသွင် ပြောင်းလဲသွားတာဖြစ်ပါတယ်။

အမှန်တရားကို စိတ်ကူးယဉ်ဆန်မှုတွေနဲ့ အစားထိုးသွားအောင်
လှုံ့ဆော်ပေးနိုင်သူ တွေမှာ သူမတူ ထူးကဲတဲ့ အရှိန်အဝါတွေ ရှိပါတယ်။
စိတ်ခံစားချက်တွေကို အခွင့်ကောင်း ယူပြီး၊ စိတ်ကူးယဉ်ဆန်တဲ့ အတွေးအကြံတွေနဲ့
အမှန်တရားကို ဖုံးကွယ်သွားအောင် တိုက်တွန်းနိုင်ကြတာကြောင့်၊
စိတ်ကူးယဉ်ဆန်မှုအပေါ် သာယာမိသွားတဲ့သူတိုင်း ကျိုး ကြောင်းမြင်သိနိုင်စွမ်း
ပျောက်ဆုံးသွားပါတယ်။ အမှန်တရားကို လက်ခံပြီး ရပ်တည်နေ ကြတဲ့သူတွေ
မဟုတ်တော့ဘဲ၊ စိတ်ကူးယဉ်ဆန်တဲ့ အတွေးအမြင်အပေါ် အခြေအမြစ်မရှိ
ရပ်တည်တဲ့သူတွေ ဖြစ်သွားတဲ့အခါ၊ စိတ်ကူးယဉ်ဆန်တဲ့ အိပ်မက်ရပ်ဝန်းကို
ဖန်တီးပေး တဲ့သူအပေါ် ခိုကိုးမှီတွယ်မှုတွေ များသွားပါတယ်။

သတိ။ မဖြစ်နိုင်တဲ့ လူနေမှု ဘဝမျိုးနဲ့ ဆွယ်လာတိုင်း ယောင်လို့တောင်
မမက်မောမိ ပါစေနဲ့။ အမှန်တရားနဲ့ ချင့်ချိန်ပါ။ ဖြစ်နိုင်တာထက် ပိုနေပြီး၊
စိတ်ကူးအိပ်မက်ထဲကလိုမျိုး ဘဝကို ပေးနိုင်တယ်လို့ ဆိုလာပြီး၊ အယုံသွင်းလာရင်၊
သေချာပါတယ်။ ကိုယ့်အပေါ် အမြတ်ထုတ်ဖို့ စကားစနေတာပါ။ အမှန်တရားကို
မျက်ကွယ်ပြုပြီး၊ ထင်ယောင်မှားမှုတွေ နဲ့ တသက်လုံး အကျဉ်းကျမယ့် ဘဝကို
တမ်းတမက်မောပြီး မသာယာမိပါစေနဲ့။ အမှန် တရားကို လက်ခံဖို့ထက်၊
စိတ်ကူးယဉ်ဆန်တဲ့ လူနေမှုဘဝမျိုးအပေါ် သာယာမိကြမှာပါ။
စိတ်အာသာဖြေဖို့အတွက် သက်သက်နဲ့ မမိုက်မဲပါနဲ့။

လူတွေနဲ့ ပေါင်းသင်းဆက်ဆံတဲ့အခါမှာ တဖက်သားရဲ့
တွေးခေါ်မြော်မြင်ပုံကို သုံးသပ်ပါ။ အမှန်တရားကို လက်ခံပြီး၊ ခက်ခဲကြမ်းတမ်းတဲ့
လူနေမှုဘဝကို ရဲဝံ့တည်ကြည် စွာ ဖြတ်သန်းနေသူလား၊ ဒါမှမဟုတ် မဖြစ်နိုင်တဲ့

လူနေမှုဘဝမျိုးကို တမ်းတမျှော်မှန်းနေ ပြီး၊ စိတ်ကူးယဉ်ဆန်တဲ့ လူမျိုးလား ကွဲအောင် ခွဲပါ။ အမှန်တရားကို လက်ခံနိုင်သူဆိုရင်၊ ဆွယ်တရား မဟောမိပါစေနဲ့။ သူတို့အပေါ် ဩဇာအရှိန်အဝါ ရှိဖို့ရာ မလွယ်ပါဘူး။ ဒါပေမယ့် စိတ်ကူးယဉ်ဆန်တဲ့ အတွေးအခေါ်တွေနဲ့၊ မက်မောလွယ်သူ၊ သာယာလွယ်သူ၊ စိတ် အာသာဖြေလေ့ရှိသူတွေ ဆိုရင်တော့၊ မက်လောက်စရာ စိတ်ကူးယဉ်ဆန်တဲ့ အိပ်မက် ရပ်ဝန်းတွေ ဖန်တီးပြီး ဆွဲဆောင်ပါ။ အယုံသွင်းပါ။ နားကျသွားအောင် အားရပါးရ ပြော ပေးပါ။ ကိုယ့်ပါးစပ်က ထွက်သမျှ စကားတွေကို လက်ခံသွားကြပြီဆိုရင်၊ သူတို့ဘဝကို ကိုယ့်စိတ်ကြိုက် ခြယ်လှယ်နိုင်မယ့် အရှိန်အဝါမျိုး ရသွားပါလိမ့်မယ်။

အထူးမှတ်ရန်။ ဒီနေရာမှာ သိထားရမယ့်အချက်က၊ ကိုယ်ပေးတဲ့ စိတ်ကူးယဉ်ဆန် အိပ်မက်ရပ်ဝန်းထက်၊ ပိုမက်မောဖို့ကောင်းတဲ့ အိပ်မက်မျိုးကို ပြိုင်တူ ပေးခံရရင်၊ စိတ် ပြောင်းသွားကြပြီး၊ ကိုယ့်ထက်သာတဲ့ လှည့်စားသူနောက် ရောက်သွားတတ်တာပါ။ အဲဒီ လိုပဲ အချိန်အလိုက်၊ စိတ်နေစိတ်ခံအလိုက်၊ အခြေအနေအလိုက် လူတွေရဲ့ အယုံလွယ်မှု အမျိုးမျိုး ပြောင်းလဲနေနိုင်ပါတယ်။

ဒါကြောင့် အမှန်တရားရဲ့ သဘောသဘာဝနဲ့ စိတ်ကူးယဉ်ဆန်တဲ့ သဘောသဘာဝ တွေကို ကိုယ်တိုင် နားလည်ထားမှ၊ ကိုယ်ကျိုးထွက်အောင် အသုံးချတတ်မှာဖြစ်ပါတယ်။

အမှန်တရား - ပြောင်းလဲမှုဆိုတာ နှေးကွေးပြီး အချိန်ယူပါတယ်။ ခက်ခက်ခဲခဲ ကြိုးပမ်းအားထုတ်ထားမှ၊ ကံအကြောင်းကောင်းမှု၊ အရင်းအနှီးပေးဆပ်မှုနဲ့ စိတ်ရှည်သည်းခံမှုများစွာ ရှိမှသာ အကျိုးရလဒ်ကောင်းထွက်ပြီး၊ ပြောင်းလဲနိုင် တာ ဖြစ်ပါတယ်။

စိတ်ကူးယဉ်ဆန်မှု - အကြောင်းတိုက်ဆိုင်လို့ ချက်ကောင်းမိပြီး အကွက်ကောင်း ရင်၊ ဘဝကြီး တစ်ခုလုံး ပြောင်းလဲသွားနိုင်တယ်။ ပင်ပင်ပန်းပန်း လုပ်စရာ လည်း မလိုတော့ဘူး၊ ကံကောင်းနေစရာလည်း မလိုတော့ဘူး၊ အရင်းအနှီးချ ပေးဆပ်နေစရာ မလိုတော့သလို၊ ဘာကိုမှ ပူနေစရာ မလိုတော့ဘူး။ (ထိမဲပေါက်ရင် ဘဝပြောင်းလဲနိုင်မယ်ဆိုပြီး၊ အာသာဖြေစိတ်နဲ့ .. ကိုယ့်ကိုယ်ကို အယုံသွင်းမှုမျိုးဖြစ်ပါတယ်)

ထင်မှတ်မထားတဲ့ ပြောင်းလဲမှုကြီး ရနိုင်မယ် ဆိုတဲ့ အယုံသွင်းမှု၊ ကတိတုနဲ့ လူတွေ ကို လှည့်စားတာမျိုး ဖြစ်ပါတယ်။ ဆင်းရဲသားဘဝကနေ ချမ်းသာကြွယ်ဝသူ ဖြစ်စေရ မယ်၊ နာဖျားနေသလား ကုစားဖို့ မလိုဘဲ ဆုတောင်းနိုင်ရင် ပျောက်လိမ့်မယ် စသဖြင့် မဖြစ် နိုင်တဲ့ အကျိုးရလဒ်ကောင်းတွေနဲ့ မျှားခေါ်ပြီး၊ နောက်လိုက်တိုးအောင် လှည့်စားတာမျိုး ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီနည်းနဲ့ လူတွေကို အယုံသွင်း အမြတ်ထုတ်နေကြတဲ့ ကိုယ်ကျိုးရှာသူတွေအများကြီး ရှိပါတယ်။

အမှန်တရား - ကျင့်ဝတ်နဲ့ စည်းမျဉ်းတွေက လူမှုလောကကြီးကို အဘက်ဘက် နေ ထိန်းချုပ်ထားပါတယ်။ နယ်ပယ်အလိုက် သူ့အတိုင်းအတာနဲ့သူ ရှိနေပြီး၊ သက်ဆိုင်ရာ ရပ်ဝန်းတစ်ခုနဲ့ တစ်ခု နီးစပ်သလို ကူးလူး ဆက်ဆံ သွားလာကြရ ပါတယ်။

စိတ်ကူးယဉ်ဆန်မှု - လောကကြီးထဲမှာ ကိုယ့်စိတ်နဲ့ကိုယ် ကြိုက်သလို နေခွင့် လူတိုင်းမှာ ရှိတယ်။ ကျင့်ဝတ်တွေ၊ စည်းမျဉ်းတွေဆိုတာက ဘဝကို လွတ်လပ် စွာ စွန့်စားရှင်သန်ခွင့် ပိတ်ပင်ထားတာနဲ့တူတယ်။

ခရစ်နှစ် ၁၅၀၀ အစောပိုင်းလောက်က၊ လန်ဒန်မှာ George Psalmondzar ဂျော့ ဆယ်မနာက ဆိုတဲ့ လူထူးလူဆန်း လူငယ်တစ်ယောက်အကြောင်း .. ဟိုးလေး တကျော် ဖြစ်ခဲ့တယ်။ အဲဒီခေတ်ကာလ အင်္ဂလိပ် လူမျိုးတို့အတွက် စိတ်ကူးယဉ်ဆန်ပါ တယ်ဆိုတဲ့ တရုတ်ပြည်နားက Formosa - ဖော်မိုဆာပြည်သားပါလို့ လူတိုင်းနဲ့ မိတ် ဆက်တိုင်း ပြောပါတယ်။ (သူပြောတဲ့အတိုင်းဆိုရင် ဖော်မိုဆာပြည်က ဒီနေ့ခေတ် ထိုင်ဝမ် ရှိတဲ့ အနားလောက်ပါ) အော့စ်ဖို့ဒ်တက္ကသိုလ်ကြီးကတောင်မှ ဖော်မိုဆာ ဘာသာစကား သင်ကြားပို့ချပေးဖို့ ဖိတ်ခေါ်ခဲ့ပါသေးတယ်။

အဲဒီနောက်မှာ ဖော်မိုဆာပြည်အကြောင်း "Formosa's history and geography" နာမည်နဲ့ စာအုပ်ရေးပြီး၊ ထုတ်ဝေခဲ့တော့လည်း၊ နေ့ချင်းညချင်း အရောင်း ရဆုံးစာအုပ် ဖြစ်သွားခဲ့တယ်။ အင်္ဂလန်ရဲ့ တော်ဝင်မိသားစုကတောင် ဆယ်မနာဏကို အထူးဧည့်သည်အဖြစ် ဖိတ်ကြားပြီး ညစာအတူစားခဲ့ပါသေးတယ်။ ဒီနေ့ခေတ်လို ပြောရ ရင် ဆယ်လီအစစ်ဖြစ်ခဲ့တာပါ။ ဘယ်သွားသွား

ဖော်မိုဆာပြည်အကြောင်း ဇာတ်စုံပတ်စုံ ပြောပြီး လူထင်ကြီးအောင် လုပ်နိုင်ခဲ့သူ ဖြစ်ပါတယ်။

ဆယ်မနာက သေသွားတော့မှ၊ သူပြောတဲ့ ဖော်မိုဆာအကြောင်းတွေက ပေါက်တက် ကရတွေမှန်း သိသွားကြပါတယ်။ အမှန်တော့ ဆယ်မနာကက လူတွေရဲ့ စိတ်ကို ဖတ်နိုင်ခဲ့ လို့၊ အဲဒီလိုမျိုး လှည့်စားနိုင်ခဲ့တာ ဖြစ်ပါတယ်။ သေတဲ့အထိ သူ့လံကြုပ်တွေကို ထိန်းထား နိုင်ခဲ့ပြီး၊ ထူးဆန်းတာတွေကို မက်မောလွယ်တဲ့ ဗြိတိန်တွေရဲ့ စိတ်ကူးတွေကို အမြတ် ထုတ်ခဲ့တာ ဖြစ်ပါတယ်။

အမှန်တရား - သေခြင်းတရား။ သေသူကို ရှင်အောင် ပြန်လုပ်လို့ မရသလို၊ ပြီခဲ့တဲ့ အတိတ်ကို ပြောင်းလဲလို့ မရပါ။

စိတ်ကူးယဉ်ဆန်မှု - ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် မကောင်းတာတွေ ဖြစ်လာရင်တောင် ကောင်းအောင် ပြောင်းလဲလို့ ရတယ်။

ဒတ်ချ်လူမျိုး ပန်းချီဆရာ Johannes Vermeer - ယိုဟန်းနက်စ် ဗယ်ရ်မီးရ် ရဲ့ အနုပညာလက်ရာတွေဟာ၊ အင်မတန် တန်ဖိုးကြီးပြီး၊ သူမတူထူးကဲတဲ့ လက်ရာတွေဖြစ် ပါတယ်။ ရေးဆွဲခဲ့တဲ့ ပန်းချီကားချပ် အရေအတွက်လည်း နည်းတာကြောင့်၊ အင်မတန် ရှားပါးပါတယ်။

၁၉၃၀ ခုနှစ်လောက်မှာ၊ ဗယ်ရ်မီးရ် ရဲ့ လက်ရာတွေ ပန်းချီဈေးကွက်ထဲ ထူးထူးဆန်း ဆန်း ရောက်လာပါတယ်။ အဲတာကြောင့် ပန်းချီအကဲခတ်ပညာရှင်တွေ များစွာ ရှေ့ထွက် ပြီး၊ အတုအစစ်ခွဲခြား ပေးခဲ့ရပါတယ်။ မသိရင် ဘုရားသခင် ယေရှု ကယ်တင်တော်မူခဲ့လို့ သေရွာကနေ တဖန် ရှင်သန် ထမြောက်ခဲ့တဲ့ လာဇရု (Lazarus) လိုပဲ၊ အတိတ်ကို ပြောင်းလဲနိုင်လိုက်သလိုမျိုးဖြစ်သွားတယ်။

- နောက်ပိုင်းကျမှ၊ ဗယ်ရ်မီးရ်ရဲ့ ပျောက်ဆုံးလက်ရာတွေလို့ ထင်ထားကြတဲ့ ပန်းချီကား တွေက၊ ပန်းချီကား အတုရေးတဲ့ ဒတ်ချ်လူမျိုး Hans van Meegeren - ဟန်စ်ဗန်မီဂဲ ရန်ရဲ့ လက်ချက်တွေမှန်း သိလိုက်ရတယ်။

မိဂဲရန်အနေနဲ့ တခြား ပန်းချီဆရာတွေကို တုပလို့ ရလျက်သားနဲ့ ဘာလို့ ဗယ်ရ်မီးရ်ကို မှ တုပခဲ့တာလဲ။ လူတွေရဲ့ စိတ်ကူးစိတ်သန်း၊ ဖြစ်ချင်စိတ်ကို သိနေခဲ့လို့ပါ။ ဗယ်ရ်မီးရ်ရဲ့ လက်ရာသစ်ရဖို့ ဘာပဲပေးရ ပေးရ အဆုံးခံ ပေးမယ့်သူတွေ ရှိနေမှန်း သူသိနေခဲ့တယ်။ ပန်းချီအကဲခတ်တချို့တောင် မိဂဲရန်ရဲ့ လက်ရာတွေကို ဗယ်ရ်မီးရ်ရဲ့ လက်ရာတွေအဖြစ် ထောက်ခံခဲ့ကြသေးတယ်။ ဆိုလိုတာက လူတွေရဲ့ စိတ်ထဲမှာ မိဂဲရန်ရဲ့ လက်ရာတွေကို ဗယ်ရ်မီးရ်ရဲ့ လက်ရာတွေ ဖြစ်ပါစေဆိုတဲ့ အလိုဆန္ဒတွေ ဘယ်လောက်တောင် များနေ မလဲ သိသာပါတယ်။

အထူးမှတ်ရန်။ စိတ်ကူးယဉ်ဆန်မှုရဲ့ သော့ချက်က -
အလှမ်းကွာဝေးမှုဖြစ်တယ်။ စိတ်ကူးယဉ်ဆန်တဲ့ စိတ်ကို အသုံးပြုပြီးက ကိုယ်ကျိုးရှာမယ်ဆိုရင်၊ လူတွေရဲ့ စိတ်နေစိတ် ခံကို ကြိုတင်မြင်နိုင်အောင် ဆန်းစစ်ပါ။ နီးစပ်တဲ့ အရာတွေနဲ့ မဆွဲဆောင်၊ မဖြားယောင်းပါ နဲ့။ အလှမ်းဝေးကွာတဲ့ အရာတွေနဲ့သာ မျှားခေါ်ပါ။ လူတွေရဲ့ အိပ်မက်ကို အမှန်တကယ် အလား ထင်ယောင်ထင်မှားဖြစ်သွားအောင်၊ မက်လောက်စရာ ငါးစာတွေချပြီး၊ ကိုယ်ကျိုးအတွက် မျှားခေါ်ပါ။

မုသားဆိုတာက ဆွယ်မှုတစ်မျိုးပဲဖြစ်တယ်။ တစ်ဖက်သားရဲ့ စိတ်ကို ပြောင်းလဲသွား အောင် တဖက်လှည့်တဲ့ သဘောနဲ့ ဆွယ်လိုက်ခြင်းပါ။ အမှန်တရားကတော့ အေးတိ အေး စက်နိုင်ပါတယ်။ အမှန်ပြောတဲ့သူ လူမုန်းများပေမယ့်၊ မုသားသုံးပြီး စကားချိုရင်တော့ လူ တိုင်းရဲ့ ချစ်ခင်လေးစားမှုကို မလွဲမသွေ ရနိုင်ပါတယ်။ အမှန်စကားထက်၊ အမှားမများတဲ့ စကားတွေနဲ့ အဆင်ပြေအောင် ပေါင်းသင်းဆက်ဆံပါ။

နည်းဥပဒေသ (၃၃)

အားနည်းချက်ကိုရှာပါ

သဘောတရား

နံရံတိုင်းမှာ အကြားအလပ်ရှိသလို၊ လူတိုင်းမှာ အားနည်းချက်ရှိတယ်။ အားနည်းချက်ဆိုတာက စိတ်မလုံခြုံမှုတွေ၊ ချုပ်တည်းမရတဲ့ စိတ်ခံစား ချက်တွေနဲ့ စိတ်လိုအင်ဆန္ဒတွေ ဖြစ်နေတတ်တယ်။ ဒါမှမဟုတ် လျှို့ဝှက် ထားတဲ့ သာယာမှု၊ နာခံမှု၊ စာနာမှုတွေလည်း ဖြစ်နိုင်တယ်။ ဘယ်လို အကြောင်းအချက်တွေပဲ ဖြစ်နေပါစေ၊ အားနည်းချက်တွေကို သိခဲ့ရင်၊ ဝက်အူရစ်လိုပဲ တစ်ရစ်ချင်း ကျစ်ကျစ်သွားအောင် အကြပ်ကိုင်ပြီး ကိုယ် ကျိုးထုတ်တတ်ရမယ်။

အကွက်ချအပိုင်ကြံနည်း

လူတိုင်းမှာ အကာအကွယ် အခုအခံ ကိုယ်ဆီရှိကြတယ်။
ပြောင်းလဲမှုတွေနဲ့အတူ၊ ပေါင်းသင်းဆက်ဆံရေးတွေကြောင့်
မလွဲမသွေကြုံတွေ့ကြရတဲ့ အတိုက်အခံ၊ အပြိုင် အဆိုင်၊ အနှောက်အယှက်တွေကို
ကာကွယ်ဖို့ ကျည်ကာလို ချပ်ဝတ်တန်ဆာမျိုးတွေနဲ့ အသက်မွေး
နေထိုင်ကြရတယ်။ လူတွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီး မဖြစ်မနေ နားလည်ထားဖို့လိုအပ် တဲ့
အချက်က၊ ဘယ်လောက်ပဲ အခံစိတ်နဲ့ နေထိုင်ကြပါစေ၊ လူတိုင်းမှာ အားနည်းချက်
ကိုယ်စီရှိနေတာပါပဲ။ အဲဒီလို စိတ်အားနည်းချက်တွေကို အကာအကွယ်မျိုးစုံနဲ့
ဖြစ်စေ၊ အစားထိုးမှုများစွာနဲ့ ဖြစ်စေ၊ ဘယ်လောက်ပဲ ဖုံးကွယ်သိသိထားပါစေ၊
အကြားအလပ် လေးတွေ ရှိနေတတ်ပါတယ်။ အဲဒီ အကြားအလပ်ကနေတဆင့်
အားနည်းချက်တွေကိုအကွက်ချ အပိုင်ကြံလို့ ရနိုင်ပါတယ်။ တချို့လူတွေက သူတို့ရဲ့
အားနည်းချက်ကို ပွင့်ပွင့် လင်းလင်း ချပြပြီး၊ အားနည်းချက်နဲ့ လူသိထင်ရှား
နေထိုင်ပြရဲကြသလို၊ တချို့ကျတော့ မရရတဲ့နည်းနဲ့ ဖုံးကွယ်ထားပြီး၊
လျှို့ဝှက်မှုများစွာနဲ့ နေထိုင်ကြတဲ့သူတွေလည်း ရှိပါ တယ်။ အားနည်းချက်ကို
မရှက်မကြောက် ထုတ်ဖော်ရဲတဲ့သူတွေထက်၊ ဖုံးကွယ်ထားတဲ့ သူတွေက သူတို့
စိတ်ခံစားချက်တွေကို ကာကွယ်ထားတဲ့နေရာမှာ၊ သူ့အကြောင်းနဲ့သူ
လိုအပ်ချက်လေးတွေ ရှိသွားပြီး ချပ်ဝတ်တန်ဆာရဲ့ ဟာကွက်လို ဖြစ်သွားပါတယ်။

ဒါကြောင့် အဲဒီလို ဟာကွက်တွေကို အကွက်ချ အပိုင်ကြံ တိုက်ခိုက်ဖို့
မဖြစ်မနေ မှတ်ထားဖို့လိုအပ်တဲ့ အချက်တွေ ရှိပါတယ်။

မသိစိတ်ကြောင့် ဖြစ်သွားတတ်တဲ့ အပြုအမူလက္ခဏာတွေကို သတိထား အကဲခတ်ပါ။

Sigmund Freud - ဆစ်ခ်မန် ဖရော့ဒ် မှတ်ချက်ပြုထားခဲ့ဖူးသလိုပါပဲ။ "ဘယ်သူမှ လျှို့ဝှက်ချက် မထားနိုင်ဘူး၊ ပါးစပ်ပိတ်ထားခဲ့ရင်တောင်၊ လက်ဖျားတွေက စကားပြောနေ တတ်တယ်။ အကြည့်တွေကနေတဆင့် စိတ်ခံစားချက်တွေရဲ့ သစ္စာဖောက်မှုကို အတိုင်း သား မြင်နိုင်တယ်" လူပုဂ္ဂိုလ် တစ်ဦးတစ်ယောက်ရဲ့ အားနည်းချက်ကို ရှာဖွေတဲ့နေရာမှာ အတော်လေး အသုံးကျတဲ့ စိတ်အမူအကျင့်ဆိုင်ရာ အယူအဆ ဖြစ်ပါတယ်။ အရေးမပါ ဘူးလို့ ထင်ရတဲ့ အမူအရာ၊ အလေ့အကျင့်တွေနဲ့ အပြောအဆို အလွဲလေးတွေက စိတ် ခံစားချက်နဲ့ ပတ်သက်သမျှ အရာအားလုံးကို ထုတ်ဖော်ပြနေတတ်တယ်ဆိုတာ ယုံနိုင်စရာ တောင် မရှိပါဘူး။

ဒီလို အကဲခတ်တဲ့နေရာမှာ သော့ချက်က မသိနိုင်တဲ့ အရာကို စောင့်ကြည့်နေဖို့ မဟုတ်ပါဘူး၊ ကြည့်သင့်တဲ့ နေရာနဲ့ အထာကို မြင်တတ်ဖို့ဖြစ်ပါတယ်။ နေ့စဉ်နဲ့အမျှ စကားပြောဆိုဆက်ဆံခြင်းကနေတဆင့် အားနည်းချက်တွေကို စိတ်ကြိုက် တူးဆွလို့ ရနိုင် ပါတယ်။ နားထောင်ကောင်းသူအတွက် ဒီအလုပ်က မခက်ခဲပါဘူး။

စကားပြောနေရင်း .. အသံသိမ်ဝင်သွားတာမျိုး၊ မပြောသင့်လိုက်တဲ့ စကားကို ... မရည်ရွယ်ဘဲ ပြောမိလိုက်တာမျိုး၊ စိတ်မပါဘဲ မတော်လို့ ပြောမိလိုက်ရာကနေ စကား ပြန်နုတ်တဲ့အနေနဲ့ စကားထိန်းပြောတာမျိုး၊ လေသံ၊ အသုံးအနှုန်း၊ ပြောဟန်ဆိုဟန်တွေကို အကဲခတ်ပါ။ တိုက်ရိုက် တဲ့တိုးကြီး စကားအစ်တာမျိုး မလုပ်ဘဲ၊ မသိမသာလေး စကားဆွ၊ နူးနပ်ပြီးမှ စကားနှိုက်ထုတ်ပါ။

လူတွေနဲ့ ပေါင်းသင်းဆက်ဆံတဲ့နေရာမှာ မျက်လုံးအကြည့်က အလွန် အရေးကြီးပါ တယ်။ အပြုအမူ၊ အလေ့အထ၊ အကျင့်အကြံ အားလုံးကို တိုက်ရိုက်ကြီး အကဲခတ်နေ သလိုမျိုး ကြည့်နေတာမျိုး မဖြစ်စေဘဲ၊ မသိမသာ အကဲခတ်တဲ့ ကင်းသမားအကြည့်မျိုးနဲ့ ပေါင်းသင်းဆက်ဆံတိုင်း မျက်လုံးအကြည့်ကို လေ့ကျင့်ထားပါ။

စားပွဲထိုးကို မုန့်ဖိုးပေးပြီး သူတို့လိုချင်တာကို ရအောင် ဘယ်လို လုပ်ကြတယ်က အစ၊ ဘယ်လိုလူကို ဘာပေးလိုက်ရင် ဘယ်လို ပျော်တတ်တယ်၊ ဘာကြောင့် စိတ်တိုပြီး၊ ဘာအတွက်နဲ့ သာယာသွားတတ်တယ် အဆုံး၊ အားလုံးကို အကဲခတ်တတ်ရမယ်။

မြှောက်ပင့်ခံရတာကို ကြိုက်တဲ့သူတွေလား၊ တံစိုးလက်ဆောင်မက်မောသူလား၊ စ သဖြင့် အကြိုက်ကို သိအောင် အကဲခတ်ပါ။ ဘယ်လိုလူတွေဆီမှာ ခယတတ်ပြီး၊ ဘယ်လို လူတွေ အပေါ် မော်ကြားတတ်ကြတယ်၊ ဘယ်သူတွေနဲ့ဆိုရင် ပျော့သွားတတ်ပြီး၊ ဘယ်သူ့ အပေါ်ဆိုရင် မောက်မာတယ်အဆုံး၊ လူအားလုံးရဲ့ အကြိုက် မကြိုက်ကို ကွဲအောင် လေ့လာ ပါ။ လူမှန်ရင် ဖုံးကွယ်ထားတဲ့ လျှို့ဝှက်ချက်၊ အားနည်းချက်၊ ဝှက်ဖဲ စသဖြင့် အများကြီး ရှိပါတယ်။

သိစိတ်က ဘယ်လောက်ပဲ ဖုံးကွယ်ထားပါစေ၊ သတိလွတ်သွားတဲ့ အခိုက်အတန့် တစ်ခုမှာ မသိစိတ်ရဲ့ လောင်းရိပ်ကြောင့် အလွဲအမှားလေးတွေ လုပ်မိတတ်ကြပါတယ်။ အဲဒီလိုမျိုး အခိုက်အတန့်လေးတွေကို မြင်တတ်အောင် ကြည့်ပါ။ ဒါဆိုရင် မသိစိတ်ကနေ တဆင့် သိစိတ်ရဲ့ အားနည်းချက်တွေကို ဖော်ထုတ်နိုင်ပါလိမ့်မယ်။

ခိုကိုးရာမဲ့ကလေးကို ရှာပါ။

အားနည်းချက်အများစုက ကိုယ်စိတ်နဲ့ကိုယ် အခံစိတ်တွေ မမွေးနိုင်ခင် ငယ်ဘဝမှာ ကတည်းက စတင်ခဲ့ကြတာပါ။ အကြောင်းအမျိုးမျိုးကြောင့် အခက်အခဲတွေ ရင်ဆိုင်ခဲ့ရ ပြီး၊ ထိခိုက်ခံစားခဲ့ရလို့ ဖြစ်စေ၊ စိတ်ခံစားချက်ဆိုင်ရာ လိုအပ်ချက်တွေ ရှိနေခဲ့လို့ ဖြစ်စေ၊ လိုအပ်ချက်တွေ ပြည့်စုံခွင့် မရခဲ့လို့ဖြစ်စေ၊ ခံရဖန် များလာတော့၊ မကျေလည်စိတ်တွေ ကို မြှီသိပ်ခဲ့ရပြီး၊ ဖြစ်မလာနိုင်တော့တဲ့အဆုံးမှာ၊ အငဲ့စိတ်နဲ့ အစားထိုး၊ အခံစိတ်နဲ့ ခံစား ချက်တွေကို ပိတ်ပင်လိုက်သလို ဖြစ်သွားတတ်ကြပါတယ်။ ငယ်ဘဝကတည်းက လိုလား တောင့်တခဲ့သမျှ မပြည့်စုံနိုင်မှုကြောင့် စိတ်အားငယ်နေတတ်တဲ့သူတွေက အမြတ်ထုတ်ဖို့ အလွယ်ဆုံးပါ။

ဒီအားနည်းချက်မျိုး ရှိတဲ့ လူနဲ့ ပေါင်းသင်းဆက်ဆံတဲ့အခါမှာ၊ စိတ်အားငယ်မှုကိုဖေးမသလိုလုပ်ပြီး၊ အချက်ကောင်း ကိုင်တွယ်လိုက်ရင်၊ ကလေးငယ်တစ်ယောက်လိုပဲ၊ ကိုယ့်စိတ်တိုင်းကျ ခြယ်လှယ်လို့ ရနိုင်ပါတယ်။ လူကြီးစိတ်နဲ့ အားငယ်ပြနေတာကို ကလေးလိုမျိုး ဆက်ဆံမိရင်တော့ အနာနဲ့ဆေးလွဲသလို၊ အမှားကြီး မှားတတ်ပါတယ်။ အကဲခတ်မှတော့ သေချာအောင် လေ့လာပါ။

အတွင်းတမိုး၊ အပြင်တမိုးသမားတွေကို ရှာပါ။

အငုံ့စိတ်ရဲ့ ဆန့်ကျင်ဘက် အမူအကျင့်တွေနဲ့ ဟန်လုပ်ပြပြီး မလုံစိတ်ကို ဖုံးကွယ် ထားတတ်သူတွေ သက်သက်ရှိပါတယ်။ ရင်ဘတ်စည်တီးပြပြီး စိန်ခေါ်နေတတ်ပေမယ့် တကယ်တမ်း သူ့ခိုးပြေးမှ ထိုးကွင်းထ မိုက်ရှူးရဲဆန်တဲ့ သူရဲဘောတွေ ဖြစ်နေတတ်ပါတယ်။ စွန့်ရဲစားရဲ လုပ်ရဲကိုင်ရဲသလို လေထွားသလောက်၊ လက်တွေ့မှာ ဘာမှ မလုပ်ရဲတဲ့ သူမျိုးတွေဖြစ်ပါတယ်။ အသွင်အပြင်ရဲ့ နောက်ကွယ်က စိတ်ခံစားချက်၊ စိတ်အားငယ်မှု၊ သိမ်ငယ်မှု အကြောင်းအရင်းတွေကို သိအောင် ဖော်ထုတ်နိုင်ရင်၊ လေထွားသမားတွေကို စိတ်ကြိုက် ကြိုးကိုင်လို့ ရနိုင်ပါတယ်။

လိုအပ်ချက်ကိုဖြည့်ဆည်းပါ။

စိတ်ခံစားချက်ဆိုင်ရာ လိုအပ်ချက်များစွာ ရှိတဲ့အနက် စိတ်မလုံခြုံမှုနဲ့ စိတ်ဆင်းရဲမှု တွေက အကြီးမားဆုံးသော စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ လိုအပ်ချက်တွေ ဖြစ်ပါတယ်။ စိတ်မလုံခြုံသူ တွေက လူမှုပေါင်းသင်း ဆက်ဆံရေးမှာ ခွကျနိုင်ပြီး၊ စိတ်ဆင်းရဲမှုများသူတွေကျတော့ အပျော်အပါးတွေနဲ့ဖြစ်စေ၊ စိတ်သာယာမှုရနိုင်ဖို့ အစားထိုးနိုင်သမျှ အလုပ်တွေနဲ့ စိတ် ပြောင်းစိတ်လွဲနေတတ်ပါတယ်။ ကောင်းချင်ရင် သူတော်ကောင်းလုပ်နိုင်စွမ်း ရှိကြသလို၊ ဆိုးပြီဟေ့ဆိုရင် တကမ္ဘာလုံး မီးလောင်တိုက်သွင်းလောက်အောင် စိတ္တဂဆန် ရူးမိုက်နိုင် သူတွေပါ။ သူတို့ရဲ့ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ လိုအပ်ချက်တွေကို အနေအထားအလိုက် ဖြည့်ဆည်း ပေးနိုင်သရွေ့၊ သူတို့ ဘဝကို စိတ်ကြိုက်ခြယ်လှယ်နိုင်ပါလိမ့်မယ်။

ခံစားချက်တွေအပေါ်အမြတ်ထုတ်ပါ။

စိတ်ခံစားချက်တိုင်းက ထိန်းချုပ်ရ ခက်ခဲပါတယ်။ ချုပ်တည်းဖို့ လုံးဝ မလွယ်ပါဘူး။ ဒါပေမယ့် စိတ်ခံစားချက် များစွာ ရှိတဲ့အနက် အကြောက်တရား - (သို့) - ကြောက်စိတ်က ထိန်းချုပ်ဖို့ အင်မတန် ခက်ခဲသလို၊ ကိုင်တွယ်ဖို့ လုံးဝ မလွယ်ကူတဲ့ စိတ်ခံစားချက်ဖြစ်ပါ တယ်။ ကြောက်စိတ်ကြောင့် ကောင်းတာတွေ အများကြီး လုပ်လို့ ရနိုင်သလို၊ မကောင်း တာတွေ အများကြီး ဖြစ်စေနိုင်ပါတယ်။ အခြေအနေအလိုက်၊ စရိုက်အလိုက်၊ ဝသီအလိုက်လူတွေရဲ့ ကြောက်စိတ်ဟာ ရာဂရမ္မက်ကြီးသူ၊ အလိုလောဘကြီးသူ၊ မိုက်ရူးရဲဆန်သူ၊ ခါး သီးရွံ့မှန်းနေတတ်သူအဖြစ် အမျိုးမျိုး ဖြစ်စေနိုင်ပါတယ်။ ကြောက်စိတ်ရဲ့ စိုးမိုးခြင်း ခံထား ရသူတိုင်းဟာ၊ သူတို့ကိုယ် သူတို့ ထိန်းကြောင်းနိုင်စွမ်း မရှိသလို၊ အမှီအခိုမကင်းနိုင်သူ တွေ ဖြစ်တဲ့အတွက်၊ သူတို့ရဲ့ ထိန်းချုပ်ရခက်ခဲမှုကို ကိုယ်ကျိုး အမြတ်ထုတ်ယူလို့ ရနိုင်ပါ တယ်။

ရန်သူပြိုင်ဘက်ရဲ့ အမူအကျင့်တွေကနေတဆင့် ဖုံးကွယ်ထားမယ့် လျှို့ဝှက်ချက်၊ အားနည်းချက်တွေကို ဖော်ထုတ်ပါ။ သဲလွန်စလေး တစ်ခု ရလိုက်တာနဲ့ တနွယ်ငင် တစင် ပါဖြစ်တဲ့အတွက် အကြည့်ကောင်းပါစေ၊ ဝက်အူရဲ့အစ ခေါင်းကို မိမှတော့ တစ်ရစ်ချင်း ကျစ်သွားအောင် ရစ်လိုက်လို့ ရသလို၊ ဖြည်ချင်ရင်လည်း ပြေသွားအောင် လုပ်လို့ရပါလိမ့် မယ်။ အကွက်ချနိုင်ဖို့ အကဲခတ်ကောင်းပါစေ။ အကွက်ချနိုင်ရင် အကြံပိုင်ပါပြီ။ တဖက်လူ ရဲ့စိတ်နေစိတ်ခံကို သိနေမှတော့၊ သူ့ ခြေလှမ်းတွေကို မှန်းနေစရာ မလိုတော့ဘဲ၊ အကွက်ချ အပိုင်ကြံ အမြတ်ထုတ်လို့ရပါပြီ။

နည်းဥပဒေသ (၃၄)

အနေအထိုင်ကောင်းပါစေ

သဘောတရား

အနေအထိုင်၊ အပြုအမူ၊ ပြောဆိုဆက်ဆံပုံကနေ တဆင့် လူတွေရဲ့ အဆင့် အတန်းကို ခန့်မှန်းနိုင်တယ်။ အနေအထိုင်ကောင်းသလောက်၊ အပြော မတတ်ရင်၊ အပြောအဆိုကောင်းသလောက် အနေအထိုင် မတတ်ရင် ရေရှည်မှာ လူအများရဲ့ ကဲ့ရဲ့မှုခံရပြီး၊ အပယ်ခံရတတ်တယ်။ အရှိန်အဝါရှိသူ အဖြစ် ဆက်ဆံခံရအောင်၊ အရှိန်အဝါအလိုက် အနေအထိုင်၊ ပြုမူပြောဆို တတ်ရမယ်။ လူမှုအဆင့်အတန်းအလိုက် စိတ်နေစိတ်ခံပြောင်းလဲနိုင်ရမယ်။ ဘုရင်လိုနေတတ်မှ ဘုရင်လို ဆက်ဆံခံရမယ်။ သြာအာဏာ အရှိန်အဝါ ရှိ သလောက် ယုံကြည်မှုအပြည့်နဲ့ နေတတ်ရမယ်။ သရဖူကြောင့် ခေါင်းခဲတာ မျိုး မဖြစ်စေနဲ့။ ခေါင်းရှိလို့ သရဖူဆိုတာ ဖြစ်လာသလိုမျိုး ဂုဏ်အလိုက် ဂုဏ်မြောက်အောင် နေထိုင်ကျင့်ကြံပြုမူပါ။

ပိရီတွဲ ပညာရှင်မြောက် လူလိမ်တွေမှာ လျှို့ဝှက်ချက် တစ်ခုရှိတယ်။
အဲဒါက လိမ်ပြောမယ့် မုသားအပေါ် လိမ်ခံရမယ်လူလို အပြည့်အဝ ယုံကြည်စိတ်
ထားရှိခြင်းပဲဖြစ်တယ်။ ကိုယ်တိုင်က ယုံထားသလိုမျိုး နှလုံးသွင်းထားနိုင်တာ
ကြောင့်၊ သူများအပေါ် လိမ်တဲ့နေရာမှာ ပိရီသေသပ်ပြီး၊ ယုံချင်စရာကောင်း
သွားနိုင်တာ ဖြစ်တယ်။

Friedrich Nietzsche - ဖရေဒရစ်ချ် နီချေ (၁၈၄၄ - ၁၉၀၀)

မွေးကင်းစ အရွယ်ကစလို့၊ အသိဉာဏ်ဖွံ့ဖြိုးစပြုတဲ့ အရွယ်အထိ၊
ကလေးတွေ အနေ နဲ့ မျှော်ကိုးချက်၊ တောင်းဆိုချက်၊ ဖြည့်ဆည်းချက် စသဖြင့်
ရနိုင်သမျှ သာယာမှုတွေကို ဂျီ ကျပြီးတော့ပဲဖြစ်စေ၊ ပတ်ချဲ့နှပ်ချဲ့နဲ့
ခိုကပ်ပြီးတော့ပဲဖြစ်စေ၊ ဘဝတစ်ခု စတင်ခဲ့ကြတယ်။ အဲဒီနောက် ဝါသနာပါရာ၊
စိတ်အလိုအလိုက် လူနေမှု ဘဝ အနေအထားအလိုက် ရွေးချယ် ရတဲ့ အသိပညာ၊
အတတ်ပညာများစွာကို လေ့လာဆည်းပူးခဲ့ကြပြီး၊ သက်မွေးမှုဘဝတစ်ခု နဲ့
လူမှုအသိုက်အမြုံအတွင်း လူထဲကလူဖြစ်အောင် ထပ်မံကြိုးစား ရုန်းကန်
ကြရပါတယ်။ ဒါပေမယ့် အသက်ကြီးပြင်းလာတာနဲ့အမျှ ကြုံတွေ့ခဲ့ရတဲ့
ဘဝအတွေ့အကြုံများစွာနဲ့ ကျ ရှုံးမှုတွေရဲ့ လောင်းရိပ်တွေကြောင့်၊ အချိန်နဲ့အမျှ
စိတ်ပင်ပန်းဆင်းရဲကြရပါတယ်။ ခက်ခဲ ကြမ်းတမ်းတဲ့ လောကသဘာဝကြီးရဲ့
ဖိနှိပ်မှုများစွာကြောင့်၊ ဘဝမှာ ရလာနိုင်မယ့် သာယာ မှုတွေအပေါ် အတိုင်းအတာ
ထားပြီးတော့မှပဲ မျှော်လင့်ရဲကြတော့တယ်။

ပိုပြီးမဖြစ်နိုင်တော့ဘူး၊ သည်ထက် မထူးမသာနိုင်တော့ဘူးဆိုတဲ့
တဖတ်ပိတ်အမြင်နဲ့ စိတ်အကျဉ်း ကျသွားကြရတယ်။ ဦးငိုက်ဒူးစိုက်သွားရတဲ့
အနေအထားလည်း ရောက်သွား ရော၊ သာမန် ဖြစ်ရိုးဖြစ်စဉ်
ဘဝစိန်ခေါ်မှုတွေကိုတောင် ရင်ဆိုင်ဖို့ရာ စိတ်ခွန်အား၊ လူခွန် အား
မလုံလောက်သလို သိမ်ငယ်မှုများစွာနဲ့၊ အရှုံးသမားဘဝမှာ ကျေနပ်နိုင်အောင်
ကြိုးစားနေထိုင်ဖို့ပဲ အားသန်သွားကြရပြန်ပါတယ်။

အဲဒီလို ဘဝပြဿနာပဋိပက္ခတွေကို ဖြေရှင်းနိုင်ဖို့ တစ်ခုတည်းသော နည်းလမ်းက၊ ကျရှုံးမှုတွေနဲ့ စိန်ခေါ်မှုတွေအပေါ် ရှုမြင်ပုံ ပြောင်းလဲဖို့ပါပဲ။ ငယ်စဉ် ကလေးဘဝက မျှော်ကိုးစိတ်ကြီးခဲ့သလို၊ ဘာကိုမဆို ဖြစ်စေလိုစိတ် ရှိခဲ့တဲ့အတိုင်း၊ ငယ်စိတ်ကိုပဲ အခြေခံ ပြီး၊ ဘဝအကြောင်း ကောင်းလာဖို့နဲ့ တိုးတက်ရေး အမြင်တွေ ထွက်ပေါ်လာအောင် ပြန်ပြောင်းတွေးခေါ် ခံယူနိုင်ဖို့ မဖြစ်မနေ လိုအပ်ပါတယ်။ အဲဒီလိုပြောင်းလဲ တွေးခေါ်နိုင်ဖို့ အတွက်၊ "အောင်စိတ် နိုင်စိတ် သရဖူစိတ်" ခံယူချက်အပြည့်နဲ့ အရဖော်ဆောင်နိုင်ရပါ မယ်။

သရဖူစိတ်ဆိုတာက - ခံယူချက်အတိုင်းဖြစ်မြောက်လိုစိတ်ကို ဆိုလိုတာပါ။ ကောင်း တာတွေ ဖြစ်လာနိုင်တယ်လို့ ခံယူထားတဲ့အတိုင်း၊ မဖြစ်ဖြစ်အောင်လုပ်ပြီး၊ ကောင်းကျိုး ရလဒ်တွေ ဖြစ်ထွန်းအောင် ကြိုးစားတတ်တဲ့ စိတ်ခွန်အား၊ စိတ်သတ္တိမျိုးဖြစ်ပါတယ်။

ဒီလို စိတ်နေစိတ်ခံကောင်း ရှိနေခြင်းက၊ ဘုန်းတန်ခိုးကြီးတဲ့ မင်းဘုရင်တွေရဲ့ ဦးခေါင်း ထက်က သရဖူလိုပဲ၊ အရှိန်အဝါတွေနဲ့ အမြဲလိုလို တောက်ပနိုင်မှာ ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီလို အရှိန်အဝါမျိုးကို ကိုယ့်ဝန်းကျင်မှာ ဖြန့်ကျက်ထားနိုင်ရင်၊ ယုံကြည်မှုအပြည့်နဲ့ ဘာကိုမဆို လုပ်ရဲမှာဖြစ်သလို၊ ကျရှုံးမှုကိုတောင် မအောင်မြင်သေးတဲ့ လုပ်နည်းကိုင်နည်းသစ် အဖြစ် နှလုံးသွင်း ပြောင်းလဲတွေးခေါ်နိုင်ပါလိမ့်မယ်။

သမိုင်းတလျှောက်၊ ငယ်ဘဝ မွေးကံအကြောင်းမလှခဲ့ကြတဲ့ ဘဂ္ဂန်တင်းဘုရင်မ သီ ယိုဒိုရာ၊ (Theodora of Byzantine)၊ ခရစ်တို့ဖာ ကိုလမ်ဘတ်စ် (Columbuses) ၊ လုဒ်ဗစ် ဖန် ဘောထိုဗင် (Beethoven)၊ နဲ့ ဘန်ဂျင် ခ်ဇရေးလီ (Benjamin Disraelis) တို့ဆိုရင် သရဖူစိတ်နဲ့ အထူးကြိုးစား ကျင့်ကြံနေထိုင်ခဲ့ကြလို့၊ ထူးကဲ ပြောင်မြောက်တဲ့ ဘဝမျိုး ရနိုင်ခဲ့ကြတာ ဖြစ်ပါတယ်။

သိမ်ငယ်စိတ်ကို ဖိနှိပ်ပြီး၊ ကိုယ်ဖြစ်ချင်တဲ့ ဘဝမျိုး ရောက်နေသလိုမျိုး၊ ကိုယ့်ကိုယ် ကို လက်ခံနိုင်အောင် အယုံစိတ်သွင်းရပါတယ်။ ဘုရင်လိုနေတတ်မှ၊ ဘုရင်လို ဆက်ဆံခံရ မှာပါ။ ဒီအချက်ကို သူတို့ နားလည်ခဲ့ကြလို့သာ၊ နှလုံးသွင်း မှန်ကန်မှုရဲ့ အကျိုးဆက်တွေ ခံစားခွင့် ရခဲ့တာဖြစ်ပါတယ်။

သရဖူစိတ်က ကိုယ့်ကို လူအများနဲ့ အလွမ်းကွာသွားအောင် လုပ်ပါလိမ့်မယ်၊ ဒါက လည်း ကိုယ့်စိတ်နဲ့ ကိုယ်ဖြစ်တဲ့အတွက်၊ အောက်ခြေ မလွတ်အောင် ကိုယ့်ကိုယ်ကို ထိန်း ညှိပါ။ ကိုယ်ဖြစ်ချင်တဲ့အတိုင်း ... ဘဝပုံဖော်ပါ။ ပုံဖော်ထားတဲ့အတိုင်း ... ကိုယ့်အနီး ပတ်ဝန်းကျင်ကို ကိုယ့်ရဲ့ အစွမ်းအစတွေ ထုတ်ပြပြီး၊ အထင်ကြီးလက်ခံမှု ရယူပါ။ ဟန်ဆောင်လုပ်ပြတာနဲ့၊ အယုံစိတ်သွင်း လက်တွေ့ သက်သေပြတာမျိုး မတူပါဘူး။ ကျွမ်းကျင်ပိုင်နိုင်မှုရှိအောင် ကြိုးစားလေ့ကျင့်သင်ယူပြီး၊ လက်တွေ့ သက်သေပြတာမျိုး ဖြစ်ပါတယ်။ အဆင့်အတန်းရှိတဲ့ လူနေမှုဘဝမျိုးနဲ့ ရှင်သန်ချင်မှတော့၊ အဆင့်အတန်းရှိတဲ့အလုပ်လုပ်ပြီး၊ ဘဝတိုးတက်မှု လေ့ကားကို တဆင့်ချင်း တက်သွားပါ။ ခုန်ပျံကျော်လွှား တက်သွားလို့ လုံးဝ မရပါဘူး။

အထက်တန်းစားလို မော်ကြားအောင် နေတတ်ရမယ်လို့ ဆိုတိုင်း၊ မောက်မာဖို့ ပြော တာ လုံးဝ မဟုတ်ပါဘူး။ မောက်မာတာက လူဂုဏ်ထံတွေရဲ့ ဝသီလို ထင်ရပေမယ့်၊ အမှန် တော့ လူထက်ကလူတွေရဲ့ မလုံစိတ်ကြောင့် တုန်ပြန်မိတတ်ကြတဲ့ အကျင့်ဆိုးသာ ဖြစ်ပါ တယ်။ မောက်မာခြင်းဟာ အဆင့်အတန်း မရှိတဲ့ စိတ်အမူအကျင့် ဖြစ်ပါတယ်။

ဂုဏ်သိက္ခာဆိုတာက ခက်ခဲတဲ့ ဘဝအတွေ့အကြုံတွေကနေ ရယူရတဲ့ ဆုလာဘ်မျိုး ဖြစ်ပါတယ်။ ထူးကဲ ပြောင်မြောက်တဲ့ ဂုဏ်သိက္ခာမျိုး ရချင်ရင်၊ ထူးကဲပြောင်မြောက်တဲ့ ဘဝအတွေ့အကြုံကို ရှာဖွေပြီး၊ ကိုယ့်စွမ်းဆောင်ရည်အလိုက် ထိုက်တန်တဲ့ ဂုဏ်ထူး ဝိသေသတွေကို ရရှိပိုင်ဆိုင်နိုင်မှာပါ။ လူနေမှုဘဝ အဆင့်အတန်းဆိုတာက အလွယ်တကူ ရနိုင်တယ်ဆိုပေမယ့်၊ ဂုဏ်သိက္ခာကတော့ ပေးဆပ်မှုမရှိဘဲ မရနိုင်ပါဘူး။

ကြီးကျယ်တဲ့ ရန်သူကို ရွေးချယ်ပြီး၊ တန်းတူယှဉ်ပြိုင်ရဲမှ ထူးကဲတဲ့ ဂုဏ်ထူးတွေ ရ နိုင်မှာဖြစ်ပါတယ်။ သမ္မာကျမ်းစာလာ လူ့ဘီလူးကြီး ဂေါလျက် (Goliath) နဲ့ လူငယ်လေး ဒါဝိဒ် (David) ပုံပြင် ဇော်လမ်း လိုပါပဲ။ ရန်သူအရွေးတော်မှာ၊ ကိုယ့်အနေအထား သိသာ မှာဖြစ်ပါတယ်။ ဘယ်လောက်ပဲ ထူးချွန်ပြောင်မြောက်တဲ့ အရည်အချင်းတွေ ရှိနေပါစေ၊ အဲဒီ အရည်အချင်းတွေကို အသုံးပြုပြီး၊ လူသိထင်ရှားအောင် လုပ်လို့ မရသရွေ့၊ ဘယ်သူ မှ တန်ဖိုးထားမှာ မဟုတ်သလို၊ ဘယ်တော့မှလည်း တန်ဖိုး ရှိလာမှာ မဟုတ်ပါဘူး။ ပါရမီ ရှင်ဆိုတာ

တက်မြောက်ကျွမ်းကျင်ရုံနဲ့ မဖြစ်နိုင်ပါဘူး။ ပါရမီရှင်ဖြစ်ကြောင်း၊ ကိုယ့်ပါရမီတွေကို အကဲဖြတ် သုံးသပ်ပေးနိုင်တဲ့ လူ့ထက်ကလူတွေရှေ့မှာ အစွမ်းအစထုတ်ပြနိုင်မှ ဖြစ်နိုင်တာပါ။

ကိုလမ်ဘတ်စ်အနေနဲ့ အိန္ဒိယရှာပုံတော် ပင်လယ်ခရီးစဉ်သစ်အတွက် စပွန်ဆာ ရှာခဲ့ သလိုပဲ၊ ကိုယ်သာ တကယ်ပဲ ထူးချွန်ပြောင်မြောက်နေရင်၊ ကိုယ့်အရည်အချင်းနဲ့ တန်းတူ ညီနိုင်မယ့် (သို့) ကိုယ့်တန်ဖိုးကို သိနိုင်မယ့် ပုဂ္ဂိုလ်တွေဆီသာ ချဉ်းကပ်ပါ။ တန်ဖိုးမသိတဲ့ သူ့ကို တန်ဖိုးရှိတဲ့ အရာသွားပြနေလို့ အကျိုးမရှိပါဘူး။ မိုက်မဲရာကျပါတယ်။ ဒါကြောင့် လူ့ ထက်ကလူ ဖြစ်ချင်ရင်၊ လူ့ထက်ကလူလို နေတတ်၊ ထိုင်တတ်ပါစေ။ လူ့ထက်ကလူလို အချိုးနဲ့ သာမှန်လူတွေအကြား လူမြင်ကတ်ခံရအောင် မနေမိပါစေနဲ့။ ဉာဏ်ယှဉ်ပြီး နေတတ်ရမယ်။

နောက်ထပ် မဖြစ်မနေ မှတ်ထားရမယ့်အချက်က၊ လူ့ထက်ကလူတွေနဲ့ တန်းတူ ဂုဏ်ထူးခံဖြစ်ချင်ရင်၊ အပေးအယူ လုပ်တတ်ရမယ်။ ကိုယ်နဲ့ ပေါင်းသင်းဆက်ဆံတဲ့ လူရဲ့ ဂုဏ်အဆင့်အတန်းအလိုက်၊ တံစိုး လက်ဆောင်ပေးကမ်းပါ။ အဖိုးထိုက်တန်တဲ့ လက်ဆောင်ပေးကမ်းခြင်းဟာ၊ နှစ်ဦးနှစ်ဘက် အဆင့်အတန်း တူညီသလိုမျိုး တန်းညှိပြီး သား ဖြစ်ပါတယ်။ စီးပွားရေး သဘောတရားလိုမျိုး တစ်ခုပေး တစ်ခုယူ မဖြစ်ပါစေနဲ့။ ရက်ရောမှုကို သိသာအောင် လက်ဆောင်ပေးခြင်းဟာ၊ တောင်းဆုတစ်ခုအတွက် ယဇ် စတေးတာမျိုးနဲ့ တူပါတယ်။ ယင်ကောင်ရဲ့ တန်ဖိုးအလိုက် နတ်ဘုရားရဲ့ ကောင်းချီးချီးမြှင့်ခံရသလိုမျိုး ဖြစ်ပါတယ်။

လူ့တန်ဖိုးဆိုတာက သူများဆုံးဖြတ်ပေးလို့ မရပါဘူး။ ကိုယ်တိုင် ကြေးဖြတ်ရတာပါ။ နည်းနည်းပဲ တောင်းမှတော့၊ နည်းနည်းပဲ ရပါလိမ့်မယ်။ အများကြီးတောင်းပြန်ရင်လည်း ဓားပြတိုက်သလိုဖြစ်သွားပြီး၊ သူဌေးအဖြစ် ထင်ခံရမယ့်အစား၊ သူခိုးလို့ မြင်သွားနိုင်ပါ တယ်။ ယုံကြည်မှုရှိရှိ၊ တန်ဖိုးဖြတ်ပါ။ ကိုယ်နဲ့ ထိုက်တန်တာကို ကိုယ်တိုင်သိပြီးသားပါ။ သူများပြောလို့ သိတာမျိုးဆိုရင် တန်ဖိုး မရှိသေးလို့ပါပဲ။ အနေကောင်းမှ ဘဝကောင်း မယ်။ အနေမတတ်ရင် ဖင်အရွေ့လောက်နဲ့ ဘဝပျက်သွားနိုင်တာကို သတိချပ်ပါ။ ဘုရင်လို နေတတ်ရင် ဘုရင်လို ဆက်ဆံခံရပါလိမ့်မယ်။ ဘုရင်လိုနေပြီး၊ ဘုရင်လို မပေးကမ်း မစွန့်ကြဲ မပေးဆပ်နိုင်ရင်တော့ သူတောင်းစားလောက်တောင် အဖတ်လုပ်ခံရမှာ မဟုတ်ပါဘူး။ လူမြင်ကတ်အောင် မနေနဲ့။

နည်းဥပဒေသ (၃၅)

အချိန်ကိုသိပါ

သဘောတရား

ဘယ်တော့မှ မလောနဲ့။ အလောကြီးပုံပေါက်နေခြင်းက ကိုင်တွယ်ထိန်းချုပ် နိုင်စွမ်း မရှိကြောင်း ပြနေသလိုပါပဲ။ စိတ်ရှည်ပါ။ ဘာတွေ ဘယ်လိုပဲ ဖြစ်ဖြစ် အချိန်တန် ဖြစ်သင့်တာတွေ ဖြစ်လာမှာပဲဆိုပြီး၊ လောနေလည်း မထူးတဲ့ စိတ်မျိုး မွေးမြူနိုင်ရမယ်။ ချိန်သားကိုက် လုပ်တတ်ကိုင်တတ်သူ ဖြစ်ပါစေ။ အချိန်၊ အခြေအနေ၊ အခိုက်အတန့် ကွက်တိ အကျိုးအမြတ်ရှိ အောင် ဖန်တတ်ကြံတတ်ရမယ်။ အချိန်ကိုသိသူဟာ အာဏာရှိသူပဲဖြစ် တယ်။ မရင့်မည့်သေးခင် မခူးမဆွတ်ဘဲ၊ စောင့်ဆိုင်းနိုင်ရမယ်။ ရင့်မည့်သွား ရင်တော့ သူများထက် အရင် လက်ဦးမှုရယူနိုင်သူ ဖြစ်ရမယ်။ အရှိန်အဝါရှိ သူတိုင်း အချိန်လေးစားပြီး၊ အချိန်ကို သိကြတယ်။

'အချိန်' ဆိုတာက အစမရှိ၊ အဆုံးမဲ့တဲ့ စကြဝဠာကြီးကို လူသားတွေရဲ့ အသိပညာ အရ ဉာဏ်မှီသလောက် လူသားဆန်အောင် ဖန်တီးတွေးခေါ်ထားတဲ့ အယူအဆဖြစ်ပါတယ်။ 'အချိန်' ဆိုတဲ့ အယူအဆဆိုတာက ဖန်တီးတည်ဆောက်ထားတဲ့ တွေးခေါ်မှုမျိုး ဖြစ်တဲ့အတွက်၊ လူသားပီသစွာ လှည့်ပတ်ကစားလို့ရနိုင်တယ်။

ကလေးသူငယ်အတွက် အချိန်ဆိုတာက အင်မတန် ရှည်ကြာပြီး၊ နှေးကွေးပေမယ့်၊ လူကြီးတွေအတွက်ကျ အချိန်ဆိုတာ အင်မတန် အင်မတန် လျင်မြန်တဲ့ အရာဖြစ်ပါတယ်။ ဒီအချက်ကို သုံးသပ်ခြင်းအားဖြင့် အချိန်ဆိုတာက တွေးခေါ်မြော်မြင်နိုင်စွမ်းအပေါ် မူတည် ပြီး၊ မြင်နိုင်တဲ့ အတိုင်းအတာအလျောက် အချိန်ရဲ့ အလုပ်လုပ်ပုံ ကွဲပြားပါတယ်။ ဆင့်ပွား တွေးခေါ်လို့ ရနိုင်သေးတာက၊ အချိန်ဆိုတာ ရှုမြင်ပုံ ပြောင်းလဲခြင်းအားဖြင့် အလုပ်လုပ်ပုံ ကွာခြားနိုင်ပါတယ်။ ဒီအချက်တွေကို သိပြီဆိုရင်၊ အခြေခံအားဖြင့် အချိန်ကို နားလည်နိုင် စွမ်း ရှိပြီဖြစ်ပါတယ်။

လူတိုင်း မလွဲမသွေ ရင်ဆိုင်ရမယ့် အချိန် (၃) မျိုး ရှိပါတယ်။ အဲဒီ အချိန်တွေမှာ မတူညီတဲ့ ပြဿနာ၊ ပဋိပက္ခ သက်ရောက်မှုတွေ ရှိသလို၊ ဖြေရှင်းလို့ ရနိုင်တဲ့ နည်း မဟာဗျူဟာတွေ သီးသန့်စီ ရှိကြတဲ့အတွက်၊ စနစ်တကျ လေ့ကျင့်ထားမယ်ဆိုရင်၊ အချိန် ကနေတဆင့် ကိုယ်ကျိုးယူနိုင်ဦးမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

အချိန်(၃)မျိုး ရှိတဲ့အနက်၊ ပထမဆုံးသော အချိန် အမျိုးအစားက "အဆုံးမဲ့တဲ့အချိန်" ဖြစ်ပါတယ်။ အစရှိပေမယ့် ဘယ်ချိန်ရောက်မှ အဆုံးသတ်သွားမယ် မသိနိုင်တဲ့အတွက်၊ စိတ်ရှည်မှု၊ စိတ်အားထက်သန်မှုတွေနဲ့ အခါအခွင့်ကို စောင့်ဆိုင်းနိုင်ရင် အကျိုးများစွာ ဖြစ်ထွန်းစေနိုင်တဲ့ အချိန်မျိုး ဖြစ်ပါတယ်။

ဒုတိယအမျိုးအစားဖြစ်တဲ့ အချိန်ကတော့ "အခါအခွင့်အချိန်" ဖြစ်ပါတယ်။ အကြောင်းအမျိုးမျိုးကြောင့် အခါအခွင့်ကျရောက်လာပြီး၊ အကျိုးဖြစ်ထွန်းအောင်

မဖြစ် မနေ အခွင့်ကောင်းယူရတဲ့ အချိန်ကို အခိုက်အတန့်မျိုးဖြစ်ပါတယ်။
ဖိအားပေးမှု၊ တင်းကြပ်မှု၊ အကန့်အသတ်တွေ ပါရှိတဲ့အတွက်၊ လက်နက်အဖြစ်
အသုံးပြုနိုင်သလို၊ ရန်သူ အပေါ် ချိန်ကိုက်ဖြစ်မှုနဲ့ ကြံဖန်ပြီး ခွင့်ဆင်လို့ ရနိုင်ပါတယ်။

တတိယအမျိုးအစားဖြစ်တဲ့ အချိန်ကတော့.. "အဆုံးသတ်အချိန်"
ဖြစ်ပါတယ်။ နောက်ဆုံးပိတ်အချိန်မျိုး ဖြစ်တဲ့အတွက်၊ အခွင့်ကောင်းကို
အကောင်းဆုံး အသုံးပြုရမယ့် အချိန်မျိုးဖြစ်ပါတယ်။ ပြီးပြတ်ပိုင်နိုင်အောင်
ကြံဖန်ရမယ့် အချိန်မျိုးဖြစ်ပါတယ်။ အချိန် ပေးစောင့်ဆိုင်းခဲ့ပြီး၊ အခါအခွင့်
ရောက်လာလို့၊ ပြီးပြတ်သွားအောင် စောင့်ဆိုင်းမနေတော့ဘဲ၊ လုပ်စရာရှိတာကို
ချက်ချင်း လုပ်ကိုလုပ်ရမယ့် အချိန်မျိုး ဖြစ်ပါတယ်။

အဆုံးမဲ့တဲ့အချိန်။

ကြောက်လို့ပဲဖြစ်ဖြစ်၊ စိတ်မရှည်တော့လို့ပဲဖြစ်ဖြစ် လုပ်လက်စ အလုပ်ကို ဆက်မ လုပ်ဘဲ ရပ်ပစ်လိုက်ရင်၊ ပြဿနာတွေ အများကြီး ပေါ်လာနိုင်တယ်။ အချိန်တိုအတွင်း ပြီးပြတ်ရမယ့်အစား၊ ပြီးချင်စိတ် ကေကြီးမိသွားပြီး၊ လောမိလိုက်လို့ ပြဿနာတွေ ဖြေ ရှင်းနေရတာနဲ့တင်၊ အချိန်တွေ ပိုကြာမြင့်သွားတတ်တယ်။ အလောတကြီး လုပ်တာက အလုပ်တွေကို အလျင်အမြန် ပြီးစီးစေနိုင်တယ် ဆိုပေမယ့်၊ အကြောင်းတစ်ခုမဟုတ် တစ် ခုကြောင့် ပြဿနာတွေ၊ အရှုပ်အထွေးတွေ ပေါ်ကို ပေါ်လာတတ်တယ်။ မပြီးနိုင်တော့တဲ့ အရှုပ်တွေကို ရှင်းနေရတာနဲ့တင်၊ လောလိုက်ရကျိုး မနပ်တော့ဘူး။ ဒါကြောင့် အလော ကြီးတာက အကျိုးလုံးဝ မရှိပါဘူး။ အချိန်ဆိုတာ ယူတတ်ရ အသုံးချလို့ ရတာတွေကြီးပါ ပဲ။ ဒါပေမယ့် အချိန်ကို ကောင်းကောင်း အသုံးမချတတ်ရင်တော့၊ အသုံးမကျတဲ့ အပြစ်နဲ့ နောက်ဆက်တွဲ ဆိုးကျိုးရလဒ်တွေကို မပြီးနိုင်မစီးနိုင် ဖြေရှင်းရတတ်တယ်။ တခါတလေ မှာ ဘာမှမလုပ်ဘဲ စောင့်ရုံလေးနဲ့ ကိစ္စတွေကို ဖြေရှင်းလို့ ရတယ်။ သူ့အချိန်နဲ့သူ၊ အချိန်တန် အရာအားလုံး အဆင်ချောသွားပြီး၊ အခွင့်ကောင်းတွေ ရတတ်သေးတယ်။

အချိန်ဆွဲတိုင်း အချိန်ပိုမရပါဘူး။ စိတ်ရှည်ခြင်းက အချိန်ရဲ့ သော့ချက်ဖြစ်ပါတယ်။ အကန့်အသတ်မရှိတဲ့ အချိန်ပဲ ဖြစ်နေပါစေ၊ အတိုင်းအတာမရှိတိုင်း အချိန်ယူလုပ်ရုံနဲ့ အရေးကိစ္စတွေ ပြီးပြတ်မသွားနိုင်ပါဘူး။ ဘယ်ကိစ္စပဲ ဖြစ်ဖြစ် သူ့အချိန်နဲ့သူ၊ သူ့အကြောင်း နဲ့သူ ဖြစ်တာကြောင့်၊ အချိန်တန်မှ လုပ်ပါ။ အချိန်ကို သိအောင် ကြည့်ပါ။ ဘယ်အရာမှ ခု နေချက်ချင်း ဖြစ်အောင်လုပ်လို့ မရပါဘူး။ ထူးကဲကောင်းမွန်တဲ့ အရာမှန်သမျှ အချိန်ယူပါ တယ်။ အောင်မြင်မှုဆိုတာ အချိန်များစွာ ပေးဆပ်ပြီး တည်ဆောက်ရတဲ့ အရာပါ။ ချက်ချင်းလက်ငင်း လုပ်လို့ရတဲ့အရာဆိုလို့၊ ဆုံးရှုံးခြင်းနဲ့ ပျက်စီးခြင်းပဲ ရှိပါတယ်။ အချိန်နဲ့ ပတ်သက်လာရင် စိတ်ရှည်တတ်အောင် လေ့ကျင့်ပါ။ အခါအခွင့်ကို စောင့်ပါ။ အချိန်မတန် သေးသရွေ့ ဘာမှ ဖြစ်မလာပါဘူး။ လောရုံနဲ့ ဖြစ်မလာနိုင်တာကို လက်ခံပါ။

အခါအခွင့်အချိန်။

အချိန်ကို အသုံးပြုတတ်သူဟာ၊ အခါအခွင့်ကောင်းကို ကြံဖန်နိုင်စွမ်း ရှိပါတယ်။ အခြေအနေအလိုက် ဖိအား၊ တွန်းအားတွေနဲ့ ကိုယ်လိုချင်တဲ့ အခွင့်လမ်းကောင်းကို ဖန်ယူ ရပါတယ်။ ရန်သူ (သို့) ပြိုင်ဘက်တွေကို အခါအခွင့်ပေးသလိုမျိုး ဆွယ်ပြီး၊ ဘယ်ဘက် ဖြစ်ဖြစ် ကိုယ်ကျိုးသာ ရှေ့ရှုတဲ့ ရွေးချယ်ခွင့်တွေနဲ့ မျှားရပါတယ်။ အချိန်ကို စောင့်နိုင်ရင် အခွင့်ကောင်း ရနိုင်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ကိုယ်တိုင်က အချိန်ပေးပြီး လူတွေကို စောင့်ခိုင်း တတ်ရင်တော့ အခွင့်ကောင်းမက အကျိုးကောင်းတွေ ရနိုင်ပါတယ်။

ဘယ်တော့မှ လွယ်လင့်တကူ မပေးပါနဲ့။ အချိန်ဆွဲပြီး စောင့်ခိုင်းပါ။ အချိန်က ကိုယ့် အပေါ် ထိန်းချုပ်နေတာ မဟုတ်တော့ဘဲ၊ လူတွေရဲ့ အချိန်ကို ကိုယ်တိုင်က ထိန်းချုပ်နိုင်ပြီ ဆိုရင်၊ အချိန်ဆွဲပြီး လူတွေရဲ့ စိတ်အလိုကို စိတ်ကြိုက် ကိုင်တွယ်ပါ။ ရန်သူရဲ့ အချိန်ကို ကြားဖြတ်လုယူပါ။ ရန်သူကို ဘယ်တော့မှ ချိန်ကိုက်ဖြစ်ခွင့် မပေးရပါဘူး။ ကိုယ့်ဘက် ကသာ ကြိုးအားလုံးကို ကိုင်တွယ်နေသူ ဖြစ်ပါစေ။ အချိန်ကို သိပြီး၊ အချိန်ကို ကစားတတ် ရင်၊ လူပေါ်ကလူလိုမျိုး အရှိန်အဝါကြီးသူ ဖြစ်နေပါပြီ။

အဆုံးသတ်အချိန်။

ချိန်သားညှိနိုင်တဲ့ အချိန်ကစားတတ်မှု၊ ချိန်ကိုက်ဖန်နိုင်တဲ့ အချိန်ကစားတတ်မှုတွေ ထက် သာလွန်ထူးကဲတဲ့ အခွင့်ကောင်းမျိုး မရှိပါဘူး။ လိုချင်တဲ့ အကျိုးအမြတ်အားလုံးကို တနွယ်ငင် တစင်ပါ ဖန်တီးရယူလို့ ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။ တနည်းအားဖြင့် ပြောရရင် အချိန်ကို စီမံတတ်ခြင်းဟာ ဘုန်းတန်ခိုး ရှိနေခြင်းမျိုးပါပဲ။ ရန်သူအပေါ် ချိန်ကိုက် တိုက်ခိုက်နိုင် အောင် စီမံတတ်ခြင်း၊ ကိုယ်ကျိုးရယူနိုင်ဖို့၊ အချိန်ကိုက် ကြံဖန်နိုင်ခြင်း၊ နောက်ဆုံးပိတ် အချိန်ရောက်မှ ဝှက်ဖဲထုတ်ပြီး အနိုင်ပိုင်းခြင်း၊ စသဖြင့် အချိန်ကို လိုအပ်သလို အနေ၊ အမြန်၊ အလျင်၊ အစဉ် စသဖြင့် ကိုင်တွယ်နိုင်မှသာ ထူးကဲပြောင်မြောက်တဲ့ သြဇာအာဏာ ရှိသူ၊ အရှိန်အဝါကြီးသူ ဖြစ်နိုင်မှာ ဖြစ်ပါတယ်။ သူမတူ ထူးကဲသူ၊ ဘုန်းတန်ခိုး ကြီးသူ ဖြစ် ချင်ရင် အချိန်ကို သိပါ။ အချိန် နဲ့ အလျင်ကို ပါးနပ်စွာ ကစားပါ။ ရန်သူကို အချိန်မပေးပါ နဲ့။ ရန်သူရဲ့ ရွေ့ကွက်၊ လှုပ်ရှားမှုအားလုံးက ကိုယ့်ဘက်က ပေးထားတဲ့ အချိန်အတွင်း လုပ်ကိုင်ရသလိုမျိုး အနေအထား ရောက်အောင် ကြံဖန်ပါ။ တိုက်ပြီဆိုမှတော့ အနိုင်ပိုင်း နိုင်တာ သေချာမှ အခွင့်ကောင်းဖန်ပြီး ပြီးပြတ်အောင် တိုက်ပါ။ လောလည်း မလောနဲ့။ စောလည်း မစောမိစေနဲ့။ ချိန်ကိုက်ဖြစ်အောင် အချိန်သိသူဖြစ်ပါစေ။

နည်းဥပဒေသ (၃၆)

မသိချင်ယောင်ဆောင်ပါ

သဘောတရား

အရေးမပါတဲ့ ပြဿနာကို အရေးတယူလုပ်မိရင် ရှေးကြီးခွင်ကျယ်ဖြစ်သွားတတ်တယ်။ ရန်သူအပေါ် အရေးတယူ လုပ်ပြလေလေ၊ ရန်သူရဲ့ အနေ အထား ကြီးထွားခွင့် ပေးလိုက်သလို ဖြစ်လေလေပါ။ အမှားဆိုတာ ဘယ် လောက်ပဲ သေးနပ်ပါစေ၊ ချဲ့ကားမိသွားခဲ့ရင် ဖြေရှင်းလို့ မရလောက်အောင် ကြီးမားသွားတတ်တယ်။ ဒါကြောင့် တစ်ခါတစ်လေ မသိချင်ယောင်ဆောင် တာကမှ ကောင်းပါသေးတယ်။ မရနိုင်တာကို လိုချင်နေတယ်ဆိုရင် မမူ သလို မသိချင်ယောင်ဆောင်နေလိုက်ပါ။ ကိုယ့်အလိုကို မပြဘဲ၊ လျှို့ဝှက် ထားနိုင်လေလေ၊ အရှိန်အဝါကြီးလေလေ ဖြစ်ပါတယ်။

လိုချင်စိတ်က မရည်ရွယ်ဘဲ ဆိုးကျိုးသက်ရောက်မှုတွေ များစွာ ဖြစ်စေတတ်ပါ တယ်။ တစ်ခုခုကို လိုချင်လေလေ၊ အဲဒီအရာကို မရမချင်း အတင်းရယူဖို့ ကြိုးစားလိုစိတ် ဖြစ်လေလေပါ။ လိုချင်စိတ်ကြီး လာလေလေ၊ အဲဒီအရာရဲ့ ဆွဲဆောင်မှု ခံရလေလေဖြစ်ပါ တယ်။

စိတ်ခံစားချက်တွေ ပြင်းထန်လာတာနဲ့အမျှ လိုချင်စိတ် လောဘတွေကို ချုပ်တည်းဖို့ ခက်ခဲလေလေ ဖြစ်ပါတယ်။ အလိုလောဘကြီးတဲ့ စိတ်ခွန်အားက အင်မတန် စွမ်းအားကြီး ပါတယ်။ ထိန်းချုပ်ရ အင်မတန် ခက်ပါတယ်။ ပတ်ဝန်းကျင်ကလူတွေအတွက် အမြင်ကတ် စရာကောင်းပါတယ်။ ရွံ့ကြောက်ဖို့လည်း ကောင်းပါတယ်။ ချုပ်တည်းရခက်တဲ့ ခံစားချက် တွေက လူကို စိတ်ခွန်အား သေးနပ်သလို ဖြစ်စေနိုင်ပါတယ်။ တန်ဖိုးမရှိတဲ့ လူလိုဖြစ်သွား စေတတ်တယ်။ စက်ဆုပ်ဖွယ်လူမျိုး ဖြစ်စေတတ်ပါတယ်။

လိုချင်တာဟူသမျှကို ကျောခိုင်း ဆန့်ကျင်တတ်တဲ့ အကျင့်မျိုး မွေးမြူပါ။ မကြိုက်တဲ့ ပုံစံ၊ မလိုချင်တဲ့ ဟန်ပန်မျိုး ပေါ်လွင်အောင် သရုပ်ဆောင်ကောင်းပါစေ။ ဒီလိုအမူအကျင့် မျိုးက ရန်သူတွေအတွက် အင်မတန် စိတ်ရှုပ်ဖို့ကောင်းစေနိုင်ပြီး၊ နားလည်ရခက်ခဲစေ တတ်ပါတယ်။ ဖြစ်ချင်တာနဲ့ လိုချင်တာတွေကို ခန့်မှန်းလို့ မရရင်၊ ရန်သူတွေက ကိုယ့် အပေါ် ဆွယ်သလို၊ များသလိုမျိုး လုပ်ချင် လုပ်လာပါလိမ့်မယ်။ အဆုံးစွန် ပြောရရင် နာကျင်ခံစားရအောင် လှည့်ကွက်တွေသုံးပြီး ချောက်တွန်းတာမျိုးတွေတောင် လုပ်ချင် လုပ်ကြပါလိမ့်မယ်။ ရန်သူတွေဘက် သည်းသည်းလှုပ်သွားပြီး၊ ကိုယ်နဲ့ပတ်သက်တာတွေ အပေါ် တတမ်းသသ ဖြစ်နေကြပြီဆိုရင်၊ ကျေနပ်လိုက်ပါ။ သူတို့ဘက်က ဆွဲဆောင်တာ မအောင်မြင်ဘဲ၊ ကိုယ့်ဘက်က တဖက်လှည့်နည်းနဲ့ သူတို့ရဲ့ အာရုံကို လှည့်စားနိုင်လိုက်ပါ ပြီ။ သူတို့ဘက်က အန္တရာယ်ပြုချင်ရင်တောင် သူတို့ အခြေအနေက ကိုယ့်လက်ခုပ်ထဲက ရေလို ဖြစ်သွားတဲ့အတွက်၊ စိတ်တိုင်းကျ ခြယ်လှယ်နိုင်မှာပါ။

မသိချင်ယောင်ဆောင်တာ၊	မကြိုက်သလိုဟန်ဆောင်တာ၊
မလိုချင်သလိုဟန်ပြတာ	မင်းဘုရင်တွေ ကျင့်သုံးလေ့ရှိတဲ့

အခွင့်အာဏာတစ်မျိုးပါပဲ။ နေဘုရင်လို့ သမိုင်း မှာ မှတ်တမ်းတင်ခံရတဲ့ Louis XIV - Louis le Grand - le Roi Soleil - ပြင်သစ် ဘုရင်၊ စုဒ္ဒသမမြောက် လွှတ်ဆိုင်ရင် အဲဒီလို အမြဲလုပ်လေ့ရှိပါတယ်။ တကယ်လို့ သူမကြိုက် -တဲ့သူ ရှိလာရင်၊ သူ့ရှေ့ ရပ်နေတောင်မှ မရှိသလိုမျိုး ဆက်ဆံတတ်ပါတယ်။ မျက်လုံးချင်း တောင် မဆိုင်ဘဲ၊ တမင်သက်သက်ကြီး မသိချင်ယောင်ဆောင်တာမျိုးပါ။ ဒီလိုနည်းနဲ့ လည်း တဖက်သားကို အနေရခက်အောင် လုပ်လို့ရပါတယ်။ အသိအမှတ်ပြုတာမျိုး မရှိ သဲ၊ မျက်နှာပြောင် တိုက်ခံရတာကို လူတိုင်း မုန်းပါတယ်။ အထူးသဖြင့် အဖတ်မလုပ်တာ မျိုးဆိုရင် စိတ်သည်းပေါက်ပါတယ်။ လူကို ကိုယ်ထိလက်ရောက် တိုက်ခိုက်စရာ မလိုဘဲ၊ စိတ်အမူအကျင့်နဲ့ ပျက်စီးသွားအောင် တိုက်ခိုက်တဲ့ နည်းဖြစ်ပါတယ်။

မသိချင်ယောင်ဆောင်လိုက်ရုံနဲ့ အရှိန်အဝါ တိုးမြှင့်ပြီးသား ဖြစ်သွားတယ်။ ပေါင်း သင်းဆက်ဆံရေးတွေ၊ ထိတွေ့မှုတွေက အခြေအနေအမျိုးမျိုးအလိုက် သူ့နေရာနဲ့သူမှာ အကျိုးရှိတယ်ဆိုပေမယ့်၊ တစ်ခါတစ်လေမှာ မရှိသလောက် နည်းပါးတာက ပိုကောင်းပါ တယ်။ အဖတ်လုပ်လောက်တဲ့ အဆင့်တောင် မရှိတဲ့ ရန်သူကို အရေးတယူလုပ်ပြီး ဂရုစိုက် ပြနေရင်၊ ကိုယ့်အဆင့်က အဲဒီ ရန်သူလောက်ပဲ ဖြစ်သွားတတ်တယ်။ စင်မြင့်ပေါ် ရောက် နေမှတော့ စင်အောက်က လူတွေကို ဂရုစိုက်နေစရာ မလိုပါဘူး။ ပလ္လင်ပေါ်မှာ အနေကျ နေမှတော့၊ ကြမ်းပြင်က လူတွေကို ဂရုစိုက်စရာ မလိုတော့ပါဘူး။ မသိသလိုနေပြီး၊ လျစ်လျူရှုထားလိုက်ခြင်းက ရန်သူရဲ့ အနေအထားကို တဖက်လှည့်အနေနဲ့ ချေဖျက်လိုက် သလို ဖြစ်သွားပြီး၊ သူတို့ရဲ့ ဖြစ်တည်မှု၊ တည်ရှိမှုကို အသိအမှတ်မပြုတဲ့အတွက် သူတို့ကို သဘောသဘာဝအားဖြင့် ဖျက်ဆီးလိုက်သလိုပါပဲ။ တန်းမတူရင် ဖက်မပြိုင်မိပါစေနဲ့။ အရေးမပါရင် အရေးလုပ်မနေပါနဲ့။

ဒီနေရာမှာ အထူးမှတ်ထားရမယ့် အချက်တွေ ကျန်ပါသေးတယ်။ ရန်သူကို အဖတ်မ လုပ်တဲ့နည်းနဲ့ မသိချင်ယောင်ဆောင်ပြီး ဖျက်ဆီးလိုက်တိုင်း၊ ပစ်ပယ်ထားတာမျိုးတော့ မလုပ်ပါနဲ့။ လူသိထင်ရှား အနေအထားအရ မသိချင်ယောင်ဆောင်ပြီး၊ အများအမြင်ကို ကိုယ့်ဘက်ရောက်အောင် လုပ်ထားနိုင်တယ်ဆိုတိုင်း၊ ရန်သူရဲ့ အနေအထားက အောက်မှာ ပဲ အမြဲရှိနေမှာတော့ မဟုတ်ပါဘူး။ ဇာတ်နာပြုပြီး အသနားခံပြလိုက်ရင်၊ ကိုယ့်အပေါ် အထင်လွဲလာနိုင်တယ်။

ဇာတ်နာပြုတဲ့ ဇာတ်အိမ်ကောင်းနေခဲ့ရင်၊ လူထုရဲ့ အမြင်ကို ပြောင်းလဲသွားအောင် လုပ်ဖို့ မလွယ်တော့ဘူး။ ဆန့်ကျင်ဘက်တွေကြီးပဲ ဖြစ်လိမ့်မယ်။ အမှားကို ဖာထေးသလို မျိုး လိုက်မလုပ်ပါနဲ့။ အနာအဖေး သေးသေးလေးကို တုတ်ထိုးပြီး အကျယ်ချဲ့သလို ဖြစ် သွားလိမ့်မယ်။ ဒီလိုပြဿနာတွေနဲ့ ကြုံတွေ့လာရရင်၊ ပထမဆုံးသော ဖြေရှင်းနည်းက အဲဒီပြဿနာတွေဟာ ကိုယ်နဲ့ မဆိုင်ကြောင်း သိသာအောင်လုပ်ပါ။ မသိချင်ယောင်ဆောင်ပြီး၊ ပစ်ပယ်ထားတာထက်၊ ပြဿနာကို အသိအမှတ်ပြုသယောင် ဟန်ဆောင်ပြပြီး၊ ကိုယ် နဲ့ လုံးဝ မပတ်သက်သလို အကြောင်းပြချက်ကောင်းနဲ့ ငြင်းဆန်ပါ။ ပြီးရင် ပြဿနာ အတွက် ဖြေရှင်းဖို့ နည်းလမ်းပေးသလိုလုပ်ပြီး၊ ဇာတ်နာသူတွေဘက်ကို လိုက်ပြပါ။ ဇာတ် နာသူတွေကိုယ်စား ဇာတ်အိမ်ကို ဆွပေးလိုက်ပါ။ ရန်သူတွေရဲ့ အမှားကို ပိုကြီးလေးတဲ့ အမှားဖြစ်သွားအောင် မွှေပေးပါ။ လူတွေရဲ့အမြင်မှာ ရန်သူတွေရဲ့ ဇာတ်နာမှုက မျက်ရည်ခံ ထိုးပြီး အမြတ်ထုတ်နေသလို ဖြစ်သွားအောင် နောက်ကွယ်ကနေ လုံကြပ်ဇာတ်လမ်းများ စွာနဲ့ မီးလောင်ရာ လေပင့်ပေးလိုက်ပါ။ သူတို့ဆင်တဲ့ ကြိုးစင်ပေါ် သူတို့ကိုယ်တိုင် ပြန် တက်လိုက်ရပြီး၊ အဆုံးသတ်သွားပါလိမ့်မယ်။

အထူးမှတ်ထားဖို့က - မသိချင်ယောင်ဆောင်မှုက နေရာတိုင်းမှာ အလုပ်မဖြစ်ပါဘူး။ သေးနပ်တဲ့အရာတွေ ကြီးလေးတဲ့ ပြဿနာပဋိပက္ခတွေ မဖြစ်သွားအောင် အခြေအနေ တွေကို ကိုင်တွယ်တဲ့နေရာမှာသာ အသုံးကျပါတယ်။ ရှိရင်းစွဲ ပြဿနာ ပဋိပက္ခကြီးတွေကို မသိချင်ယောင်ဆောင်ပြီး၊ လျစ်လျူရှုထားရင်တော့၊ အပူမီး ကြီးသထက် ကြီးလာပါလိမ့် မယ်။ ပြဿနာဆိုတာက အေးစက်နေခိုက်မှာ ပြီးပြတ်သွားအောင် လွင့်ပစ်တဲ့အနေနဲ့ မသိ ချင်ယောင်ဆောင်ပြီး ဖြေရှင်းလိုက်ပါ။ ပါးနပ်မှုသာ အခရာကျပါတယ်။ အခြေအနေ အားလုံးကို သေချာအောင် ဆန်းစစ်ပြီးမှ ရင်ဆိုင် ဖြေရှင်းပါ။ ဒဏ်ရာဆိုတာ သေးရင် သေး သလို ပျောက်ကင်းလွယ်ပါတယ်။ အဲဒါကို ရေးကြီးခွင်ကျယ်လုပ်ပြီး ဆေးထည့်သလိုနဲ့ သွားမဆွမိပါစေနဲ့။ ဒီအတိုင်း ပစ်ထားရင်ပဲ ပျောက်သွားပါလိမ့်မယ်။ မသိချင်ယောင် ဆောင်တဲ့ နည်းဆိုတာက နိုင်ငံရေးလောကမှာ အသုံးချမှု အများဆုံးသော ပြဿနာပဋိပက္ခ ကိုင်တွယ်နည်းဖြစ်တယ်။ ငြင်းလို့ရရင်၊ အပြတ်အသတ်ငြင်းပါ။ ငြင်းစရာ မလိုရင် ထောက်ခံပြပါ။ ထောက်ခံစရာ မလို၊ ငြင်းစရာ မလိုမှ မသိချင်ယောင်ဆောင်ပြီး ပစ်သာ ထားလိုက်ပါ။ အချိန်တန်ရင် အနည်ထိုင်ပြီး၊ ရေကြည်သွားပါလိမ့်မယ်။ ပါးနပ်စွာ ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းပါ။

နည်းဥပဒေသ (၃၇)

ဩချဖွယ်အခင်းအကျင်းမျိုး ဖန်တီးထားပါ

သဘောတရား

ရင်သပ်ရှုမောလောက်တဲ့ ပုံရိပ်မျိုးနဲ့ ကြီးကျယ်ခမ်းနားတဲ့ .. အမှုအရာ ဝိသေသ လက္ခဏာတွေကို ဖန်တီးထားနိုင်ခြင်းဟာ အရှိန်အဝါကြီးမားတဲ့ အသွင်အပြင်ရှိစေပြီး၊ လူတိုင်းကို ဦးခိုက်စေနိုင်ပါလိမ့်မယ်။ ကိုယ့်အနား ဝန်းကျင်တစ်ခုလုံးကို ဩချလောက်စရာ အခင်းအကျင်းတွေနဲ့ ဝန်းရံထား လိုက်ပါ။ အဲဒီအပြင် အဟန့်သဘောနဲ့ အထင်ကြီးလောက်စရာ အပြင် အဆင်တွေပါ ပေါင်းစပ်လိုက်ရင်၊ ကိုယ့်ရဲ့ အနေအထားက လူတွေ ထင် ထားတဲ့ အတိုင်းအတာထက် မြင့်မားသွားပါလိမ့်မယ်။ အပြင်ပုံပန်းသဏ္ဌာန် ရဲ့ ထူးကဲမှုတွေကြောင့်၊ ရင်သပ်ရှုမောဖြစ်သွားတာနဲ့၊ အခင်းအကျင်း နောက် ကွယ်မှာ ကစားနေတဲ့ ရွှေကွက်တွေကို သတိထားမိကြတော့မှာ မဟုတ်ပါ ဘူး။

ဆင်ခြေပေး စကားပြော အကြောင်းပြတာက စွန့်စားရာကျပါတယ်။ စကားပြောတဲ့ အလုပ်က အင်မတန် အန္တရာယ်များတယ်။ အများအားဖြင့် ပြောတာတလွဲ၊ ပေါက်တာ တခြား ဖြစ်သွားတတ်တယ်။ ပေါင်းသင်း ဆက်ဆံရေးရဲ့ အသက်၊ စကားပြောခြင်းပညာ ဟာ ပြောသူဆိုသူ၊ နားထောင်သူနဲ့ တဆင့်ခံပြောသူတို့ အကြား၊ အပေးအယူတည့်မှ အလုပ်ဖြစ်ပါတယ်။ အပြောမတတ်ရင်၊ နားထောင်သူအသိမှာ စော်ကားနေသလိုမျိုးဖြစ် တတ်ပြီး၊ တဆင့်ခံပြောဖို့ နားထောင်တဲ့သူရဲ့ အသိဉာဏ်က ကျဉ်းမြောင်း နေခဲ့ပြန်ရင် လည်း၊ အဘော်လို့ပြီး ရန်တိုက်သလိုမျိုး ဖြစ်သွားတတ်တယ်။ စကားဆိုတာ ပြောဖန်များ တော့လည်း ငြီးငွေ့ဖွယ်ကောင်းသွားပြီး၊ လစ်လျူရှုခံရတတ်တယ်။ အပြောနဲ့တင် အလုပ် ဖြစ်အောင် လုံးဝ လုပ်လို့မရပါဘူး။ အပြောလောက်နဲ့ အထင်ကြီးလေးစားအောင် လုပ်ဖို့ လုံးဝ မလွယ်ပါဘူး။ အပြောကောင်းတိုင်း လူမကြိုက်ပါဘူး။ လေထွားရင် လူမုန်းများပါ တယ်။

အခင်းအကျင်း၊ အသွင်အပြင်၊ စိတ်ဝင်စားဖို့ကောင်းတဲ့ ဝိသေသ လက္ခဏာတွေကျ တော့၊ စကားနဲ့ ရှင်းပြပြီး မြင်သိအောင်လုပ်တာထက် ပိုမြန်တဲ့ ဖြတ်လမ်းတွေပဲဖြစ်ပါ တယ်။ အမြင်နဲ့တင် စိတ်ခံစားချက်ကို ချက်ကောင်းထိစေနိုင်ပါတယ်။ သံသယနဲ့ ဒွိဟတွေ ကို ဖြစ်ခွင့်တောင် မပေးဘဲ၊ တစ်ခါတည်း ပြီးပြတ်စေနိုင်စွမ်း ရှိပါတယ်။ ဂီတတေးသံစဉ် နဲ့လည်း တူပါတယ်။ ကြားရသူတိုင်းရဲ့ အတွေးထဲမှာ ယုတ္တိတန်ပြီး၊ အကြားအကြားအတိုင်း၊ အရှိအရှိတိုင်း လက်သင့်ခံလောက်စရာ ဖြစ်စေတတ်ပါတယ်။

ဆိုလိုတာက - စကားလုံးတွေသုံးပြီး ရှင်းပြတာက အခံဘက်ကနေ အတင်းကဆီး ပြီး ပြောနေတာမျိုးနဲ့ တူတယ်။ ကိုယ့်အရှိန်အဝါ ဘယ်လောက်ကြီးပါတယ်၊ ရှိပါတယ် စသဖြင့် ရှင်းပြတဲ့နေရာမှာ အပြောသက်သက်နဲ့ မလုံလောက်ဘူး။ မေးခွန်းတွေပဲ ထပ်လာ တတ်တယ်။ ပြောပြီးရင်းပြောနေရပြီး၊ အငြင်းအခုံတွေ ဖြစ်သွားရင်၊ မလိုလားအပ်တဲ့ ပြဿနာတွေ ဖြစ်လာတတ်သေးတယ်။

အခင်းအကျင်းကောင်းရင်ကျတော့၊ အပြောလို မဟုတ်တော့ဘူး။

လက်ခံနိုင်မှုတွေ ကို တစ်ခါတည်း လမ်းကြောင်း ဖွင့်လိုက်သလို ဖြစ်စေတယ်။ ဆန့်ကျင်ခွင့်တောင် မပေး တော့ဘဲ၊ တစ်ကြိမ်တည်းနဲ့ ယုံကြည်အောင် တိုက်တွန်းပြီးသားဖြစ်သွားတယ်။ ဆက်ဆံရေးကိစ္စ တစ်ချက်တည်းနဲ့ ပြီးပြတ်သွားတယ်။ လူမှုဆိုင်ရာ ကွဲပြားခြားနားမှုတွေကို တစ် ကြိမ်တည်းနဲ့ ရှင်းလင်းနိုင်တယ်။ စကားပြောတာတွေက အငြင်းအခုံတွေနဲ့ မပြီးနိုင်မဆီး နိုင်ဘူး၊ အခင်းအကျင်း၊ အသွင်အပြင်ကျတော့ လူတွေ အားလုံးကို တပြိုင်နက်တည်း အသိပေးနိုင်စွမ်း ရှိတယ်။ ဒါကြောင့် အခင်းအကျင်းဆိုတာက အရှိန်အဝါရဲ့ အတိုင်းအတာ စံနှုန်းပဲဖြစ်တယ်။

အခင်းအကျင်းနဲ့အတူ မဖြစ်မနေ တွဲဖက်နေရမယ့်အရာက ပုဂ္ဂလဝိသေသကို ကိုယ် စားပြုနိုင်တဲ့ ဂုဏ်ထူးဂုဏ်ပုဒ်တွေပဲ ဖြစ်တယ်။ ဥပမာ - ပြင်သစ်ဘုရင်၊ စုဒ္ဒသမမြောက် လွှတ်လို့ ပြောလိုက်ရင် သူဟာ နေဘုရင်ကြီးမှန်း လူတိုင်းသိတယ်။ ဂုဏ်ထူးဝိသေသတွေ မှာ နက်နဲတဲ့ လျှို့ဝှက်ချက်တွေ ရှိကောင်း ရှိနေတတ်တယ်။ ဒါမှမဟုတ် နားလည်ရခက်တဲ့ အဓိပ္ပါယ်လေးနက်မှုတွေ ရှိကောင်း ရှိနေတတ်တယ်။ စင်ကြယ်ခြင်း၊ စောင့်ရှောက်ခြင်း၊ ရဲ ရင့်တည်ကြည်ခြင်း၊ မေတ္တာတရားနှင့်ပြည့်စုံခြင်း စတဲ့ အရည်အသွေးတွေကိုပါ ကိုယ်စား ပြုနိုင်ကြတယ်။ ဂုဏ်ပုဒ်ကို ကိုယ်စားပြုတဲ့ အမှတ်သင်္ကေတပဲဖြစ်ဖြစ်၊ တံခွန်၊ အလံ စသဖြင့် ပြောလိုက်ရုံ၊ ပြလိုက်ရုံနဲ့ လူတိုင်း ဩချလောက်အောင် ဖြစ်သွားစေနိုင်စွမ်း ရှိပါတယ်။

ရောမအင်ပါယာကြီးရဲ့ ဧကရာဇ် ကွန်စတန်တင်းဟာ နေနတ်ဘုရားကို ရိုးရာအတိုင်း ကိုးကွယ်ခဲ့သူ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် တနေ့တော့၊ နေမင်းကြီးကို ကြည့်ပြီး နတ်ဘုရားကို ပူဇော်နေတဲ့အချိန်၊ အဝေးတနေရာက ထူထောင်လိုက်တဲ့ လက်ဝါးကပ်တိုင် ကားစင်တစ် ခုက နေအလင်းရောင်ရဲ့ ရှေ့မှာ ကာဆီးထားသလိုဖြစ်သွားတယ်။ အကြောင်းတိုက်ဆိုင်မှ တွေ့ဆိုပေမယ့်၊ ထူးခြား ဆန်းကြယ်တဲ့ ဝိသေသ လက္ခဏာတစ်ရပ်အဖြစ် တွေးထင်သွားခဲ့ တယ်။

အဲဒီစိတ်နဲ့ပဲ၊ ဘာသာတရားအသစ်ကို ခံယူဖို့ ဆုံးဖြတ်ခဲ့တာပါ။ မင်းဘုရင်ကိုယ်တိုင် က ခရစ်ယာန်ဘာသာကို ပြောင်းလိုက်တော့ ခေတ်ကာလအရ ကမ္ဘာပေါ်မှာ အကြီးဆုံး သော အင်ပါယာကြီးဖြစ်တဲ့ ရောမအင်ပါယာတစ်ခုလုံး ခရစ်ယာန်ဘာသာဝင် ဖြစ်သွား တော့တာပဲ။

နှစ်ပေါင်းများစွာ ခရစ်ယာန် ဓမ္မဆရာတွေ အင်ပါယာတစ်ခွင် လှည့်ပတ်သွားလာပြီး၊ တရားဟောခဲ့တုန်းက တိုးတက်မှု တစ်စုံတစ်ရာ ထူးခြားဆန်းကြယ်စွာ မဖြစ်ခဲ့ပေမယ့်၊ ဘာမဟုတ်တဲ့ လက္ခဏာ နိမိတ်လေးနဲ့ သာသနာကြီး တိုးတက်ပြောင်းလဲသွားခဲ့တယ်။

ဒီသာဓကကို သင်္ခန်းစာယူပြီး၊ ကိုယ့် အဆင့်အတန်းနဲ့ ထိုက်တန်တဲ့ ဂုဏ်ထူးဝိသေသ ကို ခံယူလိုက်ပါ။ အသွင်အပြင်ကောင်း ရှိအောင် ပြောင်းလဲလိုက်ပါ။ ဂုဏ်မြောက်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်၊ အခင်းအကျင်းကောင်းနဲ့ ဝန်းရံထားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်သွားရင် သူမတူတဲ့ အရှိန်အဝါ တွေ ရရှိပိုင်ဆိုင်နိုင်ပါလိမ့်မယ်။

ဂုဏ်ထူးဝိသေသ လက္ခဏာတွေကို အသုံးပြုပြီး အကျိုးရှိအောင် ဖော်ဆောင်တဲ့ နေရာမှာ၊ သမားရိုးကျ နည်းလမ်းတွေထက် အကျိုးဖြစ်ထွန်းမှု ပိုကောင်းတဲ့ နောက်ထပ် တနည်းရှိသေးတယ်။ အဲဒါက နာမည်ကောင်းရွေးတတ်မှုနဲ့၊ ဖြစ်စဉ်ဖြစ်ရပ်ကို ကိုယ်စားပြု နိုင်တဲ့ အမှတ်သင်္ကေတမျိုး ထုတ်ဖော်ခြင်းပဲ ဖြစ်တယ်။ နာမည်ကောင်းနဲ့ အမှတ်သင်္ကေတ ကောင်း တွဲဖက်လိုက်ရင်၊ လူတွေရဲ့ ရင်ထဲ စွဲမက်လွယ်သွားပြီး၊ သဘောထား ထပ်တူညီ ကျသွားသလို၊ လေးစားအားရဖွယ် စိတ်ခံစားချက်၊ စိတ်ခံယူချက်တွေ ပေါက်ဖွားစေနိုင်ပါတယ်။

အမှတ်သင်္ကေတရဲ့ အစွမ်းကို အသုံးပြုပြီး၊ လူတွေကို စည်းရုံးပါ။ အသင်းအဖွဲ့တွေ စုစည်းလိုက်ပါ။ ၁၆၄၈ ခုနှစ်၊ ပြင်သစ်တော်လှန်ရေးကာလတုန်းက သက်ဦးဆံပိုင်မင်း ဘုရင်စနစ်ကို ထောက်ခံတဲ့ နန်းတွင်းသစ္စာခံတွေက၊ တော်လှန်ရေးသမားတွေကို လောက် လေးခွတွေလို့ နာမည်ပြောင်ပေးပြီး ဝိသေသဆိုးတစ်ခု အနေနဲ့ သမုတ်ခေါ်ဝေါ်ကြပါတယ်။ ဆိုလိုတာက လူကြီးကို အာခံတဲ့အနေနဲ့ ကလေးတွေက လောက်လေးခွသုံးပြီး ခဲနဲ့ ပစ်ပေါက်သလိုဖြစ်နေတဲ့ အပေါ် သရော်ထားတာပါ။ အမှတ်သင်္ကေတဆိုတာက အများ ဆန္ဒနဲ့ လူထုရဲ့ စိတ်ခံစားချက်ကို ကိုယ်စားပြုနိုင်ရင်၊ ဆိုးရွားတဲ့ ဝိသေသ လက္ခဏာမျိုးပဲ ဖြစ်နေပါစေ၊ အားလုံးရဲ့ စိတ်ဓါတ်ကို မြှင့်တင်ပေးနိုင်စွမ်း ရှိပါတယ်။

ဥပမာ - ခရစ်တော်ရဲ့ ကားစင် ကြက်ခြေခတ် လက္ခဏာက လူသတ်ပစ္စည်းဖြစ်ပါ တယ်။ ဒါပေမယ့် ခရစ်တော်ရဲ့ နာကျင်မှု၊ စတေးမှု၊ အနစ်နာခံမှုတွေနဲ့ပေါင်းစပ်ပြီး ဝိသေသ ပြုထားတဲ့အတွက်၊ စက်ဆုပ်ဖွယ် သင်္ကေတဖြစ်နေတောင်မှ၊ လူတိုင်းရဲ့ စိတ်နှလုံးသားမှာ စွဲမြဲထားသင့်တဲ့ ဝိသေသမျိုး

ဖြစ်သွားပါတယ်။

ကားစင်လိုပဲ၊ လောက်လေးခွက တော်လှန်ရေးသမားတွေရဲ့ အမှတ်သင်္ကေတ ဖြစ် သွားခဲ့တယ်။ Jean François Paul de Gondi (Cardinal de Retz) ယန်း ဖရန်ဆွား ပေါ ဒီဂွန်ဒေ - ကာဒီနယ်ဒေဟဲ့နဲ့ က တော်လှန်ရေးသမားတွေရဲ့ လှုပ်ရှားမှုကြီးကို ကိုယ်စားပြု ဝိသေသရှိသွားအောင် ပြင်သစ် ဝေါဟာရ Fronde - လောက်လေးခွ ကို အခြေခံပြီး - တော်လှန်ရေးသမားတွေကို Frondeurs - လေးခွတော်လှန်ရေးသမားများ အဖြစ် ဝိသေသပြုပေးခဲ့ပါတယ်။ အဲဒါနဲ့ပဲ တော်လှန်ရေးကြီးကပါ လောက်လေးခွတော်လှန်ရေး ကြီး - The Fronde အဖြစ် သမိုင်းမှာ မှတ်တမ်းတင်ခံခဲ့ရပါတယ်။ ကိုယ်နဲ့ ဆီလျော် ကိုက်ညီမယ့် ဝိသေသကို ရှာပါ။ ဒါမှ စိတ်ခံစားချက်တွေနဲ့ ထပ်တူကျပြီး၊ အားလုံးကို ဆွဲ ဆောင် စည်းရုံးနိုင်မှာဖြစ်ပါတယ်။

အခင်းအကျင်း၊ အမည်နာမ၊ ဝိသေသတွေကို ဩချလောက်စရာ အသွင်အပြင်နဲ့ ပေါင်းစပ်ပြီး၊ အထင်ကြီး လေးစားဖွယ် ကောင်းလောက်အောင် . တွဲဖက်အသုံးပြုပါ။ ထူးခြားဆန်းကြယ်ပြီး၊ အံ့မခန်းစရာတွေကို လူတွေ မက်ပါတယ်။ လက်လှမ်းမမီနိုင်တဲ့ အရာတွေနဲ့ နီးစပ်ခွင့် ရနိုင်မယ်ဆိုရင်၊ ဝန်းရံဖို့ ဝန်မလေးကြပါဘူး။ လူတွေရဲ့ စိတ်ခံစား ချက်နဲ့ ကိုယ်ရွေးချယ်ထားတဲ့ . ကိုယ်စားပြု ဝိသေသဂုဏ်ထူးတွေက ဆက်စပ်မှု ရှိ နေပါစေ။ သူတို့နှလုံးသား တစ်နေရာမှာ စွဲထင်နေမယ့် လက္ခဏာတွေ ပါဝင်ပါစေ။

နည်းဥပဒေသ (၃၈)

ကြိုက်သလိုတွေးခေါ်ပါ ဒါပေမဲ့ အများနည်းတူ ပြုမူပါ

သဘောတရား

ကာလဒေသကို ဆန့်ကျင်ပြီး လုပ်ချင်ရာ လုပ်တာမျိုးတွေ၊ ထိုးဖောက်အမြင်တွေကို အချိန်အခါမသိ ချပြတာမျိုးတွေ၊ သမားရိုးကျနည်းစဉ် မလိုက်နာဘဲ ဆန့်ကျင်တာမျိုးတွေ လုပ်ဖန်များလာရင် လူတွေရဲ့ အမြင်မှာ ကိုယ်ဟာ သူများနဲ့ မတူ တမူထူးပြနေပြီး၊ အများထက်သာကြောင်း တမင်လုပ်ပြနေ တယ်လို့ အထင်လွဲသွားနိုင်တယ်။

သူတို့အပေါ် တမင်သက်သက် နှိမ်သလို လုပ်မိသွားတာကြောင့်၊ ကိုယ့်အပေါ် နည်းမျိုးစုံသုံးပြီး ဖိနှိပ်ချုပ်ချယ်၊ တိုက်ခိုက်လာကြလိမ့်မယ်။ ဒါ ကြောင့် အများနဲ့မတူ တမူထူးပြနဲ့၊ အများနည်းတူပြုမူပြီး၊ အသားတကျ နေတတ်အောင် ကြိုးစားပါ။ ကိုယ့်အမြင်နဲ့ တန်ဖိုးကို အမှန်တကယ် လက်ခံ နားလည်ပေးသူတွေကိုသာ ကိုယ့်ရဲ့ အစွမ်းအစ၊ အရည်အသွေးတွေကို ထုတ်ပြပါ။

တန်ဖိုးမသိသူတွေကို တန်ဖိုးရှိတာ ထုတ်ပြလည်း၊ ဘယ်သူမှ အဖတ် လုပ်မှာ မဟုတ်ပါဘူး။ မသိသူတွေကို အသိထူးကြောင်း သွားပြောရင်၊ လေထွားတယ်လို့ပဲ မြင်ကြလိမ့်မယ်။

လူမှုအသိုက်အဝန်းအတွင်းမှာ လွတ်လပ်စွာ ပေါင်းသင်းဆက်ဆံနိုင်ဖို့ဆိုတာ လုံးဝ မ ဖြစ်နိုင်ပါဘူး။ မုသားသုံးပြောဆိုကြရသလို၊ ဖုံးကွယ်ထားမှုများစွာနဲ့ ခံစားချက်အစစ်တွေ ကို မြိုသိပ်ထားကြရပါတယ်။ အသိဉာဏ်ဖွံ့ဖြိုးတဲ့ ကလေးဘဝ အရွယ်ကတည်းက အတွေးအမြင်တွေကို ဖုံးကွယ်ထားဖို့ သင်ယူခဲ့ရပြီး၊ တစ်ဖက်သား ကြားချင်လောက်မယ့် စကားကောင်းတွေကိုပဲ ပြောဖို့လေ့ကျင့်ခဲ့ရသလို၊ တစ်ဖက်လူအပေါ် မစော်ကားမိအောင် မုသားတွေနဲ့ ဖုံးကာဖို့ မှတ်သားခဲ့ကြရပါတယ်။

အားလုံးအတွက် အဲဒီလို ပေါင်းသင်း ဆက်ဆံရေးမျိုးက သဘာဝလို ဖြစ်နေပါပြီ။ လူအများစု လက်ခံကျင့်သုံးနေတဲ့ အစဉ်အလာအသွင် ဖြစ်နေတာကြောင့်၊ ဆန့်ကျင်လို့ မထူးသလို၊ ငြင်းချေလို့လည်း အကျိုးမရှိနိုင်ပါဘူး။ လိုချင်တာတွေကို တွေးကြံကြပေမယ့်၊ လူပုံအလယ်သွားရတိုင်း မျက်နှာဖုံးစွပ်ပြီး၊ အများကြိုက်အောင် နေရတာကိုက လူ့သဘာဝ လို ဖြစ်နေပါပြီ။

ဒါပေမယ့် တချို့လူတွေရဲ့ အမြင်နဲ့ ခံယူချက်အရ၊ လူမှုအသိုက်အဝန်းကြီးရဲ့ အဲဒီလို ယဉ်ကျေးမှု အစဉ်အလာကြီးက . ကိုယ်ပိုင်လွတ်လပ်ခွင့်တွေကို ထိန်းချုပ်ထားသလို၊ လွတ်လပ်စွာ ရှင်သန်ခွင့်ကိုတောင် ပိတ်ပင်ထားသလိုမျိုး ခံစားနေရပြီး၊ အဲဒီ အစဉ်အလာ တွေထက် ပိုမိုကောင်းမွန်တဲ့ လူမှုတန်ဖိုး၊ တွေးကြံမှု အသစ်တွေကို ထုတ်ဖော်ဖို့ လိုအပ် ကြောင်း ယုံကြည်လက်ခံထားကြပါတယ်။

တကယ်တမ်း လက်တွေ့ ဖော်ဆောင်တော့လည်း၊ သူတို့အမြင်နဲ့ ထပ်တူလက်ခံနိုင် သူက နည်းနည်း၊ အမြင်ကတ်သွားကြပြီး၊ စော်ကားသလို ခံစားသွားရတဲ့သူတွေက အများ ကြီးဖြစ်သွားတာနဲ့ပဲ၊ အများနဲ့ တစ်ယောက် ထိပ်တိုက် ရင်ဆိုင်ရတာမျိုး ဖြစ်သွားပါတယ်။ သူတို့ရဲ့ ကြိုးပမ်းမှုတွေ အားလုံး ကျရှုံးသွားရခြင်း အကြောင်းက၊ လူတွေရဲ့ စိတ်အစွဲ သဘောသဘာဝကို နားမလည်ကြလို့ဖြစ်ပါတယ်။

ယုံကြည်မှု ကိုယ်စီ ရှိကြပါတယ်။ အဲဒီလိုပဲ လူမှန်ရင် အတ္တကိုယ်စီ ရှိကြတာတွေကြီးပဲ ဖြစ်တဲ့အတွက်၊ ကိုယ့်အတ္တနဲ့ကိုယ် ယုံကြည်လက်ခံထားတဲ့ အယူ၊ အစွဲကို လွယ်လင့်တကူ ပစ်ပယ်ဖို့ ဆို တာ လုံးဝ မလွယ်ပါဘူး။ အကြောင်းပြချက်ကောင်း များစွာ၊ သက်သေသာဓက များစွာ၊ အများလက်ခံနိုင်မှုတွေနဲ့ အကြောင်းတိုက်ဆိုင်သွားမှသာ အတွေးအမြင် ပြောင်းလဲ လက်ခံနိုင်ကြတာ ဖြစ်ပါတယ်။

မှန်တိုင်းလည်း လက်မခံလိုကြသလို၊ လူအများက အမှားကို အမှန်အဖြစ် ယူဆထား ရင်၊ အယုံစိတ်နဲ့ မျက်လုံးပိတ် လက်ခံလိုသူတွေလည်း အများကြီး ရှိနေလို့ ဖြစ်ပါတယ်။ တနည်းအားဖြင့်ပြောရရင် လူထုဟာ အင်မတန် နံ့အပါတယ်။ သူတို့ရဲ့ အသိအမြင်ကို ပြောင်းလဲနိုင်ခြင်း မရှိဘဲ၊ ကိုယ့်ရဲ့ ထိုးဖောက်အမြင်နဲ့ အစားထိုးလို့ လုံးဝ မရပါဘူး။ တစ်သက်လုံး ကျွန်လုပ်လာသူကို သခင်စိတ်သွင်းဖို့ဆိုတာ လုံးဝ မဖြစ်နိုင်ပါဘူး။ သူ့ အကြောင်းနဲ့သူ အားလုံးမှာ ကျွန်စိတ်တွေ ရှိနေကြတဲ့အတွက်၊ ကိုယ်ပိုင်ဖြစ်မှ သခင်စိတ် ပေါ်လာဖို့ လုံးဝ မလွယ်ပါဘူး။

အမြော်အမြင်ရှိပြီး၊ အလွန်ပါးနပ်တဲ့ လူတွေကျတော့ ဟန်ဆောင်ကောင်းကြတယ်။ အများကြိုက်မယ့် စကားကိုပဲ ပြောလေ့ရှိပြီး၊ အများလက်ခံတဲ့ အစဉ်အလာတွေကို ဦးစီး ဦးဆောင် လုပ်ပြတတ်ကြတယ်။ ဘာတွေပဲ လုပ်လုပ် သူတို့အနေနဲ့ သဘောတူလက်ခံဖို့ အဆင်မပြေဖြစ်နေခဲ့ရင်တောင်မှလည်း၊ စိတ်ထဲ အစွဲမထား၊ အပြစ်မမြင်၊ တမျိုးမထင်ဘဲ၊ အရေးကိစ္စ အေးချမ်းသွားပြီး၊ ပြီးမြောက်ရေးကိုသာ ဦးတည်ထား ပေါင်းသင်းဆက်ဆံ တတ်ကြတယ်။

အများနည်းတူ အနေအထိုင်ကောင်းတဲ့သူတွေ ဖြစ်တာကြောင့်၊ အများကြားမှာ စိတ်တိုင်းကျ တွေးခေါ် မြော်မြင်နိုင်ကြသလို၊ ဘာပဲလုပ်လုပ် အပြစ်မြင်ခံရတာမျိုး မရှိ တော့ဘဲ၊ အပယ်ခံ၊ လူမုန်းခံ မဖြစ်တော့ပါဘူး။ တိုက်ရိုက်တဲ့တိုးကြီး ကိုယ့်အမြင်တွေကို ပြောလိုက်မယ့်အစား၊ အများလက်ခံတဲ့ အစဉ်အလာကို ကိုယ်တိုင်လည်း လက်ခံထားသူ ဖြစ်ပေမယ့်၊ ကိုယ့်အမြင်မှာ အများနဲ့မတူတဲ့ အတွေးအကြံတွေ ရှိကြောင်း အသိပေးသလို နဲ့၊ တဖြည်းဖြည်းချင်း ပြောင်းလဲတဲ့နည်းနဲ့ အကွက်ရွှေ့တတ်ကြပါတယ်။

လူမှုအဆင့်အတန်း မြင့်မားလာတာနဲ့အမျှ၊ အရှိန်အဝါကြီးတဲ့ နေရာမှာ လူထွက်ကလူ အနေနဲ့ အခြေတကျ နေနိုင်ပြီဆိုမှ၊ အနီးစပ်ဆုံးသော လူမှုအသိုက်အဝန်းကို အယူအဆ သစ်တွေနဲ့ မိတ်ဆက်တာမျိုး လုပ်သင့်ပါတယ်။ တကြိမ်တည်းနဲ့ အများကြီး ထိုးသွင်းတာ မျိုး မလုပ်သင့်ပါဘူး။ နည်းနည်းချင်းစီ ဖွံ့ဖြိုး အသိပေးတာက တုန့်ပြန်ချက်တွေကို ပြေပြေ လည်လည် ဖြေရှင်းနိုင်မှာ ဖြစ်ပါတယ်။

အချိန်ကာလတွေ မတူတော့တာကြောင့်၊ ရှေးရိုးစွဲတာတွေ၊ သမားရိုးကျ အမြင်တွေကုန်ခမ်းလောက်ပြီလို့ မတွေးလိုက်ပါနဲ့။ အမှားကြီး မှားသွားပါလိမ့်မယ်။ ပိုလီယိုရောဂါ ကာကွယ် ဆေးဖော်ထုတ်နိုင်ခဲ့တဲ့ Jonas Salk ဂျိုးနက်စ် ဆော့ခ်ဟာ ဆေးသိပ္ပံပညာရပ် မှာ အင်မတန် ထူးချွန်သူဖြစ်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ မမှားသင့်တဲ့ အမှားကြီးကို ရည်ရွယ်ချက်ရှိရှိ မှားခဲ့လို့ အပယ်ခံ လူချဉ်ဖတ်ဖြစ်သွားခဲ့သူပါ။ ဆေးသမိုင်းနဲ့ သာမန်လူတွေအတွက် ဂျိုး နက်စ်က အသက်သခင် ကျေးဇူးရှင်ကြီးဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒါကြောင့်လည်း သူဖော်ထုတ်နိုင် ခဲ့တဲ့ ဆေးကြောင့် နိဘယ်ဆုချီးမြှင့်ခံခဲ့ရတာပါ။

ဒါပေမယ့် ဆေးသိပ္ပံပညာနဲ့ အခြားသော ရောဂါဗေဒလေ့လာမှုဆိုင်ရာ ပညာရှင်တွေ ရဲ့ နယ်ပယ်တစ်ခုလုံးက ဂျိုးနက်စ်ကို ပစ်ပယ်ထားကြပါတယ်။ ဘယ်သူမှ သူနဲ့ မဆက်ဆံ လိုကြပါဘူး။ ဘာလို့လဲဆိုတော့၊ ဂျိုးနက်စ်ရဲ့ အမြင်အရ ခေတ်မီသိပ္ပံပညာဟာ ခေတ် ဟောင်းအစဉ်အလာတွေနဲ့၊ နိုင်ငံရေး၊ လူမှုရေး၊ ယဉ်ကျေးမှု ထုံးတမ်းတွေထက် သာတယ် လို့ ယူဆခဲ့ပြီး၊ သူရှာဖွေတွေ့ရှိခဲ့တဲ့ ပိုလီယိုရောဂါ ကာကွယ်ဆေးကလည်း ခေတ်ဟောင်း ပညာတွေကြောင့် မဟုတ်ဘဲ ခေတ်သစ်ရှာဖွေမှုသက်သက်ကြောင့်လို့ တဖက်သတ်ကြီး လေထွားခဲ့လို့ ဖြစ်ပါတယ်။ ဆေးသိပ္ပံပညာရပ်နယ်ပယ်ကို ကျေးဇူးမဲ့ကဲ့ရဲ့စကားပြော လိုက်တာက သူရဲ့ အမှားကြီးပဲဖြစ်ပါတယ်။ စကားတစ်ခွန်းကြောင့် သူ့ဘဝပျက်စီးသွားခဲ့ ပါတယ်။ လူထုအမြင်မှာတော့ သူရဲကောင်းဆိုပေမယ့်၊ ပညာရှင်အသိုင်းအဝိုင်းမှာတော့ သူဟာ လူတက်ကြီးလုပ်ပြီး၊ ဘဝမေ့သူ တစ်ယောက်သာဖြစ်ပါတယ်။ ဂုဏ်ရှိလျက်နဲ့ ဂုဏ်နဲ့ထိုက်တဲ့ စကားမပြောဘဲ၊ ဂုဏ်သိမ်စကား ပြောခဲ့လို့၊ ဂုဏ်ပျက်သူဖြစ်သွားခဲ့တာ ပါ။

အရှိန်အဝါရှိသူတွေဟာ ဘယ်တော့မှ ဆော့ခ်လို အချိုး မလုပ်ပါဘူး။ ဆော့ခ်လို လူမျိုးတွေနဲ့လည်း အပေါင်း အသင်း မဖွဲ့ကြပါဘူး။ ခပ်တန်းတန်း

နေတတ်ကြပါတယ်။ ဂုဏ်ရှိသူတစ်ယောက်ဟာ ဂုဏ်မဲ့သူနဲ့ ပေါင်းသင်းရင် ဂုဏ်မဲ့သူကို ဂုဏ်မြှောက်ပေးရာ ကျပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ဂုဏ်ပျက်သူနဲ့ ပေါင်းသင်းမိရင်တော့၊ ဂုဏ်လျှော့ပြီး၊ ကိုယ်ပါ ဂုဏ်သိမ်သွားနိုင်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် သာမန်ဘဝ၊ ရိုးရှင်းတဲ့ လူနေမှုသဘာဝကိုတော့ လုံးဝ မဆန့်ကျင်ရပါဘူး။ အပေါ်ကလူဖြစ်နေတဲ့အတွက်၊ အောက်ကလူနဲ့ ဆက်ဆံစရာမလို ဘူးဆိုတာက လုံးဝကြီး လွဲမှားတဲ့ အမြင်ဖြစ်ပါတယ်။ အောက်ဆုံးအဆင့်ကလူနဲ့ အပေါ်ဆုံး က လူတန်းတူရည်တူ ပေါင်းသင်းဆက်ဆံလိုက်လို့၊ အပေါ်လူရဲ့ ရာထူးဂုဏ်သိမ် သေးနပ် မသွားပါဘူး။ လေးစားဖို့ ကောင်းသလို၊ အားကျစရာတောင်ဖြစ်ပါတယ်။

တန်းတူရည်တူ ဆက်ဆံနိုင်ခြင်းက၊ ကိုယ့်ရဲ့ စိတ်ရင်းစေတနာကို ပေါ်လွင်စေပါတယ်။ လူအများရဲ့ အမြင်မှာ ရက်ရောသူသာ ဖြစ်နေပါစေ။ ဘယ်တော့မှ မော်ကြားသူမျိုး မဖြစ်ပါစေနဲ့။ မောက်မာသူအဖြစ် သမုတ်ခံရတာကို ရွှေရသလိုမျိုး မသာယာမိပါစေနဲ့။ နားလည်သိတတ်သူအဖြစ် ချီးမြှောက်ခံရတာမျိုးကိုမှ ဂုဏ်ယူတတ်ပါစေ။

Julius Coesar နဲ့ Franklin D. Roosevelt တို့လို ခေါင်းဆောင်တွေကို သမိုင်း မှာ အမွှမ်းတင်ပြီး ချီးမြှောက်ကြပါတယ်။ ဘာလို့လဲဆိုတော့၊ သြာအာဏာ အရှိန်အဝါရှိ သူတွေ ဖြစ်လင့်ကစား၊ အဆင့်အတန်းခွဲခြားဆက်ဆံခြင်း လုံးဝမရှိဘဲ အားလုံးနဲ့ တန်းတူ ဆက်ဆံနိုင်သူတွေ ဖြစ်လို့ပါ။ နားလည်သိတတ်မှုကို ပြသနိုင်ခြင်းကပဲ၊ စိတ်သဘောထား ကြီးကျယ်ခြင်းကို သက်သေပြပြီးသား ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။ ဥစ္စာနေပေါကြွယ်ဝလို့ အထင်ကြီး လေးစားခံရတဲ့သူနဲ့၊ အများနဲ့တန်းတူ ဆက်ဆံပြီး၊ စိတ်ရင်းစေတနာ ကောင်းမွန်ကြောင်း ရက်ရောပြနိုင်တဲ့သူတို့ရဲ့ အရှိန်အဝါချင်း လုံးဝ မတူပါဘူး။

နားလည်လွယ်အောင် ပြောရရင်၊ လူတွေအကြား သွားရတော့မယ်ဆိုတိုင်း၊ ကိုယ့် ခေါင်းထဲက အတွေးအကြံတွေကို အိမ်မှာပဲ ချန်ထားခဲ့ပါ။ လူအများ သဘောကျ နှစ်သက် နိုင်မယ့် အတွေးအကြံတွေနဲ့ လူတွေကို ပေါင်းသင်းဆက်ဆံပါ။ မောက်မာစိတ်၊ မော်ကြား စိတ်၊ မာနစိတ်တွေကို ချန်ရစ်ခဲ့ပြီး၊ ရိုကျိုးစိတ်၊ နာခံစိတ်၊ ရိုသေစိတ်နဲ့ ဆက်ဆံပါ။ စိတ် မပါခဲ့ရင်တောင်မှ သရုပ်ဆောင်ကောင်းလိုက်ပါ။ အပြောအဆို အနေအထိုင် မှန်ပါစေ။ လို တာထက်လည်း ပိုမလုပ်ပါနဲ့။ အရှိန်အဝါရှိသူဟာ အရှိန်အဝါအားကိုးပြီး တစ်ဖက်သား အပေါ် ဖိနှိပ်တာမျိုး လုံးဝ မလုပ်ပါဘူး။

ကြီးကျယ်မြင့်မြတ်သူအစစ်ဟာ၊ ရိသေကျိုးနွံပြီး၊ သူ့စိတ်နေသဘောထားကို ဖုံးကွယ် ထားတတ်ပါတယ်။ အဲဒီအစား အများအတွက် အဆင်ပြေမယ့် တွေးခေါ်မြော်မြင်မှုတွေကို ဦးစားပေးပြီး ပြောဆိုဆက်ဆံတတ်ပါတယ်။ သူများစိတ်ချမ်းသာအောင် ပြောရတဲ့အလုပ် မပင်ပန်းသလို ၊ မခက်ခဲပါဘူး။ လူချစ်အောင် နေပါ။

လူတတ်ကြီး လုပ်ပြီး လူမုန်းများအောင် မနေပါနဲ့။ မောက်မာသူကို လူတွေ ရှိန်ပေ မယ့်၊ တချိန်တည်းမှာပဲ လူတွေ အင်မတန် ရွံမုန်းပါတယ်။ ကွယ်ရာမှာ ကဲ့ရဲ့ခံရပြီး၊ မလေး မစား၊ မတီမဲ့မြင် ပြုခံရတတ်ပါတယ်။ မောက်မာခြင်းထက်၊ ရက်ရောစာနာပြုပြီး၊ လူတွေရဲ့ အမြင်မှာ စိတ်သဘောထား ကြီးကျယ်သူအဖြစ် ဟန်ဆောင်ကောင်းနိုင်ပါစေ။ အများနဲ့ မတူရင် ထူးတဲ့သူအဖြစ် သတ်မှတ်ခံရမှာ မဟုတ်ပါဘူး။ ရှုံးတဲ့သူအဖြစ် သတ်မှတ်ခံရတတ် ပါတယ်။ အကြောင်းကောင်းရင် မနာလိုမှုတွေကြောင့် .. အထောင်းခံရတတ်ပါတယ်။

အကြောင်းမကောင်းရင်တော့
ရွဲ့စောင်းပြောခံရတတ်ပါတယ်။
အမြင်ကတ်မှုနဲ့

“မွန်မြတ်သောအရာကို ခွေးတို့အား မပေးကြနင့်။

သို့ပြုပါမူ သူတို့သည် လှည့်၍ သင်တို့အား ကိုက်လိမ့်မည်။”

ပုလဲရတနာများကို ဝက်တို့ရှေ့မှာ မ ချထားကြနင့်။

သို့ပြုပါမူသူတို့သည် ထို အရာတို့ကို ကျော်နင်းသွားကြ လိမ့်မည်။”

ရှင်မဿဲခရစ်ဝင်၊ အခန်းကြီး (၇) ကျမ်းထွက် (၆)

နည်းဥပဒေသ (၃၉)

ပါးနပ်စွာအကွက်ချကြံပါ

သဘောတရား

အမျက်ဒေါသကြီးပြီး၊ စိတ်ခံစားချက်ပြင်းထန်တာက ဘယ်တော့မှ မကောင်း ပါဘူး။ ဒီစိတ်တွေနဲ့ အလုပ်လုပ်ရင် အများအားဖြင့် ဖြစ်ချင်တာတခြား၊ ဖြစ်လာတာ တလွဲတွေပဲ ဖြစ်သွားတတ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် စိတ်ခံစားချက် တွေကို အမြဲတမ်း ထိန်းချုပ်ထားပါ။ ဒါပေမယ့် ရန်သူတွေကို ဒေါသထွက် ရမ်းကားအောင် ဆွပေးပြီး အပိုင်ကြံလို့တော့ ရတယ်။ ရန်သူကို တည်ငြိမ်ခွင့် မပေးပါနဲ့။ သူတို့ရဲ့ စိတ်ခံစားချက်တွေကို ဆွပေးပြီး၊ အားနည်းချက်တွေ ဖော်ထုတ်ပါ။ ယူစိထိုးနေတဲ့ သူတို့ရဲ့ အခြေအနေကို အခွင့်ကောင်းယူပြီး၊ ပါးနပ်စွာ အကွက်ချ အပိုင်ကြံပါ။

တဖက်သားအပေါ် မလိုမုန်းထားစိတ်နှင့် ဒေါသတကြီး ပြောဆိုတတ်ပြီး၊ အမုန်း တရားကို ဖုံးကွယ်ထားခြင်း အလျဉ်းမရှိဘဲ၊ အပြောကိုလည်း မဆင်ခြင်၊ အမူအရာကိုလည်း မပြုပြင်သူဟာ၊ အန္တရာယ်အတိ ပြည့်နှက်လျက်ရှိတဲ့ အရပ် ကို ဦးတည်သွားနေသူနဲ့ ပမာတူပြီး ရူးမိုက်ရာ၊ ပြက်ရယ်ပြုဖွယ်ရာနှင့် အလွန် အောက်တန်းကျရာကျပါသည်။ အပြောအားဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ အပြုအမူ အားဖြင့်သော်လည်းကောင်း ဘယ်သောခါမှ အမျက်ဒေါသထွက်သည့်ဟန်၊ ရွံ့မုန်းခါးသီး သည့် အမူအရာတို့ မရှိပါစေနဲ့။ မဖြစ်မနေ လိုအပ်မှသာ ပြုမူပါ။ မိမိ၏ စိတ် ခံစားချက်တို့အား မလိုအပ်ပါဘဲ ထုတ်မပြသင့်ပါ။ ချိန်သားကိုက်မှသာလျှင် ထုတ်ဖော်ပါမူကား အကျိုးများ၏။ တိရစ္ဆာန်တို့ပင်လျှင် လိုအပ်မှသာ အဆိပ် သင့်သော အစွယ်သွားတို့ဖြင့် ရန်သူတို့အား ပြတ်၏။

ARTHUR SCHOPENHAUER, 1788-1860

အမျက်ဒေါသကြီးတဲ့သူတိုင်းကို	ကြည့်လိုက်ရင်၊
မြင်မကောင်းရှုမကောင်းစရာ ပုံစံ ပေါက်နေတတ်တယ်။	သူတို့မျက်နှာက
ဘယ်တော့မှ အေးချမ်းမှု မရှိပါဘူး။	ဆတ်ဆတ်ထိမခံ
ဖြစ်နေတတ်ကြတော့၊	ဘာပဲလုပ်လုပ် အဆင်ပြေတယ်လို့ မရှိဘူး၊ စိတ်

အလိုမကျမှုတွေ များပြီး၊ တစ်ခုခု မှားသွားခဲ့ရင် ပုံကြီးချဲ့လို့ မပြီးနိုင်
မဆီးနိုင်ကြပါဘူး။ သူ တို့အပေါ် ထိခိုက်မှု တစ်စုံတစ်ရာဖြစ်လာခဲ့ရင်၊
အရေးကိစ္စတိုင်းကို ဇာတ်ကျောရှည်ပြီး ဇတ်နာပြုတတ်ကြတယ်။ ဘာကိုမဆို
ပုဂ္ဂိုလ်ရေးနဲ့ တွဲဖက်ပြီး အတင်းကားရော စွပ်စွဲ ရမ်းကားတတ်ကြတယ်။

အရှက်မရှိ မျက်နှာပြောင်တိုက်ပြီး အရွတ်တိုက်တတ်ကြတယ်။
ရယ်ချင်စရာက သူ တို့အနေနဲ့ အဲဒီလိုမျိုး ရမ်းကားပြနိုင်ရင်ပဲ အားလုံးအပေါ်
အရှိန်အဝါရှိနေသလိုမျိုး အရှက် မရှိ ယူဆထားကြတာပါပဲ။
စိတ်ချဉ်ပေါက်လွယ်တိုင်း လူမရှိနိုင်ပါဘူး။ ဒေါသထွက်လွယ်တဲ့ သူအနား
လူမကပ်တာက ကြောက်လို့၊ ရှိန်လို့ လုံးဝ မဟုတ်ပါ။ အမြင်ကတ်ပြီး၊ ရွံ့မုန်းကြ လို့
ဖြစ်ပါတယ်။ စိတ်တို စိတ်ဆတ်လွယ်တဲ့သူတွေကို လူတွေ ကြောက်ပြတာက၊ ရှိသေ
ကျိုးနွံ၊ လူရှိန်လို့ လုံးဝ မဟုတ်ပါဘူး။ မစင်ပုံ အနား ဘယ်သူမှ မကပ်ချင်သလို၊
သွားရမှာ ရွံ့ကြောက်သလိုမျိုး ကြောက်ကြတာဖြစ်ပါတယ်။

အသံကြီး အသံကျယ်နဲ့ လူတွေအပေါ် အုပ်စိုး၊ လွှမ်းမိုးနိုင်တိုင်း
ကိုယ့်ကိုယ်ကို အရှိန်အဝါရှိလို့၊ ဩဇာညောင်းလို့ အာဏာပြနိုင်တယ်လို့ မထင်ပါနဲ့။
လုံးဝ မဟုတ်ပါဘူး။ နားမခံသာလို့သာ ငြိမ်နေကြတာ ဖြစ်ပါတယ်။
အမျက်ဒေါသကြီးတာက လူမရှိနိုင်ပါဘူး၊ လူ ဟန်ရှိသာ အကျိုးဖြစ်တာပါ။
လေးစားမှုမရနိုင်ပါဘူး၊ စိတ်ခံစားချက်ကို ချုပ်တည်းနိုင်စွမ်း အားနည်းရင်
လူမုန်းများပါတယ်။

ဖြစ်စဉ်ဖြစ်ရပ်တွေအပေါ် ဘယ်တော့မှ စိတ်ခံစားချက် ရှေ့တန်းတင်ပြီး
မတုန်ပြန်မိ ပါစေနဲ့။ စိတ်ခံစားချက်ကို ရှေ့တန်းတင်မိရင် စိတ်ပင်ပန်းရသလို၊
လူပင်ပန်းရပါလိမ့်မယ်။ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် မတူညီတဲ့ ရှုထောင့်နဲ့
အရင်ကြည့်တတ်အောင် စိတ်ဓါတ်ကို ပြုပြင်ပါ။
ဩဇာအာဏာအရှိန်အဝါရရှိရေးအတွက် ရုန်းကန်နေရင် ဘယ်တော့မှ ပုဂ္ဂလဋ္ဌာန်
မပါဝင် မိစေနဲ့။ သူ့အကန့်နဲ့သူထားပါ။ ပုဂ္ဂိုလ်ရေး ခံစားချက်တွေနဲ့ တွဲစပ်မိသွားရင်၊
ဖြစ်သမျှ အကြောင်းကိစ္စတိုင်းက စိတ်တိုဒေါသထွက်စရာတွေကြီးပဲ
ဖြစ်နေပါလိမ့်မယ်။ အလုပ်နဲ့ လူမှုရေး ခြားနားထားပါ။

အချိန်မရွေး အကြောင်းအမျိုးမျိုးကြောင့် ပြဿနာ၊ ပဋိပက္ခတွေ
ဖြစ်လာတတ်ပါ တယ်။ ကောင်းဖို့အတွက် ပြဿနာတက်တာလည်း ရှိသလို၊
ဆိုးသထက် ဆိုးသွားစေနိုင် မယ့် ပဋိပက္ခတွေ ဖြစ်လာတာမျိုးလည်း ရှိပါတယ်။

ပြဿနာပဋိပက္ခတွေ ဘယ်လိုပဲဖြစ် လာပါစေ၊ စိတ်ကို အကောင်းဆုံးဖြစ်အောင် တည်တည်ငြိမ်ငြိမ်ထားလိုက်ပြီးမှ၊ ရင်ဆိုင် ဖြေရှင်းပါ။

အမျက်ဒေါသထွက်လွယ်တဲ့ စိတ်အစွဲတွေက တကယ်တော့၊ ငယ်ငယ်တုန်းက တွေ့ ကြုံခဲ့ရတဲ့ စိတ်အကြောင်း မသင့်မြတ်မှုတွေရဲ့ လောင်းရိပ်တွေဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီ စိတ်အစွဲ လောင်းရိပ်တွေက ဖြစ်ချင်တော့၊ မိဘတွေကြောင့် ရခဲ့တာဖြစ်ပြီး၊ မရည်ရွယ်ထားတဲ့ စိတ် အခန့်မသင့်မှုကြောင့် ဖြစ်သွားကြတဲ့ စိတ်ခံစားချက် ကူးစက်မှုကြောင့်ပါ။ အမျက်ဒေါသ လိုပဲ၊ အလိုမကျစိတ်၊ ချေးများစိတ်၊ စိတ်ပျက်လွယ်မှု စသဖြင့် မကောင်းစိတ်ရော၊ ကောင်း စိတ်တွေ အားလုံးဟာ မျိုးရိုးအစဉ်အဆက် ကူးစက်ခံခဲ့ရတာတွေ ဖြစ်သလို၊ ငယ်ဘဝနဲ့ ကြီးပြင်းခဲ့ရသမျှ လူနေမှု ဘဝ၊ လူမှုဝန်းကျင်ရဲ့ သက်ရောက်မှုတွေကြောင့် ဖြစ်ပါတယ်။

ဒါကြောင့် ဘာတွေပဲ ဖြစ်လာဖြစ်လာ၊ အဆိုးတွေကို စိတ်ခံစားချက် ရှေ့တန်းတင်ပြီး တိုက်ရိုက် ခံယူလိုက်တာမျိုး မလုပ်ပါနဲ့။ ပထုတ်လိုက်ပါ။ စိတ်ပြောင်းစိတ်လွှဲလိုက်ပါ။ စိတ်တိုစိတ်ပျက်သွားရင်၊ စိတ်အာရုံထွေပြားသွားပြီး၊ အာရုံစိုက်လို့ မရဘဲ ဖြစ်တတ်ပါတယ်။ စိတ်ခံစားချက်ဟာ အင်မတန်မှ သက်ရောက်မှုအားကြီးပါတယ်။

စိတ်ခုသွားလို့ ရှေ့ဆက်မရတဲ့ အခိုက်အတန့်တွေ လူတိုင်း ကြုံဖူးမှာပါ။ စိတ်မသိုး မသန့် ဖြစ်သွားရုံလောက်နဲ့တင် သန့်ရှင်းလတ်ဆတ်တဲ့ အစားအသောက်ကိုတောင် ခါးခါး သီးသီး ငြင်းပယ်ချင်စိတ် ပေါက်လွယ်သလိုပါပဲ။ စိတ်ခံစားချက်ကို လွယ်လင့်တကူ မဖြစ် ပါစေနဲ့၊ အတတ်နိုင်ဆုံး ချုပ်တည်းပါ။ ထိန်းကွပ်ပါ။ ပဲ့ပြင်ပါ။ ပြုပြင်ပါ။ ပြောင်းလဲပါ။ ကိုင်တွယ်ပါ။ စိတ်ကို ထိန်းနိုင်အောင်သာ ကြိုးစားပါ။ စိတ်ရဲ့ ကြိုးကိုင်မှုအောက် မရောက် ပါစေနဲ့။ စိတ်ခံစားချက်ရဲ့ စေခိုင်းမှုနောက် လိုက်ပါသွားရင် အမှားကြီးမှားပြီး၊ အကျိုးနည်း ပါလိမ့်မယ်။ အရှိန်အဝါရှိသူတွေဟာ စိတ်အလိုဆန္ဒနဲ့ စိတ်ခံစားချက်တွေကို အကောင်း ဆုံး ပြုပြင်ထားနိုင်ကြတယ်။ အဲဒီလိုပဲ၊ စိတ်ခံစားချက်ရဲ့ အားနည်းချက်ကို အခွင့်ကောင်း ယူပြီး အကျိုးအမြတ်ထွက်အောင် ဖော်ထုတ်နိုင်ကြပါသေးတယ်။

ကိုယ့်စိတ်ကိုနိုင်အောင် ထိန်းချုပ်နိုင်ရင်၊ ကြည်လင်ရှင်းသန့်တဲ့ အသိနဲ့ အရှိန်အဝါ ကစားပွဲကို အနိုင်ရအောင် တိုက်ခိုက်ယှဉ်ပြိုင်နိုင်ပါလိမ့်မယ်။ အထူးမှတ်ထားဖို့က ဘာပဲ ဖြစ်ဖြစ် မတူညီတဲ့ ရှုထောင့်နဲ့ အရင်ကြည့်ပြီး၊ အသိနဲ့သတိ မြဲအောင်ထားပါ။ တုန့်ပြန် လိုက်မယ့်အစား၊ အခြေအနေတိုင်းကနေ အမြတ်ထုတ်နိုင်အောင် အခွင့်ကောင်းရှာပါ။ ရန်သူရဲ့ ရွှေ့ကွက်ကြောင့် စိတ်ခံစားချက်တွေ ထွေပြားခံလိုက်မယ့်အစား၊ ရန်သူကို တန်ပြန်သဘောနဲ့ တုန့်ပြန်ပြီး၊ ရန်သူရဲ့ စိတ်ကို ဆွပေးပါ။ ဒါမှ ကိုယ်ကျိုးအမြတ်ထုတ်လို့ ရမှာဖြစ်တယ်။

အေဒီသုံးရာစု၊ သုံးပြည်ထောင်စစ်ပွဲကြီးရဲ့ ရေချိန်အမြင့်ဆုံး တိုက်ပွဲကြီးတစ်ခုမှာ၊ ဝေနိုင်ငံပြည့်ရှင် ဖြစ်လာမယ့်၊ ဝေမြို့စားကြီး ချောင်ချောင်ရဲ့ စစ်မက် ရေးရာ အကြံပေးတွေက၊ အရေးပေါ် သတင်းတရပ် တင်လျှောက်လာပါတယ်။ ချောင်ချောင်ရဲ့ စစ်သူကြီးအချို့က ရန်သူတွေနဲ့ ပူးပေါင်း ကြံစည်ထားကြောင်း အချက်အလက် သက်သေအထောက်အထားတွေ တင်ပြလိုက်ပြီး၊ နိုင်ငံတော်အပေါ် သစ္စာဖောက်ဖျက်မှုနဲ့ တခါတည်း ကွပ်မျက်ဖို့၊ တရားမျှတမှုကို ဖော်ဆောင်ပါကြောင်း တင်ပြလျှောက်ထားကြပါတယ်။

ချောင်ချောင်က အမျက်ဒေါသထွက်တာမျိုး မရှိဘဲ၊ ဆိုင်ရာ သက်သေအထောက် အထားအစုံ ယူလာဖို့ စေခိုင်းလိုက်ပါတယ်။ သက်သေအချက်အလက်တွေ စုံလင်သွားတဲ့ အခါမှာ၊ ဘယ်သူမှ မထင်မှတ်ထားတဲ့ အလုပ်ကို လုပ်လိုက်ပါတယ်။ ချောင်ချောင်ကိုယ်တိုင် သက်သေတွေ အားလုံးကို အကြံပေးတွေရှေ့ မီးရှို့လိုက်ပါတယ်။ စစ်မက်ရေးရာ အကြံပေးတွေ အားလုံး တအံ့တဩဖြစ်သွားပြီး၊ ချောင်ချောင်ရဲ့ လုပ်ရပ် မှားယွင်းကြောင်း ဝေဖန်ပြောဆိုကြတယ်။

တရားမျှတမှုနဲ့ စစ်ရေးတော် ပြီးမြောက်မှုမှာ တိုက်ပွဲအနိုင်ရရှိရေးက အချိန်အခါအရ အရေးပိုကြီးတဲ့အတွက်၊ သစ္စာဖောက်တွေကို အသုံးချလို့ရသေးသလောက် အသုံးချရမှာ ဖြစ်သလို၊ အဲဒီ စစ်သူကြီးတွေရဲ့ လက်အောက်က စစ်သည်တပ်သားတို့ရဲ့ ယုံကြည်မှု၊ တပ် တွင်း သစ္စာခံယူမှုတွေကို မပျက်မစီး မယိုယွင်းစေဘဲ၊ စစ်အောင်ရေးအတွက် ဦးစားပေးရ မှာဖြစ်ကြောင်း၊ အကျိုးအကြောင်း ရှင်းပြလိုက်တော့မှ၊ အကြံပေးတွေ အားလုံးက ချောင် ချောင်ရဲ့ အမြော်အမြင်ကြီးပုံကို ချီးကျူး ပြောဆိုကြပါတယ်။

အမျက်ဒေါသဟာ တွေးတောချင့်ချိန်နိုင်စွမ်းကို ပျက်စီးစေတတ်ပါတယ်။ အရှိန်အဝါ ရှိမှုရဲ့ အရင်းအမြစ်ဖြစ်တဲ့ မြော်မြင်နိုင်စွမ်းကို ဘာအကြောင်းနဲ့မှ မပျက်စီး၊ မယိုယွင်းပါစေ နဲ့။ စိတ်ခံစားချက်ကို ထိန်းချုပ်ကိုင်တွယ်နိုင်အောင် အထူးလေ့ကျင့်ပါ။ ကိုယ့်စိတ်ခံစား ချက်ကို ဘာအကြောင်းနဲ့မှ မပျက်စီး၊ မယိုယွင်းပါစေနဲ့။ စိတ်ကို အောင်နိုင်ခြင်းဟာ၊ အရှိန် အဝါကို လက်ဝယ်ရခြင်းပဲဖြစ်တယ်။

ရန်သူရဲ့ စိတ်ကို မြင်အောင် ကြည့်ပါ။ အမူအရာတွေကနေ တဆင့် အကဲခတ်ပါ။ သူ တို့ရဲ့ စိတ်မလုံခြုံမှုကို နည်းပေါင်းစုံသုံးပြီး တိုက်ခိုက်ပါ။ အားနည်းချက်ကို အခွင့်ကောင်း ယူပြီး ထိထိရောက်ရောက် အပိုင်ကြံပါ။ အခြေအနေတိုင်းကနေ အကျိုးထွက်အောင် အမြတ်ထုတ်ပါ။ မကောင်းတာပဲ ဖြစ်လာပါစေ၊ အကြောင်းအကျိုးကို ဆီလျော်အောင် မြော်မြင်တွေးခေါ်ပြီး၊ ကိုယ့်အတွက် အခွင့်သာအောင် ပြောင်းလဲနိုင်စွမ်း ရှိပါစေ။

တည်ငြိမ်တဲ့ ရန်သူရဲ့ ရွှေ့ကွက်ကို ခန့်မှန်းရခက်ပါတယ်။ ရွှေ့လျားမှု မရှိရင်၊ လှုပ်ရှားမှု ကို မှန်းဆလို့ မရပါဘူး။ ဒါပေမယ့် ငြိမ်သက်မှု မရှိဘဲ၊ ယွစိထိုးနေရင်တော့၊ ငါးပွက်ရာ ငါးစာချာသလို၊ ကြိုက်တဲ့ အမြတ် ထုတ်ယူနိုင်ပါလိမ့်မယ်။ ရေကို မွှေနှောက်လိုက်မှ၊ ငါး တွေ ထလာပါလိမ့်မယ်။ ပိုက်သာချဖို့ ပြင်ဆင်ထားပါ။

ကိုယ့်ရန်ဘက်က ဒေါသထွက်လွယ်သူဖြစ်နေခဲ့ရင်၊ အချိန်ပြည့် အမျက်ထွက်အောင် အကြောင်းဖန်ပါ။ သူတို့ရဲ့ စိတ်ခံစားချက်တွေ ဆူပွက်နေအောင် အမြဲ မီးထိုးပါ။ ပြဿနာ တစ်ခုကို နောက်ပဋိပက္ခတွေနဲ့ ဆင့်ပေးပါ။ အခြေအနေ တည်ငြိမ်ခွင့် လုံးဝ မပေးပါနဲ့။ မူး ဝေနေတဲ့သူကို အလဲထိုးဖို့ မခက်ပါဘူး။ ယိမ်းယိုင်နေမှတော့ တွန်းလိုက်ရုံနဲ့ လဲကျသွားပါလိမ့်မယ်။

နည်းဥပဒေသ (၄၀)

အလကားဆိုတိုင်းမမက်နဲ့

သဘောတရား

အလကားဟူသမျှ အန္တရာယ်ရှိတယ်။ တန်ဖိုးရှိရင် ဘယ်အရာမှ အလကား မရနိုင်ဘူး။ အဖိုးထိုက်တန်တာကို အခပေးစရာမလိုဘဲ ရနိုင်ရင် နောက်ကွယ် မှာ လျှို့ဝှက်ထားတဲ့ လှည့်ကွက်တွေနဲ့ မရှုပ်မရှင်းတွေ ရှိနေလိမ့်မယ်။ အဖိုးတန်တဲ့ အရာဟူသမျှ တန်ဖိုးရှိကြတယ်။ တန်ဖိုးအတိုင်း ပေးချေမှသာ ကျေးဇူးစား၊ ကျေးဇူးခံမှုကနေ ကင်းရှင်းနိုင်မယ်။ မလုံစိတ်၊ အငုံစိတ်၊ အပြစ် စိတ်ကနေ လွတ်ကင်းနိုင်မယ်။ လှည့်ကွက်၊ ဆွယ်ကွက်၊ ဖန်ကွက်တွေကနေ လွတ်မြောက်နိုင်မှာဖြစ်တယ်။ တန်ဖိုးအလိုက် အလိုက်တသိ ပေးတတ်ရင် စိတ်သန့်သန့်နဲ့ အပူအပင်ကင်းကင်း လုပ်ကိုင်နိုင်မယ်။ ထူးကဲပြောင်မြောက် မှုမှာ ဖြတ်လမ်းမရှိပါ။ တန်ဖိုးရှိတဲ့ အရာကို အလကားမယူပါနဲ့။ အဖိုးထိုက် တန်ဖိုးကို တန်ဖိုးသိမှုနဲ့ အပေးအယူလုပ်တတ်မှသာ ပညာရှိသူဖြစ်တယ်။ ငွေကြေးဥစ္စာဓနဟူသမျှ အငြိမ်မထားရပါဘူး။ အဝင်အထွက်၊ အသွား အလာ၊ အပေးအယူ ညီညီမျှမျှ လည်ပတ်စီးဆင်းနေပါစေ။ စီးဆင်းမှု မရှိတဲ့ မြစ်၊ ကော့ပြီးပျက်သလို၊ အသွားအလာ မညီတော့တဲ့ ကြွယ်ဝမှုဟာလည်း အမြန်မွဲစေနိုင်ပါတယ်။ ချမ်းသာကြွယ်ဝရုံနဲ့ အရှိန်အဝါ၊ သြဇာမကြီးနိုင်ပါ ဘူး။ ရက်ရောနိုင်တာကမှ သြဇာအာဏာအရှိန်အဝါကို ဆွဲငင်နိုင်မှာဖြစ် တယ်။

နည်းစဉ်

လောဘကြီးတဲ့ လူကြီးတစ်ယောက် ပိုင်ဆိုင်သမျှ ရောင်းချပြီး ရွှေတုံးကြီး ဝယ်လိုက်တယ်။ ဒီတိုင်း ထားထားလို့မရလို့ မြေကျင်းတူးပြီး ဖွက်ထားတယ်။ နေ့တိုင်းလိုလို ပြန်တူးပြီး ရွှေတုံးကို စစ်နေတာကို အလုပ်သမားတစ်ယောက်က မြင်သွားတယ်။ နေ့တိုင်းလာပြီး မြေတူးနေပုံထောက် တန်ဖိုးကြီးတာ တစ်ခုခု ဖွက်ထားတာပဲ ဖြစ်ရမယ်လို့ တွေးလိုက်ပြီး၊ တူးဖော်ကြည့်တော့မှ ရွှေတုံးကို တွေ့သွားတယ်။

နောက်တနေ့မှာ လောဘကြီးတဲ့ လူကြီးက ထုံးစံအတိုင်း မြေကျင်းလာတူး တော့၊ ရွှေတုံးမရှိတော့တာကို သိသွားပြီး၊ ငိုကြွေးချက်မနဲ့ ရင်ဘတ်စည်တီးပြီး ညည်းတယ်။ ငိုသံတွေကြားရတာ စိတ်ပျက်လာတဲ့ လူတယောက်က "ရွှေဝယ် ပြီး သုံးတာလည်း မဟုတ်ဘဲနဲ့၊ မြှုပ်ထားတာများ ခဲတစ်လုံးယူပြီး ရွှေလိုမြှုပ် ထားလိုက်ပါလား၊ ဘာမှ သုံးစားလို့လည်း ရတာမှ မဟုတ်ဘဲ၊ ဘာထူးသေးလို့ လဲ" လို့ လူကြီးကို လှမ်းငေါက်လိုက်တယ်။

အဖိုးထိုက်သမျှ အသုံးချမှသာ တန်ဖိုးရှိတယ်။ သိုဝှက်ထားလို့
အကျိုးမဖြစ်ဘူး

Aesop - ဤစွတ်

အရှိန်အဝါနဲ့ ပတ်သက်သမျှ သူတန်ဖိုးနဲ့ သူရှိတယ်။ ဘယ်အရာမဆို တန်ရာတန်ကြေး တန်ဖိုးကိုယ်စီ ရှိကြတယ်။ အလကား ရနိုင်တာနဲ့၊ ဈေးဆစ်လို့ ရနိုင်တာဟူသမျှ ထိုက်သင့် တဲ့ တန်ဖိုး မရှိလို့ဘဲ၊ ဒါမှမဟုတ် အစွန်းမလွတ်၊ အရှုပ်အရှင်း မကင်းတဲ့ အကြောင်းပါနေ လို့ပဲ။ အရည်အသွေး မမှန်ရင်၊ ဈေးလည်း မမှန်နိုင်ဘူး။ အရည်အသွေးကောင်းမှတော့ ဈေးကောင်းမှာပဲ။ တန်ရာတန်ကြေးကို လက်ခံနိုင်ရမယ်။ သြဇာအာဏာ အရှိန်အဝါရဲ့ သဘောသဘာဝကို နားလည်သူဟာ၊ တန်ဖိုးရှိတဲ့ အရင်းအမြစ်တွေကို တန်ရာတန်ကြေး ပေးပြီး ကာကွယ်စောင့်ရှောက်တတ်ကြတယ်။ ကိုယ်ပိုင်ဖြစ်မှုနဲ့ အညှီအစွန်းကင်းနိုင်မှာ၊ အချုပ်အချယ်မရှိ၊ လွတ်လွတ်လပ်လပ် အကွက်ရွေ့ ကစားနိုင်မှာဖြစ်တယ်။

ငွေကြေးဥစ္စာခန ပေါကြွယ်ဝမှုနဲ့ ရက်ရောမှုတွေဟာ အရှိန်အဝါရဲ့ မရှိမဖြစ် အရင်း အမြစ်တွေ ဖြစ်တယ်။ ရက်ရောနိုင်ခြင်းက တဖက်သားကို နူးနှပ်ပြီးသား ဖြစ်စေတယ်။ တင်းကြပ်မှုတွေကို ဖြေလျော့စေနိုင်စွမ်း ရှိတယ်။ အတားအဆီးတွေကို ဖြိုခွင်းနိုင်စွမ်း ရှိ တယ်။ တဖက်သားရဲ့ စိတ်အခံကို ပျော့ညှံစေပြီး၊ အားနည်းချက် ပေါ်ထွက်လာအောင် ဖော်ထုတ်နိုင်စွမ်း ရှိတယ်။ ငွေကြေးပြည့်စုံခြင်းဟာ လူတွေရဲ့ မက်မောမှုတွေကို ဖြည့် ဆည်းနိုင်စွမ်း ရှိတယ်။ တပ်မက်တွယ်တာမှုတွေကို ပြည့်ဝစေနိုင်တယ်။ ဆာလောင်မွက် သိပ်မှုတွေကို ဝလင်စေနိုင်တယ်။ အလိုရှိသမျှ စိတ်ကူးယဉ်အိပ်မက်တွေကို ဖြစ်ရပ်မှန် အဖြစ် ပုံဖော်ပေးနိုင်စွမ်း ရှိတယ်။ ဒါကြောင့် ငွေကြေးပြည့်စုံမှုနဲ့ ရက်ရောမှုတွေ ရှိနိုင် အောင် အထူးကြိုးစားပါ။

ချမ်းသာကြွယ်ဝမှုဟာ အင်မတန် အန္တရာယ်ကြီးတယ်။ အသုံးမတတ်ရင် ပျက်စီးစေ နိုင်စွမ်း ရှိတယ်။ ငွေကြေးဥစ္စာခနဟာ ကပ်ရောဂါကို ပျောက်ကင်းစေနိုင်စွမ်းရှိတဲ့ အဆိပ်နဲ့ တူတယ်။ နေရာတကျ အသုံးချတတ်ရင်တော့ ရောဂါပျောက်အောင် ကုသနိုင်ပေမယ့်၊ အကိုင်မတတ်ရင် အဆိပ်သင့်စေပြီး၊ အကျိုးနည်းစေနိုင်တယ်။ ငွေကြောင့် ပျက်စီးသူ လုံး ၀ မဖြစ်ပါစေနဲ့။ ငွေဆိုတာ မက်မောသူကို ပျက်စီးစေတတ်ပြီး၊ ခက်ခဲသူကို ရက်စက်တတ် တယ်။ ဒါပေမယ့် အသုံးတတ်သူတွေအတွက်ကျတော့ ငွေဆိုတာ တူရွှင်းလိုပဲ အသုံးချ စရာ တူရိယာမျှသာဖြစ်တယ်။ ငွေသုံးတတ်ပါစေ။

ဝယ်လို့ မရဘူး။ ဂုဏ်ဆိုတာ မြောက်အောင် ဖော်ဆောင်မှသာ ရနိုင်တဲ့ အရာဖြစ်တယ်။ ဒါပေမယ့် ဂုဏ်ကို ငွေနဲ့ လိုက်လို့ ရတယ်။ ဂုဏ်မြောက်နိုင်တဲ့ အလုပ်ကို ငွေနဲ့ ဆောင်ရင် ဂုဏ်ကို လောက်လောက်ငှာ ရနိုင်တယ်။ ငွေနဲ့ လိုက်လို့ ရတဲ့ ဂုဏ်ဟာ၊ အရည်အချင်းကြောင့် မြောက်လို့ ရတဲ့ ဂုဏ်လောက် မမော်မမောက်နိုင်ဘူး။ ငွေလိုက်လို့ ရတဲ့ ဂုဏ်ကြောင့် ရ လာမယ့် အရှိန်အဝါထက်၊ အရည်အချင်းကြောင့် မြောက်ခံရလို့ ရလာတဲ့ ဂုဏ်က အရှိန်အဝါပိုကြီးကဲတယ်။

ဒါကြောင့် အရည်အချင်းရှိအောင်သာ ငွေသုံးပါ။ အရည်အသွေးစစ်၊ အရည်အသွေး မှန်နဲ့ ထူးကဲပြောင်မြောက်သူ ဖြစ်လာရင်၊ မြောက်စားခံရပြီး၊ သူမတူထူးကဲတဲ့ ဂုဏ်ဒြပ် တွေကို ပိုင်ဆိုင်ခွင့် ရလိမ့်မယ်။ သန့်ရှင်းတဲ့ ဂုဏ်နဲ့သာ ဩဇာအာဏာရှိအောင် လုပ်ပါ။ လူ့ တန်ဖိုးကို ငွေနဲ့ ကြေးဖြတ်လို့ မရပါဘူး။ ဂုဏ်အစစ်နဲ့ အဖိုးတက်အောင်လုပ်ရတာပါ။ ငွေအသုံးမတတ်လို့ ဂုဏ်မမြောက်တဲ့အပြင်၊ အရှိန်အဝါကြီးသူချင်း တူပါလျက်နဲ့၊ တန်ဖိုးကို နားမလည်လို့ ဂုဏ်မမြောက်နိုင်သူတွေ ရှိတယ်။ အဲဒီလို လူမျိုးတွေနဲ့ မဖြစ်မနေ ပေါင်းသင်းဆက်ဆံရမယ်ဆိုရင်၊ သူတို့ထက် ပါးနပ်နိုင်ပါစေ။ လူလည်ထက် လူမွတ်ဖြစ် အောင် ကြိုးစားပါ။

သူတို့အပြင် အဖိုးထိုက်တန်တာကို တန်ဖိုး မသိမမြင်နိုင်ဘဲ၊ ကပ်စေးနည်းကြတဲ့ အပေါစား လူချဉ်ဖတ်တွေလည်း ရှိသေးတယ်။ ဟိုမရောက် ဒီမရောက် ငွေကြေးချမ်းသာမှ လောက်နဲ့ မော်ကြားမောက်မာနေကြပြီး၊ လူကြားထဲက မစင်လူးသမားတွေလို ရွံဖို့ကောင်း တဲ့ လူတွေနဲ့ မဖြစ်မနေ တွေ့ကြုံရလိမ့်မယ်။ သူတို့နဲ့ ရင်ဆိုင်ရတဲ့အခါ စင်ကြယ်မှုနဲ့ တုန့် ပြန်တတ်ဖို့ နည်းလမ်းတွေကို လေ့လာထားပါ။

ကိုယ့်ဘက်ကိုယ်ယက်

သူတို့လောက် ငတ်ကြီးကျနိုင်တဲ့သူတွေ သူတို့အပြင် မရှိပါဘူး။ လူတွေအပေါ် ငွေကြေး ချမ်းသာမှုနဲ့ ဖိနှိပ်ပြီး၊ အမြတ်ကြီးစားတတ်သူတွေဖြစ်ပါတယ်။ သွေးအေးကြသူ တွေဖြစ်သလို၊ ရက်စက်နိုင်သူတွေ လည်းဖြစ်တယ်။ ချမ်းသာကြွယ်ဝရေးအတွက် ဘာကို မဆို လုပ်ရဲတဲ့သူတွေဖြစ်ပြီး၊ လက်ဝါးကြီးအုပ်ဖို့ ဝန်မလေးသူတွေ ဖြစ်ပါတယ်။

ဘယ်သူသေသေ ငတေမာပြီးရော စိတ်ဓါတ်ခံလူမျိုးတွေ ဖြစ်တာကြောင့်၊
ဘယ်သူနဲ့ မှ အဆင်မပြေဘဲ၊ အများအားဖြင့် လူ့အဖွဲ့အစည်းပြင်ပကနေ အမုန်းခံပြီး
မွေ့နေတတ်သူ တွေ ဖြစ်ပါတယ်။ သူတို့နဲ့ မဖြစ်မနေ
ပေါင်းသင်းဆက်ဆံရမယ်ဆိုရင်၊ သူတို့မက်တဲ့ “ငွေ” ကိုပဲ “ပြ” ပြီး
အဆွယ်ကောင်းရပါမယ်။ သူတို့ရဲ့ လောဘစိတ်ကို ငါးစာလုပ်ပြီး၊ သူတို့ငတ် စိတ်နဲ့
သူတို့ ငတ်ပြတ်သွားအောင် ပြန်လုပ်ပါ။ မလိုအပ်ရင် ဒီလိုလူတွေနဲ့ ဝေးဝေးရှောင်
အကောင်းဆုံးဖြစ်ပါတယ်။ မပိုင်ဘဲ သူတို့အပေါ် ထိပ်ကွက်လိုက်ရင်၊ တကိုယ်လုံး
မက တဆွေတမျိုးလုံး မွဲပြာကျသွားအောင် လုပ်နိုင်စွမ်း ရှိသူတွေ ဖြစ်တဲ့အတွက်၊
မလောင်းနိုင်ဘဲ မကစားသင့်တဲ့လူတွေ ဖြစ်ပါတယ်။

သူတို့လောက် မက်မောနိုင်တဲ့သူတွေ သူတို့အပြင် မရှိပါဘူး။ သြဇာအာဏာ အရှိန်အဝါရှိသူတွေဟာ အဖိုးထိုက်တန်ရင် တန်ဖိုးအပေါ် ကြေးမဖြတ်ပါဘူး။ တန်ရာ တန် ကြေး ပေးလိုစိတ်ရှိကြပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ကပ်စေးနဲ့တွေကတော့၊ တန်ရာတန်ကြေး မျှ နေလျက်သားနဲ့ အမြတ်ကျန်အောင် ဖဲ့ချန်တတ်ကြပါတယ်။ စရိုက်ဆိုးလိုမျိုး၊ အကျင့်ဆိုးတွေ ဖြစ်တဲ့အတွက်၊ ထိပ်တိုက်တွေ့ရင် ငြင်းခုံရတတ်ပြီး၊ စိတ်ပင်ပန်းဆင်းရဲစေနိုင်စွမ်း ရှိ ကြပါတယ်။ လူမုန်းခံပြီး ငြင်းခုံကြမယ့်လူတွေ ဖြစ်တဲ့အတွက်၊ ဘက်ပြိုင်ပြီး ရင်ဆိုင်ဖို့ မတန်ရင်၊ အလျော့ပေးလိုက်တာက အကောင်းဆုံးပါ။ အန္တရာယ်ရှိတဲ့သူတွေ မဟုတ်ပေ မယ့်၊ အာရုံနောက်မယ့်သူတွေ ဖြစ်တာကြောင့်၊ ရှောင်နိုင်ရင် ကောင်းပါတယ်။

အကျင့်ပျက်

သူတို့လောက် အကျင့်ပျက်နိုင်တဲ့သူတွေ သူတို့အပြင် မရှိပါဘူး။
ငွေကြေးနဲ့ပတ်သက် လာရင် မလိုလောဘ အင်မတန်ကြီးသူတွေ ဖြစ်ပြီး၊
အမြတ်ကြီးရနိုင်ရင် ငွေသုံးဖို့ ဝန် မလေးသူများ ဖြစ်ပါတယ်။ အင်မတန်
ရက်စက်တတ်သူတွေဖြစ်ပြီး၊ ငွေကြေးကြောင့် တပါးသူ ဒုက္ခရောက်နေတဲ့အပေါ်
သာယာမှုယူချင်သူတွေ ဖြစ်ပါတယ်။ ငွေပူကြေးပူအပေါ် အခွင့်ကောင်းယူပြီး၊
နေရာယူချင်သူတွေ ဖြစ်ပါတယ်။ ငွေကြေး ခက်ခဲသူတွေကို ချေးငှား ပြီး၊
သူများဘဝကို ကြိုးကိုင်ခွင့် ရနေတဲ့အပေါ် သာယာတတ်ကြတဲ့ ငွေတိုးသမား၊ ဘဏ်
သမား၊ အပေါင်ခံစားသူတွေ ဖြစ်ပါတယ်။ စေတနာကြောင့် စာနာထောက်ထားပြီး
ကူညီ တာမျိုး လုံးဝ မဟုတ်ဘဲ၊ တဖက်သားဘဝကို ခြယ်လှယ်ခွင့်ရတာကို
အရှိန်အဝါရှိသလိုမျိုး သာယာပြီး ရက်စက်ချင်သူတွေ ဖြစ်ပါတယ်။
သူတို့လိုလူတွေနဲ့ကင်းနိုင်သမျှ ကင်းအောင် နေပါ။ မဖြစ်မနေ
ဆက်ဆံရမယ်ဆိုရင်လည်း၊ သူတို့ လက်ခုပ်ထဲကရေ မဖြစ်အောင် အထူးရှောင်ပါ။

ရက်ရောသူ

သူတို့လောက် သဘောထားကြီးနိုင်တဲ့သူတွေ သူတို့အပြင် မရှိပါဘူး။ ဒါပေမယ့် သူ တို့ရဲ့ သဘောထားကြီးမှ နောက်ကွယ်မှာ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ကျွန်ုပ်ပြုလိုတဲ့ စေတနာဆိုးတွေ ပါနေတတ်ပါတယ်။ ရက်ရောခြင်းဟာ ထိရောက်မှုရှိတဲ့ ကစားကွက်တစ်ခုပါ။ ချောဆီနဲ့တူ ပါတယ်။ တင်းကြပ်မှုတွေအားလုံးကို ဖြေလျော့စေနိုင်ပြီး၊ အဆင်ပြေ လွယ်ကူ ချောမွေ့စေ ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ရက်ရောသူတိုင်း စေတနာကောင်းနဲ့ သဘောထားကြီးကြတာတော့ မဟုတ်ပါဘူး။

တစ်ချို့သော ရက်ရောသူတွေက . အခက်အခဲကြုံတွေ့နေရတဲ့ လူတွေ အပေါ် အကူအညီများစွာ ပေးကမ်းပြီး၊ ဘဝတစ်ခုလုံးကို ကျွန်ုပ်ပြုတဲ့အနေနဲ့ ချုပ်ကိုင်တတ်ကြပါတယ်။ မလွဲသာတဲ့ အခြေအနေ အကြောင်းအရင်းတွေကြောင့် အကူအညီရယူထားရတဲ့ လူတွေရဲ့ အားနာစိတ်၊ မလွဲသာ၊ မခံသာစိတ်ကို အကြောင်းပြုပြီး၊ ကိုယ်ကျိုးရှာ အမြတ်ထုတ်တတ်သူတွေဖြစ်ပါတယ်။ ဒီလိုရက်ရောသူတွေနဲ့ ပေါင်းသင်းဆက်ဆံ ပတ်သက်ရ ရင်၊ ကိုယ့်ဘဝဟာ သူတို့ရဲ့ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ နှိပ်စက်မှုတွေကြောင့်၊ ပင်ပန်းဆင်းရဲနေရပြီး၊ ခိုင်းသမျှကို အားနာစိတ်နဲ့ လိုက်လုပ်ပေးရတဲ့ ရာသက်ပန်ကျွန်ဘဝ ရောက်သွားနိုင်ပါတယ်။

ငွေကြေးချမ်းသာကြွယ်ဝမှုဟာ အရှိန်အဝါရှိခြင်း တစ်မျိုးဖြစ်ပေမယ့်လည်း၊ တည်ငြိမ်တဲ့ အရှိန်အဝါမျိုး မဟုတ်ပါဘူး။ ပိုင်ဆိုင်ထားတဲ့ ဥစ္စာဓနတွေ စီးဆင်းမှု မရှိတော့ ရင်ပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ကုန်ခမ်းသွားရင်ပဲ ဖြစ်ဖြစ် ရှိရင်းစွဲ အရှိန်အဝါဟူသမျှ တခနအတွင်း ပျောက်ဆုံးပျက်စီးသွားနိုင်ပါတယ်။

ဒါကြောင့် အရှိန်အဝါကို ငွေကြေးတစ်ခုတည်းနဲ့ မတည်ဆောက်ပါနဲ့။ ခိုင်မာမှုရှိတဲ့ လူသိထင်ရှားမှု၊ နာမည်ကျော်ကြားမှု၊ လူအများလေးစားခံရမှု၊ ဂုဏ်သိက္ခာရှိမှုတွေနဲ့သာ သြဇာအာဏာ အရှိန်အဝါရှိအောင် ကြိုးစားဖော်ဆောင်ပါ။

နည်းဥပဒေသ (၄၁)

လောင်းရိပ်ခံမဖြစ်စေနဲ့

သဘောတရား

ရှေ့ကြိုဖြစ်သမျှ ပိုကောင်းတယ်လို့ ထင်ခံရတာ မဆန်းပါဘူး။ ဘယ်လောက်ပဲ ကောင်းနိုင်ပါစေဦးတော့၊ နောက်မှပေါ်လာရင် နောက်ဟာအဖြစ်ပဲ ထင်ခံ ရတတ်တယ်။ ထူးချွန်ပြောင်မြောက်တဲ့ လူကြီးသူမနေရာ အစားထိုးခံရသူ ဖြစ်လာတာမျိုး၊ ဒါမှမဟုတ် ကိုယ့်မိဘတွေက နာမည်ကျော်ကြား လူသိများ ထင်ရှားသူတွေ ဖြစ်နေခဲ့ရင်၊ သူတို့ရဲ့ လောင်းရိပ်လွှမ်းမိုးမှုအောက်ကနေ ကင်းလွတ်နိုင်ဖို့၊ သူတို့ထက် အနည်းဆုံး နှစ်ဆသာအောင် ထူးအောင် ကဲ အောင် ကြိုးစားပြီး၊ အောင်မြင်မှုကြီးတွေနဲ့ ဖုံးကာနိုင်မှ နေရာရနိုင်မယ်။ သို့မဟုတ်ရင်တော့ လောင်းရိပ်ခံဘဝမှာ ဘယ်လောက်ပဲ ထူးချွန်နေပါစေ၊ နေရာကောင်း မရနိုင်ဘူး။ သူများအရိပ်ကြောင့် လမ်းပျောက်သူ မဖြစ်ပါစေ နဲ့။ အတိတ်က ဖြစ်ရပ်တွေကြောင့် ကိုယ့် အနာဂတ် အစွန်းအထင်းမခံပါနဲ့။ ကိုယ်ပိုင်ဖြစ်မှုကို ပေါ်လွင်ထင်ရှားအောင် လုပ်ပါ။ မတူညီတဲ့ ထိုးဖောက်မှု နည်းစဉ်တွေနဲ့ အစားထိုးနိုင်အောင် ကြိုးစားပါ။ အမြဲလိုလို လွှမ်းမိုးချုပ်ကိုင် နေတတ်တဲ့ ဖခင်ရဲ့ ကြိုးတွေကို ဖြတ်ပစ်ပါ။ အမွေအနှစ်ဟောင်းတွေကို အစဉ်အလာသစ်တွေနဲ့ အစားထိုးပစ်ပါ။ ခေတ်ဟောင်းက အရှိန်အဝါတွေကို ခေတ်သစ်ရဲ့ အဆီအနှစ်တွေနဲ့ ဆေးကြောသုတ်သင်လိုက်ပါ။

ရှေ့ဦးပထမ ဦးစွာလုပ်သမျှ တန်ဖိုးထားခံရတယ်။ အရေးပါအရာရောက်တဲ့ နယ်ပယ်ဆိုရင် ပိုလို့တောင် ချီးမြှောက် ပစားခံရတတ်တယ်။ ပြိုင်ဘက်တွေ အချင်းချင်း သူမသာ၊ ကိုယ်မသာ အနေအထားမှာ ရှေ့ဆက်ဖို့ ခက်ခဲနေကြပေ မယ့်၊ အများထက် အရင် ရှေ့လက်ဦး ရယူထားပြီး အခွင့်သာမှုကို ရယူပါ။ နောက်လူ မထူးသေးသရွေ့ လက်ဦးပထမ ကျော်စွာဖြစ်ခွင့်ရကြတာ သဘာဝ ပါ။ ကျော်ကြားမှုဆိုတာက အမွေအနှစ်ဖြစ်ပြီး၊ ဆက်ခံရတဲ့ ဂုဏ်ဝိသေသမျိုး ဖြစ်တယ်။ လက်ဦးပထမ ရှေ့ဦးလူက ကျော်ကြားမှုရဲ့အနှစ်သာရ အကျိုးကျေးဇူး တွေ အားလုံးကို လက်ဝါးကြီးအုပ်သွားမှာ ဖြစ်တဲ့အတွက်၊ နောက်မှ ပေါ်လာ သမျှ အားလုံးဟာ ကောင်းနေထူးနေတော်နေကဲနေရင်တောင်၊ လက်ကျန် လောက်ပဲ ခံစားခွင့်ရကြပြီး၊ အများအားဖြင့် အတုခိုးသမားတွေအဖြစ် အထင်လွဲ ခံရတတ်တယ်။

နောက်လူတွေအနေနဲ့ ဘယ်လောက်ပဲ ထူးကဲပြောင်မြောက်အောင် ကြိုးပမ်း အားထုတ်နိုင်ကြပါစေ၊ အများအမြင်မှာ ရှေ့ဦးလူကသာ ထူးနေသာနေစမြဲဖြစ် ပါတယ်။ ဒါကြောင့် နောက်လူဖြစ်နေခဲ့ရင်၊ ရှေ့လူရဲ့ အရိပ်အောက် မကျရောက် ပါစေနဲ့။ လောင်းရိပ်ကနေ ကင်းလွတ်ပြီး၊ တသီးတသန့် ရပ်တည်နိုင်အောင် အခြားသော အောင်မြင်မှုတွေနဲ့ ထူထောင်ပါလေ။ အောင်လံကို လွှင့်ထူခဲ့တဲ့ ပထမဆုံးလူကိုသာ လူတွေ မှတ်ထားကြမှာဖြစ်ပြီး၊ အောင်လံကို လဲမကျအောင် ထိန်းသွားကြမယ့်၊ နောက်လူတွေကိုတော့ အဖတ်လုပ်ချင်မှ လုပ်ကြမှာ ဖြစ်တဲ့ အတွက်၊ ဒုတိယအကောင်းဆုံး အဖြစ်ခံမယ့်အစား ပထမတန်းစားဖြစ်အောင် သာ ကြိုးစားပါ။

ဘလံတဆာ ဂရေလျံ - ပညာနီတိဆုံးမစာ အမှတ် (၆၄)

ဘင်္ဂလားနယ်၊ ဆူမတြားဒေသ စတဲ့ နယ်မြေတွေရဲ့ ပဝေသဏီယခေတ်က ခေါင်း ဆောင်တွေဟာ သက်ဆိုင်ရာ လူ့အဖွဲ့အစည်းအပေါ် နှစ်အနည်းငယ်လောက်ပဲ အုပ်ချုပ်ခွင့် ရကြပါတယ်။ အုပ်ချုပ်ခွင့် သက်တမ်းပြည့်တာနဲ့ ဓလေ့ထုံးတမ်း အစဉ်အလာအရ အသတ် ခံရပါတယ်။ ခေါင်းဆောင်တွေကို လိုတာထက် ပိုပြီး အာဏာယစ်မူးတာမျိုး

မဖြစ်အောင်ကြိုတင်ကာကွယ်တဲ့ မဖြစ်မနေ လုပ်ရတာမျိုး ဖြစ်ပါတယ်။ လူသာသေသွားပေမယ့် နာမည်တော့ မသေပါဘူး။ ဂုဏ်ပြုခံ နတ်ဘုရားစာရင်းသွင်းပြီး ကိုးကွယ်ပစားခံရပါတယ်။ အဲဒီလိုနဲ့ပဲ နောက်ထပ် ရွေးကောက်တင်မြှောက်ခံရတဲ့ အုပ်ချုပ်သူ အသစ်က၊ နဂို ခေါင်းဆောင်တွေ ဆက်ခံခဲ့ကြတဲ့ ရာထူးဂုဏ်ရှိန်တွေနည်းတူ တဖန် ပြန်ဆက်ခံခွင့် ရသွား ပြန်ပါတယ်။

ပါးစပ်ပြော ရာဇဝင်တွေနဲ့ ဒဏ္ဍာရီဆန်ဆန် ဇာတ်လမ်းတွေကို ကြည့်လိုက်ရင်၊ သူရဲကောင်းအဖြစ် စာရင်းသွင်းခံရတဲ့ ဓာတ်လိုက်မှာ လောင်းရိပ်ခံစရာ ဖခင်မျိုး မရှိတာ များတယ်။ တမင်သက်သက် ထည့်မပြောတာတွေလည်း ဖြစ်နိုင်သလို၊ ဖယ်ထုတ်တားတာ မျိုးလည်း ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။ ဥပမာ - ယဟူဒီ (ဂျူး) လူမျိုးတွေရဲ့ ပရောဖက် တမန်တော် မောရှေနဲ့ စစ်မင်းဧကရာဇ် မဟာ အလက်ဇန္ဒားတို့ရဲ့ ဒဏ္ဍာရီအရ၊ တမန်တော် မောရှေဆို ရင်၊ မိဘမဲ့အဖြစ် ဇာတ်နာထားတယ်။ မိခင်ဖခင်တွေရဲ့ လောင်းရိပ်ကို တမင် ကင်းလွတ် သွားသလို ဓာတ်လမ်းဆင်ထားတာကို သိနိုင်တယ်။ သမိုင်းဇာတ်လမ်းအရ မဟာ အလက် နွားရဲ့ ဖခင်ဘယ်သူလဲဆိုပြီး ကြည့်လိုက်ရင်၊ ဂျူပီတာနတ်ဘုရားကြီး အန်မွန်ရဲ့သား အဖြစ် တင်စားထားတာကို တွေ့ရတယ်။ သမိုင်းမှတ်တမ်းတွေ ရေးထိုးထားတဲ့ ကျောက်စာ တွေထဲမှာကို ရေးထားတာပါ။ (Philip of Macedon) မက်ဆီဒုန်ဘုရင် ဖိလစ်က အလက်ဇန္ဒားရဲ့ ဖအေမှန်း လူတိုင်း သိတာပဲ။ ဒါပေမယ့် ဖခင်ဆိုတဲ့ ပုံရိပ်ကြောင့် သူရဲကောင်းတွေရဲ့ အောင်မြင်မှုတွေ သေးသိမ်သွားစေချင်လို့ တမင် ဖျောက်ဖျက်ခဲ့ကြ တာပါ။

အတိတ်ဟာ သူရဲကောင်းတွေရဲ့ ကိုယ်ပိုင်ဖန်တီးနိုင်ခွင့်အပေါ် ကာဆီးသလို ဖြစ် တတ်ပါတယ်။ ဘယ်လောက်ပဲ ထူးချွန်ပြောင်မြောက်သူကြီး ဖြစ်နေပါစေ၊ ဖခင်လုပ်ခဲ့ သလို လိုက်လုပ်ရမှာဖြစ်ပြီး၊ ဖခင်ရဲ့ အမွေအနှစ်အတိုင်း ဆက်ခံရမှာပါ။ အစဉ်အလာနဲ့ ဓလေ့ထုံးတမ်းကို ဦးညွှတ်ပြီး ကျေနပ်ကြရမှာပါ။ အတိတ်ရဲ့ လွှမ်းမိုးမှုတွေဟာ ရံဖန်ရံခါ မှာ တိုးတက်မှုကို ကာဆီးထားသလို ဖြစ်သွားတတ်ပါတယ်။

အတိတ်ရဲ့ လောင်းရိပ်အောက်ကနေ လွန်မြောက်သွားစေနိုင်မယ့် နည်းလမ်းတွေ ရှိပါ တယ်။ အလွယ်ကူဆုံးနဲ့ အထိရောက်ဆုံးသော နည်းကတော့၊ အတိတ်က ဖြစ်ရပ်တွေကို သေးသိမ်သေးနပ်သွားအောင် ပြုလုပ်ခြင်းပါပဲ။ အဲဒီလို

လုပ်တဲ့နေရာမှာ၊ ဂုဏ်သိက္ခာကို ကစားတတ်ဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။ ဝိသေသ
လက္ခဏာနဲ့ ဂုဏ်ပုဒ်တွေကို အသုံးပြုပြီး၊ အစား ထိုးခြင်းနည်းနဲ့
အတိတ်လောင်းရိပ်တွေကို ချေဖြတ်တာမျိုးပါ။ စုဒ္ဓသမ လွှဲ ဆိုရင် သူ့ထက်သာ
ပြိုင်စံရှား သူမတူ ထူးကဲတဲ့ ဘုရင်မျိုး ဖြစ်ချင်တာကြောင့်၊ နေမယ့် နန်းတော်ကို
တောင်မှ အစဉ်အဆက် နေထိုင်ခဲ့တဲ့ နန်းတော်ဟောင်းမှာ မနေဘဲ၊
ထူးခြားပြောင်မြောက် တဲ့ ဗိသုကာလက်ရာစုံနဲ့ နန်းတော်သစ်ကို ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျ
ကြပ်မတ်တည်ဆောက်ပြီး မှ၊ နေဘုရင်ဘွဲ့ခံပြီး မော်ကြားသူဖြစ်ပါတယ်။
သူတည်ဆောက်ခဲ့တဲ့ Versailles - ဗာ ဆိုင်းနန်းတော်ကြီးကို ကမ္ဘာ့အကြီးဆုံးနဲ့
အခမ်းနားဆုံး နန်းတော်ကြီးအဖြစ် သမိုင်း မှတ်တမ်းတင်ထားပါတယ်။

နေဘုရင်ရဲ့ ဘဝသင်္ခန်းစာကို အတုယူပါ။ အရှိန်အဝါကြီးမားနိုင်ဖို့
ဘာပဲလုပ်လုပ် သူများထက် သာနိုင်မှ လုပ်ပါ။ ကိုယ့် ကြိုးပမ်းအားထုတ်မှုကို
ကျော်ဖြတ်နိုင်မယ့် ပုံတူမရှိ နိုင်အောင် ဖော်ဆောင်ပါ။ မျက်ကွယ်ပြုခံ မဖြစ်အောင်
သိသာထင်ရှားစွာ လုပ်ပြနိုင်မှ လုပ် ပါ။ မတူညီမှုတွေကို သိသာကွဲပြားအောင်
လုပ်ပြပါ။ ကိုယ်ပိုင်ဖြစ်မှုကို သိသာအောင် လုပ် ပြပါ။ ကိုယ့်ရဲ့ ဂုဏ်ထူး၊ ဝိသေသ၊
လက္ခဏာတွေကို ပေါ်လွင်အောင် လုပ်ပြပါ။ မနိုင်သေး ဘဲ မချိုင်ပါနဲ့။ ပိုင်နိုင်မှ
အခိုင်လိုက် ချိုင်ချပါ။

ဒီနေရာမှာ ထပ်ပြောချင်တဲ့ အကြောင်းက၊ အမြင်ကျဉ်းပြီး၊ မိုက်မဲရာကျတဲ့
အယူ အဆတွေကို အဟုတ်ကြီး မှတ်နေတဲ့ လူတွေ သက်သက်ရှိနေတယ်
ဆိုတာပါပဲ။ ခေတ် အဆက်ဆက် အဲဒီလို လူအန္တတွေ ရှိခဲ့ပြီး၊
အပ်ကြောင်းထပ်နေလောက်အောင်ကို ရူးမိုက် ကြတာများ ယုံနိုင်စရာတောင်
မရှိဘူး။ သူတို့အမြင်အရ အဲဒီလို မိုက်မဲနိုင်ရင်ပဲ အရှိန်အဝါ၊ ဩဇာအာဏာ
ကြီးမားမြင့်မြတ်နိုင်မယ်လို့ ထင်တတ်ကြတယ်။

အတိတ်မှာ သူမတူ ထူးကဲပြောင်မြောက်ခဲ့တဲ့ လူတွေအတိုင်း အတုခိုး
လုပ်နိုင်ရင်၊ သူတို့နည်းတူ အရှိန်အဝါကြီးလိမ့်မယ်လို့ ထင်တဲ့သူတွေလောက်
အသိဉာဏ် သေးနပ်တာ မရှိဘူး။ သူတို့ အမြင်မှာ ထင်ထားကြတာက၊
အလက်ဇန္ဒားလို လိုက်လုပ်နိုင်ရင်၊ အလက် နွားရဲ့ အရှိန်အဝါမျိုး ရနိုင်မယ်တဲ့လေ။
မဖြစ်နိုင်တာကိုမှ မှန်းဆတတ်ကြတဲ့ သူတို့ လောက် မိုက်မဲနိုင်မယ့်သူ
ထပ်တူမရှိနိုင်ဘူး။ အတုယူတာက မမှားပေမယ့်၊ အတုခိုးပြီး အသွင်ယူတာ
ရှက်ဖို့အင်မတန်ကောင်းတယ်။ ရှိရင်းစွဲ ဂုဏ်သိက္ခာတောင် ကျဆင်းသွား နိုင်တယ်။

အတိတ်ကို အတိတ်မှာပဲ ချန်ထားလိုက်ပါ။ သင်္ခန်းစာယူဖို့ အတုယူပါ။ ထပ်တူ အဖြစ် အတုခိုးဖို့ မကြိုးစားပါနဲ့။ ရူးမိုက်တာက ဘယ်နေရာမှာမှ မကောင်းပါဘူး။

နောက်ဆုံးအနေနဲ့ အထူး သတိပေးချင်တဲ့အချက် ကျန်သေးတယ်။

အလျှံပယ်ပေါများပြီး၊ ချမ်းသာကြွယ်ဝပြီမို့၊ အပျင်းကြီးပြီး၊ အလုပ်မလုပ်ချင်တဲ့သူတွေရဲ့ အမြင်မှာ၊ အရှိန်အဝါဆိုတာ အခြေကျအောင် တည်ထားနိုင်ရင် ပြုပျက်စရာ အကြောင်း မရှိတော့လို့၊ ပစ်ထားလို့ရတယ်လို့ တွေးတာဟာ အင်မတန် မှားတယ်။ ကိုယ့် လည်ပင်း ကိုယ်တိုင် ကြိုးကွင်းစွပ်နေတာနဲ့ တူတယ်။ သာယာစိတ်ကြောင့် ဘဝမေ့တာမျိုး လုံးဝ မဖြစ်စေနဲ့။

ဘယ်လို အောင်မြင်မှုပဲ ဖြစ်ဖြစ်၊ တစ်ခနတာပဲ ခံနိုင်ရည်ရှိတာကို လုံးဝ မမေ့ပါနဲ့။ ကိုယ့်အောင်မြင်မှုကို နောက်ထပ် တိုးတက်မြင့်မား ထူးကဲတဲ့ အောင်မြင်မှုတွေက အစား ထိုးသွားမှာပါ။ အဲဒီလို အစားထိုးတဲ့ နေရာမှာ ကိုယ်တိုင်က စံချိန်တင် တိုးတက်သွားနိုင်လို့ အစားထိုးမလား၊ ဒါမှမဟုတ် အရှက်တကွဲ အကျိုးနည်းပြီး သူများရဲ့ ကြိုးပမ်းအားထုတ်မှု ကြောင့် အစားထိုးခံရတဲ့ ဘဝ အရောက်ခံမလားဆိုတာကို သေချာ တွေးတောဆင်ခြင်ပါ။ အရှိန်အဝါဆိုတာ အမြင့်ဆုံး မရှိပါဘူး။ ရောက်နိုင်ပေါက်နိုင်သလောက် လမ်းများတဲ့ ခရီး မျိုးဖြစ်ပါတယ်။ လက်ဦးမှုကို ကိုယ်တိုင် ရအောင်ယူရင်ယူ၊ မယူနိုင်ရင် နေရာလုခံရပြီး၊ တပါးသူတွေက လက်ဦးသွားပါလိမ့်မယ်။

မပြီးနိုင်မဆုံးနိုင်တဲ့ အပြေးပြိုင်ပွဲကြီးမှာ၊ အပျင်းကြီးပြီး နားဖို့ မတွေးလိုက်ပါနဲ့။ နေရာဝင်လုမယ့် သူတွေ ပတ်ပတ်လည် ဝိုင်းနေမယ့်အချက်ကို မမေ့မလျော့ မှတ်ထားပါ။

အတုခိုးသမား မဖြစ်စေနဲ့၊ အတုယူပြီး ကိုယ်ပိုင်ဖြစ်မှုနဲ့ မားမားမတ်မတ် ရပ်တည်နိုင် အောင် ကြိုးစားပါ။ လမ်းများစွာ ရှိပေမယ့်၊ လမ်းတိုင်းက ချောမွေ့နေမှာတော့ မဟုတ်ပါ ဘူး။ လမ်းသစ်ထွင်မယ်ဆိုရင် ရှိပြီးသား လမ်းတွေထက် ပိုခက်ခဲကြမ်းတမ်းနိုင်ပါတယ်။ အောင်မြင်မှုမှာ ဖြတ်လမ်း

မရှိတာကို မမေ့နဲ့။ အောင်မြင်မှုလမ်းဆိုတာ ဘယ်လောက်ပဲ ခရီးဝေးနေပါစေ၊
လျှောက်တတ်ဖို့နဲ့ လျှောက်နိုင်ဖို့ပဲ အရေးကြီးတာဖြစ်တယ်။

သူများခြေရာအတိုင်း လိုက်လျှောက်လို့ သူများရောက်တဲ့ ပန်းတိုင်ကို
ရောက်ကောင်း ရောက်နိုင်ပေမယ့်၊ သူများတတွေ ရင်ဆိုင်ခဲ့ရတဲ့ အန္တရာယ်တွေကို
ကိုယ်တိုင်က ခံနိုင်ရည် ရှိပါ့မလား ချင့်ချိန်ပါ။ လမ်းရိုးနောက် မလိုက်နဲ့။
လမ်းသစ်ထွင်ပြီး ကိုယ့်လမ်းကိုယ် လျှောက်တာပဲ ကောင်းပါတယ်။

နည်းဥပဒေသ (၄၂)

သင်းပင်းကွဲအောင် ခေါင်ကိုတည်တိုက်ပါ

သဘောတရား

ပြဿနာအများစုရဲ့ ဇစ်မြစ်ကို ကြည့်လိုက်ရင် မားမားမတ်မတ် ရပ်တည်နေမယ့် 'အမွေသမား' ရှိနေတတ်တယ်။ ပြတ်သားသလောက်၊ ခေါင်းမာတဲ့သူ၊ သနားပြုပြီး ရက်စက်နိုင်သူမျိုးတွေ ဖြစ်တယ်။ အဲဒီလိုလူမျိုးတွေကို လှုပ်ရှားခွင့် ပေးမိလိုက်ရင်၊ သူ့ရွေ့ကွက်အောက် ရောက်နေသမျှ လူတိုင်းကို ပြေးခွင့် မပေးဘဲ သိမ်းကျုံးဝါးမြို့ သွားလိမ့်မယ်။

ရန်သူဘက် စပြီး လှုပ်ရှားလာမယ့် ရွေ့ကွက်ကို မစောင့်ပါနဲ့၊
အဆင်ပြေချောမွေ့ သွားအောင်ဆိုပြီး

ယောင်လို့တောင်သူတို့နဲ့ညှိနှိုင်းဖို့မတွေးလိုက်နဲ့၊
ညှိနှိုင်းရေးထက်ဝါးမြိုရေးကိုပဲစိတ်အားထက်သန်ကြသူတွေဖြစ်တဲ့အတွက်၊
သူတို့ခွင့်ထဲရောက်သွားနိုင်တယ်။ သူတို့နဲ့ မလွဲမသွေ ရင်ဆိုင်ကြုံတွေ့ရလိမ့်မယ်၊
အကြောင်း အမျိုးမျိုးကြောင့် သူတို့နဲ့ ပတ်သက်ရရင်၊ အကောင်းဆုံးသော
တန်ပြန်တိုက်ခိုက် နည်းက သူတို့ရဲ့ လူမှုပေါင်းသင်းဆက်ဆံခွင့် စက်ဝန်းကို
ကျဉ်းသထက် ကျဉ်း မြောင်းအောင် လုပ်ပါ။ အပယ်ခံဖြစ်သွားအောင်
နည်းမျိုးစုံသုံးပြီး အချိတ်အဆက် ဟူသမျှ ဖြတ်တောက်ပစ်ပါ။

ရန်သူရဲ့ ခွန်အားအရင်းအမြစ်ကို သိအောင်လုပ်ပြီး၊ ဖျက်ဆီးပါ။
ရန်သူအင်အား သင်းပင်းကွဲသွားအောင် သက်ဆိုင်ရာ ခေါင်းဆောင်တွေကို
ဦးတည်တိုက်ခိုက်ပါ။ အင်အားကြီးသူကို အင်အားချင်းယှဉ်ပြီး မတိုက်ရ။
အင်အားကြီးသူရဲ့ အင်အား အရင်းအမြစ်ကို အဘက်ဘက်ကနေပြီး
ဖဲ့ချွေတိုက်ခိုက်ပါ။ တစတစ ပဲ့ကြွေသွား ရင် အင်အားစုဖို့ ခဲယှဉ်းသွားပြီး၊ ဟာကွက်၊
ပျော့ကွက်တွေ ပေါ်ထွက်လာလိမ့်မယ်။ အခွင့်ကောင်းယူပြီး အပိုင်ကြံပါ။

樹倒猢猻散

သစ်ပင်လဲရင် မျောက်အုပ်ကွဲတယ်။ တရုတ်စကားပုံ

အရင်ခေတ်ကာလတုန်းကတော့ တိုင်းနိုင်ငံတွေကို မင်းဘုရင်တွေနဲ့ မူးကြီးမတ်ရာ ဝန်ကြီးတွေက စုပေါင်း အုပ်ချုပ်ကြတယ်။ လူနည်းစုတစ်ခုကသာ အခွင့်ထူးခံ အာဏာကို အသုံးချခွင့် ရခဲ့ပါတယ်။ ရာစုနှစ်များစွာ ပြောင်းလဲလာခဲ့တဲ့နောက်မှာ၊ အာဏာဩဇာရဲ့ လည်ပတ်ကျင့်သုံးပုံ ပြောင်းလဲလာပြီး၊ တဖြည်းဖြည်းချင်း အများကို ကိုယ်စားပြုတဲ့ အာဏာအသွင် ရှိလာတယ်။

ဒီသဘောသဘာဝကြောင့် အာဏာဆိုတာက အုပ်စုတစ်ခုမှာပဲ ဗဟိုပြုတာမဟုတ် တော့ဘဲ၊ အများနဲ့ ဆိုင်တဲ့ အများပိုင် အရာဝတ္ထုလို ဖြစ်သွားခဲ့တယ်။ အမှန်တော့ အာဏာ ဆိုတာက အပြောင်းအလဲ မရှိပါဘူး။ ကျင့်သုံးသူတွေသာ ပြောင်းလဲသွားတာ ဖြစ်ပါတယ်။ အနှစ်သာရ သဘောသဘာဝအားဖြင့် အာဏာဆိုတာ နဂိုအတိုင်းပါပဲ။

လူထုတစ်ရပ်လုံးအပေါ် ဖိနှိပ်ချုပ်ချယ်တတ်တဲ့ အာဏာရှားတွေရှိပြီး၊ လူ့အသက် သန်းပေါင်းများစွာကို သေကြေပျက်စီးစေနိုင်လောက်တဲ့ အာဏာအလွဲသုံးစားသူတွေ ရှိ သလို၊ သက်ဆိုင်ရာ နယ်ပယ်၊ ဝန်းကျင်၊ အသိုက်အမြုံလေးမှာ အရှိန်အဝါ၊ ဩဇာရရေး အတွက် အမျိုးမျိုး လှည့်စား၊ ဖျံ့ကျနေတတ်တဲ့ ရာထောင်ချီ မက အာဏာရှားပေါက်စတွေ လည်း အများကြီး ရှိပါတယ်။

ဘယ်လိုသင်းပင်းအုပ်စု ဖြစ်နေပါစေ၊ သက်ဆိုင်ရာ နယ်ပယ်၊ ဝန်းကျင်၊ အသိုက်အမြုံ မှာမဆို၊ ဖြန့်ကျက်ထားတဲ့ အာဏာစက်ဝန်းရှိနေပြီး၊ အဲဒီ အရှိန်အဝါတွေကို အချုပ်အနေနဲ့ ဆုပ်ကိုင်ထားမယ့် လူတွေ ရှိကို ရှိပါတယ်။ တစ်ယောက်လည်း ဖြစ်နိုင်သလို၊ လူတစ်စု လည်း ဖြစ်ချင်ဖြစ်မှာပါ။

အရှိန်အဝါရှိသူ၊ သြဇာအာဏာရှိသူတွေ ကိုယ့်အနားဝန်းကျင်မှာ ရောက်လာ၊ ရှိလာခဲ့ ရင်၊ ဝန်းရံလိုကြပြီး၊ အရှိန်အဝါရဲ့ အစွမ်းသတ္တိတွေကို မျှယူခံစားချင်ကြပါတယ်။ လုပ်ရဲခက်ရဲသမားတွေ ကိုယ့်အမျိုးထဲ ရှိရင်ပဲ၊ တစ်ခုခု ဖြစ်လာခဲ့ရင် ကိုယ်စား ကာကွယ်ခုခံခိုင်း တာမျိုး၊ အားကိုးလိုစိတ်၊ စေခိုင်းချင်စိတ်တွေက အရှိန်အဝါရဲ့ အစွမ်းသတ္တိတွေကို မျှယူ ခံစားလိုသူတွေရဲ့ လူ့စိတ် လူ့သဘောသဘာဝအစစ်ဖြစ်ပါတယ်။

ဒီသဘောသဘာဝကို လက်မခံရင်တော့ အမှားကြီး မှားသွားပါလိမ့်မယ်။ ရှိပြီးသား အရင်းအမြစ်နဲ့ စွမ်းရည်တွေကို အသုံးမချဘဲ ပစ်ပယ်ရာကျသွားသလို၊ မိုက်မဲရာကျပါ တယ်။ အရှိန်အဝါရှိလိုသူတွေဟာ ဘယ်တော့မှ အချိန်မဖြုန်းသလို၊ ရှိနေတဲ့ အရင်းအမြစ် ကိုလည်း အလဟဿ ကုန်ခမ်းအောင် မလုပ်ကြပါဘူး။ နေရာတကျ အသုံးချတတ်ကြပါတယ်။

အပြင်မှာတော့ အာဏာရှိသူတွေက သူတို့ လုပ်ပိုင်ခွင့်တွေကို မျှဝေကျင့်သုံးခွင့်ပေး ထားသလိုမျိုး၊ ဟန်ဆောင်ကောင်းနေပါလိမ့်မယ်။ ဒါပေမယ့် တကယ့်တကယ် အခွင့် အာဏာဆိုင်ရာ ကျင့်သုံးရပြီဆိုရင်တော့၊ သူတို့လို .. လူနည်းစုကပဲ . အရာအားလုံးကို ချုပ်ကိုင်ထားတတ်ကြတာပါ။ ပါးစပ်က ဘယ်လောက်ပဲ ဒီမိုကရေစီပြောပါစေ၊ လူထုရဲ့ အာဏာကို ကိုယ်စားယူထားပါလို့ နာမည်ကောင်းပေးထားပါစေ၊ အာဏာကို ယူထားသူ တွေကသာ အာဏာရှင်တွေ ဖြစ်သွားပြီး၊ သူတို့မှာပဲ အရှိန်အဝါရှိသွားတာပါ။ လူထုကို အာဏာရှင်သဘောမျိုး မြှောက်ပင့်ပေးပြီး၊ တဖက်လှည့် ကိုယ်ကျိုး ပြန်ထုတ်တာမျိုးဖြစ် ပါတယ်။ ရှင်းရှင်းပြောရရင် ကလေးကို မြှောက်ပြောပြီး၊ အလုပ်ခိုင်းတာနဲ့ တူပါတယ်။

ဘယ်လို ပြဿနာပဲ ဖြစ်လာပါစေ၊ ပဋိပက္ခကြီးတွေရဲ့ နောက်ကွယ်အကြောင်းအရင်း၊ ဆစ်မြစ်ကို ကြည့်လိုက်ရင်၊ အရာအားလုံးကို ကြိုးကိုင်ချယ်လှယ်နေတဲ့ လူအုပ်စု သက်သက် ရှိကို ရှိနေပါတယ်။ လူသိထင်ရှား ရုပ်လုံးထွက်ပြတာမျိုး မရှိပေမယ့်၊ သူတို့ရဲ့ အရိပ်အယောင်နဲ့ အရှိန်အဝါက နယ်ပယ်တိုင်းမှာ လွှမ်းမိုးထားတတ်ကြပါတယ်။

မိသားစုပြဿနာဆိုင်ရာ လက်တွေ့ ဆန်းစစ်မှု တစ်ခုမှာ ဒေါက်တာ မီလ်တွန် အဲရစ် ဆန် ရှာတွေ့ခဲ့တဲ့ အဖြေက အတော်လေး

စိတ်ဝင်စားဖို့ကောင်းတယ်။ မိသားစုတစ်ခုရဲ့ အိမ်တွင်း ပေါင်းသင်းဆက်ဆံရေး အဆင်မပြေမှုတွေ များလာပြီး၊ ပုံမှန်အတိုင်း လည်ပတ် မှု မရှိနိုင်ဘဲ၊ အလွဲအချော်၊ အမှားအယွင်း များနေရင်၊ မိသားစုဝင်တွေထဲမှာ အမွေတော်တဲ့ ပြဿနာကောင် ရှိနေလို့ပါ။

မိသားစုတိုင်းမှာ ပြဿနာတစ်ခုပြီး တစ်ခု ရှာနေတတ်တဲ့ အမွေကောင် တစ်ကောင် အမြဲပါလာတတ်တယ်။ အဲဒီလို အမွေသမားရှိတဲ့ မိသားစုတွေက အများအားဖြင့် အိမ်တွင်း ပေါင်းသင်းဆက်ဆံရေး အဆင်မပြေမှု များတယ်။ တခြားမိသားစုတွေနဲ့ မတူဘဲ၊ အမြဲတမ်း တကျက်ကျက် ဖြစ်နေတတ်တယ်။ စိတ်ပညာရှင် ဒေါက်တာ မီလ်တွန် အဲရစ် ဆန်ရဲ့ အဆိုအရ၊ အဲဒီလိုမိသားစုတွေအနေနဲ့ အမွေကောင်က ဘယ်သူဖြစ်မလဲ ဆိုတာ သေချာသွားအောင် စစ်ထုတ်ရမယ်တဲ့။ တရားခံပေါ်လာရင် အရာအားလုံး အဆင်ပြေသွား နိုင်ပါတယ်။ တချို့ မိသားစုတွေမှာတော့ အမွေကောင်က ဘယ်သူ့ဘယ်ဝါစသဖြင့် သိသာ ပေမယ့်၊ တစ်ချို့ မိသားစုတွေမှာကျတော့ အမွေကောင်က ပုန်းနေတတ်တယ်။ မခုတ် တတ်တဲ့ ကြောင်လိုလို နေနေပြီး၊ သူလိုလို ငါလိုလိုနဲ့ နောက်ကွယ်ကနေ လုပ်ချင်တိုင်း လုပ်တတ်ကြတယ်။ အဲဒီလိုမျိုး ဆိုရင်တော့၊ တရားခံပေါ်လာဖို့ မလွယ်ပါဘူး။

အမွေသမားတွေက ပြဿနာတွေကနေ အခွင့်ကောင်းယူတတ်တဲ့သူတွေ ဖြစ်ပါ တယ်။ ဒီအချက်ကို အခြေခံပြီး ကိုယ့်မိသားစုမှာ ပြဿနာတွေ တက်တိုင်း ဘယ်သူက အကျိုးဖြစ်သွားတတ်လဲဆိုတာ သတိထားကြည့်လိုက်ရင်၊ တရားခံပေါ်လာပါလိမ့်မယ်။ အမွေကောင်တွေကို အပိုင်ကိုင်လို့ရမယ့် အနိုင်ကွက်က၊ သူတို့ကို လူသိထင်ရှားဖြစ် အောင် လုပ်နိုင်ခြင်းပါ။

လူမှုအသိုက်အဝန်း၊ အသင်းအဖွဲ့ စသဖြင့် အသိုက်အမြုံ၊ အသင်းအပင်းတွေမှာ ပြဿနာကောင်ကို ပေါ်အောင် ဖော်ပါ။ သူတို့ရုပ်လုံး မပေါ်သရွေ့ မွေနေကြမှာပါ။ မွေနိုင် တိုင်း သူတို့အကျိုးရှိတာကြောင့်၊ လူသိမခံရအောင် ပုန်းနေကြမှာဖြစ်ပါတယ်။ ဖော်နိုင်ရင် တော့ ဘာမှ လုပ်နိုင်တော့မှာ မဟုတ်ပါဘူး။ ခိုးကြောင်ခိုးဝှက်နေနိုင်မှသာ အရှိန်အဝါရှိကြ သူတွေဖြစ်ပါတယ်။

ရန်သူနဲ့ ယှဉ်ပြိုင်တဲ့နေရာမှာ အရေးကြီးဆုံးနဲ့ အသုံးကျဆုံး ရွေ့ကွက်က ရန်သူရဲ့ ခွန်အား အရင်းအမြစ်ကို ပထုတ်နိုင်ခြင်း ဖြစ်တယ်။ အနောက်တိုင်း စစ်တုရင်မှာ ဘုရင် အနား ကပ်နိုင်သမျှ ကပ်နိုင်အောင် ရွေ့လျား ကစားရပေမယ့်၊ "ဂို" လို့ ခေါ်တဲ့ တရုတ် စစ်တုရင်ကျတော့၊ ရန်သူပိုင်နက်အကွက်တွေကို ပင်တိုင်ခံ မူလအရင်းအမြစ်နဲ့ ကွဲနိုင် သမျှ ကွဲအောင် ခွဲထုတ်ကစားရတာပါ။

(ဂို ရဲ့ သဘောသဘာဝက ပိုင်နက်ကြီးအောင် ယူနိုင်မှုဖြစ်ပြီး၊ အဖြူအနက် ကျောက်ခဲ လေးတွေက စစ်တပ်ရင်းတွေနဲ့ တူပါတယ်။ စစ်တုရင် ကစားကွက်တွေပေါ်မှာ နေရာများ များယူနိုင်လေလေ၊ ပိုင်နက်များများ၊ ကျယ်ကျယ်ရလေလေ ဖြစ်ပါတယ်။ အဖြူ အုပ်စု တစ်ခုကို အမဲတွေက ပတ်ပတ်လည်မှာ ဝိုင်းလိုက်ပြီး အဖြူများတဲ့ အကွက်တွေနဲ့ ဝိုင်းခံရတဲ့ အဖြူအုပ်စုလေးတို့ ၊ တခြားစီဖြစ်သွားရင် အဖြူ ဘက်က ပိုင်နက်ဆုံးရှုံးတာမျိုးပါ။ အမဲတွေရဲ့ ကြားဖြတ်တာမျိုး၊ ပိုင်နက်လုတာမျိုး မဖြစ်အောင် ကစားရတဲ့ နည်းဖြစ်ပါ တယ်။)

ဒီသဘောကို သာဓကယူပါ။ ရန်သူကို သင်းကွဲအောင် လုပ်ပါ။ စုစည်းခွင့် လုံးဝ မပေး ပါနဲ့။ ရန်သူဘက် သင်းကွဲလေလေ၊ အုပ်စုငယ်တွေအပေါ် တိုက်ခိုက် လွှမ်းမိုးရ လွယ်လေ လေဖြစ်ပါတယ်။ ဆန့်ကျင်ဘက် သဘောအရ ကိုယ့်အသိုက်အမြုံကို သင်းခွဲလာတာမျိုး လုံးဝ လက်မခံပါနဲ့။ စည်းလုံးမှုဟာ အင်အားဖြစ်ပါတယ်။ ချုပ်ကိုင်ထားတဲ့ အရာတိုင်းကို လုံးဝ ပြေလျော့မသွားအောင် စောင့်ကြပ်ပါ။ ရန်သူအင်အား ပြိုကွဲအောင် သင်းခွဲသလိုပဲ၊ ကိုယ့်အင်အားကို ပြိုပျက်အောင် သင်းခွဲကြပါလိမ့်မယ်။ ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင် ဆုပ်ကိုင်ထားပါ။

တရုတ် ကွန်မြူနစ်ပါတီ ဥက္ကဋ္ဌကြီး မော်စီတုန်းအနေနဲ့ သူ့ထက် အင်အားကြီးတဲ့ ပြိုင်ဘက်တွေကို ရင်ဆိုင်တိုင်း၊ သင်းခွဲတဲ့ နည်းကို အသုံးချလေ့ရှိပါတယ်။ ဘယ်တော့မှ ထိပ်တိုက် ရင်ဆိုင်တာမျိုး မလုပ်ပါဘူး။ ဖျက်ဆီးလိုတဲ့ ရန်သူရဲ့ အင်အားကို ကိုယ့်လူတွေ နဲ့ အရင်ဝိုင်းလိုက်ပြီးမှ၊ အခွင့်ကောင်းယူပြီး ဖြုတ်ချတတ်ပါတယ်။

အမှန်တော့ မော်စီတုန်းအနေနဲ့ ကွန်မြူနစ်ပါတီကြီးရဲ့ ဥက္ကဋ္ဌဖြစ်လာစရာ အကြောင်း မရှိပါဘူး။ ခရီးရှည်ချီတက်မှုကြီး မဖြစ်ခဲ့တုန်းက၊ မော်စီတုန်းဟာ ပါတီရဲ့

သာမန် အမှုဆောင်အဆင့်ပဲ တာဝန်ယူခဲ့ရသူ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ခရီးရှည်ချီတတ်မှုကြီးကို လက်လွှဲယူခဲ့ပြီးနောက်ပိုင်း၊ ပြောက်ကျားနည်းနဲ့ ရန်သူတွေကို ခုခံတိုက်ခိုက်နိုင်ခဲ့တဲ့ စွမ်း ဆောင်ရည်ကြောင့်၊ ဒုတိယအကြိမ် နိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ တော်လှန်ရေးကြီး ပြန်လုပ်တဲ့အခါ ရောက်တော့မှ နေရာကောင်း ရခဲ့တာ ဖြစ်ပါတယ်။

တော်လှန်ရေးကြီး အောင်မြင်သွားတဲ့အခါမှာ သူ့ရဲ့ စွမ်းဆောင်ရည်တွေကို ပါတီ လူကြီးတွေက သဘောကျသွားတဲ့အတွက်၊ ပါတီထိပ်ပိုင်းမှာ နေရာပေး မြှောက်စားခဲ့ကြပါတယ်။ ရာထူးအရှိန်အဝါ လုံလောက်သွားခဲ့တော့မှ၊ ပါတီထိပ်ပိုင်း အရာရှိတွေထဲက သူနဲ့ အဆင်မပြေတဲ့သူတွေ ရှိလာတိုင်း၊ ယုံကြည်ရတဲ့ သူလူတွေကို အဲဒီ အရာရှိတွေနဲ့ အလုပ် တွဲလုပ်ခိုင်းပြီး၊ ရန်သူရဲ့ အင်အားကို သပ်လျှို့ သင်းခဲ့ပါတယ်။ အခါအခွင့်သင့်တိုင်း ရာထူး ကျသွားအောင် ချောက်တွန်းခဲ့ပြီး၊ ပါတီအပေါ် အမှန်တကယ် သစ္စာရှိတဲ့ ရှေ့ပိုင်း ခေါင်းဆောင်တွေတောင်မှ မော်စီတုန်းရဲ့ ကလိမ်ကျမှုကြောင့် သစ္စာဖောက်အဖြစ် စွပ်စွဲခံ ကြရပြီး၊ ဘဝပျက်သွားခဲ့ကြပါတယ်။

(ယခု တရုတ်ခေါင်းဆောင် ရှိကျင်းဖျင်ရဲ့ ဖခင်ဆိုရင် မော်စီတုန်းကြောင့် နေရာ ပျောက်၊ ဘဝပျက်၊ နာမည်ပျက်ခဲ့တဲ့အပြင်၊ မိသားစုတစ်ခုလုံး မွဲပြာကျသွားခဲ့ရပါတယ်။)

အဲဒီလိုနည်းတွေနဲ့ လုပ်ခဲ့လို့သာ ပါတီထိပ်ပိုင်း ခေါင်းဆောင်အများစုက မော်စီတုန်း လူ တွေ ဖြစ်သွားခဲ့ပြီး၊ နောက်ဆုံးမှာ တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတကြီးရဲ့ ဥက္ကဋ္ဌရာထူးကို အပိုင်ရယူ နိုင်ခဲ့တာဖြစ်ပါတယ်။

ရန်သူအင်အား ပြိုကွဲအောင် အရင်လုပ်ပါ။ စုစည်းခွင့်၊ စုရုံးခွင့်၊ အင်အားကြီးခွင့် မပေးပါနဲ့။ ခေါင်းဆောင်ကို ဦးတည်ပြီး တိုက်ခိုက်ပါ။ အင်အားချိနဲ့အောင် နည်းမျိုးစုံသုံးပြီး အကောက်ကြံပါ။ အခွင့်သာတာနဲ့ တပြိုင်နက် အချိန်မဆွဲဘဲ အရေးကိစ္စပြီးပြတ်အောင် ဖော်ဆောင်ပါ။

အဲဒီလိုပဲ ကိုယ့်အပေါ် သပ်လျှို့တာမျိုး လုပ်လာရင်၊ သင်းကွဲဟန်ပြပြီး၊ ရန်သူကို လှည့်စားပါ။ အုပ်စုကွဲပြလိုက်ပြီးတော့၊ ရန်သူဘက်က ကိုယ့်အပေါ် တိုက်ခိုက်လာတဲ့အခါ ကျမှ၊ ပတ်ပတ်လည် ပိုင်းပြီးသား ကိုယ့်အင်အားတွေကို ပိုင်းဝန်းတိုက်ခိုက်ခိုင်းပါ။ မထင်မှတ်ထားတဲ့ အခိုက်အတန့်မှာ ရန်သူရဲ့

မသိနားမလည်မှုအပေါ် အခွင့်ကောင်း ယူနိုင် ရမယ်။

နည်းဥပဒေသ (၄၃)

အယုံသွင်းဖြားယောင်းသွေးဆောင်ပါ

သဘောတရား

လုပ်ချင်စိတ် မရှိတဲ့သူကို အတင်းအကြပ်စေခိုင်းလို့ မရပါဘူး။ ခိုင်းခံရတာကိုလည်း မကြိုက်သလို၊ ခိုင်းတဲ့သူကိုလည်း မုန်းပါတယ်။ ခိုင်းတဲ့အတိုင်း လုပ်ချင်မှ လုပ်မှာ ဖြစ်သလို၊ လုပ်ရင်လည်း ရလဒ်ကောင်း မထွက်နိုင်ပါဘူး။ သေချာပါတယ်။ အဲဒီလို သာဆိုရင်တော့ ပြဿနာပဋိပက္ခတွေပဲ ထွက်လာမှာပါ။

အတင်းအကြပ် စေခိုင်းမယ့်အစား၊ ကိုယ်ပြောတဲ့အတိုင်း လုပ်ချင်လာအောင် စည်း ရုံးပါ။ သိမ်းသွင်းပါ။ ဆွဲဆောင်ပါ။ အယုံသွင်းပါ။ ကိုယ့်လှည့်ကွက်အောက် သွေး ဆောင်ထားတဲ့အတိုင်း ယုံကြည်သွားကြရင်၊ ကိုယ့်အပေါ် သစ္စာရှိကြမယ့်၊ တပည့် တပန်းတွေ အများကြီး ရလာပါလိမ့်မယ်။

ဘယ်လိုနည်းနဲ့ အယုံသွင်း ဖြားယောင်းသွေးဆောင်ရမှာလဲ။ တဖက်သားရဲ့ စရိုက်နဲ့ အားနည်းချက်ကို သိအောင် လုပ်ထားရင် ရပါတယ်။ ကိုယ့်အပေါ် ဆန့်ကျင်တဲ့ သူ တွေကို သိမ်မွေ့ညင်သာစွာ ဆက်ဆံပါ။ သူတို့ရဲ့ ရွံ့မုန်းစိတ်ကို ဆွသလို မဖြစ်ပါစေ နဲ့။ မကောင်းတဲ့သူအပေါ် ကောင်းနိုင်တာထက် ပိုကောင်းပြပြီး အယုံသွင်းပါ။ ကိုယ့် အပေါ် ဆိုးတဲ့သူကို စာနာပြပြီး အယုံသွင်းပါ။

လူတွေရဲ့ စိတ်ခံစားချက်ကို မြင်အောင် ကြည့်ပြီး၊ အသိအမှတ်ပြုပေးပါ။ ကိုယ့်စိတ် ခံစားချက်ကိုပဲ ရှေ့တန်းတင်ပြီး ပေါင်းသင်းဆက်ဆံတာမျိုး လုံးဝ မလုပ်ရ။ တဖက် သားရဲ့ ခံစားချက်ကို ဦးစားပေးပြီး ကိုယ်ချင်းစာပြပါ။ သို့မဟုတ်ရင် လူချစ်လူခင် ပေါ်အောင် လုပ်ကာမှ၊ လူမုန်းများခံရတတ်တယ်။

ကိုယ့်အတွက် အကျိုးမရှိမှတော့ တဖက်သားကို အကူအညီပေးဖို့ အကြောင်းမရှိပါဘူး။ အကျိုးရှိရင်တောင် ပေးဆပ်ရတာနဲ့ တန်ဦးမှလည်း ကူညီပေးကြမှာပါ။ ကိုယ့်ဘက်က ကမ်းလှမ်းနိုင်မယ့် အကျိုးမရှိဘဲ၊ တဖက်သားကို အကူအညီ သွားတောင်းခံရင်၊ အကူအညီမရတဲ့အပြင်၊ လူမုန်းခံရတတ်ပါတယ်။ ပိုဆိုးတာက ကိုယ့်ကို ရန်သူအဖြစ် ထင်မှတ်သွားပြီး၊ ကိုယ်နဲ့ပတ်သက်လာရင် သူစိမ်းပိုဆန်သွားနိုင်တဲ့ အချက်ပါ။

အဲဒီလိုမဖြစ်အောင် တဖက်သားရဲ့ အလိုဆန္ဒကို သိအောင် အရင်လုပ်ပါ။ များသော အားဖြင့် လူတွေက ကိုယ့်ဘက်ကိုပဲ မြင်နိုင်ကြတယ်။ တဖက်လူရဲ့ စိတ်ကို မဖတ်တတ်၊ မမြင်တတ်ကြဘူး။ ကိုယ့်အကြောင်းလောက်ပဲ အာရုံစိုက်ထားကြပြီး၊ ကိုယ့်အကျိုး ဖြစ်ထွန်းမှုလောက်ပဲ ရှေ့တန်းတင် ပြောဆိုတတ်ကြတော့၊ လူမြင်ကတ်ခံရပြီး၊ အဲဒီလိုမသိတတ်မှ ကြောင့် တစ်ဦးနဲ့တစ်ဦး ရန်သူတွေ ဖြစ်သွားကြရတယ်။ တဖက်လူကို အယုံသွင်းတဲ့နေရာမှာ သော့ချက်က "ပြေပြေလည်လည်ဆက်ဆံတတ်ခြင်း"ပဲဖြစ်တယ်။ တဖက်သားရဲ့ စိတ် ခံစားချက်ကို သိအောင်လုပ်ပြီး၊ သူတို့ရဲ့ အားနည်းချက်ကို မြင်နိုင်အောင် ကြည့်ပါ။ တဖက် သားရဲ့ အရည်အသွေးကို ဆန်းစစ်ပြီး ပြောင်မြောက်မှုကို ဖော်ထုတ်ပါ။ ပြီးတော့မှ သူတို့ရဲ့ စိတ်ခံစားချက်ဆိုင်ရာ တုန့်ပြန်မှုတွေကို လေ့လာပါ။

အချစ်၊ အမုန်း၊ မနာလိုမှု စတဲ့ ထင်သာမြင်သာသမျှ အခြေခံ စိတ်ခံစားချက်တွေကို အကဲခတ်တာမျိုးနဲ့ စပါ။ တဖက်သားရဲ့ စိတ်ခံစားချက်တွေကို မုန်းဆန့်ပြီး၊ ဘယ်လို အမူအရာက ဘာဖြစ်လို့၊ ဘယ်လို ပြုမူရင် ဘာကြောင့် စသဖြင့် အမူအကျင့်နဲ့ စိတ်ခံစား ချက်တွေကို တွဲမြင်နိုင်အောင် အချိန်ယူလေ့လာပါ။ မှတ်သားပါ။ သူတို့အကျင့်တွေကို မြင် နိုင်ပြီ ဆိုရင်တော့၊ သူတို့ရဲ့ အားနည်းချက်တွေကိုလည်း သိလာမှာပါ။ ဒါဆိုရင် သူတို့ကို အယုံသွင်းဖို့ အသင့်ဖြစ်ပါပြီ။

ပထမကမ္ဘာစစ် အတောအတွင်း၊ T. E. Lawrence - တီ အီး လောရန်စ် က အရှေ့ အလယ်ပိုင်းမှာ တူရကီတွေနဲ့ တိုက်ခိုက်ခဲ့ရတော့၊ သမားရိုးကျ

စစ်နည်းဗျူဟာတွေက ထိ ရောက်မှု မရှိဘဲ၊ အားနည်းနေတာကို သတိထားမိခဲ့ပါတယ်။ သူ့အမြင်မှာ စစ်သားတွေက ခံစားချက်မဲ့တဲ့ စစ်တုရင် ကစားကွက်ပေါ်က အသုံးချခံ အရပ်လေးတွေလို ဖြစ်နေခဲ့တာ ကြောင့် စနစ်တစ်ခုလုံးကို ပြောင်းလဲလိုစိတ် ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။ စစ်သားတွေဟာ လူတွေဖြစ်တာကြောင့်၊ စိတ်ခံစားချက်ကိုယ်ဆီ ရှိကြပါတယ်။ ဒါကြောင့် စစ်သားတွေရဲ့ စိတ်ဓါတ် ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးက တိုက်ခိုက်ရေးမှာ အခရာကျပြီး၊ ရုပ်သေးရုပ်တွေလို စစ်တိုက်ခိုင်း မယ့်အစား၊ တမူထူးခြားတဲ့ တိုက်နည်းခိုက်နည်းတွေ အသုံးပြုနိုင်ရင် စစ်ရေးအသာစီးနိုင် လိမ့်မယ်လို့ တွေးခဲ့ပါတယ်။

ဒီနေ့ခေတ်ကာလရဲ့ လူမှုအသိုက်အဝန်းအတွင်း ရုန်းကန်လှုပ်ရှားနေကြရတဲ့ လူတွေ ဟာ ယခင်ခေတ်များထက် ပိုပြီး အချိတ်အဆက်မရှိ၊ လွတ်ချင်တိုင်း လွတ်နေပြီး၊ အစိုးရနဲ့ အုပ်ချုပ်ရေး အာဏာအပေါ် ယုံကြည်မှု လုံးဝ မရှိပါဘူး။ ဒါကြောင့် လောရန့်စ် တွေးထင်ခဲ့ တဲ့ အယူအဆတွေက ဒီနေ့ခေတ်အထိ မှန်ကန်နေဆဲဖြစ်တာကို လက်ခံလို့ရပါတယ်။

အဲတာကြောင့်လည်း ဒီနေ့လိုခေတ်ကြီးမှာ ဩဇာသီး၊ ဩဇာညောင်းပြတာတွေကို အမြင်ကတ်ကြပြီး၊ ဂုတ်ပိုးစီးတာမျိုးတွေကို အင်မတန် ရွံ့မုန်းကြပါတယ်။ လူတွေကို စစ်တုရင်နယ်ရပ်တွေလို ဆက်ဆံမယ့်အစား၊ စိတ်ခံစားချက်ရှိတဲ့ လူတွေ ဖြစ်တဲ့အတွက်၊ စိတ်ခံစားချက်အတိုင်း လွတ်လပ်စွာ သွားလာလှုပ်ရှားခွင့် ပေးနိုင်ဖို့ လိုပါတယ်။

စက်ရုပ်လိုဘဝနဲ့ ရုန်းကန်ရှင်သန်နေရတဲ့ လူတွေအပေါ် အမိန့်ဩဇာပေးပြီး အလုပ် ခိုင်းတာမျိုးတွေက လုံးဝ မလုပ်သင့်တဲ့ အမှားတွေ ဖြစ်ပါတယ်။ လူတစ်ဦး တယောက်ချင်း ဆီရဲ့ ခံစားချက်အလိုက်၊ လွတ်လပ်စွာ ပြုမူခွင့်ပေးပြီး အလုပ်ခိုင်းတာကမှ အကျိုးဖြစ်နိုင်တာပါ။ စေ့ခိုင်းတတ်တိုင်း အလုပ်ပိုဖြစ်တဲ့ ခေတ်မဟုတ်တော့ပါဘူး။ လူအလိုက်၊ စိတ် အလိုက် ချောခိုင်းရင် အလုပ်ဖြစ်တဲ့ ခေတ်ရောက်နေပါပြီ။

မက်လောက်စရာတွေနဲ့ သွေးဆောင်ပြီး၊ နှစ်ဦးနှစ်ဖက် အကျိုးရှိကြောင်း အယုံသွင်း ပြီးမှ ချောခိုင်းမယ်ဆိုရင် ကျေနပ်သွားကြမှာဖြစ်ပြီး၊ သစ္စာခံတွေအဖြစ်

စိတ်လိုလက်ရ ကြိုးစားလုပ်ကိုင်ပေးကြပါလိမ့်မယ်။
ကိုယ်ကျိုးဆောင်ခေတ်ဖြစ်တဲ့အတွက် ကိုယ်ကျိုး ဖြစ်ခွင့်ပေးပြီး အယုံသွင်း
ချောခိုင်းပါ။ ဖြစ်လိုသမျှ ဖြစ်အောင် လုပ်ပေးကြပါလိမ့်မယ်။

အနုပညာရှင်တွေ၊ အသိပညာ၊ အတတ်ပညာရှင်တွေနဲ့ ကဗျာဆရာတွေက
တဖက်လူ ရဲ့ အတွေးအကြံအပေါ် လွှမ်းမိုးတဲ့နေရာမှာ အထူးချွန်ဆုံးသော
ပုဂ္ဂိုလ်တွေဖြစ်ပါတယ်။ ဘာလို့လဲဆိုတော့၊ သူတို့ ဖန်တီးလိုက်တဲ့ အရာတွေက
ဓါတ်ကူးခံတွေဖြစ်သွားပြီး၊ အဲဒီ ဓါတ်ကူးခံတွေကနေတဆင့် ပေးလိုတဲ့ အသိကို
ယုံကြည်သွားအောင် တဖက်လှည့်နည်းနဲ့ ဖြားယောင်းကြတာပါ။ ဒါကြောင့် အဲဒီလို
လုပ်နိုင်စွမ်းရှိတဲ့ ဉာဏ်ကြီးရှင်တွေကို ကိုယ့် အနားမှာ ထားရှိပြီး၊ ကောင်းစွာ
အသုံးပြုသင့်ပါတယ်။ ဒီနေရာမှာ အထူးမှတ်ထားရမှာက၊

အရှိန်အဝါဆိုတာက တစ်ဦးတစ်ယောက်အားနဲ့ ရှိနိုင်တဲ့ အရာ
မဟုတ်ပါဘူး။ ထောက်ခံသူ၊ ဝန်းရံသူ အများရဲ့ ပူးပေါင်းအားနဲ့ တည်ဆောက်ရတဲ့
အရာဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဘယ်လို အခြေအနေပဲ ရောက်နေပါစေ၊
နောက်လိုက်တိုးပွားအောင် လုပ်ပါ။ တပည့်တပန်း များပါ စေ။ သစ္စာခံတွေရှိမှ
ဩဇာညောင်းနိုင်မှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ပါးနပ်ပါ။

နည်းဥပဒေသ (၄၄)

ကြေးမုံမှာ ပုံရိပ်ထင်သလို ရန်သူကို တုန့်ပြန်ပါ

သဘောတရား

ကြည့်မှန်ဆိုတာ အရှိကိုအရှိအတိုင်း ပုံရိပ်ထင်ဟပ်ပါတယ်။ ဒီသဘော သဘာဝကို အခြေခံပြီး ရန်သူအပေါ် လှည့်ကွက်တွေနဲ့ ကစားလို့ ရနိုင်တယ်။ ပြိုင်ဘက်ရဲ့ လှုပ်ရှားမှုတွေအတိုင်း တုပလှုပ်ရှားပါ။ ဒါဆိုရင် ကိုယ့်ရည်ရွယ် ချက်ကို မြင်နိုင်စွမ်း ရှိကြတော့မှာ မဟုတ်ပါဘူး။

"ကြေးမုံရိပ်ထင်"နည်းဟာ ရန်သူရဲ့ စိတ်ကို မခံမရပ်ဖြစ်စေနိုင်ပါတယ်။ အရွဲ့တိုက်တာမျိုး ဖြစ်တာကြောင့်၊ စော်ကားခံရသလို ခံစားသွားနိုင်ပြီး၊ ပြင်းထန်တဲ့ တုန့်ပြန်မှုတွေနဲ့ တန်ပြန် တိုက်ခိုက်လာနိုင်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ရန်သူနည်းတူ ရှုထောင့်တူသလိုမျိုး၊ ဟန်လုပ်ပြပြီး ရွေ့ကွက်ထုတ်လို့ ရပါ တယ်။ ရန်သူရဲ့ လှုပ်ရှားမှုတွေကို တုပပြပြီး ရန်သူကို သိမ်းစားပေးလို့ ရပါ တယ်။ ကြေးမုံရိပ်ထင်နည်းနဲ့ တိုက်ခိုက်မှုကို ခံနိုင်ရည်ရှိတဲ့သူ ရှားပါတယ်။

မှန်ထဲ ကြည့်လိုက်တိုင်း စိတ်ကျေနပ်ချင်မှ ကျေနပ်မှာပါ။ မှန်တွေက စိတ်ဒုက္ခပေး နိုင်တဲ့ အစွမ်းသတ္တိ ရှိပါတယ်။ မှန်ထဲကြည့်လိုက်တာနဲ့ မမြင်ချင်တဲ့ အရာကို မမြင်ချင် လည်း မြင်ရသလို၊ မြင်ချင်တာတွေကိုလည်း ပီပြင်နေအောင် ပြပေးပါတယ်။ မှန်လောက် မှန်နိုင်တာ မရှိပါဘူး။ ဒါပေမယ့် မှန်ထဲကြည့်ဖြစ်ကြတိုင်း အပေါ်ယံလောက်ပဲ ကြည့်ဖြစ် ကြတာ များပါတယ်။ ပါးရည်နားရည် တွန့်လိမ်တာတွေ ရှိမှန်းသိပေမယ့်၊ စူးစိုက်ကြည့်တာ မျိုး အများအားဖြင့် မရှိကြဘူးလေ။

အကြောင်းမဲ့ဆိုရင်တော့ အပေါ်ယံလောက်ပဲ မှန်ထဲကြည့်ဖြစ်ကြပါတယ်။ ဒါပေမယ့် မှန်ထဲကို သေချာကြည့်တတ်ရင်၊ မြင်နေရတဲ့ ကိုယ့်ပုံရိပ်ဟာ၊ ကိုယ်မှ အပ တခြားလူတွေ မြင်နေတဲ့ ပုံရိပ်ဖြစ်နေတာကို သိလျက်နဲ့ သတိမထားမိကြတော့ဘူး။

ပုံရိပ်မှာ အင်မတန် စွမ်းအားကြီးတဲ့ သတ္တိတွေ ရှိပါတယ်။ ပြိုင်ဘက်တွေရဲ့ ပုံရိပ်ကို တုပပြီး၊ ကိုယ့်ပုံရိပ်ကို လှည့်စားလို့ရပါတယ်။ တုပခြင်းနည်းနဲ့ ရန်သူရဲ့ စိတ်ကို ဆွလို့ရပါ တယ်။ တည်ငြိမ်မှုမရှိတဲ့ စိတ်ဟာ၊ စိတ်အားနည်းချက်၊ ပျော့ကွက်တွေကို ဖုံးဖိထားနိုင်စွမ်း မရှိတဲ့အတွက်၊ အခွင့်ကောင်းယူလို့ရပါတယ်။ အရှိန်အဝါနယ်ပယ်မှာ ကျင့်သုံးကြတဲ့ တုပ နည်းတွေ အများကြီးရှိပေမယ့်၊ မဖြစ်မနေ လေ့လာထားရမယ့် ကြေးမုံရိပ်ထင်နည်း လေး မျိုး ရှိတယ်။

အရှိန်နုတ်လျော့နည်း

ရန်သူရဲ့ လှုပ်ရှားမှုတွေကို တုပခြင်းနည်းနဲ့ ကိုယ့်အကြံအစည်တွေကို ဖုံးကွယ်ထားလို့ ရပါတယ်။ လှုပ်ရှားပုံ၊ အချိုးပြောင်းသွားရင်တော့၊ ရန်သူဘက်က နဂိုအတိုင်း အပြောင်း အလဲမရှိတာမျိုးဘဲ ဖြစ်စေချင်ကြမှာပါ။ ဒါပေမယ့် လုပ်သမျှကိုသာ အရွံ့တိုက်သလိုမျိုး ဆက်လက်တုပါ။ ရန်သူဘက်က အနေရခက်ပြီး၊ တုန့်ပြန်မှု တစ်စုံတစ်ရာ မလုပ်မချင်း ထော်လော်ကန့်လန့် များများလုပ်ပါ။ ကလေးငယ်လေးတွေကို စနောက်သလိုမျိုး၊ အငြိမ် နေလို့ မရအောင် တစ်မျိုးပြီး တစ်မျိုး ဆွပေးပါ။ ရန်သူကို အငြိမ်နေခွင့် မပေးပါနဲ့။ ကန့် လန့်တိုက်နေချိန်မှာ ကွက်ကျော်ကြံဖို့ ပြင်ဆင်ပါ။ ရန်သူဘက် မရိပ်မိအောင် ကြံတတ်ဖို့ လိုပါတယ်။

ကိုယ့်ရဲ့ တုပမှုကြောင့် ဗျာများနေတဲ့ ရန်သူရဲ့ ခံပြင်းနေမှုကို အခွင့်ကောင်းယူပြီး၊ ထောင်ချောက်ဆင်ပါ။ အခြေပျက်သွားတာနဲ့ အပိုင်ကြံပါ။ အရှိန် ကျသွားအောင် လုပ်ပြီး၊ ရန်သူ့ အခြေအနေ လျှော့ပါးသွားတော့မှ အခွင့်ကောင်းယူလိုက်ပါ။

အချောင်နှိုက်ယူနည်း

လူမှန်ရင် အတ္တကြီးပါတယ်။ အတ္တမရှိရင် လူမဖြစ်နိုင်ပါဘူး။
တကိုယ်ကောင်းမဆန် တဲ့သူ မရှိပါဘူး။ အကျိုးရှိမယ်ဆိုရင် ဘာမဆို
လုပ်ရဲတဲ့သူတွေ အများကြီးပါ။ လူတွေရဲ့ တ ကိုယ်ကောင်းစိတ်ကို တုပပြီး
အခွင့်ကောင်းယူလို့ ရပါတယ်။

ရန်သူရဲ့အလိုဆန္ဒကို သိအောင်လုပ်ပါ။ လျှို့ဝှက်ထားတဲ့ နောက်ကွယ်က
အကြံအစည် တွေကို စုံစမ်းပါ။ ရန်သူရဲ့ ဖြစ်လိုစိတ်၊ တကိုယ်ကောင်းဆန်မှု၊
အလေ့အထ၊ အမူအကျင့် အားလုံးကို တုပပါ။ သူ့စိတ်ကို ကိုယ်သိနေလို့
လိုက်လုပ်ပြနေသလိုမျိုး ထင်သွားအောင် ဟန်ဆောင်ကောင်းပါစေ။ ရန်သူဘက်က
မလုံမလဲ ဖြစ်လာရင်၊ ကိုယ့်ရဲ့ တုပမှု အောင်မြင် ပါတယ်။ အဲတာဆိုရင်
ရန်သူရဲ့ဦးတည်ချက်နဲ့ ရည်ရွယ်ချက်ကို အတည်ပြု ကောက်ချက်ချ လို့ ရပါပြီ။

ဒီနည်းကို ဝိပိရိရိ ကစားတတ်ရင်၊
ရန်သူအပေါ်ဩဇာညောင်းနိုင်ပါလိမ့်မယ်။ ရန်သူရဲ့ အမူအကျင့်တွေကို
တိုက်ရိုက်ကူးယူပြီး တုပပြုမူတာဟာ ရန်သူရဲ့ စိတ်ကို ဆွပေးသလို ဖြစ်သွားပြီး၊
ရန်သူမှာ မလုံမလဲစိတ်တွေ ရှိနေခဲ့ရင်၊ စိတ်မလုံခြုံမှုရဲ့ စေ့ဆော်မှုကြောင့်၊
အနေအထိုင်ပျက်သွားပါလိမ့်မယ်။ ဒီခွင်ကို အချောင်နှိုက်ပြီး အမြတ်ထုတ်ပါ။
လူတွေရဲ့ အတ္တကို အတ္တနဲ့ တုပပြီး၊ စိတ်ခံစားချက်ကို ထိုးနှက်တတ်ပါစေ။

သင်္ခန်းစာပေးနည်း

ကလွဲစားချေနည်းတမျိုးဖြစ်ပါတယ်။ ရန်သူဘက်က ကိုယ့်အပေါ် လုပ်လာသမျှ အတိုင်း ပြန်တုပပြီး၊ ရန်သူကို သင်္ခန်းစာပေးသလိုမျိုးနဲ့ ကလွဲစားချေနည်းဖြစ်ပါတယ်။ ရန်သူဘက် လုပ်သမျှအတိုင်း တသွေမတိမ်း တန်ပြန် တုန်ပြန်တိုက်ခိုက်နည်းဖြစ်ပါတယ်။ မိမိဘက် ဆုံးရှုံးခဲ့ရတဲ့အတိုင်း ရန်သူကို ပုံစံတူ ဆုံးရှုံးအောင် လုပ်တဲ့နည်းဖြစ်ပါတယ်။

ပါးစပ်က ညည်းပြရုံနဲ့ ရန်သူရဲ့ လုပ်ရပ်အပေါ်ဇတ်နာနေမယ့်အစား၊ လက်တွေ့ကျ ကျ တန်ပြန် တုန်ပြန်လိုက်တာကမှ အသုံးကျပြီး၊ အကျိုးရှိပါတယ်။ ရန်သူဘက်က တချက်ရိုက်ရင်၊ ကိုယ့်ဘက်လည်း သူ့နည်းအတိုင်း တချက်ရိုက်ပြီး တုန်ပြန်တာမျိုး၊ ရန်သူဘက်က လုပ်သမျှအတိုင်း တန်ပြန် လုပ်ပြီး နာကျင်စေတဲ့နည်းဖြစ်ပါတယ်။ အခုလို သင်္ခန်းစာပေးခြင်းဟာ ရန်သူရဲ့ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ဆုံးရှုံးမှုကို သိသာစေပြီး၊ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ အရလည်း လွှမ်းမိုးမှု ရစေနိုင်ပါတယ်။

ဖုံးဖိလှည့်စားနည်း

ကြေးမုံတွေရဲ့ လှည့်စားမှု မာယာလောက် ဘယ်အရာကမှ သာလွန်နိုင်ခြင်း မရှိပါဘူး။ ကြည့်သူတိုင်းရဲ့ အသိကို အမှန်မြင်နေသလို ထင်မှတ်သွားအောင် လှည့်စားနိုင်စွမ်း ရှိပါ တယ်။ သေချာတွေးကြည့်လိုက်ရင် ကြေးမုံဆိုတာက မှန်နဲ့လုပ်ထားတဲ့ ရုပ်ဝတ္ထုပစ္စည်း တစ်ခုသာဖြစ်ပါတယ်။ မှန်ထဲ အမှန်တရား ရှာလို့ မရပါဘူး။ ကြေးမုံမှာ ထင်ဟပ်သမျှ ပုံ ရိပ်တိုင်းက အမှန်တော့ ပြောင်းပြန်တွေပါ။

ဖုံးဖိလှည့်စားမှုဆိုတာက ကြေးမုံမှာ ထင်ဟပ်တဲ့ ပုံရိပ်လိုပါပဲ။ အတုအယောင်တွေကို အစစ်အမှန်အဖြစ် ထင်ယူမိအောင် အယုံသွင်းနေတာတွေပါပဲ။ ဖုံးဖိလှည့်စားနည်းနဲ့ ရန်သူ ကို တုပတယ်ဆိုတာက၊ အတုအယောင်တွေကို အစစ်အမှန်အဖြစ် အယုံသွင်းပြီး၊ ခွင် ကောင်းဖန်တာဖြစ်ပါတယ်။

အခြေအနေမှန်ကို ဖုံးကွယ်ပြီး၊ စတေးခံ အတုတွေကို အစစ်အမှန်အဖြစ် အယုံသွင်း ဖျံကျခြင်းဖြစ်ပါတယ်။ စစ်မြေပြင်အတွင်း အထူးစစ်သားတွေ လုပ်လေ့ရှိတဲ့ ကိုယ်ယောင် ဖျောက်နည်းနဲ့ တူပါတယ်။ ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် တစ်သားတည်းထင်ရအောင် ဆေးရောင်တွေ၊ အရွက်တွေ၊ ပိုက်ကွန်တွေနဲ့ ဖုံးကာပြီး၊ အယောင်ဖျောက်၊ ပုံဖျက်ခြင်းနည်းမျိုးဖြစ်ပါတယ်။

ဂရိသူရဲကောင်း ပါဆီးယုစ် Ηερόκλεις - ဟာ ချောမွတ်နေအောင် ပွတ်တိုက်ထားတဲ့ ကြေးမုံကြောင့် မေဒုဆာ -ရဲ့ တည်နေရာကို ခန့်မှန်းနိုင်ခဲ့ပြီး၊ မြွေဆံနွယ်နဲ့ ဦးခေါင်းကို ဖြတ်နိုင်ခဲ့တာပါ။ ကြေးမုံရဲ့ ပုံရိပ် ထင်ဟပ်မှုကို အထာကျကျ အသုံးချ တုပ တတ်ရင်၊ ရန်သူတိုင်းကို အရှိန်အဝါကြီးသူ၊ ဩဇာညောင်း၊ အာဏာရှိသူပီသစွာနဲ့ တိုက်ခိုက် ချေမှုန်းနိုင်မှာ ဖြစ်ပါတယ်။

နည်းဥပဒေသ (၄၅)

ရှေးထုံးလည်းမပယ်နဲ့ နည်းသုံးလည်းမကြွယ်နဲ့

သဘောတရား

အကြမ်းဖျင်းအားဖြင့် ပြောင်းလဲမှုဆိုတာ အရေးကြီးမှန်း လူတိုင်းသိပြီးသားပါ။ ဒါပေမယ့် နေ့စဉ်နဲ့အမျှ အတိုင်းအတာကျတော့ ဝသီများတဲ့ အစွဲကြီး သတ္တဝါတွေဖြစ်တဲ့အတွက် အပြောင်းအလဲများရင် အဆင်မပြေပါဘူး။ အကျင့်ဖြစ်စွဲမြဲနေတဲ့အတိုင်း အပြောင်းအလဲမရှိ နဂိုအတိုင်းသားကိုပဲ လိုလားကြပါတယ်။

အသစ်အဆန်း၊ အပြောင်းအလဲများလွန်ရင် ဒုက္ခသုက္ခ ရောက်လွယ်ကြလို့၊ မခံနိုင်တော့တဲ့အဆုံး ဆန့်ကျင်ကြပါလိမ့်မယ်။ အရှိန်အဝါရှိတဲ့နေရာမှာ အခုမှ စပြီး လူကြီးလုပ်ရမယ်ဆိုရင်ပဲဖြစ်စေ၊ ဒါမှမဟုတ် သြဇာအာဏာ ဆိုင်ရာ အုတ်မြစ်တည်ဖို့ ကြိုးပမ်းနေရင်ပဲဖြစ်စေ၊ အထူးမှတ်ထားပါ။ ရှေးထုံးကို စွန့်ပယ်တာမျိုး ဘယ်သောအခါမှ မလုပ်ပါနဲ့။ အစဉ်အလာ အတိုင်း ကျေနပ်စွာ လက်ခံပြပါ။ ကျင့်သုံးပြပါ။ လေးစားသမှုပြပါ။ တကယ်လို့ မဖြစ်မနေ ပြောင်းလဲဖို့ လိုအပ်လာရင်၊ သေးသေးမွှားမွှားလေး တွေနဲ့ပဲ စပါ။ တစ်ကြိမ်တစ်ခါတည်း အများကြီး ပြောင်းလဲလိုက်တာမျိုး မလုပ်ပါနဲ့။ နည်းလမ်းကြွယ်တာက ဉာဏ်ပြေးရာကျတယ်ဆိုပေမယ့်၊ လက်တွေ့မှာ အတော်လေး ကသိကအောက် ဖြစ်စေနိုင်ပါတယ်။

နည်းစဉ်

လူသားတွေရဲ့ ပင်ကိုသဘာဝကိုက ဒွိဟများပါတယ်။ အမြဲလိုလို စိတ်နှစ်ခွ ဖြစ်နေ တတ်ကြပါတယ်။ ပြောင်းလဲမှုတွေဆိုတာက တိုးတက်မှုတွေရဲ့ လမ်းစမှန်းလည်း သိပြီး သားပါ။ နယ်ပယ်အသီးသီးကစလို့၊ ပုဂ္ဂိုလ်ရေးဆိုင်ရာ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအဆုံး နေရာတိုင်း မှာ ပြောင်းလဲမှု လိုအပ်တာကိုလည်း လက်ခံကြပြီးသားပါ။

ဒါပေမယ့်လည်း	အပြောင်းအလဲကြောင့်	ပျက်ပြယ်သွားမယ့်
နဂိုဝသီအစွဲတွေကို	အစားထိုးရမယ့်အချက်နဲ့တင်၊	ရှေ့ဆက်ဖို့ရာ
တွန့်ဆုတ်တွန့်ဆုတ်ဖြစ်သွားကြတာပါ။	ပြောင်းလဲမှုရဲ့	အရေးပါမှုကိုလည်း
သိပြီးသားဆိုပေမယ့်၊	အတိတ်နဲ့ စိတ်အစွဲတွေကို	စွန့် လွှတ်ဖို့ရာ
ကြောင့်ကြနေတတ်ကြပါတယ်။		

တော်လှန်ရေးတွေနဲ့ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးတွေကို အများအားဖြင့် တွေ့ကြုံလာရရင် ဆန့်ကျင်ချင်စိတ်က အရင်ဖြစ်တတ်ပါတယ်။ လက်သင့်ခံနိုင်လောက်တဲ့ အတိုင်းအတာ ထက် ပိုနေပြီး၊ အသားကျဖို့ရာ ခဲယဉ်းနိုင်တယ်လို့ ထင်မြင်သွားကြရင်၊ ပြောင်းလဲမှု ဟူသမျှကို လက်ခံဖို့ထက် အရင်ဆုံး ဆန့်ကျင်ပြတတ်ကြပါတယ်။

ပြောင်းလဲမှုများစွာကြောင့် နေ့စဉ်လူနေမှုဘဝ အသားမကျမှုတွေ များစွာ ကြုံတွေ့ ထားသူဟာ၊ တော်တန်ရုံ ပြောင်းလဲမှုသေးသေးလေးတွေကိုတောင် မကြိုက်ချင်သလို ဖြစ် သွားတတ်ပါတယ်။ လူငယ်တွေရဲ့ အမြင်မှာ လူကြီးတွေ ပစ်ပစ်များတယ်လို့ ထင်သွားကြ တာက ဒီအချက်ကြောင့်ပါ။ အမှန်တော့ လူငယ်တွေလည်း လူကြီးတွေလိုပဲ ပစ်ပစ်များ ကြပါတယ်။ ချေးများပုံခြင်း မတူလို့သာ မသိသာသလို ဖြစ်နေတာပါ။

အမှန်တော့ တော်လှန်ရေး၊ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး၊ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး လုပ်ငန်းစဉ် တွေ၊ လှုပ်ရှားမှုတွေကို လူတွေ ကြိုက်ကြပါတယ်။ ဘာလို့လဲဆိုတော့၊ ဘာကြောင့်၊ ကြောင့်ပဲ ဖြစ်ဖြစ်၊ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးကို ဦးတည်သမျှ

တော်လှန်ရေးတိုင်းက တိုးတက်မှ တစ်စုံတစ်ရာနဲ့ ဘဝသစ်လိုမျိုး စာမျက်နှာသစ် ဖွင့်လှစ်ခွင့် ရနိုင်လို့ ဖြစ်ပါတယ်။

လှုပ်ရှားမှုကြီးတစ်ခု ပြီးဆုံးသွားပေမယ့်၊ မျှော်လင့်ထားတဲ့အတိုင်း ဖြစ်မလာတဲ့အခါ ပုဂ္ဂိုလ်ရေးအရ ပိုင်ဆိုင်မှုတခုခု ဆုံးရှုံးလိုက်ရသလိုမျိုး ခံစားရဖန် များလာတဲ့အခါမှာ၊ မတိ ကျ၊ မသေချာ၊ မရေရာတဲ့ ပြောင်းလဲမှုတွေ၊ အဖြေရလဒ် မရှင်းမလင်းဖြစ်နေတဲ့ အသစ် အဆန်းတွေကို တော်တန်ရုံ လက်ခံဖို့ ခဲယဉ်းသွားကြပါတယ်။ ဒီအချက်ကြောင့်ပဲ တစ်ချို့လူတွေက ရှေးရိုးစွဲသလိုနဲ့ အသစ်ထက် အဟောင်းကိုပဲ မက်နေသလို ဖြစ်သွားကြတာပါ။

မာဇီယာဗိုလီရဲ့ အမြင်အရ၊ အပြောင်းအလဲတွေနဲ့ ခေါင်းဆောင်မယ့်သူဟာ လူတွေကို အုပ်ချုပ်တဲ့အခါမှာ နောက်ကြောင်းပြန်တာမျိုး မဖြစ်အောင်၊ လိုအပ်ရင် အာဏာပြု၊ အင်အားသုံးပြီး အတင်းအကြပ် လုပ်သင့်ရင် လုပ်ရပါတယ်။ ဒါပေမယ့် အာဏာပြု၊ အင်အားသုံးပြီး ချုပ်ချယ်တဲ့ ခေါင်းဆောင်အနေနဲ့ အပြောင်းအလဲကို ကြောက်ရွံ့ကြတဲ့ လူ တွေ လက်ခံထားတဲ့ အစဉ်အလာဟောင်းတွေထက် ပိုကောင်းတဲ့ အစားထိုးစရာ တန်ဖိုး မြင့်အစဉ်အလာသစ်တွေကို မပေးနိုင်ရင်တော့ ရေရှည်တောင့်ခံနိုင်မှာ မဟုတ်ပါဘူး။ ဒါ ကြောင့် အကြမ်းဖက်မှု၊ ဖိနှိပ်ချုပ်ချယ်မှု မရှိသလောက်နည်းပါးတဲ့ ချဉ်းကပ်နည်းနဲ့ ပြောင်းလဲမှုတွေကို အစားထိုးနည်းသုံးပြီး အဟောင်းကို မသိမသာ ပြုပြင်ပြောင်းလဲပါ။

နာမည်ဟောင်း၊ ရာထူးဟောင်း (သို့) လူအင်အား အရေအတွက် အပြောင်းအလဲမရှိ နဂိုအတိုင်း ပြန်သုံးစွဲတာမျိုး၊ အလုပ်လုပ်ပုံအချို့ ပြောင်းသွားပေမယ့်၊ ရာထူးနေရာချထား မှု ပြောင်းလိုက်တာမျိုး မလုပ်တာမျိုး၊ အသစ်ဆိုပေမယ့် အဟောင်းရဲ့ အငွေ့အသက် မပျောက်သွားအောင် တွဲစပ်ပေးထားတဲ့ နည်းမျိုးနဲ့ မသိမသာ ပြုပြင်ပြောင်းလဲတာက အထိရောက်ဆုံးသော လမ်းသစ်ထွင်နည်း ဖြစ်ပါတယ်။

နောက်ထပ် အသုံးကျတဲ့ နည်းလမ်းက၊ လူတွေရဲ့ အမြင်မှာ ကိုယ်ဟာ ရှေးနည်း အတိုင်း ကျင့်သုံးသူပါလို့ လူသိထင်ရှား ကြေငြာလိုက်ပြီး၊ အားလုံးရဲ့ ထောက်ခံမှုယူပြီး တော့မှ၊ နောက်ကွယ်ကနေ ပြုပြင်ပြောင်းလဲဖို့ လိုအပ်သမျှကို ပါးပါးနပ်နပ်ကိုင်တွယ် စီရင်တာက အတော်လေး အကျိုးသက်ရောက်မှု

အားကောင်းပါတယ်။

သာဓကအနေနဲ့ဆိုရင်၊ Renaissance - ရီနေဆန်ခေတ်၊ Florence - ဖလော့ ရန်စံမှာ Cosimo de' Medici က Republic အုပ်ချုပ်ရေးစနစ်ကြီးကို လက်ခံကြောင်း လူသိထင်ရှား ထောက်ခံပြုပြီး၊ နောက်ကွယ်မှာကျတော့ လက်ဝါးကြီးအုပ်၊ ဖိနှိပ်ချုပ်ချယ် တဲ့ စံနှုန်းတွေနဲ့ အာဏာရှင်ဆန်စွာ အုပ်ချုပ်ခဲ့ပြီး၊ သူ့ရဲ့ မေဒီချို မိသားစု ကောင်းစားရေးကို ပဲ ဦးစားပေး အမြတ်ထုတ်သွားခဲ့ဖူးပါတယ်။

မေဒီချိုတွေက တိုင်းပြည်ကို အင်အားကြီးသလိုမျိုး ပုံရိပ်ရှိအောင် လုပ်ခဲ့ကြပေမယ့်၊ နောက်ကွယ်မှာ ဂုတ်သွေးစုပ်နေခဲ့တဲ့အတွက်၊ အိမ်နီးချင်း တိုင်းပြည်တွေနဲ့ ယှဉ်လိုက်ရင် တဖြည်းဖြည်းချင်း အရှိန်အဝါ ကျဆင်းသွားခဲ့ပါတယ်။ လူအများရဲ့ အမြင်မှာတော့ လူထု ကျေနပ်အောင် အစဉ်အလာတွေကို ထောက်ခံပါတယ်၊ လိုက်နာပါတယ်ဆိုပြီး ဟန်လုပ်ပြပေမယ့်၊ နောက်ကွယ်မှာ လုပ်ချင်တိုင်း လုပ်နေခဲ့ကြတာပါ။ သိသိသာသာကြီး ပြောင်းလဲ လိုက်တာမျိုး မဟုတ်ပေမယ့်၊ မသိမသာလေး မြေလှန်လိုက်တဲ့ သဘောမျိုးဖြစ်ပါတယ်။

လူတွေရဲ့ ထုံးစံအတိုင်း ပြောင်းလဲမှုကို တော်ရုံ လက်ခံကြမှာ မဟုတ်ဘဲ၊ ငြင်းဆိုကြ မှာပါ။ ဒါကြောင့် ရိုးရာကို လက်ခံသလိုနဲ့ ဟန်ဆောင် ထောက်ခံပြပါ။ နည်းဟောင်းလမ်း ဟောင်းတွေထဲမှာ မသိမသာ ပြုပြင်ပြောင်းလဲလို့ ရနိုင်မယ့် ဟာကွက်တွေထုတ်ပြီး၊ တဖြည်းဖြည်းချင်း ပြောင်းလဲပါ။ နည်းဟောင်းကို ကောင်းကြောင်း ကြွားလုံးထုတ်ပြီး၊ လူအများရဲ့ ထောက်ခံမှုကို ရယူထားပါ။ ဒါပေမယ့် မျက်နှာပြောင်တိုက်ပြီး နောက်ကွယ်မှာ အစားထိုးနေလိုက်ပါ။

အရှိန်အဝါဩဇာကြီးသူတွေဟာ အခြေအနေအရပ်ရပ်ကို ကြိုတင်မြော်မြင်နိုင်စွမ်း ရှိ ကြသလို၊ ထူးခြားတဲ့ ပြောင်းလဲမှု အစဉ်အလာ သဘာဝတွေကိုလည်း အမြဲလိုလို အကဲခတ် နေတတ်ကြပါတယ်။ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုတွေ များသွားပြီး၊ လူတွေ လက်သင့်ခံနိုင်လောက် တဲ့ အတိုင်းအတာထက် ကျော်လွန်သွားခဲ့ရင်၊ ပုံရိပ်အပေါ် ထိခိုက်လာနိုင်တဲ့အတွက်၊ ဘာ ပဲလုပ်လုပ် အတိုင်းအတာတခု ထားပြီး၊ အချိန်ယူတတ်ကြပါတယ်။

ပြောင်းလဲမှုတိုင်းကို အဟောင်းအတိုင်း ဖြစ်အောင် ရုပ်လုံးဖော်တတ်ခြင်းက၊
အထာပဲ့ဖြစ်ပါတယ်။ ပါးနပ်စွာ ပြုမူပါ။

အခြေအနေတိုင်းကနေ အမြတ်ထုတ်တတ်ပါစေ။ အဟောင်းတွေက
မကောင်းတော့ ဘူးလို့ ထင်ရပေမယ့်၊ လူအများ လက်ခံထားတဲ့ အစဉ်အလာတွေ
ဖြစ်တာကြောင့်၊ သူတို့ရဲ့ အစွဲကြီးမှုကို အခွင့်ကောင်းယူပါ။ လူထုရဲ့ အများစုက
ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးကို ထောက်ခံ နေခဲ့ရင်၊ ရှေးထုံးတွေကို အစားထိုးမယ့်
အမြင်တွေနဲ့ မဆွဲဆောင်ပါနဲ့၊ အဲဒီအစား နည်း ဟောင်းတွေရဲ့ အားသာချက်ကို
ထုတ်ပြပြီး၊ နည်းသစ်နဲ့ ပေါင်းစပ်နိုင်ရင် အကျိုး ဖြစ်ထွန်း နိုင်ကြောင်း ရှင်းပြပါ။
ဘယ်တော့မှ နည်းဟောင်းကို ပယ်ဖျက်မယ့်အကြောင်း မပြောမိပါ စေနဲ့။
တော်လှန်ရေးတိုင်းကို ပြန်သုံးသပ်ကြည့်လိုက်ရင်၊ စတဲ့သူက သက်သက်၊
အဆုံးသတ်မယ့်သူက တခြားဖြစ်နေတာကို သတိချပ်ပါ။

ပြောင်းလဲမှုတိုင်းက တိုးတက်မှုလမ်းစတွေဖြစ်ပါတယ်။
ပြောင်းလဲမှုတိုင်းက ကောင်း ဖို့အတွက် ဖြစ်လာတာကြီးပဲတော့ မဟုတ်ပါဘူး။
အားနည်းချက်၊ အားသာချက်တွေ၊ လိုအပ်ချက်၊ လွဲချော်ချက်တွေ ရှိမှာပါ။ ဒါကြောင့်
အစဉ်အလာကို တိုက်ရိုက်ကြီး အစားထိုး ပြောင်းလဲခြင်းထက်၊
အကျိုးဖြစ်ထွန်းမှုအတွက် ပေါင်းစပ်ပြောင်းလဲရေးကိုသာ ဦးစားပေး ဖော်ဆောင်ပါ။

နည်းဥပဒေသ (၄၆)

အပြစ်ကင်းသလိုမနေပြန့်

သဘောတရား

သူများထက် သာသလိုနေပြတာလောက် အန္တရာယ်ကြီးတာ မရှိဘူး။ အဲတာထက် သူများလိုမဟုတ်ဘဲ အပြစ်မရှိ၊ ချွတ်ယွင်းချက်ကင်း၊ အားနည်းချက်မဲ့ သလိုနေပြတာက အန္တရာယ် အများဆုံးပဲ။ မနာလိုအောင် နေပြရင် နောက်ကွယ်မှာ ဓားထိုးဖို့ စောင့်နေတဲ့သူတွေ တန်းစီနေလိမ့်မယ်။ ဒါကြောင့် အခြေအနေအလိုက် အမှားလေးတွေ လုပ်ပြပါ။ ပေါ့ဆသလို နေပြပါ။ အပြစ်ရှိကြောင်း ဝန်ခံပေးပါ။ မေ့သလိုလိုနဲ့ တမင်သက်သက် မ လုပ်မကိုင်ဘဲ အပြစ်သင့်အောင် နေပြပါ။ ခြောက်ပြစ်ကင်း သဲလဲစင်သလို မနေဘဲ၊ လူပဲမို့ အမှားနဲ့ မကင်းသလို မကောင်းသတင်းထွက်အောင် လုပ် ထားပါ။ သန့်ရှင်းစင်ကြယ်လေလေ အစွန်းအထင်း မခံလေလေဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ချေးညှော်လေးနဲ့ အပေခံထားလိုက်ပါ။

ကိုယ့်ထက်သာတဲ့သူနဲ့ တွေ့ရကြုံရဆုံရတဲ့အခါမှာ၊ မျက်နှာငယ်ပြီး သိမ်ငယ်စိတ်တွေ ဖြစ်တတ်ပါတယ်။ မရည်ရွယ်ထားဘဲ၊ စိတ်တင်းထားတောင်မှ မနာလိုစိတ်တွေ ဖြစ်သွား တတ်တယ်။ မလွဲသာတဲ့ အနေအထားတွေ ဖြစ်နေတာကြောင့် စိတ်ဘဝင်မကျနိုင်ဘဲ၊ စိတ် ပင်ပန်းဆင်းရဲသွားရတာပဲ အဖတ်တင်သွားပါတယ်။ မနာလိုမှုကို ထုတ်ပြလိုလည်း မရ တော့၊ မလုံစိတ်နဲ့ မနာလိုနေမိတဲ့ လူရဲ့ အမူအကျင့်တွေကို အကဲခတ်ပြီး အပြစ်ရှာနေမိပါ တော့တယ်။

မနာလို ဝန်တိုစိတ်လိုမျိုး အင်မတန် အန္တရာယ်များတဲ့ .. စိတ်ခံစားချက်တွေကို ထိန်းချုပ်တဲ့နည်းတွေ ရှိပါတယ်။ အရင်ဆုံး သိထားရမယ့်အချက်က၊ တကယ်လို့ ကိုယ့် အနေနဲ့ သူများထက် ကျော်လွန်ပြီး အရှိန်အဝါရှိသူ ဖြစ်လာခဲ့ရင်၊ ကိုယ့်နည်းတူ ချနင်းထား ရတဲ့ အောက်ကလူတွေလည်း ကိုယ့်အပေါ် မနာလိုကြမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဘယ်သူမှတော့ မနာလိုနေတာကို ထုတ်ပြောကြမှာတော့ မဟုတ်ပါဘူး။ ဖြစ်တာတော့ ဖြစ်ကို ဖြစ်ကြမှာပါ ပဲ။

ကိုယ်နဲ့ ပေါင်းသင်းဆက်ဆံတဲ့အခါ လုပ်ပြတဲ့ သူတို့ ရုပ်အသွင်ကို မယုံမိပါစေနဲ့။ သူ တို့ရဲ့ ဝေဖန်စကားကို သေချာနားထောင်ပါ။ ပြီးရင် နောက်ကွယ်က ရည်ရွယ်ချက်ကို မြင် အောင် သုံးသပ်ပါ။ သူတို့ရဲ့ အရဲ့စကား၊ အထွေအဓိပ္ပာယ်တွေကို အပြစ်မမြင်ဘဲ၊ ကျေနပ် နားလည်စိတ်နဲ့ နားထောင်ပါ။ ပြီးရင် အဲဒီ အရွတ်စကားတွေရဲ့ နောက်ကွယ်က ဆိုလိုရင်း ကို မြင်အောင် စိစစ်တွေးခေါ်ပါ။ နောက်ကျောစားထိုးမယ့် အရိပ်အယောင်တွေကို အမြဲ လိုလို အကဲခတ်ပါ။ မလိုအပ်ဘဲ အတင်းကာရော မြှောက်ပင့်ပြောဆိုတာမျိုး လုပ်လာရင် သတိကြီးစွာထားပါ။

ပုံမှန်မဟုတ်တဲ့ အမူအရာ၊ အပြောအဆို၊ အသွားအလာ၊ လှုပ်ရှားမှု ဟူသမျှကို ခြေရာ ခံ စူးစမ်းပါ။ မျက်လုံးအကြည့်တွေက အစ၊ အပြုအမူတွေအဆုံး အားလုံးကို အကဲခတ်ပါ။ မနာလိုမှုနဲ့ ပတ်သက်ပြီး အဓိက ပြဿနာက ဘာမှလုပ်မရတော့တဲ့ နောက်ဆုံးအချိန်ကျမှ သဘော ပေါက်မိတဲ့အချက်ပါ။ ဒါကြောင့် မအူပါနဲ့၊ ပါးနပ်ပါ။ အယုံလွယ်စိတ်ကို ချိုးနှိမ် ထားပါ။

နောက်တချက်က၊ မနာလိုသူတွေရှိနေရင် နောက်ကွယ်ကနေ ချောက်တွန်းဖို့ အခွင့်ကောင်း မျှော်နေတတ်တာကို သတိချပ်ပါ။ မမြင်နိုင်၊ မသိနိုင်တဲ့ အခက်အခဲ၊ အကျပ်အတည်းတွေနဲ့ မလွဲမသွေ ကြုံရအောင် နည်းမျိုးစုံသုံးပြီး ဒုက္ခပေးတတ်ပါတယ်။ အဲဒီလို အခက်အခဲတွေကို ကျော်လွှားနိုင်ဖို့ ကျားကုတ်ကျားခဲ ကြိုးပမ်းရတတ်ပါတယ်။ အန္တရာယ်မှန်သမျှ မကြီးထွားခင် လက်ဦးအလျင် သုတ်သင်ထားခြင်းက အကောင်းဆုံး သော ဖြေရှင်းနည်းဖြစ်တဲ့အတွက်၊ ကိုယ့်အနားဝန်းကျင်မှာ မနာလိုသူတွေ ရှိလာခဲ့ရင်၊ ဖယ်ရှားလိုက်ပါ။ အနားမထားပါနဲ့။ ဘာကြောင့် မနာလိုဖြစ်နေသလဲဆိုတာကို သိအောင် လုပ်ပါ။ ပြုပြင်လို့ရရင် ပြုပြင်လိုက်ပါ။ ပြုပြင်စရာ မလိုဘူးဆိုရင်တော့၊ ဖယ်ရှားသင့်တာ ကိုသာ ပထုတ်လိုက်ပါ။

လုပ်ငန်းခွင်တွေမှာဆိုရင် အင်မတန် သိသာပါတယ်။ မနာလိုဝန်တိုလွယ်သူတွေ အများကြီး ရှိပါတယ်။ ကံကောင်းပြီး ထိပေါက်တာမျိုး၊ ထင်မှတ်မထားဘဲ ရာထူး တိုးသွား တာမျိုးတွေကို မနာလို မရှုစိမ့်နိုင်တဲ့ လူတွေ ရှိကို ရှိနေတတ်ပါတယ်။ အနီးစပ်ဆုံးသော အပေါင်းအသင်းကစလို့၊ မသိမကျွမ်း မရင်းနှီးတဲ့ သူစိမ်းတွေလည်း ဖြစ်ချင်ဖြစ်နေတတ်ပါ တယ်။

သာဓကအနေနဲ့ ၁၆၅၁ ခုနှစ်မှာ ဒေသန္တရ သာသနာပိုင် (Archbishop) အဖြစ် ကာ ဒီနယ် ဟဲဇ် (Retz) ရာထူး တိုးမြှင့်ခံရတော့၊ မရှုစိမ့်တဲ့ အပေါင်းအပါတွေ တသီတတန်းကြီး ပေါ်ခဲ့ဖူးတယ်။ ကာဒီနယ် အဆင့်ကနေ သာသနာပိုင်အဆင့် ရောက်သွားတာက၊ မင်းသား အဆင့်ကနေ ဘုရင်အဖြစ် တင်မြှောက်ခံရသလိုမျိုး ဖြစ်ပါတယ်။

ဟဲဇ် က ပါးနပ်တဲ့အတွက် မနာလိုသူတွေရဲ့ ရန်ကနေ ကာကွယ်နိုင်ဖို့၊ အနေအထိုင် ကောင်းကောင်းနဲ့ အပြစ်ကင်းနိုင်သမျှ ကင်းအောင် နေခဲ့ပါတယ်။ ဂုဏ်သိမ်ခြပ်တွေ တိုး လာပေမယ့်၊ အပြောင်းအလဲမရှိစေဘဲ၊ နဂိုအတိုင်း နေမြဲနေခဲ့လို့၊ မနာလိုသူတွေရဲ့ အမုန်း ပွားမှုတွေ လျော့သွားခဲ့ပါတယ်။ သာသနာရေးရာ ဆုံးဖြတ်ရတိုင်း အများရဲ့ အမြင်ကို အရင်တောင်းခံပြီးမှ၊ ဆုံးဖြတ်ချက် ချလေ့ရှိပြီး၊ ရိုကျိုးတဲ့ အချိုးမျိုးနဲ့ ဝန်းကျင်က လူတွေ ကို ဖြောင်းဖျပါတယ်။

အချို့သိပ်ကောင်းခဲ့လို့ ဟဲ့ရုံ အပေါ် တိုက်ခိုက်မှုတွေ မရှိခဲ့ပါဘူး။
မနာလိုမရှုစိမ့်သူ တွေကို နှိပ်ကွပ်နိုင်တဲ့ တစ်ခုတည်းသော နည်းကောင်း လမ်းမှန်က၊
ကိုယ့်နည်းတူ မြောက် စားပြီဦး၊ သူတို့အပေါ် အလေးထားပြခြင်းပဲ ဖြစ်ပါတယ်။
ကိုယ့်အနေအထားအရ ခံစားပိုင် ခွင့်ရှိတဲ့ အကျိုးအမြတ်တွေကို မျှဝေစရာ
မလိုပါဘူး။ သူတို့ကို မမေ့မလျော့ကြောင်း၊ ပစ်ပယ်မထားကြောင်းနဲ့ သူတို့ရဲ့
အကြံဉာဏ်တွေကို အားကိုးအားထားပါကြောင်း လူသိ ထင်ရှား လုပ်ပြတတ်ရင်ပဲ၊
ဣဿာရန်ကနေ ကာကွယ်နိုင်ပါတယ်။

မနာလိုစိတ်ကို ဖုံးကွယ်ထားပြီး၊ အရောဝင်လာတတ်တဲ့
အန္တရာယ်တွေကိုလည်း သတိ ထားပါ။ မတန်တရာ မြောက်ထိုးပင့်ကော်
ပြောလာတာမျိုးတွေ၊ ပုံမှန်ထက်ပိုပြီး အ ရောဝင်ကပ်ဖားလာတာတွေကို
သတိထားပါ။ အလွန်အမင်း မနာလိုဝန်တိုနေလို့သာ၊ ချစ် ကြောင်းခင်ကြောင်း
လုပ်ပြနေတာဖြစ်ပါတယ်။ အကြံဆိုးနဲ့ ဝင်ဝင်တိုးတတ်တဲ့ အဒီလို
နောက်ကျောစားထိုးမယ့်သူတွေကို သိလျင်သိချင်း အနားကနေ ပထုတ်ပါ။

အဆိပ်နွယ်ပင်လိုပဲ၊ ရစ်ခွင့်ပတ်ခွင့် ရှိနေသရွေ့ အသက်ရှူခွင့်မရအောင်
အတင်း အကျပ် ခွေပြီး၊ ဒုက္ခပေးမှာဖြစ်သလို၊ နွယ်စဉ်အလိုက် ထွက်နေတဲ့
အဆိပ်စူးတွေနဲ့လည်း အခါအခွင့်သာတိုင်း ထိုးနှက်ပါလိမ့်မယ်။
အညွန့်တက်စပြုမှန်း သတိထားမိတာနဲ့ အမြစ်ပါ မကျန် သုတ်သင်ပါ။
အစအနတောင် မကျန်ပါစေနဲ့။

ကိုယ့်အပေါ် ဆက်ဆံလာတဲ့ အချိုးကို ကြည့်ပြီး ဟန်ဆောင်တာလား၊
အမှန်တကယ် လား၊ လူမှုရေးလား၊ စသဖြင့် ခွဲခြမ်းစိစစ်ပါ။ အယုံမလွယ်ပါနဲ့။
အပေါင်းအသင်းဆိုတဲ့ ထောင်ချောက်နဲ့ လူကို ဖျက်ဆီးမယ့် သူတွေ
အများကြီးရှိပါတယ်။ မသိချင်ယောင်ဆောင် သင့်ရင် မသိသလိုနေပြပါ။
အသိအမှတ်ပြုပေးမှ ငြိမ်းအေးနိုင်မယ့်သူတွေဆိုရင် အလေး ထားပြီး နေရာပေး
မြှောက်စားလိုက်ပါ။ ကိုယ်ကျိုးထိခိုက်တဲ့အထိ အန္တရာယ်ကြီးရင်တော့ အပိုင်ကြံပြီး
သုတ်သင်လိုက်ပါ။

နည်းဥပဒေသ (၄၇)

ရပ်ချိန်တန်ရပ်ပါ လိုတာထက်မပိုစေနဲ့

သဘောတရား

အောင်မြင်မှုတွေ ရပြီးရင်တောင် ... အန္တရာယ်တွေကနေ လွတ်နိုင်ဦးမှာ မဟုတ်ပါဘူး။ အောင်မြင်မှုကြောင့်ပဲ ဒုက္ခရောက်သွားနိုင်ပါသေးတယ်။ အောင်စိတ် (အောင်မြင်၊ ပြီးမြောက်၊ အဆုံးရောက်သောအခိုက်ဖြစ်သည့် စိတ်) လောက် ကြောက်ဖို့ကောင်းတဲ့ စိတ်မရှိသလို၊ အောင်စိတ်ကြောင့် ယုံကြည်မှုလွန်ကဲပြီး၊ ထောင်လွှားစိတ်ဝင်တတ်ပါတယ်။

ဟိတ်ကြီးဟန်ကြီးစိတ်နဲ့ မောက်မာမော်ကြွားစိတ်တွေ လွှမ်းမိုးမှုခံလိုက်ရ ရင် ရလေလိုလေ အိုတစ္ဆေ ဖြစ်သွားပြီး၊ ရတာနဲ့မလောက်၊ ပိုလိုချင်တဲ့ မလို လောဘစိတ်ကြီးတွေ ဖြစ်လာတတ်ပါတယ်။ ရန်သူများစွာနဲ့ ရင်ဆိုင်ခဲ့ပြီး ကာမှ၊ ရန်သူသစ်တွေ ပြန်မွေးမိသလို ဖြစ်သွားတတ်ပါတယ်။

အောင်မြင်မှုကြောင့် အသိစိတ်ပျောက်သွားတာမျိုး လုံးဝ မဖြစ်ပါစေနဲ့။ ဘဝမွေ့ခြင်းလောက် ယုတ်ညံ့တာမရှိပါဘူး။ စက်ဆုပ်ဖို့ အင်မတန်ကောင်း ပါတယ်။ ပန်းတိုင်တစ်ခု ထားပါ။ အရောက် လျှောက်လှမ်းပါ။ ရပ်ချိန်တန်ရင် ရပ်တန်းက ရပ်လိုက်ပါ။ လိုတာထက် မပိုပါစေနဲ့။

နောက်ချေးတွေလူးနေတဲ့ တလင်းပြင်မှာ
ကြက်ဖနှစ်ကောင်ခွပ်လို့နေတယ်။ အားပိုကြီးတဲ့ ကြက်ထီးပျိုက ကြက်ဖအိုရဲ့
လည်ကို နင်းပြီး နောက်ချေးနဲ့ လူး လိုက်တယ်။ ကတော်တွတ်တိုးနေတဲ့
ကြက်မတစ်အုပ်က အောင်နိုင်သူ ကြက် ထီးပျိုနား ဝန်းရံကြတော့၊ အနားမှာရှိတဲ့
စည်းရိုးပေါ်ကတဆင့်၊ ကျီအထက် ခေါင်မိုးပေါ် တက်သွားတယ်။

အားနဲ့မာန်နဲ့ သုံးခါလောက် အတောင်ခတ်လိုက်ပြီးတော့မှ တနယ်လုံး
ကြားသွား အောင် "အောင်နိုင်သူ ကြက်ဖဆိုတာ ငါကွ၊ စိန်လေလေဟဲ့ စိန်လေ၊
လာလေ လေဟဲ့ လာလေ၊ အနိုင်ယူ လိုက်မယ်ဟေ့" လို့လည်း တွန်လိုက်ရော၊
ထန်းပင် အထက် ဝဲနေတဲ့ စွန်ရဲက ထိုးဆင်းလာပြီး၊ ကြက်ဖကို သုတ်ယူသွားလေရဲ့။

ရုရှားရိုးရာပုံပြင်

(Jles HnKoTaeBHq Toncok) လီယို တော်စတိုင်း - (၁၈၂၈ - ၁၉၁၀)

ဩဇာအာဏာ အရှိန်အဝါမှာ စည်းချက်နဲ့ စံနှုန်းရှိတယ်။
အောင်နိုင်သူတွေသာ စိတ်တိုင်းကျ စံနှုန်းဖော်ခွင့် ရကြပြီး၊ ချမှတ်ထားတဲ့
စံနှုန်းအတိုင်း စည်းချက်ညီညီ မလိုက်နာနိုင်တဲ့ သူတွေကို ပထုတ်နိုင်စွမ်း
ရှိကြတယ်။ နည်းမဟာဗျူဟာရဲ့ အနှစ်သာရ ဟာ ဖြစ်မလာသေးတဲ့
အခြေအနေတွေအပေါ် လက်ဦးမှု ရနိုင်မှုဖြစ်ပါတယ်။

အောင်မြင်မှုဟာ ပြီးမြောက်မှု အကျိုးဆက်ရလဒ်ဖြစ်တဲ့အတွက်၊
စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ပြည့်ဝခြင်းကို ဖြစ်စေနိုင်စွမ်း ရှိပါတယ်။ ဒါပေမယ့်
စိတ်ခံစားချက်ဆိုတာက ပြီးပြတ်နိုင် စွမ်း မရှိတဲ့အတွက်၊ အသိဉာဏ်ပညာ
တွေးခေါ်မြော်မြင်နိုင်စွမ်း အလျောက် ပြီးမြောက်မှ အပေါ် သာယာပုံလည်း
ကွဲပြားပါတယ်။ ရောင့်ရဲတင်းတိမ်မှု၊ ကျေနပ်လွယ်မှု စတဲ့ စိတ်ရင်းကောင်း မရှိရင်၊
ရလေလိုလေဖြစ်နေတတ်ပြီး၊ အသောမသတ်နိုင်တဲ့ မလိုလောဘ
တိုးပွားလာတတ်ပါတယ်။

ရတာမလို၊ လိုတာမရ၊ မလောက်ငှတဲ့အခါမှာ အောင်မြင်မှု မရခင်က ဖြစ်ခဲ့ရတဲ့ စိတ် ခံစားချက်အတိုင်း၊ လောဘစိတ်ရဲ့ နှိပ်စက်မှုကြောင့် တကြော့ပြီး တကြော့ စိတ်ပင်ပန်း ဆင်းရဲရတတ်ပါတယ်။ အရှိန်အဝါရှိသူတွေဟာ အခြေအနေအလိုက် လုပ်ငန်းဆောင်တာအလိုက်၊ လုပ်နည်းကိုင်နည်း ပြောင်းလဲပြင်ဆင်တတ်ကြတဲ့ အလေ့အထရှိကြပါတယ်။ အနေအထားအလိုက် ပြောင်းလဲကျင့်သုံးနိုင်ကြပါတယ်။ အသွားအလာအလိုက် အသားကျ အောင် နေတတ်ထိုင်တတ်ကြပါတယ်။

အလောတကြီးစိတ်နဲ့ အရဲစွန့်တာမျိုး မလုပ်ဘဲ၊ အနေအထားကို အချိန်ယူ စိစစ်ပြီးမှ၊ နောက် ခြေတလှမ်းအတွက် ပြင်ဆင်တတ်ကြပါတယ်။ အောင်မြင်မှုအတွက် စိတ်ခံစား ချက်တွေကို ချုပ်တည်းထားတတ်ကြသလို၊ အောင်မြင်မှုရသွားတိုင်းလည်း စိတ်ခံစားချက် တွေရဲ့ လွှမ်းမိုးမှု မခံရအောင် သည်းခံနိုင်ကြပါတယ်။

စိတ်ခံစားချက်ကို ချုပ်တည်းနိုင်ခြင်းက အရှိန်အဝါကြီးသူအများစုမှာ တွေ့ရလေ့ရှိတဲ့ ထူးခြား အရည်အသွေး ဖြစ်ပါတယ်။ မြော်မြင်နိုင်စွမ်း ရှိသလောက်၊ အချိန်ယူသုံးသပ်ပြီး၊ ဘာပဲလုပ်လုပ် သတိလက်လွတ် မဖြစ်အောင် စိတ်အာရုံစူးစိုက်မှု ကောင်းကြပါတယ်။

အဲဒါကြောင့်လည်း အောင်မြင်မှု ရလွယ်ကြသလို၊ အောင်မြင်မှုကို ရက်များရှည်ကြာ ထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက် ချုပ်ကိုင်ထားနိုင်ကြပြီး၊ အခြေခိုင်တဲ့ ရပ်တည်မှုရအောင် ခြေ ကုပ်ယူနိုင်ကြတာ ဖြစ်ပါတယ်။

အစဉ်သဖြင့် ကံအကြောင်း တိုက်ဆိုက်မှုတွေ (ကံကောင်း/ကံဆိုး) နဲ့ အခြေအနေ အရပ်ရပ်ရဲ့ သက်ရောက်မှုတွေကြောင့် အရှိန်အဝါဆိုတာ ဖြစ်လာနိုင်တာပါ။ ဒီနေရာမှာ စိတ်ဝင်စားဖို့ကောင်းတဲ့ အချက်က၊ ကံအကြောင်းတိုက်ဆိုင်မှုတွေအရ၊ ကံကောင်းမှုက ကံဆိုးမှုထက် ပိုပြီး အန္တရာယ်ရှိစေနိုင်တာပဲ။

ကံအကြောင်း မကောင်းလို့ ကံဆိုးမှုတွေ ကြုံရရင်၊ စိတ်ရှည်တတ်ဖို့၊ ချိန်သားကိုက် လုပ်တတ်ဖို့၊ အဆိုးဆုံး အခြေအနေကို ရင်ဆိုင်နိုင်ဖို့ စသဖြင့် ဘဝသင်္ခန်းစာတွေ အများ ကြီး ပေးပေးမယ်၊ ကံကောင်းမှုကျတော့ ကံဆိုးမှုနဲ့ လုံးဝ မတူဘူး။ ကံကောင်းနေမှတော့ ဉာဏ်ကောင်းရင် လုံလောက်ပြီဆိုပြီး၊ ယုံကြည်မှု လွန်ကဲ စေတတ်တယ်။

ဒါပေမယ့် ကံဆိုတာက အပြောင်းအလဲမြန်တဲ့ အရာပါ။ အဲဒီလိုပဲ ပြောင်းလဲသွားတိုင်း မထင်မှတ်ထားတဲ့ အချိန်တွေမှာ အကြောင်းတိုက်ဆိုင်စွာနဲ့ ဖြစ်လေ့ရှိတယ်။ ဒါကြောင့် ကံကောင်းလို့ အမြင့်ဆုံး ရောက်သွားနိုင်ခဲ့ရင်၊ သတိကြီးပိုရှိနေဖို့ လိုအပ်တာကို မမေ့ပါနဲ့။

ကံတရားဆိုတဲ့ စက်ဝန်းကြီးက အပေါ်ကို အရောက်ပို့ပေးပြီးရင်၊ အောက်ဆုံးထိ တခေါက်ပြန်ဆင်းအောင် ခါချတတ်တယ်။ အထက်ရောအောက်ပါ အခါခါ ဆင်းတက်ဖူးလို့၊ အောက်ပြုတ်ကျမှာ မကြောက်ဘူးဆိုရင်၊ ကိုယ့်အတွက် ဘဝဆိုတာ ကောင်းတာတွေ ပဲ ဖြစ်နေပါလိမ့်မယ်။

အရှိန်အဝါကို စံနှုန်းအတိုင်း စည်းချက်ညီညီဖြစ်စေချင်ရင် စိတ်ခွန်အား၊ လူအင်အား စတဲ့ အရင်းအမြစ်တွေကို ပါးနပ်စွာ နေရာတကျ ရွှေ့ကွက်ချ ကစားတတ်ဖို့လိုတယ်။ စည်း ချက်မညီညွတ်ရင် ပြဿနာပဋိပက္ခတွေကို ပင်ပန်းခံပြီး တူးဆွမိသလို ဖြစ်သွားတတ် တယ်။ ဖိအားသုံးလွန်းရင်လည်း ပြဿနာ တတ်နိုင်သလို၊ အမြော်အမြင်ရှိရှိ ရွှေ့ကွက် ကောင်းတွေ ထုတ်ပြန်လွန်းရင်လည်း ရန်သူဘက်က ကိုယ့်ရဲ့ အားသာချက်တွေကို မြင် သွားနိုင်တယ်။ အောင်မြင်ရင် ငြိမ်နေလိုက်ပါ။ ကဲမပြဘဲ၊ ခွင်ကောင်းရမှ ခြောက်ပြပါ။ အရှိန်အဝါဆိုတာ ပြောင်းလဲကျင့်သုံးနိုင်မှ တိုးတက်ကြီးထွားနိုင်တယ်။

ဒီနေရာမှာ လွဲတတ်၊ မှားတတ်ကြတယ်။ ကိုယ့်အထက်လူကြီးရဲ့ အသိအမှတ်ပြုမှုကို လိုချင်ကေနဲ့ အတင်းကာရော ကြိုးစားပြခါမှ၊ နေရာလုနေသလိုဖြစ်သွားပြီး သံသယဝင်ခံ ရလို့ နေရာပျောက်တာမျိုး ဖြစ်တတ်တယ်။

မဟာ အလက်ဇန္ဒားရဲ့ အဖေ၊ မက်ဆီဒုန်က ဖိလစ်ရဲ့ စစ်သူကြီးတချို့ စစ်ပွဲတစ်ခု အောင်နိုင်ခဲ့ပြီး မြို့တော် ပြန်လာတော့၊ နေရာလုမှာ စိုးရိမ်လို့ ဖိလစ်က သူတို့အားလုံးကို အလုပ်ဖြုတ်ပစ်တာမျိုး လုပ်ခဲ့ဖူးတယ်။ အထက်လူကြီးနဲ့ အပြိုင် အလုပ်လုပ်ရရင်၊ အောင် မြင်ရေးကို ဦးစားပေးတာထက်၊ လူကြီးကို ဦးဆောင်ခွင့်ပေးတာက စိတ်ချရတယ်။ သူ့ထက်ငါ အပြိုင် အလုပ်ကြိုးစားပြတာက ကောင်းပါတယ်။ ဒါပေမယ့် လူကြီးမှာလည်း မလုံ စိတ်တွေ ရှိနေတတ်တဲ့အတွက်၊ သံသယဖြစ်ခွင့် မပေးပါနဲ့။ လူကြီးနီးပါး သာအောင် ကြိုးစားပါ။ ဒါပေမယ့် လူကြီးထက် ထူးအောင်တော့ မကြိုးစားပြပါနဲ့။ ဘယ်လောက်ပဲ တော်ပါစေ၊ တတ်ပါစေ၊ အတိုင်းအတာနဲ့ တော်ပြတတ်ပြပါ။ လိုတာထက် ပိုတာ ဘာမှ မကောင်းပါဘူး။

ရပ်တန်းက ရပ်ဖို့ အသင့်တော်ဆုံး အချိန်က အောင်မြင်ပြီးချိန်ပါ။ ရပ်ချိန်တန်သွား တောင်မှ မရပ်သေးဘဲ၊ ဆက်သွားမယ်ဆိုရင်တော့ ရထားတဲ့ အောင်မြင်မှုကို အချိန်ကြာ ကြာ ချုပ်ကိုင်ထားနိုင်မှာ မဟုတ်သလို၊ နောက်ထပ် ရည်ရွယ်ထားလိုက်တဲ့ အောင်မြင်မှု မရခဲ့ဘဲ၊ ကျဆုံးသွားခဲ့ရင်၊ ရထားခဲ့သမျှ အောင်မြင်မှုတွေ အားလုံး တနွယ်ငင် တစင်ပါ အလုံးစုံ ပျက်သုဉ်းသွားပါလိမ့်မယ်။ ရှေ့နေတွေ ပြောနေကျစကားအတိုင်း "နိုင်မှတော့ တော်လိုက်ပါ"

နည်းဥပဒေသ (၄၈)

သဏ္ဌာန်မဲ့အသွင် ယူတတ်ပါစေ

သဘောတရား

သိသာမြင်သာတဲ့ အသွင်သဏ္ဌာန် ရှိနေခဲ့ရင် ရည်ရွယ်ထားတဲ့ အစီအစဉ် လုပ်ငန်းစဉ်တွေအားလုံး မြင်လွယ်သွားနိုင်ပါတယ်။ ရန်သူ့ပြိုင်ဘက်တွေ အတွက် ထင်သာမြင်သာတဲ့ ပစ်မှတ်ဖြစ်သွားနိုင်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ရန်သူ တွေအနေနဲ့ ချုပ်ကိုင်၊ ဆုပ်ကိုင်၊ လက်ညှိုးထိုးလို့ မရအောင် ပြောင်းလဲ လွယ်၊ ရွေ့လျားလွယ်၊ လှုပ်ရှားလွယ်တဲ့ သဏ္ဌာန်မဲ့ အသွင်ယူထားရမယ်။ ဘယ်အရာမှ အတိအကျ မဖြစ်နိုင်သလို၊ တသမတ်တည်း မဖြစ်နိုင်ပါဘူး။ ဘယ်နည်းဥပဒေကမှ အတည်မဖြစ်ပါဘူး။ ပြောင်းလဲခြင်း၊ ကူးယူခြင်း၊ ရွေ့လျားခြင်းတွေကိုက တိုးတက်မှု၊ ဖွံ့ဖြိုးမှု၊ ထူးခြားမှုတွေ ဖြစ်ပါတယ်။ ကိုယ့်ကိုယ်ကို ခုခံကာကွယ်တဲ့နေရာမှာ အန္တရာယ်အကင်းဆုံးနဲ့ အလုံခြုံဆုံး သော နည်းလမ်းကတော့ အသွင်ပြောင်းလွယ်ပြီး၊ စီးဝင်နစ်ချောလွယ်တဲ့ သဏ္ဌာန်မဲ့အသွင် ရေလို နေတတ်ခြင်းပါ။ တည်တံ့နိုင်မှုကို အားကိုးအားထား ပြုပြီး မစွန့်စားပါနဲ့။ ဘယ်အရာကမှ ရေရှည် တောင့်ခံနိုင်စွမ်း မရှိပါဘူး။ အရာအားလုံး ပြောင်းလဲသွားမှာပါ။

နည်းစဉ်

ခုခံကာကွယ်ရေး ကိုယ်ခံပညာမှာ တိုက်ခိုက်ရေး နည်းလမ်းတွေက အင်မတန် နားလည်ရခက်ခဲပြီး နက်နဲနိုင်သလို နည်းစဉ်တွေကို လျှို့ဝှက်ထားပြီး၊ လှုပ်ရှားမှု တိုင်းဟာ မှင်သက်စေနိုင်မယ့် အကွက်တွေ ဖြစ်နေလို့သာ ထိပ်တိုက် ရင်ဆိုင်ရ တိုင်း လက်ဦးမှုရပြီး အခွင့်သာနိုင်ခြင်းဖြစ်တယ်။

ခေါင်းဆောင်ကောင်းတွေလည်း ထိုနည်းတူစွာ ညဏ်အမြော်အမြင်ရှိမှုနဲ့ ခြေရာ ခံလို့ မရအောင် ဖုံးကွယ်ထားတတ်မှုတွေကြောင့် အမြဲလိုလို အောင်နိုင်ကြတာ ဖြစ်တယ်။ သဏ္ဌာန်မဲ့တဲ့ အသွင်ရှိမှသာလျှင် သက်ရောက်မှုတွေကနေ ရှောင် ရှားနိုင်တာဖြစ်ပါတယ်။ ပညာရှိတွေဟာ နက်နဲမှုတွေနဲ့အတူ ဖုံးကွယ်ထားတတ် ကြတာကြောင့်၊ သူတို့ရဲ့ စိတ်ခံစားချက်တွေကို မြင်သိဖို့ မလွယ်ကူသလို၊ သဏ္ဌာန်မဲ့စွာ လှုပ်ရှားကြတာကြောင့် သူတို့အပေါ် ချုပ်ကိုင်လို့ မရနိုင်ပါဘူး။

ဟွိုင် နန် ဇီ- ဟွိုင် နန် ကဝိသာရဆုံးမစာ

သဘာဝအရ သိမြင်ခံစားရတာတွေကို မတူညီတဲ့ နည်းပေါင်းစုံသုံးပြီး ဖော်ပြတတ် ကြတဲ့အတွက် လူဆိုတဲ့ တိရစ္ဆာန်က အလွန် ထူးခြားပါတယ်။ ခံစားချက်တွေကို တိုက်ရိုက် ထုတ်ဖော်ပြလို့ ရလျက်သားနဲ့၊ ဘာသာစကားပြောဆို ဆက်ဆံမှုတွေ၊ လူမှုပေါင်းသင်း ဆက်ဆံရေးတွေကို ကြားခံထားပြီး ဆက်သွယ်ထုတ်ဖော် တတ်ကြပါတယ်။ အဲဒီလို ကြား ခံတွေမှ မရှိရင်လည်း လူတွေအနေနဲ့ ခံစားချက်တွေကို ထုတ်ဖော်ပြလို့ မရနိုင်တော့ပါဘူး။

ကြားခံဖြစ်တဲ့ ဘာသာစကားနဲ့ လူမှုပေါင်းသင်းဆက်ဆံရေး သဘာဝတွေကလည်း တသမတ်တည်း မဟုတ်ပြန်ပါဘူး။ အမြဲလိုလို ပြောင်းလဲနေပါတယ်။ ခေတ်အလိုက်၊ ဒေသအလိုက် ဟန်ပန်တွေ၊ ပုံစံတွေနဲ့ ဒေသန္တရအပေါ်၊ လူမျိုးအပေါ်၊ ပထဝီဝင်အရ စိတ် ခံစားချက်၊ စိတ်နေစိတ်ထားအလိုက် အထာများစွာ ရှိပါတယ်။ လွန်ခဲ့တဲ့ အတိတ်မျိုးဆက် က လူမှုဆက်ဆံရေးသဘာဝတွေကို အခြေခံပြီး၊ ပြောင်းလဲ ကျင့်သုံးတတ်ကြပါတယ်။

အဲတာနဲ့ပဲ ပြောင်းလဲလက်ခံနိုင်မှုဟာ တိုးတက်မှု ဖြစ်လာပြီး၊ အစဉ်အတိုင်း တည်ရှိမှု က ပျက်သုဉ်းမှု၊ သို့မဟုတ်၊ ပျက်ယွင်းမှုအဖြစ် အကြမ်းဖျင်း သတ်မှတ်လိုက်ကြပါတယ်။ ပြောင်းလဲမှု မရှိတဲ့ အစဉ်အလာ၊ ဓလေ့သဘာဝတွေကို ဟောင်းနွမ်းဆုတ်ယုတ်တဲ့ အရာတွေ အဖြစ်သတ်မှတ်လိုက်တာနဲ့၊ ဘယ်သူမှ သေပြီးသားကို အသက်သွင်းဖို့ မကြိုးစား တော့ဘဲ၊ အသစ်အဆန်းတွေနဲ့ အစားထိုးဖို့ကိုသာ ဇောထက်သန် သွားတတ်ကြပါတယ်။

ဩဇာကြီးသူတွေဆိုရင် ငယ်စဉ်ကတည်းက ထူးခြားဆန်းပြားတဲ့ ဖန်တီးနိုင်မှု စွမ်း ရည်အလျောက် အတွေးသစ်၊ အကြံသစ်တွေကို နည်းသစ်လမ်းသစ်ဖော်ထုတ်ပြီး၊ ပြောင်း လဲမှုတွေနဲ့အတူ ဖွံ့ဖြိုးအောင် လုပ်နိုင်ခဲ့ကြလို့သာ၊ အရှိန်အဝါကြီးသူတွေ ဖြစ်သွားနိုင်ကြ တာပါ။ လူမှုအသိုက်အဝန်းတိုင်းက သူတို့အသိုက်အမြုံအပေါ် ပြောင်းလဲမှုတွေနဲ့ အကျိုး ဖြစ်ထွန်းစေနိုင်တဲ့ စွမ်းဆောင်နိုင်သူတိုင်းကို ကျောထောက် နောက်ခံပေးပြီး၊ ချီးမြှောက် ပစားတတ်ကြပါတယ်။

ဒါပေမယ့် လူအမျိုးမျိုး စိတ်အထွေထွေ ဖြစ်တဲ့အတွက်၊ အစဉ်အလာဟောင်းနဲ့၊ ခေတ်ဟောင်းတန်ဖိုးကို ထိန်းသိမ်းလိုကြတဲ့ ရှေးရိုးစွဲတွေနဲ့၊ စံနှုန်းဟောင်း ကာကွယ်လိုသူ တွေရဲ့ သိုက်မြုံဆိုင်ရာအုပ်စုအင်အား ကောင်းလာတာနဲ့အမျှ၊ ပြောင်းလဲမှုတွေကို ဆန့်ကျင် လာကြပါတယ်။ အသစ်အဆန်းကို ဖော်ထုတ်ခွင့် မပေးတော့ဘဲ၊ ပိတ်ပင်တားဆီးကြပါ တယ်။ အသားကျမှုနဲ့ ခြေကုပ်ယူပြီး၊ ရွေ့လျားမှုမရှိကြတော့ပါဘူး။ အဲဒီလို စံနှုန်းဟောင်း၊ အစွဲဟောင်းတွေကြောင့် အချို့သော လူမှုအသိုက်အဝန်းတွေက ပြောင်းလဲမှုကို တန်ဖိုး ထားပြီး တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးတဲ့ လူမှုအသိုက်အဝန်းတွေရဲ့ တိုက်ခိုက်မှု၊ ထိုးနှက်မှုကို အပြင်း အထန် ခံစားကြရပါတယ်။

အရှိန်အဝါဆိုတာက သဏ္ဌာန်မဲ့ အသွင်ပြောင်းလဲလွယ်မှ .. အခက်အခဲများစွာကို ကျော်လွှားနိုင်စွမ်းရှိတာပါ။ အသွင်မဲ့ခြင်း ဆိုတာက ရုပ်အသွင် မရှိမှုကို ဆိုလိုတာ မဟုတ် ပါဘူး။ အသွင်မဲ့တဲ့အရာ လောကမှာ မရှိပါဘူး။ ဘယ်အရာမဆို အသွင်ရှိပါတယ်။ အရှိန်အဝါရဲ့ သဏ္ဌာန်မဲ့ အသွင်ဆိုတာက ရေ (သို့) ပြဒါးလို ဝင်ဆန့်လွယ်၊ စီးဝင်လွယ်၊ နစ် ဝင်လွယ်၊ ပုံပြောင်းလွယ်မှုနဲ့ အသားကျလွယ်မှုမျိုး ဖြစ်ပါတယ်။ အရှိန်အဝါဟာ အမြဲ တစေ ပြောင်းလဲနေတဲ့

တိုးတက်မှုအလျဉ်အတိုင်း၊ ခန့်မှန်းလို့ မရလောက်အောင်ကို အသားကျနိုင်မှသာ အားကောင်းစွာ ရှင်သန်နိုင်မှာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဘာပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ဘယ်လိုအခြေအနေမျိုးနဲ့ပဲ ကြုံတွေ့ရပါစေ၊ ဘယ်တော့မှ ပုဂ္ဂိုလ်ရေး အရ မခံစားမိပါစေနဲ့။ စိတ်ခံစားချက်တွေကို ရှေ့တန်းတင်မိပြီး၊ အပူမယူပါနဲ့။ စိတ်ခံစား လွယ်ရင် ချုပ်တည်းထားပါ။ ကိုယ့်အားနည်းချက်ကို မဖော်ပြမိစေနဲ့။ စိတ်အခန့်မသင့်မှု တွေနဲ့ ကြုံလာရတိုင်းလည်း၊ ဆတ်ဆတ်ထိမခံ မဖြစ်ပြပါနဲ့။ မလုံမလဲစိတ်ကို အခွင့်ကောင်းယူပြီး၊ အမြတ်ထုတ်သွားကြလိမ့်မယ်။

အဲဒီလိုပဲ မလုံစိတ်များရင် စာနာသနားခံရမယ့်အစား၊
စိတ်ဓါတ်အားနည်းသူ၊ မျက် ရည်ခြုံသူအဖြစ် အထင်လွဲပြီး၊
အခွင့်အလမ်းကောင်းတွေနဲ့ လွဲသွားနိုင်တယ်။ စိတ်ခံစား ချက်တွေကို
ဖုံးကွယ်ထားနိုင်သမျှ ဖုံးကွယ်ထားပါ။ အထူးသဖြင့် ရန်သူပြိုင်ဘက်တွေနဲ့
ပေါင်းသင်းဆက်ဆံနေရတိုင်း ကိုယ့်ခံစားချက်တွေကို ဟန်ဆောင်မှုတွေနဲ့
ရောထားပြီး၊ လျှို့ဝှက်ထားတာ အကောင်းဆုံးပါ။

ဂျာမန်ဖွား၊ ပြင်သစ်သား ဘဏ်လုပ်ငန်းရှင် သူကြွယ်ကြီးဖြစ်တဲ့၊
ကမ္ဘာကျော် ရောတ် ချိုင်းစိမိသားစုကြီးရဲ့ ပြင်သစ်အခြေစိုက်
အိမ်တော်တည်ထောင်သူ ခေါင်းကိုင်ဖခင်ကြီး၊ Boron James Moyer de
Rothschild -ဘွဲ့ရန် ဂျိမ်းစ် ရောတ်ချိုင်းစ် က ခံစားချက် တွေ
မြို့သိပ်ထားတဲ့နေရာမှာ အလွန်ထူးချွန်သူပါ။ နိုင်ငံခြားသားတွေကို ရွံမုန်းတဲ့ လူမှ
အသိုက်အဝန်းမှာ နေခဲ့ရပေမယ့်၊ ပုဂ္ဂိုလ်စွဲ၊ လူမျိုးစွဲအရ တိုက်ခိုက်မှုတွေ မကြာခန့်
ကြုံတွေ့ခဲ့ရပေမယ့်၊ ဘယ်တုန်းကမှ ပုဂ္ဂိုလ်ရေးအရ ခံစားတာမျိုး မရှိခဲ့ဘဲ၊
ဂရုမစိုက်ခဲ့ပါ ဘူး။ နိုင်ငံရေးအရ ဘယ်လိုတွေပဲ ပြောင်းလဲပါစေ၊ သူ့အနေအထား
မပြတ်အောင်သာ ထိန်းထိန်းသိမ်းသိမ်း နေခဲ့သလို၊ သူနဲ့ အဆင်ပြေရင်
ဘယ်လိုလူကိုမဆို တန်းတူထား ပေါင်းသင်းဆက်ဆံခဲ့ပါတယ်။ ခံစားချက်တွေကို
သိုသိုသိပ်သိပ်ဖုံးကွယ်ထားပြီး၊ ဘဝ တိုးတက်အောင်မြင်ရေးနဲ့
လူမှုအသိုက်အဝန်းအတွင်း အရှိန်အဝါကြီးရေးကိုသာ ဦးတည်
ကြိုးစားခဲ့တာကြောင့်၊ ခေတ်ပြိုင် သူဌေးသူကြွယ်များစွာက စီးပွားပျက်၊ ဘဝပျက်လို့
ဒုက္ခ အလီလီကြုံတွေ့နေချိန်မှာ၊ သူကတော့ အနေမပျက်၊ အစားမပျက်၊
အလုပ်မပျက်ဘဲ၊ လေ ယူရာယိမ်း အားလုံးနဲ့ အဆင်ပြေခဲ့ပါတယ်။

အရွယ်ရလာတာနဲ့အမျှ အတိတ်ကို ချန်ထားလို့ ရနိုင်သမျှ ချန်ထားခဲ့ပါ။
လမ်းရိုးကြီး သမားအဖြစ် အထင်ခံရအောင် မနေမိပါစေနဲ့။
ပြောင်းလွယ်ပြင်လွယ်တာက အလွန် အသုံးကျတဲ့ နည်းဗျူဟာ တစ်ရပ်ဖြစ်တယ်။
ရန်သူအပေါ် မထင်မှတ်ထားတဲ့အချိန် အငိုက်ဖမ်း တိုက်ခိုက်ခွင့် ဖန်လိုရစေတယ်။
ရန်သူတွေဘက်က ကိုယ့်အကြံအစည်တွေကို စုံစမ်းလာရင်၊ သူတို့ လျှို့ဝှက်တွေကို
သဲလွန်စ ချန်သွား တတ်ကြတယ်။ သဘောသဘာဝ ကြောင့် ခြေရာကျန်တာလည်း
ဖြစ်နိုင်သလို၊ တမင်သက်သက် လှည့်စားချင်လို့ ချန်သွား တာလည်း ဖြစ်နိုင်တယ်။
ဒီနေရာမှာ ပါးနပ်ဖို့တော့ လိုတယ်။ ဒါပေမယ့် ပြောင်းလွယ် ပြင် လွယ်တဲ့
စိတ်နေစိတ်ခံမျိုး ရှိရင်၊ အခြေအနေတွေ ဘယ်လိုပဲ ပြောင်းလဲသွားပါစေ၊ ရန်သူ
ထက် တစ်ပန်းမက အခွင့်များစွာ လက်ဦးသာလွန်နေမှာပါ။

အသွင်မဲ့တဲ့အနေနဲ့ ပြောင်းလွယ်ပြင်လွယ်နိုင်တိုင်း လုပ်နေရင်းသင်၊
အကြောင်းရှိမှ အလုပ်ပြင်တာမျိုးတော့ မဖြစ်ပါစေနဲ့။
ပြောင်းလွယ်ပြင်လွယ်မှုဆိုတာက ပြင်ဆင်မှုပါဝင် ပြီး၊ စနစ်တကျ အကွက်ဆင်
ကြံစည်ရတဲ့ နည်းဖြစ်ပါတယ်။ ဖြစ်ကတတ်စမ်း အရဲစွန့်တဲ့ နည်းမျိုး လုံးဝ
မဟုတ်ပါဘူး။ စိန်ခေါ်မှုတွေကို ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျ လေ့လာပါ။ စူးစမ်းပါ။
ပြဿနာတွေကို ထိပ်တိုက် ရင်ဆိုင်ပါ။ မျက်မြင်ကိုယ်တွေ့ ကြည့်ထားမယ်၊
လေ့လာထား မယ်၊ စူးစမ်းထားမယ်ဆိုရင်၊ အားနည်းချက်၊ အားသာချက်တွေ၊
လိုအပ်ချက်၊ ပိုနေချက် တွေကိုလည်း စနစ်တကျ သုံးသပ်နိုင်ခွင့် ရသွားပါလိမ့်မယ်။
တပည့်တပန်း ဘယ်လောက် ပဲ များနေပါစေ၊ လူယုံဖြစ်လို့မက
ကိုယ်ပွားပဲဖြစ်နေပါစေ၊ ပယောဂထည့်ပြီးမှ လက်ခံပါ။ ယုံကြည်ပါ။
လက်လွဲယုံကြည်တာမျိုး လုံးဝ မလုပ်ပါနဲ့။

နားယောင်လွယ်တာမျိုး၊ ယုံကြည်လွယ်တာမျိုးတွေက ဩဇာအာဏာ
အရှိန်အဝါ ကြီးသူတွေရဲ့ အားနည်းချက်တွေ ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီလို
အားနည်းချက်တွေ ရှိနေသေးသရွေ့ ဩဇာကြီး အာဏာရှိတဲ့ အရှိန်အဝါရှိသူ
ဖြစ်လာနိုင်မှာ မဟုတ်ပါဘူး။

သူများစကား နားထောင်ပါ။ ရန်သူ့အမြင် အကဲခတ်ပါ။ လူယုံအကြံ
ခေါင်းထဲသွင်း ပြီး၊ ကိုယ်ပိုင်ကိုယ်တိုင် မြှော်မြင်တွေးခေါ်မှုနဲ့ ဆုံးဖြတ်ပါ။
အရင်းအမြစ်၊ အခြေအမြစ်မရှိ တဲ့ စကားနဲ့ ဖြစ်ရပ်တွေအတွက် လူပင်ပန်းခံတာမျိုး
မဖြစ်ပါစေနဲ့။ အရင်းအမြစ်ကို ချွေတာပါ။ ခေါင်းမာမှုက ကောင်းတဲ့
အရည်အသွေးဆိုပေမယ့်၊ ပြုပြင်လွယ်စိတ်က တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးစိတ်ဖြစ်ပါတယ်။

ပါးနပ်ပါ။ တည်ကြည်ပါ။ လိုတာထက် မပိုပါစေနဲ့။ မှန်လိုပြုမူပါ။ သရုပ်ဆောင် ကောင်းပါစေ။ လေယူရာယိမ်းပြီး၊ ကိုယ်လိုရာသိမ်းပါ။ အကြံပိုင်မှ အပိုင်ကြပါ။ ချက် ကောင်းမှ နက်၊ စိတ်ရာလက်ရော သန့်ပါစေ။ ပြဒါးနဲ့ ရေဟာ ဆုပ်ကိုင်လို့ မရပေမယ့်၊ အသွင်ရှိပါတယ်။ ဘယ်လိုအခြေအနေပဲ ရောက်ရောက် နဂိုအသွင်ပြန်ရောက်အောင် ပြောင်းလဲနိုင်စွမ်း ရှိပါတယ်။ ရေလိုနေပါ။

အသိဉာဏ်ပညာကြီးမြတ်သော အမြော်အမြင်ကြီးသူသည် အတိတ်က ဆက်ခံ ရသော အစဉ်အလာတို့အား အစွဲမထားသကဲ့သို့၊ အစဉ်အလာတို့အား ပြောင်းလဲ၍လည်း မနေ။

ပစ္စုပ္ပန်အခိုက်အတန့်အပေါ်ကျယ်ပြောသောအမြင်တို့နှင့်စေ့စေ့ငုငုစုံစုံလင်လင်ရှုမြဲ အခြေအနေနှင့် တန်သော အလုပ်တို့အားဖော်ဆောင်ရန် အလိုငှာ ကြိုးပမ်းအားထုတ်လေ့ရှိဘဲ၏။ ဆောင်ပြည်နယ်က တောင်သူပုံပြင်အား ဥပမာယူပါလေ။ တောင်သူတဦးသည် သစ်ဆွေးပင်ကြီး လဲကျထားသော အနီးနံဘေး လယ်ကွင်း၌ အလုပ်ဝင်ရ၏။ တစ်ရက်သော် အပြေးအလွှားနှင့် တောယုန်တစ်ကောင်က ထိုသစ်ဆွေးပင်ပုပ် အား တိုက်မိ၍ သေရာ၊ အကြောင်းတိုက်ဆိုင်စွာဖြင့်လျှင် ယုန်သားစားရကံ ကြုံ ကြုံကံသွားခဲ့လေသည်။

နောက်တနေ့ရောက်သော် .တောင်သူသည် လယ်ကွင်းထဲ မဆင်းဘဲ၊ သစ်ဆွေး ပင်ပုပ်အနား မနီးမဝေး အရပ်တွင်ထိုင်လျက် တောယုန်အား စောင့်မျှော်၏။ တောင်သူလူမိုက်အား အနားဝန်းကျင်မှ အခြားလူတို့ ဝိုင်းလျက် ပြက်ရယ်ပြု အပြစ်ဆိုကြ၏။ နေ့ရက်များစွာ ထိုနည်းအားဖြင့် စောင့်ပါသော်ငြား ယုန်သားကို ထပ်စားခွင့် မကြုံရတော့ပေ။

ထိုနည်းတူစွာပင်လျှင် ရှေးပဝေသဏိယ မင်းဘုရင်များလက်ထက်တော်က ကျင့်သုံးခဲ့ကြသည့် တိုင်းရေးပြည်ရာ မူဝါဒများဖြင့်၊ ယနေ့ယခု ခေတ်ကာလ၌ အသုံးပြုလျက် စိုးမိုးအုပ်ချုပ်လိုသည့် သူတို့ ရှိပါငြား၊ သင်းတို့လောက် မိုက်မဲသောသူ၊ ရူးနမ်းသောသူ လောကတွင် ထပ်တူရှိနိုင်မည် မဟုတ်ချေ။ ဆိုခဲ့ပြီးသော ပြယုဂ်များအရ၊ ယနေ့ယခု ဤကာလ၏ အရေးကိစ္စကို ယနေ့ယခု ဤကာလတွင် ဖြစ်ပျက်နေသည့် အစဉ်အတိုင်း ဝေဖန်သုံးသပ်ရာ။ စီရင် ဆုံးဖြတ်ရာ၏။ အသုံးမဝင်သော ရှေးထုံးတို့ကို ပယ်သင့်ပယ်ကြောင်း အချင်း အရာ စုံလင်ပါသော် ပစ်ပယ်ရာ၏။ ဆန့်ကျင်ရာ၏။

ဟန်ဖေးဇီ - ဓမ္မသတ်ဆရာ - ဘီစီ သုံးရာစု

Whisper Of Words